

SAMA SA LEVADURANG

PAG-EBANGHELYO

HARVESTIME INTERNATIONAL INSTITUTE

Kini nga kurso kabahin sa **Harvestime International Institute**, usa ka programa nga gide sinyo aron sa pagsangkap sa mga magtotoo alang sa epektibo nga espirituhanong pag-ani.

Ang nag-unang mga tema sa pagbansay-bansay mao ang pagtudlo kon unsa ang gipanudlo ni Jesus, nga mikuha sa mga tawo nga mga mangingisda, mga maniningil sa buhis, ug uban pa, ug mibag-o kanila ngadto sa mapuslanong mga kristohanon nga moabot sa ilang katilingban uban sa Ebanghelyo nga adunay pagpakita ug gahum.

Kini nga manwal maoy usa ka kurso sa pipila ka mga modyuls sa kurikulum nga magapalihok sa mga magtotoo gikan sa paghanduraw ngadto sa pagpahimutang, pagpadaghan, pagorganisar, ug pagpalakaw aron sa pagkab-ot sa tumong sa pag-ebanghelyo.

MGA KAUNDAN

Unsaon Paggamit Kini Nga Manwal	4
Mga Sugyot Sa Grupo nga Pagtuon	5
Pasiuna	6
Mga Tumong sa Kurso	8

UNANG BAHIN: PAGLAKAW

Pasiuna sa Unang Bahin	9
1. Sama Sa Levadurang Pag-ebanghelyo	10
2. Ang Mandato	22
3. Ang Mensahe	33
4. Ang Mga Mensahero	43
5. Ang Pagsulti Sa Mensahe	53
6. Mga Dumadawat Sa Mensahe	59
7. Ang Mga Paagi: Bag-ong Tugon Nga Mga Prinsipyo	70
8. Ang Mga Paagi: Bag-ong Tugon Nga Mga Samingay	81
9. Ang Mga Paagi: Personal Nga Pag-ebanghelyo	89
10. Ang Mga Paagi: Pagdumala Sa Mga Kalisud	101
11. Ang Mga Paagi: Pagtuhop Nga Pag-ebanghelyo.	108
12. Ang Mga Paagi: Masa Nga Pag-ebanghelyo	118
13. Mga Desisyon o Mga Disipulo	138
14. Pagplano Alang Sa Pag-ebanghelyo	149
15. Pagkutay Alang Sa Pag-ebanghelyo	156

IKADUHANG BAHIN: SAMTANG KAMO MANGLAKAW

Pasiunsa Sa Ikaduhang Bahin	166
16. Pasiuna Alang Sa Pagpang-ayo Ug Pagpalingkawas	167
17. Mga Baryabol Nga Nakaapekto Sa Pagpang-ayo	195
18. “Samtang Kamo Manglakaw, Ayoha”	217
19. “Samtang Kamo Manglakaw, Ipalingkawas”	233

IKATULONG BAHIN: SAMTANG KAMO ATUA DIDTO

Pasiuna sa Ikatulong Bahin	270
20. Pagtanom ug Simbahan: Ang Modelo	272
21. Pagtanom ug Simbahan: Ang Mga Paagi	279
22. Pagtanom ug Simbahan: Ang Pagpadaghan	296
PAKAPIN: Katapusang Pulong	305
Mga Tubag sa Kinaugalingong Eksamen	308

UNSAON PAGGAMIT KINI NGA MANWAL

PORMAT SA MANWAL

Ang matag leksyon naglangkob sa:

Mga Tumong: Kini mao ang mga kalab-oton nga kinahanglang makab-ot pinaagi sa pagtuon sa kapitulo. Basaha una usa magsugod sa leksyon.

Sag-ulohong Bersikulo: Kini nga bersikulo nagpatigbabaw sa mga nag-unang konsepto sa kapitulo. Sag-uloha kini.

Hisgutan sa Kapitulo: Tun-i ang matag seksyon. Gamita ang inyong Biblia sa pagtan-aw sa bisan unsa nga pakisayran nga wala iimprinta sa manwal.

Kinaugalingong Eksamen: Kuhaa kini nga eksamen pagkatapos magatu-on sa kapitulo. Su layi sa pagtubag ang mga pangutana sa walay paggamit sa inyong Biblia o niini nga manwal. Sa diha nga kamo matapos na sa kinaugalingong eksamen, i-tsek ang inyong mga tubag diha sa tubag nga seksyon nga gihatag sa katapusan sa basahon.

Alang sa Dugang Pagtuon: Kini nga seksyon makatabang kaninyo nga mopadayon sa inyong pagtuon sa Pulong sa Dios, ipalambo ang inyong mga kahanas sa pagtuon, ug gamita ang inyong nakat-onan sa inyong kinabuhi ug ministryo.

Katapusang Eksaminasyon: Kon kamo nalista niini nga kurso para adunay grado, makada wat kamo ug katapusang eksaminasyon niini nga kurso. Sa pagtapos niini nga kurso, kinahanglan nga makompleto ninyo ang eksaminasyon ug ibalik kini alang sa grado ingon sa gisugo.

DUGANG MATERIALES NGA GIKINAHANGLAN

Kinahanglanon ninyo ang King James nga hubad sa Biblia

MGA SUGYOT ALANG SA GRUPONG PAGTUON

UNANG PANAGTIGOM

Pagsugod: Sugdan sa pag-ampo ug magpaila-ila. Mag-inilhanay sa usag-usa ug itala ang mga estudyante.

Paghimo ug mga pamaagi alang sa Grupo: Seguradohon kon kinsa ang mogiya sa mga miting, ang panahon, dapit, ug mga petsa alang sa sunod pa nga mga sesyon.

Pagdayeg ug Pagsimba: Dapita ang presensya sa Balaang Espiritu sa inyong sesyon sa pag bansay.

Iapod-apod ang mga Manwal sa mga Estudyante: Ipaila ang titulo sa manwal, pormat, ug mga tumong sa kurso nga gihatag sa unang pipila ka mga pahina sa manwal.

Himoa ang Unang Buluhaton: Ipabasa sa mga estudyante ang mga kapitulo nga nakatuka ug ipakuha ang kinaugalingong eksamen sa dili pa ang sunod nga panagkita. Ang gidaghanon sa mga kapitulo nga ituka matag miting mag-agad sa gitas-on sa mga kapitulo, sa sulod niini, ug sa mga abilidad sa inyong grupo.

IKADUHA UG SA SUNOD PANG PANAGTIGOM

Pagsugod: Pag-ampo. Pag-abi-abi ug irehistro ang mga bag-ong estudyante ug iapod-apod sa kanila ang manwal. Kuhaa ang listahan sa mitambong. Tagai ug panahon sa pagdayeg ug pag simba.

Balikan Pagtuon: Ipresentar ang usa ka mubo nga kinatibuk-an sa gitun-an sa naunang miting.

Leksyon: Hisguti ang matag seksyon sa kapitulo gamit ang mga **oluhan** nga adunay dagkong mga letra ingon nga latid sa usa ka pagtulon-an. Pangutan-a ang mga estudyante kon aduna bay mga pangutana o mga komentaryo sa ilang gitun-an. Iaplikar ang leksyon sa mga kinabuhi ug sa mga ministeryo sa inyong mga estudyante.

Kinaugalingong eksamen: Balikan ang kinaugalingong eksamen sa mga estudyante nga na tapos. (Pahinumdom: Kon dili ninyo gusto nga ang mga estudyante adunay sumbanan sa mga tubag sa kinaugalingong eksamen, mahimong pilason ang mga panid sa tubag sa likod sa matag manwal.)

Alang sa Dugang Pagtuon: Mahimo nga buhaton kini nga mga proyekto sa usa ka grupo o sa indibiduwal nga basihan.

Katapusang Eksaminasyon: Kon kamo nalista niini nga kurso para adunay grado, makadawat kamo ug katapusang eksaminasyon niini nga kurso. Sa pagtapos niini nga kurso, kinahanglan nga makompleto ninyo ang eksaminasyon ug ibalik kini alang sa grado ingon sa gisugo.

MODYUL: Pag-ebanghelyo
KURSO: Sama Sa Levadurang Pag-ebanghelyo

PASIUNA

- Hapit duha sa tulo ka bahin sa populasyon sa kalibutan wala pa makadungog sa mensahe sa Ebanghelyo.
- Kapin sa usa ka libo ka mga grupo sa katawhan wala pa masulod alang kang Ginoong Jesu-Kristo.
- Daghang mga tribo wala pa makadawat sa ilang unang misyonaryo.
- Adunay gibanabana nga 1,700 ka mga pinulongan nga walay sinulat nga Pulong sa Dios.
- Ang populasyon sa kalibutan modoble sa wala pay 50 ka mga tuig.

Kon kita maghunahuna sa estadistika nga sama niini nga gidugayon sa pagtuman sa Dakong Sugo ni Jesu-Kristo sa pagdala sa Ebanghelyo sa Gingharian sa Dios ngadto sa matag lina lang, kita makaamgo nga kita nag-atubang sa dakong buluhaton. Kini nga kurso gisulat aron sa pagpalihok ug pagsangkap sa mga magtotoo sa pagtuman niining dakong hagit. Kini usa ka dako nga buluhaton, apan kini dili imposible.

Kadaghanan sa mga kurso sa pag-ebanghelyo nagtutok lamang sa sugo sa "paglakaw" sa tibook kalibutan uban sa Ebanghelyo. Sila mihatag ug pagtagad sa pagwali ug sa pagtudlo sa mensahe sa Ebanghelyo. Kini nga kurso lahi tungod kay kini usab nagtumbok sa giingon ni Jesus nga buhaton "samtang kamo molakaw" ug ang sumbanan sa Bag-ong Tugon nga Simbahan kon unsay buhaton "samtang kamo atua didto." Kini nga kurso gibahin ngadto sa tulo ka mga seksyon:

Ang **Unang Bahin** nag-ulohan sa "Paglakaw." Kini nagatutok sa mandato nga gihatag ni Jesus sa pagwali sa Ebanghelyo sa Gingharian sa Dios ngadto sa tanan nga mga binuhat. Kini naglakip sa instruksyon sa mensahe nga ipakigbahin, ang mga mensahero, sa unsa nga paagi ipakig-istorya ang Ebanghelyo, ug ang mga dumadawat sa mensahe. Ang mga paagi sa pag-ebanghelyo gitudlo usab, uban sa paghatag ug gibug-aton sa gigamit sa mga panahon sa Bag-ong Tugon. Ang parehong personal ug masa nga mga paagi sa pag-ebanghelyo gihisgutan, uban sa piho nga panudlo kon unsaon sa pag-atubang sa mga kalisdanan, ug unsaon sa pag-atiman sa bag-ong mga kinabig. Ang mga instruksyon usab gihatag sa pagplano ug pagpalihok sa espirituhanong mga kapanguhaan ug pagkutay sa uban alang sa pag-ebanghelyo.

Ang **Ikaduhang Bahin** nag-ulohang "Samtang kamo molakaw". Diha sa Bag-ong Tugon nga mga Ebanghelyo, si Jesus wala gayud mosugo sa pagwali sa Maayong Balita nga walay sugo usab kanila sa pag-alagad sa pagpang-ayo ug pagpalingkawas. Siya miingon kanila "Samtang kamo molakaw... ayoha ang mga masakiton, pagulaa ang mga yawa..." (Mateo 10: 1, 7-8). Samtang ang mga panon sa katawhan miduol alang sa kaayohan ug kalingkawasan, ang espirituhanong pagpangani misugod sa paspas nga pagdaghan nga ang bag-ong mga mamomoo gi kinahanglan na.

Sa wala madugay ang 70 ka dugang nga mga disipulo gikinahanglan ug gipadala aron sa pagwali, pagtudlo, pagpang-ayo, ug sa pagpalingkawas. Kini mao ang pagpasundayag sa gahum "samtang sila milakaw" miresulta ang paspas nga pagkuyanap sa Ebanghelyo sa tibook kalibutan. Tungod niini nga rason, ang ikaduhang bahin niini nga kurso nagtumbok sa pagpang-ayo ug sa pagpalingkawas nga ministryo nga maoy kauban sa pagwali ug pagtudlo sa Ebanghelyo.

Ang **Ikatulong Bahin** nagtumbok sa sulondan nga gipadayag sa Simbahan sa Bag-ong Tugon kon unsay buhaton "samtang kamo atua didto." Kini nagsugyot nga ang pag-ebanghelyo dili kompleto gawas kon ang usa ka simbahan matanom sa taliwala sa grupo sa mga bag-ong magtotoo. Ang pag-ebanghelyo nga walay pagtukod sa lokal nga mga simbahan sama sa paganak sa mga bata niini nga kalibutan ug wala moangkon sa responsibilidad alang sa ilang sunod-sunod nga pag-atiman. Ang usa ka tawo dili isipon nga "na-ebanghelyo" hangtud nga siya mahimong usa sa nagalihok nga kabahin sa usa ka lokal nga pakig-ambitay sa simbahan. Aron mahimo kini, kinahanglan gayud nga adunay usa ka lokal nga simbahan. Ang usa ka dapit dili isipon nga na-ebanghelyo kon walay simbahan nga natanom.

Kining tulo ka bahin nga paagi sa pag-ebanghelyo mao ang gitawag nga "Sama sa Levadura rang pag-ebanghelyo" tungod kay kini mopakaylap sa Ebanghelyo nga paspas sa tibook kalibutan ingon sa levadura nga mituhop sa usa ka umol nga minasa sa tinapay. Ang levadura tingali gamay ug nakatago, apan ang epekto niini walay kinutuban.

MGA TUMONG SA CORSO

Sa pagkahuman niini nga kurso kamo makahimo sa:

- Pagpatin-aw sa sama sa levadurang pag-ebanghelyo.
- Pagpasabot sa mandato sa pag-ebanghelyo.
- Pagtingob sa mensahe sa pag-ebanghelyo.
- Pag-ila sa mga mensahero sa ebanghelyo.
- Pag-ila sa mga dumadawat sa mensahe.
- Pag-istorya sa Ebanghelyo ngadto sa uban.
- Pagtingob sa mga prinsipyo sa pag-ebanghelyo sa Bag-ong Tugon.
- Pagtingob sa Bag-ong Tugon nga mga sambingay sa pag-ebanghelyo.
- Pagbuhat sa personal nga pag-ebanghelyo.
- Pag-atubang sa mga kalisdanan nga inyong masugatan sa pag-ebanghelyo.
- Pag-abot sa tibook nga dapit pinaagi sa pagtuhop nga pag-ebanghelyo.
- Pagpahigayon sa masa nga pag-ebanghelyo.
- Pag-atiman sa bag-ong mga kinabig.
- Paghimo ug mga plano alang sa pag-ebanghelyo.
- Pagkutay sa uban alang sa pag-ebanghelyo.
- Pagtingob sa gitudlo sa Biblia mahitungod sa pagpang-ayo ug pagpalingkawas.
- Pagpasabot sa mga butang nga makaapekto sa pagpang-ayo.
- "Samtang kamo molakaw, ayoha."
- "Samtang kamo molakaw, ipalingkawas."
- Paghulagway sa modelo sa Bag-ong Tugon alang sa pagtanom ug mga simbahan.
- Pagsunod sa mga paagi sa Bag-ong Tugon alang sa pagtanom ug mga simbahan.
- Pagsunod sa mga paagi sa Bag-ong Tugon alang sa pagpadaghan sa mga simbahan.

PASIUNA SA UNANG BAHIN

"PAGLAKAW"

Ang Unang Bahin nagtumbok sa sugo sa "paglakaw" ngadto sa tibook kalibutan ug sa pag-ebanghelyo sa matag buhing binuhat.

Niini nga seksyon kamo makakat-on mahitungod sa mandato nga gihatag ni Jesus aron sa pag-wali sa Ebanghelyo sa Ginghamarian ug sa pagdawat sa instruksyon sa mensahe nga ipakigbahin, ang mga mensahero sa Ebanghelyo, unsaon sa pag-istorya sa Ebanghelyo, ug kang kinsa kini iistorya.

Kamo makakat-on sa daghan nga mga paagi sa pag-ebanghelyo, nga naghatag ug gibug-aton niadtong mga gigamit sa Bag-ong Tugon nga mga panahon. Ang parehong personal ug pang-masa nga paagi sa pag-ebanghelyo gihisgutan, uban sa piho nga instruksyon kon unsaon sa pag-atubang sa mga kalisdanan sa pagpang-ebanghelyo ug sa pagsunod nga pag-atiman sa bag-ong mga kinabig.

Ang instruksyon gihatag usab sa pagplano ug sa pagkutay sa uban alang sa katuyoan sa pag-ebanghelyo.

Ug karon... andam na ba mo sa "PAGLAKAW"?

KAPITULO 1

SAMA SA LEVADURANG PAG-EBANGHELYO

MGA TUMONG:

Sa pagkahuman niini nga kapitulo kamo makahimo sa:

- Pagsulat sa sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.
- Pagpatin-aw sa "sama sa levadurang pag-ebanghelyo."
- Pagpasabot sa "kahulogan sa nawala."
- Pagpasabot sa "destinasyon sa mga nawala."
- Pag-ila sa unom ka lakang sa proseso sa pag-ebanghelyo.

SAG-ULOHONG BERSIKULO:

Ug siya miingon pag-usab, sa unsa ba igapakasama ko ang gingharian sa Dios?

Kini sama sa levadura nga gikuha sa usa ka babaye ug gisakut sa tulo ka takus nga harina, hangtud ang tanan mingtubo. (Lucas 13: 20-21)

PASIUNA

Kini nga leksyon naghigot sa panginahanglan sa pag-ebanghelyo, nagpasabot sa proseso sa pag-ebanghelyo, ug nagpatin-aw sa mga termino nga importante alang kaninyo sa pagsabot samtang kamo magsugod sa inyong pagtuon niini nga hilisgutan. Sa Daang Tugon nga mga kapanahonan sa diha nga ang templo gitukod, ang tingog sa martilyo, atsa, o sa bisan unsa nga kasangkapan sa puthaw wala nadunggi samtang kini gitukod (1 Hari 6: 7).

Ang kahilom diin kadtong dagkong natural nga mga bato gibutang sa dapit maoy natural nga panig-ingnan sa dako nga espirituhanong kamatuoran. Ang "labaw pa kay kang Salomon" ka ron nagatukod sa mas dako nga espirituhanong templo. Kining espirituhanong templo gilang koban sa "buhi nga mga bato" nga gibutang ni Ginoong Jesu-Kristo. Kini nga templo usab gi tukod sa hilom, uban sa matag bato nga sa hingpit gipahaum. Kini nahitabo pinaagi sa hilom apan gamhanan nga proseso sa "sama sa levadurang pag-ebanghelyo."

SAMA SA LEVADURANG PAG-EBANGHELYO

Ug siya miingon pag-usab, sa unsa ba igapakasama ko ang gingharian sa Dios?

Kini sama sa levadura nga gikuha sa usa ka babaye ug gisakut sa tulo ka takus nga harina, hangtud ang tanan mingtubo. (Lucas 13: 20-21)

Kini nga tudling nagpadayag nga ang buluhaton sa Dios wala nagpadayon uban sa daghang sininggitay ug publisidad. Kamo tingali nagdahom nga ang Gingharian mikaylap sa pangga

was nga mga paagi sama sa pagbuntog sa mga kasundalohan ug pagbuntog sa mga kontinente. Apan ang pagpakaylap sa Ginghamarian sa Dios sama sa levadura sa usa ka umol sa tinapay nga minasa. Ang levadura gamay ra ug natago, apan kini adunay potensyal nga walay kinutuban. Sama sa levadura, ang gahum sa Ginghamarian wala sa gawas apan hinoon sa sulod.

Sa laing panig-ingnan, si Jesus mitandi sa pagkaylap sa Ginghamarian sa Dios ngadto sa usa ka liso sa mustasa:

. . . Ngadto sa unsa ba ang ginghamarian sa Dios? Ug sa unsa igapakasama ko niini?

Kini sama sa usa ka lugas nga mustasa nga gikuha sa usa ka tawo, ug gipugas sa iyang tanaman, ug kini mitubo ug nahimong usa ka dakong kahoy; ug ang mga langgam sa langit mibatug sa mga sanga niini. (Lucas 13: 18-19)

Sa miaging sambingay, si Jesus mitandi sa pagtoo sa usa ka liso sa mustasa. Siya miingon nga walay imposible sa bisan unsa ka gamay nga pagtoo. Susama sa paagi nga ang levadura mikuyanap, ang usa ka gamay nga liso sa mustasa milambo ngadto sa usa ka dakong kahoy. Kini nga panig-ingnan usab naghulagway sa hilom, apan gamhanan ug epektibo nga paagi sa pag-abante sa Ginghamarian.

Adunay daghang bag-o nga mga paagi nga makatabang sa pagpakaylap sa Ebanghelyo. Kini gitawag ug "teknolohiya." Sila naglakip sa mga butang sama sa pag-imprenta, mga kompyuter, radyo, telebisyon, audio ug mga teyp sa video, ug mga satellite. Ang bag-ong mga paagi sa transportasyon usab makatabang sa mga tawo sa pagbiyahe nga paspas sa pagpakaylap sa Ebanghelyo. Kining tanang bag-o nga mga teknolohiya mapuslanon, apan ang tinuod nga gahum sa Ebanghelyo sa gihapon sulodnon. Pinaagi niini kita nagpasabot nga ang gahum anaa sa Ebanghelyo mismo. Kini maoy gihulagway sa sambingay sa levadura ug sa liso sa mustasa.

Ang Ebanghelyo sa Ginghamarian sa Dios modaghan aron mokaylap sa tibook "minasa" sa kali butan tungod sa sulodnon nga gahum sa Ginghamarian nga sama sa levadura sa tinapay nga minasa. Kini nagpasabot nga ang pagpakuyanap sa Ebanghelyo dili limitado diin ang mga tawo walay abante nga teknolohiya. Uban sa bisan gamay nga pagtoo, ang Ginghamarian moabante. Kini maoy sama sa levadurang pag-ebanghelyo.

ANG KATIN-AWAN SA PAG-EBANGHELYO

Ang pulong nga "pag-ebanghelyo" (o "ebanghelisasyon") gikan sa usa ka Gregong pulong nga "evangelion." Adunay upat ka mga matang niining nag-unang pulong. Usa ka pulong nagpasabot sa "maayong balita," duha ka mga pulong nagpasabot sa "imantala ang maayong balita, "ug ang usa naghigot sa" ebanghelista "o ang tawo nga nagabuhay sa pagsangyaw.

Ang pag-ebanghelyo dili lamang serye sa mga panagtigom o mga serbisyo sa simbahan. Ang pag-ebanghelyo dili sama sa kapukawan. Ang kapukawan mao ang pagpamuhay sa Ginoo diha sa Simbahan. Sa kapukawan, ang gibug-aton anaa sa presensya sa Ginoo nga nagapasiguli sa kinabuhi sa iyang mga katawhan.

Ang pag-ebanghelyo maoy buluhaton sa simbahan alang sa Ginoo. Sa pag-ebanghelyo ang gi bug-aton anaa sa bag-ong pagkatawo nga kasinatian, ang sinugdanan sa espirituhanong kina buhi. Ang kabag-ohan nga nagaresulta gikan sa kapukawan, nagpalihok sa mga pwersa sa pag-ebanghelyo nga moresulta sa "bag-ong mga binuhat diha kang Kristo" mao nga ang duha hugot nga nalambigit sa usag usa diha sa espirituhanon nga kinabuhi.

Ang pag-ebanghelyo maoy:

. . . "Pagsulti sa Maayong Balita pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo diha sa paagi nga ang mga lalaki ug mga babaye adunay balido nga oportunidad sa pagdawat kang Jesu-Kristo ingon nga Manluluwas ug Ginoo ug mahimong responsable nga mga miyembro sa iyang Simbahan."

Atong susihon kini nga kahulogan sa detalyado. Ang "Maayong Balita" mao ang mensahe nga isulti. Ang nag-unang mensahe sa Maayong Balita gisumada sa 1 Corinto 15: 1-5, apan ang "Maayong Balita sa Gingharian" naglakip sa tanan nga gitudlo ni Jesus (Mateo 28: 18 20). Ang Bibliyanhong pagkakabig gidala pinaagi sa kamatuoran. Ang Maayong Balita mao ang panag-engkwentro tali sa kamatuoran ug sa pagkadili-matarung, si Kristo ug ang mga makasasala, ug sa Langit ug Impyerno.

Ang Ebanghelyo sa Gingharian sa Dios maoy ipakigbahin, dili ang mga tradisyon sa mga ta wo o mga tinoohan sa denominasyon. Ang tumong dili pag-ataki sa mga sistema sa politika o sa ubang mga relihiyon. Ang tumong dili pag-usab sa katilingban, apan aron makita ang mga tawo nga nausab pinaagi sa gahum sa Ebanghelyo.

Ang tumong dili gani sa "maayong mga binuhatan" sa pang-edukasyon, medikal, o pag-ati man ug mga programa sa pagpakaon. Kini nga mga butang mapuslanon sa pagtuman sa Dakong Sugo ingon nga sila gihimo sulod sa konteksto sa pag-ebanghelyo. Ang pagpahayag sa Maayong Balita kinahanglan maoy katapusang tumong o sila mahimong katilingbanon nga mga programa lamang.

Si Jesus nagministeryo ngadto sa pisikal nga mga panginahanglan sa mga tawo diha sa pagpa kaon sa mga panon sa katawhan, pag-ayo, ug pagpalingkawas. Apan kini nga mga buhat gihi mo sulod sa konteksto sa pag-ebanghelyo. Sila inubanan sa pagpanudlo ug pagwali sa Maayong Balita.

Ang "pag-istorya sa Maayong Balita" nagpasabot nga kini kinahanglan nga ipakigbahin sa paagi nga modala sa mga tawo sa pagdawat kang Jesu-Kristo ingon nga Manluluwas ug Ginoo. Sa diha nga kamo mipakigbahin sa Ebanghelyo niini nga paagi, kamo nag-ebang helyo.

Kon kamo mo-ebanghelyo, kamo moduol sa mga tawo nga sa espirituhanon nawala diha sa sala, sa ingon ang pag-ebanghelyo mahitabo sa gawas nga dapit diin ang mga makasasala atua didto.

"Pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo" nagpasabot nga ang mensahe kinahanglan nga ipakig- istorya dili lamang sa pulong, kondili pinaagi sa pagpasundayag sa gahum. Si Pablo miingon:

Ug ang akong pulong ug ang akong pagwali wala sa mga madanihong pulong sa tawhanong kaalam, kondili sa pagpadayag sa Espiritu ug sa gahum;

Aron ang inyong pagtoo dili ikapatukod diha sa kaalam sa mga tawo, kondili diha sa gahum sa Dios. (1 Corinto 2: 4-5)

"Pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo" nagpasabot usab nga ang pagdihog sa Espiritu Santo kinahanglan nga anaa sa ibabaw sa pagsulti sa Maayong Balita, kay gikinahanglan ang buhat sa Espiritu aron makapangabig:

Walay tawo nga makaduol kanako, gawas kong ang Amahan nga nagsugo kanako magadala kaniya... (Juan 6:44)

"Ang pagdawat" nagpasabot nga ang mga tigpaminaw mosanong sa mensahe. Ang impormasyon nga walay imbitasyon maoy usa ka pahamaton. Kini usa ka pag-awhag, apan kini dili pag-ebanghelyo. Ang tinuod nga pag-ebanghelyo, kinahanglan nga adunay oportunidad alang sa tubag. Ang paghatag sa tawo sa inyong testimonyo sa pagkakabig usa ka paagi sa pag-ebanghelyo nga gitawag ug pagsangyaw, apan kini dili pag-ebanghelyo. Ang pagsangyaw dili maoy pagpangabig. Ang pagsangyaw importante, apan kini wala nagpasalig sa kaluwasan. Ang tinuod nga pag-ebanghelyo nagpasabot sa pagpaila sa mga tawo ngadto kang Kristo sa paagi nga sila makakita sa panginahanglan sa personal nga desisyon. Ang pag-ebanghelyo moresulta sa natawo pag-usab nga kasinatian nga gitawag usab nga "pagkakabig" o "kaluwasan."

"Ang pagdawat kang Jesu-Kristo ingon nga Manluluwas ug Ginoo" nagpasabot nga dili lang usa ka tubag sa pagdawat sa kaluwasan, apan usa ka proseso nga mosangpot ngadto sa paghimo kang Jesus ingon nga Ginoo sa kinabuhi sa usa ka tawo. Kini nagpasabot nga ang mga bag-ong kinabig mopadayon ngadto sa pagkadisipulo nga mahimong responsable nga miyembro sa Simbahan. Timan-i nga kini mao ang "Iyang Simbahan," nga nagpasabot sa tinuod nga Lawas ni Kristo, dili lang usa ka piho nga denominasyon o organisasyon.

Ang "balido nga oportunidad" nagpasabot nga ang mensahe kinahanglan gahinan ug hataas nga panahon sa paagi nga masabtan sa yano nga tawo. Kini nagpasabot nga ang komunikasyon kinahanglan nga ipahiangay ngadto sa pinulongan, edukasyon, ug sa kultura nga mga lebel sa tawo. Kini usab nagpasabot nga dili kita makaingon nga ang tawo o balangay na-ebanghelyo na tungod lang kay kita nagwali didto sa usa ka panahon. Ang saksi mogahin ug taas nga panahon nga ang pagsabot ug oportunidad alang sa mga tubag moresulta. Ang mga indibiduwal, pamilya, tribo, o nasud mahimong ingnon nga na-ebanghelyo na sa diha nga sila makasabot sa Ebanghelyo ug may kahigayonan sa pagtubag niini pinaagi sa pagtoo. Kining "balido nga oportunidad" nagpasabot usab sa gamhanan nga mensahe nga naghatag ug oportunidad sa mga tawo sa pagtan-aw sa makita nga pagpasundayag sa Ebanghelyo pinaagi sa pagpang-ayo ug pagpalingkawas.

ANG PANGINAHANGLAN SA PAG-EBANGHELYO

Nganong ang kalibutan kinahanglan nga i-ebanghelyo? Aron sa pagtubag niini nga pangutana kamo kinahanglan gayud nga makasabot sa duha ka mga butang: Ang kahulogan ug ang pagdulngan sa mga nawala.

KATIN-AWAN SA NAWALA:

Basaha ang mahitungod sa paglalang sa kalibutan ug sa tawo diha sa Genesis kapitulo 1 ug 2. Dayon basaha ang Genesis 3 kon sa unsang paagi nga ang sala misulod sa kalibutan. Sa diha nga si Adan ug Eva unang gilalang, sila adunay hingpit ug walay sala nga kinaiyahan. Human sila nakasala ang maong kinaiyahan nadunot. Samtang si Adan ug Eva nagsugod sa pagdaghan ug pagpanganak, kining bag-o nga mga nadugang ngadto sa kaliwatan sa tawo natawo uban sa nag-unang kinaiyahan sa sala. Ang tawo dili na maayo ingon sa paglalang sa Dios kaniya. Ang iyang sulondan sa natural nga hunahuna ug lihok dautan na.

Ang Genesis 4:1- 6 naghulagway sa sulondan sa sala ingon nga kini misugod sa pagkaylap sa tibook kalibutan. Kini nga mga kapitulo nagrekord sa unang pagpatay, unang pagpamakak, ug sa unsa nga paagi nga ang pagkadautan sa tawo midako hangtud nga ang tanan nga gihuna huna, ingon man usab aksyon, dautan na. Sa kataposan, ang tibook kalibutan makasasala na nga ang Dios sa tinuod lang nagbasol nga gibuhath niya ang tawo (Genesis 6: 5-6).

Tungod sa paspas nga pagtubo sa sala, ang Dios nakahukom sa paglaglag sa yuta pinaagi sa lunop apan nagluwas sa usa ka matarung nga tawo, si Noe, ug ang iyang pamilya. (Basaha ang istorya ni Noe ug sa lunop diha sa Genesis 6: 8-9:17.) Human sa lunop, ang pamilya ni Noe nagsugod sa pagsanay. Halos diha-diha dayon, ang sulondan sa sala nahitabo usab. Kini ang hinungdan nga ang tanan nga mga tawo bisan diin gitawag nga "mga makasasala":

Kay ang tanan nakasala, ug nakabsan sa himaya sa Dios. (Roma 3:23)

Ang tanan nga mga tawo nga wala maghinulsol sa sala ug wala makasinati sa bag-o nga pagkatawo nga gihubit ni Jesus sa Juan kapitulo 3 giisip nga "nawala" tungod kay sila nawad-an sa walay sala nga kinaiyahan diin ang Dios sa orihinal naglalang sa tawo. Mahimo usab nga kita moingon nga sila "dili-luwas" o "mga dili-magtotoo" tungod kay sila wala maluwas sa ilang mga sala pinaagi sa pagsalig diha sa Ginoo nga si Kristo ingon nga Manluluwas.

PADULNGAN SA NAWALA:

Tungod sa orihinal nga sala ni Adan ug Eva, ang kamatayon misulod sa kalibutan ug tungod niini sa katapusan ang tanan mamatay sa pisikal nga paagi. Human sa pisikal nga kamatayon moabot ang paghukom:

Ug ingon nga kini ginatudlo alang sa mga tawo ang pagkamatay sa makausa, ug sa tapos niini ang paghukom. (Hebreohanon 9:27)

Human sa kamatayon, kita mobarug sa atubangan sa Dios alang sa paghukom. Ang mga tawo nga wala maghinulsol sa ilang mga sala moatubang sa ikaduhang kamatayon. Sila mamatay sa "esprituhanon nga kamatayon" sa walay katapusan nga pagkabalag gikan sa Dios. Ang ilang padulngan mao ang Impyerno:

Kay ang suhol sa sala mao ang kamatayon; apan ang gasa sa Dios mao ang kinabuhing dayon pinaagi ni Jesu-Kristo nga atong Ginoo. (Roma 6:23)

Ug nakita ko ang mga patay, gagmay ug dagko, nga nagtindog sa atubangan sa Dios; ug ang mga basahon gipamuklad; ug may lain nga basahon nga gibuklad, nga mao ang basahon sa kinabuhi: ug ang mga patay gihukman ingon sa mga butang nga nahisulat diha sa mga basahon, sumala sa ilang mga buhat. . .

Ug si bisan kinsa nga dili makaplagan nga nahisulat diha sa basahon sa kinabuhi gitambog ngadto sa linaw nga kalayo. (Pinadayag 20:12, 15)

Sa diha nga kamo makasabot gayud sa padulngan sa nawala, kamo makaamgo sa dinalian nga panginahanglan alang sa pag-ebanghelyo. Kon ang mga tawo dili maabot sa Ebanghelyo, sila mamatay diha sa sala, ug gitagana alang sa kahangturan sa Impiyerno.

ANG PROCESO SA PAG-EBANGHELYO

Ang pag-ebanghelyo usa ka proseso nga naglakip sa pagkaanaa ug pagmantala sa Maayong Balita, pagdani, pagtanom, pagkahingpit, ug pag-apil. Atong susihon kini nga proseso:

PAGKAANAA:

Ang "pagkaanaa" sa pag-ebanghelyo mao ang pagsanag sa mga hiyas ni Jesus pinaagi sa pag pakita sa Kristohanong kinaiya ug pagtagad. Ang kalibutan dili makab-ot alang kang Jesus nga walay tinud-anay nga presensya sa mga Kristohanon. Ang mga magtotoo kinahanglan nga makat-on sa pagtukod ug mga relasyon, sa pag-ila, ug sa pag-alagad sa mga dili- magto too. Kamo dili makakabig sa mga makasasala kon kamo walay kalabutan uban kanila.

PAGMANTALA:

Daghang mga magtotoo nagpabilin sa "tinago-nga-pag-alagad" nga mga Kristohanon, sa ingon nga pagkasulti. Sila naghunahuna nga ang ilang presensya sa taliwala sa mga dili-mag totoo igo na sa pagtuman sa Dakong Sugo sa pag-ebanghelyo sa kalibutan. Apan ang sugo ni Jesus mao nga kita sa binaba mo-istorya sa Ebanghelyo pinaagi sa pagwali, pagtudlo, ug pag sangyaw. Kita kinahanglan usab nga mopakita sa gahum sa Ebanghelyo pinaagi sa pagpang-a yo ug pagpalingkawas. Kini mao ang mga paagi nga ang Ebanghelyo igamantala.

PAGDANI:

Ang pagpahayag sa Ebanghelyo wala matapos sa proseso sa pag-ebanghelyo. Ang Ebanghel yo kinahanglan nga ipresentar sa paagi nga ang mga tawo madani nga mahimong mga magto too kang Jesu-Kristo.

PAGTANOM:

Ang bag-ong kinabig nga nadani sa pagsunod kang Jesus kinahanglan dayon nga "itanom" sa usa ka lokal nga simbahan sa pakig-ambitay o ang usa ka simbahan kinahanglan "itanom" taliwala sa usa ka grupo sa mga bag-ong magtotoo.

PAGHINGPIT:

Ingon nga resulta niini nga pagtanom, ang mga kinabig mohamtong sa espirituwal samtang ang pagdisipulo ipadayon sulod sa konteksto sa lokal nga simbahan. (Ang espirituhanon nga pagkahamtong mao ang gitawag nga "pagkahingpit" sa Biblia).

PAG-APIL:

Ang proseso sa pag-ebanghelyo makompleto sa diha nga ang bag-ong mga magtotoo mahi mong aktibo sa buluhaton sa pag-ebanghelyo sa ilang mga kaugalingon ug magsugod sa pagsanay sa espirituwal.

KINAUGALINGON EKSAMEN

1. Isulat ang sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.

---

2. Ipatin-aw ang "sama sa lewadurang pag-ebanghelyo."

---

3. Unsay ipasabot sa "ang kahulogan sa nawala"?

---

4. Unsay ipasabot sa "padulngan sa nawala"?

---

5. Ilista ang unom ka mga lakang sa proseso sa pag-ebanghelyo.

(Ang mga tubag sa eksamen gihatag sa katapusan nga kapitulo niini nga manwal.)

ALANG SA DUGANG PAGTUON

1. Niining pasiuna nga kapitulo kamo gipaila-ila ngadto sa kahulogan sa "pag-ebanghelyo":

Pag-ebanghelyo: Ang pag-ebanghelyo mao ang pagsulti sa Maayong Balita pinaagi sa ga hum sa Balaan nga Espiritu sa paagi nga ang mga lalaki ug mga babaye adunay balido nga oportunidad sa pagdawat ni Jesu-Kristo ingon nga Manluluwas ug Ginoo ug mahimong responsable nga mga miyembro sa iyang Simbahan.

Ania ang pipila sa ubang mga pulong nga kamo mapamilyar:

Pang-ebanghelyo O Pangsangyaw:

Kini nga mga pulong gigamit alang sa proseso sa pagbuhat sa buluhaton sa pag-ebanghelyo.

Pagpang-ebanghelyo:

Ang mga indibidwal, pamilya, tribo, o nasud mahimong nasangyawan na sa Maayong Balita sa diha nga sila makadungog sa Ebanghelyo sa taas nga panahon nga may oportunidad sa pag tubag niini pinaagi sa pagtoo. Ang nahuman nga proseso sa ebanghelisasyon naglakip sa pag hiusa sa kinabig ngadto sa lokal nga simbahan sa pakig-ambitay o sa pagtukod sa usa ka sim bahan taliwala sa usa ka grupo sa bag-ong mga magtotoo.

Ebanghelista:

Ang usa ka ebanghelista adunay espesyal nga pagpangulo nga gasa gikan sa Dios nga mao ang abilidad sa pagpakigbahin sa Ebanghelyo ngadto sa mga dili-magtotoo diha sa paagi nga ang mga lalaki ug mga babaye motubag ug mahimong responsable nga mga sakop sa lawas ni Kristo. Ang kahulogan sa pulong nga "ebanghelista "mao ang "usa nga nagadala ug mga maayong balita." Bisan tuod ang tanan nga mga magtotoo walay espesyal nga gasa sa pagpa ngulo ingon nga ebanghelista, ang tanan mobuhat sa buluhaton sa usa ka ebanghelista.

Pangsangyaw:

Usa ka magtotoo nga nagasulti sa usa ka dili-luwas nga tawo bahin sa iyang personal nga kasinatian uban ni Jesu-Kristo.

Personal Nga Pag-ebanghelyo:

Ang personal nga pag-ebanghelyo maoy pagsulti sa indibidwal nga magtotoo sa Maayong Balita ngadto sa dili-luwas nga tawo.

Masang Pag-ebanghelyo:

Ang masang pag-ebanghelyo maoy gitawag usab sa "grupo" nga pag-ebanghelyo. Kini mao ang pagsulti sa Ebanghelyo ngadto sa usa ka grupo sa mga tawo. Kini naglakip sa mga kali hokan sama sa masa nga krusada, rali sa ebanghelyo, ug mga konsierto sa Ebanghelyo.

Layko Nga Pag-ebanghelyo:

Kini nga pulong nagtumong sa bisan unsa nga buhat sa pagpang-ebanghelyo nga gihimo sa mga layko (mga tawong walay mga posisyon sa pagpangulo diha sa simbahan).

Pagtuhop Nga Pag-ebanghelyo:

Ang pagtuhop nga pag-ebanghelyo naghisgot sa "pagtuhop" sa usa ka heyeograpikanhong dapit aron ang matag tawo maabot sa Maayong Balita.

Kinabig:

Ang kinabig maoy tawo nga midawat ni Jesu-Kristo ingon nga Manluluwas. Siya nga naka big gikan sa iyang daan nga kinabuhi sa sala ngadto sa bag-ong kinabuhi diha kang Jesus.

Tinun-an:

Ang tinun-an maoy kinabig nga natukod diha sa mga sukaranan sa Kristohanong pagtoo ug makahimo sa pagbangon ug bag-ong mga kinabig ug sa pagdisipulo kanila. Ang pulong "tinun-an" nagpasabot sa tigkat-on, estudyante, usa ka tawo nga nakakat-on pinaagi sa pag-atiman.

Pagsunod nga pag-atiman:

Ang pagsunod nga pag-atiman maoy proseso sa pagbansay sa bag-ong mga kinabig ug pagda la kanila ngadto sa pagkahamtong diha kang Kristo, nga nagaresulta sa espirituhanon nga ka lig-on, pagtubo, ug pagsanay. Kini gitawag usab nga "pagdisipulo" tungod kay kini naglakip sa pagdala sa bag-ong kinabig ug paghimo kanilang tinun-an ni Ginoong Jesu-Kristo.

2. Sa mga panahon sa Daang Tugon, ang Dios miingon kang Abraham nga pinaagi kaniya ang tanan nga mga nasud sa kalibutan mapanalanginan. Apan uban niini nga panalangin ang usa ka dakong responsibilidad. Si Abraham mibiya sa iyang nasud, sa iyang kaugalingon nga mga katawhan, ug sa panimalay sa iyang amahan aron mongadto sa yuta nga ipakita sa Dios kaniya (Genesis 12: 1).

Si Abraham una miadto sa usa ka dapit nga gitawag ug Haran, ug mipuyo didto (Genesis 11:31). Siya natintal sa pagpabilin sa Haran, apan aron madawat ang panalangin siya misu nod sa Dios ug mibiya niini nga dapit. Si Abraham dili mahimong amahan sa usa ka dakong nasud ug magtuman sa iyang kaugalingong kahakog nga mga ambisyon sa samang panahon. Ang pagtabok sa utlanan sa ciudad sa Haran ug pagbalhin sa pagtuman sa plano sa Dios maoy usa ka dako nga desisyon alang kang Abraham.

Nahibalo ba kamo nga kamo magtotoo karon tungod sa desisyon ni Abraham? Tungod kay si Abraham mibiya sa Haran, gipanalanginan siya sa Dios. Pinaagi kang Abraham, ang tanan nga mga lalaki ug mga babaye sa tanang mga nasud bisan asa gipanalanginan sa Ebanghelyo. Sila gipanalanginan tungod kay ang kaluwasan pinaagi kang Kristo Jesus gikan sa pamilya ni Abraham tungod sa iyang pagkamasinugtanon.

Sama kang Abraham, sa diha nga kamo makadawat sa panalangin kamo usab makadawat ug dakong responsibilidad. Niadtong mga gipanalanginan sa kaluwasan, ug sa Espiritu Santo, ang pag-ebanghelyo dili usa ka kapilian. Kini usa ka obligasyon (Buhat 1: 8).

Sa espirituhanon nga pagkasulti, ang matag magtotoo sa ngadtongadto moatubang ug "Haran" diha sa iyang kinabuhi. Kining espirituhanon nga "Haran" mao ang dapit diin ang Dios nangutana, "Ikaw ba andam sa pagsakripisyo sa imong kaugalingon nga mga ambisyon tu ngod sa Ebanghelyo? Ikaw ba andam sa pagbiya sa imong yutang natawhan, sa imong mga katawhan, sa balay sa imong amahan kon akong pangayoon kini"? Dili ka makatuman sa imong kaugalingon nga kahakog nga ambisyon ug sa pagpanalangin sa mga nasud sa mao nga panahon. Ikaw kinahanglan gayud nga motabok sa linya ug mobiya sa Haran.

3. Ang Biblia nag-ingon nga ang "pudyot sa levadura nagpatubo sa tibook minasa". (Galacia 5: 9) Kamo nakakat-on niini nga leksyon nga ang Ginghamarian sa Dios modaghan sama sa igpa patubo. Ang dautan usab nagpadaghan sa samang paagi. Tun-i ang mosunod nga mga bersikulo: Mateo 16: 6-12; Marcos 8:15; 1 Mga Taga-Corinto 5:6-8. Sa Bag-ong Tugon, ang levadura ginaingon nga adunay motuhop nga kalidad sa Ebanghelyo o apostasiya (paglapas nga ka himtang) sa Simbahan. Diha sa Daang Tugon, ang levadura adunay susama nga kahulogan. Kini wala tugoti sa pipila ka mga halad, tungod kay kini nagsimbolo sa dautan. Sa uban nga mga halad, sama sa halad sa pasalamat, kini gitugotan.

4. Kon kamo pastor o lider sa lokal nga simbahan, gamita ang mosunod nga mga pangutana aron sa pagtimbang-timbang sa kasamtangan kahimtang sa pag-ebanghelyo diha sa inyong kapunungan. Irekord ang inyong mga tubag sa linain nga palid sa papel:

1. Kinsay responsable sa pagplano alang sa pag-ebanghelyo diha sa inyong simbahan?
2. Pila ka mga tawo ang nakabig ug nahimong kabahin sa inyong pakig-ambitay sa simbahan diha sa nangaging lima ka tuig?
3. Unsay gibuhat karon sa inyong simbahan sa pag-abot sa mga dili-luwas? Himoang piho ang inyong tubag.
4. Unsa ang mga programa sa inyong simbahan sa pagkakaran nga dili epektibo sa pag-ebanghelyo ug sa pagpadaghan sa bag-ong mga kinabig?
5. Sa unsang paagi nga ang inyong simbahan mitabang sa mga miyembro sa pagdiskobre sa ilang espirituhanong mga gasa ug sa paggamit niini diha sa buluhaton sa pag-ebanghelyo?
6. Unsay plano sa inyong simbahan sa pag-abot sa inyong komunidad sa Ebanghelyo?
7. Unsay plano sa inyong simbahan sa pag-abot sa inyong nasud sa Ebanghelyo?
8. Unsay plano sa inyong simbahan sa pag-abot sa ubang mga nasud sa Ebanghelyo?
9. Unsa ka kanunay diha sa milabay nga lima ka tuig nga ang inyong simbahan naghatag ug piho nga pagbansay alang sa personal nga pag-ebanghelyo sa inyong mga sakop?

10. Unsa ka kanunay nga ang inyong mga serbisyo naglakip sa pagtumong sa pag-ebanghelyo, ie, mga mensahe nga nagtumong sa pag-abot sa mga dili-luwas, sa paghatag sa mga tawo ug oportunidad sa pagtubag sa Ebanghelyo, ug uban pa.
11. Kanus-a ang katapusang panahon nga ang inyong simbahan miapil sa pagpaningka mot sa masang pag-ebanghelyo, sama sa krusada, panagtipon, o konsierto, ug uban pa?

Timbang-timbanga ang inyong mga tubag ug tagda ang mosunod:

1. Kon kamo walay piho nga tawo nga responsable sa pagplano alang sa pag-ebanghelyo diha sa inyong simbahan, posible ba nga motudlo sa usa ka tawo?
2. Kon ang gidaghanon sa mga tawo nga nakabig ug nahimong kabahin sa inyong pakig-ambitay sa simbahan sa miaging lima ka tuig ubos, sa unsa nga paagi kini mausab nga adunay mas dako nga gibug-aton sa pag-ebanghelyo?
3. Unsay pwede sugdan sa inyong simbahan sa pagbuhat diha-diha dayon sa pag-abot sa mga dili-luwas?
4. Unsa ang dili epektibo nga mga programa nga kamo aduna karon nga mahimong wag tangon sa paghatag ug oportunidad alang sa bag-o, sa dugang pang pagpaningkamot sa pag-ebanghelyo?
5. Sa unsang paagi nga ang inyong simbahan makatabang sa mga miyembro sa pagdiskobre sa ilang espirituhanong mga gasa ug sa paggamit niini sa buluhaton sa pag-ebanghelyo? (Ang Harvestime International Institute nga kurso “*Pagpalihok nga mga Metodo*” makatabang kaninyo niini nga buluhaton.)
6. Unsay sugdan sa pagbuhat sa inyong simbahan sa pag-abot sa inyong mga komunidad sa Ebanghelyo?
7. Unsay buhaton sa inyong simbahan sa pag-abot sa inyong nasud sa Ebanghelyo?
8. Unsay buhaton sa inyong simbahan sa pag-abot sa ubang mga nasud sa Ebanghelyo?
9. Unsa ka dugay nga ang inyong simbahan makatanyag sa piho nga pagbansay sa pag-ebanghelyo alang sa inyong mga ginsakupan? (Mahimo ninyong gamiton kini nga kurso sa pagbansay sa inyong mga sakop. Tinoa ang angay nga panahon ug kinsa ang motudlo sa mga sesyon.)
10. Unsaon ninyo pagtutok sa mga dili-luwas sa inyong regular nga mga serbisyo sa simbahan ug sa paghatag kanila ug oportunidad sa pagtubag sa Ebanghelyo?
11. Unsa ang buhaton sa inyong simbahan sa dapit sa masa nga pag-ebanghelyo? Maka himo ba kamo sa pagplano ug usa ka pang-ebanghelyo nga panagtigom o konsierto o moapil sa ubang mga simbahan sa pagpahigayon sa usa ka pagpang-ebanghelyo nga krusada?

KAPITULO 2

ANG MANDATO

MGA TUMONG:

Sa pagkahuman niini nga kapitulo kamo makahimo sa:

- Pagsulat sa sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.
- Pag-ila sa lima ka mga prinsipyo diin ang mandato sa pag-ebanghelyo gibasi.
- Pag-ila sa tulo ka butang nga gikinahanglan sa pagtuman sa mandato sa pag-ebanghelyo.

SAG-ULOHONG BERSIKULO:

Sa diha nga ako moingon sa dautan: Oh dautan nga tawo, ikaw sa pagkama tuod mamatay; kong ikaw dili mosulti sa pagpasidaan sa tawong dautan gikan sa iyang dalan, kanang tawo nga dautan mamatay sa iyang kasal-anan; apan ang iyang dugo pagapanilngon ko diha sa imong kamot. (Ezequiel 33: 8)

PASIUNA

Ang mga tawo moapil sa pag-ebanghelyo sa lain-laing mga rason. Ang bag-ong mga kinabig kasagaran mo-ebanghelyo tungod sa ilang kahinam mahitungod sa ilang bag-o nga pagkaka big. Ang ubang mga tawo napugos sa pag-ebanghelyo tungod kay nakonsiyensya. Ang uban nalambigit tungod kay ang usa ka eskwelahan o programa sa pagbansay nga ilang gikuha nag kinahanglan niini.

Ang Kasulatanhong rason alang sa kalambigitan sa pag-ebanghelyo mao nga kini mandato gikan kang Ginoong Jesu-Kristo. Ang "mandato" maoy usa ka sugo o mando nga gihatag gikan sa usa ka tawo ngadto sa lain. Ang mandato sa pag-ebanghelyo mao ang hilisgutan niini nga leksyon.

ANG MANDATO SA PAG-EBANGHELIO

Ang mandato sa pag-ebanghelyo nga gihatag ni Ginoong Jesu-Kristo sa iyang mga sumusu nod gibasi sa lima ka mga prinsipyo nga gitudlo diha sa Pulong sa Dios. Kini mao ang mga prinsipyo sa sugo, kahintang, kahingawa, kompetisyon, ug katumanan.

SUGO:

Ang mandato sa pag-ebanghelyo unang gibasi sa prinsipyo sa sugo. Ang pag-ebanghelyo gisu go ni Jesus diha sa pipila ka mga tudling nga nailhan sa "Dakong Sugo." Ang mosunod nga mga pakisayran nagtagad mahitungod sa mandato sa pag-ebanghelyo. Ang tanan nga mga tud ling nagpatin-aw sa buluhaton, ang matag usa managlahi. Sila wala magkasumpaki, apan nag puno sa matag usa pinaagi sa pagpadayag sa lain-laing mga bahin sa mandato.

Si Mateo ug Juan nagrekord sa awtoridad alang sa tahas sa pag-ebanghelyo. Si Mateo, Marcos, ug Lucas nagpatin-aw sa gidak-on sa misyon. Si Mateo, Lucas, Juan, ug ang Mga Buhat nagpadayag sa Espiritu Santo ingon nga maoy gahum sa pagtuman sa buluhaton. Si Marcos naghisgot sa mensahe ug si Lucas nagdugang sa mga detalye. Kini nga mga pakisayran nagpadayag nga ang mandato sa pag-ebanghelyo naglakip sa paghimo ug mga tinun-an, nga magawali sa Ebanghelyo ngadto sa matag linalang, nga magawali sa paghinulsol ug sa pagpasaylo sa mga sala ngadto sa tibook kalibutan, sa pagpasaylo ug sa pagpugong sa mga sala, ug sa pagsangyaw mahitungod kang Jesus:

Busa, panglakaw kamo, ug panudloan ang tanan nga mga nasud, nga magabautismo kanila sa ngalan sa Amahan, ug sa Anak, ug sa Espiritu Santo;

Magatudlo kanila nga managbantay sila sa tanan nga mga butang nga gisugo ko kaninyo; ug ania karon, ako magauban kaninyo sa kanunay, hangtud sa katapusan sa kalibutan. (Mateo 28: 19-20)

Lumakaw kamo ngadto sa tibook kalibutan, ug iwali ang Maayong Balita sa tanang binuhat.

Siya nga motoo ug magpabautismo maluwas; apan siya nga dili motoo, paga hukman sa silot.

Ug kining mga ilhanan magauban kanila nga motoo; Sa akong ngalan sila mohingilin sa mga yawa; sila mosulti sa bag-ong sinultihan;

Makakupot sila sa mga bitin; ug kong makainom sila sa butang nga makahilo, dili kini makadaut kanila; sila mopandong sa ilang mga kamot sa ibabaw sa mga masakiton, ug sila mamaayo. (Marcos 16: 15-18)

Ug miingon kanila, sa ingon niini nahisulat, nga si Kristo kinahanglan magaan tus, ug mabanhaw gikan sa mga minatay sa ikatulo ka adlaw;

Ug nga ang paghinulsol ug ang pagpasaylo sa mga sala igawali diha sa iyang ngalan taliwala sa tanan nga mga nasud, sugod sa Jerusalem.

Ug kamo mao ang mga saksi niining mga butanga. (Lucas 24: 46-48)

Unya si Jesus miingon kanila pag-usab, ang kalinaw magauban kaninyo: ingon nga ang Amahan nagsugo kanako, sa maong paagi igapadala ko kamo.

Ug sa nakapamulong na siya niini, miginhawa siya kanila, ug miingon kanila, dawata ninyo ang Espiritu Santo:

Kang bisan kinsang mga sala nga inyong pasayloon, kana ginapasaylo kanila; ug kang bisan kinsang mga sala ang inyong pugngan, sila pagapugngan. (Juan 20: 21-23)

Apan kamo makadawat sa gahum sa diha nga ang Espiritu Santo mokunsad ka ninyo, ug kamo mahimo nga mga saksi alang kanako sa Jerusalem, ug sa tibook Judea, ug sa Samaria, ug hangtud sa kinatumyan sa yuta. (Buhat 1: 8)

Ang kaseryoso niini nga mga sugo gipamatud-an sa mosunod nga mga bersikulo:

Sa diha nga ako moingon sa dautan: Oh dautan nga tawo, ikaw sa pagkamatu od mamatay; kong ikaw dili mosulti sa pagpasidaan sa tawong dautan gikan sa iyang dalan, kanang tawo nga dautan mamatay sa iyang kasal-anan; apan ang iyang dugo pagapanilngon ko diha sa imong kamot. (Ezequiel 33: 8)

Kay bisan kinsa nga magakaulaw kanako ug sa akong mga pulong, kaniya ang Anak sa tawo igakaulaw, sa diha nga siya moabot sa iyang himaya, ug sa iyang Amahan, ug sa mga balaang manolonda. (Lucas 9:26)

KAHIMTANG:

Ang mandato sa pag-ebanghelyo gihatag usab tungod sa kahimtang sa mga kaumahan sa kalibutan. Atong nakita ang gatusan ka libo sa mga tawo nga nawala sa sala, walay paglaum, nga nagpadulong sa eternidad nga walay Dios. Ang dinalian nga mga kahimtang sa anihon angay nga magdasig kanato sa paglihok. Si Jesus miingon nga ang anihon hinog na, apan ang mamomoo diriyut ra;

Busa miingon siya ngadto kanila, ang anihon sa pagkatinuod daghan, apan ang mamomoo diriyut ra; busa pag-ampo kamo sa Ginoo sa anihon, nga siya mopa dala ug mga mamomoo ngadto sa iyang anihon. (Lucas 10: 2)

Wala ba kamo manag-ingon, may upat pa ka bulan, ug unya moabot ang ting-ani? Ania karon naga-ingon ako kaninyo, iyahat ang inyong mga mata, ug tan-awa ang kaumahan; kay sila puti na sa pag-ani. (Juan 4:35)

KAHINGAWA:

Ang mandato sa pag-ebanghelyo usab napahimutang sa prinsipyo sa kahingawa. Ang pag-ebanghelyo uban sa kasingkasing nga adunay kalooy alang sa nawala nga mga kalag. Si Pablo napuno niining balaan nga kalooy alang sa mga nawala. Siya andam nga matinunglo sa Dios mismo kon ang iyang mga igsoon nga mga Judio dili maluwas. Siya miadto kanila bisan sa diha nga sila nanghulga sa pagpatay kaniya ug sa diha nga siya nag-antus sa ilang mga kamot.

Ang kalooy ni Jesus naghimo kaniya nga andam sa pag-atubang sa krus sa Kalbaryo. Si Jesus mihilak sa ibabaw sa pagkabuta sa mga lider sa relihiyon sa Jerusalem. Kon may dugang nga mga luha sa kalooy sa atong mga mata, tingali adunay diutay nga paghilak sa Impiyerno sa ta liwala sa mga nawala. Ang mga argumento dili makaluwas sa mga kalag. Ang usa mahimo nga nakabaton sa kamatuoran, apan kon kini dili isulti sa gugma ug kalooy kini makapatay kay sa makabuhi.

Ang kalooy modala ngadto sa walay kakapoy nga paningkamot sa pag-ebanghelyo, tungod kay ang gugma mainantuson, mopas-an sa tanang mga butang, ug dili gayud mapakyas (1 Corinto 13: 4, 7, 8). Ang mahigugmaong kalooy gihatag pinaagi sa Espiritu sa Dios. Kini maoy usa ka bunga sa Espiritu Santo nga motubo gikan sa iyang presensya sa sulod ninyo.

KOMPETISYON:

Ang mandato sa pag-ebanghelyo usab anaa sa ibabaw sa prinsipyo sa kompetisyon. Kon kita dili mangabig sa atong pangtibook-kalibutan nga mga kasilinganan nga gigutom sa kausaban, ang uban nga kakompetensya sa politikanhon ug relihiyosong mga pwersa mokabig kanila. Ang espirituhanon nga kagutom maoy hinungdan sa mga lalaki ug mga babaye nga mangita sa kamatuoran:

Ania karon, ang mga adlaw moabot na, nagaingon ang Ginoong Jehova, nga ipa dala ko ang kagutmanan sa yuta, dili kagutmanan sa tinapay, ni sa kauhaw sa tubig, kondili sa pagpatalinghug sa mga pulong sa Ginoo;

Ug sila magalaroylaroy gikan sa usa nga dagat ngadto sa laing dagat, ug gikan sa amihanan bisan pa sa silangan, sila manalagan ngadto-nganhi aron sa pagpangita sa pulong ni Jehova, ug sila dili makakaplag niini. (Amos 8: 11-12)

Bisan tuod ang espirituhanon nga kagutom modala ngadto sa pagpangita sa kamatuoran, kini moresulta sa pagdawat sa dautan nga mga sistema sa politika, mga kulto, ug malupigon nga mga gahum sa relihiyon kon ang kalulanganon dili mapun-an.

Ang prinsipyo sa kompetisyon gitudlo ni Jesus sa samingay diin ang kaaway nagsabod ug mga bunglayon (mga sagbot) sa mga kaumahan. Kon kita dili magpugas ug mag-ugmad sa maayong binhi sa Pulong sa Dios, ang kaaway mopugas sa mga bunglayon sa dautan. Kini nga kompetisyon sa dautan mao ang espirituhanon nga mga tunok ug mga sagbot nga milu mos sa pulong sa Dios ug mibabag sa pagkaylap sa Ebanghelyo.

KATUMANAN:

Ang mandato sa pag-ebanghelyo usab anaa sa ibabaw sa prinsipyo sa katumanan (ang katapusan) sa tanan nga mga butang. Si Jesus miingon nga ang pangtibook-kalibutan nga pag-ebanghelyo maoy unang kinahanglanon sa iyang pagbalik ug ang katapusan sa panahon ingon sa atong nasayran karon:

Ug kining Maayong Balita sa Gingharian igawali sa tibook kalibutan ingon nga pamatuod sa tanang mga nasud; ug unya moabot ang katapusan. (Mateo 24:14)

UNSAON SA PAGTUMAN SA MANDATO

Ang Simbahan mao ang ahente sa Gingharian sa Dios dinhi sa kalibutan ug gisugo sa pagdala sa mensahe sa ebanghelyo ngadto sa tanang mga katawhan sa yuta. Sa diha nga atong tan-a won ang mga prayoridad, mga programa, ug mga kalihokan sa yano nga simbahan karon bisan pa, kita maghunahuna kon kita nahikalimot o nalibog mahitungod sa atong misyon isip mga magtotoo.

Kita mga nagkapuliki, apan nagkapuliki sa pagbuhat sa unsa? Unsa ka daghan sa atong mga programa, mga miting, ug mga kalihokan nga namunga ug bag-ong mga kinabig? Kita adu nay daghang mapasundayagong mga ebanghelistang uban sa makapahimuot nga mga sermon ug makapakatawa nga mga istorya. Sa panahon sa Biblia, usa ka pangpubliko nga wali miresulta sa tulo ka libo ka mga kinabig. Karon, sa kasagaran daw adunay tulo ka libo ka mga wali nga miresulta sa pipila ka mga kinabig.

Adunay daghang mga nindot nga relihiyosong mga musika, daghan lamang niini nagpakita sa mga talento sa mga mang-aawit, solohista, ug mga musikero. Apan pila ka mga kalag ang na luwas? Pila ka mga kinabuhi ang nausab? Sa diha nga kita modugang niining mga linibo nga kalibutanon nga mga Kristohanon nga walay kahingawa sa espirituhanon nga pagpangani, ki ta mangutana, "Unsaon pagtuman ang tahas sa pag-ebanghelyo"?

Tulo ka mga butang ang gikinahanglan kon kita motuman sa mandato sa pag-ebanghelyo:

KINI KINAHANGLAN NGA UNANG PRAYORIDAD:

Ang pag-ebanghelyo kinahanglan maoy unang prayoridad. Atong ibutang ang tahas sa pagdala sa Ebanghelyo ngadto sa matag tawo sa kalibutan sa unang dapit. Ang atong pagwali, pagampo, pagtuon, pagplano, pagprograma, pagtudlo, pagbansay - ang tanan nga mga butang kinahanglan gayud nga isentro sa tibook tumong niini.

Ang Simbahan mahimong usa ka estasyon sa pagpadala imbis nga usa ka dapit alang sa pagpahulay ug paglingaw-lingaw. Ang tanan nga mga kalihokan sa Simbahan kinahanglan gayud nga iamot direkta ngadto sa pagpalihok sa mga mangangabig ug mga kalag. Ang mga lider sa Simbahan mahimong tigpalihok diha sa Lawas ni Kristo, nga nagadasig ug nagabansay sa mga magtotoo sa pagbuhat sa buluhaton sa pag-ebanghelyo.

KINI KINAHANGLAN NGA GAMHAN SA BALANG ESPIRITU:

Ang pag-ebanghelyo sa Bag-ong Tugon dili usa ka malumo o neyutral nga kalihokan. Kini mao ang gahum nga mga panag-engkwentro tali sa Espiritu Santo ug sa mga pwersa sa dautan. Ang Balaan nga Espiritu, uban sa tanan niyang mga bunga, mga gasa, ug gahum, kinahanglan nga mahimong reyalidad sa atong mga kinabuhi. Ang Pulong kinahanglan isangyaw ug itudlo uban sa pagpasundayag sa gahum. Ang Ebanghelyo kinahanglan gayud imantala, dili ipangayo ug pasaylo, ihilak, ipausab, o itakuban. Ang mga kapanguhaan sa tanan nga espirituhanong mga gasa sa matag sakop sa Lawas kinahanglan nga ipalihok sa pagkompleto sa buluhaton sa pag-ebanghelyo. Kita kinahanglan gayud nga mopuli sa atong kalibutanon nga mga kinaiya alang kang Kristo - sama sa panggawi nga makapahimo kanato sa pagsaksi sa kamatuoran sa Ebanghelyo.

KINI KINAHANGLAN MOSUNOD SA BAG-ONG TUGON NGA MGA SULONDAN:

Kon kita motuman niini nga mandato, kita mosugod sa paglalang pag-usab sa mga sulondan sa Bag-ong Tugon nga pag-ebanghelyo: Ang matag usa, bisan asa, matag adlaw mosangyaw ug mokabig sa mga kalag. Sama sa Bag-ong Tugon nga mga panahon, ang pag-ebanghelyo kinahanglan mahimong natural nga bahin sa matag adlaw nga pagkinabuhi. Ang matag denominasyon, matag lokal nga iglesia, matag lider nga Kristohanon, matag panimalay, ug matag indibiduwal kinahanglan mapalihok sa buluhaton.

KINAUGALINGONG EKSAMEN

1. Isulat ang sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.

---

2. Ilista ang lima ka mga prinsipyo diin gibasi ang mandato sa pag-ebanghelyo.

---

3. Ilha ang tulo ka butang nga gikinahanglan sa pagtuman sa mandato sa pag-ebanghelyo.

(Ang mga tubag sa eksamen gihatag sa katapusan nga kapitulo niini nga manwal.)

ALANG SA DUGANG PAGTUON

1. Ang tawag sa pag-ebanghelyo dili usa ka kapilian o usa ka sugyot. Kini usa ka sugo. Pagtuon sa mosunod nga tsart nga nagtandi sa nagkalain-laing mga rekord sa Biblia sa Dakong Sugo. Tan-awa ang matag pakisayran diha sa inyong Biblia. Matikdi ang awtoridad nga aduna kamo sa inyong pagtuman sa sugo. Obserbahi ang gidak-on sa inyong ministeryo, ang mensahe niini, ug mga kalihokan diin kamo miapil sa proseso sa pagpadaghan.

Pakisayran	Ang Awtoridad	Ang Gidak-on	Ang Mensahe	Ang Mga Kalihokan
Mateo 28: 18-20	"Ang tanang awtoridad "	Ang tanang mga nasud	Ang tanang mga butang nga gisugo ni Jesus	Modisipulo pinaagi sa pagbautismo, pagtudlo
Marcos 16:15	Ngalan ni Jesus	Tibook kalibutan, matag binuhat	Ang Maayong Balita, ayoha ang masakiton	Lumakaw ug magwali
Lucas 24: 46-49	Ngalan ni Jesus	Tanang kansuran, sugod sa Jerusalem	Paghinulsol ug ang pagpasaylo sa mga sala	Pagwali, pagmantala ug pagsangyaw
Juan 20:21	Gipadala ni Jesus ingon nga Siya gipadala sa Amahan.	(Ang gidak-on sa ministeryo, ang mensahe, ug ang mga kalihokan kinahanglan sama "kang Jesus")		
Mga Buhat 1: 8	Gahum sa Balaang Espiritu	Jerusalem, Judea Samaria, ug sa labing hilit nga bahin sa kalibutan.	Kristo	Saksi

2. Tungod sa tin-aw nga mandato sa pag-ebanghelyo diha sa Pulong sa Dios, ngano nga daghan kaayong mga Kristohanon ang nagpanuko sa pagtuman niining dakong sugo? Ania ang pipila ka komon nga mga babag sa pagpang-ebanghelyo:

KULANG SA ABILIDAD:

Daghang mga tawo ang wala nag-ebanghelyo tungod kay ilang gibati nga kulang sila sa

abilidad sa pagbuhat sa ingon. Sila tingali kulang sa pormal nga edukasyon o kahibalo bahin sa Biblia ug sa pag-ebanghelyo nga mga paagi. Ang pipila ka mga tawo wala gyud makulangi sa abilidad, apan adunay ubos nga pagtan-aw sa kaugalingon o sayop nga pagpaubos.

Hinumdumi kanunay nga ang Dios nagtawag sa huyang nga mga tawo sa pagbuhat sa mga dagkong butang. Basaha ang istorya ni Gideon sa Mga Maghuhukom 6 hangtud sa 8. Sa diha nga si Gideon gitawag aron sa pagtuman sa usa ka dako nga misyon alang sa Dios, siya nagta go tungod kay nahadlok siya sa mga kaaway. Ang iyang tubag mao ang "Unsaon nako sa pag buhat niini? Ang akong panimalay mao ang labing huyang ug ako mao ang labing gamay sa akong pamilya."

Si Moises mihatag sa susama nga tubag sa diha nga gitawag siya sa paggiya sa nasud sa Israel. Siya miingon "Kinsa Ako? Ako dili madanihong mosulti, bisan hangtud karon, o bisan su kad nga ikaw misulti sa imong ulipon; apan ako hinay nga mosulti, ug may yungit nga dila" (Exodo 3-4). Ang manalagna nga si Jeremias niangkong nga siya usa lamang ka bata ug hing pit nga dili makahimo sa dihang gamiton sa Dios (Jeremias 1: 4-9).

Ang mga tawo nga mobati nga sila kulang sa abilidad sa pag-ebanghelyo kinahanglan manga yo sa Dios sa kaalam nga iyang gisaad (Santiago 1: 5). Sila kinahanglan usab nga makasabot nga ang Dios mogamit niadtong walay natural nga abilidad sa ingon siya makadawat sa tanan nga himaya (1 Mga Taga-Corinto 1: 27-29).

WALAY PULOS NGA PANINGKAMOT:

Daghay mga tawo walay gibuhay bisan unsa tungod kay sila mibati nga ang ilang mga paning kamot walay pulos tungod kay ang anihon nga pagaanion hilabihan ka dako. Unsaon sa usa ka tawo pagbuhat sa bisan unsang butang mahitungod sa mga minilyon nga nawala sa nasud sa kangitngit? Inyong hinumduman nga ang gidaghanon sa kasundalohan ni Gideon gipakun hod aron ang Dios makaangkong sa himaya kay sa tawo (Mga Maghuhukom 7). Ang Dios na himuot sa pagdawat sa walay pulos nga mga paningkamot ug sa paggamit kanila alang sa iyang mga katuyoan. Kamo makakat-on sa ulahi niini nga pagtuon kon sa unsang paagi nga ang usa lang ka tawo, nga nagakabig ug nagabansay sa usa ka tawo sa matag tuig, makahimo sa literal nga pagbangon sa linibo ka mga magtotoo diha sa mubo lang nga yugto sa panahon. Ang usa ka kahayag dili makalagbas sa kangitngit pinaagi sa iyang kaugalingon, apan ang daghang gagmay nga mga dilaab sa kalayo, nga gidagkutan usa-usa, sa ngadto-ngadto mohi mo ug dakong kahayag.

KAHADLOK:

Ang mga tawo mahadlok nga sila isalikway sa mga tawo nga ilang sangyawan. Kon sila dili pamilyar sa pag-ebanghelyo nga mga paagi, sila nahadlok sa wala mailhi. Sila nahadlok nga sila maulawan sa usa ka kahimtang nga dili nila madumala o sa usa ka pangutana nga dili nila matubag. Ang kahadlok sa pag-ebanghelyo kasagaran naggikan sa mga pangutana nga sama niini:

-Unsay akong isulti? Kamo makakat-on mahitungod sa mensahe nga ipresentar sa Kapitulo Tres niini nga kurso.

-Unsaon nako sa pagsulti niini? Kamo makakat-on kon unsaon sa pag-istorya sa mensahe sa Kapitulo Singko niini nga kurso.

-Unsaon nako pag-atubang sa mga kalisdanan? Ang Kapitulo Dies niini nga manwal nagpa tin-aw kon unsaon sa pag-atubang sa mga kalisdanan nga mahimong motungha samtang kamo maga-ebanghelyo.

-Unsa kaha kon ako dili makatubag sa usa ka pangutana? Kon kamo dili makatubag sa usa ka pangutana, dawata kini. Sultihi ang tawo nga inyong tun-an ug dugang pa ang mahitungod niini ug mobalik ngadto kaniya uban sa tubag.

-Unsa kaha kon ako makapasakit sa usa ka tawo? Ang kasagaran nga makapasilo sa mga ta wo dili mao ang pagkadili matitud-anon nga pakigpulong bahin sa Dios, apan ang pagpaka aron-ingnon nga adunay tanang tubag, kasuko, o panag-away. Kung kamo mahigugmaon ug matitud-anon sa inyong paagi, ug ang mga tawo sa gihapon masilo, nan unya hinumdumi lang: Kamo mao ang asin sa yuta. Sa natural nga kalibutan, sa dihang ang asin ipahid ngadto sa samad kini maoy hinungdan sa dili maayo nga reaksyon sa una, apan kini moresulta sa kaayohan. Ang sama tinuod diha sa espirituhanon nga kalibutan.

-Unsa kaha kon ako mapakyas? Mas maayo nga mosulay ug mapakyas kay sa dili na lang mo sulay. Ang kalampusan ug kapakyasan dili mao ang nag-unang gihatagan ug pagtagad sa pag -ebanghelyo. Ikaw gitawag sa pagkamatinud-anon. Ang tulo ka matang sa kapakyasan natala diha sa samingay sa magpupugas (Marcos 4:1-20). Sa ulahi niining sama nga kapitulo, si Marcos nagsulti kanato nga ang yuta mismo, nga gi-andam sa Espiritu Santo, nga nagdala sa liso, dili ang magpupugas. Kini kinahanglan nga dili gamiton ingon nga usa ka pamalibad sa paglikay sa tawag alang sa pasalig, bisan pa niana. Kita gitawag aron mangisda ug mga kalag sa mga tawo ug sa pagkuha kanila, dili lang sa pag-impluwensya kanila!

PAGLAIN:

Ang pag-ebanghelyo kanunay mababagan tungod kay kita walay kontak sa mga dili-magto too. Kon ang inyong tanan nga mga higala ug mga kontak mga Kristohanon, dili kamo maka himo sa pagkabig sa nawala. Kamo dili makaabot sa mga dili-magtotoo kon kamo walay kon tak uban kanila.

KAKULANGON:

Ang kakulang sa panahon ug kadasig makababag sa mga tawo sa pagtuman sa mandato sa pag-ebanghelyo. Kanunay hinumdumi, bisan pa niana. . . inyong gahinan ug panahon ang pagbuhat kon unsa ang inyong gusto nga buhaton ug unsay inyong gibati nga dinalian. Kon kamo walay panahon sa pagpakigbahin sa Ebanghelyo, nan kamo dili gusto nga mobuhat niini o kamo wala mobati nga kini dinalian. Kamo kinahanglan mosusi pag-usab sa inyong mga prayoridad. Ang pagkawalay kadasig kasagaran resulta gikan sa pagkawalay kasinatian. Inyo bang namatikdan kon sa unsang paagi ang bag-ong mga Kristohanon kanunay naghi nam-hinam sa pagpaambit sa ilang pagtoo? Kini tungod kay ang ilang mga kasinatian lab-as pa ug kulbahinam. Kon kamo dili mag-amping, kamo mawad-an niini sa ulahi kon kamo dili maghupot sa lab-as ug importante nga relasyon uban sa Ginoo.

ESPIRITUHANON NGA PAGKADILI HAMTONG:

Si Pablo misulti sa mga magtotoo nga sila makahimo sa pagtudlo sa Ebanghelyo ngadto sa uban, apan tungod sa espirituhanon nga pagkadili hamtong sila wala makahimo sa pagbuhat sa ingon (Hebreohanon 5:12). Ang espirituhanon nga pagkadili hamtong gipadayag sa diha nga ang mga magtotoo adunay panagkiskis sa taliwala sa ilang mga kaugalingon (1 Corinto 3: 1-3). Sa diha nga kamo nagkapuliki sa pagpakig-away sa inyong mga igsoong lalaki ug mga igsoong babaye diha kang Kristo, kamo walay panahon sa pag-ebanghelyo.

3. Karon nga kamo nagtuon sa komon nga mga hinungdan sa dili pag-ebanghelyo, basaha ang mosunod nga mga pahayag ug i-tsek kadtong naghulagway sa inyong kaugalingon nga mga pagbati:

KULANG SA ABILIDAD:

- _____Ako wala mahibalo kon unsay isulti.
- _____Ako wala makasabot kaayo sa Biblia.
- _____Ako dili kaayo maayo sa pagpakigsulti sa uban.

WALAY PULOS NGA PANINGKAMOT:

- _____Ako mibati nga ako dili makahimo ug kalainan tungod kay ako nag-inusara.
- _____Ang tahas sa pag-ebanghelyo hilabihan ka dako nga kini nakapaguol kanako.

KAHADLOK:

- _____Ako nahadlok nga ako makapasakit sa uban.
- _____Ako nahadlok nga ako mapakyas.
- _____Ako nahadlok nga ako dili mahibalo kon unsaon sa pagtubag sa mga pangutana.
- _____Ako nahadlok nga ako maulawan.
- _____Ako wala mahibalo kon unsay isulti.

PAGLAIN:

- _____Ako walay kontak sa mga dili-magtotoo.

KAKULANGON:

- _____Ako walay panahon nga nagahin sa pag-ebanghelyo.
- _____Ako walay kadasig sa pag-ebanghelyo.

ESPIRITUHANON NGA PAGKADILI HAMTONG:

- _____Ako wala mobati nga ako igo na ka hamtong sa espirituhanon aron mopakigbahin sa Ebanghelyo sa uban.
- _____Ako kanunay adunay mga problema sa ubang mga igsoong lalaki ug babaye diha sa Gino.

4. Ribyuha ang mga butang nga imong gitan-aw sa ibabaw. Sunod sa matag butang nga imong gimarkahan ipakita kon ikaw makahimo sa pag-atubang sa mga babag pinaagi sa pagbansay, pagtuon, pag-insayo, pag-ampo, o sa pag-usab sa imong mga prayoridad.

5. Hain nga mga butang diha sa listahan nga mga babag nganha kanimo? Sa unsang paagi nga ikaw makabuntog niini?

KAPITULO 3

ANG MENSAHE

MGA TUMONG:

Sa pagkahuman niini nga kapitulo kamo makahimo sa:

- Pagsulat sa sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.
- Pagpatin-aw sa "Ebanghelyo sa Gingharian."
- Pagtingob sa nag-unang mga elemento sa Ebanghelyo.
- Paglista sa upat ka mga paagi nga ang Ebanghelyo unibersal.
- Pagpasabot kon ngano nga ang Ebanghelyo gamhanan.

SAG-ULOHONG BERSIKULO:

Kay gihatag ko kaninyo una sa tanan ang akong nadawat usab, nga si Kristo namatay alang sa atong mga sala, sumala sa mga Kasulatan;

Ug siya gilubong, ug nabanhaw siya pag-usab sa ikatulo ka adlaw, sumala sa mga Kasulatan. (1 Corinto 15: 3-4)

PASIUNA

Ang Dios adunay espesyal nga plano alang sa pag-abot sa kalibutan sa Ebanghelyo. Si Jesus nagpadayag niini nga plano sa diha nga siya miingon sa iyang mga tinun-an. . .

. . . Kamo makadawat sa gahum sa diha nga ang Espiritu Santo mokunsad ka ninyo, ug kamo mahimo nga mga saksi alang kanako sa Jerusalem, ug sa tibook Judea, ug sa Samaria, ug hangtud sa kinatumyan sa yuta. (Buhat 1: 8)

Kini nga bersikulo nagpadayag sa pipila ka mga butang mahitungod sa plano sa Dios sa pag-ebanghelyo:

- Si Jesu-Kristo mao ang unod sa mensahe.
- Ang mga disipulo mao ang mga mensahero sa Ebanghelyo nga gigamhan sa makaga gahum nga pwersa sa Balaang Espiritu.
- Ang tibook kalibutan mao ang dumadawat sa mensahe.

Niini nga leksyon kamo makakat-on bahin sa unod sa mga mensahe sa Ebanghelyo. Sa Kapi tulo Kwarto kamo makakat-on mahitungod sa mga mensahero sa Ebanghelyo nga mao ang mga magtotoo nga gigamhan sa Espiritu Santo.

Ang Kapitulo Singko nagpatin-aw kon unsaon sa mga mensahero sa pagpakigsulti sa mga mensahe ug Kapitulo Sais nagtagad sa mga tawo nga modawat sa mga mensahe.

ANG EBANGHELYO SA GINGHARIAN

Si Jesus miingon:

Ug kining Maayong Balita sa Ginghamarian igawali sa tibook kalibutan ingon nga pamatuod sa tanang mga nasud; ug unya moabot ang katapusan. (Mateo 24:14)

Ang mensahe sa ebanghelyo mao ang Ebanghelyo sa Ginghamarian. Ang pulong nga "Ebanghelyo" sa pagkatinuod nagpasabot sa "Maayong Balita." Kon kita mosulti sa Ebanghelyo sa Bibliyanhong diwa, kini nagtumong sa maayong balita sa Ginghamarian sa Dios ug sa kaluwasan pinaagi kang Jesu-Kristo.

Sa Roma 1:1 ang Ebanghelyo gitawag nga "Maayong Balita sa Dios." Sa Roma 2:16 kini gitawag nga "Ebanghelyo ni Pablo." Sa Roma 1:16 kini mao ang "Ebanghelyo ni Kristo." Walay panagsumpaki niini nga mga bersikulo tungod kay ang Dios mao ang tagsulat sa Ebanghelyo, si Kristo mao ang tema, ug ang tawo mao ang dumadawat.

ANG NAG-UNANG MGA ELEMENTO SA EBANGHELYO

Sa 1 Mga Taga-Corinto 15: 1-4, ang nag-unang mga elemento sa Ebanghelyo gihatag ni Pablo:

Labut pa, mga igsoon, ako nagpahibalo nganha kaninyo sa Maayong Balita nga giwali ko kaninyo, nga gidawat usab ninyo, nga mao usab ang inyong gibarugan;

Nga pinaagi usab kaniya nangaluwas kamo, kong batonan ninyo nga makanunayon ang pulong nga giwali ko kaninyo, gawas kong kamo mingtoo nga walay pulos.

Kay gihatag ko kaninyo una sa tanan ang akong nadawat usab, nga si Kristo namatay alang sa atong mga sala, sumala sa mga Kasulatan;

Ug siya gilubong, ug nabanhaw siya pag-usab sa ikatulo ka adlaw, sumala sa mga Kasulatan. (1 Corinto 15: 1-4)

Ang nag-unang mga mensahe sa Ebanghelyo mao nga si Kristo namatay tungod sa atong mga sala sumala sa mga Kasulatan, siya gilubong, ug siya nabanhaw pag-usab sumala sa mga Kasulatan. Sa hiktin nga diwa, ang Ebanghelyo matingob diha sa mensahe sa Juan 3:16:

Kay gihigugma gayud sa Dios ang kalibutan sa pagkaagi nga gihatag niya ang iyang bugtong Anak aron nga bisan kinsa nga motoo kaniya dili mawala, kondili may kinabuhi nga walay katapusan. (Juan 3:16)

Sa iyang lapad nga kahulogan, kini naglakip sa tanan nga gitudlo ni Jesus sa iyang mga tinun-an:

Busa, panglakaw kamo, ug panudloan ang tanan nga mga nasud..., nga maga tudlo kanila nga managbantay sila sa tanan nga mga butang, nga gisugo ko kaninyo; ... (Mateo 28: 19-20)

Ang mga tawo kinahanglan nga masultihan mahitungod sa Gingharian, hagiton sa pagsulod niini, ug bansayon kon unsaon sa pagpuyo ingon nga mga molupyo sa Gingharian.

Ang Ebanghelyo nga atong ginawali dili usa ka katilingbanong ebanghelyo nga moreporma sa katilingban, apan Ebanghelyo sa Dios nga motubos sa mga makasasala. Ang mensahe sa Gingharian kinahanglan maglakip sa tawag sa paghinulsol gikan sa sala:

Ug sa nabilanggo na si Juan, si Jesus miabot sa Galilea, nga nagawali sa Ebanghelyo sa Gingharian sa Dios,

Ug naga-ingon, ang panahon natuman na, ug ang gingharian sa Dios haduol na: Maghinulsol kamo, ug tumoo sa Maayong Balita. (Marcos 1: 14-15)

Sukad sa panahon nga si Jesus misugod sa pagwali, ug sa pag-ingon: Maghinulsol kamo, kay ang Gingharian sa langit haduol na. (Mateo 4:17)

(Kon kamo wala makasabot sa nag-unang mga prinsipyo sa Gingharian sa Dios, batoni ang Harvestime International Institute nga kurso sa, "*Gingharianong Pagkinabuhi.*")

PANGTIBOOK-KALIBUTAN NGA MENSAHE

Ang labing importante nga pulong diha sa Ebanghelyo mao ang pulong nga "bisan kinsa." Kini gigamit ni Jesus sa (Juan 3:16), ni Pablo sa (Roma 10:13), ug ni Juan sa (Pinadayag 22:17). Ang Ebanghelyo alang sa tanan nga mga tawo sa tanang rasa, kultura, mga tribo, ug mga nasud. Kining pangtibook-kalibutan nga mensahe adunay upat ka mga rason:

1. Ang sala pangtibook-kalibutan: Taga-Roma 3:23
2. Ang tanyag sa kaluwasan pangtibook-kalibutan: 1 Timoteo 2: 4
3. Ang sugo sa paghinulsol pangtibook-kalibutan: Buhat 17:30
4. Ang pagdapit sa pagtoo pangtibook-kalibutan: Roma 10: 9-11

ANG GAHUM SA EBANGHELYO

Adunay dakong gahum sa mensahe sa Ebanghelyo. Si Pablo miingon:

Kay dili ko igakaulaw ang Maayong Balita ni Kristo; kay kini mao ang gahum sa Dios ngadto sa kaluwasan sa tagsatagsa nga motoo; sa Judio una ug usab ngadto sa mga Grecianhon.

Kay kaniya ginapadayag ang pagkamatarung sa Dios gikan sa pagtoo ngadto sa pagtoo, ingon sa nahisulat, ang matarung mabuhi tungod sa pagtoo.

Kay ang kaligutgut sa Dios ginapadayag gikan sa langit batok sa tanang pagka dilidiosnon ug pagkadilimatarung sa mga tawo, nga naghupot sa kamatuoran pinaagi sa pagkadilimatarung;

Tungod kay kadtong mahibaloan mahitungod sa Dios, ginapahayag diha kanila; kay ang Dios mipahayag niini ngadto kanila. (Roma 1: 16-19)

Kini nga mga bersikulo nagpadayag kon nganong ang Ebanghelyo gamhanan. Kini gamhanan tungod kay:

- Kini mao ang pagpadayag sa gahum sa Dios ngadto sa tawo.
- Kini nagdala sa kaluwasan sa tanang mga tawo, sa walay pagtagad sa kaliwat, kolor, o tinoohan.
- Kini nagpadayag sa nahibaloan sa mga tawo mahitungod sa Dios.
- Kini nagpadayag sa paghukom ug sa kaligutgut sa Dios batok sa sala.
- Kini nagpadayag sa pagkamatarung sa Dios.
- Kini nagpakita kon unsaon sa pagmatarung (pagpasaylo, paghiuli sa tinuod nga relasyon ngadto sa Dios) pinaagi sa pagtoo.
- Kini mao ang basihan sa pagtoo diin kita nagpuyo.

ANG PAGPAKITA SA GAHUM

Ang Ebanghelyo kinahanglan isangyaw ug itudlo, apan kinahanglan usab nga kini naglakip sa pagpasundayag sa Gingharian sa Dios diha sa aksyon. Si Jesus miingon sa iyang mga sumusunod:

. . . Samtang manlakaw kamo, pagwali kamo nga nag-ingon, ang gingharian sa langit haduol na.

Pagaayohon ninyo ang mga masakiton, pagahinloan ninyo ang mga sanlahon, pagabanhawon ninyo ang mga patay, pagahinginlan ninyo ang mga yawa; sa walay bayad inyong nadawat, sa walay bayad ihatag. (Mateo 10: 7-8)

Ang mensahe sa Gingharian dili sa mga pulong lamang. Ang pagpasundayag sa gahum sa Dios kinahanglan uban sa binaba nga pagpresentar. Kini nakita sa panig-ingnan nga gihatag ni Jesus:

Ug si Jesus nagalibod sa tanang mga lungsod ug mga balangay sa pagtudlo didto sa ilang mga sinagoga, ug sa pagwali sa Maayong Balita sa Gingharian, ug naga ayo sa tanang balatian ug sa tanan nga sakit sa katawhan. (Mateo 9:35)

Ug ang katawhan, sa diha nga sila nasayud niini, misunod kaniya: ug iyang gida wat sila, ug gisultian sila sa Gingharian sa Dios, ug gipang-ayo sila nga nagkina hanglan sa kaayohan. (Lucas 9:11)

Ang pagpasundayag sa gahum - mga milagro ug pagpang-ayo - mao ang Gingharian sa Dios diha sa aksyon. Kini kinahanglan kabahin sa mensahe sa ebanghelyo. Si Pablo miingon:

Kay ang gingharian sa Dios wala diha sa mga pulong kondili anaa sa gahum. (1 Corinto 4:20)

KINAUGALINGONG EKSAMEN

1. Isulat ang sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.

---

2. Ipaila ang "Ebanghelyo sa Gingharian."

---

3. Unsa ang nag-unang mga elemento sa Ebanghelyo?

---

4. Ilista ang upat ka mga paagi nga ang Ebanghelyo pangtibook-kalibutan.

---

5. Ipasabot ngano nga ang Ebanghelyo gamhanan.

(Ang mga tubag sa eksamen gihatag sa katapusan nga kapitulo niini nga manwal.)

ALANG SA DUGANG PAGTUON

1. Alang sa dugang pagtuon bahin sa Ginghamarian sa Dios, batoni ang Harvestime International Institute nga kursong nag-ulohang "*Ginghamarianong Pagkinabuhi*."
2. Basaha ang 2 Hari 4: 29-37. Kini mao ang istorya kon giunsa ni Eliseo pagbanhaw ang usa ka bata gikan sa mga patay. Basaha ang gigikanan niini nga istorya diha sa 2 Hari 4: 8-17. Kini nga bata maoy usa ka milagro nga bata, nga gihatag ingon nga tubag sa pag-ampo ni Eliseo ug sa hangyo sa usa ka babaye sa Sunem nga nagpakita sa propeta ug pagkamaayo. Ang rekord sa kamatayon sa bata gihatag diha sa mga bersikulo 18-20. Ang eksaktong hinungdan sa kamatayon wala gihatag. Kini posible nga gikan sa matang sa ataki tungod kay ang bata mireklamo sa iyang ulo. Kini nga istorya usa ka natural nga panig-ingnan diin ang espirituhanon nga mga kamatuoran bahin sa ebanghelyo makuha. Ang pag-ebanghelyo sama sa pagbanhaw sa mga patay tungod kay kamo nagluwas sa mga tawo gikan sa walay katapusan nga destinasyon sa espirituhanon nga kamatayon. Ang Biblia nag-ingon nga ang kalag nga nakasala ma matay, ang bayad sa sala mao ang kamatayon, ug ang mga makasasala patay diha sa mga kalapasan ug sa sala. Ang mosunod nga espirituhanon nga mga aplikasyon giku ha gikan sa istorya diha sa 2 Mga Hari 4. Ang pagbanhaw sa patay:

I. Kamo Kinahanglan Adunay Pagtoo:

- A. (Bersikulo 20-21) Ang inahan wala lang modawat sa kamatayon sa bata. Ang kalagmitan mao ang paghilak, pagtawag sa propesyonal nga mga mag masulob-on, ug sa pag-andam sa lawas sa paghaya.
- B. Hinonoa, (bersikulo 21) iyang gibutang siya sa ibabaw sa higdaanan ni Eliseo, gisirhan ang ganghaan, ug milakaw aron sa pagkuha sa propeta. Aron masabtan kini, kamo mobasa sa asoy diha sa 1 Hari 17: 17-24 diin si Elias mibanhaw sa usa ka bata gikan sa mga patay. Ang pagpahigda sa bata ngadto sa lawak sa propeta maoy usa ka buhat sa pagtoo sa paghinum dom sa milagro nga gibuhat ni Elias. Siya wala maghulat sa manalagna sa pagdala kaniya sa sulod. Siya midala kaniya sa sulod, nagapaabot sa susa ma nga milagro.
- C. Ang Dios nagbanhaw sa patay nga mga tawo gikan sa sinugdanan sa panahon. Dad-a ang dili-luwas nga mga katawhan, ingon nga sila, ngadto sa dapit sa milagro.
- D. (Bersikulo 22-23) Matikdi ang iyang pagtoo sa dihang misulti siya sa pagtubag sa mga pangutana sa iyang bana, "Kini mahimong maayo."
- E. Sa diha nga kamo magsugod sa paglihok sa pagtoo, kini nagdugang. Sa panahon nga siya nagkaduol na sa propeta, ang iyang pagtoo nagdugang. (Bersikulo 26) Sa diha nga si Eliseo nagpadala sa iyang alagad nga Giesi sa pagpangutana kaniya, siya wala na miingon nga kini "mahimong maayo." Siya miingon, "Kini maayo."

- II. Kamo Kinahanglan Magdali: Matikdi diha sa bersikulo 22 ang babaye miingon, "Aron Ako modalagan." Kamo kinahanglan magdali sa pagbanhaw sa mga patay tungod kay ang mga kalag nangamatay na diha sa sala.
- III. Kamo Kinahanglan Mobali Sa Tradisyon:
- A. (Bersikulo 23) Ang iyang bana nangutana, "Nganong ikaw moadto?" Kini dili mao ang tradisyonal nga panahon sa pag-adto sa propeta. Kini dili mao ang bag-ong bulan o adlaw nga igpapahulay.
  - B. Kamo mobali sa tradisyon sa pag-ebanghelyo diha sa pagpasundayag sa gahum. Ang mga tawo mahimo nga mosulti kaninyo, "Kini dili mao ang paagi nga atong buhaton ang mga butang."
- IV. Kamo Kinahanglan Adunay Kalooy:
- A. (Bersikulo 25-27) Ang patay wala gayud mabanhaw ni "Giesi" nga walay kalooy. Sa diha nga ang babaye miduol sa pagpangita sa kinabuhi, siya walay kalooy ug mopapahawa unta kaniya.
  - B. Ang propeta nagpakita ug pagtagad. Siya nangutana, "Maayo ba ikaw ug ang imong bana ug ang bata?"
  - C. Adunay mga tawo nga nakigbisog "sa bungtod" aron makaduol kanato. Sila gisakit ug naghapa sa atong mga tiil, apan gisalikway nato sila. Atong gipa dala sila ngadto sa sekular nga mga magtatambag, druga, o mga sentro sa rehabilitasyon.
- V. Kamo Kinahanglan Moadto Kon Asa Sila:
- A. (Bersikulo 29-31) Aron sa pagtabang sa mga patay diha sa sala, kamo moadto sa dapit diin sila lang sama kang Eliseo nga mingadto sa bata.
  - B. Kita dili makapadala sa walay gahum nga mga tawo (sama kang Giesi) o puli nga mga lakang (nga nagrepresentar sa sungkod). Aron sa pagbanhaw kanato gikan sa kamatayon sa sala, si Jesus mianhi dinhi sa kalibutan. Siya mianhi sa dapit diin ania kita.
  - C. Ang inahan wala mosugot sa kapuli. Ang himalasyon nga mga lalaki ug mga babaye dili mosugot sa bisan unsa kondili sa gahum sa Dios nga mao ang makahimo sa pagginghawa sa bag-ong kinabuhi ngadto sa patay nga kalag.
  - D. Sa diha nga ang babaye mipakigbahin sa iyang panginahanglan, si Eliseo nagpadala una kang Giesi sa pagministeryo ngadto sa bata. Apan pag-usab, ang patay dili mabanhaw ni "Giesi" - bisan si "Giesi" naghupot sa sungkod sa Dios.

Si Giesi miuna kang Eliseo ug sa babaye, ug gibutang ang sungkod sa ibabaw sa bata, apan walay tubag.

- E. Kon kamo mobanhaw sa mga patay, kamo kinahanglan gayud nga mosunod sa ehemplo sa agalon. Basaha ang 1 Hari 17: 17-24. Si Elias, nga agalon ni Eliseo, nagpahimutang sa mga panig-ingnan sa pagbanhaw sa usa ka patay nga bata. Kon si Eliseo misunod niadto nga panig-ingnan, siya wala gayud unta mopadala kang Giesi uban sa iyang sungkod aron sa pagsulay sa pagbuhat sa trabaho.
- F. Si Eliseo naghunahuna nga ang gahum sa Dios mamuhat bisan wala ang iyang personal nga presensya ug mga paningkamot. Kita midala sa doktrinal o praktikal nga kamatuoran ug gibutang sila sa ibabaw sa patay sa espiritu wal, apan kita walay personal nga kalambigitan uban kanila. Kita misulay sa daghang mga paagi gawas sa personal nga kalambigitan, apan kita walay dugang nga epekto sa nawala nga kalag sama sa sungkod ni Eliseo.
- G. Ang sulat sa mga balaod nga walay Espiritu dili gayud makabanhaw sa mga patay nga mga tawo. Ang kinabuhi dili modagayday samtang ang pagpangulo nagabutang sa walay pagtagad nga kamot ug sungkod sa ibabaw sa patay nga mga lalaki ug mga babaye.

VI. Kamo Kinahanglan Moila Sa Pagkaseryoso Sa Kahimtang:

- A. (Bersikulo 31) Si Giesi wala gayud motoo nga ang bata patay na. Siya mita ho pagbalik, "Ang bata wala mahigmata." Apan ang bata wala natulog. Kini patay. Si Giesi dili kombinsido apan nagsulti nga kini natulog lamang.
- B. (Bersikulo 32) Si Eliseo nahibalo nga ang bata patay na.
- C. Ang mga dili-magtotoo nga nawala diha sa sala wala lang natulog. Kini usa ka seryoso nga kahimtang. Kini maoy espirituhanon nga kamatayon, ug sila dili gayud mabanhaw hangtud nga kita makaila niini.

VII. Kamo Kinahanglan Dili Mapildi Sa Kapakyasan:

(Bersikulo 31... "Ang bata wala mahigmata.") Ang unang pagsulay sa pagbanhaw sa patay napakyas. Sa diha nga kamo mapakyas sa unang pagsulay, ayaw paghuhunong. Ayaw hunahuna ang kapakyasan nga kamo wala gitawag ngadto sa buluhaton. Ang leksyon sa kapakyasan dili pagpahilayo gikan sa misyon, apan pag-usab sa paagi. Kamo kinahanglan nga mosunod sa paagi sa agalon.

VIII. Kamo Kinahanglan Mobanhaw Sa Kinabuhi Diha Sa Sulod Nga Lawak:

(Bersikulo 33) Kamo kinahanglan gayud nga moadto sa "sulod nga lawak" sa pagampo, siradohi ang mga pultahan, ug pangamuyo alang sa himalatyon nga katawhan.

IX. Kamong Kinahanglan Masul-uban Sa Gahum:

- A. Samtang siya misulod ngadto sa sulod nga lawak, si Eliseo nahibalo na sa tinubdan sa iyang gahum. Sa pipila ka mga panahon sa wala pa kini nga panghitabo, ang manto ni Elias nahulog ngadto kang Eliseo. Siya nasayud sa iyang tinubdan sa gahum. Kini nasulayan na ug napamatud-an.
- B. Pinaagi sa inyong kaugalingon, dili kamo makahatag sa patay nga mga kasingkasing sa mga lalaki ug sa mga babaye balik ug kinabuhi. Ang Dios mao ang tinubdan sa inyong gahum. Ang kupo sa iyang Balaang Espiritu nipahulay sa sulod ninyo uban sa bautismo sa gahum.

X. Kamong Kinahanglan Mahibalo Sa Tumong:

Ang inyong tumong dili sa paghinlo sa patay nga lawas, embalsamahon kini sa mga pahumot, o sa pagtabon niini sa pino nga lino. Kining tanan maoy mga kalam boan, apan kamo sa gihapon adunay patay nga lawas. Ang inyong tumong dili ang pagtudlo sa moralidad, kaugalingong kalamboan, pagtabon sa sala, o kausaban sa katilingban. Ang inyong tumong mao ang bag-o nga espirituhanong kinabuhi!

XI. Kamong Kinahanglan Buhi Sa Inyong Kaugalingon:

- A. (Bersikulo 34-35) Human sa pag-ampo, si Eliseo miduko sa ibabaw sa patay nga lawas ug gibutang ang iyang baba sa ibabaw sa baba sa patay nga bata. Iyang gibutang ang iyang mga mata sa ibabaw sa iyang mga mata, iyang mga kamot sa ibabaw sa iyang mga kamot. Ang mainit nga lawas sa tawo sa Dios nagtabon sa bugnaw nga lawas sa bata. Kon kamo mobanhaw sa patay, kamo kinahanglan nga adunay kontak sa patay. Sa diha nga si Jesus mobanhaw kanato gikan sa kamatayon, Siya namatay sa iyang kaugalingon. Kon kamo mobanhaw sa mga patay, kamo kinahanglan nga mobati sa kabugnaw ug kalisang niana nga kamatayon.
- B. Ang usa naghunahuna nga ang tigulang na nga tawo adunay kontak sa iyang kaugalingon sa usa ka bata, apan hinoon kini nag-ingon gituy-od niya ang iyang kaugalingon. Ang pag-abot sa himalatyon nga mga lalaki, ug mga babaye maoy makapainat nga kasinatian. Kamong mobiya sa kahupayan sa inyong panimalay ug seguridad sa inyong Kristohanong mga higala ug palibot. Kamong moadto sa kadalanan.
- C. Samtang iyang gitabonan ang kamatayon sa kinabuhi, ang kainit sa iyang lawas misulod sa bata. Kon kamo patay sa inyong kaugalingon, kini dili mahitabo. Ang pagbutang sa usa ka patay nga lawas sa ibabaw sa lain walay paglaum. Kakawangan lamang alang sa himalatyon nga mga tawo nga magtigom sa laing patay nga kalag.

XII. Kamong Kinahanglan Dili Mopahimutang Alang Sa Walay Pulos Gawas Sa Kinabuhi:

- A. Ang Bersikulo 34 nagpakita nga ang unod sa bata miinit. Apan si Eliseo wala mosugot niini nga ilhanan sa kinabuhi. Dili ang init-init-bugnaw-bugnaw ang atong giapas, apan kinabuhi! Dili lamang puro pagbati, kondili tinuod nga kapukawan.
- B. Si Eliseo nagalakaw ngadto-nganhi, nagahulat ug sa walay duda nagatawag sa Dios. Unya iyang giinat ang iyang kaugalingon ibabaw sa bata pag-usab. Nii ni nga panahon, ang bata nangatsing sa makapito ka beses, (Ang pulong "hat-sing" nagpasabot sa "naghangos"). Samtang siya naghangos, bag-ong kina buhi misulod sa iyang lawas, unya ang iyang mga mata mibuka. Sa diha nga ang mga lalaki ug babaye mihangos sa ilang pagkatawo ang nagakombiktar ug nagabag-o nga gahum sa "kusog nga huros sa hangin sa Balaang Espiritu," Sila usab makasinati sa bag-ong kinabuhi nga nagdagayday gikan sa nagaban haw nga gahum sa Dios.

KAPITULO 4

ANG MGA MENSAHERO

MGA TUMONG:

Sa pagkahuman niini nga kapitulo kamo makahimo sa:

- Pagsulat sa sag-ulohong bersilulo gikan sa panumduman.
- Pagtingob sa papel sa Pulong sa Dios sa pag-ebanghelyo.
- Pagpasabot sa papel sa Dios sa pag-ebanghelyo.
- Pag-ila sa papel ni Jesus sa pag-ebanghelyo.
- Pagtingob sa papel sa Balaang Espiritu sa pag-ebanghelyo.
- Pagpasabot sa papel sa pag-ampo sa pag-ebanghelyo.
- Pag-ila sa tahas sa pag-ebanghelyo.
- Pagpatin-aw sa pulong nga "saksi."
- Pagpatin-aw sa pulong nga "layko."
- Pagpatin-aw sa pulong nga "klero."
- Pagpasabot kon unsa ang kahulogan sa pagtawag sa mga layko.

SAG-ULOHONG BERSIKULO:

Kay dili ko igakaulaw ang Maayong Balita; kay kini mao ang gahum sa Dios alang sa kaluwasan sa tagsatagsa nga motoo: una sa tanan sa mga Judio, ug ingon man sa mga Grecianhon. (Roma 1:16)

PASIUNA

Kamo nagatuon sa plano sa Dios sa pag-ebanghelyo alang sa pag-abot sa kalibutan sa ebanghelyo ingon sa gipadayag sa Mga Buhat 1:8:

- Si Jesu-Kristo mao ang unod sa mensahe.
- Ang mga tinun-an mao ang mga mensahero sa ebanghelyo nga gigamhan sa Balaang Espiritu.
- Ang tibook kalibutan mao ang dumadawat sa mensahe.

Sa miagi nga leksyon kamo nakakat-on mahitungod sa mensahe sa ebanghelyo. Niini nga leksyon kamo makakat-on sa mga mensahero sa mensahe sa ebanghelyo. Ang Pulong sa Dios, Dios Amahan, Anak, ug Balaang Espiritu, ug ang pag-ampo maoy naglangkob sa tanan ni lang espirituhanong mga gahum aron makapahimo sa mga mensahero sa ebanghelyo sa pag dala ug gamhanang pagsaksi sa ebanghelyo.

ANG PULONG SA DIOS UG ANG PAG-EBANGHELYO

Ang ebanghelyo adunay gahum sulod niini aron sa pagtuman sa espirituhanong pagpakatawo sa madinawaton nga kalag:

Kay dili ko igakaulaw ang Maayong Balita; kay kini mao ang gahum sa Dios sa kaluwasan ngadto sa matag usa nga motoo; una sa tanan sa mga Judio ug ingon man sa Grecianhon. (Roma 1:16)

Kamo dili kinahanglan nga mahimong talentadong mamumulong aron mahimong mensahero sa Ebanghelyo. Ang tanan nga gikinahanglan mao nga kamo mopakigbahin sa mensahe sa ebanghelyo nga mao lamang ang makaluwas sa tawo.

Sa diha nga kamo mopakigbahin sa Pulong sa Dios, ang pagtoo sa tigpamimaw wala maga agad sa inyong kaalam o kahanas sa pagpakigsulti (1 Corinto 2:5). Kamo usab makasiguro nga ang Pulong sa Dios dili mobalik kaniya nga walay pulos. Kini motuman sa mga katuyoan sa Dios (Isaias 55:11). Ang pulong mopagawas sa gamhanang pagpasundayag sa mga ilhanan ug katingalahan nga mokombinsi sa mga dili-magtotoo sa kamatuoran sa ebanghelyo (Marcos 16:20).

ANG PAPEL SA DIOS SA PAG-EBANGHELYO

Ang Dios mao ang mosab sa kinabuhi sa tawo pinaagi sa pagkatawo pag-usab nga kasinatian. Kamo makasangyaw, makawali, ug makatudlo sa ebanghelyo sa pinakamaayo sa inyong abilidad, apan ang Dios lamang ang makakabig sa kalag. Sa diha nga masabtan ninyo kini, ang kadaghanan sa inyong mga kabalaka mahitungod sa pagpang-ebanghelyo maminusan.

Kamo yanong mamumulong lamang, tawhanong instrumento alang sa langitnong magbubuhat. Imposible alang kaninyo ang pagkabig sa tawo. Ang pagkatawo pag-usab nga kasinatian gipanamkon ug gipanganak sa Dios. Sa diha nga ang tawo natawo pag-usab, siya "gipanganak sa Dios":

Ang tanan nga mitoo nga si Jesus mao ang Kristo, gipanganak sa Dios; ug ang tanan nga nahigugma sa nanganak, nahigugma usab sa gipanganak niya. (1 Juan 5:1)

ANG PAPEL NI JESUS SA PAG-EBANGHELYO

Si Jesus mao ang naghatag sa sugo sa pag-ebanghelyo ug nagpadala sa Balaang Espiritu aron masangkapan kamo alang sa tahas. Siya ang namuhat uban kaninyo uban sa nagapamatuod nga mga ilhanan ug mga katingalahan:

Ug sila nanagpanglakaw, ug nanagwali sa tanang mga dapit, ang Ginoo nagabuhat alang kanila ug nagpamatuod sa pulong pinaagi sa mga ilhanan nga gipauban. (Marcos 16:20)

ANG PAPEL SA BALANG ESPIRITU SA PAG-EBANGHELYO

Sa mga panahon sa Bag-ong Tugon, ang Balaang Espiritu nagtigom sa mga tawo alang sa mga mensahero sa Ebanghelyo. Sa unsa nga paagi nga atong mapasabot ang mga panon nga misunod sa ilang mga ministeryo? Walay mga sulat-balita, radyo, o telebisyon nga mga pahibalo niadtong mga adlaw.

Imbis nga mogamit sa kalibutanaong mga paagi aron makadani sa kadaghanan, kita mogahin ug mga panahon sa paghulat sa atong itaas nga lawak sama sa gibuhat sa unang simbahan hangtud nga kita, usab, masul-oban sa gahum gikan sa kahitas-an. Ang Balaang Espiritu ang nagkombiktar kanila ug nagdani kanila sa panginahanglan sa kaluwasan. Ang napamatud-an nga mga paagi sa pagpang-ebanghelyo mapuslanon sa pagpakaylap sa ebanghelyo, apan ang Dios dili buot nga kamo modepende kanila. Kamo modepende sa nagakombiktar nga gahum sa Balaang Espiritu:

Bisan pa, ako nagasulti kaninyo sa kamatuoran, mapuslanon alang kaninyo nga mogikan ako: kay kon dili ako mogikan, ang maglilipay dili moanhi kaninyo apan kon ako mogikan, pagasugoon ko siya kaninyo.

Ug sa dihang siya moanhi na siya mobadlong sa kalibutan mahitungod sa sala sa pagkamatarung, ug sa paghukom. (Juan 16:7-8)

Ang gahum sa Balaang Espiritu ang nagpakusog sa pag-ebanghelyo. Ang mga tinun-an nahi mong epektibo, aktibong mga saksi human nila masinati ang gahum sa Balaang Espiritu. (Mga Buhat 1:8 ug Kapitulo 2).

PAG-AMPO UG PAG-EBANGHELYO

Walay bisan unsa diha sa espirotuhanon nga hawanan nga molampus kung walay pag-ampo. Ingon nga magtotoo, kamo kabahin sa lawas ni Kristo nga gipadala ngadto sa nawala ug hima latyon nga kalibutan aron mopakigbahin sa maayong batila sa ebanghelyo. Apan kining espirotuhanong lawas gigiyahan, gikontrolar, ug gipabaskog sa ulo, nga nagalihok sama sa natural nga lawas nga gigiyahan sa ulo.

Sama nga ang natural nga lawas nakasumpay sa ulo alang sa husto nga pagkalinya sa mga kaugatan, mga kabukogan, ug mga kaunuran aron makalihok, ang espirotuhanon nga lawas kinahanglan adunay kontak sa espirotuhanon nga ulo, ang Ginoong Jesu-Kristo. Kini nga panagkita gihimo pinaagi sa pag-ampo.

Sa paggamit sa laing paghulagway: Si Jesus mao ang punoan sa parras ug kita mao ang mga sanga diin ang mga bunga gidala. Si Jesus mao ang punoan ug ugat nga ngahatag ug kinabuhi sa mga sanga. Ang larawan maoy nagkasinabtanay nga pagdepende. Siya nakadepende kana to sa pagdala sa mga bunga, kita nakadepende kaniya sa espirotuhanong kinabuhi ug kusog. (Juan 15). Kini nga relasyon dili mabuhi kon walay husto nga panagkita tali kaninyo ug sa Ginoo. Adunay ehemplo niini diha sa asoy sa Mateo 17:14-21. Ang mga tinun-an wala maka himo sa pagministeryo sa batang lalaki tungod sa kakulang sa pag-ampo. Ang pag-ampo dili maoy pangunang panginahanglan sa aktuwal nga buluhaton - Kini mao ang buluhaton -

Ang pag-ampo nag-una sa pag-ebanghelyo. Sa Lucas 10:1-24, si Jesus misulti sa iyang mga tinun-an nga mag-ampo (bersikulo 2), unya iyang gisultihan sila sa paglakaw (bersikulo 3). Ang pag-ampo nag-una sa paglakaw. Tingali kon kita mag-ampo sa mas dugang pa, kita makakabig sa mas daghan pa. Sa Mga Buhat 2 sila nag-ampo sulod sa napulo ka mga adlaw, nagwali sulod sa napulo ka minuto, ug 3,000 naluwas. Karon kita nag-ampo sulod sa napulo ka mga minuto, ug nagwali sulod sa napulo ka mga adlaw, ug diriyut lang ang naluwas,

Ang pag-ampo nga "pang-ebanghelyo" nagpasabot nga kamo mag-ampo alang sa:

- (1) Mamomoo sa umahan (Lukas 10:2).
- (2) Ebanghelyo nga adunay "libreng agianan" (2 Tesalonica 3:1-2). Ang "Libreng Agianan" nagpasabot sa "dagan o paspas nga pag-abante."
- (3) Oportunidad: Sa Colosas 4:3, si Pablo nangayo ug pag-ampo alang sa iyang kaugali ngon nga ang Dios moabli ug "pultahan alang sa pagsulti" nga siya makahimo sa pag pakigbahin sa ebanghelyo.
- (4) Kaisog: Si Pablo mihangyo sa simbahan sa Efeso nga mag-ampo nga siya makapakig bahin sa ebanghelyo sa maisugon gayud. (Efeso 6:19).
- (5) Kaluwasan: Kini Bibliyanhon nga mag-ampo alang sa mga tawo nga maluwas. Ang Roma 10:1 nagpahayag nga si Pablo nag-ampo nga ang Israel maluwas.
- (6) Kalinaw: Sa 1 Timoteo 2:1-4, si Pablo nagsulti kanato sa pag-ampo niadtong anaa sa awtoridad aron kita mabuhi sa malinawon nga kinabuhi. Siya miingon nga kita mobu hat niini tungod kay maayo sa mga mata sa Dios kinsa "nagtinguha nga ang tanan ma luwas." Ang ebanghelyo paspas nga mokaylap sa malinawon nga mga kahimtang sa diha nga kini dili mababagan sa mga paglutos, gubat, gidid-an nga mga biyahi, ug uban pa.

Ang sukdanan sa kalampusan mosunod sa atong pagkawalay pag-ampo nga mga paningka mot sa gingharian sa Dios, apan ang atong mga paningkamot makabsan kung unsa unta ang mahuman kon atong ilhon ang kamahinungdanon sa gimbuhaton sa pag-ampo.

ANG INYONG PAPEL SA PAG-EBANGHELYO

Ang mensahero sa ebanghelyo mao ang mga natawo pag-usab nga mga tinun-an. Ang paagi sa Dios mao nga ang matag tinun-an "mosaksi" sa mensahe sa ebanghelyo. Ang "pagsaksi" maoy pagsulti sa inyong nakita, nadungog, o nasinatian.

Sa korte, ang usa ka saksi maoy mopamatuod mahitungod sa usa ka tawo o butang. Ingon nga saksi kamo mopamatuod mahitungod kang Jesus ug sa iyang plano sa kaluwasan sa tanang mga tawo. Adunay duha ka klasi nga ebidensya ang ipresentar sa usa ka saksi sa korte. Ang usa mao ang pamatuod diin kini binaba nga pagsaksi mahitungod sa hilisgutan. Ang lain mao ang ebidensya diin makita ang kamatuoran. Ang Balaang Espiritu motabang kaninyo sa pag saksi sa maayong balita sa binaba ug sa makita nga pagpasundayag sa gahum sa Dios.

PAGKABAHIN TALI SA KLERO UG LAYKO:

Ang plano sa Dios mao nga ang matag tinun-an mosaksi sa ebanghelyo. Ang unang simbahan mitubo samtang ilang gisunod kini nga plano. Ang matag magtotoo mipakigbahin sa ebang helyo ug mitubo sa espirituwal. Samtang ang simbahan mitubo, ang Dios nagtawag sa ubang mga tawo nga mangalagad isip hingpit ang panahon ingon nga mga pastor, mga ebanghelista, mga manalagna, mga magtutudlo, ug mga apostoles. Sa paglabay sa panahon ang mga mag

totoo nahimong kabahin sa bisan hain sa duha ka bahin diha sa simbahan. Sila mao ang mga klero o mga layko.

Ang pulong "layko" gikan sa Grego nga pulong nga nagkahulogan sa "pagkasakop sa pinili nga katawhan sa Dios." Ang nag-unang kahulogan sa pulong mao ang "tanang nga mga katawhan sa Dios." Ang mga pulong nga "laygo" o "layko" gigamit alang niadtong wala naga alagad sa espesyal ug hingpit ang panahon sa mga gimbuhaton sa simbahan. Ang pulong nga "klero" naugmad aron mailhan ang propesyonal nga mga ministro sa simbahan. Ang klero mao kadtong nag-isip nga ang ministeryo maoy ilang propesyon o kadtong nangimplye nga bug-os ang panahon sa simbahan.

Sa paglabay sa panahon sa kasaysayan sa simbahan, ang anam-anam nga panagbulag naugmad tali sa klero ug layko. Daghay mga layko ang mihunong sa pagpangabig sa espirituwal. Sila mipiyal sa hagit sa pag-abot sa kalibutan ngadto sa mga klero nga hingpit ang panahon. Walay propesyonal nga mga klero nga makahaman kung unsa ang gisugo sa tibook simbahan nga pagabuhaton. Kini maoy usa sa mga rason ngano nga kita wala makaabot sa tibook kalibutan sa ebanghelyo. Ang mga magtotoo nagbalhin sa ilang mga responsibilidad sa mga klero. Ang Biblia wala nagtudlo sa pagbahin sa buluhaton sa simbahan, apan ang matag tawo malambigit sa pagpakaylap sa ebanghelyo. (Mga Buhat 6:1-6).

Ang simbahan sa Jerusalem midaghan, mahinungdanon ang bahin sa trabaho aron matagbo ang mga panginahanglan diha sa simbahan. Ang mga lider mihatag sa ilang kaugalingon sa pagtuon sa pulong sa Dios ug sa pag-ampo sa bug-os nga panahon. Ang mga layko nagbuhat sa ilang mga katungdanan sama sa pagministeryo ngadto sa mga balaog ug uban pang mga buluhaton sa pag-alagad. Apan bisan pa ang mga magtotoo nag-alagad sa lainlaing mga buhatan sa simbahan, silang tanan nalambigit sa pagpakaylap sa ebanghelyo:

-Si Esteban usa sa mga layko nga napili alang sa maong mga tahas, apan sa gihapon siya nagsangyaw sa usa ka gamhanang pagsaksi sa ebanghelyo (Mga Buhat 6:8-11).

-Si Felipe laing layko nga napili alang sa maong mga tahas. Siya mipakigbahin sa ebanghelyo uban sa mga Samariahanon (Mga Buhat 8:5-12).

-Sa dihang ang mga paglutos miabot sa Jerusalem ug ang mga magtotoo nagkatibu laag sa ubang mga ciudad, sila mipadayon sa pagsangyaw sa ebanghelyo. (Mga Buhat 8:4). Kay sa tinuod nga mga magtotoo walay pagkabahin tali sa sagrado ug sekular tungod kay si Jesus maoy Ginoo sa tanan.

ANG PAGTAWAG SA MGA LAYKO:

Kon kamo mosabot lang sa espirituhanong tawag sa layko kamo mobalik ngadto sa Daang Tugon. Ang plano sa Dios mao nga ang tibook nasud sa Israel mahimong mga sacerdote o mga ministro:

Ug alang kanako kamo mahimo nga usa ka gingharian sa mga sacerdote, usa ka balaan nga nasud... (Exodo 19:6)

Ingon nga mga sacerdote, ang matag tawo sa Israel mosaksi sa usa ka matuod nga Dios ngad to sa mga dili-luwas sa palibot niya. Ang pagtukod sa opisyal nga mga sacerdote wala mou sab sa plano sa Dios alang sa Israel. Ang pagkasacerdote sama sa klero karon nga adunay espesyal nga mga papel sa pagpangulo. Apan ang tibook nasud sa gihapon mag-alagad ingon nga mga ministro sa mensahe sa Dios ngadto sa pagano nga mga nasud.

Diha sa Bag-ong Tugon, ang mga magtotoo gihatagan sa susama nga pagtawag. Sila mahi mong mga sacerdote o ministro sa ebanghelyo:

Apan kamo ang kaliwatan nga pinili, harianong pagkasacerdote, nasud nga ba laan, katawhan nga nakaugalingon sa Dios, aron igamantala ninyo ang mga pag kahalangdon niya nga nagtawag kaninyo gikan sa kangitngit ngadto sa iyang katingalahan nga kahayag. (I Pedro 2:9)

Ang pagtawag sa mga magtotoo mao ang pagsaksi sa Dios nga nagdala kanila gikan sa espiri tuhanong kangitngit ngadto sa kahayag ni Jesu-Kristo (Juan 9:5). Ang mga magtotoo gisulti han sa "paglakaw nga takus sa pagtawag diin sila gitawag" (Efeso 4:1). Adunay usa ka pagta wag ug kana mao ang pagsaksi sa ebanghelyo. Kini mao ang katawagan sa tanang mga mag totoo.

Ang tawag nga mahimong mensahero sa ebanghelyo wala gibasi sa edukasyon o natural nga abilidad. Ang Dios migamit sa ordinaryong mga layko aron siya lamang ang makadawat sa himaya:

Kay tan-awa ninyo ang inyong pagkatinawag, mga igsoon nga dili daghan ang mga maalam sumala sa unod, dili daghan ang mga gamhanan, dili daghan ang mga dungganan nga gitawag:

Apan gipili sa Dios ang mga butang nga binuang sa kalibutan aron niya mapaka ulawan ang mga maalam, ug gipili sa Dios ang mga maluya sa kalibutan aron siya makapakaulaw sa mga butang nga kusganon;

Ug ang mga butang nga ubos sa kalibutan ug ang mga butang nga tinamay maoy gipili sa Dios; ug ang mga butang nga wala magalungtad sa pagwala sa mga butang nga nagalungtad;

Aron walay unod nga mangandak sa iyang atubangan. (1 Corinthians 1:26-29)

ANG GASA SA PAG-EBANGHELYO:

Ang ubang mga mensahero sa ebanghelyo gihatagan sa espesyal nga mga gasa gikan sa Dios nga mahimong ebanghelista. Ang gasa sa mga pag-ebanghelyo maoy abilidad sa pagpakigba hin sa mga dili-magtotoo sa paagi nga ang mga lalaki ug mga babaye motubag ug mahimong responsable nga mga sakop sa Lawas ni Kristo. Ang pulong nga ebanghelista gigamit sa Bag-ong Tugon. Sa Efeso 4:11-12, si Pablo miingon nga ang Dios naghatag sa mga lalaki ug mga babaye kinsa mga gigasahan ingon nga mga ebanghelista sa simbahan.

Walay usa nga midesisyon nga mahimong ebanghelista tungod lang kay siya maayong mosulti, adunay maayo nga personalidad, o maayong makig-istorya sa lainlaing mga klasi sa mga tawo. Ang Dios ang nagtawag ug nagsangkap sa mga tawo nga mahimong ebanghelista. Walay kompetisyon tali sa mga ministryo sa pastor, magtutudlo, ug ebanghelista. Ang ebanghelista kabahin sa simbahan, dili independete gikan niini.

Ang gasa sa pagka-ebanghelista maoy usa sa lima ka mga pagpangulo nga mga gasa nga gi-hatag ngadto sa simbahan, kansang nag-unang katuyoan mao ang pagsangkap sa uban alang sa buhat sa ministryo. Kini nagpasabot nga ang ebanghelista adunay abilidad dili lamang sa pagsangyaw sa ebanghelyo apan usab sa pagsangkap sa mga balaan aron mo-ebanghelyo.

Bisan tuod ang Dios naghatag sa uban sa espesyal nga gasa sa pagka-ebanghelista, ang tanan nga mga magtotoo mobuhat sa buluhaton sa pagka-ebanghelista ug mopakigbahin sa ebanghelyo ngadto sa uban. Si Timoteo giawhag sa pagbuhat sa buluhaton sa pag-ebanghelyo sa II Timoteo 4:5. Kamo tingali walay espesyal nga gasa, apan kamo adunay responsibilidad sa pagbuhat sa buluhaton sa pagka-ebanghelista.

YUTAN-ONG MGA SUDLANAN

**Apan aduna kami niining bahandi sa mga sudlanan nga yuta, aron ang pagka-hanlangdon sa gahum maiya sa Dios ug dili gikan sa among kaugalingon.
(II Corinto 4:7)**

Ang bahandi nga gisulti ni Pablo niini nga tudling mao ang ebanghelyo. Bisan tuod kamo yutan-on nga sudlanan -yano, bagis, dili pino- ang inyong yutan-ong sudlanan mao ang templo sa Dios. Kamo tingali dili inila sa tawo. Kamo tingali dili inila sa inyong komunidad, simbahan, o denominasyon. Kamo tingali ordinaryo nga tawo nga nagtrabaho sa ordinaryo nga mga trabaho. Apan ang Dios naggamit kaninyo diha sa pang-ebanghelyo.

Basaha ang istorya sa pag-ayo sa tawo nga bakol diha sa Mga Buhat 4. Sa diha nga si Pedro ug si Juan gipatawag sa atubangan sa konseho, kini nasayran nga sila dili edukado, yano nga mga tawo:

Apan sa gitan-aw nila ang kaisug ni Pedro ug ni Juan, nga hingsayran nila, nga mga tawo nga walay kaalam ug mga walay kahibalo, nanghibulong sila, ug hingilhan nila nga sila nakig-uban kang Jesus.

Ug sa nakita nila ang tawo, nga giayo nga nagtindog uban kanila, wala silay arang ikasuli batok niana (Acts 4:13-14)

Kining yano nga mga tawo nakadawat sa bag-ong kinabuhi pinaagi kang Jesu-Kristo. Ang kinabuhi nga anaa sa sulod nila miresulta sa gamhanan, makapausab sa kinabuhi nga pag-ebanghelyo.

Si Jesus nagpiyal sa mga layko sa responsibilidad sa pagpakaylap sa ebanghelyo. Siya mitawag sa mga mangingisda gikan sa ilang mga sakayan ug gihimo silang mangingisdag tawo. Siya mitoo nga ang mga ordinaryo nga mga tawo mahimong extra-ordinaryo sa diha nga gamhan sa Balaang Espiritu.

Si Gideon mag-uuma. Si Pablo magbubuhay ug tolda. Si Moises magbalantay sa carnero. Si Lucas doktor ug si Jose usa ka bantugan nga estadista sa politika. Bisan unsa ang inyong edukasyon o trabaho, ang Dios mogamit kaninyo sa iyang plano.

Kung asa kamo ug kinsa kamo dili importante. Ang inyong ginabuhay kung diin kamo gibutang sa Dios. Ang yawi sa epektibong pag-ebanghelyo mao ang pagkahimong lalaki o babaye sa Dios, sa dapit sa Dios, nga nagabuhay sa buluhaton sa Dios, diha sa paagi sa Dios.

KINAUGALINGONG EKSAMEN

1. Isulat ang sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.

---

2. Itingob ang papel sa Pulong sa Dios sa pag-ebanghelyo.

---

3. Ipasabot ang papel sa Dios sa pag-ebanghelyo.

---

4. Ilha ang papel ni Jesus sa pag-ebanghelyo.

---

5. Itingob ang papel sa Balaang Espiritu sa pag-ebanghelyo.

---

6. Ipasabot ang papel sa pag-ampo sa pag-ebanghelyo.

---

7. Ilha ang inyong papel sa pag-ebanghelyo.

---

8. Ipatin-aw ang pulong nga "saksi."

---

9. Ipatin-aw ang pulong nga "layko."

---

10. Ipatin-aw ang pulong nga "klero."

---

11. Ipasabot kung unsa ang gipasabot sa pagtawag sa mga layko.

(Ang mga tubag sa eksamen gihatag sa katapusan nga kapitulo niini nga manwal.)

ALANG SA DUGANG PAGTUON

1. Si Felipe adunay gasa sa pagka-ebanghelista. Siya gitawag nga ebanghelista sa Mga Buhat 21: 8. Ang iyang kalagmitan niini nga gasa makita gikan sa iyang sayo nga kasinatian uban ni Kristo. Sa diha nga iyang nakaila si Jesus, ang una nga butang nga iyang gihimo mao ang pagpaambit sa balita kang Natanael (Juan 1: 45-46). Sa ulahi, si Felipe nagdala sa mga gutom sa espirituwal nga mga Grego ngadto kang Jesus (Juan 12: 21-22). Si Felipe gi-ordinahan sa tawo ingon nga diacono (Mga Buhat 6: 1-6), apan gitudlo sa Dios ingon nga usa ka ebanghelista sa Simbahan (Efeso 4: 11-12). Pagtuon sa ministeryo ni Felipe aron pagpalapad sa inyong kahibalo sa espesyal nga gasa sa usa ka ebanghelista. Pagtuon mahitungod sa:

-Iyang mensahe: Mga Buhat 8: 12, 35

-Ang pagpakita sa gahum sa iyang kinabuhi: Mga Buhat 8: 5-8

-Ang papel sa bautismo sa iyang ministeryo: Mga Buhat 8:12, 36-38

-Ang iyang kinabuhi sa panimalay: Mga Buhat 21: 8-9

-Ang iyang mga biyahi: Mga Buhat 8: 4-5, 26, 40

-Ang iyang abilidad sa pagdani sa mga grupo: Buhat 8: 6

-Ang iyang ministeryo ngadto sa mga indibiduwal: Mga Buhat 8: 27-38

-Ang iyang pagkasensitibo sa paggiya sa Dios: Mga Buhat 8: 26, 39

-Ang iyang kahibalo sa Pulong sa Dios: Mga Buhat 8: 3-35

-Ang tubag sa katawhan ngadto sa iyang ministeryo: Mga Buhat 8: 5, 6, 8, 12, 35-39

2. Ang mosunod nga listahan sa mga hiyas importante aron mahimong epektibo nga mangangabig ug kalag:

(1) Kamo kinahanglan sigurado sa inyong kaugalingong kaluwasan.

(2) Kamo kinahanglan mapuno sa Balaang Espiritu.

(3) Ang inyong pagkinabuhi dili mosukwahi sa inyong pagsulti.

(4) Kamo kinahanglan adunay kahibalo sa Pulong sa Dios.

(5) Kamo kinahanglan nga tawo nga mainampoon.

(6) Kamo kinahanglan nga adunay pagtagad alang sa mga nawala, nga nakaamgo nga ang tanan nga mga tawo nga nahimulag kang Kristo gitagana sa impyerno.

3. Tungod kay ang Pulong sa Dios gikinahanglan sa pag-ebanghelyo, mahinungdanon nga makat-on kamo sa mga bersikulo nga maggiya sa katawhan ngadto sa kaluwasan. Ania ang usa ka plano sa pagtabang kaninyo sa paghimo niini:

(1) Isulat ang bersikulo nga isag-ulo sa usa ka bahin sa gamay nga kard o papel.

(2) Sa pikas nga bahin sa kard, ibutang ang pakisayran.

(3) Sa dihang inyong tan-awon ang pakisayran nga bahin sa kard, sulayi ang pagsulti sa bersikulo gikan sa panumduman.

(4) Sa dihang inyong tan-awon ang bersikulo nga bahin sa kard, tan-awa kon makahi numdom kamo sa reperensya.

KAPITULO 5

ANG PAGSULTI SA MENSAHE

MGA TUMONG:

Sa pagkahuman niini nga kapitulo kamo makahimo sa:

- Pagsulat sa sag-ulohonng bersikulo gikan sa panumduman.
- Pag-ila sa unom ka importante nga mga prinsipyo sa pagpaambit sa Ebanghelyo.
- Pag-ila sa pakisayran sa Kasulatan nga naghatag ug pormula sa pagsulti sa Ebanghelyo sa mga tawo sa ubang mga kultura.

SAG-ULOHONG BERSIKULO:

Aron ang pagpakig-ambit sa imong pagtoo magmabungahon sa pag-ila sa tanang maayo butang, nga anaa kaninyo diha kang Kristo Jesus. (Filemon 6)

PASIUNA

Sa Kapitulo 3 inyong gitun-an ang mahitungod sa unod sa mensahe sa pag-ebanghelyo ug sa Kapitulo 4 inyong nakat-onan nga kamo mao ang mensahero sa Ebanghelyo. Kini nga lek syon nagatutok sa proseso sa pagsulti sa mensahe sa ebanghelyo.

Ang epektibo nga komunikasyon mao ang husay sa pagpadala sa usa ka mensahe gikan sa usa ka tawo ngadto sa lain sa paagi nga kini madawat nga walay pagtuis. Ang labing dakong kahingawa sa pag-ebanghelyo mao nga ang ebanghelyo ipaambit sa paagi nga kini masabtan ug madawat.

PANG-EBANGHELYO NGA KOMUNIKASYON

Aniay unom ka importante nga mga prinsipyo sa pagsulti sa Ebanghelyo. Ang pang-ebanghelyo nga komunikasyon kinahanglan:

MAGLAKIP SA TAWHANON UG LANGITNONG MGA BUTANG:

Ang komunikasyon sa pag-ebanghelyo lahi sa ubang matang sa komunikasyon tungod kay ang Pulong sa Dios, ang Dios nga Amahan, ang Anak, ug ang Balaang Espiritu nalambigit sa proseso. Ang pagpakigbahin sa Ebanghelyo dili lamang nagasulti o nagaistorya sa uban. Kini maoy langitnong pagpakigsulti sa Dios pinaagi sa gamhanan nga espirituhanon nga mga kapa nguhaan nga namuhat aron sa pagdani ug pagkombiktar sa mga dumadawat sa mensahe.

MAHIMONG ALANG SA TANANG KLASI SA KATAWHAN:

Ang komunikasyon sa pag-ebanghelyo kinahanglan alang sa tanang matang sa katawhan: adunahan ug kabus, edukado ug dili-edukado, sibilisado ug dili-sibilisado. Si Pablo nagpa matuod niini sa dihang siya miingon...

Utangan ako sa mga Grecianhon ug ingon man sa mga dumuloong, sa mga makinaadmanon, ug sa mga burong. (Roma 1:14)

Sa dihang siya miingon nga siya utangan siya nagpasabot nga tungod kay siya nakadawat sa Ebanghelyo nga iyang nautang sa uban aron ipaambit kini uban kanila. Siya mibati niini nga responsibilidad ngadto sa tanang mga tawo bisan asa. Walay kalainan sa klasi sa mga tawo diha sa hunahuna ni Pablo. Ang matag usa nagkinahanglan sa Ebanghelyo. Walay usa nga kabus kaayo o adunahan, relihiyoso o pagano, duol ra kaayo o halayo. Kamo dili mahimong mapihigon sa pagsulti sa Ebanghelyo. Kung kamo nagpakita sa pagpihig, kamo nakasala (Santiago 2: 1-4).

MOBALANSI TALI SA MGA GRUPO UG INDIBIDUWAL:

Ang kalagmitan taliwala sa daghang mga magtotoo mao ang katagbawan sa daghan. Ang mga pastor migahin sa kadaghanan sa ilang panahon sa likod sa pulpito atubangan sa grupo. Ang indibiduwal nawala sa panon. Kini tinuod usab sa daghang mga kultura diin ang masang komunikasyon mahimo sa medya sama sa telebisyon ug radyo.

Walay kapuli sa personal nga kaila. Si Pablo kanunay nga nangalagad ngadto sa dagkong panon sa katawhan apan ang iyang paghulagway sa pag-alagad sa mga Taga-Tesalonica nahisa ma sa usa ka inahan nga nag-amuma sa usa ka bata ug isip usa ka amahan uban sa iyang mga anak (1 Tesalonica 2: 7, 11). Iyang gibalanse ang iyang mga paningkamot tali sa mga grupo ug sa mga indibiduwal.

Si Jesus nag-ebanghelyo sa mga panon sa katawhan, apan gipaambit usab niya ang Ebanghelyo sa mga indibiduwal sama sa babaye sa Samaria, Nicodemo, Zacheo, ug uban pa.

MASABTAN DIHA SA KULTURAHANONG KONTEKSTO:

Ang nagkalainlaing mga kultura adunay nagkalainlain nga mga paagi sa paghimo sa mga butang. Kini tinuod bisan sa panahon sa Biblia. Pananglitan, ang Listra usa ka hilit nga paganong lugar. Ang Atenas usa ka dakong sibilisado nga dakbayan ug lisud kaayo maabot sa Ebanghelyo. Ang Berea midawat sa Pulong sa Dios nga malipayon. Sila nagapangita sa ka matuoran.

Ang daghang kultura, pinulongan, politika, edukasyon, ug nasudnong kalainan usa ka hagit apan sila mabuntog ug ang Ebanghelyo maipahayag sa paagi nga madawat. Aron masabtan ang laing kultura nagkinahanglan ug kaandaman sa pagpahiangay sa inyong panghunahuna ug kinaiya. Siyempre, kamo dili mousab sa inyong panghunahuna o kinaiya nga sukwahi sa mga sumbanan nga gipadayag sa sinulat nga Pulong sa Dios, apan mahimo kamo nga mag bag-o sa ubang mga paagi nga makatabang sa mas igo nga pagsulti sa Ebanghelyo.

Ang Ebanghelyo kinahanglan ipresentar sa paagi nga masabtan sa mga tigpaminaw. Ang bokabularyo, pinulongan, ug estilo sa pagpahayag kinahanglan nga usbon aron masabtan ang Ebanghelyo. Si Pablo nag-ila ug nagbuhat niini sa (Mga Buhat 21: 37-40; 22: 2).

Ang Mga Buhat 26:18 naghatag ug sulondan alang sa epektibo nga komunikasyon sa Ebanghelyo ngadto sa mga tawo nga lahi ang kultura. Si Pablo gipadala sa Dios ngadto sa mga Gentil. . .

... Sa pagpabuka sa ilang mga mata, ug sa pagpabalik kanila gikan sa kangit ngit ngadto sa kahayag, ug gikan sa gahum ni Satanas ngadto sa Dios, aron sila makadawat sa kapasayloan sa mga sala, ug sa kabilin sa taliwala kanila nga mga gipakabalaan pinaagi sa pagtoo nga ania kanako. (Mga Buhat 26:18)

Ang Ebanghelyo kinahanglan ipresentar sa ingon nga paagi:

1. Nga kini magpabuka sa mga mata sa mga tawo.
2. Nga sila motalikod gikan sa espirituhanong kangitngit ngadto sa kahayag.
3. Nga sila motalikod gikan sa gahum ni Satanas ngadto sa Dios.
4. Nga sila makadawat sa kapasayloan sa mga sala pinaagi sa kaluwasan.
5. Nga sila makadawat sa espirituhanon nga kabilin pinaagi sa pagkabalaan pinaagi sa pagtoo.

Ang kultura diin ang usa ka tawo nagdako nagtino sa lima ka bahin:

- **Iyang Pinulongan:** Giunsa niya pagpahayag ug pagdawat sa komunikasyon ug mga ideya.
- **Iyang Panglantaw sa Kalibutan:** Giunsa niya pagtan-aw ug pagsabot sa kalibutan.
- **Iyang mga Tinoohan:** Relihiyon, mga tinoohan sa labaw sa kinaiyahan; mga paagi sa panghunahuna; proseso sa mga panghunahuna.
- **Iyang mga Prinsipyo:** Ang bili, merito, o importansya nga iyang gihatag sa mga butang.
- **Iyang Pamatasan:** Giunsa niya paglihok ug paggawi; sa madawat nga kinaiya sa katilingban ug kultura.

Kamo makamatikod sa mosunod nga tsart nga gisulti sa Mga Buhat 26:18 nga nagsulti sa matag usa niini:

	Pinulongan:	Ang mensahe epektibong gipa kigsulti, nasabot ug gidawat.
Nagpabuka sa ilang mga mata }	Kalibutanong panglantaw:	Ang Bibliyanhong panglantaw sa kalibutan nasulti
	Mga Tinoohan:	Mensahi sa Pagtoo; Maayong Balita nag-usab sa ilang tinoohan
Aron daghan ang mo talikod ug modawat }	Mga prinsipyo nausab Pamatasan nausab	

MOLAPAS SA GIPAMULONG:

Ang mga pulong gikinahanglan sa komunikasyon. Pinaagi sa sinulat nga Pulong, gipadayag sa Dios ang iyang kabubut-on sa katawhan. Apan kung inyong sundon ang panig-ingnan sa mga lider sa Bag-ong Tugon, kamo kinahanglan molapas sa gipamulong, ilabi na sa mga kul tura nga mas gipunting sa kasinatian. Kini maoy tinguha sa Dios nga ang mga katawhan ma kasinati sa kamatuoran sa Ebanghelyo, dili lamang makadungog bahin niini. Kini mao ang hinungdan nga si Jesus miingon "Samtang kamo molakaw ayoha ang mga masakiton ug hi nginli ang mga yawa." Ang komunikasyon sa Ebanghelyo labaw pa kay sa binaba nga pagpre sentar. Kini maoy pagpakita sa gahum.

MOUYON SA INYONG PAGKINABUHI:

Si Pablo nagsulti ni Filemon nga magpuyo ingon niini. . .

. . . Aron ang pagpakig-ambit sa imong pagtoo magmabungahon sa pag-ila sa tanang maayo butang, nga anaa kaninyo diha kang Kristo Jesus. (Filemon 6)

Si Pablo nag-awhag kang Filemon nga tugotan ang iyang pagtoo nga ipahayag sa Kristoha nong kinaiya ug paggawi nga nagpakita kang Jesus ngadto sa uban. Walay igo nga mga pu long nga makabuntog sa gahum sa pagkasalingkapaw, ni mga pulong lamang ang makahimo kung unsa ang makab-ot sa gahum sa positibong panig-ingnan.

Ang pagsulti sa Ebanghelyo kinahanglan nga nahiuyon sa inyong pagkinabuhi aron kini mahi mong epektibo.

KINAUGALINGONG EKSAMEN

1. Isulat ang sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.

---

2. Ilista ang unom ka importante nga mga prinsipyo alang sa pagpaambit sa Ebanghelyo

---

---

3. Unsay Kasulatanhong reperensya ang gihatag ingon nga sulondan alang sa pagpaambit sa Ebanghelyo ngadto sa katawhan sa laing mga kultura?

(Ang mga tubag sa eksamen gihatag sa katapusan nga kapitulo niini nga manwal.)

ALANG SA DUGANG PAGTUON

1. Kabahin sa maayo nga komunikasyon mao ang maayo nga tigpaminaw. Ania ang pipila ka mga sukaranan nga mga prinsipyo sa pagpaminaw:

-Ihatag ang inyong kaugalingon nga kasingkasing sa tahas sa pagpaminaw sa gisulti sa uban nga tawo. Ang pagpaminaw dili maoy pagsanta. Kini nagpasabot sa pagpangong sa inyong tinguha sa pagsulti.

-Ihatag ang prayoridad ngadto sa unsay iyang gisulti. Kamo tingali maghunahuna nga adunay tubag, apan hulat hangtud inyong nasiguro nga kamo nahibalo kung unsa ang gipangutana.

-Siguroha nga inyong nasabtan ang tukma nga gipasabot sa mamumulong. Kung dili, pangutana.

-Ang mga pangutana importante sa proseso sa pagpaminaw. Kini nagtabang sa pagpatin-aw kon unsa ang giingon.

-Ilha ang dili binaba nga komunikasyon. Mahimong sensitibo sa mga ekspresyon ug mga lihok sa nawong, dili lang mga pulong. Ang tawo tingali misulti sa usa ka butang, apan ang iyang mga ekspresyon ug mga lihok mahimong nagpadayag ug lain.

2. Ang pagwali ni Pablo nagkalainlain tali sa mga rasa ug mga nasud. Itandi ang iyang sermon sa sinagoga sa Antioquia sa Mga Buhat 13 uban sa iyang pagsangyaw ngadto sa mga taga Atenas sa Mga Buhat 17.

3. Si Jesus maayong mamumulong:

-Siya adunay kahibalo sa kasaysayan ug sa Biblia: Mateo 12: 38-42.

-Siya migamit sa mga butang ug mga hulagway nga pamilyar sa mga tawo: Lucas 21: 29-32; Marcos 4: 21-34

-Siya yano, naghimo sa mga pakigpulong mahitungod sa kahayag, tinapay, maayong magbalantay, ug sa punoan: Juan 6:35; 8:12; 15: 1

-Siya dili kanunay mihatag ug mga tubag, apan gipresentar ang daghan sa iyang mga pagtulon-an pinaagi sa mga samingay ug mga pangutana.

-Siya migamit sa makapakatawa. Pananglitan, pagtandi sa truso sa mata sa inyong igsoon ngadto sa puling sa inyong kaugalingon: Mateo 7: 3-5

-Siya migamit ug rason: Mateo 12: 1-32

KAPITULO 6

MGA DUMADAWAT SA MENSAHE

MGA TUMONG:

Sa pagkahuman niini nga kapitulo kamo makahimo sa:

- Pagsulat sa sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.
- Pagpatin-aw sa proseso sa Dios sa pagpadaghan sa mga magtotoo.
- Pagngalan sa duha ka mga lalaki sa Bag-ong Tugon nga gigamit ingon nga mga ehemplo niini nga proseso.
- Pag-ila sa mga prayoridad sa pag-ebanghelyo.
- Pag-ila sa upat ka matang sa mga makasasala nga gihulagway sa Biblia.
- Pagsugod sa pag-ebanghelyo.

SAG-ULOHONG BERSIKULO:

Ug ang mga butang nga imong hingduangan kanako sa atubangan sa daghang mga saksi, itugyan mo sa matinumanon nga mga tawo, nga makahimo sa pag tudlo sa uban usab. (2 Timoteo 2: 2)

PASIUNA

Kamo nagtuon sa plano sa Dios sa pag-abot sa kalibutan sa Ebanghelyo:

- Si Jesu-Kristo mao ang unod sa mensahe.
- Ang mga tinun-an mao ang mga mensahero sa Ebanghelyo nga gihatagan ug gahum sa Balaang Espiritu.
- Ang tibook kalibutan mao ang dumadawat sa mensahe.

Karon kita nagpuyo sa nagatubo nga kalibutan. Liboan ka bag-ong mga tawo ang natawo kada adlaw. Ang populasyon sa kalibutan paspas nga nagakadaghan. Adunay minilyon nga mga tawo nga wala makadungog sa mensahe sa Ebanghelyo.

Ang hagit ni Jesus ngadto sa mga magtotoo mao ang pag-abot sa tibook kalibutan sa Ebanghelyo. Sa miaging duha ka mga leksyon inyong gitun-an ang mahitungod sa mensahe ug mga mensahero sa ebanghelyo. Apan uban sa ingon ka dakong panon nga nagahulat sa mensahe, asa magsugod ang mensahero? Unsa ang prayoridad ug asa kamo magsugod? Kinsa ang mahimong dumadawat sa mensahe?

ANG PROSESO SA PAGPADAGHAN

Sa Biblia, gipadayag sa Dios ang espesyal nga proseso aron ang mga magtotoo makatuman sa misyon sa pag-ebanghelyo sa kalibutan. Kini gibasi sa prinsipyo sa espirituhanong pagpadaghan. Ang pagpadaghan maoy sukaranan nga prinsipyo sa tanan nga pagtubo sa natural nga kalibutan. Ang pagtubo dili mahitabo pinaagi sa pagdugang sa usa ka yunit ngadto sa lain.

Ang buhi nga selula modaghan. Kini nagpasabot nga ang matag bag-ong selula nga gipada yag adunay abilidad sa pagdaghan.

Ang plano sa Dios sa pag-ebanghelyo gipasukad sa pagpadaghan sama sa buhing mga selula sa natural nga kalibutan. Si Pablo nagtingob niini sa dihang gisulat niya kini nga mga pulong ngadto kang Timoteo:

Ug ang mga butang nga imong hingdungan kanako sa atubangan sa daghang mga saksi, itugyan mo sa matinumanon nga mga tawo, nga makahimo sa pagtudlo sa uban usab. (2 Timoteo 2: 2)

Si Pablo nagsulti kang Timoteo nga mopili ug matinud-anon nga mga tawo ug motugyan kani la sa mga butang nga gitudlo kaniya. Kining matinud-anon nga mga tawo adunay katakus sa pagtudlo sa uban. Pinaagi niining organisadong plano sa pagpasanay, ang Ebanghelyo mokay lap sa tibook kalibutan.

Aron ipakita kung giunsa kini nga proseso sa paggamit, tun-i ang tsart sa mosunod nga pahina. Kini nga tsart naggamit sa panahon nga usa ka tuig ingon nga kasagaran nga panahon nga gikinahanglan sa pagkabig sa usa ka tawo ngadto sa Ebanghelyo ug sa pagbansay kaniya nga mahimong mabungahon nga Kristohanon. Sa reyalidad, kini mahimong magkinahanglan ug mas daghang panahon, depende sa tawo nga nalambigit, busa dili posible ang paghimo sa usa ka lig-on nga limitasyon sa panahon. Apan kon ang usa ka magtotoo moabot lamang sa usa ka tawo ug modisipulo kanila matag tuig ug mopasalig sila nga magdisipulo sa usa ka tawo matag tuig, ang kalibutan sayon nga maabot sa mensahe sa Ebanghelyo.

Matikdi diha sa tsart nga sa unang tuig ang magtotoo nagdisipulo lamang sa usa ka tawo. Sa katapusan nianang tuiga, aduna nay duha ka matinud-anon nga mga tawo, ang magtotoo ug ang bag-ong kinabig nga iyang natudloan sa sukaranan nga mga prinsipyo sa Kristohanong pagtoo.

Atol sa sunod nga tuig, ang matag usa kanila nakaabot ug usa ka tawo sa Ebanghelyo ug nagdisipulo kanila. Sa katapusan sa ikaduhang tuig, adunay kinatibuk-ang upat ka mga tawo, diin ang matag usa kanila modisipulo ug usa ka tawo sa pagkasunod tuig.

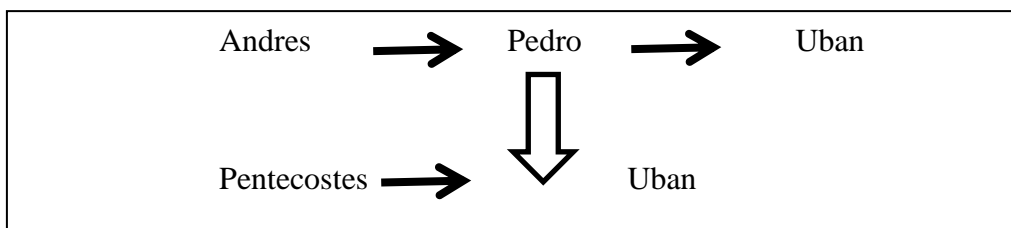
	MGA MAGTUTUDLO	MGA TINUN-AN	TOTAL
TUIG 17	65.536	65.536	= 131.072
TUIG 16	32.768	32.768	= 65.536
TUIG 15	16.384	16.384	= 32.768
TUIG 14	8.192	8.192	= 16.384
TUIG 13	4.096	4.096	= 8.192
TUIG 12	2.048	2.048	= 4.096
TUIG 11	1.024	1.024	= 2.048
TUIG 10	512	512	= 1.024
TUIG 9	256	256	= 512
TUIG 8	128	128	= 256
TUIG 7	64	64	= 128
TUIG 6	32	32	= 64
TUIG 5	16	16	= 32
TUIG 4	8	8	= 16
TUIG 3	4	4	= 8
TUIG 2	2	2	= 4
TUIG 1	1	1	= 2

PAG-EBANGHELYO PINAAGI SA PAGPADAGHAN

Karon, pagkuha sa usa ka kasagaran nga ginsakopan sa iglesia sa gibanabana nga 100 ka mga tawo. Dugangi kini nga tsart ngadto sa 100 ka mga tawo nga ang matag usa moabot sa usa ka tawo sa Ebanghelyo ug magbansay kanila nga mahimong mabungahon ug inyong makita kung unsa ka dali ra natong maabot ang tibook kalibutan sa Ebanghelyo. Sa diha nga kamo magbansay sa usa nga moabot ug usa aron motudlo sa usa, ang mga disipulo modaghan nga paspas ug ang pagdaghan mas paspas pa kay sa pagdugang.

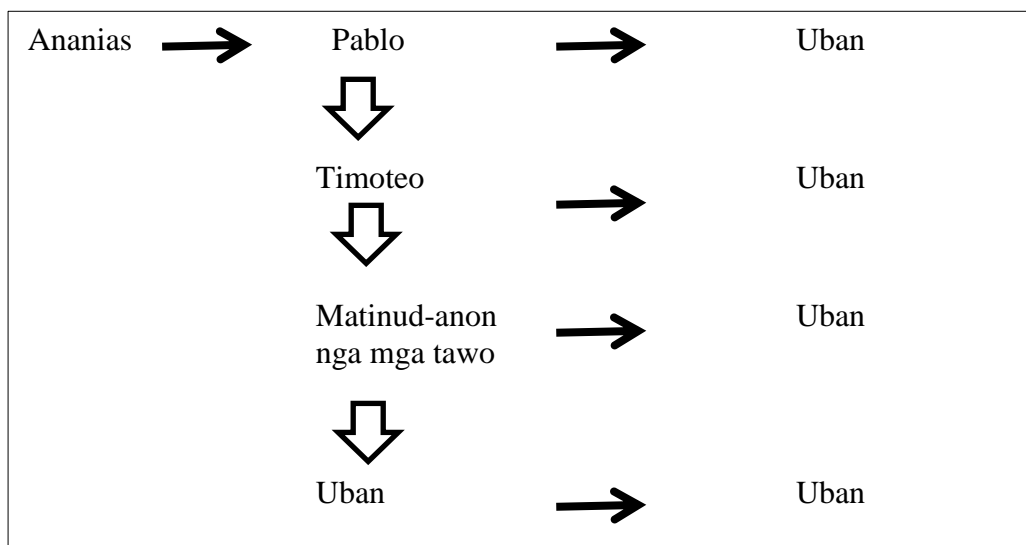
ANG PROSESO SA UNANG SIMBAHAN

Ang mosunod nga diyagrama nagpakita sa unang mga hugna sa pag-ebanghelyo pinaagi sa pagpadaghan nga nagaresulta gikan kang Andres, usa sa unang mga tinun-an ni Jesus:

1. Si Andres mipakigbahin sa Ebanghelyo sa iyang igsoong lalaki, si Pedro.
2. Si Pedro mipakigbahin sa Ebanghelyo sa adlaw sa Pentecostes sa Jerusalem.
3. Si Pedro nagpadayon sa pagpakigbahin sa Ebanghelyo ngadto sa uban nga nahimong mabungahon usab.
4. Liboan sa mga magtotoo nga nagkatibulaag gikan sa Jerusalem nagpadayon sa pag sangyaw sa Ebanghelyo.
5. Ang matag tawo nga ilang naabot nahimong mabungahon ug ang proseso nagpadayon.

Kini nga diyagrama nagpakita sa unang mga hugna sa pag-ebanghelyo nga gihimo ni Apostol Pablo:

1. Si Ananias gigamit sa Dios sa pagbangon ni Pablo.
2. Si Pablo midisipulo ni Timoteo.
3. Si Pablo nagpadayon sa pagdisipulo sa uban.
4. Si Timoteo nagdisipulo sa matinud-anong mga tawo nga makatudlo sa uban.
5. Ang matinud-anon nga mga tawo miabot sa uban
6. Kining "uban" nagpadayon sa pagpadaghan nga proseso.
7. Ang matag tawo sa kutay nagpadayon sa pagdaghan.

MGA PRAYORIDAD SA PAG-BANGHELYO

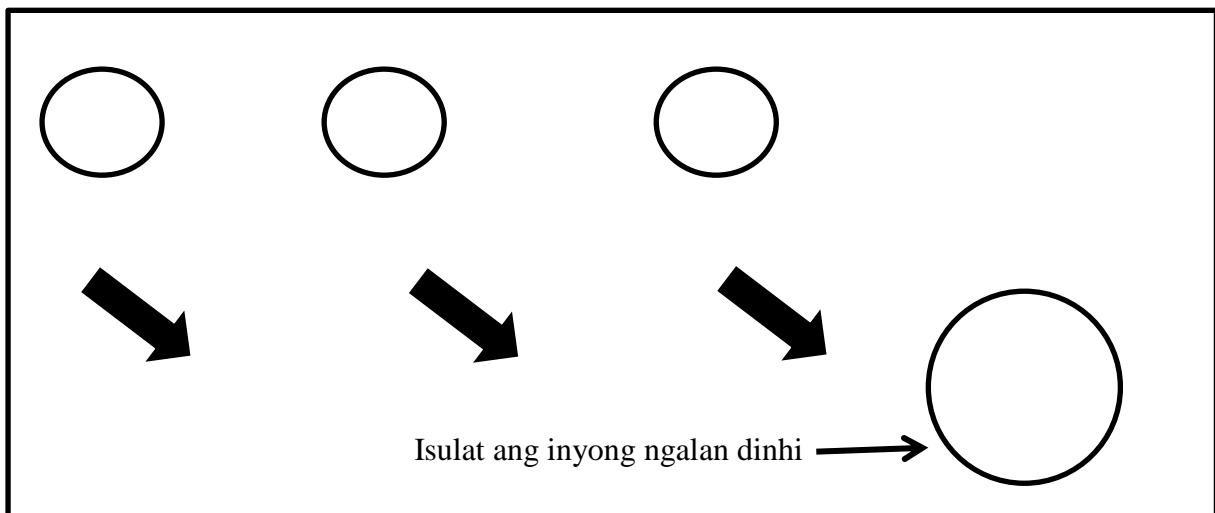
Ang Pulong sa Dios nag-ila sa daghang mga prayoridad sa pagsangyaw. Kini nga mga prayoridad mao ang:

NAGALUNGTAD NA NGA KATILINGBANONG MGA KUTAY:

Ang Bag-ong Tugon nagpakita nga ang Ebanghelyo mikaylap sa labing paspas nga paagi sa kasamtangan nga katilingbanong mga kutay. Pinaagi niini kita nagpasabot nga kamo makapa kaylap sa Ebanghelyo sa labing sayon diha sa inyong kaugalingong katilingbanong grupo sa mga higala, mga paryente, ug kauban sa trabaho.

Pananglitan, gitawag ni Jesus ang usa ka mangingisda nga ginganla'g Andres. Si Andres mipaambit sa Ebanghelyo sa usa ka paryente nga si Pedro. Sila mipaambit sa ubang mga mangingisda nga kauban nila. Sa wala madugay ang tibook grupo sa mga mangingisda misunod kang Jesus.

Ang inyong mga paryente, mga higala, ug kauban sa trabaho, ang kalibutan sa trabaho, tulong haan, pamilya, ug komunidad maoy inyong dapit sa pagpangalagad. Gamita ang diyagrama sa mosunod nga pahina aron makatabang kaninyo sa pagsugod sa pag-ebanghelyo. Isulat ang inyong ngalan sa lingin sa ubos sa diyagrama. Karon hunahunaa kadtong inyong mga katra baho ug kasosyalan, ang inyong mga silingan, ug mga sakop sa pamilya. Hunahunaa kadtong mitambong sa inyong simbahan nga dili pa maluwas. Sa mga lingin nga nahimutang sa inyong palibot isulat ang mga pangalan sa labing minus tulo ka mga paryente o mga higala nga kauban ninyo nga suod nga kontak ug kinsa nga dili pa magtotoo.

Karon tan-awa ang diyagrama. Matikdi ang mga udyong nga gipunting gikan sa inyong mga higala ug mga paryente kaninyo. Kamo mao ang embahador sa Ginoo ngadto niining mga tawhana. Sila mahimong dili mosulod sa simbahan. Sila mahimong dili makakontak sa pastor sa inyong simbahan. Apan KAMO nahibalo kanila pag-ayo. Pinaagi niining naglungtad nga mga kutay sa katilingbanong mga relasyon mahimo ninyong sugdan ang pag-ebanghelyo.

MGA PANIMALAY:

Ang pamilya usa ka yunit sa katilingban nga gimugna sa Dios ug usa ka institusyong sosyal sa kalibutan. Adunay daghan pang mga instruksyon mahitungod sa pamilya sa Biblia kay sa bisan unsang institusyon. Tungod niini, ang panimalay nga pag-ebanghelyo kinahanglan nga hatagan ug igong pagtagad isip prayoridad sa Biblia.

Si Moises nagmatinud-anon sa tanan niyang panimalay, samtang si Josue mipatugbaw "Apan alang kanako ug sa akong panimalay, kami moalagad sa Ginoo "(Josue 24:15). Si Rahab, usa ka bigaon sa Jerico, midangop sa Ginoo ug naluwas ang iyang kaugalingon ug ang iyang tibo ok nga pamilya gikan sa kalaglagan (Josue 2). Sa diha nga Jesus miduaw sa balay ni Zacheo, siya mipahayag, "Karong adlaw ang kaluwasan moabot niining balaya" (Lucas 19: 9). Sa diha nga giayo ni Jesus ang anak nga lalaki sa halangdong tawo, siya mitoo uban sa iyang tibook nga panimalay (Juan 4: 46-54).

Ang tibook pamilya ni Cornelio miduol sa Ginoo (Mga Buhat 10), sama sa panimalay ni Lydia (Mga Buhat 16) ug sa magbalantay sa bilanggoan sa Filipos (Mga Buhat 16), Crispus (Mga Buhat 18:80), ug Stephanas (1 Mga Taga Corinto 1:16). Ang susamang mga pakisayran gihimo alang ni Onesiphorus ug sa iyang panimalay (2 Timoteo 1:16) ug ni Filemon (Filemon 2).

Samtang si Jesus miingon nga adunay pagkabahin sa mga pamilya tungod sa Ebanghelyo, usa hay kini mahitabo tungod sa pamaagi sa pag-ebanghelyo inay sa Ebanghelyo mismo. Sa di hang ang pag-ebanghelyo mahitabo sulod sa yunit sa pamilya, ang pag-ayo ug pagpasig-uli sa gahum sa Ebanghelyo makapamuhat sulod sa panimalay.

Kung ang matag membro sa pamilya nakontak sa Ebanghelyo sa gawas sa balay, sila gitang tang gikan sa relasyon sa pamilya ug nahimulag gikan sa gi-ordinahan nga yunit sa sosyal nga yunit diin sila nahisakop. Ang pamilya nahadlok sa pagsulod, nahimong kaaway sa kina big, ug nisupak sa Ebanghelyo. Ang pag-ebanghelyo sa tibook pamilya nagpasidungog sa sosyal nga yunit nga gibuhat sa Dios. Ang pamilya mismo mahimong kusog alang sa bag-o nga magtotoo inay nga kasupak.

WALA NAWALIHI NGA MGA TAWO:

Ang mga tawo nga wala pa maabot sa Ebanghelyo importante usab nga prayoridad. Adunay minilyon nga mga balangay sa kalibutan nga wala pa maabot sa Ebanghelyo. Adunay dag hang mga tawo nga wala gayuy higayon nga makabasa sa mensahe sa Dios ngadto kanila sa iyang sinulat nga Pulong tungod kay wala kini gihubad sa ilang pinulongan.

Kon atong gitan-aw ang kalibutan sa pulong nga mga nasud, nan mahimo natong isulti nga ang tanan nga kalibutan naabot na tungod kay sa pagkakaran anaa na sa matag nasud ang usa ka matang sa saksi sa Ebanghelyo. Adunay mga magtotoo karon ug mga organisadong simba han sa matag nasud sa kalibutan. Apan dili kini sama sa "matag tribo, pinulongan, katawhan ug nasud" sumala sa gihisgotan sa Pinadayag 5: 9.

Sa diha nga si Jesus naghisgot sa pag-adto sa tibook kalibutan siya wala magtumong sa mga nasud lamang. Ang pulong nga gigamit ni Jesus sa dihang gihisgotan niya ang kalibutan mao

ang Gregong pulong nga "ethne." Kini nga pulong nagkahulogan sa "etniko" o "mga grupo sa mga tawo." Si Jesus nagtamod sa kalibutan sa pulong nga "tanang katawhan" o "mga pundok sa katawhan."

Ang usa ka pundok sa katawhan gihubit ingon nga:

"Usa ka dako nga grupo sa mga indibiduwal nga adunay managsamang bugkos sa usag usa. Ang maong bugkos mahimo nga maglakip sa pinulongan, kultura, kustom bre, ug heyograpiyanhong lokasyon. "

Ang usa ka pundok sa katawhan mao ang pinakadako nga posible nga pundok diin ang Ebanghelyo mapakaylap nga wala naga-atubang sa mga problema sa pagsabot ug pagdawat. Tungod kay ang usa ka pundok sa katawhan nagsulti sa komon nga pinulongan ug adunay komon nga kultura, ang mga kalainan sa pinulongan ug kultura nga makababag sa pagpasundayag sa Ebanghelyo giwagtang.

Adunay kapin sa 19,000 ka mga nagkalain-lain nga grupo sa mga katawhan sa kalibutan nga nailhan hangtud niining petsaha. Ang uban adunay mga 3,000 ka mga miyembro, samtang ang uban sama ka dako sa 30 milyones. Ang matag kontinente sa kalibutan gihimo dili lamang sa nagkalainlaing mga nasud, kondili sa nagkalainlain nga grupo sa mga tawo. Pa nanglitan sa kontinente sa Africa adunay 1,000 nga mga pinulongan ug ginatos ka mga grupo sa mga tawo.

Ang grupo sa katawhan nga nawalihan maoy usa nga adunay igong gidaghanon sa mga magtotoo ug mga kahinguhaan sa pag-ebanghelyo sa ilang kaugalingong katawhan nga walay tabang gikan sa gawas.

Ang wala pa nawalihi nga grupo sa katawhan maoy usa ka pundok sa mga tawo diin walay lumad nga komunidad sa mga magtotoo nga adunay igong gidaghanon ug kapanguhaan sa pagsangyaw sa ebanghelyo sa ilang mga katawhan nga walay tabang gikan sa gawas. Adunay mga 17,000 nga mga grupo sa etniko o katawhan nga walay buhi, nagasangyaw sa Ebanghelyo nga simbahan. Sa sulod niining mga etnikong grupo ang minilyon nga mga tawo. Kini nga wala pa nawalihi nga mga grupo sa katawhan mahimong igrupo sa lima ka dagkong mga kategoriya, lakip ang mga tawo sa tribo, Muslim, Tsino, Hindu, ug mga Budista.

Si Pablo nagpakita nga ang prayoridad kinahanglan ihatag sa wala pa nawalihi nga mga katawhan:

Oo, ako usab naningkamot sa pagsangyaw sa Maayong Balita, dili sa diin si Kristo nahinganlan, aron ako dili magtukod diha sa patukoranan sa lain nga tawo;

Apan, ingon sa nahasulat na: Ang wala abuti sa mga balita, makakita; ug sila nga wala makadungog makasabot. (Roma 15: 20-21)

MADINAWATON NGA MGA DAPIT:

Si Jesus nagtudlo sa iyang mga tinun-an nga dili sila mangalagad sa dili madinawatong mga tawo.

Kon ang Ebanghelyo gisalikway, sila mopadayon ug motutok sa ilang enerhiya sa mga lugar nga labing madinawaton. Si Apostol Pablo misunod usab niini nga estratihiya.

MGA CIUDAD:

Kamo mahibalo sa ulahi kon giunsa ni Pablo pagtukod ang mga simbahan sa dagkong sentro sa sibilisasyon. Ang kausaban kasagaran magsugod sa mga dakbayan ug unya mokaylap ngad to sa mga kabukiran. Ang mga ciudad maoy mga sentro sa patigayon ug turismo ug samtang ang mga tawo nga mobisita maabot sa Ebanghelyo sila modala sa mensahe uban kanila sa diha nga sila mopauli na sa balay.

UPAT KA MATANG SA MGA MAKASASALA

Bisan tuod ang mga tawo magkalahi kaayo gikan sa kultura ngadto sa laing kultura, ang Biblia nagpadayag sa pipila ka mga kinaiya sa tanan nga mga tawo bisan asa. Ang tanang tawo nga nahimulag sa Dios mga makasasala. Ang mosunod mao ang upat ka matang sa mga makasasala nga gihulagway sa Biblia:

ANG MAALAMONG MAKASASALA:

Ang Roma 1: 18-32 naghulagway sa maalamong makasasala. Ang maalamong makasasala nagtoo nga adunay Dios, apan kini nga kamatuoran lamang dili makaluwas. Ang maalamong makasasala intelihente kaayo, ug sa diha nga kamo mosulay sa pagpakigbahin sa Ebanghelyo sila kanunay mopatunghag intelektuwal nga problema. Kini maoy hinungdan nga kamo mahi balo sa Pulong sa Dios. Ang Biblia nag-ingon:

**... Andam kanunay sa pagtubag sa matag tawo nga mangutana kaninyo ug katarungan sa paglaum nga anaa kaninyo uban sa kaaghop ug kahadlok.
(I Pedro 3:15)**

ANG NAREPORMANG MAKASASALA:

Ang Roma 2: 1-16 naghulagway sa nabag-ong makasasala. Ang nareporma nga makasasala nagtoo nga ang Dios naglungtad tungod kay atong nakat-onan gikan sa Roma 2: 3 nga siya naghunahuna nga siya makahimo sa paghukom sa makasasala nga gihulagway sa Mga Taga Roma 1: 18-32. Siya usab nagtoo nga siya makalingkawas sa paghukom sa Dios. Ang nareporma nga makasasala naghunahuna nga siya sama ka maayo sa uban ug adunay mga tigpaka aron-ingnon lamang sa simbahan. Siya mao ang matang sa tawo nga naningkamot sa pagreporma, pagsugod, ug pagpalambo sa iyang kaugalingon.

ANG RELIHIYOSONG MAKASASALA:

Ang Roma 2: 17-23 naghulagway sa relihiyoso nga makasasala. Ang relihiyoso nga makasasala maoy usa nga nagasalig sa iyang relihiyon o denominasyon alang sa kaluwasan. Siya nagasalig sa mga seremonyas ug rituwal, apan wala mahibalo sa matuod nga Dios. Si Nicodemus usa ka Fariseo (Juan 3: 1). Siya relihiyoso, apan wala siya nakasabot sa tinuod nga kahulogan sa kaluwasan ug sa pagkatawo pag-usab.

ANG SINALIKWAY NGA MAKASASALA:

Ang babaye sa atabay sa Juan 4 usa ka panig-ingnan sa sinalikway nga makasasala. Siya usa ka sinalikway sa katilingban. Siya biniyaan, ug dayag nga wala dawata sa ubang mga babaye sa iyang balangay tungod kay kasagaran ang mga babaye moabot nga managsama aron mag kalos ug tubig ug kadto nga panahon maoy dakong sosyalan. Kini nga babaye miadto nga nag-inusara.

Ang sinalikway nga makasasala mas nabalaka sa iyang personal nga mga problema kay sa espirituhanong isyu. Ang labing maayo nga paagi sa pag-atubang kaniya sama sa gibuhay ni Jesus sa babaye didto sa atabay. Kamo magsugod pinaagi sa pagsagubang sa ilang personal nga mga panginahanglan.

KINAUGALINGONG EKSAMEN

1. Isulat ang sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.

---

2. Unsa ang proseso sa Dios sa pagpadaghan sa mga magtotoo?

---

3. Kinsa ang duha ka lalaki sa Bag-ong Tugon nga ginganlan isip mga ehemplo sa espi-ri-tuhanong pagpadaghan?

---

4. Unsa ang mga prayoridad sa pag-ebanghelyo?

---

5. Unsa ang upat ka matang sa mga makasasala nga gihulagway diha sa Biblia?

(Ang mga tubag sa eksamen gihatag sa katapusan nga kapitulo niini nga manwal.)

ALANG SA DUGANG PAGTUON

1. Sa mainampon kompletoha ang mosunod nga panumpa ug sugdi ang paglihok niini:

"Ang pagkaamgo nga ang pag-ebanghelyo mao ang responsibilidad sa matag mag totoo, ako nagpahinungod sa akong kaugalingon sa pag-ampo alang sa usa ka tawo, nagabuhat sa tanan nga akong mahimo aron ipaambit ang Ebanghelyo kaniya, ug sa pagdala kanila sa pagpakig-uban kang Kristo ug sa Simbahan. "

Ang tawo nga akong iampo ug i-ebanghelyo mao si: _____

Gipirmahan: _____

Petsa: _____

2. Sa Lucas 16: 19-31 basaha ang sugilanon sa dato nga tawo nga miadto sa impyerno. Kining tawhana gustong mobalik aron ipaambit ang Ebanghelyo sa iyang pamilya apan ulahi na kaayo. Ayaw paghulat hangtud nga ulahi na aron ipakigbahin ang Ebanghelyo niadtong anaa sa inyong kaugalingong pamilya.
3. Pagkat-on ug dugang pa mahitungod sa espirituhanong pagpadaghan pinaagi sa pagkuha sa Harvestime International Institute sa kursong "*Mga pamaagi sa Pagpadaghan.*"
4. Ania ang paagi kon unsaon sa pagbangon sa mga mamomoo alang sa pag-ani:
  - Pag-ampo alang sa mga mamomoo: Mateo 9:38; Santiago 4: 2; Lucas 11: 9;
Juan 14:14
  - Pagwali alang sa mga mamomoo: Isaias 6: 8
  - Sa personal ilista ug i-andam sila sama sa gihimo ni Jesus: Mateo 20

KAPITULO 7

ANG MGA PAAGI: BAG-ONG TUGON NGA MGA PRINSIPYO

MGA TUMONG:

Sa pagkahuman niini nga kapitulo kamo makahimo sa:

- Pagsulat sa sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.
- Pagtingob sa nag-unang mga prinsipyo sa pag-ebanghelyo sa Bag-ong Tugon.
- Pagpasabot sa mga resulta sa pagsangyaw sa Bag-ong Tugon.

SAG-ULOHONG BERSIKULO:

... Kining mga nagabalit-ad sa kalibutan, mianhi usab dinhi. (Mga Buhat 17: 6)

PASIUNA

Kini nga leksyon nagsugod nga una sa daghan nga nagtutok sa mga paagi sa pag-ebanghelyo. Ang paagi maoy usa ka organisadong pamaagi sa pagbuhat sa usa ka butang. Kung kamo magmalampuson sa tahas sa pag-ebanghelyo, kamo kinahanglan mogamit sa mga paagi sa Kasulatan. Ang mga praktikal nga paagi nga napamatud-an pinaagi sa kasinatian usab ma katabang.

Kini nga leksyon nagtutok sa Bag-ong Tugon nga mga paagi sa pag-ebanghelyo. Ang Kapitulo 8 nagtagad sa dugang nga mga prinsipyo nga gipadayag sa mga samingay bahin sa pag-ebanghelyo nga natala sa Bag-ong Tugon. Ang Kapitulo 9 nagpatin-aw kon unsaon pagbuhat ang personal nga pag-ebanghelyo ug ang Kapitulo 10 nagdumala sa mga kalisud nga masinati sa proseso. Ang pagpatuhop nga pag-ebanghelyo gihisgutan sa Kapitulo 11 ug masa nga pag-ebanghelyo sa Kapitulo 12.

Sa inyong pagsugod niini nga pagtuon sa paagi sa pag-ebanghelyo, importante nga mahinum duman nga samtang anaay pipila ka napamatud-an nga mga paagi nga nahimong epektibo sa pag-ebanghelyo, ang Dios adunay lahi nga paagi nga inyong sundon sa matag sitwasyon. Sa pagbuhat sa buluhaton sa usa ka ebangelista, kanunay hangyoa ang Balaang Espiritu nga mohatag kaninyo sa iyang dinihogang hikap. Siya nakahibalo sa kasingkasing sa tawo nga inyong giatubang. Kini mao ang papel sa Balaang Espiritu nga mogiya ug modihog kaninyo, ug mohatag kaninyo sa pagsabot ug kalooy, ug sa pagkombiktar, sa dili-luwas sa sala ug pagdani kanila sa pagtubag sa Ebanghelyo.

ANG BAG-ONG TUGON NGA PAG-EBANGHELYO

Kung ang usa ka kalihokan motungha gikan sa usa ka dosenang mga mag-uuma diha sa dili mahinungdanon nga suok sa kalibutan nga mahimong opisyal nga relihiyon sa sibilisadong kalibutan sulod sa 300 ka mga katuigan, mas maalamon nga susihon kini ug mokat-on gikan niini nga mga pamaagi.

Kana nga kalihokan mao ang Kristiyanismo, ug ang mga paagi niini natala sa Pulong sa Dios, ang Balaang Biblia. Ang pagrepaso sa Mga Ebanghelyo, Mga Buhat, ug mga Sulat nagapaki ta sa daghang mga bataan nga paagi sa pag-ebanghelyo. Sa Bag-ong Tugon nga mga panahon ang pag-ebanghelyo maoy:

GIPALUYOHAN SA PAG-AMPO:

Ang pag-ampo mao ang usa sa pinaka importante nga mga paagi sa pag-ebanghelyo sa Kasulatan. Sama sa pagtan-aw ni Jesus sa natural nga mga kaumahan nga nagrepresentar sa mga espirituhanong kaumahan sa kalibutan nga nawala sa sala, ang unang butang nga iyang gisugo mao ang pag-ampo. Si Jesus wala nag-ingon:

- "Ang kaumahan andam na sa pag-ani, lumakaw ka."
- "Ang kaumahan andam na sa pag-ani, pag-organisar."
- "Ang kaumahan andam na, busa paghimo'g plano."
- "Ang kaumahan andam na, busa pangita'g pundo alang sa pag-ebanghelyo."
- "Ang kaumahan andam na, busa pag-edukar ug mga tawo."
- "Ang kaumahan andam na, busa pagtudlo ug usa ka komite aron tun-an kini."

Siya miingon: "Ang kaumahan hinog na sa pag-ani, PAG-AMPO KAMO ..."

Diha sa Bag-ong Tugon atong nahibal-an nga ang unang iglesia kanunay nga nag-ampo (Mga Buhat 1:14). Ang una nga misyonaryong panaw naugmad gikan sa pag-ampo (Mga Buhat 13:3). Si Pablo nangusog nga ang mga simbahan mag-ampo alang kaniya samtang siya nag-ebanghelyo (2 Tesalonica 3: 1).

Kita mohunong na sa pagdepende sa tanan nga atong nasayran mahitungod sa mga misyon, wala pa nawalihi nga mga tawo, ug mga pamaagi sa pagsulti sa Ebanghelyo. Importante kini, apan gikinahanglan nga masentro ang atong pagtagad sa una nga sugo: "PAG-AMPO."

ANG UNANG PRAYORIDAD:

Ang pag-ebanghelyo dili usa lamang sa daghan nga mga kalihokan sa unang Simbahan, kini mao ang nag-unang prayoridad. Karon, ang pag-ebanghelyo ug mga misyon anaa sa ulahi sa listahan sa mga prayoridad sa daghang mga indibiduwal ug mga simbahan.

Sa panahon sa Bag-ong Tugon, ang pag-ebanghelyo natural, paspas nga pagpakigbahin sa maayong balita. Kini kanunay nga gihimo sa tanang mga magtotoo. Ang praktis mao ang pag-adto kung diin ang mga tawo ug nagdisipulo kanila. Karon, atong gidapit ang mga tawo sa pagsimba ug naglaum nga sila moabot. Sa modernong mga panahon ang simbahan, nang dapit samtang ang unang simbahan misulong.

Ang tanan namuhat sa buhat sa pag-ebanghelyo (Mga Buhat 1: 8). Ang matag magtotoo nagtagad sa Dakong Sugo isip usa ka personal nga sugo sa pagsangyaw. Sila mihimo niini bisan diin, dili lamang sa simbahan (Marcos 16:20). Sila mihimo niini kada adlaw (Mga Buhat 5: 42), dili lamang atol sa panahon sa pag-ebanghelyo nga kampanya. Ang matag iglesia nanganak, ang matag miyembro nanganak, ug ang matag panimalay sentro sa pag-ebanghelyo.

Kung gikinahanglan, ang mga magtotoo nagtrabaho pa aron sa pagsuporta sa ilang kaugali ngon aron ipakaylap ang Ebanghelyo. Ang Apostol nga si Pablo mibuhat niini. Daw buang-buang nga ang usa ka tawo sa abilidad ni Pablo, edukasyon, ug espirituhanong mga gasa kina hanglan maghimo sa manwal nga paghago aron masuportahan ang iyang kaugalingon. Siya adunay katungod sa pag-angkon ug hingpit nga suporta gikan sa mga simbahan (1 Corinto 9: 7-15; 1 Timoteo 5: 17-18; Galacia 6: 6), apan sa samang higayon siya andam, kon gikinahanglan, nga mosuporta sa iyang kaugalingon aron mapakaylap ang Ebanghelyo. Siya mibuhat niini sa daghang mga higayon. (1 Mga Taga-Corinto 4:12; 1 Mga Taga Tesalonica 2: 9; 2 Mga Taga Tesalonica 3: 8).

Sa daghang mga nasud karon ang nabatasan mao nga ang mga pastor ug mga ebanghelistang hingpit nga gibayran alang sa ilang mga paningkamot. Kini nagbabag sa pagkaylap sa Ebanghelyo ug pagtanom sa mga bag-ong simbahan. Ang mga magtotoo usab adunay kalagmitan nga itugyan ang tahas sa pag-ebanghelyo ngadto sa mga ministro nga bug-os ang panahon tungod kay sila "gibayran alang niini." Adunay daghan usab nga mga simbahan nga walay mga pastor tungod kay sila dili makasuporta sa pastor nga bug-os ang panahon ug ang posibilidad sa pagtrabaho wala gikonsidera.

Kung kita moapekto sa mga nasud sa Ebanghelyo ni Jesu Kristo, kita mobalik sa pag-ebanghelyo ingon nga una natong prayoridad. Kita mobuhat niini bisan asa, matag adlaw, ug kung gikinahanglan, motrabaho aron mamantala ang mensahe.

GIGIYAHAN SA BALANG ESPIRITU:

Sa matag pag-abante sa ebanghelyo nga narekord sa Mga Buhat, ang Balaang Espiritu mao ang tigpalihok ug tigdasig. Sa modernong simbahan, ilabi na sa kasadpan nga mga nasud, ang mga kahanas sa manedyer ug mga miting sa komite kasagaran mipuli sa pagsalig sa Espiritu.

Ang Balaang Espiritu mao ang direktor sa pag-ebanghelyo. Adunay daghang mga tudling sa Mga Buhat nga naghulagway sa buluhaton sa Balaang Espiritu, apan ang mosunod mao ang sentro sa pulong nga pag-ebanghelyo.

-Buhat 1: 8: Ang Balaang Espiritu mao ang mohatag ug gahum sa pagsaksi sa mga magtotoo.

-Buhat 2: Ang gasa sa Balaang Espiritu gihatag ug gisaad sa tanang mga magtotoo.

-Mga Buhat 4: Si Pedro, puno sa Balaang Espiritu, mipamatuod mahitungod sa milagro nga nasinati sa bakol nga lalaki sa Mga Buhat 3.

-Buhat 4:31: Sila napuno sa Balaang Espiritu ug nagsulti sa Pulong sa Dios uban ang kaisug.

-Buhat 5:52: Si Pedro mipahayag nga kita mga saksi uban sa Balaang Espiritu.

-Mga Buhat 7:51: Si Esteban miakusa sa mga lider sa mga Judio nga wala modawat sa Ebanghelyo ug misukol sa Balaang Espiritu.

-Buhat 9:17: Si Pablo napuno sa Balaang Espiritu human sa iyang pagkakabig.

-Mga Buhat 10: Ang Espiritu Santo mikunsad sa panimalay ni Cornelio, nagadala kanila sa pagkakabig.

-Mga Buhat 11:12: Si Pedro nagpatin-aw nga miadto siya sa Cesarea tungod sa instruksyon sa Balaang Espiritu kaniya.

-Buhat 13: 2: Ang Balaang Espiritu nagtawag kang Pablo ug Bernabe ngadto sa pag-ebanghelyo.

-Buhat 16: 6: Ang Balaang Espiritu nagdili kang Pablo nga mag-alagad sa Asya.

Ang Balaang Espiritu nagdumala sa pag-ebanghelyo pinaagi sa Pulong sa Dios, pinaagi sa labaw sa kinaiyahan nga giya, pinaagi sa pagtawag ug pagtabang sa mga mamomoo, ug pinaagi sa pagtul-id sa atong mga plano nga mahiusa sila sa katuyoan sa Dios.

GITUMAN PINAAGI SA ESPISIPIKONG PAGPLANO:

Sa unang pagsugod ni Jesus sa iyang pagministeryo, siya mipahibalo sa unom ka punto nga plano:

Ang Espiritu sa Ginoo ania kanako tungod kay siya nagdihog kanako sa pagman tala sa Maayong Balita ngadto sa mga kabus; siya nagsugo kanako sa pag-ayo sa masulub-on nga kasingkasing, pagwali ug kagawasan sa mga bihag, ug pagpahi uli sa igtatan-aw ngadto sa mga buta, sa paghatag ug kagawasan ngadto sa mga gipiutan, Ug sa pagmantala sa nahimut-ang adlaw sa Ginoo. (Lucas 4: 18-19)

Si Jesus misunod niini nga plano sa tibook niyang ministeryo sa yuta, ug ang unang iglesia nagpadayon niini nga sulondan.

Sa ulahi si Jesus mihatag ug plano alang sa pagpadayon sa Ebanghelyo ngadto sa mga nasud sa kalibutan (Mga Buhat 1: 8). Ang mga disipulo una nga magwali sa Jerusalem, dayon ngadto sa Judea, Samaria, ug sa kinatumyan nga mga bahin sa kalibutan. Kini gihapon mao ang plano sa Ginoo alang sa pag-ebanghelyo. Kamo magsugod nga husto kung asa kamo ug magpadayon sa pagpalapad sa mga liyok hangtud nga kamo makaabot sa mga nasud sa kalibutan.

Ang inyong "Jerusalem" mao ang komunidad nga inyong gipuy-an. Adunay liboan nga mga Kristohanon kinsa mohatag ug moampo sa mga misyon, apan wala gayud molakaw tabok sa dalan aron mosulti sa usa ka silingan mahitungod ni Jesus. Ang ubang mga simbahan adunay daghang mga programa sa misyon sa gawas sa nasud, apan walay gibuhad aron iwali ang Maayong Balita sa ilang kaugalingong ciudad, gawas sa mga tawo nga misulod sa ilang simbahan.

GISUPAK NI SATANAS:

Ang pagsupak ni Satan sa tinuod lang gigamit sa Dios sa panahon sa Bag-ong Tugon aron sa pagpadayon sa kawasa sa pag-ebanghelyo. Tun-i ang mosunod nga mga tudling:

-Mga Buhat 12: 1-24: Gipatay ni Herodes si Santiago, dayon gibilanggo si Pedro. Kini mao ang politikanhong pagsupak.

-Mga Buhat 16: 16-40 ug 19: 23-41: Ang pag-ebanghelyo misumpaki sa mga interes sa negosyo sa mga ciudad sa Efeso ug Filipos. Ang paglutos mitungha gikan sa kalibutan sa ekonomiya.

-Buhat 4-7: Niini nga mga kapitulo adunay talaan sa paglutos gikan sa relihiyosong mga panahon.

-Mga Buhat 11: Kini nga tudling nagrekord sa pagsupak gikan sa sulod mismo sa simbahan tungod sa tradisyon sa mga Judio. Kini maoy sulodnong pagsupak.

-Buhat 8, 13, ug 16: Kini nga mga kapitulo nagtala sa direkta nga pagsupak ni Satanas pinaagi kang Simon, Elimas, ug sa giyawaan nga babaye.

Sa diha nga kamo nagasulong sa gingharian ni Satanas uban sa maayong balita sa Ebanghelyo, kamo magdahum ug pagsupak gikan sa politikanhon, ekonomikanhon, ug relihiyoso nga mga kalibutan. Kamo usab magdahum sa sulodnon nga mga pag-ataki gikan sa sulod sa simbahan ug direkta nga pag-ataki gikan ni Satanas. Imbis nga nagatugot niini nga mga pag-ataki sa pagpahunong kaninyo, gamita sila isip mga oportunidad sa pagpadayon sa Ebanghelyo sama sa ilang gihimo sa Bag-ong Tugon nga mga panahon.

GITUMBOK ANG MGA GRUPO UG MGA INDIBIDUWAL:

Ang tanan nga paagi sa pag-ebanghelyo sa Bag-ong Tugon mahimong hisgotan ubos sa personal o grupo nga pag-ebanghelyo. Ang ministryo ni Jesus, ang mga disipulo, si Pablo nga Apostol, ug ang uban nagpakita sa kamahinungdanon sa pormal ug dili pormal nga paagi.

Si Jesus nag-alagad sa daghang dagkong mga grupo samtang dinhi pa siya sa kalibutan. Kini nga mga okasyon nag-una sa atong hunahuna tungod sa kahinam nga nagtimaan niini nga mga panghitabo. Apan gikan sa sinugdanan hangtud sa katapusan sa iyang pangalagad si Jesus usab naghatag sa iyang kinabuhi sa pagdani sa mga lalaki ug mga babaye usa-usa pinaagi sa personal nga pag-ebanghelyo. Diha sa samingay mahitungod sa nawala nga carnero sa Lucas 15: 3-7, si Jesus klaro nga naghulagway sa iyang personal nga paagi sa pag-ebanghelyo, tungod kay iyang gitawag ang iyang kaugalingon nga Maayong Magbalantay.

Si Pedro nagsangyaw ngadto sa mga panon sa katawhan sa Jerusalem sa Pentecostes (Mga Buhat 2). Kini mao ang grupo nga pag-ebanghelyo. Siya usab mipakigbahin sa Ebanghelyo kang Cornelio (Mga Buhat 10). Kini personal nga pag-ebanghelyo. Si Felipe nagsangyaw ngadto sa dakong panon sa katawhan sa Samaria (Mga Buhat 8: 5-6) ug personal nga miadto sa Etiopiahanon sa desyerto (Mga Buhat 8: 27-35). Si Pablo adunay daghan kaayo nga mga panon sa katawhan diha sa pipila sa iyang mga miting nga sila natapos sa mga kagubot! Apan wala siya mohunong sa pagdumala sa mga indibiduwal.

Ayaw gayud pakiglambigit sa mga masa nga inyo nang nalimtan ang indibiduwal. Si Jesus kanunay nagtawag sa mga indibiduwal gikan sa panon sa katawhan aron atubangon sila uban sa mga pangangkong sa Ebanghelyo sa Gingharian. Ang parehong indibiduwal ug grupo nga pag-ebanghelyo maoy epektibo nga paagi sa Biblia.

GIUBANAN SA PAGPADAYAG SA GAHUM:

Ang pag-ebanghelyo sa Bag-ong Tugon giubanan sa pagpakita sa gahum sa Dios. Si Jesus nagsugo sa iyang mga tinun-an, "Samtang kamo manglakaw ... pagaayohon ninyo ang mga masakiton, pagahinginlan ang mga yawa."

Ang pagpasundayag sa gahum sa Dios nagdala sa mga pulong nga inyong gisulti ug naghimo niini nga epektibo:

. . . Ang iyang pulong adunay gahum. . Ug silang tanan nahibulong ug nanag sultihanay sa ilang kaugalingon nga nanag-ingon, "unsa kining pulonga! Kay uban sa pagbulot-an ug gahum siya nagsugo sa mga mahugaw nga espiritu, ug sila nanggula. (Lucas 4: 32, 36)

Ang pagpasundayag sa gahum nagpamatuod sa Pulong uban sa mga ilhanan nga nagsunod:

Ug sila nanagpanglakaw, ug nanagwali sa tanang dapit, ang Ginoo nagabuhat uban kanila, ug nagpamatuod sa Pulong pinaagi sa mga ilhanan nga gipauban. (Marcos 16:20).

Ang gahum sa Dios anaa aron sa pag-ayo samtang kamo magwali:

Ug ang gahum sa Ginoo didto kaniya sa pag-ayo kanila. (Lucas 5:17)

Ang gahum sa Dios nagdala sa kalingkawasan:

Sa dihang gitawag niya ang iyang napulo ug duha ka mga tinun-an, gihatagan niya sila ug gahum batok sa mga mahugaw nga espiritu, aron sa paghingilin kanila, ug sa pag-ayo sa tanang sakit ug sa tanang balatian (Mateo 10: 1)

Ang gahum sa Dios nagpamatuod sa Ebanghelyo. Ang "pagpamatuod" nagpasabot sa pag-ila sa usa ka butang. Ang gahum sa Balaang Espiritu nagpamatuod sa kamatuoran sa Pulong sa Dios:

Ug misunod kaniya ang usa ka dakong panon sa katawhan, kay nakita man ugod nila ang mga milagro nga iyang gibuhat sa mga masakiton. (Juan 6: 2)

Ang pagpasundayag sa gahum nagdala sa mga tawo ngadto sa Dios:

Ug ang akong pulong ug ang akong pagwali dili sa madanihong mga pulong sa tawhanong kaalam, apan sa pagpasundayag sa Espiritu ug gahum.

Aron ang inyong pagtoo dili ikapatukod sa tawhanong kaalam, apan diha sa gahum sa Dios. (1 Corinto 2: 4-5)

Kamo makakat-on ug dugang mahitungod sa pagpasundayag sa gahum ug pag-ebanghelyo sa Ikaduhang Bahin niini nga kurso nga nag-ulohang "Samtang Kamo Manglakaw."

ESTRATIHKONG PAGLIHOK:

Ang mga magtotoo sa unang iglesia kanunay nga naglihok tungod sa Ebanghelyo, nga epek tibong nagapatuhop sa mga dapit nga andam modawat sa Pulong. Kita mitawag niini sa "estrathikong paglihok" nga nagpasabot nga makahimo sa paglihok dayon ngadto sa mga lugar nga madinawaton.

Diha sa Mga Buhat 8: 1, atong makita nga ang iglesia napugos sa estratihikong paglihok pina agi sa paglutos. Sa diha nga ang mga magtotoo nagkatibulaag tungod sa paglutos sa Jerusa lem, sila "miadto bisan diin sa pagsangyaw sa pulong."

Diha sa Mga Buhat 8 adunay maayo kaayong ehemplo sa estratihikong paglihok. Sa diha nga si Felipe didto sa Samaria nagaani sa dakong espirituhanon nga pag-ani, ang Ginoo mitawag kaniya sa pag-adto sa kamingawan. Ang Dios adunay misyon alang kaniya nga usa ka Etio pianhon nga tawo nga dunay dakong papel sa pagsangyaw sa Aprika. Si Felipe mibiya dayon sa Samaria ug miadto sa disyerto.

Kung atong masabtan ang estratihikong paglihok, kita kinahanglan adunay "pag-ani" ug "pag kasundalo" nga mentalidad. Sa Mateo 9: 36-38, gitandi ni Jesus ang pag-ebanghelyo sa kalibu tan ngadto sa natural nga pag-ani. Kung kita mangani sa ting-ani sa dihang andam na kini, ki nahanglan nga moadto kita sa dapit diin ang anihon hinog na. Kita kinahanglan andam nga mobalhin o magpabilin aron motabang sa pag-ani.

Kita kinahanglan usab nga adunay usa ka mentalidad sa sundalo. Sa dihang kita mahimong mga magtotoo, kita nagpasakop sa espirituanong kasundalohan sa Ginghamian sa Dios. Kita gitawag aron molahutay sa "pag-antus ingon nga maayong sundalo" (2 Timoteo 2: 3). Ang sundalo dili makasibog o makabiya tungod lamang kay ang mga butang lisud na. Ang pagsu lay sa usa ka maayo nga sundalo dili ang iyang panagway atol sa usa ka parada, apan ang iyang nahimo sa natad sa panggubatan.

Ang sundalo wala mopili sa iyang buluhaton ug siya dili molihok karon pinasikad sa mga mando nga iyang nadawat sa 20 ka mga tuig na nga milabay. Sila maayo nga mga mando kaniadto, apan ang dugay na nahimong karaan na. Busa, ang sundalo ni Jesu-Kristo bukas sa bag-ong mga buluhaton ug mga pagpadayag gikan sa Balaang Espiritu.

Si Jesus naghigot sa estratihikong paglihok sa dihang gisultian niya ang iyang mga sumusu nod nga dili sila angay magpadayon sa pagpugas diha sa umaw nga yuta:

Ug bisan kinsa nga dili magadawat kaninyo, ug dili magpatalinghug sa inyong mga pulong, kon kamo mobiya gikan nianang balaya o lungsora, itaktak ang abug sa inyong mga tiil. (Mateo 10:14)

Si Pablo misunod niini nga sugo sa "pagtaktak sa abug." Sa Mga Buhat 13: 51-52 ang panga lagad sa Ebanghelyo gisalikway didto sa Antioquia sa Pisidia, busa mibiya si Pablo didto ug miadto sa Iconio. Si Jesus estratihikong naglihok. Siya mingadto sa mga kabaryohan sa pagpa ambit sa Ebanghelyo. Sa dihang ang mga tinun-an misulay sa pagdala kaniya aron limitahan ang iyang pangalagad ngadto sa usa ka dapit, siya miingon:

Kinahanglan nga iwali ko ang Ginghamian sa Dios ngadto sa ubang mga lungsod usab; kay tungod niini gipaanihi ako. (Lucas 4:43)

GITUMAN PINAAGI SA PAGKUTAY (NETWORKING):

Ang pagkutay usa ka paagi sa pag-ebanghelyo sa Bag-ong Tugon. Ang pagkutay nagpasabot lang sa tim o grupo nga paningkamot, ang mga tawo nga nagtambayayong alang sa kasagaran hinungdan sa pagpakaylap sa Ebanghelyo. Sa Bag-ong Tugon nga mga panahon, ang pag-ebanghelyo gihimo sa mga magtotoo nga naghiusa alang sa kauswagan sa Ginghamian sa Dios. Ang mga Kristohanon wala gibulag pinaagi sa denominasyon nga mga linya o kapuliki sa pagpalambo sa ilang kaugalingong mga simbahan o mga organisasyon. Kita kinahanglan nga mobalik ngadto sa pagkutay aron mahimo ang pinakamaayo nga paggamit sa mga anaana nga mga kapanguhaan aron moani sa dakong espirituhanon nga pag-ani nga gisaad sa Dios niining katapusan nga mga panahon. Kamo makakat-on ug dugang pa mahitungod sa pagkutay alang sa pag-ebanghelyo sa Kapitulo 15 niini nga kurso.

GITAPOS SA PAGTANOM UG SIMBAHAN:

Ang pag-ebanghelyo sa Bag-ong Tugon miresulta sa pagporma sa usa ka lokal nga panaguban sa mga magtotoo. Kini gitawag nga pagtanom sa simbahan. Ang buluhaton sa pag-ebanghelyo dili kompleto hangtud nga ang mga bag-ong magtotoo mahimong nagalihok nga bahin sa Simbahan. Kamo makakat-on ug dugang mahitungod sa pagtanom sa iglesia diha sa Ikatulo Bahin niini nga kurso diin inyong pagatun-an nga detalyado ang mga pamaagi nga gigamit ni Apostol Pablo. Sa Bag-ong Tugon nga mga panahon ang mga kinabig nahimong mga tinun-an sulod sa konteksto sa lokal nga simbahan. Kamo makakat-on ug dugang pa mahitungod niini nga proseso diha sa Kapitulo 13, "Mga Desisyon O mga Disipulo?"

ANG MGA RESULTA SA PAGSAKSI

Ang mga resulta sa mga paagi sa pag-ebanghelyo sa Bag-ong Testamento dako kaayo:

.. Ug daghan ang mingtoo ug nangakabig ngadto sa Ginoo. (Mga Buhat 11:21)

Usa ka lokal nga kongregasyon sa Efeso nagdala sa Ebanghelyo ngadto sa matag tawo sa lalawigan sa Asya sulod sa duha ka tuig (Buhat 19:10). Ang susama nga grupo sa Tesalonica nag-ebanghelyo sa kadaghanan sa Gresya (1 Tesalonica 1: 8). Sa pag-abot sa mga tinun-an sa Tesalonica, dako kaayo ang resulta sa ilang mga paningkamot sa pag-ebanghelyo nga gitingob sa mga lider sa relihiyon kinsa miingon:

..Kining mga nagabalit-ad sa kalibutan mianhi dinhi usab. (Mga Buhat 17: 6)

Sila ang nagpabalit-ad sa kalibutan - sa usa ka daotan ug walay dios nga katilingban, walay mga pag-imprinta, mga simbahan, mga seminaryo, denominasyon, komunikasyon sa masa, o paspas nga transportasyon.

KINAUGALINGONG EKSAMEN

1. Isulat ang sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.

---

2. Itingob ang nag-unang mga prinsipyo sa pagsangyaw sa Bag-ong Tugon nga inyong nakat-onan niini nga leksyon.

---

3. Unsa ang mga resulta sa pagsangyaw sa Bag-ong Tugon?

(Ang mga tubag sa eksamen gihatag sa katapusan nga kapitulo niini nga manwal.)

ALANG SA DUGANG PAGTUON

1. Kamo nakakat-on niini nga leksyon nga sa mga panahon sa Bag-ong Tugon ang matag panimalay usa ka sentro sa pag-ebanghelyo. Ribyuha ang mosunod nga mga panghitabo, ang tanan nahitabo sa mga panimalay:

-Buhat 2: Ang Balaang Espiritu gihatag sa usa ka panagtigom sa pag-ampo sa ibabaw nga lawak sa usa ka panimalay.

-Buhat 5:42: Ang mga magtotoo nga nagsimba sa templo ug sa panimalay miadto sa matag panimalay aron sa pagduaw, pagpakig-ambit ug pagsimba.

-Buhat 8: 3: Sa diha nga si Saul misulay sa pagbuntog sa Iglesia, siya wala nagpunting sa paningkamot sa mga templo nga pagsimba lamang. Siya misulod sa matag balay nga naningkamot sa pagpugong sa pagkaylap sa Ebanghelyo. Ang matag panimalay usa ka sentro sa pag-ebanghelyo.

-Buhat 9: 11, 17: Si Pablo gitudloan ni Ananias sa usa ka panimalay.

-Buhat 10: Ang unang panan-awon sa paglatas sa kultura sa Ebanghelyo gihatag sa usa ka bpanimalay samtang si Pedro nag-ampo.

-Buhat 10: Ang una nga mensahe ngadto sa mga Gentil gisangyaw sa usa ka balay.

-Buhat 12: Ang usa ka tigom sa pag-ampo sa panimalay miresulta sa paggawas ni Pedro gikan sa bilanggoan.

-Buhat 20:20 ug 28: 30-31: Si Pablo nagtudlo sa publiko ug balaybalay sa panahon sa iyang pagministeryo.

-Buhat 20: 7-12: Si Pablo nagawali sa usa ka balay sa dihang si Eutiko nahulog sa bintana.

-Buhat 21: 8-14: Ang matagnaong pagpadayag nahitabo sa mga panimalay.

-1 Corinto 16:19; Roma 16: 3-5; Mga Taga Colosas 4:15; ug Filemon 1: 2: Nagre kord sa mga simbahan sa mga panimalay.

2. Ang mosunod nga mga pangutana makatabang kaninyo samtang inyong gihunahuna ang lainlaing paagi sa pag-ebanghelyo. Pangutan-a ang inyong kaugalingon, "Kini ba nga paagi".

-Bibliyanhon: Ang mga paagi kinahanglan ibasi sa mga prinsipyo gikan sa Biblia.

-Epektibo: Ang mga paagi kinahanglan magmalampuson. Ang kalampusan gihubit nga usa ka positibo nga tubag sa Ebanghelyo sa mga dili-luwas.

-Arang makahimo: Ang mga paagi kinahanglan nga magrepresentar sa labing maayo nga paggamit sa espirituhanon nga mga kapanguhaan nga may kalabutan sa mga tawo, materyales, ug panalapi.

-May kalambigitan sa kultura: Ang nahimo sa usa ka nasud dili angay sa lain. Unsa ang angay sa usa ka grupo sa tawo mahimong isalikway sa lain.

3. Pagbuhat sa inyong kaugalingong pagtuon sa mga Ebanghelyo, Mga Buhat, ug mga Epistola. Ilha ang dugang nga mga prinsipyo sa pagsangyaw sa Bag-ong Tugon ug mga panig-ingnan sa mga prinsipyo nga gitun-an niini leksyon.

KAPITULO 8

ANG MGA PAAGI: BAG-ONG TUGON NGA MGA SAMBINGAY

MGA TUMONG:

Sa pagkahuman niini nga kapitulo kamo makahimo sa:

- Pagsulat sa sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.
- Pagpatin-aw sa pulong nga "samingay."
- Pagpasabot kon nganong gigamit ni Jesus ang mga samingay.
- Pag-ila sa mga prinsipyo sa pag-ebanghelyo pinaagi sa mga samingay nga gitudlo ni Jesus.

SAG-ULOHONG BERSIKULO:

Ug sa daghan pang mga samingay nga sama niini, siya nagsulti sa pulong ngadto kanila, sumala sa mahimo nila sa pagpatalinghug. (Marcos 4:33)

PASIUNA

Sa miaging leksyon inyong gitun-an ang mga paagi sa pag-ebanghelyo sa Bag-ong Tugon. Adunay daghan nga mga samingay sa Bag-ong Tugon nga nagtudlo ug dugang mahitungod sa proseso sa pag-ebanghelyo. Ang samingay maoy usa ka istorya nga naggamit sa usa ka ehemplo gikan sa natural nga kalibutan aron sa paghulagway sa espirituhanon nga kamatuoran. Ang tinuod nga kahulogan sa pulong nga "samingay" mao ang "pagpahigda nga tupad, aron itandi." Sa mga samingay, gitandi ni Jesus ang natural nga mga panig-ingnan ngadto sa espirituhanong mga kamatuoran. Ang samingay usa ka yutan-ong sugilanon nga adunay Langitnong kahulogan.

Niini nga leksyon inyong tun-an ang mga samingay sa Bag-ong Tugon nga nagatudlo sa mga prinsipyo sa pag-ebanghelyo.

NGANONG MGA SAMBINGAY?

Ang mga tinun-an kaniadto nangutana kang Jesus nganong siya migamit ug mga samingay sa pagtudlo sa espirituhanong mga kamatuoran:

Ug ang mga tinun-an miduol ug miingon kanila, "Nganong nagasulti man ikaw kanila ug mga samingay?". (Mateo 13:10)

Si Jesus mitubag:

..Kay kaninyo gitugot ang pagkahibalo sa mga tinago sa gingharian sa langit, apan kanila kini wala itugot. (Mateo 13:11)

Ang pagsabot sa espirituhanong mga kamatuoran nga gitudlo pinaagi sa mga samingay giha

tag ngadto sa mga tinun-an tungod kay sila adunay espirituhanong mga hunahuna. Kadtong walay espirituhanon nga mga hunahuna nakadungog sa mga sambingay ug napakyas sa pagsa bot kanila. Ang espirituhanong mga kamatuoran masabtan lamang sa espirituhanon nga mga hunahuna:

Apan ang kinaiyanhon nga tawo dili magadawat sa mga butang sa Espiritu sa Dios; kay sila binuang alang kaniya; ug siya dili arang makaila kanila, tungod kay sila gigahin sa paagi nga espirituhanon. (1 Corinto 2:14)

Ang tawo nga espirituhanon ang panghunahuna maoy naipanganak pag-usab sa espirituwal. Kadtong adunay espirituhanong mga hunahuna nakasabot sa mga sambingay. Kadtong mga kalibutanon, ang makasasala nga mga hunahuna dili makasabot.

MGA SAMBINGAY MAHITUNGOD SA PAG-EBANGHELYO

Si Jesus nagsulti'g daghang mga sambingay mahitungod sa pag-ebanghelyo ug gipasabot kung unsaon sa pagkaylap sa gingharian sa Dios sa tibook kalibutan. Tun-i ang mosunod nga mga sambingay:

Ang Nawala nga Carnero: Mateo 18: 12-14; Lucas 15: 4-7

Ang Nawala nga Salapi: Lucas 15: 8-10

Ang Nawala nga Anak: Lucas 15: 11-32

Kini nga mga sambingay nagpakita sa kabalaka sa Dios alang sa mga nawala ug ang pagkadi nalian sa inyong pagpangita kanila. Dili mahinungdanon kon nganong nawala sila. Ang mga carnero nahisalaag. Ang salapi o sensilyo nawala pinaagi sa kadanghag. Ang anak nga lalaki nawala tungod sa iyang kaugalingong pagrebelde. Ang Dios wala mabalaka kon sa unsang paagi ang mga tawo nawala, lamang sila unta makaplagan. Kamo mohimo sa matag paningka mot sa pagpangita niadtong nawala sa sala. Kamo moadto kon asa sila, dili maghulat kanila nga moduol kaninyo.

Ang Walay Tawo Nga Kan-anan: Lucas 14: 15-23

Ang pag-ebanghelyo kinahanglan dili mohunong tungod lang kay ang pipila nagdumili sa pag tubag sa imbitasyon sa Ebanghelyo. Kamo mangita sa gigutom sa espirituwal ug dad-on sila ngadto sa espirituhanong panihapon nga giandam sa Ginoo.

Ang Wala Mamunga Nga Kahoyng Higuera: Lucas 13: 6-9

Ang kahoyng higuera maoy usa ka natural nga simbolo sa nasud sa Israel. Ang Dios nagba ngon sa Israel ingon nga nasud aron iyang ikapadayag ang iyang Gingharian ngadto sa kalibutan. Ang Dios misulay sa pagduol sa "kahoy" sa Israel aron modala ug mga bunga sa mga pagano nga mga nasud pinaagi sa pagpaambit sa ilang kahibalo sa tinuod nga Dios. Apan ang Israel nagpabilin nga apuli ug dili mabungahon. Karon gitukod sa Dios ang Iglesia alang niini nga katuyoan. Ang Dios nag-amuma sa mga magtotoo sa paningkamot nga mahimo silang mabungahon, sama sa iyang gibuhat sa nasud sa Israel. Ang iyang katuyoan managsama: Kita kinahanglan "mamunga" taliwala sa mga pagano pinaagi sa pagpaambit sa atong kahibalo sa matuod nga Dios. Ang Dios wala mahimuot sa mga kahoy nga dili mamunga.

Ang mga Talento: Mateo 25: 14-30; Lucas 19: 11-27
Ang Tawo Sa Taas Nga Panaw: Marcos 13: 34-37
Ang mga Sulugoon: Mateo 24: 43-51; Lucas 12: 39-46
Ang Nagbantay Nga Mga Alagad: Lucas 12: 36-38
Ang Matinud-anong Tigdumala: Mateo 25: 14-30

Kining mga "sulugoon" nga sambingay nagpasiugda sa maalamong pagkatinugyanan sa Ebanghelyo nga gipiyal sa mga magtotoo. Ang matag magtotoo gihatagan ug talento o espesyal nga mga abilidad nga gamiton sa pagpakaylap sa Ebanghelyo. Bisan kon ang inyong mga abilidad dako o gamay, inyong gamiton kung unsa ang gihatag sa Dios kaninyo. Sa dihang si Jesus mibalik sa kalibutan, kadtong migamit sa husto nga paagi sa ilang mga abilidad gantihan (Lucas 16: 10-12).

Ang Magpupugas: Mateo 13: 3-8; Marcos 4: 3-8; Lucas 8: 5-8

Ang Ebanghelyo mapakaylap pinaagi sa pagpugas sa binhi sa Pulong sa Dios. Walay mahimong pagdaghan nga walay Pulong. Ang bunga nag-agad sa kinabuhi nga anaa sa binhi mismo (ang Pulong sa Dios) ug sa tubag sa yuta (tubag sa tawo sa Pulong sa Dios). Adunay managlahi nga mga tubag sa pagpugas sa Pulong.

Ang inyong responsibilidad mao ang pagpugas. Samtang inyong gipugas ang binhi sa Pulong sa Dios, ang pipila ka yuta andam ug naghatag sa ani. Ang uban nga yuta dili kaayo madinawaton ug gamay ra kaayo ang ani. Bisan si Jesus nakahibalag sa dili madinawaton nga mga yuta sa iyang yutan-ong ministryo:

Ug wala siya makabuhat didto (iyang kaugalingon nga nasud) bisan unsang katingalahang buhat, gawas sa pagpandong sa iyang mga kamot diha sa pipila ka mga masakiton ug giayo sila.

Ug nahibulong siya tungod sa ilang pagkawalay pagtoo. . . (Marcos 6: 5-6)

Ang Mga Bunglayon Ug Mga Trigo: Mateo 13: 24-30

Samtang kamo mag-ebanghelyo ug ang mga bag-ong magtotoo gidugang sa Iglesia, si Sata nas mosulay sa pagbuntog sa proseso. Siya magpugas ug mga tawo nga gihulagway nga "mga bunglayon" taliwala sa maayong binhi sa Gingharian sa Dios. Ang pipila sa mga tawo nga nag-angkon nga mga magtotoo ug mosulod sa simbahan pinaagi sa pag-ebanghelyo dili sinsero. Sila "mga bunglayon" nga gitanom ni Satanas. Si Jesus dili gusto nga mogahin kamo ug panahon ug paningkamot nga nagasulay sa pagbulag sa mga bunglayon gikan sa trigo. Pada yon sa pagpugas sa binhi ug pag-ebanghelyo. Sa pagbalik ni Jesus, ang mga bunglayon paga lainon sa panahon sa ting-ani.

Ang Pukot: Mateo 13: 47-50

Si Jesus nagtandi sa pag-ebanghelyo ngadto sa usa ka dakong pukot nga gitaktak sa dagat. Ang tanan nga matang sa isda misulod, apan sa diha nga ang pukot gibitad na sa baybayon ang maayong isda ibulag gikan sa dili maayo. Ang Gingharian sa Dios modani sa mga lalaki

ug mga babaye gikan sa tanang kanasuran. Daghan ang mosulod. Ang uban matitud-anon, ang uban dili. Diha sa katapusang paghukom sa dihang ang Dios magbitad sa pukot, ang maayo ug ang dautan pagalainon. Kamo wala gitawag aron sa paglain, kamo gitawag sa pagpangisda.

Ang Liso Sa Mustasa: Mateo 13: 31-32; Marcos 4: 31-32; Lucas 13:19

Ang Gingharian sa Dios modaghan sama sa liso sa mustasa. Ang liso sa mustasa gamay kaa yo sa sinugdanan, apan sa pagkahamtong kini mitubo sa dako nga gidak-on. Ang Gingharian sa Dios dinhi sa yuta adunay gamay nga sinugdanan. Sa dihang si Jesus mibalik sa Langit hu man sa iyang yutan-on nga pangalagad, gibiyaa niya ang gamay nga grupo sa mga sumusu nod nga nagpakaylap sa Ebanghelyo. Ang gamay nga pundok sa mga magtotoo midaghan ngadto sa liboan nga mga sumusunod sa daghang mga nasud.

Ang Levadura: Mateo 13:33; Lucas 13:21

Sama sa levadura sa usa ka umol nga minasa, ang Ebanghelyo mokaylap sa tibook "umol" sa kalibutan. Sama sa levadura, ang gahum sa Gingharian dili sa gawas apan sa sulod.

Ang Punoan Sa Parras Ug Ang Mga Sanga: Juan 15: 1-16

Kini nga sambingay naghulagway sa relasyon tali ni Jesus, kanato, ug sa proseso sa pag-e banghelyo. Siya mao ang espirituhanon nga parras ug kita ang mga sanga. Kita dili makapa munga nga mag-inusara. Kita makapamunga lamang kon kita nalangkit sa dagayday sa kina buhi sa sanga, si Jesus. Si Jesus buot mopul-ong sa inyong kinabuhi sa tanan nga dili mabu ngahon aron kamo mamunga sa espirituhanong bunga nga magpabilin.

Ang Anihon: Mateo 9: 37-38; Lucas 10: 2

Niini nga sambingay, ang uma mao ang kalibutan. Ang anihon mao ang panon sa mga lalaki ug mga babaye nga andam na motubag sa mensahe sa Ebanghelyo. Ang daghang anihon nag hulat nga pagaanion sa mga espirituhanon nga mamomoo sa Dios.

UBANG MGA PRINSIPYO SA PAG-EBANGHELYO

Si Jesus nagtudlo ug ubang mga prinsipyo sa pag-ebanghelyo sa mubo nga mga pahayag:

Kahayag Sa Kalibutan: Mateo 5: 14-16; Lucas 8:16

Ang Ebanghelyo mokaylap samtang ang mga magtotoo magpakita sama sa mga suga gikan sa usa ka ciudad nga nahimutang sa taas nga yuta nga makita gikan sa mga milya sa palibot. Kita modala sa kahayag sa kalibutan (Jesus) ngadto sa kalibutan nga puno sa espirituhanong kangitngit.

Asin Sa Yuta: Lucas 14:34

Sa kapanahonan sa Biblia, ang asin gipahid sa karni aron mapreserbar kini gikan sa pagkadu not. Ang mga magtotoo mao ang espirituhanong asin nga gihidhid ngadto sa kalibutan uban sa mensahe sa pagpreserbar (kaluwasan) nga makaluwas kanila gikan sa pagkadunot (espiritu hanong kamatayon) sa sala.

Mga Bahandi Sa Langit: Mateo 6: 19-21; Lucas 12:15

Ang mga magtotoo dili mabalaka sa mga bahandi sa kalibutan. Samtang atong gipaambit ang Ebanghelyo, kita nag-ipon ug espirituhanong mga bahandi sa Langit.

Ang Halapad Nga Dalan: Mateo 7:14

Kamo dili makahukom sa husto nga paagi sa mga numero lamang. Ang dalan paingon sa Impyerno nagdani sa daghang samtang ang dalan ngadto sa kinabuhing dayon nakaplagan lamang sa pipila.

Daghang Mga Buhat: Mateo 7:22

Ang daghang kahibulongan nga mga buhat pagahimoon sa pipila ka mga tawo. Apan ang paghimo sa dagkong mga buhat dili sama sa paghimo sa kabubut-on sa Dios ug pagtuman sa iyang mga katuyoan. Ang buhat sa Dios kinahanglan buhaton sa iyang mga tawo diha sa iyang paagi.

Ang Gamay Ra Kaayo Maoy Daghan: Mateo 10:42; Mateo 14: 15-21

Ang tanan nga gibuhay sa ngalan ni Jesus, bisan daw gamay, mabungahon. Ang milagro sa mga tinapay ug mga isda naghulagway kon giunsa sa Dios pagpadaghan ug paggamit ang unsa ka gamay nga atong ikatanyag. Kini tinuod sa pinakagamay nga mga paningkamot sa pag-ebanghelyo.

Ang Pagtubo Nagkinahanglan Ug Kausaban: Marcos 2: 21-22; 7:13

Ang bag-ong pagtubo nagkinahanglan ug kausaban. Kamo dili makahimo sa pagsulod sa bag-o ngadto sa daang sudlanan sa tradisyon ug makasasala nga estilo sa kinabuhi. Ang gamha nang potensyal sa Ebanghelyo gibabagan sa mga tawo nga nagpugong sa mga tradisyon ug nagdumili sa kausaban.

Pag-angkon pinaagi Sa Pagkawala: Marcos 8: 34-37; 10: 29-30 Pagdawat Pinaagi sa Paghatag: Lucas 6:38

Ang kalibutanon nga mga prinsipyo nagtudlo nga kamo makaangkon pinaagi sa pag-angkon ug labaw pa. Si Jesus nagtudlo nga kamo makaangkon sa tanan kung mawala sa inyo ang tanan. Kon unsa ang daw kawalad-on sa natural nga kalibutan maoy ganansya sa espirituhanon nga kalibutan. Samtang gihatag ninyo ang inyong kaugalingon sa buluhaton sa pag-ebanghelyo sa kalibutan, kamo makabaton sa walay katapusang mga ganti.

Ang Kamatayon Nagdala Sa Kinabuhi: Juan 12:24

Aron mahimong mabungahon nga tinun-an, kamo kinahanglan mamatay sa mga tinguha sa inyong unod. Kamo mamatay sa sala ug mobiya sa inyong kaugalingon nga dalan aron mosunod kang Jesus sa pag-ani sa espirituhanon nga mga kaumahan sa kalibutan.

KATINGBANAN

Ingon nga may kalabutan sa pag-ebanghelyo, ang mga pagtulon-an ni Jesus nagpadayag nga siya wala mahimuot sa:

- Pagpangisda nga walay kuha.
- Walay tawo nga kan-anan.
- Pagpugas nga walay pag-ani.
- Kahoy nga dili mamunga.
- Nawala nga carnero nga wala dad-a sa toril.
- Nawala nga salapi nga gipangita apan wala hikaplagi.
- Nawala nga mga anak nga dili mobalik.
- Dili mabungahong mga sulugoon.
- Dili madinawatong nga espirituhanong yuta.
- Hinog nga anihon nga wala naani.

Ang atong Amahan, kinsa dili gusto nga ang usa ka tawo mawala, interesado sa resulta sa pag-ebanghelyo:

Ang Ginoo dili magalangan mahitungod sa iyang saad, ingon sa paglangan nga gihunahuna sa uban; apan siya may pagkamapailubon alang kaninyo, sanglit dili buot nga may bisan kinsa nga mawala, kondili nga ang tanan makadangat sa paghinulsol. (2 Pedro 3: 9)

KINAUGALINGONG EKSAMEN

1. Isulat ang sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.

---

2. Ipatin-aw ang pulong nga "samingay."

---

3. Nganong gigamit ni Jesus ang mga samingay sa pagtudlo sa iyang mga sumusunod?

---

4. Sa daklit ihulagway ang prinsipyo sa pag-ebanghelyo nga gitudlo sa matag mosunod nga mga samingay:

Ang Walay Tawo Nga Kan-anan:

Ang Wala Mamunga Nga Kahoyng Higuera:

Ang Nawala nga Carnero, Salapi, Ug Anak:

Mga Samingay sa Sulugoon:

Ang Magpupugas:

Ang Bunglayon Ug Ang Trigo:

Ang Pukot:

Ang Liso Sa Mustasa:

Ang Levadura:

Ang Punoan Sa Parras Ug Ang Mga Sanga:

(Ang mga tubag sa eksamen gihatag sa katapusan nga kapitulo niini nga manwal.)

ALANG SA DUGANG PAGTUON

1. Padayon sa inyong pagtuon sa mga prinsipyo sa pag-ebanghelyo nga gipadayag sa mga samingay sa Bag-ong Tugon. Gamita ang mga pakisayran nga gihatag niini nga leksyon aron sa pagtuon sa matag samingay ni Jesus sa dugang nga detalye. Makaki ta ba kamo ug dugang mga prinsipyo sa pag-ebanghelyo?
2. Susiha ang inyong kaugalingon nga kinabuhi pinaagi sa pagtulon-an mahitungod sa pag-ebanghelyo nga gipadayag sa mga samingay:

-Nakapangisda ka ba nga walay nakuha?

-Nagpugas ka ba nga walay naani?

-Sama ka ba sa kahoy nga dili mamunga?

-Nangita ka ba sa "nawala nga carnero"?

-Mabungahon ka ba nga sulugoon?

-Ang yuta ba diin ikaw naghago madinawaton?

-Nagabuhat ka ba sa imong bahin sa pag-ani sa espirituhanon nga pag-ani sa imong kaugalingong komunidad? Sa imong nasud? Sa kalibutan?

KAPITULO 9

ANG MGA PAAGI: PERSONAL NGA PAG-EBANGHELYO

MGA TUMONG:

Sa pagkahuman niini nga kapitulo kamo makahimo sa:

- Pagsulat sa sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.
- Pagpatin-aw sa personal nga pag-ebanghelyo.
- Paglista sa tulo ka paagi nga gihimo sa personal nga pag-ebanghelyo.
- Pagpatin-aw kon unsaon paggiya sa usa ka kalag ngadto kang Kristo.

SAG-ULOHONG BERSIKULO:

. . .Daghan sa mga Samarianhon sa maong lungsod ang mitoo kaniya, tungod sa pulong sa babaye, nga nagpamatuod, siya nagsulti kanako sa tanan nga akong gibuhad. (Juan 4:39)

PASIUNA

Kamo nakakat-on nga ang mga paagi sa pagpaambit sa Ebanghelyo sa Bag-ong Tugon nagla kip sa personal ug grupo nga pag-ebanghelyo. Niini nga leksyon kamo makakat-on kun unsa on sa pagbuhat sa personal nga pag-ebanghelyo. Sa Kapitulo 10 kamo makakat-on kon unsa on pag-atubang sa mga kalisud nga inyong masinati sa personal nga pag-ebanghelyo.

PERSONAL NGA PAG-EBANGHELYO

Ang personal nga pag-ebanghelyo mao lamang ang gipasabot sa ngalan: Kini mao ang personal nga pagpakigbahin sa Ebanghelyo ngadto sa mga indibiduwal. Kini maoy tawo-sa-tawo, usa ngadto sa usa nga pag-ebanghelyo. Ang personal nga pag-ebanghelyo gihimo sa usa sa mosunod nga tulo ka mga paagi:

HILOM NGA PANGSANGYAW:

Kamo maoy hilom nga saksi sa Ebanghelyo pinaagi sa inyong Kristohanong pagkinabuhi. Ang inyong kinabuhi mahimong saksi sa usa ka butang, tinuyo man o dili. Kon ang inyong kinabuhi dili uyon sa inyong binaba nga pagsaksi sa Ebanghelyo, kini nagbabag sa mga tawo sa pagtubag sa kaluwasan.

Bisan tuod nga ang Kristohanong panggawi mao ang labing ligdong nga saksi, ang pipila ka mga tawo nagsul-ob usab sa "relihiyosong" alahas o nagbitay ug Bibliyanhong mga bersikulo o mga hulagway sa ilang panimalay, negosyo, o sakyanan. Usahay kini nga mga butang nag dala ngadto sa binaba nga pagsaksi kung ang usa ka dili-luwas nga tawo mangutana mahitu ngod kanila.

PANG-EBANGHELYO NGA MGA BASAHON:

Ang pang-ebanghelyo nga mga basahon maoy mga mensahe gikan sa pulong sa Dios nga sa kasagaran giimprenta sa gagmayng mga palid sa papel. Kini barato ra ug gaan, mao nga daghan kaayo ang mahimo nga dalhon ug sa walay bayad iapod-apod ngadto sa mga tawo nga inyong gikontak.

Kamo makahatag sa gagmay'ng basahon sa Ebanghelyo ngadto kang bisan kinsa - kadtong nagnegosyo, mga higala, mga paryente, bisan pa mga tawo nga inyong gikahibalag sa dalan. Kamo makahimo sa pagsukip niini sa mga sulat nga inyong isulat ug ibilin kini sa librarya, tindahan, kan-anan, ug mga opisina. Kamo makahimo usab sa pagbutang niini sa mga estasyon sa bus, tren, o eroplano.

Kon kamo mismo ang manghatag sa basahon sa Ebanghelyo ngadto sa tawo kamo moingon, "Ania ang maayo nga basahon" o "Ania ang usa ka butang nga nakapausab sa akong kinabuhi ug gusto kong ipaambit kini kanimo." Ang mga pahayag nga sama niini kasagarang mosangpot sa binaba nga pagsaksi sa Ebanghelyo.

Kung magpili kamo ug mga basahon alang sa personal nga pag-ebanghelyo, hunahunaa ang mosunod nga mga pangutana:

1. Ang basahon ba motubag sa pangutana nga gipangutana sa usa ka tawo? Kon kini mahitabo, ang mga tawo mahimong interesado sa pagbasa niini.
2. Mubo ba kini? Kinahanglan kini mubo ug sa punto o ang mga tawo kapuyon sa pagbasa niini ug dili nila makompleto ang mensahe.
3. Kini ba nagpasulti nga positibo sa walay pagsaway sa lain nga pagtoo?
4. Kini ba naggamit sa relihiyosong pinulongan nga dili masabtan sa dili-luwas nga mga tawo?
5. Ang imprinta ba dali mabasa?
6. Ang basahon ba mipakigbahin sa pangunang mensahe sa Ebanghelyo?
7. Kini ba naghatag ug kahigayonan sa pagtubag ug pagdawat kang Jesu-Kristo ingon nga Manluluwas? Isulat ang inyong ngalan, pinuy-anan, ug numero sa telepono sa usa ka dapit sa basahon aron nga ang tawo makakontak kaninyo kon gusto sa dugang nga espirituhanong tabang. Ang daghang mga basahon nga pangkomersyo naghatag ug usa ka blangko nga luna alang niini. Ang basahon dili kapuli alang sa binaba nga pag-sangyaw, apan usa ka dugang niini. Ang bili sa basahon mao nga kini makapadayon sa pagsaksi human sa inyong pagbiya.

BINABA NGA PANGSANGYAW:

Bisan pa ang hilom nga pangsangyaw ug pagpaambit sa Ebanghelyo sa mga basahon parehong epektibo, hinumdomi nga dili kining tanan ang gikinahanglan sa Dakong Sugo.

Kini nagkinahanglan sa inyong binaba nga pagpaambit sa Ebanghelyo. Ang binaba nga pag sanyaw sa personal nga pag-ebanghelyo sagad gihimo sa dili pormal nga basihan imbis nga sa pormal nga pagwali o pagpanudlo. Kini pagahimoon pinaagi sa pagpaambit sa Ebanghelyo sa kabalayan. Kini mahimong pagahimoon diha sa mga panimalay alang sa mga tigulang, mga ospital, mga bilanggoan, mga eskwelahan, mga negosyo, ug sa espesyal nga pag-ebanghelyo nga mga buluhaton. Kamo mahimong mopaambit sa Ebanghelyo sa mga higala, mga paryente, mga silingan, ug eskwelahan ug sa mga kauban sa pagnegosyo. Kamo makahimo sa personal nga pag-ebanghelyo pinaagi sa pagkahimong magtatambag sa pangmasa nga kru sada o magbubuhay sa altar sa inyong simbahan. Sa personal nga pag-ebanghelyo, mahimo ninyong ipaambit ang Ebanghelyo sa tanan nga inyong mahibalag.

Ang personal nga pag-ebanghelyo mahimo sa pagpakighinabi, sama sa gibuhay ni Jesus sa babaye sa atabay sa Juan 4. Kamo makahimo sa pagsentro sa inyong pagtagad sa butang nga inyong makita sa tawo nga gibuhay o usa ka panginahanglan nga inyong nakita nga aduna sila. Kamo makahimo sa pagpangutana kanila sa mga pangutana nga naghatag ug higayon sa pagpaambit sa Ebanghelyo.

Ang personal nga pag-ebanghelyo mahimo pinaagi sa pagpaambit sa uban sa pagpamatuod sa gibuhay ni Jesus sa inyong kinabuhi. Sa Juan 4, ang babayeng Samarianhon mibalik sa ciudad ug mipaambit sa personal nga kasinatian. Ingon nga sangputanan, daghang mga tawo ang mi adto sa pagsugat ni Jesus ug nakadungog sa Ebanghelyo. Ang Kasulatan nagtala nga...

. . Daghan sa mga Samarianhon niadtong lungsora ang mitoo kaniya, tungod sa pulong sa babaye, nga nagpamatuod, siya nagsulti kanako sa tanan nga akong gibuhay. (Juan 4:39)

Ang pagpamatuod sa babaye mubo, tungod kay diutay lang ang iyang nasayran bahin sa Ginoo. Siya sa yano miingon, "Siya nagsulti kanako sa tanan nga akong gibuhay." Ang iyang nahibaloan bahin sa Ginoo usa ka kamatuoran alang kaniya. Kini maoy unang nahibal-an nga kahibalo ug ang Dios sa talagsaong paagi migamit sa iyang mga pulong.

Ang Dios magapanalangin sa nagkayungit nga pagpamatuod sa bag-o nga magtotoo kinsa personal nga nakahibalo sa iyang gipanulti labaw pa sa husto nga pagtulon-an sa mensahe sa usa ka tawo nga nagsangyaw sa mga butang nga dili tinuod sa iyang kaugalingon kasingkasing.

Ang pagpakigbahin sa sugilanon kon giunsa ninyo pagkaila kang Jesus ug unsa ang iyang importantasya kaninyo usa ka gamhanan nga himan sa pag-ebanghelyo. Ang inyong testimonyo nagdala ni Jesus gikan sa mga panid sa Biblia, halayo sa relihiyon ug sa simbahan, ug nagpa kita kaniya nga buhi ug nagapamuhay karon. Ang mga tawo mahimong mosalikway sa Biblia o relihiyon, apan dili kini makalimod sa kamatuoran sa tinuod nga kasinatian. Ang tawo nga adunay kasinatian dili gayud ilalum sa kalooy sa usa nga adunay panaglalis!

Kon kamo gikulbaan sa paghatag sa inyong pagpamatuod, makatabang ang pagsulat niini ug pagtuon niini sa dili pa ninyo kini ipaambit sa uban. Ania ang pipila ka mga pangutana nga hunahunaon samtang inyong giandam ang inyong pagpamatuod:

- Unsay nakapahunahuna kanimo mahitungod sa Dios?
- Giunsa nimo pagkaila kang Jesus?

- Unsay kalainan ang pagkaila kaniya nga gihimo sa imong kinabuhi?
- Unsa ang kalainan nag gihimo niini sa imong pamilya?
- Unsa ang kausaban sa imong kinabuhi?
- Unsay kahibulongan o milagro nga mga butang nga nahitabo?

(Pananglitan, naayo ka ba o nakalingkawas gikan sa druga o alkohol?)

Human ninyo isulat ang inyong pamatuod, ipaambit una kini sa Kristohanong higala. Hangyoha sila sa pagsugyot ug mga kabag-ohan nga makatabang kaninyo sa paggiya sa dili magto too ngadto sa Ginoo. Dayon praktisa ang inyong testimonyo hangtud mapaambit ninyo nga saulado.

Ang personal nga pag-ebanghelyo mahimong maglakip sa pagpaambit sa usa ka awit sa usa ka tawo. Ang Salmista nga si David nagsulat:

**Ug nagbutang siya sa akong baba ug alawiton nga bag-o, bisan ang pagdayeg sa atong Dios: daghan ang makakita niini, ug mahadlok, ug mosalig sa Ginoo.
(Salmo 40: 3)**

Sumala niini nga bersikulo, ang awit sa pagdayeg sa Dios usa ka testimonyo nga mahimong moresulta sa kaluwasan sa daghan.

UNSAON PAGGIYA SA TAWO NGADTO KANG KRISTO

Ang tumong sa tanang personal nga pag-ebanghelyo mao ang paggiya sa mga lalaki ug baba ye, mga batang lalaki ug mga batang babaye, aron mangayo ug pasaylo sa mga sala ug moda wat ni Ginoong Jesu-Kristo ingon nga Manluluwas. Sulod sa mga katuigan, daghay paagi sa paggiya sa usa ka tawo ngadto kang Jesus nga naugmad nga naggamit sa lainlaing mga punto ug nagkalainlain nga paagi sa pagpaambit sa Ebanghelyo.

Samtang ang maong mga plano makatabang, walay usa ka paagi sa personal nga pag-ebanghelyo nga molihok sa matag sitwasyon. Ang matag tawo nga inyong gipakigbahinan manag lahi, adunay nagkalainlain nga mga panginahanglan ug mga problema. Kini nga mga kalainan nagkinahanglan sa nagkalainlain nga mga pamaagi kay sa paggamit sa naandan nga pagsagulo sa mga puntos. Kamo kinahanglan mahimong sensitibo sa paggiya sa Balaang Espiritu, ingon nga siya ang nagdani sa mga tawo sa kaluwasan. Siya nahibalo gayud kung unsay giki nahanglan sa tawo nga inyong gipamatuod-an, kay siya nagsusi sa kasingkasing sa tawo.

Ang usa ka butang nga ang tanan nga dili-luwas nga mga tawo aduna, mao ang sala ug ang panginahanglan sa usa ka Manluluwas. Tungod niini, dili igsapayan kon unsaon sa paggiya sa Balaang Espiritu kaninyo sa pagpaambit sa Ebanghelyo, ang inyong pagsaksi kinahanglan kanunay nga magtumong sa paggiya nianang tawhana ngadto kang Kristo.

Aron mahimo kini, bisan asa sa pagpresentar sa inyong personal nga pagsaksi kinahanglang maglakip sa mosunod:

PAGPRESENTAR: ANG PANGUNANG MENSAHE SA EBANGHELYO:

Ribyuha ang Kapitulo 3 niini nga manwal nga nagatutok sa mensahe sa pag-ebanghelyo. Ang mga nag-unang elemento sa Ebanghelyo gihatag ni Pablo sa 1 Corinto 15: 1-4. Ribyuha kini nga tudling sa inyong Biblia. Ang sukaranang mensahe mao nga ang tanan nga mga tawo bisan asa nakasala, si Jesus namatay alang sa sala, siya gilubong, ug nabanhaw siya sumala sa Kasulatan.

Ania ang pipila ka mga bersikulo nga makatabang sa pagpresentar sa Ebanghelyo:

- Ang Dios usa ka balaan nga Dios:
I Pedro 1:16; Habacuc 1:13
- Tungod kay siya balaan, ang sala nagpahilayo sa mga tawo gikan sa Dios:
Isaias 59: 2
- Ang sala pangtibook kalibutan; ang tanan nakasala:
Roma 3: 10-12, 23
- Ang silot sa sala mao ang kamatayon:
Ezequiel 18:20; Roma 6:23; Salmo 9:17
- Ang Dios dili buot nga adunay bisan kinsa nga malaglag:
I Pedro 3: 9; Juan 3:16; Roma 5: 8
- Aron sa paghatag sa kaluwasan alang sa tanang mga tawo, ang Dios naghimo sa usa ka sakripisyo nga igo alang sa tanan:
Mga Hebreohanon 10:10; Juan 1:29; Galacia 2:20
- Si Jesus nagpas-an sa silot sa sala alang sa tanang mga tawo sa dihang siya namatay sa krus:
I Pedro 2:24; Isaias 53: 6, 10
- Ang tanyag sa kaluwasan pangtibook kalibutan:
1 Timoteo 2: 4
- Ang sugo nga maghinulsol pangtibook-kalibutan:
Mga Buhat 17:30
- Ang imbitasyon sa pagtoo pangtibook kalibutan:
Roma 10: 9-11
- Ang makasasala kinahanglan maghinulsol ug modawat kang Jesus aron makabene pisyo niini nga halad alang sa sala:
Juan 1:12; 5:24

PAGTAPOS: ANG PAGDAPIT UG ANG TUBAG:

Sa kalibutan sa negosyo, ang pulong "pagtapos" mahinungdanon kaayo. Ang "pagtapos" nag kahulogan sa pagbaligya nga adunay positibo nga tubag gikan sa gilauman nga pumapalit. Ang pagtapos importante usab sa personal nga pag-ebanghelyo. Ang hapit nga pagdani sa tawo sa pagdawat ni Jesus dili igo sa pagluwas kanila gikan sa impyerno. Sama sa negosyo, ang paglangan sa pagsira pinaagi sa paghulat sa paghimo ug desisyon nga ulahi na nga kasa garan moresulta sa negatibo nga tubag.

Ang mga lider sa negosyo sa kalibutan nagtudlo nga ang pagsira magsugod sa ilang pagsugod sa ilang teknik sa pagbaligya uban sa gilauman nga mga pumapalit. Sa tibook pagpresentar

ilang gidala ang tawo nga mohimo ug gamay nga mga kasabutan uban kanila. Kini mosang pot ngadto sa kasabutan sa pagpalit sa ilang produkto.

Kini nga pamaagi magamit sa espirituhanon nga pag-ebanghelyo. Samtang inyong ipaambit ang Ebanghelyo, dad-a ang dili-luwas nga tawo ngadto sa gagmay nga mga kasabutan. Mahi mo kini pinaagi sa pagpangutana sa mosunod:

- Unsa ang imong gihunahuna?
- Ikaw ba naghunhuna na mahitungod sa...?
- Naghunahuna ka ba nga ang mga tawo mibati niana. . ?
- Naghunahuna ka ba nga talagsaon kini?
- Kana ba nahitabo kanimo?
- Aduna ka ba niana nga problema?

Himoa nga ang tawo moapil sa panag-istoryahanay. Paghatag ug gamay nga kasayuran, dayon pangutana sa usa ka pangutana nga nagkinahanglan ug tubag. Si Jesus migamit niini nga teknik sa babaye sa atabay sa Juan 4 ug kang Nicodemus sa Juan 3.

Samtang kamo motapos sa inyong pagpresentar, pagtukod gikan sa ilang kaugalingon nga mga tubag sa pagsira nga positibo ang tubag sa Ebanghelyo. Ang pagpaambit sa Ebanghelyo nga walay paghatag ug oportunidad sa pagtubag maoy pagsangyaw, apan kini dili pag-ebanghelyo. Kita gitawag aron makakabig, dili lang pagsangyaw. Ang pagsira sa inyong pagpresentar sa Ebanghelyo mao ang pagpangutana sa duha ka mga pangutana:

1. "Nasabtan mo ba ang among gisulti kanimo?" Kini naghatag ug kahigayonan sa paghawan sa bisan unsa nga mga pangutana ug mga pagsupak ug siguroha nga nakasabot sila sa dili pa ninyo tapuson sa katapusang tubag.
2. "Buot ka ba nga himoon si Jesu-Kristo nga imong Ginoo ug Manluluwas?" Giyahi ang tawo sa usa ka pag-ampo nga nagapangayo sa kapasayloan sa mga sala ug sa pagdawat kang Jesu Kristo ingon nga Manluluwas.

Hinumdomi kanunay nga sa personal nga pag-ebanghelyo daghan ang inyong gibuhay kay sa pagbaligya sa usa ka produkto o pagpaila sa usa ka simbahan o denominasyon. Kamo nagadu mala sa walay katapusang padulngan sa mga kalag. Ang pagsulod sa Gingharian sa Dios susama sa pagdawat sa usa ka imbitasyon sa kasal, sumala sa gisulti ni Jesus diha sa iyang sambing ngay sa panihapon sa kasal sa Mateo 22: 2-5. Kadto lamang positibo nga mitubag sa imbitasyon ang makasulod. Dili igo ang pag-ingon, "Ako nagplano nga motambong."

Sa dihang si Jesus miingon sa iyang mga tinun-an, "Sumunod kamo kanako, ug himoon ko kamong mga mangingisdag tawo" (Mateo 4:19), siya naghatag ug natural nga panig-ingnan sa espirituhanon nga kamatuoran. Walay usa ka mangingisda nga nag-itsa lang sa iyang pamingwit o pukot. Siya kinahanglan usab nga mobitad niini aron makakuha.

PAGSUNOD: PAGDISIPULO:

Diha sa Dakong Sugo nga natala sa Mateo 28: 19-20, adunay duha ka matang sa pagpanudlo nga gihisgutan. Ang una mao ang pagpaambit sa Ebanghelyo aron sa pagdala sa katawhan ngadto sa kaluwasan.

Ang ikaduha mao ang pagtudlo sa bag-ong mga kinabig human sila modawat sa Ginoo. Ang pag-ebanghelyo (ang unang matang sa pagtudlo) dili hingpit kon walay pagdisipulo (ang pagsunod nga pagtudlo).

Ang tanan nga mga bag-ong mga kinabig kinahanglang makadawat sa pagsunod nga pagpa ngalagad human nila madawat si Jesu-Kristo ingon nga ilang Manluluwas. Ang diha-diha dayon nga pagsunod naglakip sa kasigurohan sa kaluwasan, pagsugid ni Kristo sa publiko, bautismo sa tubig, bautismo sa Balaang Espiritu, pagpalambo sa kinabuhi sa pagdebosyonal, ug mahimong kabahin sa lokal nga simbahan. Kamo makakat-on mahitungod sa pagsunod sa Kapitulo Trese nga nag-ulohang "Mga Desisyon O Mga Disipulo?"

KINAUGALINGONG EKSAMEN

1. Isulat ang sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.

---

2. Ipatin-aw ang personal nga pag-ebanghelyo.

---

3. Ilista ang tulo ka paagi nga gihimo ang personal nga pag-ebanghelyo.

---

4. Ipatin-aw kon unsaon paggiya ang usa ka tawo ngadto kang Kristo.

(Ang mga tubag sa eksamen gihatag sa katapusan nga kapitulo niini nga manwal.)

ALANG SA DUGANG PAGTUON

1. Daghang dili-luwas nga tawo nagpuyo sa mga nasud nga sirado sa tradisyonal nga mga pamaagi sa pag-ebanghelyo. Ang mga langyaw nga mga misyonaryo wala hatagi ug visa ug walay dayag nga pamahayag sa Ebanghelyo sa mga krusada o susama nga mga panghitabo.

Niini nga mga nasud, ang personal nga pag-ebanghelyo labing importante. Usa ka paagi nga ang mga magtotoo nag-ebanghelyo niini nga mga nasud pinaagi sa usa ka butang nga gitawag ug "paghimo'g tolda." Kamo nakahibalo na kung giunsa ni Apos tol Pablo pagtrabaho aron makasuporta sa iyang kaugalingon pinaagi sa paghimo ug tolda.

Sa mga nasud nga sirado sa tradisyonal nga pag-ebanghelyo, ang mga magtotoo karon misulod sa trabaho nga visa, nangita ug mga trabaho aron makasuporta sa ilang kaugalingon, ug dayon personal nga ipaambit ang Ebanghelyo niadtong naglibot kanila. Bisan tuod kining mga magtotoo naghimo sa sekular nga trabaho, ang ilang nag-unang buhat mao ang personal nga pag-ebanghelyo. Kini nga konsepto sa pagpaambit sa Ebanghelyo gitawag nga "paghimo'g tolda."

2. Sa diha nga kamo nagabuhat sa personal nga pag-ebanghelyo, pag-amping mahitu ngod sa paggamit sa mga pulong sa relihiyon o mga pulong nga dili masabtan sa dili-luwas nga tawo. Kini mahimong maglakip sa "naluwas, natawo pag-usab, puno sa Espiritu, Kristiyano, hallelujah, "ug uban pa. Daghan niining mga pulonga komon alang kanato ingon nga magtotoo, apan ang mga dili-luwas wala makasabot kanila.
3. Sa personal nga pag-ebanghelyo, ayaw pagpanuko sa pagpaambit sa Ebanghelyo sa mga bata. Himoa nga yano ang pagpresentar sa nag-unang elemento sa Ebanghelyo. Kung sila makasabot niini, padawata sila kang Jesus.
4. Kamo makahimo sa ordinaryong panag-istoryahanay ngadto sa mga oportunidad sa pagpaambit sa Ebanghelyo. Ania ang pipila ka sugyot:

* * *

Kon adunay tawo nga mangutana: "Mahimo ba nimo akong sultihan kon unsang orasana?"

Tubag: "Sumala sa akong relo o sumala sa Biblia?"

Ipadayon ang panagsultianay: Hatagi sila sa aktuwal nga panahon, apan ipaambit usab ang gihisgutan sa Biblia nga panahon. Kini nag-ingon nga panahon na alang sa tanan kinsa wala makaila sa Ginoo nga maghinulsol ug moduol kaniya.

* * *

Kon adunay mangutana: "Unsay bag-o?"

Tubag: "Unsang matanga sa balita ang gusto nimong madunggan? Maayong balita o dili maayong balita?"

Ipadayon ang panag-istoryahanay: Ang ilang tubag mahimo nga "Maayong balita" - busa ipaambit ang maayong balita sa Ebanghelyo.

* * *

Kon adunay tawo nga aksidenteng mibangga kaninyo ug miingon: "Pasensya na. Pasayloa ko."

Tubag: "Okey lang. Ang mga aksidente mahitabo o tingali kini dili aksidente ..."

Ipadayon ang pag-istoryahanay: "Tingali kini gituyo nga mahitabo aron ako makaambit sa usa ka butang nga espesyal alang kanimo."

* * *

Kon ang kahera maghatag kanimo ug sobrang sukli, iuli ang kwarta ug moingon: "Gihatagan mo usab ako ug daghang salapi."

Ipadayon ang panagsultihanay: "Adunay usa ka panahon sa akong kinabuhi nga akong gitipigan kini, apan sukad ako nahimong Kristohanon ang mga butang nausab." Unya ipaambit kung giunsa sa Ebanghelyo pag-usab sa imong kinabuhi.

* * *

Sa diha nga ang klerk sa tindahan mangutana: "Makatabang ba ko nimo?"

Tubag: "Oo, kung tugotan mo ako nga motabang kanimo usab."

Ipadayon ang panagsultihanay: Ang klerk tingali mangutana, "Unsaon nimo pagtabang kanako?" Sultihi siya!

* * *

Kon ang tawo mangayog panindi sa sigarilyo, tubaga: "Wala na ako mogamit sukad sa pagbuto."

Ipadayon ang panagsultihanay: Kini garantisado nga ang tawo mangutana, "Unsa nga pagbuto?"

Tubag, "Ang usa nga nahitabo sa akong kinabuhi sa dihang nahimo akong Kristohanon."

* * *

Sa dihang motubag ka sa telepono ug ang tawo moingon, "Pasayloa ko nga nasayop ang akong numero."

Tubag: "Dili, imong gidayal ang tukmang numero."

Ipadayon ang panagsultihanay: Sila tingali moingon, "Unsay buot nimong ipasabot." Sultihi sila nga tingali kini nahitabo aron sa paghatag kanila ug oportunidad nga maka dungog mahitungod sa butang nga makapausab sa ilang kinabuhi ug mahangturong padulngan.

* * *

Makahunahuna ka ba sa uban pang mga talagsaon nga mga oportunidad nga mahi mong ikahatag sa matag adlaw nga kontak diha sa paagi sa pagpakigbahin sa Ebanghelyo? Hunahunaa kini, pag-andam ug pipila ka mga tubag sa imong kaugalingon, ug pangandam sa paggamit kanila.

Hinumdomi kanunay, hinoon, walay usa nga paagi nga husto sa matag sitwasyon. Mahimong abli sa paggiya sa Balaang Espiritu. Ang iyang pamaagi mao kanunay ang husto!

5. Inyong masabtan ang kamahinungdanon sa personal nga pag-ebanghelyo kon inyong hunahunaon ang mosunod:

-Ang pangmasa nga pag-ebanghelyo mahinungdanon, apan daghang dili-luwas nga mga tawo ang dili moabot aron mamati sa ebanghelista. Walay igo nga pangmasang mga ebanghelista, ug adunay daghang mga nasud diin kini nga pamaagi wala gitu gotan tungod sa mga regulasyon sa gobyerno.

-Ang pag-ebanghelyo sa radyo epektibo, apan ang kadaghanan sa mga tawo sa kalibutan walay mga radyo. Sa diha nga ang dili gusto sa Kristohanon nga gobyerno anaa sa gahum, ilang giwagtang kini nga paagi.

-Ang telebisyon nga pag-ebanghelyo epektibo, apan ang kadaghanan sa mga tawo sa kalibutan walay mga telebisyon. Sa diha nga ang mga dili gusto sa Kristohanon nga gobyerno anaa sa gahum, ilang giwagtang usab kini nga paagi.

-Ang Literatura nga pag-ebanghelyo adunay dapit niini, apan daghang mga tawo ang dili makabasa, walay igong basahon nga anaa, ug dili nato madala ang Kristohanong literatura ngadto sa pipila ka mga nasud.

-Ang pag-ebanghelyo nga nakabasi sa simbahan adunay dapit niini, apan daghan ang walay mga bilding sa simbahan. Walay panahon o salapi aron sa pagtukod sa mga bilding nga igo aron sa pag-ebanghelyo sa kalibutan pinaagi niini nga pamaagi. Ang mga bilding sa simbahan gidili sa daghang mga nasud.

Ang tanan nga lain nga mga pamaagi sa pag-ebanghelyo nga gihiusa dili gayud maka-ebanghelyo sa kalibutan nga walay personal nga pag-ebanghelyo.

6. Pagtuon sa personal nga pag-ebanghelyo nga gihimo ni Hesus:

-Andres, Juan, ug Pedro:	Juan 1: 35-42
-Filipe ug Natanael:	Juan 1: 43-51
-Nicodemo:	Juan 3
-Ang babaye sa Samaria:	Juan 4

-Ang tawong halangdon:	Juan 4: 46-54
-Ang tawag ni Simon, Andres, Juan, ug Santiago:	Lucas 5: 1-11
-Usa ka sanlahon:	Marcos 1: 40-45
-Ang paralitiko nga gidala sa iyang mga higala:	Marcos 2: 1-12
-Ang tawag ni Mateo:	Marcos 2: 13-17
-Ang masakiton nga tawo sa Betesda:	Juan 5
-Ang tawo nga may kuyos nga kamot:	Lucas 6: 6-11
-Ang centurion:	Lucas 7: 1-10
-Ang balo sa Nain:	Lucas 7: 11-17
-Ang makasasala nga babaye sa balay ni Simon:	Lucas 7: 36-50
-Ang giyawaan nga taga-Gadara:	Marcos 5: 1-20
-Jesus ug ang iyang pamilya:	Marcos 5: 21-43
-Ang babaye nga gitalinug-an:	Marcos 5: 25-34
-Ang duha ka buta nga mga lalaki:	Mateo 9: 27-31
-Ang giyawaan nga amang:	Mateo 9: 32-34
-Ang Sirofenisianhong babaye:	Mateo 15: 21-28
-Ang bungol ug amang nga tawo:	Marcos 7: 32-37
-Ang tawong buta duol sa Betesda:	Marcos 8: 22-26
-Ang giyawaan nga lalaki:	Marcos 9: 14-29
-Ang babaye nga nasakpan nga nanapaw:	Juan 8: 1-11
-Ang tulo ka umaabot nga mga disipulo:	Lucas 9: 51-62
-Ang abogado:	Lucas 10: 25-37
-Ang tawo nga natawo nga buta:	Juan 9
-Ang babaye nabaliko:	Lucas 13: 10-21
-Ang adunahan nga batan-ong magmamando:	Mateo 19: 16-22
-Ang mga buta nga lalaki nga duol sa Jerico:	Marcos 10: 46-52
-Zacheo:	Lucas 10: 1-10
-Judas Iscariote:	Lucas 22; Juan 13; Mateo 27
-Pilato:	Juan 18-19; Lucas 23
-Herodes:	Lucas 23; Marcos 15
-Ang duha ka kawatan:	Lucas 23: 32-43

7. Pagtuon sa personal nga pag-ebanghelyo sa basahon sa Mga Buhat:

-Pedro ug Juan uban sa tawong bakol:	3: 1-11
-Filipe kang Simon nga salamangkero:	8: 9-24
-Filipe ug ang eunuko:	8: 26-40
-Ananias ug Saulo sa Tarsus:	9: 10-20
-Pedro kauban ni Aeneas ug Dorcas:	9: 32-42
-Pedro kauban ni Cornelio:	10: 1-11, 18
-Pablo uban ni Elymas:	13: 6-12
-Si Bernabe ug si Saulo kauban si Sergio Paulo:	13: 7-12
-Pablo ug Silas uban kang Lydia:	16: 12-15
-Pablo ug Silas uban sa magbalantay sa bilanggoan sa Filipos:	16: 23-40
-Pagpamalaybalay ni Pablo sa Efeso:	20: 17-35
-Pablo uban ni Felix ug Drusilla:	24: 24-27
-Pablo uban ni Haring Agripa:	Kapitulo 26
-Pablo uban ni Publio ug sa iyang amahan:	28: 7-11
-Pablo sa iyang balay sa Roma:	28: 16-31

KAPITULO 10

ANG MGA PAAGI: PAG-ATUBANG SA MGA KALISUD

MGA TUMONG:

Pagkahuman niini nga leksyon kamo makahimo sa:

- Pagsulat sa sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.
- Pagpasabot nganong ang mga tawo mohimo ug mga pasangil.
- Pag-atubang sa kasagarang mga kalisud nga motungha sa personal nga pag-ebanghel yo.

SAG-ULOHONG BERSIKULO:

Kay ang iyang dili makita nga mga butang gikan sa pagtukod sa kalibutan makita sa dakong katin-aw, nga masabot pinaagi sa mga butang nga binuhat, bisan pa ang iyang walay kinutubang gahum ug pagka-Dios; aron sila walay ikabalibad. (Roma 1:20)

PASIUNA

Kini nga leksyon naghatag ug mga giya alang sa pagsagubang sa lisud nga mga sitwasyon nga mahimo ninyong masinati sa pag-ebanghelyo. Dili mahimo ang paglakip sa tanan nga kalisud nga tingali aduna kamo, apan kita nagtutok sa labing komon nga mga problema.

Hinumdomi nga kini mga sugyot lamang sa pagsagubang sa mga kalisud basi sa mga kasinatian niadtong nag-una na sa pag-ebanghelyo. Importante nga kamo mosalig una sa gahum sa Balaang Espiritu sa lisud nga mga sitwasyon, kay ang matag usa talagsaon.

PAGSABOT NGANONG ANG MGA TAWO MAGHIMO UG MGA PASANGIL

Makatabang kini kon inyong masabtan kung nganong ang mga tawo maghimo ug mga pasangil o magpahayag sa pagsupak sa pag-ebanghelyo nga mga panagtagbo. Usahay si Satanas mosukip sa mga pangutana o pagsupak ngadto sa hunahuna sa tawo. Kanunay hinumdomi nga kamo anaa sa espirituhanong pakiggubat alang sa mga kalag sa mga lalaki ug babaye.

Ang uban nga mga tawo nagpahayag sa mga pagsupak nga dili orihinal nga gikan kanila. Sila nakadungog nga ang uban nangutana kanila ug sila lang ang nagahunong o naningkamot sa paglihig kaninyo gikan sa hilisgutan. Ang uban nagpatungha'g supak nga tinuod nga naka babag kanila sa pagdesisyon alang kang Kristo. Kinahanglan kini dumalahon nga malam puson sa dili pa sila modawat sa Ebanghelyo.

Ang matag pangatarungan o pagsupak mahimong matubag sa Pulong sa Dios. Ayaw tugoti ang pagsupak nga makapadilaab sa inyong kasuko o mapugos kamo sa pakiglalis. Kon kini mahitabo mawad-an kamo sa kontrol sa pagsangyaw sa ebanghelyo ug ang pasangil epektibo nga nagpatuman sa katuyoan niini.

Ang nahibilin niini nga leksyon giorganisar pinaagi sa mga ulohan nga naghulagway sa lainlaing mga tubag nga mahimo ninyong madawat samtang magpaambit sa Ebanghelyo. Samtang inyong tun-an kini, hinumdomi kung unsa ang gisulti sa Dios mahitungod sa mga pasangil:

Kay ang iyang dili makita nga mga butang gikan sa pagtukod sa kalibutan makita sa dakong katin-aw, nga masabot pinaagi sa mga butang nga binuhat, bisan pa ang iyang walay kinutubang gahum ug pagka-Dios; aron sila walay ikabalibad. (Roma 1:20)

"AKO DILI TAKUS"

o

"AKO HILABIHAN KA MAKASASALA"

Ang ubang mga tawo mibati nga dili sila takus nga moduol sa Ginoo ug gusto nilang maghulat nga mahimo ang ilang kaugalingon nga mas maayo.

Ipakita kanila nga ang Dios nagkinahanglan sa pagtoo, dili ang moral nga kahaum. Si Jesus mianhi sa kalibutan aron sa pagluwas sa mga makasasala, dili sa matarung (Mateo 9: 12-13; Lucas 18:19). Ang panggawas nga reporma dili igo kung ang kasingkasing nagpabilin nga wala mausab. Gamita ang mosunod nga mga bersikulo: Isaias 1: 18-19; Mga Buhat 2:38; 1Timoteo 1:15; 1 Juan 1: 7; Juan 6:37; Pinadayag 22:17; Roma 5: 8, 16, 20.

"ANG KRISTOHANONG KINABUHI SOBRA KA LISUD"

Ipakita kaniya nga ang "dalan sa malapason lisud" (Mga Proverbio 13:15). Si Jesus nagtudlo nga ang iyang yugo sayon ug ang iyang lulan magaan (Mateo 11:28). Ang mga kalipayan sa sala alang lamang sa mubo nga panahon apan ang tinuod ug malungtarong kalipay moabot pinaagi sa kaluwasan (I Pedro 1: 5 ug Judas 24).

"AKO DILI MAKAUNDANG SA AKONG DAUTAN NGA MGA PAAGI"

Uyon kaniya ug ipaambit ang katingbanan sa Mga Taga-Roma 7 nga nahiuyon sa iyang paha yag. Dayon tinoa kung ang iyang problema "dili mahimo" o "dili gustong himoon." Ipasabot nga kon siya mahimong magtotoo, siya makahimo sa tanang butang pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo (Mga Taga-Filipos 4:13). Hatagi ug gibug-aton nga ang sala maoy pagkaulipon, ug ang bugtong paagi nga siya makalingkawas mao ang pinaagi sa dugo ni Jesus (Juan 8:34; Mga Roma 7-8).

"ANG AKONG KASINGKASING NIGAHINA"

Pangutan-a siya kon posible nga kini mausab, gusto ba niya? Unya ipaambit ang Ezequiel 36: 26-27 ug Juan 6:37.

"AKO ADUNAY DAGHANG MGA KAUBAN SA IMPYERNO"

Tinuod kini, apan ipakita kaniya unsa nga matang sa kauban kini sa Pinadayag 22:15. Ipakig bahin kaniya nga ang pagpakig-uban sa mga higala o mga paryente dili makapakunhod sa kaugalingon nga gihulagway sa Pinadayag 20:10.

"AKO DILI MOTOO SA BIBLIA"

o

"AKO DILI MAKASABOT SA BIBLIA"

Ipasabot nga walay usa nga nakasabot sa tanan sa hingpit, apan ang tubag nga gikinahanglan sa Dios mahitungod sa kaluwasan dali ra masabtan. Ipasabot nga adunay pipila ka mga butang nga dili masabtan hangtud nga siya nahimong magtotoo. (Tan-awa sa 1 Corinto 2:14.)

Tan-awa kon adunay kalisud sa pagsabot sa Juan 3:16; Mga Buhat 16:31; 2:38; 3:19; Mga Taga Roma 10: 9-10; Mga Buhat 22:16; ug 6: 1-4. Gamita usab ang mosunod nga mga bersikulo: Juan 7:17; 1 Juan 5: 9-12; Marcos 16:16; 2 Timoteo 3: 16-17.

"ADUNAY DAGHANG MGA PANAGSUMPAKI SA BIBLIA"

Usahay ang mga tawo nakadungog lamang sa uban nga naggamit niini nga pasumangil ug na gasubli lamang kung unsa ang ilang nadungog. Hangyoha siya nga ipakita kaninyo ang usa sa mga panagsumpaki. Kasagaran ang tawo dili makahimo niini. Kon sila makapakita kaninyo kon unsa ang ilang gihunahuna nga panagsumpaki, ipasabot kini. Kon kamo wala mahibalo sa tubag, tun-i kini!

"AKONG GIHIMO KUTOB SA AKONG MAHIMO"

o

"AKO BUOTAN NA"

Mahimong kini tinuod sa moral nga mga sumbanan ug maayong mga binuhatan, apan kita dili maluwas basi niini. Gamita ang mosunod nga mga bersikulo: Isaias 64: 6; Efeso 2: 8 9; Tito 3: 5; 1 Juan 1: 7; Mga Buhat 17:30; 22:16; Mga Taga-Filipos 3: 4-7; Roma 2:1; 14:13

"ANG UBAN NAGABABAG KANAKO"

Ang tawo mogamit niini nga pasumangil nga ang usa ka paryente o higala mosupak o mokata wa kanila kon sila mahimong magtotoo. Basaha ang mga pasidaan sa Lucas 9:26; Roma 14: 12; ug Mga Buhat 5:29. Ipahibalo kaniya nga ang paglutos angay nga lauman, (2 Timoteo 2: 12; 3:12; 2 Corinto 4: 16, 18). Sila mahimo usab nga mangankon nga sila gusto nga maghulat alang sa laing tawo, sama sa ilang bana o asawa. Gamita ang Mateo 10:37. Tingali mahadlok sila nga mawad-an sa ilang makasasalang mga higala kung sila mahimong Kristohanon. Ipakigbahin ang Santiago 4: 4, Mga Salmo 1: 1-2, ug Mga Proverbio 18:24.

"ADUNAY MGA TIGPAKAARON-INGNON SA SIMBAHAN"

Uyon kaniya. Si Jesus nagsulti nga kini mahitabo (Mateo 13: 25, 47). Apan kini wala makaapekto sa pag-angkon ni Kristo sa iyang kaugalingon nga kalag. Ipakita kaniya nga walay mga tigpakaaron-ingnon sa Langit (Pinadayag 21: 8). Tingali nasakitan siya sa ubang mga magtoo. Pahinumdami siya nga ang 1 Corinto 2: 5 nag-ingon nga ang atong pagtoo anaa sa Dios inay sa tawo. Pahinumdami siya nga siya manubag sa iyang kaugalingon sa panahon sa paghukom, dili sa uban. Ipaambit ang Roma 2: 1-5 ug Pinadayag 20:12.

"AKO DILI MAKADESIYON KON ASA NGA DINOMINASYON MAGPASAKOP"

o

"AKO ADUNAY LAING PAGTOO"

Itudlo nga ang Biblia wala magsugo kanato sa pag-apil sa usa ka denominasyon, apan aron mahimong kabahin sa usa ka tinuod nga Iglesia pinaagi sa pagpakatawo pag-usab nga kasi natian. Ayaw pagdapit ni bisan kinsa nga moapil sa usa ka denominasyon, apan sa pagsunod kang Jesus ug mahimong kabahin sa Lawas ni Kristo (Mga Buhat 2:47). Pahinumdumi sila nga ang kaluwasan anaa lamang kang Jesus, dili sa pagkasakop sa simbahan (Mga Buhat 4:12).

"ULAHI NA KAAYO ALANG KANAHO"

Kini nga pasumangil tingali ihatag sa usa nga naghunahuna nga siya usa ka dako nga makasa sala ug / o usa nga nagpuyo sa iyang tibook kinabuhi sa sala ug karon tigulang na. Pahinumdumi siya nga ang Dios dili gusto ni bisan kinsa nga mawala (2 Pedro 3: 9) ug nga bisan pa ang kawatan didto sa krus naluwas sa katapusang mga gutlo sa iyang kinabuhi (Lucas 23:43).

"DILI KO GUSTO NGA DAWATON SI KRISTO KARON"

Basaha ang mosunod nga mga bersikulo ngadto kaniya: Isaias 55: 6; Mateo 24:44; Mga Buhat 17:30; 22:16; 2 Corinto 6: 2; Josue 24:15; 1 Mga Hari 18:21; Mga Hebreohanon 2: 3; Santiago 4: 13-14

"ANG AKONG MGA PROBLEMA LISUD KAAYO"

Ang Dios mao ang tubag sa lisud nga mga problema. Ipakigbahin ang 2 Corinto 12: 9-10; Mateo 19:26; Mga Taga-Filipos 4:13.

"AKO NAGAPANGITA, APAN WALA MAKAKAPLAG"

Ang uban nga mga tawo nag-ingon nga sila nangita ug kasinatian uban sa Ginoo apan wala makakaplag. Ipakigbahin ang mosunod nga mga bersikulo: Jeremias 29:13; Lucas 19:10; Juan 1:12.

"ANG DIOS MAAYO KAAYO NGA AKO DILI SILOTAN"

Ipaambit ang Roma 2: 4-5; 2 Pedro 3: 9-11; Juan 5:40; Ezequiel 33:11.

"AKO DILI MAKAPASAYLO SA USA KA TAWO"

Ang mga tawo kasagaran mogamit sa pasangil nga dili sila makapasaylo sa usa nga nakasala kanila, mao nga sila dili maluwas sa ilang kaugalingon. Tinuod nga imposible kini sa wala mabag-o nga hunahuna, apan isip Kristohanon, ang Dios makatabang kanila sa pagbuhat niini. Ipakigbahin ang Marcos 11:25 ug Santiago 4: 6.

"DILI MAHIMO TUNGOD SA AKONG NEGOSYO"

Ang uban nga mga tawo naggamit niini nga pasumangil tungod kay sila naghunahuna nga ang pagkamagtotoo nagpasabot nga sila kinahanglan nga mohunong na sa ilang trabaho ug sa hingpit magministeryo. Ipasabot nga dili kini mao. Pangutan-a kon unsa ang iyang negosyo. Kung ang iyang propesyon wala mahiuyon sa Kristohanong mga prinsipyo, nan gikinahanglan nga ihunong kini. Mas maayo nga buhaton kana kay sa mawala ang iyang kalag. Ipakigbahin ang Marcos 8:36.

"AKO MISULAY MAKAUSA UG NAPAKYAS"

o

"AKO MAHADLOK NGA MAPAKYAS"

Dayega siya tungod sa iyang pagkasinsero sa pagkabalaka mahitungod sa kapakyasan, apan itudlo nga ang Dios adunay gisaad nga gahum sa pagtabang kaniya sa pagbuntog sa sala. Ipakigbahin ang Roma 8:37; 1 Corinto 10:13; I Pedro 1: 5; 2 Timoteo 1:12; ug Mga Hebreohanon 13: 5.

Tagda ang mga rason nganong napakyas sila. Sila ba naningkamot imbis nga mosalig sa Dios? Sila ba nagtabon sa ilang mga sala imbis nga isugid kini? Sila ba misunod sa dalan sa kalibutan imbis sa Pulong sa Dios? Sila ba nagbasa sa Biblia, nag-ampo, ug regular nga nagsimba?

Paghimo ug paglaum ug awhaga siya sa pagsulay pag-usab. Pahinumdumi siya nga ang mga kalooy sa Dios ginabag-o matag adlaw ug dili gayud mapakyas (Lamentaciones 3: 21-24). Ipakigbahin usab ang 2 Corinto 9: 8; 12: 9; 1 Juan 1: 9; Judas 24; 2 Timoteo 1:12; I Pedro 1: 5. Ang pagsalig, dili pagsulay, ang nagdala sa kaluwasan. Ipakigbahin ang Juan 1:12; ug Mga Taga Roma 4: 3-5.

"AKO WALAY KASIGUROHAN"

Usahay kung kamo naggiya sa usa ka tawo ngadto sa Ginoo siya walay kasigurohan sa kaluwasan. Sultihi siya nga ang pagdumili sa pagtoo sa Pulong sa Dios maoy sala (Roma 14:23). Ipakigbahin ang mosunod nga mga bersikulo mahitungod sa kasigurohan sa kaluwasan: Juan 1:12; 3: 16,18,36; 5:24; Mga Buhat 10:43; 13:39; Mga Taga-Efeso 1: 17-20; 2: 8; Judas 24, 2 Timoteo 1:12; I Pedro 1: 5,18-19; 1 Juan 1: 7; 5:13; Mga Hebreohanon 9: 22-10: 22; 2 Corinto 5:17; Roma 5: 1, 9; 3:25; 8:16.

HINGPIT NGA PAGSALIKWAY

Basaha ang Lucas 10: 10-12. Kung kamo nag-ebanghelyo ug ang Ebanghelyo hingpit nga gisalikway, kamo kinahanglan mobalhin ngadto sa laing tawo o lugar nga madinawat.

KINAUGALINGONG EKSAMEN

1. Isulat ang sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.

---

2. Ngano nga ang mga tawo naghimo sa mga pasangil sa mga panagtagbo sa pag-ebang helyo?

---

3. Unsaon ninyo pag-atubang sa mosunod nga kasagarang mga kalisud nga motungha sa personal nga pag-ebanghelyo? Isulat ang inyong mga tubag sa lain nga papel.

"Ako dili takus."

"Ang Kristohanong kinabuhi hilabihan ka lisud."

"Ako dili makaundang sa akong dautan nga mga paagi."

"Ang akong kasingkasing nigahi na."

"Ako adunay daghang mga kauban sa impyerno."

"Ako dili motoo sa Biblia."

"Adunay daghan kaayo nga mga panagsumpaki sa Biblia."

"Akong gihimo kutob sa akong mahimo."

"Ang uban nagbabag sa akong dalan."

"Adunay mga tigpakaaron-ingnon sa simbahan."

"Ako adunay laing pagtoo."

"Ulahi na kaayo alang kanako."

"Dili ko gusto nga dawaton si Kristo karon."

"Ang akong mga problema lisud kaayo."

"Ako nagapangita, apan wala makakaplag."

"Ang Dios maayo kaayo nga ako dili silotan."

"Dili nako mapasaylo ang usa ka tawo."

"Dili kini mahimo tungod sa akong negosyo."

"Ako misulay sa makausa ug napakyas."

"Ako walay kasiguroan."

(Ang mga tubag sa eksamen gihatag sa katapusan nga kapitulo niini nga manwal.)

ALANG SA DUGANG PAGTUON

Ania ang pipila ka mga butang nga pagahinumduman sa dihang nag-atubang kamo sa mga kalisud sa pag-ebanghelyo:

1. Hinumdomi nga kamo nakigbisog sa espirituhanong pagpakigbugno batok sa mga kalag sa mga lalaki ug babaye. Ayaw pakigbatok sa espirituhanong pagpakigbugno uban sa kalibutanon nga hinagiban sa pakigdebati ug kasuko.
2. Ayaw hunonga ang pagsupak ingon nga dili importante. Kini mahimong mahinungdanon kaayo sa tawo.
3. Ayaw gahini ug daghang oras ang usa ka rason. Atubanga kini dayon, sa hinayhinay, ug epektibo, unya mobalik sa punto sa diskusyon nga mao ang ilang pasalig ngadto kang Kristo.
4. Ayaw pakiglalis.
5. Ayaw kasuko.
6. Pagmatinahuron ug mataktikanhon.
7. Salig sa Espiritu sa Dios ug sa Pulong sa Dios.
8. Kanunay mobalik sa labing mahinungdanon nga punto.
9. Ayaw panaway.
10. Ayaw paghukom.
11. Ayaw kawad-i sa kadasig ug mohunong.

KAPITULO 11

ANG MGA PAAGI: PAGPATUHOP NGA PAG-EBANGHELYO

MGA TUMONG:

Sa pagkahuman niini nga kapitulo kamo makahimo sa:

- Pagsulat sa sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.
- Paghulagway sa "pagpatuhop nga pag-ebanghelyo."
- Pagtingob sa Bibliyanhong basihan sa pagpatuhop nga pag-ebanghelyo.
- Paghisgot sa sukaranan nga mga prinsipyo sa pagpatuhop nga pag-ebanghelyo.
- Paghisgot sa sumbanan sa pagpatuhop nga pag-ebanghelyo.
- Pagpatin-aw kon sa unsang paagi ang usa ka pastor makaandam sa iyang kongregasyon alang sa pagpatuhop nga pag-ebanghelyo.

SAG-ULOHONG BERSIKULO:

Pinaagi sa gamhanang mga ilhanan ug mga katingalahan, pinaagi sa gahum sa Espiritu sa Dios; aron nga sukad sa Jerusalem, ug sa palibot ngadto sa Ilirico giwali ko sa hingpit ang Ebanghelyo ni Kristo. (Roma 15:19)

PASIUNA

Ang "pagpatuhop" nagkahulogan nga "pun-on sa hingpit ang usa ka butang nga nagtubo." Ang pagpatuhop nga pag-ebanghelyo maoy usa ka pamaagi sa pagpakayklap sa Ebanghelyo nga naglihok sama sa levadura sa minasa sa tinapay. Ang iyang katuyoan mao ang pagsab wag sa Ebanghelyo hangtud nga ang tibook nga lugar matuhop ug maapektohan. Pagsugod una sa usa ka lokal nga komunidad (ang inyong Jerusalem), ang pagpatuhop nga pag-ebanghelyo nagpakaylap aron makatuhop sa inyong estado o probinsya ug sa ulahi sa inyong nasud.

ANG BIBLIYANHONG BASIHAN SA PAGPATUHOP NGA PAG-EBANGHELYO

Ang hugpong sa pulong nga "pagpatuhop nga pag-ebanghelyo" dili makita sa Biblia, ni ang pag-ebanghelyo, personal nga pag-ebanghelyo, o masang pag-ebanghelyo. Ang Bag-ong Tugon naghatag ug pagtagad sa buhat sa pag-ebanghelyo bisan tuod kining piho nga pulong wala gigamit.

Bisan pa, ang pagtuhop nga pag-ebanghelyo maayo nga gihulagway sa Bag-ong Tugon. Ang konseho sa ciudad nagtaho nga ang mga apostoles nagpuno sa Jerusalem sa ilang doktrina (Mga Buhat 5:28). Ang mga simbahan sa tibook Judea, Galilea, ug Samaria napalig-on. Ang tanan nga nagpuyo sa Lida ug Saron miduol sa Ginoo ug ang tanan nga taga Jope nagmantala sa Ebanghelyo (Mga Buhat 9: 31,35,42). Libolibong mga Judio ang miduol sa Ginoo (Mga Buhat 21:20). Sa Antioquia sa Pisidia ug sa Efeso, kini natala nga "ang Pulong sa Ginoo gimantala sa tibook rehiyon" (Mga Buhat 13:49).

Ang tanan nga nagpuyo sa Asia nakadungog sa Pulong sa Dios, (Mga Buhat 19:10), ug ti ngali ang labing dako nga taho sa pagtuhop nga pag-ebanghelyo miabot gikan sa bolpen ni Apostol Pablo:

Pinaagi sa gamhanang mga ilhanan ug mga katingalahan, pinaagi sa gahum sa Espiritu sa Dios; aron nga sukad sa Jerusalem, ug sa palibot ngadto sa Ilirico giwali ko sa hingpit ang Ebanghelyo ni Kristo.

Oo, ako usab naningkamot sa pagsangyaw sa Maayong Balita dili diin si Kristo nahinganlan na, aron ako dili magtukod sa patukoranan sa laing tawo. . .

Apan ingon sa nahasulat na: Ang wala abuti sa mga balita, makakita; ug sila nga wala makadungog makasabot. (Roma 15: 19-21)

PANGUNANG MGA PRINSIPYO SA PAGTUHOP NGA PAG-EBANGHELYO

Ang pagtuhop nga pag-ebanghelyo gibasi sa mosunod nga mga prinsipyo:

ANG MADAGAYAONG ANI NANGINAHANGLAN SA MADAGAYAONG PAG PUGAS:

Ang Apostol Pablo miingon sa iglesia sa Corinto:

Apan kini ang giingon ko: Ang nagapugas sa kanihit, magaani usab sa kanihit; ug siya nga nagapugas nga madagayaon magaani usab nga madagayaon. (2 Corinto 9: 6)

Kon ipadapat sa pag-ebanghelyo, kini nga balaod sa pag-ani nagkahulogan nga ang iglesia lamang nga nagbuhat sa pag-ebanghelyo makapaabot sa ani sa mga nawala nga mga kalag. Bisan unsa pa ka maayo ang binhi, unsa ka tabunok ang yuta, o unsa ka hanas sa mag-uuma, siya dili makaani nga walay una nga pagpugas. Ang mga pastor ug mga kasimbahanan nga wala magpugas sa pag-ebanghelyo dili moani sa mga resulta sa pag-ebanghelyo. Ang pagtuhop nga pag-ebanghelyo nagkinahanglan nga kamo maggahin ug oras, mga tawo, paning kamot, pag-ampo, mga luha, ug pundo sa pag-ebanghelyo.

ANG DEDIKADO NGA MINORIYA MAKAPAUSAB SA NASUD:

Ang rekord sa Biblia nagpadayag nga ang Dios mas gusto nga magtrabaho sa dili daghan, apan sa pipila lamang. Inyong hinumdoman nga gipauli sa Dios ang sobra nga mga manggu gubat sa kasundalohan ni Gideon ug gigamit ang gamay nga pundok sa 300 ka mga lalaki. Nagkinahanglan lamang ang pipila nga puno sa Espiritu nga mga magtotoo aron "ibalit-ad ang kalibutan" (Mga Buhat 17: 6), ug kana mao ang gikinahanglan karon.

Bisan kung ang matag magtotoo gipalihok alang sa pag-ebanghelyo, sa pipila ka mga ciudad ug mga nasud, sila sa gihapon usa ka minoriya kon itandi sa kinatibuk-ang populasyon. Apan kini wala makababag sa pagtuhop nga pag-ebanghelyo. Sa diha nga ang Dios nagbuhat sa mga dagkong butang pinaagi sa pipila ka mga tawo, ang tanan nga himaya gihatag ngadto kaniya imbis nga sa tawo.

ANG MATAG MAGTOTOO KINAHANGLAN MAPALIHOK:

Ang pagtuhop nga pag-ebanghelyo nanginahanglan nga ang matag magtotoo madasig ug mapalihok alang sa buluhaton sa pag-ebanghelyo. Kini nga paglihok naglakip sa pang-itaas nga relasyon gikan sa Dios nganha kaninyo, nga nagadasig kaninyo uban ang kalooy sa na wala ug himalasyon nga kalibutan. Nagkinahanglan usab kini ug pinalapad nga relasyon gi kan sa usa ka tawo ngadto sa lain. Sa diha nga ang Dios nagpalihok kaninyo pinaagi sa iyang Espiritu, ang inyong kadasig makatakod ug mokanap ngadto sa uban.

Sa naandan, ang pag-ebanghelyo nakasentro sa pastor. Sa pagtuhop nga pag-ebanghelyo, ang paghatag sa gibug-aton mausab gikan sa pulpito ngadto sa lingkoranan. Apan kini dili usa ka lihok nga nagsaway sa pastor, alang sa iyang papel ingon nga lider tungod kay ang iyang papel mas importante kay sa kaniadto. Siya ang mopalihok sa lokal nga kongregasyon.

Ang pagpalihok sa simbahan alang sa pag-ebanghelyo kinahanglan ibasi sa Kasulatanhong konsepto sa espirituhanong mga gasa, uban sa matag miyembro nga nagalihok sa usa ka lugar diin siya gihatagan ug bili. (Ang Harvestime International Institute nga kursong " *Pagpalihok Nga Mga Metodo* " nagpatin-aw nga detalyado sa "gibasi sa gasa nga pagpalihok".)

ANG PAGPALIHOK NGA ANAA SA SULOD SA ESTRUKTURA SA SIMBAHAN:

Sa pagtuhop nga pag-ebanghelyo sa dihang maghisgot kita sa iglesia, kita nagpasabot sa lokal nga kongregasyon, ang iglesia ingon nga usa ka denominasyon o grupo sa mga iglesia, ug ang iglesia ingon nga kinatibuk-ang pangtibook-kalibutan nga komunidad sa matuod nga mga magtotoo.

Ang pagtuhop nga pag-ebanghelyo kinahanglan maglakip sa lokal nga iglesia, apan kini kina hanglan usab nga mokaylap sa mga lebel sa denominasyon. Kung ang matag iglesiang lokal ug matag denominasyon mohatag sa kaugalingon niining lawom nga pag-ebanghelyo, kini moresulta sa pagpalihok sa pangtibook kalibutan nga katilingban sa tinuod nga mga magtotoo. Ang sukaranan niining maong estruktura sa pagpalihok mao ang pagsalig nga ang Simbahan mao ang gipili sa Dios nga mopadayag sa misteryo sa Ebanghelyo ngadto sa kalibutan (Efeso 3: 9-10).

ANG TUMBOK MAO ANG "PAGLAKAW " KAY SA "PAGDUOL":

Sa modernong mga panahon daghang mga simbahan ang nagsagop sa "pagduol" nga paagi sa pag-ebanghelyo. Sila nagbukas sa ilang mga pultahan sa iglesia sa oras sa pag-alagad ug nag hulat sa mga dili-luwas nga moabot. Apan ang Bag-ong Tugon nagtudlo sa "paglakaw" nga metodo. Ang iglesia mongadto sa kalibutan uban sa Ebanghelyo. Ang pagtuhop nga pag-ebanghelyo nagkinahanglan nga ang mga tawo mogawas sa lingkoranan ngadto sa kalibutan. Ang dagkong pagpang-ebanghelyo nga pagduso gihimo sa iglesia, apan dili sa sulod sa iglesia.

ANG PANAGHIUSA DIHA SA ESPIRITU GIKINAHANGLAN:

Ang pagtuhop nga pag-ebanghelyo nagkinahanglan ug hiniusa nga saksi uban sa ubang mga magtotoo ug uban pang mga denominasyon. Ang ingon nga saksi wala magkinahanglan sa pagkompromiso sa personal nga kombiksyon o denominasyonal nga paghatag ug gibug-aton.

Ang panaghiusa sa espiritu nga gigamhan sa Espiritu sa Dios (1 Corinto 12:13). Ang atong mga espiritu nagkahiusa alang sa tahas sa pag-ebanghelyo.

Ang katawhan sa Dios gitawag nga Lawas ni Kristo (Efeso 4:12). Kon kini tinuod, nan kita kinahanglan nga molihok ingon nga usa ka lawas ug dili sama sa walay kalabutan ug walay pagsinabtanay nga mga miyembro. (Kamo makakat-on ug dugang pa mahitungod niini sam tang kamo magtuon sa " *Pagkutay Alang Sa Pag-ebanghelyo* " sa Kapitulo 15.) Ang pagtu hop nga pag-ebanghelyo misulay sa pag-apil sa daghan nga mga simbahan, misyon, denomi nasyon, ug mga organisasyon kutob sa mahimo aron makigtambayayong sa pag-ebanghelyo.

KINI PANGTIBOOK KALIBUTAN SA KINAIYAHAN:

Ang Dakong Sugo gihatag ngadto sa tanang mga sumusunod ni Kristo ug ang sugo alang sa matag binuhat. Ang pagtu hop nga pag-ebanghelyo nagpasabot sa paggamit sa matag lehitimo nga paagi nga mabatonan, aron maabot ang matag tawo, nga nagpresentar sa tibook Ebanghel yo ngadto sa tanang mga tawo.

Sa daghang mga higayon, ang atong mga tumong sa pag-ebanghelyo gipahimutang sa hilabi han ka ubos. Kita naghunahuna lamang sa pulong nga gamay nga dapit sa heyograpiya. Ang pagtrabaho uban ang limitado nga pundo ug limitado nga panglantaw, usahay kita nagtoo nga kita nakatuman na sa atong responsibilidad sa dihang kita nagtrabaho sa gamay nga bahin sa usa ka ciudad o nasud.

Sa diha nga si Kristo nagsugo kanato sa paglakaw ug pagdisipulo sa mga kanasuran siya nag pasabot kanato sa pag-abot sa tibook mga nasud. Ang pagtu hop nga pag-ebanghelyo sa pang tibook kalibutan nga kinaiyahan, kay ingon nga ang tibook nga mga nasud naabot ang kalibu tan maabot.

ANG SULONDAN SA PAGTUHOP NGA PAG-EBANGHELYO

Ang pagtu hop nga pag-ebanghelyo nagkinahanglan ug nagkalainlain nga porma ingon nga kini gigamit sa tibook kalibutan. Ang mga kultura sa kalibutan nagkalainlain ug natural nga ang pag-ebanghelyo sa nagkalainlaing kultura magkalahi ang mga sulondan. Kita migamit ug paagi nga epektibo sa usa ka kultura nga tingali dili mahimong epektibo sa lain.

Ang pangunang sulondan sa pagtu hop nga pag-ebanghelyo, bisan pa, mao ang pagdisenyo sa usa ka buluhaton sa gawas aron makasulod sa tanang grupo sa katawhan sa matag rehiyon sa matag nasud ug, sa katapusan, ang matag nasud sa kalibutan. Ania ang pangunang sulondan sa pagtu hop nga pag-ebanghelyo:

ANG ORGANISASYON:

Alang sa kinatibuk-ang pagtu hop sa usa ka nasud, kinahanglan adunay nagkatakdo nga lokal, rehiyonal (estado o lalawigan) ug nasudnong paningkamot sa pag-ebanghelyo. Aron mahimo kini, gisugyot nga ang usa ka komite sa pag-ebanghelyo pormahon sa matag simbahan. Kini nga komite magtagad sa pagsangyaw sa espesipikong dapit sa heyograpiya ug sa indibiduwal nga mga grupo sa sulod niana nga dapit.

Ang usa ka komite sa tibook nga dakbayan kinahanglang himoon sa lokal nga mga iglesia aron sa pag-organisar sa pag-ebanghelyo sulod sa lungsod. Kini naghatag ug kaangayan imbis nga kompetisyon tali sa mga simbahan sa lokal nga lebel. Ang usa ka komite sa rehiyon magtagad sa tibook estado o lalawigan, ug usa ka nasyonal nga komite sa nasudnong paningkamot.

Ang komposisyon sa matag komite magkalahi depende sa lokal, rehiyon, ug nasyonal nga mga kahimtang ug mga tumong. Apan ang matag komite mahimong adunay labing minus niining mosunod nga mga miyembro:

-Tsirman: Kinsa ang nagdumala ug nagpahiluna sa komite.

-Luyo-luyongTsirman: Kinsa nagtabang sa tsirman ug kapuli kaniya sa dihang siya wala.

-Sekretarya: Aron sa pagdumala sa mga katungdanan sa klero, sama sa mga sulat, mga minutos sa mga miting, rekord, ug uban pa.

-Tsirman sa panalapi: Kinsa ang nagdumala sa pondo, nagbadyet, ug nagtaho sa pinansyal.

-Tsirman sa Pag-ampo: Kinsa ang nagdumala sa hiniusang pag-ampo alang sa pag-ebanghelyo.

-Tsirman sa pagbansay: Kinsa nag-organisar ug nagbansay alang sa pag-ebanghelyo.

-Tsirman sa suplay: Kinsa ang responsable alang sa literatura nga gikinahanglan alang sa tumong sa pagpang-ebanghelyo, sama sa mga gagmay'ng basahon ug mga Biblia, lakip ang mga suplay sama sa mga mapa, mga kard sa pagbisita, mga libro sa ebanghelyo, mga pelikula, mga teyp, ug uban pa.

-Tsirman sa Publisidad: Kinsa nagdumala sa pag-anunsiyo sa mga espesyal nga panghita bo sa radyo, telebisyon, mga pamantalaan, mga sakyanan, mga karatula ug gagmay'ng papel, ingon man espesyal nga mga sulat.

ANG ESKEDYUL:

Kinahanglan adunay organisadong eskedyul alang sa pagtuhop nga pag-ebanghelyo nga mga kalihokan. Ania ang gisugyot nga tinuig nga eskedyul:

Enero: Pag-organisar sa lokal, rehiyonal (estado o lalawigan), ug nasudnong mga komite.

Pebrero: Pagbansay sa pagpangulo.

Marso: Pagbansay sa matag Kristohanon.

Abril: } Pagtuhop sa lokal nga mga dapit pinaagi sa nagkalainlaing mga paagi sa pag-
Mayo: } ebanghelyo
Hunyo: }

- Hulyo: Mga kampanya sa lokal nga pag-ebanghelyo.
- Agosto: Lokal nga pagsunod nga pag-atiman.
- Septiyembre: Mga kampanya sa pang-ebanghelyo sa rehiyon.
- Oktubre: Pagsunod nga pag-atiman sa rehiyon.
- Nobyembre: Ang nasudnong kampanya sa pag-ebanghelyo.
- Disyembre: Pagsunod nga pag-atiman ug pagplano alang sa sunod nga tuig.

(Sa Kapitulo 12 kamo makat-on unsaon pag-organisar ug pagpahigayon sa usa ka krusada nga pag-ebanghelyo Sa Kapitulo 13 kamo makakat-on kung unsaon pagsunod sa bag-ong mga kinabig ug pagbansay kanila sa pagkadisipulo.)

ANG MGA PAAGI:

Ang tanang posibleng matang sa pag-ebanghelyo gigamit sa lokal, rehiyonal ug nasudnong mga lebel, lakip ang mosunod:

- Mga pag-ampo nga panagtigom nga nagtumong sa pag-ebanghelyo.
- Radyo ug telebisyon nga pag-ebanghelyo.
- Pang-ebanghelyo nga mga audio ug video cassette.
- Mga pang-ebanghelyo nga mga pelikula.
- Pang-ebanghelyo nga pagtuon sa Biblia sa balay, simbahan, o lugar nga tigumanan sa komunidad.
- Pang-ebanghelyo nga mga kurso sa pagsulatanay.
- Pagsakay sa mga katawhan ngadto sa simbahan ug mga tigom sa pang-ebanghelyo.
- Binalaybalay nga pag-ebanghelyo
- Pag-ebanghelyo sa mga tawo sa militar.
- Pag-ebanghelyo nga gitumong sa pagkab-ot sa nagnegosyo ug propesyonal nga mga tawo.
- Mga programa sa pagpang-edukar nga adunay pagpang-ebanghelyo gihatagan ug pagtagad.
- Mga programa sa medikal nga adunay pagtagad sa pagpang-ebanghelyo.
- Pag-ebanghelyo sa telepono.
- Magrekorida aron mangimbita ug mga tawo sa mga panagtigom sa pag-ebanghelyo.
- Personal nga mga sulat nga nagpakigbahin sa Ebanghelyo.
- Institusyonal nga pag-ebanghelyo sa mga bilangoan, mga ospital, mga balay sa mga tigulang.
- Pag-ebanghelyo pinaagi sa Kristohanong edukasyon: Sunday School, Vacation Bible School, ug Biblia nga mga tunghaan.

- Pag-ebanghelyo sa mga parke, plaza, ug uban pang sentro nga mga dapit nga tigumanan.
- Pag-ebanghelyo sa espesyal nga mga tigom sa komunidad, pananglitan, lokal nga pasun dayag, sirkus, o politikal nga rali.
- Pang-ebanghelyo nga mga konsierto ug mga palabas.
- Literatura nga pang-ebanghelyo: Pag-apod-apod sa mga gagmay'ng basahon, libro, ug uban pang mga naimprinta nga mga materyales.
- Pag-ebanghelyo sa espesyal nga mga grupo: palahubog, naadik sa druga, gigutom, walay puy-anan, pag-atiman sa bata, pangisip o pisikal nga kakulangan.
- Nilain nga mga pagsangyaw sa ebanghelyo ngadto sa mga bata, kabatan-onan, kalalakin-an, ug kababayen-an.
- Pagpang-ebanghelyo sa internasyonal nga mga estudyante sa lokal nga kolehiyo o unibersidad.
- Pag-ebanghelyo sa mga pampublikong tulunghaan.
- Pangmasang krusada sa lokal, rehiyonal ug nasudnong lebel.

Ang pipila sa mga paagi sa pag-ebanghelyo sa miaging listahan dili posible sa pipila ka mga nasud tungod sa mga regulasyon sa gobyerno. Apan ang punto mao nga ang pagtuhop nga pag-ebanghelyo usa ka seryoso nga paningkamot nga himoon aron masulod ang nasud sa Ebanghelyo sa matag lehitimong paagi nga posible.

Walay kinutuban sa nagkalainlaing paagi nga mahimong ilakip sa pagtuhop nga pag-ebanghelyo. Hinumdomi nga ang tumong mao ang pag-abot sa matag usa sa Ebanghelyo.

PAG-ANDAM SA LOKAL NGA IGLESIA

Tungod kay ang paningkamot sa rehiyon ug sa nasud naggikan sa gibuhay sa lokal, ug tungod kay ang pagtuhop nga pag-ebanghelyo nahitabo sulod sa estruktura sa lokal nga iglesia, mahi nungdanon nga ang lokal nga pastor mahibalo kon unsaon pag-andam sa iyang kongregasyon alang sa pagtuhop nga pag-ebanghelyo. Ania ang pipila ka mga paagi aron makatabang sa pastor sa pagtuman niini nga tumong:

- Paghimo ug panig-ingnan sa imong kaugalingon: Kon ang imong kongregasyon makakita kanimo nga naghinam-hinam sa pag-ebanghelyo ug pagpangabig sa mga kalag, sila matakdan sa imong kadasig.
- Idirekta ang mensahe sa Domingo sa buntag ngadto sa mga dili-luwas. Kung ang dili-luwas nga mga tawo mobisita sa simbahan, kini kasagaran sa Dominggo sa buntag.
- Matag karon ug unya, iwali sa sunod-sunod nga mensahe mahitungod sa pag-ebanghelyo.
- Gamita ang mga himan sa komunikasyon sa pag-ebanghelyo nga anaa sa inyong kongregasyon: Kini maglakip sa video ug audio cassette teyps, mga pelikula, ug usa ka talaan sa libro nga nagpunting sa pag-ebanghelyo.

-Himoa ang pagpangabig sa kalag nga kinahanglanon alang sa pagpangulo sa simbahan. Ang kwalipikasyon alang sa matag lider kinahanglan nga siya mangabig sa mga kalag. Kung ang imong karon nga pagpangulo wala mangabig sa mga tawo ngadto kang Kristo, sugdi pinaagi sa pagbansay kanila.

-Itumong ang Sunday School alang sa pagpangabig ug kalag: Ang mga magtutudlo kinahanglan nga bansayon unsaon sa pagpresentar sa Ebanghelyo ug sa pagdapit sa mga estudyante sa pagtubag niini. ang dili-luwas nga mga ginikanan sa mga bata sa Sunday school kinahanglan nga maabot.

-Himoa ang pag-ebanghelyo nga pangunang gitagad sa mga tigom sa pag-ampo: Daghang mga miting sa pag-ampo karon nga nahimong laing serbisyo uban sa pag-awit, maayo nga pagwali, apan diutay ang tinuod nga pag-ampo. Dad-a ang imong mga katawhan balik ngadto sa tinuod, gipangulohan sa Espiritu, pag-ampo sa Bag-ong Tugon nga nagpunting sa nawala ug nagabangon sa mga mamomoo alang sa pag-ani.

-Ipahigayon ang pagbansay sa pag-ebanghelyo: Mahimo nimo kining gamiton nga kurso sa "*Sama Sa Levadurang Pag-ebanghelyo*," alang niana nga katuyoan. Padayon sa pagsubli sa klasi samtang adunay mga bag-ong miyembro nga mobalhin ngadto sa imong kongregasyon o ang bag-ong mga kinabig moduol sa Ginoo.

-Paghimo ug plano alang sa imong dapit: Pagkuha ug usa ka mapa sa imong baryo o ciudad. Bahina kini sa mga seksyon ug pagbutang ug usa ka lider sa matag seksyon. Dayon. . .

-Paglain ug labing minus usa ka gabii sa usa ka semana sa personal nga pag-ebanghelyo. Gihimo lamang nato ang mga butang nga atong gigahinan ug panahon sa pagbuhat, ug kini tinuod sa pag-ebanghelyo. Kamo dili magsugod sa pagpangabig sa mga kalag hangtud nga inyong ibutang ang tino nga panahon alang niini.

-Paggahin ug eksaktong adlaw ug oras, pakigkita sa mga mamumuhat alang sa pag-ampo, ug dayon ipadala sila nga tinagurha. Hatagi sila ug mga kard nga ipahat sa pagbisita sa mga pamilya, negosyo, mga tindahan, mga plaza, mga parke, mga gasolinahan, mga inuman, mga hawanan sa linaw - bisan diin – kini mao ang pagtuhop nga pag-ebanghelyo.

-Palmugna sa pagsunod nga pag-atiman nga programa: Bansaya ang inyong mga tawo nga personal nga responsable sa pagsunod nga pag-atiman sa mga kinabig. Pagsugod ug klasi alang sa bag-ong mga kinabig aron sa pagtudlo kanila sa sukaranan nga mga doktrina sa Kristohanong pagtoo ug ilangkob kini sa iglesia.

KINAUGALINGONG EKSAMEN

1. Isulat ang sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.

---

2. Ipatin-aw ang "pagtuhop nga pag-ebanghelyo."

---

3. Itingob ang Bibliyanhong basihan sa pagtuhop nga pag-ebanghelyo.

---

4. Hisguti ang sukaranan nga mga prinsipyo sa pagtuhop nga pag-ebanghelyo.

---

5. Hisguti ang sumbanan sa pagtuhop nga pag-ebanghelyo.

---

6. Ipatin-aw kon unsaon sa usa ka pastor sa pag-andam sa iyang kongregasyon alang sa pagtuhop nga pag-ebanghelyo.

(Ang mga tubag sa eksamen gihatag sa katapusan nga kapitulo niini nga manwal.)

ALANG SA DUGANG PAGTUON

1. Ang kurso sa Harvestime International Institute, "*Makakahimtangang Pagtuki*," nag detalye kon unsaon sa pag-analisar ang usa ka balangay, ciudad, rehiyon, o nasud sa dili pa kini maabot sa Ebanghelyo. Kini motabang kaninyo sa pag-ila sa mga pangina hanglan ug paghan-ay sa mga plano alang sa pagtuhop nga pag-ebanghelyo..
2. Pagplano alang sa pagtuhop nga pag-ebanghelyo sa ciudad o balangay nga inyong gipuy-an. Pag-ampo mahitungod sa unsa nga mga kalihokan sa pag-ebanghelyo nga kinahanglan ilakip ug dayon maghimo ug eskedyul aron sundon ang inyong mga plano. Unsang mga simbahan o mga organisasyon sa Kristiyano ang makauban kaninyo sa pagsulod sa inyong komunidad?
3. Kon kamo nagatuon niini nga kurso sa bilanggoan, paghimog plano sa pagtuhop nga pag-ebanghelyo alang sa institusyon diin kamo gibilanggo. Kon ang inyong bilanggoan adunay tsaplin, hangyoa ang iyang tabang.

KAPITULO 12

ANG MGA PAAGI: MASA NGA PAG-EBANGHELYO

MGA TUMONG:

Sa pagkahuman niini nga kapitulo kamo makahimo sa:

- Pagsulat sa sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.
- Pagpasabot sa mga benepisyo sa masa nga krusada.
- Pagtingob sa impormasyon nga gihisgutan niini nga leksyon mahitungod sa:
  - Espirituhanong pagpangandam
  - Ang lokasyon sa krusada
  - Ang kontrata sa pasilidad
  - Mga petsa ug oras
  - Pagmantala
  - Mga panalapi
  - Pagpaandam sa pasilidad
  - Pagbansay sa mga magbubuhat
  - Pagpahigayon sa serbisyo
  - Pagsunod nga pag-atiman
- Pagpahigayon sa masa nga krusada.

SAG-ULOHONG BERSIKULO:

Tuman-aw kamo taliwala sa mga kanasuran, ug sud-onga, ug matingala sa dakong kahibulongan, kay Ako magbuhat sa usa ka buluhaton sa inyong mga adlaw, nga dili ninyo toohan, bisan kini gisugilon kaninyo (Habacuc 1: 5)

PASIUNA

Ang usa ka komunidad, rehiyon, o nasud dili matuhop sa Ebanghelyo nga walay masa nga pag-ebanghelyo. Adunay daghan nga mga tawo nga aboton sa Ebanghelyo, ug ang pangma sang pagsangyaw nagpunting sa pag-abot sa dagkong grupo sa mga katawhan sa usa ka higayon.

Sa Kapitulo 9 kamo nakakat-on unsaon pagbuhat sa personal nga pag-ebanghelyo. Kini nga leksyon nagpatin-aw kon unsaon pagbuhat sa pangmasang pag-ebanghelyo. Ang duha giga mit sa mga panahon sa Bag-ong Tugon, ug ang duha mahinungdanon pa gihapon sa pag-ebanghelyo karon.

ANG PANGMASA NGA PAGPANG-EBANGHELYONG KRUSADA

Usa sa labing epektibo nga paagi sa pag-ebanghelyo sa grupo mao ang pangmasa nga pag-pang-ebanghelyo nga krusada nga mao ang hiniusang paningkamot sa mga magtotoo sa pag-abot sa matag indibiduwal sa usa ka ciudad uban sa Ebanghelyo sa Gingharian sa Dios.

Kini dili usa ka sunod-sunod nga mga tigom nga gihimo sulod sa upat ka mga bungbong sa lokal nga iglesia. Kini dili usa ka kapukawan, kay ang kapukawan naghisgot sa pagpabuhi sa usa ka butang nga kaniadto buhi apan duol na sa kamatayon. Ang kapukawan alang sa mga magtotoo nga nabugnaw sa ilang espirituhanong kasinatian. Ang masa nga pagpang-ebanghelyo nga krusada gitumong sa pag-abot sa dili-luwas nga populasyon sa tibook nga lugar.

Ang pangmasa nga paagi sa pagsangyaw Kasulatanhon. Gibanabana nga 150 ka beses sa Bag-ong Tugon atong mabasa nga si Jesus namulong ngadto sa mga panon sa katawhan. Si Apostol Pablo ug ang ubang mga tinun-an kasagaran nangalagad sa mga dapit sa kadalanan diin ang mga panon sa katawhan nagkatapok.

Ang pangmasa nga krusada nakaabot sa mga tawo nga nangita sa Dios sulod sa mga katugan. Kini nagtandog sa mga tawo kinsa dili gayud mosulod sa simbahan nga bilding. Kini naghatag ug higayon alang sa pagpakita sa gahum sa Dios ngadto sa mga dili magtotoo. Kini nakaabot sa daghang mga tawo sa dinalian uban sa Ebanghelyo ug usa ka importante nga paagi sa pag-abot sa kusog nga pagtubo sa populasyon sa kalibutan.

Ang masang pagpang-ebanghelyo nga krusada makatabang sa pag-ila sa espirituhanon nga yuta nga andam sa pag-ani ug sa kasagaran moresulta sa pagpananom sa bag-ong mga simbahan. Kon aduna nay mga iglesia sa maong dapit, ang pagtubo masinati sa dihang ang bag-ong mga kinabig nadugang sa ilang mga panagtigom.

ESPIRITUHANONG PAGPANGANDAM

Ang mga sugyot niini nga leksyon gituyo nga giya alang sa mekanikal ug pisikal nga mga bahin sa pagpahigayon sa usa ka krusada. Apan kini kinahanglan nga tin-aw nga masabtan nga kon kamo mokab-ot sa materyal ug mekanikal nga kahingpitan nga walay espirituhanong gahum, kamo mahimonng ingon sa usa ka "saba nga tumbaga o usa ka alingogngog nga piyangpiyang. Ang "espirituhanong pagpangandam mao ang labing importante nga bahin sa bisan unsa nga paningkamot sa pag-ebanghelyo.

Ayaw itugot sa inyong kaugalingon nga mahulog sa lit-ag nga mahimong puliki kaayo sa mekanikal nga mga detalye sa krusada nga inyong gikompromiso ang labing importante nga sangkap sa tanan - espirituhanong pagpangandam. Ang pangmasa nga krusada epektibo la mang kung ang Ebanghelyo sa Ginghamlan sa Dios gipresentar uban sa dihog ug gahum sa Espiritu Santo nga anaa aron sa pagluwas, pag-ayo, ug paglingkawas - ug kini nagkinahanglan sa espirituhanong pagpangandam.

LOKASYON SA KRUSADA

Ang katuyoan sa pangmasa nga krusada mao ang pagdala sa Ebanghelyo ngadto sa wala pa makadungog niini. Kon asa kamo mopahigayon sa krusada matino sa usa sa duha ka mga paagi:

Una, kamo mahimong makadawat ug imbitasyon gikan sa usa ka pastor, ahensya sa mision, o mga magtotoo sa komunidad nga moabot ug magpahigayon ug usa ka krusada. Pag-ampo sa matag pagdapit ug kung kamo nagtoo nga kini kabubut-on sa Dios alang kaninyo, dawata kini.

Ikaduha , kamo mahimong gisugo sa Dios nga moadto sa usa ka dapit. Niini nga hitabo, kamo kinahanglan mokontak sa mga magtotoo sa maong dapit ug sultihi sila sa palas-anon sa inyong kasingkasing ug siguroha ang ilang kooperasyon kung mahimo. Kung walay mga magtotoo o natukod nga mga iglesia sa lugar, o kung dili kamo makasiguro sa lokal nga kooperasyon, kamo kinahanglan gihapon nga moadto kon nagtoo kamo nga ang Dios nagpadala kaninyo.

Alang sa usa ka krusada nga adunay nasudnong epekto, ang kapital nga dakbayan sa nasud o usa ka nag-unang dakbayan ang pilion. Sa higayon nga ang usa ka ciudad napili na, nan ang tukmang nahimutangan sa sulod sa ciudad ang kinahanglan pagahukman. Kini mahinungdanon kaayo, tungod kay bisan pa nga maayo ang inyong buhaton, kung ang mga tawo dili makaplag o daling makaadto sa usa ka lugar, ang inyong uban nga paningkamot walay bili. Ang labing maayo nga nahimutangan sa bisan unsang ciudad mao ang kutob sa mahimo duol sa pinakabug-at nga konsentrasyon sa populasyon.

Ania ang pipila ka mga dapit nga mahimong gamiton alang sa usa ka pangmasa nga krusada:

USA KA DAKONG HAWAN:

Kini napamatud-an na nga mao ang labing maayong lokasyon. Ang usa ka plataporma mahimong tukoron sa pinakamaayo nga dapit sa hawanan ug daghan ang mga tawo nga mapasulod. Kini sagad gamiton nga walay bayad.

USA KA SENTRONG PARKE:

Ang pagtugot sa paggamit sa sentro nga parke o plasa kasagaran makuha gikan sa lokal nga mga awtoridad. Ang kaayohan sa usa ka parke o plasa mao nga kini nahibaloan sa matag usa sa komunidad ug makadani kini sa mga dili unta moadto pero miabot. Kini usab sa kasagaran makuha nga walay bayad o gamay nga kantidad sa salapi.

USA KA DULAANAN:

Ang mga dulaanan kasagaran ilado sa mga tawo sa ciudad. Pag-amping nga makakuha ug sinulat nga pagtugot sa paggamit sa aktuwal nga dulaanan ug alang sa pagtukod sa usa ka plataporma sa hawanan. Ang sirado nga dulaanan naghatag sa dugang nga regulasyon sa panon sa katawhan. Susiha ang mga entrada ug mga gawasanan aron makasiguro nga sila maayo ang pagkabutang ug igo.

(Pahinumdom: Ang mga bilding sa simbahan dili angay gamiton alang sa pangmasa nga krusada tungod kay kini nakapugong sa pagka-epektibo sa buluhaton nga panggawas. Daghan sa dili-luwas nga mga tawo ang dili komportable nga mosulod sa simbahan. Ang uban nga mga denominasyon nagdili sa ilang mga miyembro nga mosulod sa mga simbahan sa uban pang mga denominasyon.)

Sa matag lokasyon, adunay mga dugang nga mga butang nga ikonsiderar:

- Lingkoranan.
- Igo nga parkinganan.
- Igo nga mga entrada ug mga gawasanan.

- Nahimutang duol sa mga pampublikong transportasyon.
- Adunay elektrisidad alang sa suga ug palanog.
- Mga kasilyas.

ANG KONTRATA SA PASILIDAD

Kinahanglan nga adunay usa ka pinirmahan nga kontrata alang sa pasilidad sa dili pa buhaton ang bisan unsang pag-anunsyo nga nagpahibalo sa lugar sa krusada. Ang pipila ka mga nag-unang mga butang nga gikinahanglan sa kontrata mao ang:

1. Ang inyong ngalan ug ang ngalan sa tawo, kompanya, o asosasyon nga nagpa-abang sa lugar alang kaninyo.
2. Ang eksakto nga mga petsa diin inyong gamiton ang mga pasilidad.
3. Ang tukmang mga panahon nga imong gamiton ang mga pasilidad.
4. Ang kinatibuk-ang kantidad sa salapi nga ibayad alang sa paggamit sa pasilidad.
5. Ang paagi ug eksaktong petsa nga ang pagbayad himoon.
6. Ang eksakto nga oras sa nag-una sa una nga miting kung mahimo ninyong makuha ang pasilidad alang sa pagpangandam.
7. Ang ubang mga baryabol: Ang bayad ba naglakip sa elektrisidad? Plataporma? Lingkoranan? Kasilyas? Panglimpyo?

MGA PETA SA KRUSADA

Ang mga petsa sa krusada mahimong apektado sa pasilidad nga inyong gipili. Mahimong magamit lamang kini sa pipila ka mga adlaw o sa pipila ka mga bulan. Ang ubang mga butang nga hunahunaon sa pagpili sa mga petsa naglakip sa:

- **Panahon:** Kon ang krusada ipahigayon sa gawas, kinahanglan nga inyong konsiderahon ang hilabihan ka tugnaw, basa, ug init nga panahon ug maningkamot nga malikayan kini. Mokonsulta sa lokal nga mga tawo sa ciudad nga giplano ang krusada sa pinakamaayong panahon sa paghimo sa krusada.

- **Mga Pista Opisyal:** Labing maayo ang paglikay sa mga panahon sa bakasyon tungod kay ang mga tawo puliki sa ilang mga pamilya ug sa mga pagsaulog.

- **Mga Nagkasumpaki Nga Mga Hitabo:** Likayi ang pagkasumpaki sa mga panghitabo sa komunidad sama sa mga fiesta, mga pasundayag, mga kalihokan sa eskwelahan, politikan hong mga tigom, ug uban pa.

MGA ORAS SA KRUSADA

Aron maabot ang pinakadaghan nga mga tawo, i-eskedyul ang krusada sa panahon nga sila makatambong. Hunahunaa ang eskedyul sa trabaho sa lokal nga komunidad, mga regulasyon sa oras kung diin magamit, ug eskedyul sa pampublikong transportasyon.

PAGMANTALA SA KRUSADA

Kon kamo mapakyas sa pagpahibalo sa mga tawo nga usa ka krusada ang ipahigayon, inyong masayloan ang gihatag nga dakong potensyal sa pangmasang panagtigom. Bisan sa limitado

nga badyet, kamo makaabot sa daghang mga lugar nga adunay balita sa panagtigom. Una, kinahanglang inyong masuta ang duha ka butang:

1. Unsa ang ilakip sa inyong pag-anunsiyo.
2. Kung asa nimo igahin ang mga pundo nga anaa.

Atong tagdon ang matag usa niini nga mga butang:

UNSA ANG INYONG ILAKIP:

Ang mga petsa, panahon, ug tin-aw nga direksyon mahitungod sa nahimutangan sa krusada kinahanglan nga ilakip sa tanang pag-anunsiyo. Kamo usab mopahibalo nga si Jesus sa giha pon namuhat ug mga milagro sa kaluwasan, kaayohan, ug kalingkawasan karon. Kini nag mugna sa interes niadtong kinsa adunay panginahanglan sa kaayohan o kalingkawasan sa ilang mga kaugalingon o adunay mga minahal nga nanginahanglan. Kini usab nagdala sa mga tawo sa krusada uban ang espiritu sa paglaum, sa tinuod nangita sa pagpadayag sa gahum sa Dios.

DIIN NINYO GASTOSON ANG INYONG SALAPI:

Ania ang pipila ka mga paagi sa pag-anunsiyo nga ikonsiderar sa paggasto sa inyong badyet sa pagmantala.

Mga Gagmay'ng basahon: Ang mga gagmay'ng basahon mao ang labing importante nga pa lid sa pagmantala nga mahimo ninyong iandam. Kini usa ka pahibalo sa krusada nga gipatik sa dili mahal nga papel nga gibana-bana nga 5 ½ sa 8 ½ ka pulgada nga gidak-on. Sila perso nal nga ipanghatag ngadto sa mga tawo sa kadalanan, mga plasa, mga parke, ug mga tinda han. Sila mahimo nga ihatag sa lokal nga mga magtotoo ug mga simbahan aron ipanghatag. Kamo mahimo usab nga manghatag niini pinaagi sa pagbalay-balay. Himoa ang mga gagmay nga basahon nga madanihon kutob sa mahimo, apan barato aron daghan ang maimprinta. Si guroha nga hatagan ug taas nga panahon ang tig-imprinta aron makuha ang mga gagmay nga basahon sa petsa nga inyong gusto.

Iapud-apod ang mga basahon sa tanan nga bahin nga gusto ninyong maabot sa usa ka semana sa dili pa ang krusada magsugod. (Sa mga dapit diin ang pagpanglutos ug pagsupak mahita bo, mas maalamon nga maghulat hangtud tulo ka adlaw sa dili pa magsugod ang krusada sa pag-apod-apod sa mga basahon.) Pag-organisar ug mga grupo sa mga tawo nga moadto sa mga dapit nga ipanghatag ang mga basahon. Ang pinakamaayo nga paagi sa paghimo niini mao ang paggamit sa usa ka mapa sa lugar ug itudlo ang mga tawo ngadto sa piho nga mga seksyon.

Mga bandera: Ang mga bandera sagad mga panapton nga gihigtan sa mga pisi sa mga dag kong mga interseksyon sa ciudad. Siguraduhon nga ang matag dagko nga dalan paingon sa ciudad mapwestohan. Tingali nagkinahanglan ug pagtugot gikan sa gobyerno sa ciudad aron buhaton kini sa pipila ka mga dapit. Kamo makabutang usab ug mga bandera sa plasa ug mga parke - diin daghang mga tawo ang nagpundok. Siguroha nga ang tanang impormasyon (pet sa, oras, lokasyon) gilakip sa bandera.

Mga karatula: Ang karatula maoy pinalapad nga basahon, nga adunay sama nga disenyo ug impormasyon. Ang kalainan mao nga mas dako kini ug gipatik sa baga nga papel aron maipa kita sa matag dapit nga anaa sa tibook ciudad. Pag-usab, labing maayo ang pag-organisar sa usa ka tim sa mga tawo ug sultihi sila sa tukmang mga lugar nga ilang ibutang ang mga karatula. Ang katuyoan mao ang pagbutang ug mga karatula diin makita sila sa mga tawo, bisan diin ang pinakadaghan nga mga tawo nga naglakaw sa ciudad. Ayaw pagbutang ug usa la mang ka karatula sa usa ka lugar. Ang mga mata sa mga tawo madani sa usa ka dapit diin tulo o upat ang nahimutang nga parehas nga mga karatula.

Pangrekorida nga sakyanan: Adunay pipila ka mga tawo nga dili makabasa sa mga karatula, gagmayn'ng basahon, o mga bandera, apan kini makasabot sa pahibalo nga ilang nadu ngog sa kusog nga pagrekorida. Ang pangrekorida nga sakyanan adunay pangpubliko nga adres samtang naglibot sa tibook ciudad nga nagpahibalo sa krusada. Sa maampingon pag-andam ug usa ka sinulat nga pahibalo nga basahon ug markahan ang piho nga rota sa sakyanan aron sa pagbiyahe ang mga lugar dili parehas aron malibot ang tibook ciudad.

Mga pamantalaan: Ang pamantalaan nga nag-anunsyo kinahanglan nga adunay basihang kasayuran nga anaa sa mga gagmay'ng basahon ug mga karatula. Ayaw kahadlok nga mo hangyo sa mga bayronon sa pagmantala, tungod kay kamo nagbuhat ug usa ka pangpubliko nga serbisyo. Ang mga tawo maluwas gikan sa pagkaadik sa droga, alkoholismo, ug maayo sa espirituhanon, pangisip, ug pisikal nga kahimtang tungod sa krusada. Ang ciudad mahimo nga mas maayo nga dapit tungod sa Dios nga namuhat sa komunidad. Daghang mantalaan ang naghimo ug usa ka libre nga balita sa artikulo mahitungod sa krusada. Kini nga artikulo kinahanglan maglakip sa nag-unang impormasyon sa mga petsa, mga panahon, ug nahimutang sa tigom, apan mahimo nga mas detalyado kay sa gibitay nga pahibalo. Isugyot nga ang usa ka magbabalita mointerbyu kaninyo ingon nga bisita nga mga ebanghelista o ibalita ang unang serbisyo sa krusada.

Internet ug sosyal medya: Kung adunay Internet, gamita ang Internet ug sosyal medya aron imantala.

Radyo ug Telebisyon: Kon daghan ang radyo ug telebisyon sa usa ka lugar, angay ninyong ikonsiderar kini nga matang sa pagmantala usab. Pag-usab, maghimo kamo ug serbisyo sa komunidad, busa ayaw kahadlok sa paghangyo sa mga balayronon sa pagmantala. Siguroha nga adunay usa ka sinulat nga kontrata nga nag-ingon gayud kon unsang orasa sa adlaw nga ipakita o ibalita ang pahibalo ug ang gidugayon sa panahon sa pagpahibalo.

Ania ang pipila ka mga sugyot sa paggamit sa radyo ug telebisyon nga walay gasto:

- Kontaka ang mga indibiduwal ug mga organisasyon nga nagsibya sa Kristohanong radyo o mga programa sa telebisyon sa lokal nga lugar. Hangyoha sila sa pag-anunsyo sa krusada sa ilang mga programa.
- Isugyot nga ang usa ka estasyon mohatag ug mubo nga pangpubliko nga pag-alagad sa mga pag-anunsyo, samtang kamo nagbuhat sa komunidad nga serbisyo.
- Isugyot nga ang kawani sa estasyon moadto sa unang miting sa krusada ug mag-teyp sa usa ka bahin niini o isibya samtang ginabuhat.

-Isugyot nga ikaw, ingon nga usa ka bisita nga ebanghelista, interbyuhon sa usa sa lokal nga sekular nga mga programa.

Espesyal nga mga koreyo: Espesyal nga mga sulat sa imbitasyon mahimong ipadala sa mga lider sa gobyerno ug negosyo ug uban pa sa komunidad.

Telepono: Kon adunay serbisyo sa telepono sa ciudad, pagkuha ug kopya sa gi-imprinta nga direktoryo sa telepono. Gisila ang basahon ngadto sa mga seksyon ug bahinbahina ang mga panid niini taliwala sa lainlaing mga iglesia. Pagkuha ug lokal nga mga magtotoo nga mohimo sa personal nga tawag nga magdapit sa mga tawo sa tigom.

Binaba nga mga pagmantala: Ang binaba nga mga pahibalo mahimong himoon sa mga miting sa lokal nga mga balay pundukanan, mga tulunghaan, mga panghitabo sa komunidad, ug mga simbahan.

MGA PANALAPI SA KRUSADA

Dawaton ang mga halad sa mga pangmasang krusada, apan sa kadaghanang mga hitabo, ang mga halad dili gayud pagadawat hangtud sa ulahing bahin sa krusada; ayaw gayud sa una nga gabii. Una, ang gahum sa Dios kinahanglan nga mohugpa sa komunidad aron makuha ang mga kasingkasing sa mga tawo. Sa dihang ang mga tawo makatilaw na sa katinuoran ni Jesus, ang mga gahum sa kaaway pinaagi sa hungihong, butangbutang, ug bakak nga mga sumbong kabahin sa panalapi dili makaguba sa buluhaton.

Ang mga panalapi kinahanglan nga pagadumalahon sa dayag kaayo. Aron makasiguro niini, maalamon ang pagtukod sa usa ka lokal nga komite sa mga Kristohanon aron modumala sa panalapi. Ang pag-ihap, pagrekord, ug pagtipig sa salapi kinahanglan dili gayud ipiyal sa usa ka tawo. Ang labing minus tulo ka mga tawo kinahanglan nga anaa sa tanang panahon sa diha nga ang usa ka halad ihapon ug iproseso. Kon adunay usa ka lokal nga bangko, maalamon ang pagbukas sa usa ka nilain nga pangkrusada nga panalapi.

Ang hingpit nga rekord sa tanang pundo nga nadawat ug gigastos sa krusada kinahanglan tipigan. Ang mga butang kinahanglan resibohan, ug ang kasayuran magamit sa lokal nga mga pastor ug mga simbahan. Ang mga halad nga nakolekta kinahanglan gamiton aron ibayad sa abang sa mga pasilidad, pag-anunsiyo sa krusada, mga arkila sa ekipo, ug ang may kalabutan nga transportasyon, tulogan, ug mga gasto nga ginagmay.

PASIUNANG PAGPANGANDAM SA PASILIDAD

Adunay ubay-ubay nga mga butang nga inyong kinahanglan buhaton aron maandam ang pasilidad sa krusada sa dili pa ang unang tigum. Kini naglakip sa mosunod:

ANG LOKASYON:

Ang nahimutangan sa krusada kinahanglan nga tin-aw nga gimarkahan sa mga bandila, mga karatula, o mga timailhan sa hawanan ug diha sa duol nga lugar.

ANG PLATAPORMA:

Kung ang pasilidad walay plataporma, kinahanglan ninyong magtukod. Ang una nga buhaton mao ang pagtino sa nahimutangan niini. Ania ang pipila ka mga butang nga ikonsiderar:

1. Ang mga tawo natural nga magtigom sa atubangan sa plataporma bisan unsa ka da kong panon sa katawhan? Kon wala kamo'y mga babag sa kilid ug sa likod sa plata porma, mahimo nga ang mga tawo sa hingpit mosirkulo sa tanan nga paagi sa inyong palibot ug kini lisud sa pagpugong sa panon sa katawhan ug kuhaon ang ilang pagta gad.
2. Kon ang krusada gihimo sa sirado ug may koral o kuta, importante nga ibutang ang plataporma sa pikas tumoy sa nag-unang entrada aron ang mga tawo dili mopalibot sa plataporma ug hinungdan sa kabaldahan sa panahon sa pag-alagad.
3. Kung ang yuta dili patag kinahanglan inyong hunahunaon ang dapit kung asa makita sa mga tawo ang labing maayo nga plataporma. Kon ang pasilidad walay lingkoranan, ang mga tawo mobarug sa panahon sa serbisyo ug kini lisud kon sila mobarug sa baki lid o uban pang iregularidad.
4. Kon kamo anaa sa plasa sa ciudad o parke, gusto ninyo nga makita ang plataporma diin anaa ang labing gamay nga kasaba gikan sa trapiko. Sa daghang mga higayon, ang mga kompaniya sa troso mohatag ug kahoy alang sa pagtukod sa plataporma sa krusada. Sa pipila ka mga higayon, sila mopaabang o mopahulam sa mga kahoy. Kini mas maayo kay sa mopalit niini tungod kay inyong ibalik kini sa dihang ang kru sada mahuman na. Mahimo ninyong ikonsiderar ang pagbutang sa plataporma sa iba baw sa dagkong mga baril, sama sa lana ug daghan nga mga baril sa likido, kon kini anaa. Ang gidak-on sa plataporma gitino kung unsa ka daghang mga tawo nga gusto ninyong pasak-on niini. Siguroha nga maglakip sa usa ka rampa paingon sa pulpito nga dapit gikan sa duha ka kilid sa plataporma. Kini gamiton alang sa mga pagpama tuod sa kaluwasan, kaayohan, ug kalingkawasan nga inyong makuha gikan sa mami minaw. Ang lig-on nga mga babag ubay sa gawas nga bahin niini nga rampa makata bang sa mga tawo sa pagsuporta sa ilang mga kaugalingon sa ilang pagsaka kanaug sa rampa. Ang mga islab nga mga kahoy nga gipanglansang tabok sa rampa naghatag ug maayo nga sandiganan.

ANG DAPIT SA ALTAR:

Kutayi ang dapit nga diretso sa atubangan sa plataporma. Kini makapugong sa mga tawo gi kan sa pag-alirong usab duol sa atubangan ug sa paghatag ug dapit sa nangalagad kauban niadtong motubag sa mga tawag sa altar. Idesinyo ang mga lubid aron mahulog kini kung gusto ninyo nga ang tanan nga mga tawo moduol sa atubangan panahon sa pagtawag sa altar.

ELEKTRISIDAD:

Siguroha nga adunay lahi nga linya alang sa mga suga ug sa sistema sa palanog. Ayaw pada gana sa parehong linya. Kanunay nga adunay kapanguhaan sa kuryente ug switch box sa usa ka lugar diin walay usa nga makahimo sa pagpanghilabot niini.

SISTEMA SA PALANOG:

Sulayi sa hingpit ang mga himan sa palanog labing minus usa ka oras sa dili pa ang matag serbisyo. Makatabang kon kamo adunay reserba nga ekipo o kapuli nga mga bahin nga daling mabatonan alang sa mga dinalian.

RESERBA NGA MGA SEKSYON:

Markahi ang bisan unsa nga gitagana nga mga seksyon nga tin-aw sa mga timaan. Panangliton, adunay usa ka reserba nga seksyon para sa paghubad alang niadtong dili makasulti sa dominanteng pinulongan. Kamo tingali magkinahanglan sa usa ka bahin alang sa mga musiker, mga soloista, o mga mag-aawit sa krusada. Kamo tingali moreserba ug mga lingkoran alang sa mga trabahante.

NAGKALAINLAIN NGA MGA PAGPANGANDAM:

Pag-andam sa mga sudlanan alang sa halad ug sa bisan unsang suplay sa magtatambag nga inyong gamiton, sama sa mga ilhanan, mga desisyon kard, mga basahon, ug uban pa.

PAGBANSAY SA MGA MAGBUBUHAT SA KRUSADA

Pinaagi sa pagbansay sa lokal nga mga magtotoo sa pagtabang sa krusada, sila mahimong labaw pa sa mga tumatan-aw lamang. Sila mahimong kabahin sa gawas nga buluhaton alang sa mga kalag ug mag-ampo ug mapas-an sa kabug-aton uban kaninyo imbis nga maghulat lang kung unsay mahitabo.

PAGREKRUT SA MGA MAGBUBUHAT:

Ang mga magbubuhat sa krusada kinahanglan nga hamtong nga mga magtotoo gikan sa miapil nga mga simbahan sa dapit diin ginahimo ang krusada. Ang mga pastor mahimong magrekrut ug mga magbubuhat gikan sa ilang mga simbahan ug mag-alagad ingon nga mga magtatambag. Kon kamo nagpahigayon sa krusada diin walay mga simbahan, pagrekrut sa usa ka tim sa mga magtotoo gikan sa laing duol nga lugar nga moanha ug motabang sa krusada isip mga magbubuhat.

PAG-ESKEDYUL SA PAGBANSAY NGA MGA SESYON:

Labing maayo ang pagpahigayon sa pagbansay sa mga magbubuhat sulod sa duha ka gabii sa dili pa magsugod ang krusada aron ang pagbansay lab-as pa diha sa hunahuna sa mga tawo. Ang unang sesyon mahimong ipahigayon sa usa ka lokal nga simbahan o hawanan sa panagtigom, apan ang katapusang sesyon kinahanglan nga ipahigayon mismo sa dapit sa krusada aron adunay aktuwal nga pagpahimutang sa mga magbubuhat.

Tungod lang kay ang tawo nahimong Kristohanon sulod sa taas nga panahon wala na magpasabot nga dili na siya kinahanglan bansayon. Ayaw tugoti ang bisan kinsa nga moingon, "Ako nahibalo kung unsay gusto ninyo nga buhaton, busa dili na kinahanglan nga ako moadto sa mga sesyon sa pagbansay." Ang lokal nga mga pastor nga miapil ug ang uban pa nga nagtinguha nga mahimong mga magbubuhat sa krusada kinahanglan mabansay.

PAGSANGKAP SA MGA MAGBUBUHAT:

Makatabang kon ang mga magbubuhat sa krusada mahibal-an pinaagi sa pagsul-ob ug ilha nan o de kolor nga ribon. Instruksiyoni sila nga magsul-ob ug maayo kutob sa mahimo, ug mamuhat uban sa mga miyembro sa ilang kaugalingong sekso kon mahimo. Sila kinahanglan anaa sa krusada nga dapit labing minus tunga sa oras sa dili pa magsugod ang serbisyo.

Ang mga magbubuhat kinahanglan usab nga adunay mga Biblia, mga lapis o bolpen, ug mga kard sa desisyon, kon kamo nagagamit kanila sa pagrekord sa mga ngalan ug adres sa bag-ong mga kinabig. Kon mahimo sa panalapi, kini maayo nga adunay giimprinta nga materyal nga ihatag ngadto sa bag-ong mga kinabig sama sa mga Ebanghelyo ni Juan o usa ka basahon nga ihatag kanila alang sa dugang nga panudlo mahitungod sa Kristohanong kinabuhi.

PAGBANSAY SA MGA MAGTATAMBAG:

Ang mga magbubuhat kinahanglan nga hatagan ug pangunang panudlo sa pagtambag. Sila kinahanglan masayud kon unsaon sa paggiya sa tawo ngadto ni Jesu-Kristo ug unsaon pag-ampo alang niadtong nagkinahanglan sa kaluwasan ug kaayohan. Paggamit sa pinili nga mga bahin niini nga kurso aron sa pagbansay kanila niining mga dapita. Adunay dugang nga mga sumbanan usab sa "Alang sa Dugang Pagtuon" nga seksyon niini nga leksyon.

Ang mga magbubuhat magaalagad sa dili-luwas nga motubag sa panawagan alang sa kaluwasan. Sila mahimo usab tawgon sa pag-alagad sa giyawaan (tan-awa ang mosunod nga seksyon sa pagkontrolar sa panon sa katawhan). Sila usab motabang sa pagpangalagad sa kalingkawaan ug kaayohan pinaagi sa pagpamuhat uban sa mga tawo sa ilang gikatudlo nga mga seksyon samtang nag-alagad kamo sa espesyal nga mga pag-ampo.

PAGKONTROLAR SA MGA TAWO:

Hinumdomi nga kamo anaa sa espirituhanong pakiggubat alang sa mga kalag sa mga lalaki ug babaye, nagaluwas kanila gikan sa mahangturong padulngan sa Impiyerno. Kon kamo nagbuhat niini sa dakong panon, ang gahum sa demonyo dili molingkod nga walay buhaton ug magtan-aw.

Una sa tanan, kamo kinahanglan adunay gahum ug awtoridad sa Balaang Espiritu ug gamiton kini sa ngalan ni Jesus aron sa pagbugkos sa mga espiritu sa pagkabalda. Ikaduha, kamo mo tugyan niini nga palas-anon ngadto sa inyong mga magbubuhat. Sila kinahanglan nga kanuay nga alisto sa mga pagkalinga ug pagkabalda ug mahibalo kon unsa ang buhaton kung sila mahitabo.

Bansaya ang mga magbubuhat sa paglihok dayon ug dili magduhaduha kon adunay problema nga motungha. Ayaw paghulat sa butang nga magtrabaho mismo, tungod kay dili kini mahitabo. Ayaw paghulat sa usa ka tawo nga motubag. Ilha kini dihaduha dayon isip usa ka buhat sa Yawa ug atubangon kini nga ingon niana.

Ang importante nga butang dinhi mao ang pag-atubang sa problema sa ingon nga paagi nga dili makahimo ug mas dako nga pagkabalda kay sa nahitabo na. Ayaw pagbuhat bisan unsa nga makapadako sa sitwasyon. Lihok sa paagi nga magdala sa atensyon pabalik sa plata porma sa pinakamadali nga paagi.

Kasagaran, gamiton ni Satanas ang usa ka tawong gigamhan sa demonyo aron magsugod ang usa ka demonstrasyon. Sa kasagarang hitabo, ang mga magbubuhath dili modumala niini diha mismo sa taliwala sa panon uban sa mga tawo, apan hinoon dalha sila sa madali sa gawas sa hawanan ug hinginli ang yawa. Ang importante nga butang mao, bisan unsa ang pagabuhaton, buhata kini sa madali ug sa hilom kutob sa mahimo. Ilha ang mga kabaldahan kon unsa sila: Si Satanas naglihok aron makababag sa ginabuhat sa Dios.

Ingon nga kabahin sa pagdumala sa kadaghanan, kinahanglan inyong bansayon ang mga espesyal nga trabahante sa plataporma ug sa mga rampa niini. Ang mga trabahante sa rampa kinahanglan dili motugot sa dili awtorisado nga mga tawo gikan sa plataporma, ug motabang sa mga awtorisadong tawo nga mosaka kanaug gikan sa plataporma. Sila usab modawat sa mga tawo nga mopamatuod nga gidala sa mga magbubuhath gikan sa panon, susiha ang mga milagro, ug dayon ubani sila ngadto sa plataporma.

Ang mga magbubuhath sa plataporma kinahanglan nga maglakip sa mga katabang nga ibutang sa duha ka kilid sa plataporma nga gibansay nga dili motugot kang bisan kinsa nga mosaka sa plataporma nga wala gipadala sa usa sa mga magbubuhath sa rampa. Labing minus duha pa ka mga magbubuhath sa plataporma ang kinahanglan makatabang sa paghan-ay sa linya sa testi monyo.

Ingon nga kabahin sa pagdumala sa kadaghanan, kamo gusto nga magbansay sa mga kaabag nga motabang sa mga tawo sa pagpalingkod (kon ang lingkuranan gitagana) ug alang sa pagkolekta sa halad. Tingali kamo kinahanglan nga mobansay sa mga magbubuhath nga makatabang sa pagparking kung daghan ang mga tawo nga moabot nga adunay mga sakyanan. Pagtuon sa dapit nga parkinganan ug ang mga pamaagi ug pag-andam ug diyagrama kon unsaon sa pagpauswag sa trapiko. Kamo tingali gusto nga magreserba ug parkinganan sa mga magbubuhath ug sa krusada nga grupo. Pag-andam sa gikinahanglan nga mga timailhan alang sa parkinganan, husto nga suga kon mahimo, ug bantayan batok sa pagpanglungkab (hinumdumi ... kamo anaa sa espirituhanong pakiggubat).

KALUWASAN:

Sa diha nga kamo mohatag sa panawagan alang sa kaluwasan, ang mga magbubuhath nga gibansay motindog dayon ug molakaw ngadto sa pasilyo sa ilang gikatudlo nga mga lugar. Ang panawagan alang sa kaluwasan nagpakita nga kini mao na ang panahon sa pagpangalagad nga bahin sa serbisyo. Bansaya sila nga hingpit ang pagtagad sa unsay inyong isulti niining panahona. Ang Dios mogiya kaninyo sa pag-alagad nga managlahi sa nagkalainlaing mga panahon, ug sila kinahanglan nga andam nga mosunod kaninyo ingon nga ang Espiritu Santo namuhath.

Kasagaran, tungod sa gidak-on sa tubag sa pangmasa nga krusada, labing maayo nga magampo sa usa ka pangmasang pag-ampo ug ipasubli kanila ang pag-ampo sa makasasala alang sa kapasayloan nga nagsunod kaninyo. Importante nga kadtong mitubag sa panawagan sa kaluwasan makadawat sa pagsunod nga pag-atiman, busa siguroha nga usa sa tulo ka mga butang ang mahitabo:

-Ang mga magtatambag mosulat sa desisyon kard nga adunay ngalan ug adres sa bag-ong kinabig aron sila makontak sa lokal nga mga pastor aron masunod pag-atiman.

O

-Ang pagpahibalo himoon sa usa ka tigom sa mosunod nga buntag alang sa tanan nga midawat ni Jesus. Sa mga miting sa sunod nga buntag, ang pagsunod nga pag-atiman ihatag sa bag-ong mga magtotoo.

O

-Kadtong misanong sa kaluwasan dalha sa espesyal nga lawak sa pagtambag o lugar sa mga hawanan. Ang mga magbubuhat magauban kanila niini nga lugar, ihatag ang dugang nga pagtambag, ug kuhaa ang ilang mga ngalan ug adres sa desisyon kard.

Kung mogamit kamo ug mga desisyon kard , kini kinahanglan nga maglakip sa:

- Ngalan
- Adres
- Telepono

-Tubag: Luna aron masusi kon sila ningadto alang sa kaluwasan, aron sa pagbag-o sa ilang pasalig kang Kristo, kalingkawasan, kaayohan, ug uban pa.

-Mga Komento: Luna alang sa dugang nga mga komentaryo sa magtatambag nga ma kahimo sa pagrekord sa bisan unsa nga kasayuran nga makatabang sa pagssunod nga pag-atiman.

-Pirma: Luna alang sa pirma sa magtatambag.

Kung gigamit ang mga desisyon kard, himoa kining duha ka bahin nga porma, kung posible, aron adunay laing kopya nga mahimo. Ang orihinal ihatag sa lokal nga mga pastor. Ang laing kopya pahuptan sa magbubuhat aron sila usab makasunod sa bag-ong kinabig. Bansaya ang inyong mga mabubuhat sa pagsulat ug klaro samtang ilang sulatan kini nga mga kard. Pagtud lo ug usa nga responsable sa pagkolekta ug pagproseso sa tanan nga mga kard.

KAAYOHAN UG KALINGKAWASAN:

Ang pagpasundayag sa gahum sa Dios nagapamatuod sa pagwali sa Ebanghelyo. Sama sa inyong makat-unan sa Ikaduhang Bahin niini nga kurso, ang kaayohan ug kalingkawasan maoy importante nga bahin sa pag-ebanghelyo. Aron sa pagdasig sa pagtoo sa mga magtotoo, gipamatud-an ang Pulong sa Dios, ug sa pagdani sa mga dili magtotoo, makatabang ang pag paambit sa mga testimonyo sa gibuhat sa Dios sa krusada. Hinumdomi nga ang kadaghanan nga dili-luwas wala moabot nga nagatoo. Sila nagduha-duha. Gawas kon makita nila ang pag pasundayag sa gahum sa Dios, sila mobiya nga maduhaduhaon.

Kung kamo nag-ampo alang sa kaayohan ug kalingkawasan, bansaya ang mga magbubuhat sa pag-ampo nga bukas ang ilang mga mata. Sa diha nga kamo mag-ampo, sultihi ang mga mamiminaw nga ibutang ang ilang kamot sa ilang mga sakit. Human sa pag-ampo, hangyoha sila sa pagsugod sa pagbuhat sa usa ka butang nga dili nila mahimo kaniadto. Bansaya ang mga magbubuhat sa pagbantay samtang ang mga tawo nagbutang sa ilang mga kamot sa ilang mga sakit ug human sa pag-ampo samtang nagsugod sila sa paglihok nga may pagtoo. Ang mga magbubuhat makaduol niini nga mga tawo aron sa pagkuha sa ilang mga testimonyo.

(Sa diha nga kamo magbansay sa mga magbubuhay, sa aktuwal ampo sa pag-ampo sa pag pang-ayo ug pagpalingkawas. Daghang mga panahon nga kamo adunay mga kaayohan sa mga sesyon sa pagbansay.) Sa mga sesyon sa pagbansay, ipakita sa mga magbubuhay kon unsaon pagsusi ang buta nga tawo pinaagi sa pagpataas sa mga tudlo ug ipaihap sila. Alang sa mga bungol, ang mga kasaba nga himoon sa luyo sa tawo mahimo nga madoble, sama sa pagpalakpak sa mga kamot sa pipila ka beses. Ang makita nga mga kaayohan, sama sa mga bungol, buta, bukol, bakol, nagdasig sa pagtoo labaw pa sa sulodnon nga mga kaayohan nga dili mapamatud-an.

Kung ang magbubuhay nakakaplag sa usa ka tawo nga nakasinati ug kaayohan o kalingkawa san, bansaya sila sa pagdala (dili ipadala) kanang tawhana ngadto sa mga magbubuhay sa rampa. Ang rampa nga magbubuhay mouban kanila sa plataporma ug kamo makainterbyu kanila ug makapaambit sa mga pagpamatuod sa gibuhay sa Dios. Ang magbubuhay usab mobalik ngadto sa gikatudlo nga dapit aron mopadayon sa pagministryo ug pagdawat sa mga testimonyo.

PAGPAHIMUTANG SA HAWANAN:

Paggamit ug usa ka diyagrama sa unang mga sesyon sa pagbansay aron ipakita sa mga magbubuhay kung asa sila ibutang diha sa pasilidad sa krusada. Sa ikaduhang gabii sa pagbansay ipa higayon sila sa pasilidad sa krusada, sa aktuwal ibutang ang matag magbubuhay sa lokasyon diin sila anaa sa matag serbisyo.

Pagbaton ug igo nga mga magbubuhay sa altar nga dapit aron magkinuptanay niining dapita. Importante kini alang sa pagdumala sa katawhan ug sa pagpangalagad niadtong moduol sa unahan.

Ibutang ang labing nabansay nga mga magbubuhay sa rampa ug sa plataporma ug dayon iapud-apod ang nahibilin nga mga magbubuhay sa tibook pasilidad. Siguradoha nga magbutang ug mga magbubuhay sa mga entrada ug gawasanan sa tibook pasilidad aron sa pagbantay sa mga tinubdan sa kuryente.

PAGPAHIGAYON SA SERBISYO SA KRUSADA

Ania ang pipila ka mga sugyot alang sa pagpahigayon sa serbisyo sa krusada:

PAGSUGOD SA SERBISYO:

Mag-eskedyul ug espesyal nga musika aron ipatugtog sulod sa 30 minutos sa dili pa magsugod ang serbisyo. Ang musika modani sa mga tawo ngadto sa nahimutangan ug moandam sa mga kasingkasing sa mga nanagtigom na aron sa pagdawat sa Pulong sa Dios. Itudlo sa mga musikero ug mga solohista kon unsa nga mga kanta ang gamiton. Pilia ang mga kanta nga madasigon, makapadasig, ug pang-ebanghelyo. Ayaw pagpili sa mga awit nga makapahilak o mga lisud sabton. Gamita ang mga kanta nga nagpakita sa kinabuhi ug kadasig nga makadani sa mga dili-luwas.

Human sa unang gabii, kamo adunay mga tawo nga naluwas, naayo, ug nakalingkawas. Ang uban tugoti nga magpamatuod sulod sa 30 minutos nga panahon sa dili pa ang serbisyo.

Interbyuha sila ug pangutan-a sa piho nga mga pangutana aron mapugngan ninyo si bisan kinsa nga mobalda sa serbisyo (lain nga makabaldang estratihiya ni Satanas).

MINISTRYO SA PULONG:

Sa gipahibalo nga panahon, sugdi ang serbisyo sa krusada. Kontrolaha ang mga pasiuna nga diutay ra. Ang katuyoan sa krusada sa ebanghelyo mao ang pag-abot sa mga kalag alang kang Jesus. Aron mahimo kana, ang Pulong sa Dios kinahanglan iwali ug ipakita ang gahum sa Dios. Ang mga tawo miduol uban sa dako nga espirituhanon, pisikal, ug emosyonal nga mga panginahanglan. Wala sila mingadto aron makadungog sa taas nga linya sa pahibalo, mga komedya, paila-ila, ug dili importante nga panagsulti.

Sa dili pa kamo magsugod sa pagwali, ipahibalo sa mga tawo nga kamo mag-ampo alang sa kaayohan ug kalingkawasan human sa wali. Daghan sa mga tawo mingadto aron mamaayo, ug kung kamo magsugod na sa pagwali nga wala naghisgot niini sila tingali naghunahuna nga wala sila makasabot sa serbisyo. Kung inyo kining gitin-aw nga kamo mag-ampo alang sa mga masakiton human sa wali, kamo adunay mas maayo nga pagpatalinghug sa inyong mensahe.

ANG PAG-AMPO ALANG SA KALUWASAN:

Sa pagtapos sa wali, ang unang butang nga atubangon mao ang kaluwasan. Hatagi ug gibug-aton nga ang kaayohan sa kalag labi pa ka mahinungdanon kay sa kaayohan sa lawas. Kamo mag-ampo alang sa ilang lawas, apan una kamo gusto nga mag-ampo alang sa ilang mga kalag, nga ang Dios magayo kanila sa espirituwal ug magapasaylo sa ilang mga kasal-anan pinaagi sa dugo ni Jesu-Kristo.

Kasagaran, tungod sa gidaghanon sa tubag sa pangmasa nga krusada, labing maayo nga mag-ampo sa pangmasang pag-ampo ug ipasubli nila ang pag-ampo sa makasasala alang sa kapa sayloan nga nagsunod kaninyo. Importante nga kining mga tawhana makadawat sa pagsunod nga pag-atiman. Busa siguroha, sama sa gihisgutan sa seksyon sa pagbansay sa mga magbu buhat, nga usa sa tulo ka mga butang ang mahitabo:

-Ang mga magtatambag mosulat sa desisyon kard nga adunay ngalan ug adres sa bag-ong kinabig aron sila makontak sa lokal nga mga pastor aron masunod sa pag-atiman.

o

-Ang pagpahibalo himoon sa usa ka tigom sa mosunod nga buntag alang sa tanan nga midawat ni Jesus. Sa mga miting sa sunod nga buntag, ang pagsunod nga pag-atiman ihatag sa bag-ong mga magtotoo.

o

-Kadtong misanong sa kaluwasan dalha sa espesyal nga lawak sa pagtambag o lugar sa mga hawanan. Ang mga magbubuhat magauban kanila niini nga lugar, ihatag ang dugang nga pagtambag, ug kuhaa ang ilang mga ngalan ug adres sa desisyon kard.

ANG MGA PAG-AMPO ALANG SA PAGPANG-AYO UG PAGPALINGKAWAS:

Human sa pag-ampo sa kaluwasan, kini ang panahon sa pagsugod sa mga pag-ampo alang sa kaayohan ug kalingkawasan.

Ang matag sitwasyon sa pagpangalagad managlahi, ug usahay ang Dios mogiya kaninyo sa piho nga mga paagi kung unsaon sa pag-alagad. Apan ania ang pipila ka mga kinatibuk-ang sugyot alang sa pagpangalagad sa pagpang-ayo sa pangmasang krusada nga palibot.

Sa dakong panon, dili posible ang pag-ampo sa tagsatagsa. Una, pag-ampo sa daghang pag-ampo ug itumbok ang matag usa sa usa ka piho nga sakit. Pagkuha ug mga mabubuhat nga magdala ug mga testimonyo sa plataporma gikan niadtong nakadawat sa kaayohan. Ang pag too sa mamiminaw madasig sa mga pagpamatuod, ug dayon kamo makaampo na sa katapu sang pag-ampo sa pagpalingkawas alang sa tanang matang sa mga kasakit. Hinumdomi, importante nga kamo bukas sa pagpangulo sa Dios niining dapita. Walay sumbanan.

PAGTAPOS SA SERBISYO:

Sa pagtapos sa serbisyo, siguroha nga ipahibalo ang sunod nga miting sa krusada ug ang klasi sa buntag alang sa bag-ong mga nakabig. Ihatag ang piho nga impormasyon sa oras ug lugar.

KRUSADA NGA PAGESUNOD

Ang matag kinabig gikan sa krusada kinahanglan nga makadawat sa pagsunod nga pag-atiman. Kini nagtuman sa "pagtudlo sa tanang mga butang" nga mosunod sa pagkakabig ingon sa gisugo sa Dakong Sugo.

Sa panahon sa panawagan sa altar alang sa kaluwasan usa sa duha ka mga butang ang mahitabo:

1. Ang bag-o nga kinabig nagsulat sa desisyon kard: Kini nahimo sa dapit sa altar o sa usa ka espesyal nga lawak sa pagtambag. Kini nga mga kard ihatag sa lokal nga mga pastor nga modawat sa pagsunod nga pag-atiman.
2. Usa ka klasi sa buntag alang sa bag-ong mga kinabig gipahibalo: Atol sa mga klasi sa pagkabuntag ang bag-ong mga kinabig kinahanglan nga makadawat sa diha-diha dayon nga pag-atiman ug ang ilang mga ngalan ug adres tipigan alang sa gipaabot nga pag-atiman sa lokal nga mga pastor.

Ang panultihon alang sa pagsunod nga pag-atiman kinahanglan nga "Ayaw pasagdi". Ayaw pasagdi ang bag-ong mga kinabig hangtud siya malakip sa panagtigom sa lokal nga iglesia.

Ang Kapitulo 13 niini nga kurso naghatag ug kasayuran mahitungod sa pagtudlo sa mga bag-ong magtotoo.

KINAUGALINGONG EKSAMEN

1. Isulat ang sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.

---

2. Ipasabot ang mga benepisyo sa pangmasa nga krusada.

---

3. Sa linain nga papel, itingob ang impormasyon nga gihisgutan niini nga leksyon mahitungod sa:

- Espirituhanong pagpangandam
- Ang lokasyon sa krusada
- Ang kontrata sa pasilidad
- Mga petsa ug oras
- Pagmantala
- Panalapi
- Pasiunang pagpangandam sa pasilidad
- Pagbansay sa mga magbubuhat
- Pagpahigayon sa serbisyo
- Pagsunod nga pag-atiman

(Ang mga tubag sa eksamen gihatag sa katapusan nga kapitulo niini nga manwal.)

ALANG SA DUGANG PAGTUON

1. Ania ang pipila ka mga sumbanan nga ihatag sa mga magbubuhat sa pagbansay kanila kon unsaon sa pagtambag sa mga tawo nga motubag sa mga panawagan sa altar:
  - (1) Ipaila ang imong kaugalingon (ingon nga "magtatambag") ngadto sa tawo nga mitubag sa tawag (ang "tambagan").
  - (2) Pangayoa ang iyang ngalan ug isulat kini aron mahinumduman ninyo kini sa panahon sa inyong pagsinultihanay. (Kung gigamit ang mga desisyon kard, isulat kini sa desisyon kard. Kon wala, isulat lang kini sa usa ka piraso nga papel alang sa pakisayran.)
  - (3) Pangutan-a siya, "Nganong gipataas nimo ang imong kamot (o miduol sa unahan) niining gabhiona?" Kini naghatag ug kahigayonan sa tambaganan nga mopahayag sa iyang panginahanglan kaninyo.
  - (4) Walay paagi nga mahisgutan ang matag problema nga ipahayag sa tawo ingon nga tubag niini nga pangutana, apan ang Pulong sa Dios adunay tubag alang sa matag sitwasyon. Kon makasinati kamo ug mga pangutana o mga kalisdanan nga dili ninyo mahimo, tawga ang usa sa mga pastor o lain nga magbubuhat aron makatabang kaninyo. *
  - (5) Ayaw pugsang tawo sa pagdesisyon. Tugoti ang Espiritu sa Dios sa paghimo sa buluhaton.
  - (6) Human sa pag-ila sa piho nga espirituhanong panginahanglan sa gitambagan pinaagi sa pag-istoryahanay, hatagi ug tambag gikan sa Pulong sa Dios ug magampo uban kaniya. Kung siya mitubag sa tawag alang sa kaluwasan, giyahi siya sa pagampo sa makasala nga pagampo nga nagapangayo ug pasaylo sa mga sala ug nagadawat ni Jesu-Kristo ingon nga Manluluwas. Himoang yano ang imong tambag kutob sa mahimo. (Ayaw sulayi ang pagtudlo sa tanan nga mga doktrina sa Kristohanong pagtoo sa pipila lang ka minuto!) Kon siya nagkinahanglan ug kaayohan o kalingkawasan, pangalagad niini nga mga dapit.
  - (7) Hatagi ang gitambagan sa bisan unsa nga giimprinta nga materyal nga imong gipanghatag nga gigamit alang niini nga katuyoan, nga mao, ang Ebanghelyo ni Juan o basahon sa dugang nga kasayuran mahitungod sa pagkinabuhi sa Kristohanong kinabuhi.
  - (8) Kon makahaman kamo sa pag-alagad sa tawo, tapusa ang nahibilin sa desisyon kard. Sulati ang adres ug impormasyon sa telepono, dayon i-tsek ang angay nga mga kahon sa desisyon (alang sa kaluwasan, kalingkawasan, kaayohan, ug uban pa). Irekord ang bisan unsang mga komentaryo nga makatabang sa pagsunod nga pag-atiman sa gitambagan.

---

* Pahinumdom: Atol sa mga sesyon sa pagbansay, natun-an ninyo ang komon nga mga tubag ug kung unsaon sa pag-atubang kanila. Pananglitan, kadtong mingadto sa unahan sa pagpangita sa kaluwasan, kasigurohan sa kaluwasan, kalingkawasan gikan sa makaadik nga mga butang, ug uban pa.

- (9) Ibalik ang mga desisyon kard sa tawo nga gitudlo aron mangolekta kanila. Kung ang desisyon kard duha ka bahin nga porma, ibalik ang orihinal nga kopya ug ibilin ang ikaduha nga kopya aron inyo usab masundan ang tawo nga inyong gitambagan.
  - (10) Bisitahi ang gitambagan sulod sa 48 oras. Susiha aron makita kung kumusta na siya. "Ayaw gayud paghunong" hangtud nga siya mahimong kabahin sa lokal nga panagtigom sa iglesia.
2. Kini nga kapitulo naghigot sa kasagaran nga paagi sa pangmasang pag-ebanghelyo nga mao ang pang-ebanghelyo nga krusada. Walay paagi nga mahimo natong hisgutang tanan nga matang sa panghitabo samtang kamo mobuhat sa grupo nga pag-ebanghelyo. Kamo tingali modesisyon sa pagpahigayon sa mga komperensya, mga seminar, mga kapukawan, mga konsierto, ug uban pa. Ania ang pipila ka mga kinatibuk-an nga giya alang sa pagplano sa bisan unsa nga matang sa kalihokan sa ministeryo.
- (1) I-establisar ang katuyoan sa kalihokan sa ministeryo: Unsa ang katuyoan sa seminar, komperensya, kapukawan, krusada, ug uban pa? Ang katuyoan mogiya sa inyong pagplano.
  - (2) Ipahimutang ang mga petsa ug oras sa kalihokan.
  - (3) Pagpili ug lugar. Ang mga butang nga ikonsedrar sa pagpili sa pasilidad mao ang:
    - Gidak-on: Kini uyon sa gidaghanon sa mga tawo nga motambong.
    - Itsura: Kini kinahanglan nga adunay itsura nga sakto alang sa kalihokan. Pa nanglitan, kon kamo nagplano nga magtigom ug daghang mga tawo unya ba hinon ngadto sa diutay nga mga grupo, kamo nagkinahanglan sa pasilidad nga adunay dakong tigumanan ug gagmay nga mga lawak. Kon kamo magluto ug magpakaon, kamo nagkinahanglan sa pasilidad nga adunay kusina.
    - Lokasyon: Kini kinahanglan nga sayon maabot sa pampublikong transportasyon ug mas duol kon mahimo ngadto sa mga tawo nga gusto ninyo nga motambong.
    - Bili o Gastos: Kinahanglan nga kamo adunay pangbayad.
  - (4) Paghimo ug komite ug ipiyal ang mga responsibilidad alang sa:
    - Kinatibuk-ang paghan-ay: Ang ko-ordinetor magadumala sa tanan uban sa ilang mga katungdanan ug makighan-ay sa tanang bahin sa kalihokan.
    - Pag-eskedyul: Ang eskedyul kinahanglan maglakip sa:

- Tanan nga kinahanglan nga buhaton sa dili pa ang kalihokan: Kinsa ang mobuhat niini, ug kanus-a?
- Eskedyul sa aktuwal nga kalihokan: Unsa ang mahitabo sa unsang mga oras sa aktuwal nga adlaw sa kalihokan?
- Uban nga mga butang nga kinahanglan buhaton human sa kalihokan.
- Badyet: Ipahigayon ang badyet alang sa kalihokan, pagpangalap sa pundo, pagbayad sa mga bayranan, pagkuha sa mga halad panahon sa mga kalihokan, ug mokuha sa panghalad o mga honorarium sa mga dinapit nga mga mamumulong.
- Pagpahimutang sa pasilidad: Kini ang pipila ka mga butang nga imong gikinahanglan sa pagpahimutang sa pasilidad: Mga lingkoranan, plataporma, mga lamesa, sudlanan sa mga halad, mga mikropono, mga instrumento, pulpito, audio-visual nga kagamitan, suplay alang sa pagtambag ug pagrehistro.
- Pagrehistro: Magparehistro ba kamo sa mga tawo? Kon mao, unsang mga materyales ang ipanghatag sa panahon sa pagrehistro? Unsaon ninyo pagdumala ang mga linya sa pagpangrehistro? Aduna bay bayad sa pagparehistro? Nagkinahanglan ba kamo ug mga sulatanan sa ngalan? Unsa nga mga porma ang inyong gikinahanglan? Unsa nga mga kawani ang kinahanglanon?
- Publisidad: Unsaon ninyo pagmantala sa inyong kalihokan? Pagpili ug usa ka tawo nga modumala sa publisidad sama sa espesyal nga mga sulat, pagpahiba lo sa telepono, radyo, telebisyon, mga pamantalaan, mga karatula, mga basahon, anunsyo sa lokal nga mga iglesia, ug uban pa.
- Pagtambag: Pagbansay ug mga magtatambag nga makatabang sa mga tawo nga adunay espirituhanong panginahanglan. Kini nga mga magtatambag kinahanglang mahibalo kon unsaon paggiya sa tawo ngadto kang Kristo, unsaon pag-ampo sa masakiton, ug unsaon pag-alagad sa kalingkawasan. Sila kinahanglan nga adunay mga Biblia, basahon, ngalan ug adres kard diin sila nagtala ug kasayuran mahitungod niadtong nangita sa espirituhanong tabang. Kini nga mga kard makatabang kaninyo sa pagbisita niining mga tawhana human sa pangministeryo nga kalihokan.
- Mga dinapit nga mga mamumulong: Kamo aduna bay dinapit nga mga mamumulong alang niini nga kalihokan? Kon mao, kamo nagkinahanglan ug usa ka tawo nga modumala niini nga dapit sa pagkontak ug pagdapit kanila, mohatag ug mga eskedyul ug impormasyon ngadto kanila, mohatag ug transportasyon ug kasakan kon gikinahanglan, ug mangalagad ngadto sa ilang personal nga mga panginahanglan sa panahon sa kalihokan.
- Musika: Pagpili ug tsirman sa musika aron mokuha sa gikinahanglan nga mga instrumento ug mga musikero, mopahigayon sa koro, moplano ug espesyal nga musika, ug mangulo sa pagkanta sa kongregasyon.

- Lawak sa mga bata: Mohatag ba kamo ug mag-atiman sa mga bata o mga ka bataan sa panahon sa kalihokan? Kon mao, kamo nagkinahanglan ug usa ka tawo nga magpahimutang sa pasilidad ug mopili sa mga tawo nga moatiman sa mga bata.
- Mga Pagbaligya: Kon nagplano kamo nga magbaligya ug mga Biblia, Kristo hanong mga libro o mga teyp, pagkaon, ug uban pa, ikaw nagkinahanglan ug usa ka tawo nga nagdumala niini nga dapit.
- Mga tig-abiabi: Adunay usa ka tawo nga magdumala sa mga tawo nga moabi abi ug mopalingkod sa mga tawo, moapud-apod ug mangolekta sa mga mater yales, mangolekta sa mga halad, ug mosulbad sa mga problema ug kagubot sa panahon sa mga tigom.
- Palanog: Kung nagplano kamo sa usa ka dako nga kalihokan, kamo magkina hanglan ug maayo nga sistema sa palanog. Kamo nagkinahanglan sa usa ka tawo nga adunay kahibalo niini nga dapit ug adunay husto nga mga ekipo.
- Audio o Visual nga pangteyp: Nagplano ba kamo nga maghimo ug audio o video teyps niini nga kalihokan? Kon mao, kamo nagkinahanglan ug usa ka tawo nga mag-eskedyul sa mga kawani aron sa paghimo sa pagteyp, pagkop ya, pagkuha sa gikinahanglan nga mga suplay ug ekipo.
- Mga partisipante: Kamo nagkinahanglan ug usa ka tawo nga makighan-ay sa mga partisipante. Pananglitan, moplano sa transportasyon, pagkaon o puy-anan kon gikinahanglan ug motabang sa mga tawo nga adunay mga praktikal nga problema, mga pangutana, ug uban pa sa panahon sa kalihokan.
- Pagsunod: Kanunay pilia ang tawo nga modumala sa pagsunod sa kalihokan lakip na ang pagkolekta sa mga materyales nga inyong gipanag-iyang, pagpang limpyo sa pasilidad, pagkuha sa mga kagamitan, pagpasalamat sa mga nagta bang kaninyo, ug pagtudlo sa usa ka tawo aron modumala sa pagsunod nga pag-atiman sa bag-ong mga kinabig.

KAPITULO 13

MGA DESISYON O MGA DISIPULO?

MGA TUMONG:

Sa pagkahuman niini nga kapitulo kamo makahimo sa:

- Pagsulat sa sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.
- Pagpatin-aw sa "nakabig."
- Pagpatin-aw sa "tinun-an."
- Paglista sa unom ka mga bahin sa panudlo nga pagahisgutan sa dihaduha dayon nga pagsunod nga pag-atiman sa bag-ong kinabig.
- Pag-ila sa siyam ka mga prinsipyo sa pagkadisipulo nga gigamit ni Jesus.
- Pagpasabot sa tinuod nga pagsulay sa pagkadisipulo.
- Paghatag sa diha-diha dayon nga pagsunod nga pag-atiman sa bag-ong kinabig.
- Paghatag ug taas nga pagsunod nga pag-atiman alang sa bag-ong kinabig.

SAG-ULOHONG BERIKULO:

Ug sa nakapabilin siya didto ug diutay nga panahon, migikan siya ug milibot sa kayutaan sa nasud sa Galacia, ug sa Phrygia, sa pagpalig-on sa tanang mga tinun-an. (Mga Buhat 18:23)

Nga nagpalig-on sa mga kalag sa mga tinun-an, ug nagtambag kanila nga magpa dayon sa pagtoo, ug nga pinaagi sa daghang kagul-anan mosulod ngadto sa Ging harian sa Dios. (Mga Buhat 14:22)

PASIUNA

Kamo nakadungog kanunay sa Dakong Sugo, apan nakasabot ba gayud kamo sa misyon nga gihatag ni Jesus sa iyang mga sumusunod?

- Ang sugo ba aron makabaton lang ug bag-ong mga kinabig?
- Kadto ba pagpahigayon lang sa mga krusada sa pag-ebanghelyo?
- Kadto ba pagpangabig sa mga tawo ngadto sa Ginoo ug unya magdali sa pagbalhin ngadto sa laing dapit?

Atong basahon pag-usab ang iyang mga panudlo:

Busa panglakaw kamo ug panudloan ninyo ang tanang mga nasud, nga magpa bautismo kanila sa ngalan sa Amahan, ug sa Anak, ug sa Espiritu Santo;

Magatudlo kanila nga managbantay sa tanan nga mga butang nga akong gisugo kaninyo: ug, ania karon, ako magauban kaninyo sa kanunay, bisan hangtud sa katapusan sa kalibutan. (Mateo 28: 19-20)

Ang prayoridad mao ang pag-adto sa tanang nasud, pagtudlo kanila sa Ebanghelyo, pagbautismo kanila, ug dayon paghatag ug dugang nga pagtudlo sa tanan nga gisugo ni Jesus. Ang sugo sa pag-ebanghelyo dili kompleto kon wala ang pagtudlo nga nagsunod sa pagkakabig.

MGA DESISYON O MGA DISIPULO?

Duha ka matang sa pagtudlo ang nalambigit niini nga sugo:

Una : Pagtudlo sa Ebanghelyo aron sa paggiya sa kalalakin-an ug kababayen-an ngadto sa kaluwasan. Ang mga tawo kinahanglan makadungog sa Ebanghelyo aron makatubag niini, maghinulsol gikan sa sala, ug matawo pag-usab:

Busa panglakaw kamo ug panudloan ninyo ang tanang mga nasud, nga magabautismo kanila sa ngalan sa Amahan, ug sa Anak, ug sa Espiritu Santo; (Mateo 28:19)

Ang bag-ong mga magtotoo gitawag nga "mga kinabig." Ang kinabig usa ka magtotoo ni Jesus nga natawo pag-usab pinaagi sa pagtoo ug nahimong kabahin sa Gingharian sa Dios.

Ikaduha: Pagtudlo human sa pagkakabig. Human ang tawo matudloan sa Ebanghelyo ug moduol kang Jesus, sila kinahanglang makakat-on unsaon pagsunod kaniya:

Magatudlo kanila nga managbantay sa tanan nga mga butang nga akong gisugo kaninyo: ug, ania karon, ako magauban kaninyo sa kanunay, bisan hangtud sa katapusan sa kalibutan. (Mateo 28:20)

Ang Dakong Sugo nagpadayag nga ang bag-ong mga kinabig pagatudloan sa tanan nga gitudlo ni Jesus. Kini nga proseso usahay gitawag nga "pagsunod" o "pagdisipulo."

Si Pablo nag-amping sa pagsunod sa bag-ong mga kinabig ug mga simbahan. Ang Kasulatan nagrekord nga siya. . .

. . . Milibot sa tibook kayutaan sa Galacia, ug sa Phrygia, sa paglig-on sa tanan nga mga tinun-an. (Mga Buhat 18:23)

Nga nagpalig-on sa mga kalag sa mga tinun-an, ug nagtambag kanila nga magpa dayon sa pagtoo, ug nga pinaagi sa daghang kagul-anan mosulod ngadto sa Gingharian sa Dios. (Mga Buhat 14:22)

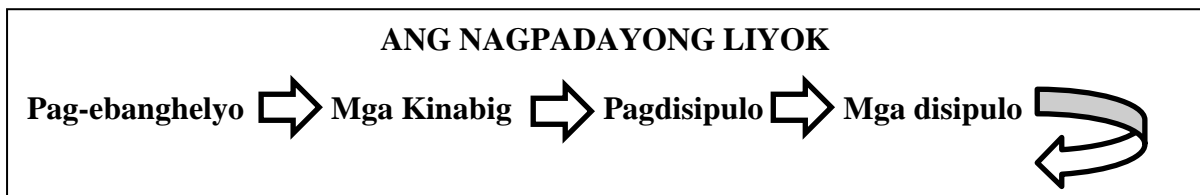
KATIN-AWAN SA PAGKADISIPULO

Ang "tinun-an" usa ka kinabig nga natukod sa mga sukaranan sa Kristohanong pagtoo ug makahimo sa pagbangon sa bag-ong mga kinabig ug pagdisipulo kanila. Ang pulong nga "tinun-an" nagpasabot sa usa ka tigkat-on, usa ka estudyante, usa ka tawo nga nakakat-on pinaagi sa pagsunod. Kini labaw pa sa kahibalo sa hunahuna. Kini nga nakat-onan makapausab sa estilo sa kinabuhi sa tawo. Ang pagdisipulo dili lang paghatag sa impormasyon, kini nagpalambo sa mga indibiduwal.

ANG DESISYON / DISIPULO NGA LIYOK

Ang desisyon mao lamang ang unang lakang sa tinuod nga pagkadisipulo. Ang mga kinabig kinahanglan molambo nga labaw sa desisyon ngadto sa pagkahimong responsable nga mga sakop sa Lawas ni Kristo nga makahimo sa pagbangon sa ubang bag-o nga mga magtotoo. Ang pagkabig sa bag-ong mga kinabig importante, apan ang pagbansay sa mga lalaki ug baba ye nga mosunod kang Jesus ug mamahimong mabungahon sa espirituwal sama ra ka importante. Ang matag usa nga inyong gibansay mokabig sa uban, modisipulo kanila, ug mobansay kanila sa pag-abot sa uban. Kini ang plano sa Biblia sa pagkadisipulo nga gipakita ni Jesus. Siya mipili ug dose ka lalaki, nagdisiplina kanila, ug nagbansay kanila aron moabot sa uban.

Ang mosunod nga diyagrama naghulagway sa nagapadayong liyok sa pag-ebanghelyo ug pagkadisipulo:

Ang pag-ebanghelyo moresulta sa bag-ong mga kinabig. Ang pagdisipulo moresulta ug mga disipulo nga makahimo sa pag-ebanghelyo, makahimo ug bag-ong mga kinabig, ug makadisipulo kanila. Ang liyok unya magpadayon pag-usab sa sama nga sulondan.

DIHADIHA DAYO NGA PAGSUNOD

Dihadiha dayon sa pagkakabig, ang bag-ong kinabig kinahanglan nga hatagan ug panudlo sa mosunod nga mga bahin:

KASIGUROHAN:

Tabangi ang bag-ong magtotoo sa pagsiguro sa iyang kaluwasan ug masaligon sa iyang relasyon uban ni Jesu-Kristo.

PAGSUGID NI KRISTO SA PUBLIKO:

Awhaga ang bag-ong kinabig sa pagpaambit sa iyang bag-ong kasinatian ngadto sa lain nga magtotoo, paryente, o higala. Ang pagsugid importante nga bahin sa kasinatian sa kaluwasan:

Kay kon imong igasugid pinaagi sa imong baba ang Ginoong Jesus, ug motoo ka sa imong kasingkasing nga ang Dios nagbahaw kaniya gikan sa mga patay, ikaw maluwas.

Kay uban sa kasingkasing ang tawo nagtoo ngadto sa pagkamatarung; ug uban sa baba ang pagsugid ginabuhat ngadto sa kaluwasan. (Roma 10: 9-10)

BAUTISMO SA TUBIG:

Diha sa basahon sa Mga Buhat, ang mga bag-ong magtotoo gibautismohan sa tubig dihadiha

dayon sa pagkakabig o sa dili madugay human niana. Ang mga rekord sa Mga Buhat kapitulo 8, 9, ug 16 naghulagway niini. Ang kamahinungdanon sa bautismo sa tubig gipatin-aw nga detalyado sa Harvestime International Institute sa kurso nga "*Mga Pundasyon Sa Pagtoo* ."

BAUTISMO SA ESPIRITU SANTO:

Ang basahon sa Mga Buhat nagrekord sa daghang mga panig-ingnan kon sa unsa nga paagi nga ang bag-ong mga kinabig gigiyahan aron masinati ang bautismo sa Espiritu Santo diha diha dayon human sa pagkakabig. Tan-awa ang Mga Buhat 8: 14-17; Mga Buhat 19: 16. Ang bautismo sa Espiritu Santo gipatin-aw nga detalyado sa kurso sa Harvestime International Institute, nga "*Ministryo Sa Balaang Espiritu* ."

PAG-UGMAD SA HINIMBAHON NGA KINABUHI:

Ang bag-o nga magtotoo kinahanglan madasig sa pagsugod dayon sa adlaw-adlaw nga kinaiya sa pagtuon sa Biblia ug pag-ampo. Itudlo ang sumbanan sa pag-ampo sa Ginoo (Lucas 11: 1-4) ug awaha siya sa pagsugod sa pagbasa sa basahon ni Juan.

MAHIMONG KABAHI SA USA KA LOKAL NGA IGLESIA:

Importante kaayo nga ang bag-o nga magtotoo mahimong kabahin sa usa ka panagtigom sa lokal nga simbahan (Mga Hebreohanon 10:25). Sa diha nga kamo magdisipulo sa bag-ong kinabig, dili ninyo kuhaon ang dapit sa pastor. Ang Dios nagpahimutang sa mga pastor sa simbahan aron mohatag ug dugay nga pag-atiman sa espirituhanon alang sa mga magtotoo. Ang matag magtotoo kinahanglan ubos sa pag-atiman sa usa ka pastor.

Tabangi ang bag-ong magtotoo nga mosimba. Itanyag ang paghatag ug pangtransportasyon o maglakaw uban kanila ngadto simbahan. Ipaila kini ngadto sa mga tawo sa simbahan ug tan-awa nga sila mahimong kabahin sa pagtuon sa Biblia ug grupo sa pag-ampo.

Ang importante nga butang nga hinumduman sa dihadiha dayon nga pagsunod mao ang **AYAW PASAGDI** ang bag-ong kinabig hangtud nga siya malig-on sa lokal nga simbahan. Kung walay lokal nga simbahan, nan kinahanglan ang usa itanom. Ang Seksyon 3 niini nga kurso makatabang kaninyo sa paghimo niini.

PAGDUGANG SA PAGESUNOD NGA PAG-ATIMAN

Sa pagtuon sa relasyon ni Jesus ug sa iyang mga sumusunod, daghang mga prinsipyo sa pagkadisipulo ang gipadayag. Importante kini sa pagpadayon, dugang nga pagsunod sa bag-ong magtotoo:

1. PAGPILI:

Ang matag bag-o nga kinabig kinahanglan nga madisipulo gayud sa usa ka tawo, apan dili kamo makahimo sa pagdisipulo sa tanan. Kamo tawo lamang ug limitado sa gidaghanon sa inyong madisipulo sa bisan unsang panahon. Si Jesus mipili sa uban nga iyang gibansay ug dugang pa. Ang uban giingnan nga mobalik sa ilang kaugalingon nga mga panimalay, mga balangay, o mga lider sa relihiyon.

Kanunay kamo maningkamot sa paghatag gilayon sa pagsunod, apan dili ka makahatag ug dugang nga pagsunod nga pag-atiman sa matag usa nga nakabig sa Ginoo. Mao kini ang hinungdan nga ang pagdisipulo kinahanglan pagabuhaton diha sa konteksto sa lokal nga simbahan. Ang pastor kinahanglan nga makasiguro nga ang matag bag-ong kinabig husto nga gitudloan sa hamtong nga magtotoo.

Pag-ampo kon kinsa ang inyong idisipulo ug dugang pa. Pag-ampo kon kinsa ang ihatag sa pastor o sa uban sa simbahan alang sa dugang nga pagdisipulo. Kon kamo adunay gasa sa pagpangulo nga usa ka ebanghelista, kamo tingali dili makadugay sa usa ka lugar aron matu man ang dugang pa nga pag-atiman sa bag-ong mga kinabig. Kamo kinahanglan mopili ug mga pastor o mga lider aron motuman niini nga pagpangalagad.

2. PAKIG-UBAN:

Sa dihang gitawag ni Jesus ang iyang mga disipulo, siya mitawag kanila nga mouban kani ya. Siya migahin ug panahon uban kanila sa parehong pormal nga sitwasyon sa minnisteryo ug sa dili-pormal nga mga sirkumstansya.

Ang pagdisipulo dili mahitabo pinaagi sa mga miting sa komite o mga serbisyo sa pagsimba sa Domingo lamang. Kinahanglan nga adunay suod nga pagpakig-uban niadtong inyong gidisipulo. Kamo kinahanglang mopaambit sa inyong kinabuhi uban kanila.

3. PAGBALAAN:

Tungod sa pagpakig-uban kang Jesus, ang pagpahinungod naugmad. Si Jesus mitawag sa iyang mga disipulo sa paghalad ngadto sa usa ka Persona, dili sa usa ka denominasyon o organisasyon. Ang maong pagpahinungod nanawagan alang sa hingpit nga pagtuman sa Pulong sa Dios ug mga katuyoan. (Tan-awa sa Juan 4:34; 5:30; 15:10; 17: 4; ug Lucas 22:42.) Ayaw paghimo ug mga disipulo nga nagsalig kaninyo. Himoa sila nga magsalig sa Dios pinaagi sa proseso sa pagbalaan.

4. PANAN-AWON:

Si Jesus nagdasig sa iyang mga sumusunod pinaagi sa paghatag kanila sa espirituhanong panan-awon. Siya mitawag kanila ngadto sa mas dako nga buluhaton kay sa rutina sa adlaw-adlaw nga pagpuyo. Siya mitawag sa iyang mga sumusunod nga mahimong mangingisda sa mga tawo (Mateo 4:19). Siya mihatag kanila ug panan-awon bahin sa pangtibook-kalibutan nga espirituhanong pag-ani (Juan 4:35). Siya mihagit kanila uban sa pagpadayag sa Gingharian sa Dios (Mateo 13).

Kon walay panan-awon, ang mga tawo malaglag (Mga Proverbio 29:18). Sila walay direksyon ug walay kadasig. Ang pagdisipulo kinahanglan maglakip sa komunikasyon sa espirituhanong panglantaw aron madasig sa misyon. Ang Harvestime International Institute nga mga kurso, "*Mga Paagi Alang Sa Espirituhanong Pag-ani*" ug "*Pagpalambo Sa Bibliyanhong Panglantaw sa Kalibutan*", makatabang kaninyo sa pagpalambo sa espirituhanong panan-awon sa bag-ong mga kinabig

5. PANUDLO:

Ang dugang nga pagsunod sa bag-ong mga kinabig kinahanglan maglakip sa pagtudlo sa tanan nga gisugo ni Jesus. Una, sila kinahanglan makadawat sa panudlo sa sukaranang mga doktrina sa Kristohanon nga pagtoo. Ang Harvestime International Institute nga kursong, "*Mga Pundasyon Sa Pagtoo*," makatabang alang niining katuyoan. Kini naglakip sa panudlo nga gibasi sa Mga Hebreohanon 6: 1-3 nga naglakip sa:

- Paghinulsol gikan sa patay nga mga buhat.
- Pagtoo ngadto sa Dios.
- Ang doktrina sa mga bautismo.
- Ang pagpandong sa mga kamot.
- Ang pagkabanhaw sa mga patay.
- Walay katapusan nga paghukom.

Human sa pagbansay niining sukaranan nga mga dapit, ang mga estudyante kinahanglan nga matudloan sa "*Gingharianong Pagkinabuhi*," "*Ministryo Sa Balaang Espiritu*," "*Pag-ila sa Tingog sa Dios*," "*Espirituhanong Pakiggubat*," "*Mamugnaong Pagtuon sa Biblia Nga Mga Paagi*," ug "*Sukaranan Sa Pagsusi Sa Biblia*." Kini mao ang tanan nga mga kurso sa Ikaduhang Modyul sa Harvestime International Institute.

Ang tumong sa pagtudlo mao ang pagdala sa disipulo ngadto sa kahingpitan. Ang kahingpitan nagpasabot sa espirituhanon nga pagkahamtong nga "kompleto, tapos, ug hamtong." Ang hingpit nga Kristiyano maoy usa nga nakakab-ot sa espirituhanon nga pagkahamtong, nga nagdala sa iyang lawas, kalag, ug espiritu ubos sa pagdumala sa Balaang Espiritu. Ang pulong "kahingpitan" susama sa pulong "pagbalaan" o "paghalad" nga gigamit usab diha sa Biblia. Ang "Pagbalaan" nagpasabot ug pagkabalaan ug ang "paghalad" nagpasabot nga giga hin sa pagkamatarung.

Adunay duha ka lebel sa kahingpitan:

- Pasiuna nga kahingpitan, nga mao ang kapasayloan sa mga sala pinaagi sa kasinatian sa kaluwasan.
- Pag-uswag nga kahingpitan, nga mao ang padayon nga proseso sa pagkausab ngadto sa larawan ni Kristo. Kini gihulagway sa Roma kapitulo 7-8; Mga Taga-Filipos 3:12; 1 Juan 1: 8-9.

6. PAGPASUNDAYAG:

Si Jesus wala magtudlo pinaagi sa binaba nga panudlo nga nag-inusara. Iyang gipakita ang iyang gitudlo. Siya nagtudlo sa kaayohan ug gipakita kini pinaagi sa pag-ayo sa mga masakit. Siya nagtudlo sa awtoridad sa magtotoo ibabaw kang Satanas ug gipakita kini pinaagi sa paghingilin sa mga demonyo. Siya nagtudlo sa paghatag ug pagtagad sa mga kabus ug gipa Sundayag kini pinaagi sa pagpakaon sa mga panon sa katawhan.

Ang mga tinun-an dili mga estudyante lamang, sila mga saksi sa pagpakita sa gahumm sa Dios. Sila sa ulahi miingon nga sila nagtudlo "Kanang among nakita ug nadungog ingon

nga nakakita nga mga saksi "(1 Juan 1: 1) .Si Jesus usab nagpakita sa iyang pagtulon-an pinaagi sa iyang pagkinabuhi: Siya miingon:

Kay ako naghatag kaninyo ug panig-ingnan, aron nga kamo usab kinahanglan magabuhay ingon sa akong gibuhay kaninyo. (Juan 13:15)

7. PAG-APIL:

Ang kahibalo dili igo. Aron mahimong epektibo, ang kahibalo kinahanglan gamiton. Ang mga disipulo wala lamang nagpatalinghug sa mga pagtulon-an ni Jesus ug nag-observer sa mga pagpasundayag sa gahum, sila usab miapil. Ang pagtudlo ug usa ka hilisgutan dili igo aron masiguro ang pagkat-on. Ang pagtudlo nga nag-inusara sama ra sa pagpaningkamot sa pagkat-on sa pag-opera sa utok pinaagi sa pagbasa sa libro. Ang bag-ong mga tinun-an kinahanglan adunay tinuod nga kasinatian sa unang ilang nakat-onan. Sila kinahanglan makaangkon ug kasinatian kon unang sa pagpaambit sa Ebanghelyo, kon unang pag-ampo sa masakiton, unang paghingilin sa mga demonyo, ug uban pa. Si Jesus naghatag sa ingon nga mga oportunidad sa iyang mga tinun-an. Basaha ang Marcos 6: 7-13 ug Lucas 9:1-6. Si Jesus nagpadala sa iyang mga tinun-an aron masinati ang gitudlo kanila. Siguroha nga ang inyong mga disipulo nahimong mga magtutuman sa Pulong ug dili mga tigpaminaw lamang.

8. PAGBANTAY:

Sa dihang ang mga tinun-an ni Jesus mibalik gikan sa ilang panaw sa pagpangalagad, si Jesus nagtimbang-timbang sa ilang mga paningkamot (Lucas 9:10). Sa tibook nga proseso sa pagbansay gibantayan ni Jesus ang iyang mga disipulo. Sila wala pasagdi nga mag-inusara sa ilang mga pakigbisog. Siya atua didto sa pagtul-id, pagbadlong, ug pagdasig kanila. Samtang ang mga disipulo makasugat sa mga kaguol ug mga babag, kamo motudlo kanila kung unang on pag-atubang niini nga mga hagit.

9. PAGDELEGAR:

Ang katapusan nga yugto sa proseso sa pagkadisipulo mao ang pagdelegar ni Jesus sa iyang mga sumusunod sa paghimo ug mga tinun-an sa ilang kaugalingon. Siya naghatag kanila ug buluhaton sa espirituhanong pagpadaghan sa tibook nga nasud sa kalibutan. Ang mga kurso sa Ikatulong Modyul sa Harvestime International Institute nga pagbansay motabang kaninyo sa pagtudlo sa mga tinun-an unang pagdaghan sa espirituwal. Ang Ikaupat ug Ikalima nga mga Modyul mopakita kanila kon unang pag-organisar ug pagpalihok sa espirituhanong kahinguhaan nga ilang napalambo. Gamita kini nga kurso aron sa pagbansay kanila sa pag-pang-ebanghelyo.

ANG TINUOD NGA PAGESULAY SA PAGKADISIPULO

Ang tinuod nga pagesulay sa pagkadisipulo mao ang unsay mahitabo kung dili na kamo kauban niadtong inyong gidisipulo. Sila ba nagpadayon nga matinud-anon kon unsay inyong gitudlo kanila? Sila ba nag-ebanghelyo ug nanganak sa bag-ong mga kinabig ug mga disipulo? Kon mao, nagmalampuson ang inyong pagsunod nga pag-atiman:

Ang tinun-an dili labaw sa iyang magtutudlo, apan ang tagsatagsa, kong mahing pit na mahisama sa iyang magtutudlo. (Lucas 6:40, Revised Standard Version)

KINAUGALINGONG EKSAMEN

1. Isulat ang sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.

---

2. Unsay gipasabot sa pulong "kinabig"?

---

3. Ipatin-aw ang "disipulo."

---

4. Ilista ang unom ka importante nga bahin sa panudlo sa dihadiha nga pagsunod nga pag-atiman sa bag-ong kinabig.

---

5. Iiha ang siyam ka mga prinsipyo sa pagdisipulo nga gipadayag sa pagtuon ni Jesus ug sa iyang mga disipulo.

---

6. Unsa ang tinuod nga pagsulay sa pagkadisipulo?

(Ang mga tubag sa eksamen gihatag sa katapusan nga kapitulo niini nga manwal.)

ALANG SA DUGANG PAGTUON

1. Ang 1 Mga Taga Tesalonica 1: 2-9 naghulagway sa importante nga mga aspeto sa maayo nga pagsunod nga pag-atiman. Ang tumong, kamo gusto nga ang mga tawo maabot human sa pagdawat ni Jesus nga gipaila sa 1 Mga Taga Tesalonica 1:9.
2. Ikonsiderar ang pagsugod sa "espirituhanon nga pagsagop" nga programa sa inyong simbahan diin ang bag-ong mga magtotoo ipiyal sa mga miyembro alang sa dugang nga pagsunod nga pag-atiman.
3. Matikdi ang lainlaing paagi ni Apostol Pablo sa pagsunod sa iyang mga tinun-an:

-Uban sa mga sulat:	1 Tesalonica 1: 1
-Uban sa pag-ampo:	1 Tesalonica 1: 2; 3:10
-Pinaagi sa pagpadala ug mga representante:	1 Tesalonica 3: 1-5
-Pinaagi sa personal nga pagkontak:	1 Tesalonica 2:18
4. Adunay daghang mga kinaiya sa tinuod nga disipulo ni Jesus kung inyong ikonsiderar ang kinatibuk-an pinadayag sa Pulong sa Dios, apan si Jesus naghatag ug gibug-aton sa siyam ka piho nga mga kinaiya. Ang tinun-an maoy usa nga:

(1) Mibiya sa Tanan:	Lucas 14:33
(2) Midumili sa Kaugalingon:	Mateo 16:24; Lucas 14:27
(3) Misunod kang Jesus:	Mateo 16:24
(4) Mihimo sa Gingharian sa Dios nga iyang Prayoridad:	Mateo 6: 31,33
(5) Mipakita sa Gugma sa Dios:	Juan 13: 34-35
(6) Mipabilin diha sa Pulong:	Juan 8:31
(7) Masinugtanon:	Juan 8:31
(8) Usa ka alagad:	Mateo 10:25; 20: 26-28
(9) Mihimaya sa Dios Pinaagi sa pagkamabungahon:	Juan 15: 8
5. Basaha ang Lucas 9: 57-62 sa inyong Biblia. Niini nga tudling tulo ka mga tawo miduol kang Jesus nga gusto mahimong tinun-an. Ngadto sa matag usa, gipadayag ni Jesus ang lainlain nga aspeto kung unsa ang kalakip sa tawag sa pagkadisipulo:

Giisip ang mga Bili: Lucas 9: 57-58

Ang una nga tawo mosunod kang Jesus nga dili maghulat nga tawagon. Siya nagtinguha nga mahimong usa ka tinun-an pinaagi sa kaugalingong pagpaningkamot. Si Jesus miingon, "Kon kamo mosunod kanako, kini mao ang inyong atubangon." Siya mipa tin-aw nga ang tinuod nga pagkadisipulo mahal kaayo. Kini dili makab-ot pinaagi sa kaugalingong paningkamot.

Husto nga mga prayoridad: Lucas 9: 59-60

Ang ikaduhang tawo gitawag ni Jesus nga mosunod. Ang "pagsunod" nagkahulogan

nga moduol nga nagsubay sa usa nga nauna, aron masundog ang ehemplo. Kini naglakip sa pagtoo ug pagkamasinugtanon. Ang tinun-an kinahanglan nga mobiya sa daan nga kinabuhi tungod sa tawag lamang. Unsa nga mga desisyon ug mga panagbulag ug sakripisyo nga niini kinahanglanon nagpabilin nga wala mahibaloi. Ang sumusunod mobiya sa kinabuhi nga adunay seguridad alang sa usa nga walay kasi-gurohan sa mga mata sa kalibutan. Ang pasalig dili sa usa ka programa, apan ngadto sa usa ka tawo. Kana nga tawo mao ang Ginoong Jesu-Kristo.

Diha sa Lucas nga tudling, ang tubag niining tawhana ngadto sa tawag nga mosunod mao ang "tugoti una ako ..." Siya gusto nga mosunod kang Jesus, apan dili kini ang iyang prayoridad. Si Jesus dili mosugyot nga usa ka sumusunod niya mosalikway sa mga panginahanglan sa iyang mga ginikanan (Juan 19: 25-27). Kini usa ka butang sa mga prayoridad ang gihatagan ug gibug-aton niini nga istorya. Kini nga tawo gusto nga ilubong una ang iyang amahan. Sa makuyaw nga higayon sa dihang gitawag ni Jesus ang tawo nga mosunod kaniya, walay butang nga unahon gawas sa pagtubag sa maong tawag.

Ang pagsunod kang Jesus wala magpasabot nga ang matag tinun-an kinahanglan mo biya sa ilang trabaho ug panimalay. Unsa ang gipasabot niini alang sa tanan mao nga kini nagkinahanglan ug kausaban sa estilo sa kinabuhi. Sa pipila ka mga hitabo kini usab nagpasabot sa pagbiya sa panimalay, trabaho, ug mga minahal tungod sa Ebanghelyo. Kamo kinahanglan mosunod bisan asa si Jesus naggiya. Ang pagkadisipulo kinahanglan mao ang prayoridad.

Tinuod Nga Mga Tumong: Lucas 9: 61-62

Ang ikatulong tawo sa Lucas 9: 57-62 buot mosunod, apan gusto niya nga buhaton kini sa iyang kaugalingon nga mga panahon. Ang pagpanamilit sa iyang pamilya maoy angay nga buhaton, apan gitawag siya ni Jesus nga mosunod. Unsa ang iyang tinuod nga tumong sa kinabuhi? Pagkadisipulo o pagbuhat sa iyang kaugalingong butang? Ang katuyoan niining tawhana sa kinabuhi wala pa nahan-ay. Siya adunay nagpugong, ang pagpaling sa daan nga kinabuhi ug ang bag-o diin si Jesus nagtawag.

6. Ania ang plano alang sa unang tulo ka pagsunod nga pag-atiman nga mga sesyon uban sa bag-o nga magtotoo:

Unang Sesyon: (Sulod sa 24 oras human sa pagkakabig)

- ___ Kontak ang bag-ong kinabig ug ihan-ay ang usa ka dapit ug oras aron makig tagbo.
- ___ Sa una nga panagkita, tinguha ang pag-establisar sa relasyon sa pagkabukas ug panaghigala. Tugoti ang kinabig nga mahibalo kung unsaon sa pag-abot kaninyo kung siya adunay mga pangutana o mga problema tali sa regular nga gikatakda nga mga panagtigom.
- ___ Pangutan-a kung aduna siya'y mga pangutana ug maningkamot sa pagtubag niini.
- ___ Ipatin-aw ang inyong papel sa pagsunod nga pag-atiman ug unsay kahulogan sa pagdisipulo.

___ Sugdi paggiya siya sa mga lugar alang sa dihadiha nga pagsunod nga gihisgutan niini nga leksyon nga naglakip sa:

- Kasigurohan sa Kaluwasan.
- Bautismo Sa Espiritu Santo
- Pagsugid ni Kristo sa publiko.
- Pag-ugmad sa hinimbahong Kinabuhi.
- Bautismo sa Tubig.
- Mahimong Kabahin sa Lokal nga Simbahan.

___ Pagbilin ug kopya sa Kurso sa Harvestime International Institute, "*Mga Pundasyon Sa Pagtoo*," ug awhaga ang nakabig sa pagbasa sa unang leksyon.

___ Pag-ampo nga managsama.

___ Ihan-ay ang oras ug dapit sa inyong sunod nga sesyon.

Ikaduhang Sesyon: (Sulod sa usa ka semana human sa pagkakabig)

___ Ribyuha ang unang leksyon sa "*Mga Pundasyon Sa Pagtoo*".

___ Pangutan-a kung aduna siyay mga pangutana ug maningkamot sa pagtubag niini.

___ Ipabuhat ang ikaduha nga leksyon sa "*Mga Pundasyon Sa Pagtoo*."

___ Padayon sa paggiya kaniya sa unom ka mga mahinungdanong lakang nga gihulag way ubos sa "dihadiha dayon nga pagsunod."

___ Hangyoa siya nga ipaambit ang bisan unsang kalisdanan o pagduhaduha nga iyang nabatnan.

___ Pag-ampo nga managsama, nga naglakip sa piho nga mga butang nga gipatungha sa inyong panaghisgot.

(Ang nahibilin nga mga sesyon kinahanglan nga adunay usa ka semanang gidugayon)

Ikatulong Sesyon:

___ Ribyuha ang ikaduhang leksyon sa "*Mga Pundasyon Sa Pagtoo*" nga managsama.

___ Pangutan-a kung aduna siyay mga pangutana ug maningkamot sa pagtubag niini.

___ Ipabuhat ang ikatulo nga leksyon sa "*Mga Pundasyon Sa Pagtoo*."

___ Padayon sa paggiya kaniya sa unom ka mga mahinungdanong lakang nga gihulag way ubos sa "dihadiha dayon nga pagsunod."

___ Hangyoa siya nga ipaambit ang bisan unsang kalisdanan o pagduhaduha nga iyang nabatnan.

___ Pag-ampo nga managsama, nga naglakip sa piho nga mga butang nga gipatungha sa inyong panaghisgot.

(Ang nahibilin nga mga sesyon mahimo nga mosunod sa sumbanan nga gihatag sa ikatulong sesyon. Sa katapusan sa duha ka bulan, repasoha ang iyang pag-uswag sa unom ka mga butang nga gilista sa "dihadiha dayon nga pagsunod").

KAPITULO 14

PAGPLANO SA PAG-EBANGHELYO

MGA TUMONG:

Sa pagkahuman niini nga kapitulo kamo makahimo sa

- Pagsulat sa sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.
- Paghulagway sa mga benepisyo sa pagplano.
- Pagpasabot nganong ang pagplano Bibliyanhon.
- Paggamit sa modelo alang sa pagplano nga gihatag niini nga leksyon aron magplano alang sa pag-ebanghelyo.

SAG-ULOHONG BERSIKULO:

Ang Espiritu sa Ginoo ania kanako, tungod kay siya nagdihog kanako aron sa pagsangyaw sa Maayong Balita ngadto sa mga kabus; siya nagpadala kanako aron sa pag-ayo sa masulub-on nga kasingkasing, aron sa pagwali ug kagawasan sa mga binilanggo ug pagpahiuli sa panan-aw ngadto sa mga buta, sa paghatag ug kagawasan alang sa mga gipiutan. (Lucas 4:18)

PASIUNA

Diha sa libro sa Mga Buhat adunay duha ka dagkong paagi sa pag-ebanghelyo sa kalibutan nga gibuhat sa unang Iglesia nga angay pa karon. Ang una mao ang dihadiha dayon nga pag-ebanghelyo, diin ang mga magtotoo mitubag dihadiha sa mga oportunidad ug sa gilayon mi pakigbahin sa Ebanghelyo. Ang ikaduha mao ang giplano nga estratihiya sa pag-ebanghelyo. Ang mga misyonaryong panaw ni Pablo ug pagtanom sa mga iglesia mga ebidensya sa giplano nga estratihiya.

Ang tanan nga mga magtotoo kinahanglan nga alerto sa mga oportunidad alang sa dihadiha dayon nga pag-ebanghelyo, apan ang pagplano sa pag-ebanghelyo usa ka tinuyo nga lakang nga kinahanglan ninyo nga buhaton. Niini nga leksyon kamo makakat-on unsaon pagplano ang pag-ebanghelyo.

PAGPLANO ALANG SA ESPIRITUHANONG PAGPANGANI

Ang pagplano susama sa pagpanguma. Walay butang nga sama sa pagpanguma sa kinatibuk-an. Ang usa ka mag-uuma mahimong magtanom ug trigo sa tungang kasadpan sa Estados Unidos, mga kahel sa Israel, ug humay sa Pilipinas.

Sa matag usa niining mga dapita adunay mga kaamgiran: Ang mga tanom giatiman ug adunay mga kasagarang butang sama sa yuta, sustansya, binhi, tubig, kahayag, mga sakit, mga peste, ug mga himan. Apan ang pagpanguma managlahi depende sa gipananom, sa lokasyon, ug sa anaa nga teknolohiya.

Maingon man niini sa espirituhanon nga pag-ani. Kamo dili na makahimo sa pag-ebanghelyo sa kinatibuk-an ingon nga ang mag-uuma makapanguma sa kasagaran. Kon kamo gusto nga magmalampuson, kinahanglan nga kamo magtukod sa tin-aw nga mga plano, prayoridad, estratihiya, ug mga buluhaton nga pagabuhaton. Kamo kinahanglan mahibalo sa inyong katuyoan ug plano nga tumanon ang maong katuyoan.

MGA BENEPISYO SA PAGPLANO

Ang pagplano makatabang kaninyo nga mahimong maalamon nga piniyalan sa Ebanghelyo ug mga kapanguhaan sa pangalagad sama sa mga bilding, kabtangan, ekipo, panalapi, ug espirituanong mga gasa sa mga magtotoo ubos sa inyong pag-atiman. Ang pagplano makahatag ug direksyon, makatabang kaninyo sa paghimo ug maayong mga desisyon, maka-establisar ug mga prayoridad alang sa ministryo, ug maghimo kaninyo nga may tulubagon pinaagi sa pagtimbang-timbang. Kini nagtugot kaninyo nga molihok nga determinado inay nga mosenong sa mga sitwasyon sa krisis.

ANG PAGPLANO BIBLIYANHON

Ang Biblia puno sa mga sugilanon sa mga lalaki ug babaye kinsa naghimo'g mga plano ubos sa direksyon sa Dios. Si Noe nagplano sa pagtukod sa arka. Si Abraham nagpahimutang ug mga katuyoan alang sa iyang sulugoon, si Eleazar (Genesis 24). Si Jose nagplano lang sa mga katuigan sa kagutmanan Genesis 41). Si Moises gihatagan ug plano sa pagluwas sa Israel gikan sa pagkaulipon ug mga plano alang sa pagtukod sa tabernaculo. Si Josue naghimo ug detalyado nga mga plano alang sa pagpanakop sa gisaad nga yuta.

Si David nag-andam alang sa pagtukod sa templo. Si Haring Ezechias adunay plano sa paghiusa sa Israel, ug si Nehemias nagplano sa pagtukod pag-usab sa paril. Ang mga propeta sa Daang Tugon nagpadayag sa plano sa Dios alang sa mga nasud, ug ang libro sa Pinadayag nagpadayag sa mga plano sa Dios alang sa umaabot.

Ang uban nga mga tawo nagtoo nga ang pagplano makapugong sa kagawasan sa Balaang Espiritu, apan kini dili tinuod. Human sa dakong pagbubo sa Balaang Espiritu diha sa Mga Buhat 2, sa wala madugay ang pagplano ug pag-organisar nagsugod ubos sa direksyon sa Espiritu Santo (Mga Buhat 6). Ang mga milagro nga nahitabo sa unang Iglesia sa tinuod nagpakita nga ang pagplano wala makabalda sa buhat sa Balaang Espiritu!

Ang pagplano mahimong usa ka matang sa pagsimba, usa ka panahon diin inyong gipamalandungan ang katuyoan ug plano sa Dios ug nag-abli sa inyong espiritu sa iyang paggiya. Kon kamo mag-ampo ug magtuon sa Pulong sa Dios ug magplano ubos sa inspirasyon sa Espiritu Santo, ang pagplano usa ka espirituhanon nga kalihokan.

Ang pagplano dili makababag, apan hinuon makakooperar sa Dios. Usa ka pananglitan niini mao ang plano ni Josue sa Ai (Josue 8). Siya adunay plano (bersikulo 4) apan kini wala maka babag sa milagrosong pagpamuhat sa Dios (bersikulo 18). Ang parehong natural nga pagplano ug labaw sa kinaiyahan nga mga panghitabo nagtinabangay nga nagkahiusa sa pagtuman sa tumong.

Si Jesus adunay plano sa pagpangalagad. Siya nagplano sa pagsangyaw sa Ebanghelyo, pag-ayo sa masakiton, paghingilin sa mga demonyo, ug sa paghimo ug mga milagro nga nagapa matuod sa Pulong sa Dios. Siya nituman sa katuyoan sa Dios pinaagi sa kamatayon alang sa sala sa tanan nga katawhan, nagalaglag sa mga buhat sa kaaway, ug nabanhaw gikan sa mga patay diha sa gahum ug himaya. Si Jesus miingon:

Ang Espiritu sa Ginoo ania kanako, tungod kay siya nagdihog kanako aron sa pagsangyaw sa Maayong Balita ngadto sa mga kabus; siya nagpadala kanako aron sa pag-ayo sa masulub-on nga kasingkasing, aron sa pagwali ug kagawasan sa mga binilanggo ug pagpahiuli sa panan-aw ngadto sa mga buta, sa paghatag ug kagawasan alang sa mga gipiutan. (Lucas 4:18)

Si Pablo nagplano, kung wala ang Balaang Espiritu dili makausab kanila ingon sa gipakita sa Mga Buhat 16: 6-10. Si Jesus naghatag sa kinatibuk-ang plano alang sa pag-ebanghelyo sa Mga Buhat 1: 8. Kung kita magplano alang sa pag-ebanghelyo gipuno lang nato ang mga detalye.

UNSA ANG USA KA PLANO?

Ang bisan unsang pahayag mahitungod sa kung unsay mahitabo sa umaabot usa ka pahayag sa pagtoo. Ang mga plano mao ang mga pahayag sa pagtoo. Ang dili paghimo ug mga pahayag mahitungod sa umaabot mao ang dili pagpakita ug pagtoo.

Ang usa ka plano maoy paagi sa paglarawan kung unsaon ninyo pag-abot ang pagkab-ot sa inyong tumong sa pag-ebanghelyo. Ang pagplano nagpugos kaninyo sa pagpangita sa huna huna sa Dios ug sa kabubut-on sa Balaang Espiritu. Unsay gitinguha sa Dios? Unsaon ninyo pagsunod sa iyang kabubut-on alang sa inyong kinabuhi ug pangalagad? Ang pagplano usab makatabang kaninyo sa paghukom kon unsa ang inyong dili buhaton, kay kini wala maglakip sa pipila nga mga butang.

Ang Harvestime International Institute nga kursong, "*Pagdumala Pinaagi Sa Mga Tumong*," makatabang kaninyo sa pagplano. Hinumdomi kanunay, bisan pa niana - mahimo ninyong igugol ang tibook kinabuhi sa pagpanukiduki ug pagplano ug dili gyud makabuhay sa butang nga unang nakapadasig sa pagsaliksik. Kining panukiduki ug pagplano alang sa pag-ebanghelyo, dili alang sa kaugalingon.

USA KA MODELO SA PAGPLANO

Ang modelo nagsugod sa paghunahuna nga wala kita mahibalo sa estratihiya sa Dios alang sa usa ka partikular nga tawo. Kini makatabang kanato sa paghiklin sa atong nahunahuna na nga mga plano ug mga ideya ug mahimong bukas sa paggiya sa Balaang Espiritu. Ania ang mga lakang sa modelo:

IPATIN-AW ANG MISYON:

Ang dakong espirituhanong pag-ani gilangkoban sa daghang mga kaumahan sa daghang kana suran. Kamong kinahanglan motino sa piho kon unsa ang inyong misyon. Kinsa ang inyong gi sulayan sa pagsangyaw? Asa sila nagpuyo? Unsa man ang ilang gusto? Kamong kinahanglan

makapatin-aw sa kaumahan pinaagi sa mga pulong nga heyograpiya, kultura, ug pinulongan. Ang Harvestime International Institute nga kursong, " *Makakahimtangang Pagtuki*, " motabang kaninyo niini.

PAGTINO SA LABING MAAYO NGA PAAGI SA PAG-EBANGHELYO:

Adunay daghang mga paagi sa pag-ebanghelyo nga gihulagway niini nga kurso. Pinasukad sa unsay inyong nakat-onan samtang inyong gipatin-aw ang inyong misyon, sa mainampoon tinoa ang pinakamaayong paagi sa pag-ebanghelyo. Kini hilabihan ka importante nga mabuhat aron dili ninyo mausik ang inyong paningkamot. Pananglitan, telebisyon nga pag-ebanghelyo dili magmalampuson sa dapit diin ang mga tawo walay telebisyon. Literatura nga pag-ebanghelyo dili magmalampuson kung adunay taas nga porsyento sa dili makamaong mobasa ug mosulat. Hinumdomi nga kabahin sa estratihiya sa mga paagi mao ang pagtino kung unsa ang dili ninyo mabuhat ingon man ang inyong mabuhat.

TINOA ANG KAPANGUHAAN SA PAG-EBANGHELYO:

Unsa ang inyong kahinguhaan sa pag-ebanghelyo? Kinsa ang inyong gamiton sa pag-ebanghelyo sa pipila ka mga grupo sa katawhan o lugar? Unsa ang mga panalapi ang anaa kaninyo? Unsa nga materyal nga mga kapanguhaan (sama sa kagamitan, materyal nga giimprinta, ug uban pang susama nga mga butang) nga kinahanglanon ninyo?

PAGHIMO UG PLANO ALANG SA PAG-EBANGHELYO:

Ang inyong plano kinahanglan nga magtumong sa kalab-otan sa pag-ebanghelyo inay sa pagsibilisado. Kini kinahanglan nga magtutok sa pagpakaylap sa Ebanghelyo sa Gingharian sa Dios, dili ang mga lagda sa usa ka denominasyon o organisasyon. Ang usa ka plano kinahanglan nga adunay tumong nga mga pahayag sa mga kalab-oton nga inyong gilauman nga matuman. Kini nga mga pahayag kinahanglan:

-Masulat.

-May kalabutan sa pag-ebanghelyo.

-Maklaro nga pagpahayag.

-Mabalansi tali sa pagtoo ug reyalidad: Kon dili sila makatarunganon, dili kini makabot.

-Matino: Ang mga plano nga dili kaayo klaro lisud ipatuman. Ang inyong mga plano kinahanglan nga maglakip sa mga pahayag kung kinsa ang angay mabuhat kung kanus-a ug unsaon kini pagbuhat.

-Masukod: Kamo kinahanglan makahimo sa pagtimbangtimbang kung natuman ninyo ang plano.

-Maorganisar sumala sa prayoridad: Ang ubang mga bahin sa plano kinahanglan nga buhaton sa dili pa ang uban nga mga bahin matapos. Ang ubang mga tumong mas importante kay sa uban.

IPATUMAN ANG PLANO SA PAG-EBANGHELYO:

Ang pagplano lamang dili makahimo sa buhat sa pag-ebanghelyo. Kamo kinahanglan mopa tuman sa plano. Ang pagpatuman sa plano nagpasabot nga kini inyong gihimo. Ang pagpa tuman sa usa ka plano naglakip sa:

- Pagpili sa mga tawo nga motuman sa plano.
- Pagpakigsulti sa plano ngadto kanila.
- Pagdelegar sa responsibilidad alang sa nagkalain-laing bahin sa plano.
- Pagbansay sa mga tawo nga mobuhat sa mga buluhaton.
- Pag-organisar sa mga tawo, mga kahinguhaan, mga kalihokan, ug uban pa.
- Pag-eskedyul sa mga kalihokan.
- Pagbadyet.
- Paghimo sa desisyon.
- Pagrepaso sa kauswagan.
- Pagtimbangtimbang sa mga resulta.

TIMBANGTIMBANGA ANG PLANO SA PAG-EBANGHELYO:

Sa diha nga kamo motimbang-timbang sa usa ka butang kamo mosusi pag-ayo ug mokonsiderar sa bili niini. Ang ebalwasyon mao ang proseso sa pagsusi sa mga plano aron mahibaloan ang ilang bili sa pagkab-ot sa katuyoan sa pag-ebanghelyo. Ang mga tumong nagpahayag sa plano nga inyong buhaton. Ang ebalwasyon nagtino kon inyong natuman ang mga tumong. Bisan ang Dios nagsusi sa iyang buhat sa Genesis 1. Siya misusi sa tanan nga iyang gibuhad ug mipahayag, "Maayo kini." Ang ebalwasyon nagpadayag nga kinahanglan ninyong usabon ang mga tumong, himoon ang kabag-ohan sa mga tawo nga nagtrabaho sa tumong, usabon ang petsa sa pagkompleto, bag-ohon ang mga paagi, o ipasibo sa badyet. Sa diha nga nakompleto ninyo ang plano, susiha kini aron sa pagtubag niini nga mga pangutana:

- Nakab-ot ba ninyo ang tumong?
- Diin kamo napakyas? Ngano ug giunsa?
- Diin kamo milampos? Ngano ug giunsa?
- Unsa ang kalainan nga mahimo ninyo? Lahi nga paagi, mga tawo, o plano?
- Ang mga kahinguhaan sa mga tawo, materyal, ug panalapi maalamon ba nga gigamit?
- Mahimo ba ninyong gamiton ang sama nga plano pag-usab?
- Unsay inyong nakat-onan gikan niini nga makatabang kaninyo sa paghimo ug bag-ong mga plano?

... Unya gamita ang inyong natun-an aron sugdan pag-usab pagbalik ang liyok sa pag-ebanghelyo.

KINAUGALINGONG EKSAMEN

1. Isulat ang sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.

---

2. Ihulagway ang mga kaayohan sa pagplano.

---

3. Ipasabot nganong ang pagplano Bibliyanhon.

(Ang mga tubag sa eksamen gihatag sa katapusan nga kapitulo niini nga manwal.)

ALANG SA DUGANG PAGTUON

1. Alang sa dugang pagtuon mahitungod sa pagplano, pagbaton sa kurso sa Harvestime International Institute, " *Pagdumala Pinaagi sa mga Tumong.* "
2. Gamita ang modelo nga gihatag niini nga kapitulo aron makahimo ug plano alang sa pag-ebanghelyo sa inyong komunidad.
3. Ang epektibo nga pagplano alang sa pag-ebanghelyo naglakip sa daghang nagkalain lain nga mga panagtigom aron sa pagplano, pag-organisar, pagsulbad sa mga problema, ug pagtimbang-timbang. Walay paagi nga atong mahisgutan ang matag matang sa miting nga kinahanglan ninyong ipahigayon, apan ania ang pipila ka kinatibuk-ang mga giya alang sa bisan unsang matang sa pagplano o pagmiting:
  - (1) Pagbaton ug piho nga katuyoan alang sa tigom: Nganong kinahanglan nga magkita? Unsa ang inyong katuyoan? Unsa ang kinahanglan ninyo nga matuman?
  - (2) Paghimo ug agenda alang sa miting: Ilista ang mga butang nga inyong pagahisgutan sa han-ay nga kamahinungdanon. Kanunay maglakip sa panahon alang sa pag-ampo aron sa pagpangita sa giya sa Dios.
  - (3) Paglista sa tanan nga inyong kinahanglanon sa miting: Mahimong kini maglakip sa mga lapis, papel, mga taho, mga pasundayag, mga sampol, ug uban pa. Tigoma ang tanan nga mga butang sa dili pa ang miting.
  - (4) Pagpahigayon ug petsa, oras, ug dapit alang sa miting.
  - (5) Pahibaloa ang mga tawo nga gusto ninyo nga motambong sa miting: Iha tag kanila ang petsa, oras, dapit, ug katuyoan sa miting. Ipahibalo sa matag tawo kon sila ba magdala ug bisan unsa, pananglitan, usa ka presentasyon, report, sumada sa report, ug uban pa.
  - (6) Sugdi ug tapusa ang miting sa hustong panahon.
  - (7) Adunay usa ka tsirman nga gitudlo aron mangulo sa miting.
  - (8) Pagbaton ug paagi alang sa pagsulti: Ang mga tawo mopataas sa ilang mga kamot ug tawagon sa pangulo? Aduna bay bukas nga diskusyon?
  - (9) Pagbaton ug paagi alang sa paghimo ug mga desisyon: Mag-ampo ka ba hangtud nga kamo magkauyon tanan? Ang pastor ba o laing espirituhanong lider mohimo sa desisyon human madungog ang tanan nga mga hingtungdan nga partido?
  - (10) Padayon sa agenda: Ayaw kalinga sa uban nga mga diskusyon.
  - (11) Isulat ang mga desisyon nga gihimo sa miting, labi na sa mga butang nga angay buhaton unsa kung kanus-a. Pagkahuman sa miting, isulat pag-ubos kining mga mugbong sulat sa organisadong porma ug hatagi'g kopya ang matag tawo nga mitambong sa miting. Kini makatabang kanila sa paghinumdom sa mga buluhaton nga kinahanglan nilang buhaton.

KAPITULO 15

PAGKUTAY ALANG SA PAG-EBANGHELYO

MGA TUMONG:

Sa pagkahuman niini nga kapitulo kamo makahimo sa:

- Pagsulat sa sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.
- Pagpatin-aw sa "pagkutay."
- Pagpatin-aw kon sa unsang paagi ang simbahan mahimong kutay.
- Paghisgot sa mga kalig-on sa pagkutay.
- Paghisgot sa kaimportante sa espirituhanong mga gasa ug pagkutay.
- Pagpasabot sa panaghiusa nga resulta sa pagkutay.
- Pagpatin-aw sa praktikal nga paggamit sa pagkutay.

SAG-ULOHONG BERSIKULO:

. . . Nga managbaton kamo sa sama nga gugma, nga managhiusa sa usa ka kalag nga may usa ka hunahuna.

Nga dili kamo magbuhat bisan unsa pinaagi sa pagkabahinbahin kon pinaagi sa pagpangarbo nga walay pulos; kondili sa pagpaubos sa hunahuna, nga ang tag satagsa mas maayo kay sa ilang kaugalingon.

Nga ang usag usa kaninyo dili magtagad sa iyang kaugalingong mga butang, kondili ang tagsatagsa kaninyo sa mga butang sa uban usab. (Filipos 2: 2-4)

PASIUNA

Kamo nakakat-on na ug daghan mahitungod sa pag-ebanghelyo niini nga kurso, ug tingali ang gidak-on sa tahas medyo bug-at kaayo kaninyo. Sa pagkatinuod kini "dako" nga sugo!

Apan wala kamo mag-inusara sa pag-atubang niini nga hagit. Kabahin kamo sa dakong panon sa mga mamomoo sa mga kaumahan sa Ginoo. Niini nga leksyon kamo makakat-on sa kama hinungdanon sa pagpakigtambayayong sa uban sa pag-ebanghelyo.

PAGKUTAY

Ang usa ka kutay mao ang pagsalmot sa daghang mga bahin aron sa paghimong tibook. Sa yanong pagkasulti, ang kutay naglangkob sa mga tawo nga nakigsulti sa usag usa, nagpaam bit sa mga ideya, kasayuran, ug mga kapanguhaan aron makab-ot ang komon nga tumong. Ang kutay mahimong itandi sa usa ka binaligtos nga pukot uban sa daghang mga kwadrado sa nagkalainlain nga mga gidak-on, nga ang matag usa nasumpay sa tanan nga direkta o dili direkta. Ang lawas sa tawo mismo usa ka kutay sa mga ugat, kaunuran, ug dugo. Ang Ama han, Anak, ug Balaang Espiritu usa ka balaang kutay sa tulo nga nagkahiusa.

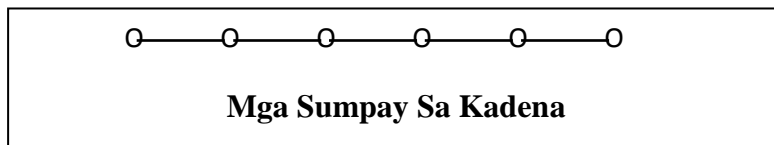
Sa diha nga kita mokutay alang sa pag-ebanghelyo, kita makigsulti sa ubang mga magtotoo, mga simbahan, ug Kristiyanong mga organisasyon nga magpaambit sa mga ideya, kasayuran, ug mga kahinguhaan aron makab-ot ang tumong sa pag-abot sa kalibutan sa Ebanghelyo. Walay denominasyon, pakig-ambitay sa iglesia, o ahensya sa misyon nga maghunahuna sa kaugalingon lamang isip piniling instrumento sa Ginoo sa pagwali sa ebanghelyo sa kalibutan. Ang mga kutay sa pinalapad nga relasyon sa uban mao ang plano sa Dios ingon sa gihulagway diha sa estruktura sa Simbahan.

ANG SIMBAHAN USA KA KUTAY

Ang Simbahan usa ka ehemplo sa pagkutay. Basaha ang 1 Corinto 12: 4-31. Niini nga tudling ang Iglesia gihulagway nga usa ka nagkahiusang lawas sa daghang mga bahin uban sa mga ginahang mga magtotoo nga nagapamuhat nga manag-uban sa pangalagad ug misyon. Sama sa natural nga lawas, ang matag membro niining espirituhanong Lawas adunay katuyoan. Kini usa ka kooperatiba, hinan-ay nga gimbuhaton sa kinatibuk-an sa Lawas. Ang nagakontrol nga gahum sa kutay sa Simbahan mao ang awtoridad sa Pulong sa Dios ug ang pagkaulo ni Ginoong Jesu-Kristo.

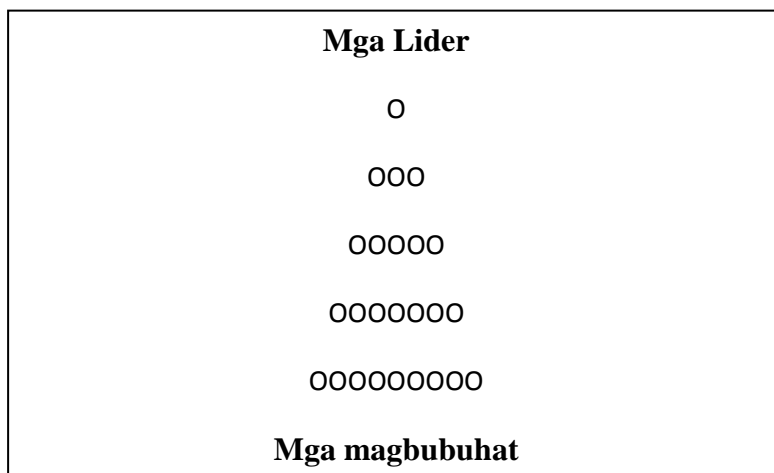
ANG KALIG-ON SA PAGKUTAY

Ang mga tawo migamit ug lain-laing mga panig-ingnan aron sa paghulagway sa relasyon sa pagtrabaho sa uban. Ang ubang mga tawo migamit sa panig-ingnan sa kadena nga nalambigit sa usag usa:

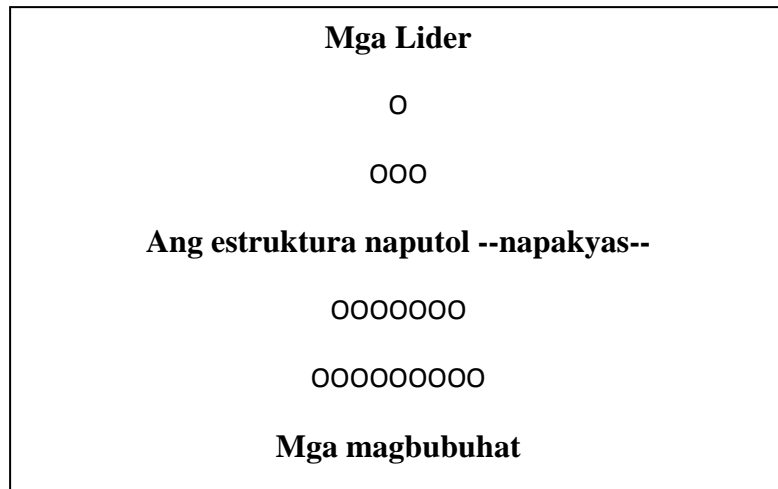

Kon kamo magtinabangay isip mga sumpay sa kadena, ang pinakaluya nga sumpay makaapekto sa inyong kadena. Ang mahuyang nga sumpay mahimong makapaputol sa kadena, ug ang komunikasyon tali sa uban maputol.

Ang uban nga mga tawo nag-organisar alang sa usa ka buluhaton nga gibasi sa estruktura sa piramid, nga ang mga lider anaa sa ibabaw, ang mga trabahante sa ubos:

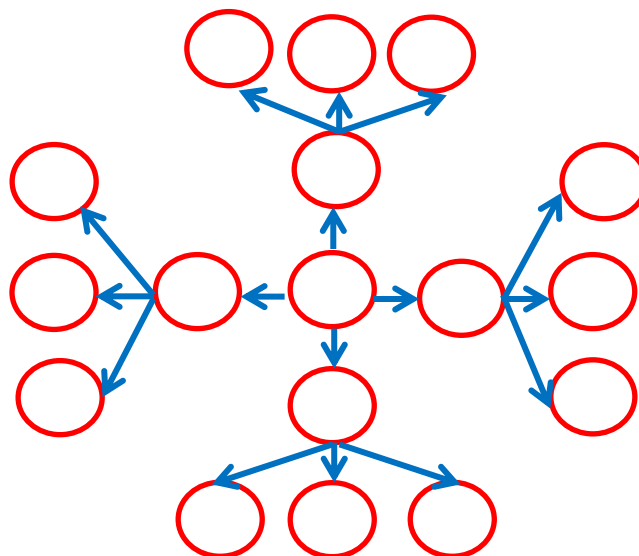

Kini nga matang sa organisasyon adunay managsama nga mga suliran sama sa kadena nga estruktura. Kung ang pagpangulo mapakyas sa taas o tunga-tunga nga lebel, o kung ang mga tawo mapakyas sa ubos, ang paglihok mapugngan:

Sa daghang katuigan, mao kini ang paagi nga atong giorganisar ang mga tawo sa pagbuhay sa buluhaton sa pangalagad. Apan kini nga estruktura moresulta sa kompetisyon kay sa koope rasyon. Ang mga tawo nagatunob sa uban aron makaabot sa ibabaw. Ang mga magtotoo ki nahanglan nga mag-organisar alang sa buhat sa pangalagad sa sumbanan sa pagkutay. Ang pagkutay walay mga problema sa sumpay sa kadena o piramid nga mga organisasyon.

Ania ang diyagrama sa usa ka nagakutay nga estruktura:

Bisan kon ang usa ka bahin sa kutay mapakyas, ang naglibot nga kutay nagpadayon sa paglihok. Ang kutay naglihok susama sa natural nga lawas nga gitandi sa Simbahan. Kung ang inyong kumagko natipak, ang inyong ubang mga tudlo o ang inyong uban nga kamot mota bang niini aron matuman ang gikinahanglan nga mga buluhaton.

Tinuod usab kini sa Lawas ni Kristo. Sa diha nga kamo mokutay sa uban alang sa pag-ebanghelyo, sila naghatag ug kalig-on kon diin kamo adunay kahuyang. Kamo naghatag ug kalig-on diin sila adunay kahuyang. Ang mga tawo dili makigkompetensiya sa usag usa, kay sa pagkutay wala'y "itaas" nga aboton.

Sa pagkutay, kita naghiusa sa mga kahinguhaan alang sa katuyoan sa pag-ebanghelyo. Walay usa kanato nga anaa ang tanang espirituhanon nga mga gasa. Kon mag-inusara, kita adunay limitado nga mga abilidad. Kita adunay limitado usab nga panahon, kagamitan, materyales, ug panalapi. Apan sa panaghiusa, kita adunay gamhanang mga kapanguhaan sa pag-ani sa espirituhanong pagpangani.

Ang laing kalig-on sa kutay mao nga kini kanunay nagpalapad samtang ang mga magtotoo motabang sa pagtukod sa mga relasyon uban sa anaa sa gawas sa Lawas ni Kristo ug dad-on sila ngadto sa kutay. Busa, ang kutay kanunay nga nagkadaghan.

ESPIRITUHANONG GASA UG PAGKUTAY

Ang Mga Taga Efeso 4: 11-16 nagpadayag nga ang Dios naghatag ug espesyal nga mga gasa sa pagpangulo sa Simbahan aron sa pagsangkap o pag-andam sa ubang mga miyembro alang sa buhat sa pangalagad. Kining espesyal nga mga gasa sa pagpangulo mao kanang sa apostol, propeta, ebanghelista, pastor, ug magtutudlo.

Ang tahas niining mga pangulo mao ang pag-andam sa mga tawo alang sa buhat sa minister yo pinaagi sa pagtabang kanila sa pagdiskobre ug paggamit sa ilang kaugalingong espirituhanong mga gasa. Diha sa New International Version nga Biblia, ang pulong "pag-andam" nag gikan sa usa ka Grego nga pulong nga nagpasabot sa pagsumpay sa nabali nga bukog o pagbutang sa usa ka sinumpayan balik sa dapit. Kini nagpasabot sa pagdala sa nagkalainlain nga bahin ngadto sa panaghiusa aron ang lawas mahimong normal. Ang kutay wala magwagtang sa hinatag sa Dios nga pagpangulo. Apan imbis nga bahinon ang Lawas ni Kristo, responsibilidad sa Kristohanong pagpangulo nga magdala sa nagkalainlain nga grupo sa mga tawo nga magkauban aron matuman ang hiniusang tumong nga mao ang buhat sa pangalagad.

ANG PAGKUTAY MAOY PANAGHIUSA

Diha sa orihinal nga mga pinulongan sa Biblia, ang panaghiusa nagpasabot sa "pagkausa ug hingpit nga kinauyonan" sa Grego ug "paghiusa" sa Hebreohanon. Ang panaghiusa usa ka gamhanan kaayo nga pwersa. Ang Dios naglaglag sa buhat sa Babel tungod kay nahibalo siya nga ang katawhan nagkahiusa sa katuyoan ug walay imposible alang kanila (Genesis 11).

Ang labing maayo nga ilustrasyon sa panaghiusa mao ang Trinidad. Si Jesus nag-ampo nga unta ang mga magtotoo mahimong usa, ingon nga ang Amahan diha kaniya ug siya anaa sa Amahan:

Aron silang tanan managhiusa; maingon nga ikaw Amahan, ania kanako, ug ako anaa kanimo, nga sila managhiusa kanato, aron ang kalibutan motoo nga ikaw nagsugo kanako. (Juan 17:21)

Ang resulta sa panaghiusa mao ang epekto sa pang-ebanghelyo: "Aron ang kalibutan unta motoo." Ang mga magtotoo nga nagakutay diha sa panaghiusa mao ang mga tubag sa pag-ampo sa Ginoo alang sa katuyoan sa pag-ebanghelyo.

Ang tumbok sa atong panaghiusa dili mahimong doktrinal, tungod sa nagkalainlain nga interpretasyon sa doktrina sa lainlaing mga denominasyon. Kini dili mahimong organisahon tungod sa daghang Kristohanong mga organisasyon. Ang pagtagad mao ang paghiusa sa espiritu pinaagi sa gahum sa Balaang Espiritu.

Ang katuyoan sa pagpakigtambayayong dili aron mahimong usa ka iglesia sa kalibutan ubos sa tawhanong awtoridad, apan kining panaghiusa sa sulod sa nagkadaiya nga nagtinguha nga magtinabangay aron matuman ang katuyoan sa Dios:

Nga iyang gipaila kanato ang tinago sa iyang kabubut-on, sumala sa iyang kahamut-an, nga iyang gituyo diha kaniya;

Alang sa usa ka hugna sa kahupnganan sa panahon, sa pagtigom sa tanang mga butang diha kang Kristo, nga anaa sa langit, ug ang mga butang sa yuta; bisan pa diha kaniya. (Efeso 1: 9-10)

Bisan pa sa mga kalainan sa doktrina, ang tanang matuod nga magtotoo adunay luna sa panaghiusa diha kang Kristo. Kitang tanan kabahin sa iyang Lawas. Tungod niini, kita mangita ug magalihok sa panaghiusa nga pagpangalagad

. . . Nga managbaton kamo sa sama nga gugma, nga managhiusa sa usa ka kalag nga may usa ka hunahuna.

Nga dili kamo magbuhat bisan unsa pinaagi sa pagkabahinbahin kon pinaagi sa pagpangarbo nga walay pulos; kondili sa pagpaubos sa hunahuna, nga ang tag satagsa mas maayo kay sa ilang kaugalingon.

Nga ang usag usa kaninyo dili magtagad sa iyang kaugalingong mga butang, kondili ang tagsatagsa kaninyo sa mga butang sa uban usab. (Filipos 2: 2-4)

Pinaagi sa atong mahigugmaon nga panaghiusa nga mahibaloan sa kalibutan nga kita mga Kristohanon:

Tungod niini ang tanan makaila nga kamo akong mga tinun-an, kong kamo maghigugmaay ang usa ug usa. (Juan 13:35)

ANG PRAKTIKAL NGA PAGPADAPAT SA PAGKUTAY

Ang praktikal nga paggamit sa pagkutay alang sa pag-ebanghelyo nagkahulogan nga

kita mopahiklin sa atong kaugalingong mga kalihokan aron makigtambayayong sa ubang mga magtotoo sa pagsangyaw sa Ebanghelyo. Kita mopakigbahin sa atong mga ideya ug pagsaliksik sa uban. Kita mag-ampo nga magkauban ug magtinabangay sa komon nga tumong. Kita nagpaambit sa mga kapanguhaan sa mga tawo, espirituhanong mga gasa, ekipo, ug panalapi - tanan alang sa katuyoan sa pag-ebanghelyo.

USA KA BAG-ONG KUTAY

Ang Biblia nagtala sa duha ka managlahing insidente nga naglangkit sa paggamit sa pukot sa natural nga kalibutan nga naghulagway sa dakong espirituhanon nga kamatuoran. Ang unang hitabo nahitabo sa sinugdanan sa yutan-ong ministeryo ni Kristo ug nahitala sa Lucas 5. Ang mga tinun-an nangisda sa tibook gabii ug walay nakuha. Si Jesus miingon kanila:

Palawod ug itaktak ang inyong mga pukot sa panagat. (Lucas 5: 4)

Si Pedro miingon:

Magtutudlo, naghago kami sa tibook gabii ug wala gayud kami ing nakuha; bisan pa niana tungod sa imong pulong itaktak ko ang mga pukot. (Lucas 5: 5)

Sa dihang ilang gitaktak ang pukot nakakuha sila ug daghang mga isda nga misuhot ug ang ilang mga pukot nangagisi ug sila mitawag sa ilang mga kauban sa lain nga sakayan nga motabang kanila. Ang kuha daghan kaayo nga kini mipuno sa duha ka mga sakayan ug sila nagsugod sa pag-unlod. Natingala si Pedro niini apan giingnan siya ni Jesus:

Dili ka mahadlok, sukad karon ikaw managat ug mga tawo. (Lucas 5:10).

Ang kuha nga nasinati ni Pedro sa natural nga kalibutan dili ikakumpara sa dakong ani nga iyang anihon sa espirituhanong kalibutan samtang siya mahimong mangingisda sa mga tawo. Ang susamang hitabo gisulat sa katapusan nga ministeryo ni Kristo sa Juan 21. Ang mga tinun-an nangisda sa tibook gabii ug walay nakuha. Sa sugo ni Kristo ilang gitaktak ang pukot ug, sa makausa pa, napuno kini sa mga isda. Apan niini nga panahon lahi kay sa una. Ang pukot wala magisi:

Busa si Simon Pedro misakay ug iyang gibutad ngadto sa baybayon ang pukot nga napuno sa dagkong mga isda, nga usa ka gatus ug kalim-an ug tulo; ug bisan daghan kaayo, apan ang pukot wala magisi. (Juan 21:11)

Kining duha ka mga panghitabo sa pagkatinuod nahitabo sa natural nga kalibutan, apan kini mga kaamgiran sa dakong espirituhanon nga kamatuoran. Sa una nga higayon ang pukot nagi si, apan sa ikaduha nga higayon wala. Unsa ang naghimo sa kalainan?

Ang una nga pukot usa ka panig-ingnan sa paningkamot sa tawo. Si Pedro usa ka mangingisda pinaagi sa pamatigayon. Sila nakahibalo sa natural nga paagi ug mga tradisyon sa mga mangingisda. Pinaagi sa nagisi nga pukot gipakita ni Jesus nga ang mga paningkamot sa tawo lamang dili makatuman sa panan-awon ug buluhaton sa Dios. Sa dihang nasabtan ni Pedro ang dakong buluhaton nga gitawag sa Dios kaniya, siya misinggit:

Palayo gikan kanako; kay ako usa ka tawong makasasala, Ginoo. (Lucas 5: 8).

Si Pedro mahimong mangingisda sa mga tawo. Ang daan nga kutay dili makaokupar sa dako nga espirituhanong ani nga iyang pagaanohon. Si Pedro mobiya sa mga tradisyon sa tawo. Siya kinahanglan motabok sa linya sa panagbulag tali sa Judio ug Gentil. Ang daan nga kutay kinahanglan mabugto ug mahimong kabahin sa bag-ong kutay.

Tali sa una ug sa ikaduha nga pagpangisda, usa ka bag-ong kutay ang gilalang. Kining natural nga pagpangisda susama sa mga panghitabo nga nahitabo sa kalibutan sa espiritu. Ang Dios nagbangon sa bag-ong kutay. Kini magbungkag sa pagkabahin tali sa mga Judio ug Gentil, adunahan ug kabus, ulipon ug gawasnon. Kini napalapad sa pag-apil nila Pablo, Bernabe, Silas, Tito ug uban pang mga tawo, ug kini mopadako gikan sa Jerusalem, Judea ug Samaria, aron makaabot sa kinatumyang bahin sa kalibutan.

Ang hagit sa Dakong Sugo dili matuman sa bisan unsang butang gawas sa bag-o nga "pukot" sa kalibutan sa espiritu. Ang Dios miingon nga sa katapusang mga adlaw iyang ibubo ang iyang Espiritu sa tanang unod. Ang mga propeta sa Daang Tugon nanagna nga sa katapusang mga adlaw sa espirituhanong ani ang liyok dako kaayo nga ang magdadaro makaapas sa mag-aani.

Kining dakong espirituhanon nga pag-ani dili maani pinaagi sa usa ka tawo, usa ka organisa syon, o usa ka denominasyon nga nag-inusara. Mao kini ang hinungdan nga ang Dios mii ngon nga sa katapusang mga adlaw iyang ibubo ang iyang Espiritu sa tanang unod. Ang res ponsable nga pundok sa mga magtotoo kinahanglan nga magamit sa atong mga paningkamot sa pag-ebanghelyo aron kita makaabot sa anihon sa hustong panahon. Ang Bag-ong Tugon nga panig-ingnan sa apostolikong panig-ingnan nagkinahanglan sa grupo sa mga didekado nga mga tawo nga nagahago nga epektibo sa usa ka tumong sa pag-ebanghelyo. Unsa ka labaw pa kini nga gikinahanglan ingon nga mga anino sa kagabhion nga nagsugod sa pagka hulog sa espirituhanon nga kaumahan sa mga nasud sa kalibutan.

Hinumdumi kung giunsa ni Juan ug sa iyang igsoon ang pagtahi sa ilang mga pukot sa dihang gitawag sila ni Jesus? Sila misulay sa pag-ayo sa usa ka butang nga nadaut. Si Jesus mitawag kanila sa pagbiya sa ilang nagisi nga pukot ug bayloan sila sa pagkamangingisda'g mga tawo. Pinaagi sa pagtubag, sila nahimo nga kabahin sa bag-o nga kutay alang sa pag-ebanghelyo. Karon ang pangutana mao kini: Magpabilin ba kamo sa pagpaningkamot sa pag-ayo sa daan nga mga pisi sa denominasyon ug doktrina, o magpatalinghug ba kamo sa tawag ni Kristo? Ihiklin ba ninyo ang daan nga kutay sa kompetisyon alang sa bag-ong kutay sa kooperasyon aron nga ang kalibutan maabot sa Ebanghelyo?

KINAUGALINGONG EKSAMEN

1. Isulat ang sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.

---

2. Ipatin-aw ang "pagkutay."

---

3. Ipatin-aw kung giunsa nga ang simbahan usa ka kutay.

---

4. Hisguti ang mga kalig-on sa pagkutay.

---

5. Hisguti ang kamahinungdanon sa espirituhanong mga gasa ug pagkutay.

---

6. Ipasabot ang panaghiusa nga resulta sa pagkutay.

---

7. Ipasabot ang praktikal nga paggamit sa pagkutay.

(Ang mga tubag sa eksamen gihatag sa katapusan nga kapitulo niini nga manwal.)

ALANG SA DUGANG PAGTUON

1. Si Jesus adunay kutay alang sa pag-ebanghelyo. Gigamit niya ang usa ka tim sa 12 ka mga tinun-an ug dayon nagtudlo sa 72 ug uban pa ug gipadala sila, tinagurha, ngadto sa matag lungsod ug lugar diin siya mongadto (Lukas 10: 1). Sa diha nga usa sa mga disipulo nakakita sa usa ka tawo kinsa dili kabahin sa ilang "grupo" nga nagaalagad sa kaayohan ug kalingkawasan, iyang gipangutana si Jesus kung kinahanglan ba nga pa hunongon siya. Si Jesus naghulagway sa "pagkutay" sa tubag nga iyang gihatag. Basa ha ang mahitungod niini sa Marcos 9: 38-40.
2. Ang pagpangalagad ni Pablo nagsugod ingon nga resulta sa pagkutay. Ang Espiritu Santo nagsulti sa iglesia sa Antioquia ug miingon, "Igahin kanako si Bernabe ug si Saulo alang sa buluhaton diin akong gitawag sila. "Wala niya gitawag ang usa ka indibiduwal, apan usa ka grupo (Mga Buhat 13: 1-3). Si Pablo ug Bernabe ang una niining bag-ong kutay. Ang uban nga nahimong kabahin sa kutay ni Pablo sa pag-ebanghelyo naglakip kang:

-Juan Marcos	Mga Buhat 13: 5
-Silas	Mga Buhat 15:22
-Timoteo	Mga Buhat 16: 1
-Lucas	Mga Buhat 16:10
-Priscilla ug Aquila	Buhat 18:18
-Erastus	Buhat 19:22
-Sopater	Mga Buhat 20: 4
-Aristarchus ug Secundus	Mga Buhat 20: 4
-Gaus	Mga Buhat 20: 4
-Trophimus	Mga Buhat 21: 27-29
-Ticicio	Efeso 6:21
-Tito	Galacia 2: 1
-Demas	2 Timoteo 4:10
-Epafrodito	Mga Taga-Filipos 2:25
-Tilaus	Roma 16:22

3. Tungod kay ang pagkutay o Ministeryo sa Lawas ni Kristo usa ka tin-aw kaayo nga konsepto sa Kasulatan, nganong ang mga tawo nagdumili niini? Ang mosunod mao ang komon nga mga katarungan nganong dili sila mokooperar. Kini kinahanglan gayud nga mabuntog kon kita magmalampuson sa pagpakigkutay sa uban:

-Kita nahadlok nga mawad-an sa kontrol: Kita tingali maghunahuna nga kita mawad-an sa pagdumala sa atong kaugalingon organisasyon o simbahan ngadto sa uban.

-Kita mitutok sa mga kalainan imbis nga katuyoan ug posisyon: Kita naghatag ug pagtagad kon unsa ang atong kalainan sa uban kay sa kasagaran nga hinungdan nga kita usa diha kang Kristo ug adunay komon nga tumong sa pag-ebanghelyo.

-Kita nahadlok nga mawad-an ug suporta: Kita nahadlok kon kita makigtambaya yong sa ubang mga ahensya, ang uban sa mga pundo nga atong gikinahanglan alang sa pagpangalagad mongadto kanila imbis kanato.

-Kita nahadlok nga mawad-an ug mga kawani: Ang mga lider usahay mahadlok sa mga sakop sa ilang kongregasyon o organisasyon nga moapil sa ubang grupo.

-Kita nahadlok nga makompromiso: Tungod kay kita adunay gagmay nga mga kalainan sa doktrina, nahadlok kita nga kini pagkompromiso kon makigtambayayongay sa uban. Dili gayud kita magpakompromiso sa moralidad nga mga isyu, uban sa mga kulto, o sayop nga doktrina, apan ang gagmay nga mga kalainan sa doktrina dili kina hanglan tugotan nga makababag sa pagkutay alang sa pag-ebanghelyo.

-Ang atong makasasalang kinaiya nagtinguha sa pagkagawasnon: Mao kini ang hinungdan nga ang tintasyon ni Eva milampos. Siya gusto nga mahimong gawasnon gikan sa Dios. Ang pagkagawasnon maoy usa ka kinaiya sa walay Dios nga kauga lingon.

PASIUNA SA IKADUHANG BAHIN

"Samtang Kamo Manglakaw" ...

Diha sa mga Ebanghelyo sa Bag-ong Tugon, si Jesus wala nagsugo kang bisan kinsa nga magwali sa Ebanghelyo nga wala nagasugo usab kanila sa pag-alagad sa pagpang-ayo ug pagpalingkawas. Siya miingon kanila "Samtang kamo manglakaw ... ayoha ang masakiton, hinginli ang mga demonyo ... "

Ingon nga ang mga panon nangabot alang sa kaayohan ug kalingkawasan, ang espirituhanon nga pag-ani misugod sa pagdaghan nga hilabihan ka paspas nga ang bag-ong mga mamomoo gikinahanglan. Sa wala madugay ang 70 ka mga tinun-an gikinahanglan ug gipadala usab aron sa pagsangyaw, pagtudlo, pag-ayo, ug pagpalingkawas.

Kini maong pagpakita sa gahum samtang sila nanglakaw miresulta sa paspas nga pagkaylap sa Ebanghelyo sa tibook kalibutan. Tungod niini nga rason, kini nga bahin sa " *Sa Sama Sa Levadurang Pag-ebanghelyo* " nagtutok sa pagpang-ayo ug pagpalingkawas nga pangalagad nga magauban sa pagsangyaw ug pagpanudlo sa Ebanghelyo.

Ang Kapitulo 16 naghatag ug pasiuna sa pagpang-ayo ug pagpalingkawas nga ministeryo. Ang Kapitulo 17 naghisgot sa mga baryabol nga makaapekto sa kaayohan. Ang Kapitulo 18 nakatutok sa pagpangalagad sa kaayohan ug ang Kapitulo 19 nagtagad sa ministeryo sa pagpalingkawas.

KAPITULO 16

PASIUNA SA PAGPANG-AYO UG PAGPALINGKAWAS

MGA TUMONG:

Sa pagkahuman niini nga kapitulo kamo makahimo sa:

- Pagsulat sa sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.
- Pagpasabot sa pipila sa kasamtangan nga mga kinaiya ngadto sa pagpang-ayo.
- Pag-ila sa lima ka mga kategoriya sa sakit.
- Pagpatin-aw sa "langitnon pagpang-ayo."
- Pag-ila sa tinubdan sa sakit.
- Pag-ila sa mga hinungdan sa sakit.
- Pagpasabot sa duha ka sangputanan sa sakit.
- Paghisgot sa mga katuyoan sa langitnong pagpang-aayo.

SAG-ULOHONG BERSIKULO:

Ug kini nga mga ilhanan magauban kanila nga motoo; sa akong ngalan ilang hinginlan ang mga yawa; magasulti sila ug mga bag-ong sinultihan.

Makakupot sila ug mga bitin; ug kong makainom sila sa butang nga makahilo, dili kini makadaut kanila; sila mopandong sa ilang mga kamot sa mga masaki ton, ug sila mamaayo. (Marcos 16: 17-18)

PASIUNA

Kini nga kapitulo nagpaila sa ministeryo sa pagpang-ayo ug pagpalingkawas nga isangyaw ug ipakita ingon nga kabahin sa Ebanghelyo sa Gingharian sa Dios. Ang mga pulong nga "pagpang-ayo" ug "pagpalingkawas" gigamit nga magkabaylo niini nga mga leksyon. Ang duha naghisgot sa konsepto sa kaayohan sa lawas, kalag, ug espiritu nga gitudlo sa Kasulatan.

Niini nga leksyon inyong pagatun-an ang kasamtangang mga kinaiya ngadto sa kaayohan ug kalingkawasan ug sa pagkat-on kung nganong gikinahanglan ang saktong pagtudlo niini nga mga hilisgutan. Kmao makakat-on usab mahitungod sa tinubdan ug mga hinungdan sa sakit, mga gasa sa pagpang-ayo, ug mga katuyoan sa pagpang-ayo.

KASAMTANGANG KINAIYA SA PAGPANG-AYO

Una, makatabang nga masabtan ang pipila sa kasamtangang mga kinaiya nga inyong atuba ngon sa inyong pagsugod sa pag-alagad niini nga dapit. Mahitungod sa pagpang-ayo ug pagpalingkawas, daghang mga magtotoo ang . . .

MIBALIWALA NIINI:

Ang pipila nagabaliwala sa pagpang-ayo tungod sa Bibliyanhong mga pasidaan batok sa ba

kak nga mga milagro. Kini gitagad nila ingon nga usa ka pasidaan mahitungod sa tanan nga mga milagro (Marcos 13: 22-23). Ang uban nagtoo sa pagpang-ayo diha sa teyoriya, apan wala kini gipraktis. Ang uban mibaliwala niini tungod kay sila dili makatubag sa tanang mga pangutana nga nalangkit sa sakit ug pag-antus.

Ang pipila mibaliwala sa pagpang-ayo tungod sa kahadlok sa kapakyasan. Kita adunay daw doble nga sumbanan. Kita nag-ampo nga masaligon sa panalapi, kaalam, ug giya apan kita malisang nga mag-ampo alang sa kaayohan. Ang uban wala makaamgo nga ang pangataru ngan ug pagkamateryalistik nakaapekto kanila. Ang kadaghanan kinahnaglan “makakita aron motoo” ug nautut sa natural, materyalistikong kalibutan kay sa labaw sa kinaiyahan.

MILIMOD NIINI:

Ang ubang mga tawo milimod nga ang pagpang-ayo ug pagpalingkawas alang karon tungod kay sila walay teyolohiya, modelo, praktis, o kasinatian niini. Ang Bag-ong Tugon nga mga Ebanghelyo naglangkob sa 26 ka asoy sa pisikal nga kaayohan. Ang basahon sa Mga Buhat naglakip ug lima. Ang pisikal nga kaayohan gihisgutan sa I Corin to 12: 8-11 ug 28-30. Ang Santiago 5: 13-16 naghatag sa piho nga mga instruksyon kon unsaon sa pag-ampo alang sa mga masakiton.

Walay bisan unsa diha sa mga Sinulat nga nag-usab sa pagtulon-an sa Ebanghelyo sa pagpang-ayo. Ang pag-ampo sa mga masakiton gipakawalay bili sa panahon sa pagsulat sa epistola, ug walay timailhan nga ang langitnong pagpang-ayo nahimong kontrobersyal sa unang simbahan.

MIPAKOMPLIKADO NIINI:

Daghang mga tawo ang nagpakomplikado sa pagpang-ayo ug pagpalingkawas sa mga tradisyon sa tawo nga supak sa Pulong sa Dios. Kamo makakat-on mahitungod sa pipila niini nga mga tradisyon sa sunod nga leksyon.

Ang uban nagpakomplikado niini sa kasinatian. Sila tingali nag-ampo alang sa kaayohan ug wala makadawat niini. Apan kamo kinahanglan nga mobasi sa inyong pagtoo sa Pulong sa Dios, dili sa kasinatian (gawas kon ang kasinatian nagsuporta sa pulong). Ang dili maayo nga modelo sa pagpang-ayo nagpakomplikado usab niini nga isyu. Ang mga tawo nakakita ug mga personalidad sa mga kulto, pagpang-ayo alang sa salapi, panglimbong, ug sobrang pagpunting sa pisikal nga kaayohan baylo sa kahingpitan.

Ang pagpang-ayo ug pagpalingkawas usab nakomplikado sa pagkadili balansi. Ang bisan unsang kamatuoran, bisan unsa ka balido, nga naghatag ug pagtagad sa pagsalikway sa ubang mga kamatuoran maoy praktikal nga sayop. Pananglitan ang sobrang paghatag ug pagtagad sa papel sa pagtoo diha sa kaayohan nagbilin sa may sakit nga mga tawo ug pagbati sa kapil dihan kon sila dili dayon makadawat.

MIPALANGAN NIINI:

Ang ubang mga tawo naglangan sa pagministeryo sa pagpang-ayo ug pagpalingkawas tungod kay sila walay mga tubag sa tanan nga mga butang. Sila wala makasabot kon ngano nga ang

uban naayo ug ang uban wala. (Kamo magtuon mahitungod niini sa sunod nga leksyon). Wala gikinahanglan nga makasabot sa tanan nga mga butang mahitungod sa pagpang-ayo aron makaalagad o makadawat niini kay sa inyong nasabtan sa tanang butang bahin sa kaluwasan sa diha nga kamo naluwas ug nagsugod sa pagsangyaw ngadto sa uban.

Ang ubang mga tubag moabot samtang kamo moministeryo ug mosinati sa gahum sa Dios sa pagpang-ayo. Ang ubang mga pangutana dili na gayud matubag pa. Kon kamo nasayud sa "ngano" ug sa "unsaon" sa matag butang, nan kamo wala na magkinahanglan sa Dios. Ang Biblia nag-ingon "kita nasayud sa pipila." Ang pagpang-ayo nagtagad sa sakit ug pag-antus ug didto kanunay adunay misteryo tungod kay ang misteryo sa kasal-anan namuhat (II Mga Taga Tesalonica 2: 7).

ANG PANGINAHANGLAN SA HUSTONG PAGTUDLO

Kining pagrepaso sa kasamtangan nga mga kinaiya sa pagpang-ayo ug pagpalingkawas nag hulagway kon nganong kita nagkinahanglan sa tukma nga pagtudlo niini nga hilisgutan. Dag han ang nalaglag sa pisikal ug sa espirituhanon nga paagi tungod kay sila wala mahibalo kon unsa ang gitudlo sa Pulong sa Dios bahin sa pagpang-ayo:

Ang akong katawhan nalaglag tungod sa kakulang sa kahibalo. (Oseas 4: 6)

Ang kaayohan (kahingpitan) kabahin sa Ebanghelyo sa Ginghamarian diin kita gisugo sa pagpa kaylap (Lucas 16:15-18). Si Jesus nagtawag kanato sa pagwali, pagtudlo, pagpang-ayo, ug sa pagpalingkawas. Ang pagpang-ayo ug pagpalingkawas kinahanglan dili mawala, apan dili sila kinahanglan nga ipasabot ug maayo nga dili na iapil sa laing duha.

Ang Biblia nagpadayag nga ang atong mga simbahan mahimong mga sentro sa pagpang-ayo (Lucas 14: 16-24). Kita makakita sa mga tawo nga nangaayo kay sa mitalikod:

Ug magbuhat kamo ug mga dalan nga matanos sa inyong mga tiil, aron ang mga piang dili malisa sa dalan; kondili hinonoa mamaayo. (Hebreohanon 12:13)

Ingon nga mga magtotoo, sala kon kita dili mopakigbahin sa maayong balita sa pagpang-ayo ug pagpalingkawas sa nawala ug himalatyon nga kalibutan. Ang Biblia nag-ingon:

... Kaniya nga nasayud nga magbuhat sa maayo, ug wala magabuhat niini, ngadto kaniya kini sala. (Santiago 4:17)

Ang Dios naghatag sa pipila ka higpit nga mga pasidaan ngadto sa mga lider nga wala nagministeryo sa pagpang-ayo:

... Alaut ang mga magbalantay sa mga carnero ... Ang gitakboyan sa sakit wala ninyo palig-ona, ni gitambalan ninyo ang masakiton, ni gibugkosan ninyo ang ang nabunggoan sa bukog, ni kamo nagpabalik pag-usab niadtong ginapatlaag sa halayo, ni pangitaon ninyo kadtong nawala; apan uban ang pagpugos ug ka bangis kamo naghari kanila ...

Pangitaon ko kadtong nawala, ug pabalikong pag-usab kadtong ginapatlaag sa halayo, ug bugkosan ko kadtong nabunggoan sa bukog, ug palig-onon kadtong nagmasakiton ... (Ezequiel 34: 2,4,16)

PAGSUGOD UBAN SA HUSTO NGA KINAIYA

Sa inyong pagsugod sa hilisgutan sa pagpang-ayo ug pagpalingkawas, kamo kinahanglan mobuhat sa ingon uban sa husto nga kinaiya. Kamo mobaliwala sa nangagi nga mga kasinatian ug sa mga tradisyon nga kamo natudloan. Kamo kinahanglan gayud nga katudloan. Usa sa mga timaan sa kaalam gikan sa kahitas-an mao nga kini bukas sa rason (Santiago 3:17). Kamo anaa sa kakuyaw sa espirituwal sa diha nga kamo mohunong sa pagkamatudloan.

Hinumdumi nga ang sala sa pagkamapangahason nagbutang sa Dios sa inyong gamay nga "hulmahan." Ang mga higala ni Job nakasala nga mapalabilabihon niini nga paagi. Ang pangtibook kalibutan nga pagpadapat sa tagsatagsa nga kasinatian sayop. Sugdi kini nga pagtuon nga daw kamo wala nakadungog sa tradisyonal nga pagtulon-an sa tawo o sa inyong denominasyon sa ibabaw niini. Dawata ang giingon sa Pulong sa Dios. Kon kini nag-ingon nga kamo naayo na, toohi kini. Kon kini nag-ingon nga ipandong ang mga kamot diha sa masakiton, buhata kini. Kon unsa ang gisulti sa Dios nga iyang buhaton, laumi siya nga mobuhat niini.

Ayaw pangita sa mga pormula ug mga paagi aron makadawat o makapangalagad sa pagpang-ayo. Ang Biblia wala naghatag ug piho nga mga pormula, bisan tuod nagkalain-lain nga mga prinsipyo ang gipadayag kita moatubang niini. Inay mangita ug pormula, sabta nga ang Mana nambal anaa sa sulod ninyo. Pangitaa ang pagdugang sa inyong kahibalo ug suod nga relasyon uban sa mananambal mismo.

Si Jesus ug ang Espiritu Santo maoy nagpuyo sa sulod. Ang kaayohan dili usa ka butang nga inyong pangitaon gikan sa gawas, apan kamo makat-on sa pagbuhi niini gikan sa sulod. Kamo nagapangita lamang sa pagsabot sa mga prinsipyo nga nagbuhi sa gahum nga nagpuyo sa sulod.

Iha nga kung kamo tinuod nga nagsunod sa panig-ingnan sa pagpang-ayo nga pagministeryo ni Jesus nga kamo:

- Mahimong alagad imbis nga ginoo: Marcos 10:44
- Makapoyan, dili dato: Marcos 6:31; Juan 4: 6; Buhat 3: 6
- Makatagbo sa pagkawalay pagtoo sa uban: Marcos 5: 38-42
- Makasinati ug paglutos sa mga lider sa relihiyon. Ang pipila kanila sama sa Fariseo-nga labaw pa nga nabalaka sa balaod ug tradisyon kay sa kinabuhi: Lucas 6: 6-9
- Makasinati sa paglutos gikan sa mga suod kaninyo: Marcos 6: 4; Mateo 13:58
- Maglikay sa publisidad imbis nga mangita niini: Marcos 5:43; 8:26; Mateo 8: 4
- Magsalikway sa bisan unsa nga personal nga kaayohan o materyal nga mga kaayohan gikan sa gahum sa Dios: Buhat 8: 18-24

-Magsalikway sa personal nga himaya: Buhat 14: 8-18

LANGITNONG PAGPANG-AYO

Adunay daghang matang sa pagpang-ayo sa kalibutan karon:

- **Pangisip nga pagpang-ayo:** Kini maoy pulong nga gigamit sa paghulagway sa hunahuna ibabaw sa butang, barang, Shamanismo, ug espiritismo nga mga pagpang-ayo nga dili Bibliyanhon.
- **Labaw sa kinaiyahan nga pagpang-ayo:** Adunay mga tinubdan sa labaw sa kinaiyahan nga mga pagpang-ayo nga dili iya sa Dios, mao nga kita dili mogamit niini nga pulong diha sa atong pagtuon. Si Satanas makabuhat sa labaw sa kinaiyahan nga mga buhat (Exodo 7: 8-13).
- **Medisina nga pagpang-ayo:** Kini nga matang sa pagpang-ayo giabagan sa mga doktor, nars, mga ospital, ug mga tambal. Ingon sa atong makat-onan, ang lehitimo nga medisina nga pagpang-ayo dili supak sa Pulong sa Dios o sa langitnon nga pagpang-ayo, apan maoy sumpay sa iyang pagkamaayo.
- **Natural nga pagpang-ayo:** Ang kaayohan nga mahitabo pinaagi sa natural nga proseso sa lawas maoy aksyon sa Dios. Ang natural nga mga proseso sa lawas nagpa-kita sa kinaiyahan sa Dios ug sa iyang dakong buhat sa lawas sa tawo. Ang "natural nga pagpang-ayo" naglakip usab sa paggamit sa natural nga mga paagi sama sa husto nga pagkaon, natural nga bitamina ug minerales, igong pahulay, ug uban pa.
- **Pagtoo nga pagpang-ayo:** Kini nga termino sagad gigamit nga nagpasabot sa pagpang-ayo sa Dios. Kita dili mogamit niini, bisan pa niana, tungod kay kini nagpa-dulong sa pagtumong sa pagtagad sa pagtoo sa usa nga nag-alagad o sa dumadawat sa pag-alagad.
- **Langitnon nga pagpang-ayo:** Ang Pulong nga "langitnon" nagpunting sa pagtagad ngadto sa Dios, dili sa mga tubag sa pagtoo sa tawo. Kini usab lahi gikan sa espiritismo nga mga buhat sa pangisip ug labaw sa kinaiyahan nga pagpang-ayo

Niini nga pagtuon kita mogamit sa pulong nga "langitnong pagpang-ayo. Ang "langitnon" nagpahinungod sa usa ka matuod nga Dios ug sa iyang kinaiya, ingon sa gipadayag sa iyang mga pulong, ang Balaang Biblia. Ang "pagpang-ayo" nagpasabot sa pag-ayo o sa paghimong maayo o hingpit. Ang kaayohan maglakip sa kahupayan gikan sa espirituhan, pisikal, emosyonal, pangisip, ug demonyohanong mga kahimtang. Ang kaayohan wala magppasabot nga dili na masakit. Ang atong lawas anaa sa "proseso sa pagkadunot" ug bukas sa Satanasnong mga pag-ataki samtang kita ania pa niining kalibutana.

Ang pagpang-ayo mahitabo sa diha nga ang usa ka matuod nga Dios mipadayag sa iyang kinaiyahan, mituman sa iyang mga saad, ug mibuhat sumala sa iyang pagtagana diha sa pagpahiuli ni Kristo pinaagi sa pag-ayo sa tawo ug paghimo kaniyang hingpit sa lawas, kalag (huna huna, kabubut-on ug mga pagbati), ug espiritu.

Ang langitnong kaayohan mahimong dihaduha dayon (milagroso) o inanay (proseso). Bisan tuod nga ang dihaduha dayon nga kaayohan mas hingpit nga nagpakita sa langitnon nga presensya ug gahum sa Dios, ang langitnon nga kaayohan nga mahitabo sa proseso milagroso gihapon nga kaayohan (tan-awa sa Marcos 8: 22-25).

SAKIT UG BALATIAN

sa diha nga kita maghisgot bahin sa sakit o balatian kita nagpasabot sa bisan unsa nga kondisyon nga wala sa husto nga han-ay sa Dios ingon sa gibuhay sa Dios. Adunay lima ka kategoriya sa sakit:

ESPIRITUHANONG SAKIT:

Ang espirituhanong sakit mao ang sala. Kon kini dili maatubang, ang sala may katapusan sa espirituwal nga pagkasulti. Ang kaayohan sa espirituhanong sakit mao ang kapasayloan sa sala pinaagi kang Jesu-Kristo. Kini mao ang labing dako nga kaayohan sa tanan, ingon nga ang medisina ug natural nga pagpang-ayo walay mahimo niini nga kahimtang.

PISIKAL NGA SAKIT:

Ang pisikal nga sakit mahimong resulta gikan sa bahin sa lawas nga wala mahan-ay. Sila mga problema nga mamatikdan ug mailhan sa mga mananambal. Ang aktuwal ng estruktura ug kaunuran sa lawas nadaut sa pipila ka mga paagi. Ang pisikal nga sakit mahimo usab nga resulta sa sayop nga pagpanglihok. Kini nga sakit resulta gikan sa dili hustong paglihok sa bahin sa lawas. Sila naglakip sa nagakalainlaing mga kondisyon nga ang problema usa ka bahin nakadisturbo sa tibook organismo. Ang labing komon mao ang sakit sa kasingkasing, taas nga presyon sa dugo, diabetes, peptic ulcers, ug alerdyi. Ang panglihok nga mga sakit nga magpadayon nga dili makontrolar mahimong moresulta sa organikong sakit. Tungod sa hiniusang bahin sa kinaiyahan sa tawo, ang sakit sa usa ka bahin makaapekto sa tibook lawas.

EMOSYONAL NGA SAKIT:

Ang emosyonal nga sakit resulta gikan sa makadaut nga mga emosyon sama sa kasuko, pagdumot, kapaitan, ug uban pa. Ang kaayohan moabot pinaagi sa pangtaas ug pang-ubos nga kapasayloan ug kaayohan. Ang pangtaas nga kapasayloan moresulta sa pagpasaylo sa diha nga kamo mohangyo sa Dios sa pagpasaylo kaninyo sa makasasala nga mga emosyon. Sa diha nga kamo maghinulsol, ang Dios nag-ayo sa sulodnon nga mga kahimtang. Ang pang-ubos nga kapasayloan ug kaayohan moresulta sa diha nga mopasaylo kamo sa mga tawo nga nakapasilo kaninyo. Ang uban nagtawag niini nga "sulodnong kaayohan," bisan tuod ang termino usahay giabusohan ug gipalapan nga naglakip sa mga kasinatian nga ang Biblia wala nagtudlo.

PANGISIP NGA SAKIT:

Ang sakit sa pangisip maoy kakabus sa maayong pangisip nga nagareulta sa kakulang sa maayong pangutok, mga sakit, mga nerbyos, sa pagkatawo nga depekto, ug sikolohikal nga mga kahimtang nga dili direktang hinungdan ang demonyohanong presensya.

GIYAWAAN NGA MGA KAHIMTANG:

Ang gipahinabo sa mga demonyo nga mga kahimtang naglakip sa pagpanag-iya, pagpang lupig, ug sa kondisyon sa kaisipan ug pisikal nga demonyo ang hinungdan. Ang mga kahimtang sa giyawaan nagkinahanglan ug espesyal nga matang sa pagpanambal nga gitawag ug pagpalingkawas. Ang pagpalingkawas ug pagpang-ayo adunay kalabutan, apan ang Kasulatan adunay kalainan tali kanila:

Unya gipatawag niya ang iyang napulo ug duha ka mga tinun-an ug gihatagan sila ug gahum ug pagbulot-an ibabaw sa tanang mga yawa ug sa pag-ayo sa mga sakit.

Ug iyang gisugo sila sa pagwali mahitungod sa gingharian sa Dios ug sa pag-ayo sa mga masakiton. (Lucas 9: 1-2)

ANG TINUBDAN SA SAKIT

Adunay usa ka orihinal nga tinubdan sa sakit, bisan adunay nagkalainlain nga mga katarungan ngano nga ang tawo masakit. Si Pablo mipamatuod niini sa dihang siya miingon "tungod niini nga hinungdan daghan ang masakiton" (1 Mga Taga-Corinto 11:30). Si Satanas mao ang tinubdan sa tanang dautan sa kalibutan. Ang sakit ug kamatayon misulod sa kalibutan pinaagi sa sala sa tawo. (Pagtuon sa Genesis 1-3 ug Santiago 1:17.) Si Satanas nagpatay, nangawat, ug nanglaglag. Si Jesus ang tinubdan sa madagayaon nga kinabuhi:

Ang kawatan dili moanhi, kondili aron sa pagpangawat, ug pagpatay, ug paglaglag; ako mianhi aron sila makabaton sa kinabuhi, ug aron sila makabaton niini sa madagayaon gayud. (Juan 10:10)

Si Jesus miingon nga siya mianhi aron sa pagluwas sa mga tawo, dili aron sa paglaglag kaniila. Ang "pagluwas" naglakip sa pag-ayo ingon man usab sa paglingkawas.

Ang balatian ug sakit maoy kabahin sa tunglo, apan ang Mga Taga Galacia 3:13 nagpahayag: "Si Kristo mitubos kanato gikan sa tunglo sa kasugoan." Ang lawas alang sa Ginoo, dili alang sa atong kaugalingon, balatian, o sakit. Ang sakit naglaglag sa lawas sama sa sala nga naglaglag sa espiritu. Ang sakit nangawat sa maayong panglawas, kalipay, salapi, panahon, paning kamot, hunahuna, ug kalig-on. Kini nangpatay ug nanglaglag. Bisan ang mga aksidente nanglaglag. Kini dayag nga sa tanang mga panghitabo nga "pipila sa mga kaaway naghimo niini" (Mateo 13:12).

Tungod kay ang sakit adunay gigikanan nga mao si Satanas, kamo kinahanglang mosukol niini sama sa inyong gibuhay sa tintasyon ug sala. Sa diha nga kamo nakigbatok sa tintasyon ug sala kamo nagapakig-away sa espirituhanong pakiggubat. Sa dihang gisuklan ninyo ang sakit kamo nakig-away usab sa espirituhanong pakiggubat.

Si Satanas naghatag sa makadaut nga mga elemento sa sakit. Bisan ang matag sakit dili direktang pag-ataki sa mga demonyo nga espiritu, ang mga elemento sa sakit anaa sa kalibutan tungod ni Satanas. Pananglitan, kamo tingali sip-onon sa dihang kamo magtiniil sa panahon sa tingugnaw.

Kini dili direkta nga pag-ataki sa demonyohanon nga mga espiritu, apan ang mga elemento sa sakit nga miresulta sa inyong sip-on anaa sa kalibutan tungod ni Satanas.

Ang matag sakit gikan sa kagaw sa kinabuhi. Sama nga ang inyong espiritu naghatag ug kina buhi sa lawas, si Satanas naghatag ug makadaut nga mga elemento sa sakit. Sa natural nga ka libutan, ang Dios nagkinahanglan ug usa ka buhi nga selula ug gipadaghan kini aron sa pagda la ug kinabuhi. (Ang bag-o nga bata matawo).

Si Satanas misundog sa maayo pinaagi sa dautan. Siya mikuha sa buhi nga selula (kagaw, kanser, ug uban pa) ug gipadaghan kini aron sa pagdala ug kamatayon. (Kini tinuod diha sa pisikal nga kahintang sa kanser. Kini mga selula nga nakigbatok sa magbubuhat. Mao nga kasagaran sa dihang ang unod laslason aron kuhaon ang kanser, ang nakigbatok mobalhin sa laing bahin sa lawas.)

Sa diha nga ang espiritu sa sakit pagahinginlan, ang balatian sa inyong lawas mamatay. Hang tud nga ang kagaw sa kinabuhi anaa sa inyong lawas, ang balatian mahibalik ug magpadayon sa iyang makalaglag nga buhat. Tungod kay ang tinubdan sa sakit gikan kang Satanas, ang iyang gahum kinahanglan gapuson ug hinginlan.

Kon kamo makasabot kon giunsa sa Dios pagtagad ang sakit kamo dili na gayud magduha duha sa iyang tinubdan:

- Ang Dios nagtawag sa sakit nga pagkabihag (Job 42:10). Si Jesus mianhi aron sa pagwali ug kaluwasan ngadto sa mga binihag (Lucas 4:18).
- Si Jesus natawag sa sakit nga pagkaulipon (Lucas 13:16). Siya mianhi aron sa pagpa lingkawas sa mga tawo uban sa kamatuoran (Juan 8:32).
- Si Jesus nagtagad sa sakit sama sa pagpanglupig ug giayo ang mga gilupigan (Mga Buhat 10:38).
- Ang Biblia nagtawag sa sakit ug kamatayon ingon sa kaaway (1 Corinto 15:26).
- Ang sakit gitawag nga makapangilngig (Mga Salmo 38: 7).
- Ang sakit gitawag nga dautan (Mga Salmo 41: 8).

ANG MGA RASON SA SAKIT

Adunay usa ka tinubdan sa sakit, bisan hain sa espirituhanon o pisikal, ug kana nga tinubdan mao si Satanas. Apan ang rason ngano nga ang sakit miabot kanato nagkalainlain:

PAGLAPAS SA ESPIRITUHANONG BALAOD

Sa diha nga ang tawo nakasala, ang kamatayon nagsugod sa pagpamuhat sa iyang pagdunot sa lawas:

Busa, ingon nga pinaagi sa usa ka tawo (Adan) ang sala misulod sa kalibutan, ug ang kamatayon pinaagi sa sala; ug tungod niana ang kamatayon mikaylap sa tanang mga tawo, kay niana ang tanan nakasala. (Roma 5:12)

Kay ang suhol sa sala mao ang kamatayon ... (Roma 6:23)

Ang sakit sa tawo dili kinahanglan nga tungod sa ilang kaugalingong indibiduwal nga sala. Si Jesus naghimo niining tin-aw diha sa panig-ingnan sa tawo nga buta sukad pa sa pagkahi mugso (Juan 9: 1-3). Kon ang Dios nagsilot sa sala pinaagi sa sakit, ang matag makasasala ug nagpakasala nga Kristohanon sa kalibutan masakiton. Tinuod kini nga ang sala ug sakit adunay koneksyon, apan kamo mag-amping sa paagi sa paggamit ninyo niini sa matag indibiduwal. Kini mahimong gamiton ingon nga sayon nga paagi sa pagpasagad sa masakiton ug mangatarungan sa inyong kaugalingong pagkawalay-gahum.

Usa sa labing ngil-ad nga paggamit sa Kasulatan mao nga ang sakit resulta sa tagsatagsa ka sala o kakulang sa pagtoo (diin kini sala).

Kon kamo milapas sa balaod sa Dios, kamo mag-antus. Kini nga pag-antus alang sa inyong kaugalingong makasasala nga mga buhat. Alang sa makasasala, kini maoy paghukom. Alang sa magtotoo, kini maoy pagpanton. Pananglitan, usa ka magtotoo kinsa nagabuhay sa pagka dili matinud-anon mahimong makakuha ug usa ka makalilisang nga sakit (sama sa AIDS) sama sa usa ka dili magtotoo. Bisan pa ginatuman ninyo ang balaod sa Dios, mahimo kamo nga mag-antus tungod kay kamo nagpuyo sa kalibutan nga napuno sa sala. Ang matarung usahay mag-antus tungod sa presensya sa sala sa kalibutan. Ang ehemplo sa pag-antus alang sa personal nga sala mao ang usa ka tawo nga nakakuha sa sakit nga gitawag ug AIDS pinaagi sa ilang kaugalingong makasasala nga pagkaimoral. Usa ka panig-ingnan sa pag-antus tungod sa presensya sa sala sa kalibutan mao ang usa ka tawo nga nakakuha ug AIDS pinaagi sa pag-abunog dugo.

Pipila nga mga pakisayran sa Biblia nagpamatuod nga ang sakit mahimong may kalabutan sa indibiduwal nga sala (tan-awa sa Marcos 2: 1-12; Juan 5: 1-11,14; Santiago 5: 14-16; Salmo 38: 3,7). Ang Roma 6:19 nagpamatuod nga ang mga kahuyang moabot pinaagi sa kahugaw (sala). Kon kita molapas sa espirituhanong mga balaod, kita naglakaw ubos sa tunglo nga gi hulagway Deuteronomio 28. Ang sakit mahimo usab nga may kalabutan sa katilingbanon nga sala (tan-awa sa Mga Buhat 5: 1-11; 1 Mga Taga Corinto 11: 27-32).

Ang kaayohan mawala pinaagi sa pagbalik ngadto sa sala:

**Sa tapos niani, hingkit-an siya ni Jesus sa sulod sa templo, ug miingon kaniya:
Ania karon, ikaw maayo na: ayaw na pagpakasala, aron dili mahitabo ang labi pang mangil-ad nga mga butang kanimo. (Juan 5:14)**

Niini nga kalibutan, kanunay nga adunay sakit sama nga adunay kanunay nga sala. Apan kita makahimo sa pagpakigbatok sa sakit sama sa atong pagpakigbatok sa sala pinaagi sa espiritu hanong pakiggubat.

SATANASNONG MGA PAG-ATAKI

Ang sakit nga moabot pinaagi sa sala nga adunay orihinal nga tinubdan nga mao si Satanas siyempre, apan usahay kini moabot pinaagi sa direkta nga pag-ataki ni Satanas ug dili tungod sa indibiduwal o katilingbanon nga sala. Si Job maoy usa sa pinakamaayo nga mga ehemplo niini. (Tan-awa ang Job 1 ug 2.)

Ang sala mao ang ataki ni Satanang sa espirituhanon nga tawo. Ang sakit maoy iyang ataki sa kinaiyahanon nga tawo. Sa Bag-ong Tugon, ingon man usab sa modernong mga panahon, ang mga matarung mag-antus kadaghanan sa mga Satanang pag-ataki tungod kay kita gihan dos sa gubat batok kang Satanang, ug sa bisan unsa nga gubat adunay mga samaran.

Si Satanang miataki sa inyong lawas sama sa iyang gibuhang sa inyong kalag ug espiritu. Ang inyong hunahuna, lawas, ug ang karaan nga tawo sa "unod" (ang mga kailibgon sa mga mata, ug sa unod, ang garbo sa kinabuhi) mao ang mga agianan sa mga pag-ataki. Bisant tuod si Satanang moataki kaninyo sa pisikal ingon sa iyang gibuhang sa espirituwal, siya walay labaw nga katungod sa pagpuyo diha sa inyong pisikal nga lawas kay sa inyong kalag ug sa espiritu.

Ang kalihokan sa mga pwersa ni Satanang sa lawas sa mga magtotoo mahimong itandi sa geril yang pakiggubat. Sila sa tinuod lang walay subay sa balaod nga katungod diha sa teritoryo, apan sila nagtinguha sa paglihok didto sa gihapon.

PAGLAGLAG SA UNOD ARON ANG ESPIRITU MALUWAS:

Ang Dios nagtugot sa pipila nga itugyan ngadto kang Satanang alang sa kalaglagaan sa unod alang sa pagdisiplina nga mga hinungdan. Ang Dios wala magbutang sa sakit ngadto kanila, apan gitugotan niya kini. Kamo makabasa mahitungod niini nga proseso sa 1 Corinto 5: 1-7.

Sa "kalaglagaan sa unod," ang Simbahan motugyan sa makasasala nga tawo ngadto kang Satanang alang sa kalaglagaan sa unod aron ang espiritu maluwas. Ang Biblia nagpadayag:

Sa unsa nga paagi kini pagabuhaton:

- Panaghiusa
- Espiritu ug sa gahum sa Ginoo
- Ngalan sa Ginoo

Nganong kini pagabuhaton:

- Pakighilawas
- Kinaiya nga mas grabi pa kay sa anaa sa kalibutan (Mga Gentil).
- Garbo
- Kulang sa paghinulsol.
- Kadautan sa taliwala sa mga katawhan sa Dios.

Ang katuyoan niini:

1. Indibiduwal: Paglaglag sa unod aron ang espiritu maluwas.
2. Kadaghanan: Kuhaa ang dautan sa dili pa maapektohan ang uban.

PAGLAPAS SA NATURAL NGA BALAOOD

Ang ubang mga sakit moabot kanato tungod sa atong paglapas sa natural nga mga balaod sa Dios. Ania ang pipila ka mga ehemplo:

- Dili husto nga pagkaon (sobra sa timbang, kulang sa timbang).
- Hilabihang kahago, nag-alindasay nga kalihokan.
- Dili husto nga pagpahulay.
- Kakulang sa pagpugong sa kaugalingon nga moresulta sa makadaut nga mga emosyon sama sa kasuko, kapait, ug uban pa.
- Kakulang sa positibong mga relasyon sa uban (kapaitan, dili makapasaylo ug etc).
- Ehersiyon (sobra kaayo o diyutay ra kaayo).
- Pag-abuso sa mga druga ug vino: Makahilo nga kemikal nga giinom sa lawas.
- Paglapas sa natural nga mga balaod sama sa balaod sa kabutaran.
(Pananglitan: Kon kamo moambak sa usa ka bilding, kamo masakitan!).
- Tinuyo nga pagbutang sa inyong kaugalingon diha sa peligro pinaagi sa makuyaw nga mga kalihokan ug pagdumili sa paggamit sa mga lalang sa kaluwasan (sama sa bakus sa sakyanan, mga antipara sa trabahoan, kalo sa dapit sa trabaho, ug uban pa).

DILI HUSTONG PAG-ILA SA LAWAS NI KRISTO

Si Pablo miingon nga daghang ang mga maluya ug mga masakiton tungod kay sila walay hustong pag-ila sa Lawas ni Kristo ug nakig-ambit sa kalawat nga dili takus.

ANG SANGPUTANAN SA SAKIT

Ang sangputanan sa sakit mahimong bisan hain sa . .

ALANG SA HIMAYA SA DIOS:

Ang usa ka tawo maayo ug ang Dios modawat sa himaya pinaagi sa ilang pagpamatuod, pagkinabuhi, ug pagministryo. Si Jesus miingon sa buta nga tawo:

. . . Bisan kini siya wala makasala, bisan pa ang iyang mga ginikanan, kondili aron igapadayag pinaagi kaniya ang mga buhat sa Dios. (Juan 9: 3)

Ang himaya iya sa Dios alang sa langitnong kaayohan, siyempre, apan ang himaya kinahanglan usab maiya sa Dios alang sa natural nga kaayohan sa lawas pinaagi sa kaugalingong mga proseso. Ang Dios naglalang sa lawas ug gipakita ang iyang kinaiyahan ug gahum sa paglangang pinaagi sa natural nga mga proseso sa lawas.

Ang himaya maiya usab sa Dios alang sa kaayohan nga gitabangan sa medikal nga paagi. Ang Biblia nagsulti nga ang matag maayong gasa naggikan sa Dios, ug naglakip kini sa mga tambal, bitamina, ug ubang mga butang nga makabenepisyo kanato sa pisikal nga paagi. Daghang tambal naggikan sa natural nga mga tanom ug mga elemento nga kaniadto gibuhay sa Dios. Ang problema motungha sa diha nga ang mga tawo magdayeg sa mga medisina ug mga doktor imbis nga makaamgo nga ang Dios mao ang tinubdan sa tanang kaayohan:

... Sila wala masayud nga ako nag-ayo kanila. (Oseas 11: 3)

Usahay ang kaayohan malangan ug ang tawo maayo sa ulahi o sa hinayhinay. Hunahunaa kini nga mga pananglitan:

-Si Zacarias wala maayo hangtud nga natawo si Juan: Lucas 1:20

-Si Hannah dili makaanak hangtud sa panahon sa Dios: 1 Samuel 1: 5-19

-Si Abraham ug Sara dili makaanak, bisan pa sa pagtoo ni Abraham, hangtud sa panahon sa Dios: Mga Hebreohanon 11:11

SAKIT NGA IKAMATAY

Sa Juan 11: 4 si Jesus miingon nga ang sakit ni Lazaro dili ikamatay. Kini nagpasabot nga adunay sakit nga mosangpot sa kamatayon. Adunay duha ka matang sa kamatayon nga gihis gotan sa Biblia. Ang pipila gitugyan sa kalaglagan sa unod ug mamatay sa ahat nga kamatayon aron ang espiritu maluwas.

Ang tagsatagsa ka tawo adunay usa ka tinudlong panahon nga mamatay (Hebreohanon 9: 27; Ecclesiastes 3: 2). Bisan si Eliseo, ang bantugan nga propeta sa Dios nga naghimo ug daghan nga mga milagro sa pagpang-ayo, nasakit sa "sakit nga tungod niana siya mamatay" (II Mga Hari 13:14). Sa inyong gikatudlo nga panahon aron mamatay kini posible nga mohunong na lang sa pagginhawa kay sa masakit ug mamatay:

**Ikaw nagakuha sa ilang ginhawa, sila nangamatay, ug mibalik sa abug.
(Salmo 104: 29)**

Alang sa magtotoo, ang mga epekto sa pagkatigulang mahimo nga bisan asa. Ingon nga usa ka tigulang tawo, si Moises wala maapektohi sa edad. Si Josue "tigulang na ug hataas sa edad." Ang Dios nagtipig sa usa sa labaw sa kinaiyahan, samtang ang uban nakasinati sa mga resulta sa natural nga pagkatigulang. Ang ilang espirituwalidad walay kalabutan niini. Ang duha parehong dagko nga espirituhanong mga pangulo. Ang Dios mopaluyo kaninyo bisan kon ang inyong lawas nakasinati sa natural nga proseso sa pagkatigulang ug mamatay pinaagi sa sakit o kamo labaw sa kinaiyahan nga gitipigan. Ang tumong sa pag pang-ayo dili imortalidad. Ang langitnong pagpang-ayo wala makakab-ot niini ingon man ang medisina. Bisan kad tong gibanhaw ni Jesus sa ulahi namatay.

Sa diha nga mamatay ang magtotoo, kini mao ang katapusang kaayohan sulod sa mga utlanan sa eternidad. Kita nasayop sa pagkinabuhi nga gigapos sa panahon inay sa kahangturan. Ingon nga magtotoo, kita nagkinabuhi na sa walay katapusan nga kinabuhi kung kita nagpu yo niini o sa laing bahin sa kamatayon.

ANG MGA GASA SA PAGPANG-AYO:

Ang mga gasa sa Balaang Espiritu gihatag sa Lawas alang sa pagpalig-on sa Lawas. Busa, ang mga gasa sa pagpang-aayo makuha sa tanan ug ang pagpang-ayo alang sa tanan. Ang indibiduwal wala maglihok sa pagpang-ayo nga mga gasa sa iyang kaugalingon. Sila gipalihok diha kaniya pinaagi sa Balaang Espiritu. Ang Biblia nag-ingon nga kita mangita sa pina kamaayo nga mga gasa:

Tinguhaa pag-ayo ang labing maayong mga gasa. (1 Corinto 12:31)

Sa diha nga kamo mag-ampo alang sa mga gasa sa pagpang-ayo, kamo naghangyo sa Dios sa dugang pagpalambo nianang anaa na kaninyo, ingon nga ang tanan nga mga magtotoo adunay potensyal ug awtoridad sa pagpandong sa mga kamot sa mga masakiton alang sa kaayohan. Si Jesus nagdugang sa mga kahinguhaan nga gihatag kaniya (Lucas 5:22) ug si Timoteo gisultian nga pukawon ang gasa nga anaa kaniya (2 Timoteo 1: 6).

Adunay nagkalainlain nga mga gasa sa pagpang-ayo tungod kay ang pulong nga "mga gasa" daghan o (plural). Adunay nagkalainlaing mga sakit ug nagkalainlaing mga gasa (o paagi) sa pagpang-ayo aron sa pag-ayo kanila. Kon ang Dios gusto nga moayo sa usa lamang ka paagi, wala unta siya mogamit sa daghan kaayo nga mga paagi sa Biblia.

Hunahunaa ang nagkalainlain nga mga paagi nga ginabuhat sa Dios sa pagdala sa tawo ngadto sa kaluwasan. Siya dili ba makalihok sa nagkalain-laing mga pamaagi sa pagdala sa kaayohan? Ang mga paagi o mga gasa sa ilang kaugalingon dili makapaayo pa kanila ingon man makaluwas. Kini mga agianan diin ang gahum sa Dios maipadayag. Diha sa Biblia atong makita ang kaayohan nga nahitabo pinaagi sa:

1. Pagpandong sa mga kamot: Ang ministro naghikap sa masakiton.
2. Ang mga tawo nga nakahikap sa ministro.
3. Pagsulti sa Pulong gikan sa halayo.
4. Pagsulti sa Pulong sa atubangan sa masakiton.
5. Pagdumala sa tawo nga direkta.
6. Pagpang-ayo tungod sa pagpangamuyo sa lain.
7. Pag-ampo.
8. Mga buhat sa pagtoo: Kaayohan nga nahitabo gikan sa buhat sa pagtoo sa masakiton nga tawo.
9. Nagkalainlain nga matang sa pagtoo nga nagapamuhat:
  - Pagtoo sa usa nga nagaalagad.
  - Pagtoo sa usa nga nagapangita'g kaayohan.
  - Pagtoo sa mga higala.
  - Pagtoo sa mga paryente.
10. Nagkalainlain nga mga ahente sa pagpanambal. Walay butang nga sagrado mahitungod kanila, apan gigamit kini isip usa ka punto sa pagdugtong:
  - Luwa
  - Lapok
  - Mga panapton sa pag-ampo
  - Hampolan sa mga igos

- Laylayan sa sapot sa ministro
- Mga anino sa ministro
- Lana
- Mga tudlo sa dalunggan
- Tubig

11. Espesyal nga mga milagro:

Ang Dios nagdihog sa pipila ka mga tawo nga may pagtoo alang sa espesyal nga pagpang-ayo (sama kang apostol Pablo). Pananglitan, ang Dios naggamit sa pipila ka mga tawo aron sa pagpangalagad labi na sa mga pasyente sa kanser, ug uban pa. Kini wala magpasabot nga kamo dili mangalagad sa tanan nga bahin sa pagpang-ayo, tungod kay ang atong sugo mao ang pag-ayo sa masakiton sa kina tibuk-an.

Ang tanan nga mga magtotoo gisugo sa pag-ayo sa mga masakiton, ug bisan pa ang Dios milihok uban sa espesyal nga mga gasa sa pagpang-ayo, ang tanan kinahanglang moapil sa pagpang-ayo nga pagpangalagad. Ania ang mga tawo nga giingon sa Biblia nga kinahanglan malambigit sa pagpang-ayo:

- Mga pastor ug magbalantay (espirituhanong mga lider): Ezequiel 34
- Mga anciano / mga diacono: Santiago 5:14
- Mga ordinaryong magtotoo: Santiago 5:16; Lucas 16: 15-18
- Kadtong adunay espesyal nga mga gasa sa pagpang-ayo: 1 Corinto 12: 9
- Ang tibook nga iglesia usa ka sentro sa pagpang-ayo: Lucas 14: 16-24

ANG MGA KATUYOAN SA PAGPANG-AYO

Ang labing klaro nga katuyoan sa pagpang-ayo mao ang pag-ayo sa masakiton. Apan ang pagpang-ayo ug pagpalingkawas nagsilbi sa mga katuyoan gawas sa paghimo lamang sa mga tawo nga maayo o hingpit. Ang pagpang-ayo ug pagpalingkawas usab:

NAGPADAYAG SA KINAIYA SA DIOS:

Si Jehova puno sa gracia ug maloloy-on; mahinay sa kasuko, ug dako sa mahi gugmaong-kalolot.

Si Jehova maayo sa ngatanan; ug ang iyang malumo nga kalooy anaa sa ibabaw sa tanan niyang mga buhat. (Salmo 145: 8-9)

Ug si Jesus sa giabot ug kalooy mingtuy-od sa iyang kamot ug gihikap siya ug miingon kaniya: "Buot ako; magmahinlo ka! (Marcos 1:41)

NAGHIMAYA SA DIOS:

Ug miduol kaniya ang dagkong panon sa katawhan nga nagdala kauban nila mga bakol, buta, amang, kimay, ug daghan pang uban, ug ilang gipahimutang sa tiilan ni Jesus; ug iyang giayo sila,

Sa pagkaagi nga nanghitingala ang panon sa katawhan, sa hingkit-an nila nga nagasulti ang mga amang, ang mga bakol nakalakaw, ug ang mga buta naka kita; ug gihimaya nila ang Dios sa Israel. (Mateo 15: 30-31)

... Kay ang tanan nga mga tawo naghimaya sa Dios tungod sa nahitabo. (Mga Buhat 4:21)

Kabahin sa paghimaya sa Dios naglakip sa husto nga pagkahadlok sa Dios. Ang kaayohan nagresulta sa ingon niini:

Ug giabot sa kahadlok ang tagsatagsa ka kalag; ug daghan ang mga katingalahan, ug mga ilhanan nga gibuhath pinaagi sa mga apostoles. (Mga Buhat 2:43)

NAGPAMATUOD KANG JESUS INGON NGA MANLULUWAS UG MESIAS:

Basaha ang Mateo 8: 14-17 sa inyong Biblia. Ang mga kaayohan nga natala dinhi nagpamatuod niining mga pulong sa propeta:

... Siya gayud nagkuha sa atong mga kaluyahon ug nagdala sa atong mga balatian. (Mateo 8:17)

Sa Lucas 5: 14-17 ang pag-ayo sa bakol nga tawo ug pagpasaylo sa iyang mga sala nagpamatuod nga si Jesus mao ang Manluluwas ingon man mananambal. Ania ang uban pang mga pagkisayran diin ang kaayohan ug kalingkawasan nagpamatuod nga si Jesus mao ang manluluwas:

Kong ako wala magbuhath sa mga buhat sa akong Amahan ayaw kamo pagtoo kanako.

Apan kong ginabuhath ko kini, bisan pa kamo wala motoo kanako, tumoo kamo sa mga buhat: aron kamo makaila, ug motoo, nga ang Amahan ania kanako, ug ako diha kaniya. (Juan 10: 37-38)

Ang mga tinun-an ni Jesus nakakita kaniya nga naghimo sa daghang uban nga mga milagro gawas sa mga gisulti niining libroha,

Apan kini gisulat aron kamo motoo nga siya mao ang Mesias, ang Anak sa Dios, ug ang pagtoo kaniya makabaton kamo sa kinabuhi. (Juan 20: 30-31, The Living Bible)

NAGTINO SA MENSAHERO UG SA MENSAHE:

... Karon pinaagi niini ako nahibalo nga ikaw usa ka tawo sa Dios, ug ang pulong ni Jehova sa imong baba matuod. (I Mga Hari 17:24)

Ingong nga ang Dios nagabuhath uban kanimo sa mga ilhanan ug mga katingalahan sa pag-ayo ug paglingkawas, ang kamatuoran sa iyang Pulong napamatuod: Busa sa hataas nga panahon nagpabilin sila nga nagsulti nga maisugon diha

sa Ginoo, nga nagpamatuod sa pulong sa iyang gracia, ug nagtugot sa mga ilhan ug mga katingalahan nga pagabuhaton sa ilang mga kamot. (Buhat 14: 3)

...Nakita ang kaisog ni Pedro ug ni Juan, ug hingsayran nga kini sila mga tawo nga walay kaalam ug walay kahibalo, sila nahibulong; ug sila nakaila kanila, nga sila nakig-uban kang Jesus. (Mga Buhat 4:13)

NAGDASIG SA PAGKAMADINAWATON SA EBANGHELYO:

Ug karon, pinaagi ni Kristo, ang tanang kaayo sa Dios gibubo na kanato nga dili takus nga mga makasasala; ug giunsa niya kita pagpadala sa tibook kalibutan aron mosulti sa tanan nga mga tawo bisan diin sa dagkong mga butang nga gibuhat sa Dios alang kanila, aron sila, usab, motoo ug mosunod kaniya. (Mga Taga Roma 1: 5, The Living Bible)

Sayon ang pagsulti sa mga tawo mahitungod sa Ebanghelyo human sila mamaayo. Adunay daghang mga panig-ingnan niini sa libro sa Mga Buhat. Ang kaayohan nag-abli sa pultahan alang sa mensahe sa kaluwasan, ang pagpasulod sa Espiritu Santo, ug pagtubo sa simbahan. (Tan-awa sa Mga Buhat 2: 42-47 ug 5:14 alang sa mga panig-ingnan.)

Bisan ang pagpang-ayo nagdasig sa pagkamadinawaton sa Ebanghelyo, hinumdomi kanunay nga kini dili mopuli sa pagwali sa Ebanghelyo sa kaluwasan. Ang Pulong kinahanglan nga itudlo uban sa pagpasundayag sa gahum aron sa pagdala sa katawhan ngadto sa hustong relasyon sa Dios. Ang Pulong ang nagmugna sa pagtoo alang sa kaluwasan, kaayohan, ug kalingkawasan

Ang pagpang-ayo maoy usa ka gamhanan nga himan sa pag-ebanghelyo. Diha sa natala nga kaayohan sa Kasulatan:

-Sa napulo'g pito ka mga higayon, ang mga kaayohan nahitabo sa mga pag-ebanghelyo:

- Mateo 4:24; 8:16; 9: 2-8; 9: 32-33
- Marcos 1: 23-28; 9: 14-27; 10: 46-52
- Lucas 8: 42-48; 13: 10-13,16; 14: 1-4; 17: 11-19
- Juan 4: 28-30; 5: 1-9,14; 9: 1-7
- Buhat 3: 1-10; 8: 5-8; 14: 8-10

-Sa napulo'g unom ka mga higayon, ang mga kaayohan adunay pag-ebanghelyo nga resulta :

- Mateo 9: 2-8; 9: 32-33; 12: 9-13
- Marcos 1: 23-28; 5: 1-13, 18-20; 7: 32-37; 9: 14-27
- Lucas 5: 12-14; 13: 10-13, 16; 17: 11-19
- Juan 4: 28-30; 9: 1-7
- Buhat 3: 1-8; 8: 5-8; 9: 32-35; 14: 8-10

-21 sa 26 ka mga kaayohan, adunay bisan hain sa pag-ebanghelyo o resulta.

NAGTUKOD SA GINGHARIAN SA DIOS:

**Ug ayohon ninyo ang mga masakiton nga atua didto, ug umingon kamo kanila:
Ang gingharian sa Dios magakahaduol kanimo. (Lucas 10: 9)**

**Apan kon ako nagpagula ug mga yawa pinaagi sa Espiritu sa Dios, nan, ang
gingharian sa Dios niabot na diha kaninyo. (Mateo 12:28)**

Samtang kamo nagpangalagad sa pagpang-ayo, hinumdomi nga ang Gingharian wala pa sa kahingpitan niini. Sa kahingpitan sa Gingharian didto adunay hingpit nga pagkawala sa sakit ug kamatayon. Ang lawas, ingon man ang kalag, wala pa gitubos karon ingon nga kini anaa sa kahingpitan sa Gingharian.

Kamo naluwas gikan sa silot sa sala sa nangagi ug mahimong maluwas gikan sa gahum niini sa karon. Sa umaabot, kamo maluwas gikan sa presensya sa sala. Tinuod usab kini sa sakit. Ang sakit dili usa ka silot alang sa inyong nangagi nga mga sala. Kamo matubos gikan sa gahum niini sa karon, apan dili sa iyang presensya hangtud sa kahangturan.

NAGPAKITA UG PAGHUKOM SA KAAWAY:

...Ang principe niining kalibutana ginahukman na. Juan 16:11

Sa diha nga inyong ipandong ang inyong mga kamot sa masakiton kamo nagpahayag nga ang prinsipal niini nga kalibutan gihukman na ug ang gahum sa balatian ug sakit nalaglag. Hinumdomi nga ang gahum sa sakit ang gilaglag, dili ang presensya niini. Kita matubos lamang gikan sa iyang presensya sa dihang moabot kita sa kahingpitan sa Gingharian sa Dios.

NAGBANGON UG ESPIRITUHANON NGA MGA LIDER:

Ang pagpang-ayo gigamit sa pagpatunghag dagkong espirituhanong mga lider. Si Pablo gitawag nga mahimong usa ka apostol sa Ebanghelyo sa panahon sa iyang kaayohan (Mga Buhat 9).

NAGRESULTA SA DAKONG KALIPAY:

Basaha ang Mga Buhat 8: 5-25 , Kini nga tudling nagpasabot sa dako nga kalipay nga miabot sa mga indibiduwal ug sa mga komunidad diin ang pagpang-ayo ug pagpalingkaawas giminis teryo.

SAMTANG KAMO MAGSUGOD. . .

Usa ka inila nga magmamando nga ginganlan ug Julius Caesar, determinado nga buntogon ang Britanya, milawig uban sa iyang mga lehiyon gikan sa Francia ngadto sa Englatira. Dayon iyang gisunog ang tanang barko nga gigamit sa pagtabok sa English channel. Kini mahimo nga magpadayon sa kadaugan o mamatay. Wala nay atrasan pa.

Ang ministeryo sa kaayohan ug kalingkawasan alang niadtong nagsunog sa mga taytayan sa pagkawalay pagtoo ug kahadlok sa ilang luyo.

Kamo mokuha ug usa sa duha ka posisyon alang sa kaayohan ug kalingkawasan. Kamo ma himong mahisama ni Gamaliel, usa ka lider sa Bag-ong Tugon, nga nagbarug sa daplin ug nag-awhag sa pagpasidaan. Siya misugyot ngadto sa mga lider sa relihiyon nga sila maghulat ug makakita. O kamo mahimong sama ni Pedro, kinsa nakigbisog diha sa aksyon. Siya nag-ayo sa bakol nga tawo, nga nakapasuko sa mga espirituhanong pangulo, ug nagbarug batok sa mga awtoridad kinsa misulti kaniya nga dili na mosangyaw o mang-ayo sa ngalan ni Jesus.

Hinumdomi kanunay, kamo mao ang tigpalihok sa pagpang-ayo, dili ang mananambal. Kamo agianan lamang diin pinaagi niini ang Mananambal nga anaa sa sulod ninyo makadagayday sa. . .

- Mga tawo nga nag-atubang sa makapabakol nga mga sakit ug makalahutay sa hilabihan nga kasakit.
- Mga tawo nga nabalaka sa nahimo nila sa kinabuhi o napuno sa pagkasad-an tungod sa ilang nahimo sa kinabuhi.
- Mga tawo nga napakyas, walay paglaum, ug andam nga mohunong.
- Mga tawo nga nawad-an sa ilang mga minahal o nasakitan ug ang ilang mga kasing kasing adunay nasubo nga mga pagbati nga hilabihan ka sakit sa sulod, apan personal kaayo nga ipahayag.
- Mga tawo nga gigapos sa mga kadena sa sala ug pagdaugdaug sa mga demonyo.
- Mga tawo nga nag-atubang sa kamatayon.

Palandongka kini nga pangutana nga gipangutana ni Jesus: "Kay hain man ang labi pang ma sayon, ang pag-ingon, Gipasaylo ang imong mga sala, o ang pag-ingon, Bumangon ka, ug lumakaw ka?"

KINAUGALINGONG EKSAMEN

1. Isulat ang sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.

---

2. Ipasabot ang pipila sa kasamtangan nga mga kinaiya sa pagpang-ayo.

---

3. Ilha ang lima ka matang sa sakit.

---

4. Ipatin-aw ang "langitnong pagpang-ayo."

---

5. Kinsa ang tinubdan sa sakit?

---

6. Ilista ang pipila ka mga hinungdan sa sakit.

---

7. Unsa ang duha ka sangputanan sa sakit?

---

8. Ilista ang pipila sa mga katuyoan sa langitnon nga pagpang-ayo.

(Ang mga tubag sa eksamen gihatag sa katapusan nga kapitulo niini nga manwal.)

ALANG SA DUGANG PAGTUON

1. Ania ang pipila ka mga pakisayran aron ipadayon ang inyong pagtuon sa pagpang-ayo ug pagpalingkawas. Sila naglakip sa mga saad ug panig-ingnan sa pagpang-ayo ug pagpalingkawas.

Daang Tugon Nga Mga Reperensya

Genesis 17: 18-19:	Ang Dios nagsaad nga moayo sa pagkaapuli ni Sara.
Genesis 20:17:	Ang Dios nag-ayo kang Abimelech.
Exodo 4: 1-18:	Ang sanlahon nga kamot ni Moises.
Exodo 15: 25-26:	Ang Dios nagpadayag sa iyang ngalan ingon nga "Jehova-Rapha" nga nagpasabot, "Ang Ginoo nga imong Manambal. Siya misaad nga walay bisan unsa nga mga sakit sa Egipto nga moabot sa ibabaw sa Israel.
Exodo 23:25:	Ang Dios misaad sa pagkuha sa sakit gikan sa taliwala sa iyang katawhan.
Levitico 13: 1-46; 14: 1-32:	Mga lagda mahitungod sa sanla.
Levitico 14:1-32	Mga lagda mahitungod sa sanla.
Levitico 15: 1-33:	Mga lagda sa kahimsog.
Levitico 16: 29-30:	Kaayohan sa mga sala.
Numeros 12: 1-15:	Sanla ni Miriam ug Aaron.
Numeros 16: 41-50:	Ang hampak nga nakaapekto sa Israel.
Numeros 21: 4-9:	Pagkaayo pinaagi sa simbolikong bitin nga tumbaga.
Deuteronomio 7:15:	Pagkamasinugtanon sa Dios moresulta sa kahimsog.
Deuteronomio 28: 1-68:	Ang sakit moresulta sa diha nga kita dili motuman sa mga balaod sa Dios.
Deuteronomio 29:22:	Ang Ginoo nagbutang ug sakit sa yuta.
Deuteronomio 30:20:	Ang Dios mao ang kinabuhi ug ang gitas-on sa mga adlaw.
Deuteronomio 32:39:	Ang Dios nagsamad ug naga-ayo.
Deuteronomio 7:15; 28:60:	Mga balatian sa Egipto.
Josue 5: 8:	Natural nga kaayohan sa pagtuli nga mga samad.

I Samuel 6: 3:	Halad sa paglapas nagdala ug kaayohan.
I Samuel 16: 14-23:	Dautan nga espiritu nagasamok kang Saul.
1 Mga Hari 5:23; 2 Cronicas 16:12	Mga sakit sa tiil
I Mga Hari 8: 37-40:	Mga hampak sa yuta.
I Mga Hari 13: 4-6:	Tawo nga adunay kamot nga nakuyos.
I Mga Hari 17: 17-24:	Si Elias nagbanhaw sa bata gikan sa mga patay. (Ang mensahero ug ang mensahe gipamatud-an sa kaayohan).
II Mga Hari 1: 2; 8: 8-9:	Mamaayo ba ako niining sakita?
II Mga Hari 2: 19-22:	Pag-ayo sa mga tubig ni Eliseo.
II Mga Hari 4: 8-37:	Pagbanhaw sa anak nga lalaki sa Sunamitanhon.
II Mga Hari 5: 1-14:	Ang pag-ayo ni Naaman.
II Mga Hari 13: 14, 21:	Si Eliseo nagmasakiton sa sakit nga ikamatay.
II Mga Hari 20: 1-11:	Sakit ni Ezechias.
II Mga Cronicas 6: 26-31:	Pag-ampo sa paghinulsol ug ang sakit.
II Mga Cronicas 7:14:	"Ako magaayo sa ilang yuta."
II Mga Cronicas 16:12:	Ang tawo nga may grabing sakit wala mangita sa Dios.
II Mga Cronicas 20: 9:	Ang Dios nakadungog sa diha nga kita motu-aw sa kagul-anan.
II Mga Cronicas 21: 12-30:	Ang walay kaayohan nga sakit sa mga tinai.
II Mga Cronicas 24:25:	Sakit nga gitawag nga dako.
II Mga Cronicas 26:19:	Sanla ni Uzzias.
II Mga Cronicas 30:20:	Pag-ayo sa mga tawo pinaagi sa mga pag-ampo ni Ezequias.
II Mga Cronicas 32: 24-26:	Sakit ni Ezechias.
Job 1-2:	Kini nga mga kapitulo nagpadayag sa mga tinubdan sa problema ni Job, lakip na ang iyang sakit.

Job 5:18; 30:18:	Si Job misulti mahitungod sa iyang sakit:
Salmo 6: 2-3:	"Oh Jehova ayoha ako."
Salmo 27: 1:	"Ang Ginoo mao ang kusog sa akong kinabuhi."
Salmo 30: 2:	"Ako mituaw ug ikaw miayo kanako."
Salmo 32: 3-5:	Ang giila nga sala moresulta sa kaayohan.
Salmo 34: 19-20:	"Daghan ang mga kagul-anan sa matarung, apan si Jehova magaluwas kaniya gikan sa kanilang tanan."
Salmo 38: 3.7:	Kasuko ug ang sala makaapekto sa imong panglawas; sakit nga gitawag nga "makangilngig."
Salmo 41: 1-8:	"Ayoha ang akong kalag kay nakasala ako batok kanimo." sakit nga gitawag nga dautan.
Salmo 42:11; 43: 5:	Ang Dios mao ang panglawas sa atong panagway.
Salmo 42: 1-5:	Kaayohan alang sa masulob-on sa espiritu.
Salmo 55: 1-2:	Paglahutay sa pag-ampo ug kaayohan.
Salmo 60: 2:	"Ayoha ang mga nangatumpag sa yuta."
Salmo 67: 2:	"Aron ang imong dalan pagailhon sa ibabaw sa yuta, ang imong makaluwas nga pagpang-ayo sa taliwala sa tanan nga mga nasud"
Salmo 72:13:	Kita malooy sa mga mahuyang.
Salmo 91: 9, 10:	"Walay magapahaduol nga hampak sa imong puloy-anan."
Salmo 103: 1-5:	"Ayaw hikalimti ang iyang mga benepisyo ... Nga mao ang nagaayo sa tanan mong mga balatian."
Salmo 105: 37:	Ang Israel migula nga walay mausa nga maluya nga tawo sa taliwala nila. Tulo ka milyon ka mga tawo, ang tanan maayo ug lig-on.
Salmo 107: 17-20:	"Siya nagpadala sa iyang Pulong ug giayo sila."
Salmo 119: 25-28:	Kita gilig-on pinaagi sa Pulong.
Salmo 119: 67:	"Sa wala pa ako pagsakita, nahisalaag ako."

Salmo 147: 3:	"Kinsa ang nagaayo sa tanan mong mga balatian." Pag-ayo sa masulub-on nga kasingkasing.
Salmo 105: 37:	"Ug iyang gidala sila sa gawas ... walay usa nga malu yahon sa taliwala nila."
Proverbio 3: 7-8:	Unsaon nga mahimong himsog.
Proverbio 4: 20-23:	Ang mga isyu sa kinabuhi apektado sa tinamdan sa kasingkasing. Ang mga saad sa Dios mao ang kinabuhi niadtong nangita kanila ug panglawas sa ilang tibook nga unod.
Proverbio 12:18:	Ang dila sa manggialamon makaayo.
Proverbio 13:17:	Ang matinumanon nga sinaligan gitandi sa maayong panglawas.
Proverbio 15: 4, 30:	Ang dila nga mahuyo mao ang kinabuhi; maayo nga mga taho makaapekto sa panglawas.
Proverbio 16:24:	Ang Pulong sa Dios nagdala ug kaayohan sa mga bukog.
Proverbio 17:22:	Ang masulub-on nga espiritu makaapekto sa mga bukog.
Ecclesiastes 3: 3:	Adunay panahon sa pag-ayo.
Ecclesiastes 5:17:	Ang kasubo ug kapungot may kalabutan sa sakit.
Isaias 6:10:	Pagsabot, pagkakabig, pag-ayo.
Isaias 19:22:	Sa diha nga ang Dios hangyoon siya nag-ayo ("hangyoon" nagpasabot sa paghangyo nga mainiton ug kuhaon nga mapugsanon).
Isaias 32: 3-4:	Ang kaayohan kabahin sa Gingharian sa Dios.
Isaias 33:24:	Ang mga "molupyo magaingon, dili ako masakiton."
Isaias 35: 5-6:	Pag-ayo sa Milenyum.
Isaias 38: 1-12, 16:	Ang sakit ni Ezequias ug ang iyang paghibalik sa maayong panglawas.
Isaias 53: 5:	Kita gisaaran ug kaayohan ug kalingkawasan pinaagi sa pag-ula.

Isaias 57: 18-19:	Dumuol alang sa kaayohan.
Isaias 58: 8:	Ang maayong panglawas motungha.
Isaias 61: 1:	Si Jesus gipadala aron sa pagbugkos sa mga kasingka sing nga masulob-on, (emosyonal nga kaayohan).
Isaias 58: 8:	Ang maayo'g panglawas motungha sa madali.
Jeremias 3:22:	Ang Dios moayo sa mibalik sa pagpakasala sa diha nga kita mobalik ngadto kaniya.
Jeremias 8: 14-15; 20-22:	Usa ka panahon sa pag-ayo. Ang kapaitan sa sala nga gihigot ngadto sa pisikal nga panglawas.
Jeremias 15:18:	Unsaon sa pag-atubang sa dili maayo nga samad.
Jeremias 14:19:	Wala bay kaayohan alang kanato?
Jeremias 17:14:	"Ayoha ako, ug ako mamaayo."
Jeremias 30: 12-17:	Ang Dios mopasig-uli sa maayong panglawas.
Jeremias 33: 6:	"Ako moayo kanila."
Jeremias 46:11:	"Dili ka mamaayo."
Jeremias 51: 8-9:	Kaayohan sa Babilonia.
Lamentaciones 2:13:	"Kinsay makaayo kanimo?"
Lamentaciones 3:33:	"Ang Dios wala sa kinabubut-on nagsakit."
Ezequiel 14:19:	"Wala bay kaayohan alang kanato?"
Ezequiel 17:14:	"Ayoha ako, ug ako mamaayo."
Ezequiel 30:17:	"Ako mopasig-uli sa maayong panglawas."
Ezequiel 30: 12-13:	Ang dili moayo sa samad nga dili maayo sa medisina.
Ezequiel 30:21:	Unsay gibungkag sa Dios dili mamaayo.
Ezequiel 33: 6:	"Ako moayo kanila."
Ezequiel 34: 4, 16, 21:	Pasidaan sa mga magbalantay sa carnero nga dili moayo.

Ezequiel 46:11:	"Dili ka mamaayo."
Ezequiel 47: 8-12:	Pag-ayo sa mga tubig.
Daniel 4: 34, 36:	Ang kaayohan ni Nabucodonosor.
Oseas 5:13:	Nagapangadto sa laing dapit alang sa kaayohan. Ang ta tawo dili makaayo sa samad nga gipahamtang sa Dios.
Oseas 6: 1:	"Siya mipikas ug siya moayo."
Oseas 7: 1:	Pag-ayo sa Israel.
Oseas 11: 3:	"Sila wala nasayud nga giayo ko sila."
Oseas 14: 4:	"Ayohon ko ang ilang mga kasaypanan."
Nahum 3:19:	Ang may taning nga kahimtang.
Zacarias 11:16:	Pasidaan sa mga magbalantay sa carnero nga dili moayo.
Malaquias 4: 2:	Kaayohan diha sa iyang mga pako.

Bag-ong Tugon Nga Mga Pakisayran

Mateo 8:13:	Ang punto sa pagduol nagtakda sa panahon.
Mateo 8:17:	Si Jesus nagpas-an sa atong mga sakit.
Mateo 10: 1:	Gahum sa sakit ug mga demonyo gihatag sa mga tinunan.
Mateo 18: 19-21:	Si bisan kinsang duha nga nagka-uyon makadawat kon unsay gipangayo.
Marcos 2:17:	Si Kristo mianhi aron sa pag-ayo sa mga makasasala.
Marcos 3: 15-17:	Si Kristo naghatag ug gahum sa pag-ayo sa mga sakit.
Marcos 4: 18-19:	Ang pagpang-ayo kabahin sa dihog; Si Jesus gipadala sa pagpang-ayo.
Marcos 11:24:	Kon kamo motoo sa diha nga kamo mag-ampo (dili human kamo makadawat), kamo makadawat.
Marcos 16:18:	Sa ngalan ni Jesus ang mga magtotoo magaayo sa masakiton ug mopagula sa mga yawa.

Lucas 5:31:	Ang masakiton nagkinahanglan sa mananambal.
Lucas 7: 6:	Ang pagkadili takus giisip ni Jesus ingon nga pagtoo.
Lucas 7: 22-23:	Ang labing makapakombinsir nga argumento mao ang kasinatian.
Lucas 17: 6:	Ang gagmay nga pagtoo modala sa dako nga mga resulta.
Lucas 18: 7-8:	Ayaw paghunong sa dili pa moabot ang imong tubag. (Ang istorya ni Daniel diha sa Daang Tugon usab nag hulagway sa kaimportante sa nagapadayon nga pag-ampo: Ang Dios nakadungog kang Daniel gikan sa sinugdan, apan si Satanas nibabag sa 21 ka adlaw).
Juan 6: 53-58:	Ang lawas ug dugo ni Jesus nagdala sa kinabuhi.
Juan 10:10:	Si Jesus mianhi aron kita makabaton ug kinabuhi. Si Satanas mianhi aron sa pagpatay, pagpangawat, ug sa paglaglag.
Juan 11: 1-45:	Ang sakit nga wala giayo niini nga takna modala ngadto sa mas dako nga milagro.
Juan 14: 12-13:	Ang mga buhat nga gibuhay ni Jesus, atong pagabuhaton.
Juan 15: 7:	Ang kamahinungdanon sa pagpabilin diha kang Kristo nga may kalabutan sa pagpang-ayo ug pagdawat.
Juan 16:24:	Pangayo sa iyang ngalan ug kamo makadawat.
Roma 2: 4	Ang pagkamaayo sa Dios magatultul ngadto sa paghinul sol. (Timan-i nga ang sakit dili mosangpot sa paghinul sol; kondili ang kaayo sa Dios.)
Roma 8: 19-23:	Ang tibook kalibutan anaa sa proseso sa pagkadunot.
II Mga Taga Corinto 4:16:	Ang atong tawhanong kinabuhi nagakadunot, apan ang kinasuloran ginabag-o.
Efeso 3: 20-21:	Ang Dios adunay gahum nga arang makahimo kanato labaw sa tanan nga atong gipangayo o gihunahuna.
Filipos 2: 25-27:	Ang sakit ni Epafrodito.

- Colosas 4:14: Si Lucas, doktor, kabahin sa ebanghelyo nga tim ni Pablo.
- II Timoteo 4:20: Ang sakit ni Trofimo mubo kaayo, ug diutay lang ang makuha gikan niini. Si Pablo mibiya kaniya nga masakiton, apan kita wala sultihon kon naayo siya sa ulahi o naayo dihaduha dayon, o kon unsa ang nakapugong sa iyang kaayohan.
- Hebreohanon 4:15: Siya arang matandog sa atong mga kaluyahan.
- Hebreohanon 11: 1: Ang pagtoo maoy ebidensya sa mga butang (kaayohan) nga dili makita.
- Santiago 1: 8: Kita mangayo sa pagtoo ug dili magduha-duha.
- Santiago 1:17: Ang tanan nga maayo nga gasa (kaayohan) gikan sa Dios.
- Santiago 5: 14-15: Pagtawag sa mga anciano alang sa pagdihog sa lana, ang pag-ampo sa pagtoo, pag-ayo ug pagpasaylo.
- I Pedro 2:24: Kita nangaayo pinaagi sa iyang mga samad.
- 1 Juan 3:22: Bisan unsa ang atong pangayoon kita makadawat kon kita masinugtanon.
- III Juan 1: 2: Ang maayong panglawas may kalabutan sa kahimtang sa imong kalag.
- Marcos 7:36, 8:26; Mateo 8: 4: Ayaw ipaukyab ang kaayohan.
- Pinadayag 20: 2-3: Sa diha nga si Satanas gapuson, wala nay sakit ug kamatayon.
- Pinadayag 21: 4: Ang katapusang pag-ayo: Wala nay sakit ug kamatayon.
2. Ang Dios nagsaad sa kaayohan ug kalingkawasan. Ania ang pipila ka mga bersikulo mahitungod sa mga saad sa Dios: Roma 1:16; I Mga Hari 8:56; Proverbio 4:22; II Mga Taga Corinto 1:20

**Ang Maayong Balita mao ang gahum sa Dios sa tagsatagsa nga motoo.
(Roma 1:16)**

**. . . Walay nakawang nga usa ka pulong sa tanan niyang maayong saad. . .
(1 Mga Hari 8:56)**

Ang mga saad sa Dios. . . "kinabuhi alang niadtong managpangita niini, ug kaayohan sa ilang tibook nga unod. "(Proverbio 4:22)

Kay ang tanan nga mga saad sa Dios anaa kaniya oo (oo) ug amen (mamahimo kini) ngadto sa himaya sa Dios pinaagi kanato. (2 Corinto 1:20)

3. Ania ang pipila sa ubang espirituhang mga gasa nga gigamit may kalabutan sa mga gasa sa pagpang-ayo:

-Pagtudlo ug pag-awhag: Gibasi sa Pulong, sila nagdugang sa pagtoo alang sa pagpang-ayo.

-Propesya, Mga Pinulongan, Paghubad: Mahimong magdala sa direkta nga pulong gikan sa Dios mahitungod sa sakit ug / o pagpang-ayo.

-Pag-ila sa mga Espiritu: Makaila sa mga espiritu nga naglihok ug nagpadayag kung ang kaayohan o gikinahanglan nga kalingkawasan.

-Gasa sa Pagtoo: Naghatag ug usa ka linain nga kumpiyansa sa pagbuhat sa kahibalo sa pag-ila ug mag-ampo sa pag-ampo sa pagtoo.

-Pulong sa Kahibalo: Naghatag kahibalo sa pinakahinungdan sa sakit. Kini makatabang kaayo sa sulodnon nga kaayohan o kung ang pisikal nga sakit adunay kalabutan sa demonyohanon nga problema. Kini makahatag ug panabot mahitungod sa mga sala nga gikinahanglan nga ikumpisal, mga demonyohanon nga pwersa nga nalambi git, ug pangisip nga mga kinaiya nga nakababag sa kaayohan, ug uban pa.

-Pulong sa Kaalam: Makapahimo kanato sa paggamit sa kahibalo nga gihatag sa Dios sa paghatag sa pulong sa kaalam (instruksyon) ngadto sa masakiton nga tawo.

-Gasa sa mga Milagro: Dihadiha dayon ug mamugnaon nga mga kaayohan, nga mao, ang pagtubo sa usa ka bahin sa lawas, ug uban pa. Sila mga panghitabo nga dili maha tagag natural nga pagpatin-aw, usa ka butang nga dili mahitabo sa natural nga paagi.

Alang sa dugang nga pagtuon sa espirituhang mga gasa, kuhaa ang kurso sa Harvest International Institute nga nag-ulohan " *Ministryo Sa Balaang Espiritu* ."

4. Pulong mahitungod sa mga milagro: Aron makadawat sa mga milagro, kinahanglan una ninyo nga dawaton ang gawasnon, diosnon nga pwersa nga labaw sa natural ug makahimo sa pagpugong niini. Kana nga gahum mao ang Dios. Ang mga milagro usa ka porma sa langitnong pagpadayag. Ang Dios nagbuhat sa natural nga kahusay, apan siya wala gigapos niini.

Sa pagkatinuod, ang milagrosong pagpang-ayo maoy pagpasig-uli sa naandan. Kini kamatayon, dili pagkabanhaw, kana dili natural. Kining sakit ug demonyohanong kabtangan nga nagbungkag sa orihinal nga mga balaod sa kinaiyahan sa Dios. Busa sa pagkatinuod, ang milagrosong pagpang-ayo, pagpalingkawas, ug uban pa, mao ang pagbalik sa normalidad. Sa reyalidad, dili ang mga milagro ang talagsaon, apan ang ilang pagkawala sa atong pagpangalagad.

KAPITULO 17

MGA BARYABOL NGA MAKAAPEKTO SA KAAYOHAN

MGA TUMONG:

Sa pagkahuman niini nga kapitulo kamo makahimo sa:

- Pagsulat sa sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.
- Pagpatin-aw sa "baryabol."
- Paghisgot sa pipila ka mga tradisyon sa tawo nga makaapekto sa kaayohan.
- Paghisgot sa pipila ka mga butang nga makaapekto sa kaayohan.

SAG-ULOHONG BERSIKULO:

Aron pagailhon ang imong dalan sa ibabaw sa yuta, ang imong kaluwasan sa taliwala sa mga nasud. (Salmo 67: 2)

PASIUNA

Nganong dili daghang mga tawo ang nangaayo? Nganong ang uban nangaayo samtang ang uban wala? Ngano ang mga mabaw ug mga kalibutanon nga mga Kristohanon usahay giayo samtang adunay labaw nga mga tawo nga matinud-anon ug mapahinunguron wala pa naka dawat sa kaayohan? Kini ang pipila sa mga pangutana nga inyong giatubang sa dihang kamo magsugod sa pagpangalagad sa pagpang-ayo ug pagpalingkawas. Kini nga pagtulon-an may kalabutan sa mga baryabol nga makaapekto sa pagkaayo Ang "baryabol" usa ka butang nga hinungdan sa kalainan o lainlaing mga resulta.

Ang Dios misaad ug kaayohan sa iyang Pulong. Kita kinahanglan nga mahinumdom, hinoon, nga ang matag saad sa Dios kondisyonal sa tubag sa tawo. Mao nga mahinungdanon nga masabtan ang mga kapilian nga makaapekto sa kaayohan.

PAGSABOT UG PAGTUBAG SA MGA BARYABOL

Ang mga baryabol sa pagpangalagad sa pagpang-ayo mao ang mga hinungdan nga ang pipila ka mga tawo naayo ug ang uban wala. Sa dili pa ninyo sugdan kini nga pagtuon, mahinungdanon ang paghinumdom nga dili kamo makabaton sa mga tubag sa matag pangutana nga inyong masugatan sa pagpang-ayo ug pagpalingkawas.

Ang tawhanon nga kinaiyahan gusto nga makasabot sa tanan. Ang unang pagtintal nakasentro niini nga isyu. Kini nga tinguha nga mahibal-an ang tanang butang nagagikan sa pagrebelde nga adunay walay tubag nga mga pangutana. Kini nga problema sa tawhanong kinaiyahan mao kinahanglan nga buntogon aron makaalagad sa pagpang-ayo ug pagpalingkawas nga epektibo.

Ang Biblia nagpadayag sa pipila ka mga butang nga makaapekto sa kaayohan ug kalingkawasan, apan kamo wala gayuy tubag sa matag pangutana. Kon kamo aduna, kamo wala na mag kinahanglan sa Dios o pagtoo.

Ang Biblia tin-aw nga pipila ka mga butang gipadayag kanato, samtang ang uban wala:

Ang mga butang nga tinago iya ni Jehova nga atong Dios; apan ang mga butang nga gipadayag mao ang alang kanato ug sa atong mga anak sa kahangturan, aron atong pagatumanon ang tanan mga pulong niini nga kasugoan. (Deuteronomio 29:29)

Sa pagpang-ayo ug pagpalingkawas, kamo kinahanglan magkat-on sa pagsalikway sa walay tubag nga mga pangutana ug magbiya sa tinago nga mga butang uban sa Ginoo.

Ang pagpang-ayo ug pagpalingkawas kabahin sa Ebanghelyo sama sa kaluwasan. Sa diha nnga kamo moministeryo sa pagpang-ayo ug pagpalingkawas ug ang uban wala makadawat, kamo matintal sa paghunong. Apan hunahunaa kini nga pangutana: Kamo ba mihunong sa pagsangyaw sa kaluwasan tungod lamang kay ang tanan nga nakadungog sa mensahe wala maluwas? Ngano nga kamo dali ra nga mohunong sa pagpangalagad sa pagpag-ayo ug pagpalingkawas tungod kay dili ang tanan nakadawat? Lagmit tungod kay sa pagpang-ayo ug pagpalingkawas, ang garbo mosulod. Kita tingali maulaw sa diha nga kita mag-ampo alang sa tawo nga makita nga masakiton ug sila dili mamaayo. Ang uban makakita niini tungod kay kini anaa sa gawas. Kung adunay usa nga mosanong sa kaluwasan apan wala gayud maluwas, ang mga tawo dili makakita niini tungod kay kini anaa sa sulod. Ang atong garbo apektado sa unsay makita sa mga tawo sa gawas.

Kamo dili makabaton ug mga tubag alang sa tanan nga mga baryabol nga makaapekto sa kaayohan bisan unsa pa ang inyong buhaton tungod sa mga hinungdan nga makaapekto sa mga tubag sa kaluwasan. Ang uban naluwas, ang uban wala. Ang uban nangaayo, ang uban wala.

Ang Biblia nagpadayag sa pipila ka mga baryabol nga makaapekto sa kaayohan ug kalingkawasan. Kini importante alang kaninyo nga masabtan aron inyong matabangan ang uban nga magtrabaho pinaagi kanila aron makadawat sa kaayohan. Ania ang pipila niini nga mga baryabol:

KAKULANGAN SA PAGTUDLO

Ang kakulang sa kahibalo mahitungod sa pagpang-ayo, sa mga prinsipyo, tinubdan, kung unsaon paggamit sa pagtoo, ug pagdawat niini makaapekto sa kaayohan. Ang Dios miingon:

Ang akong katawhan nalaglag tungod sa kakulang sa kahibalo. (Oseas 4: 6)

Si Jesus miingon nga kita nahulog ngadto sa kasaypanan sa diha nga kita dili makasabot sa Pulong sa Dios ug sa iyang gahum:

Kamo nasayop, nga wala mahibalo sa mga Kasulatan ni sa gahum sa Dios. (Mateo 22:29)

Ang uban nga mga tawo wala makadawat sa kaayohan tungod kay wala sila makasabot sa Pulong sa Dios ug sa iyang gahum. Ang pagtoo alang sa kaayohan moabot pinaagi sa pagpatalinghug sa Pulong sa Dios mahitungod sa kaayohan (Roma 10:17). Ang Biblia nagtawag sa Pulong sa Dios nga binhi.

Ang uban nga mga tawo naningkamot sa pag-ani sa kaayohan nga walay pulong sa kaayohan nga natanom sa ilang mga kasingkasing. Ang binhi dili makalihok gawas kon kini ania sa su lod nato. Sa wala pa nag-ingon "Ako ang Ginoo nga nagaayo kanimo," una ang Dios miingon, "Kon ikaw makugihong maminaw sa akong Pulong. "Ang Pulong nag-una sa kaayohan.

Pila ka mga tawo ang maluwas kung wala sila makadungog sa mensahe mahitungod sa kalu wasan? O unsa ka daghan ang maluwas kung ang mga nag-unang punto sa mensahe sa kaluwasan mao:

- Tingali dili kabubut-on sa Dios nga luwason kamo.
- Ang inyong sala alang sa himaya sa Dios.
- Ang adlaw sa kaluwasan milabay na.

Apan nakadungog kita niining mga pahayag mahitungod sa pagpang-ayo nga kabahin usab sa pagpasig-uli ni Kristo:

- Tingali dili kabubut-on sa Dios nga ayohon kamo.
- Ang inyong sakit alang sa himaya sa Dios.
- Ang adlaw sa kaayohan milabay na.

Ang mga tawo kinahanglan nga matudloan sa Pulong sa Dios mahitungod sa pagpang-ayo ingon nga sila natudloan sa kaluwasan. Ang binhi sa Pulong nga nagdala sa ani sa kaayohan.

MGA TRADISYON SA MGA TAWO

Ang mga tradisyon mao ang mga pagtoo, mga lagda, ug mga prinsipyo sa tawo. Ang atong mga tradisyon ug mga tinoohan nagpugong sa buhat sa Pulong sa Dios:

... Sa ingon niini ginahimo ninyo ang sugo sa Dios nga walay kapuslanan tungod sa inyong gikabilinbilin nga sugilanon. (Mateo 15: 6)

Kon ang pagtoo moabot pinaagi sa pagpatalinghug sa pulong sa Dios, nan kini makabiya pinaagi sa pagpatalinghug ug pagdawat sa mga tradisyon ug mga pagtulon-an sa tawo nga makadaut sa pagtoo. Ania ang pipila ka mga tradisyon sa tawo nga makaapekto sa kaayohan:

ANG TRADISYON NAG-INGON:

"Ang pagpang-ayo ug mga milagro dili alang sa karon."

Ang ubang mga tawo nag-angkon nga ang pagpang-ayo alang lamang sa mga panahon sa Biblia o alang sa umaabot sa dihang si Jesus mobalik.

ANG ATONG TUBAG:

Ang Dios nag-ingon:

... Kay ako mao si Jehova nga nagaayo kanimo. (Exodo 15:26)

"Ako mao" anaa sa karon. Giunsa nato kini pag-usab ngadto sa "ako" kaniadto o "ako" sa umaabot? Ang Biblia nagtudlo nga ang Dios dili mausab:

Ang tanang maayong gasa ug ang tanang hingpit nga gasa nagagikan sa itaas, nga ginabubo sa Amahan sa mga kahayag, nga kaniya wala ang pagkausab, ni landong sa pagkabalhin. (Santiago 1:17)

Kay ako si Jehova, ako walay pagkabalhin ... (Malaquias 3: 6)

Ang Dios wala mausab sukad sa sinugdanan sa panahon:

Si Jesu-Kristo mao sa gihapon, kagahapon, ug karon ug hangtud sa kahangturan. (Mga Hebreohanon 13: 8)

Kung ang adlaw sa mga milagro milabay na, nan mao man ang adlaw sa kaluwasan, kay wala nay mas dako nga milagro pa sa kaluwasan. Kung ang pagpang-ayo alang sa umaabot sa dihang si Jesus mobalik na sa yuta, nan ang ministryo sa mga magtutudlo, mga pastor, ug uban pang mga lider kinahanglan alang nianang umaabot nga panahon usab tungod kay ang gasa sa pagpang-ayo usa ka espirituhanon nga gasa sama niining mga pag-alagad.

Ang labing makapakombinsir nga argumento batok sa pag-angkon nga ang mga milagro dili alang karon mao ang dokumentado nga rekord sa kasinatian. Si Jesus namuhat sa mga milagro ug pagpang-ayo:

Ug si Jesus miingon kanila, "Pangadto kamo ug suginli ninyo si Juan sa mga mga butang nga inyong nakita ug nadungog; giunsa nga ang mga buta naka kita, ang mga bakol nakalakaw, ang mga sanlahon nahinloan, ang mga bungol nakadungog, ang mga patay nabanhaw, ngadto sa mga kabus ang Maayong Balita giwali. (Lucas 7:22)

Ang libro sa Mga Buhat nagrekord sa mga milagro ug mga pagpang-ayo sa unang Simbahan. Ang dokumentado nga rekord sa modernong kasaysayan sa Simbahan nagpamatuod usab sa daghang pagpang-ayo ug mga milagro. Ang ubang mga tawo nangutana, "Kung ang pagpang-ayo alang sa karon, nganong ang mga magtotoo wala maglibot ug magbangon niadtong nasa kit ug namatay?" Ang pagbanhaw sa mga patay dili ka bahin sa Dakong Sugo nga gihatag sa Simbahan. Kini gisugo ngadto sa mga tinun-an sa dihang sila unang gipadala sa usa ka panaw sa pagsangyaw aron sa pagpahibalo sa Ginharian. Ang pagbanhaw sa mga patay mao ang unang bunga sa pagkabanhaw ni Jesus nga umalabot.

Adunay kalainan tali sa mga espesyal nga milagro ug mga milagro sa pakigsaad. Ang mga espesyal nga milagro gihimo isip timaan sa mga espesyal nga kahimtang, sama sa paghimo sa tubig nga vino, paglakaw sa dagat, pagpadaghan sa mga tinapay ug mga isda, pagpikas sa Pulang Dagat, ug pagbanhaw sa mga patay. Ang pagpang-ayo usa ka milagro sa pakigsaad sa Daang Tugon, dili usa ka espesyal nga milagro. Ang Dios sa gihapon nagbanhaw sa mga patay, apan kini gitino pinaagi sa iyang pagkalabaw'ng halangdon ug dili usa ka kinatibuk-an nga bahin sa atong buluhaton sa pagpang-ayo.

Samtang anaa kita sa hilisgutan sa kamatayon, ang pipila ka mga maduhaduhaon nag-angkon nga kung ang langitnong pagpang-ayo kanunay nga namuhat, walay Kristohanon nga mamatay. Walay ingon niana nga pangangkon nga gihimo sa Kasulatan. Ang Biblia lamang naghatag sa langitnong kahimsog sulod sa normal nga gitas-on sa kinabuhi.

Bisan tuod nga ang pagpasig-uli ni Kristo mipalit sa atong walay katapusang pagtubos gikan sa kamatayon, kining may kamatayon nga lawas sa kadugayan mamatay gawas kung si Jesus mobalik una ug ang paglalin mahitabo. Ang sama nga Biblia nagtudlo nga ang kaayohan usab nagtakda ug kinutuban sa gidugayon sa kinabuhi sa tawo:

Ang mga adlaw sa among panuigon, kapitoan ka tuig. . . (Mga Salmo 90:10)

Ug ingon nga kini ginatudlo alang sa mga tawo ang pagkamatay sa makausa, ug sa tapus niini ang paghukom. (Mga Hebreohanon 9:27)

ANG TRADISYON NAG-INGON:

"Walay makatabang nga medikal nga tabang sa panahon ni Jesus, Karon, ang maong tabang anaa na, kita gilauman nga mogamit niini imbis nga mag-ampo ngadto sa Dios alang sa kaayohan

ANG ATONG TUBAG:

Sukad pa sa 400 BC aduna nay siyensya sa medisina nga pagpang-ayo. Usa ka tawo nga gi nganlan ug Hippocrates (460-370 BC), ang amahan sa medisina, nagpalambo sa siyensiya sa medisina sa medyo taas nga estado. Ang uban sa iyang teknik gigamit gihapon karon. Ang Gresya, Ehipto, ug Roma adunay daghan nga may katakus nga mga mananambal sa panahon ni Jesus.

Ang langitnong pagpang-ayo walay labot sa kakompetensya o kakulang sa medikal nga siyen siya. Kini usa ka panalangin nga gitagana sa pagpasig-uli. Ang matag maayong gasa gikan sa Dios, mao nga dawaton ug gamiton ang lehitimo nga medikal nga mga kapanguhaan. Hinum dumi, hinoon, nga ang medisina dili kapuli sa pakigsaad nga saad sa kaayohan.

Bisan pa sa pag-uswag sa medisina adunay daghan pa nga mga sakit nga walay kaayohan mao nga ang langitnong pagpang-ayo sa gihapon gikinahanglan. Usab daghang mga tawo ang dili maabot sa medikal nga tabang. Pananglitan, sa Africa kini adunay gibanabana nga mga 80% sa mga tawo walay pangunang medikal nga pag-atiman.

ANG TRADISYON NAG-INGON:

"Ang langitnong pagpang-ayo gitudlo lamang sa mga bakak nga mga kulto."

ANG ATONG TUBAG:

Si Wesley, Luther, ug Zinzendorf, mga lider sa mga simbahan sa Methodist, Lutheran, ug Moravian, sa tinagsa, ang tanan nagtudlo sa langitnong pagpang-ayo. Kadtong nagtudlo niini karon, uban sa makaluwas nga gahum sa dugo ni Jesus ug sa pagka-Dios ni Kristo, wala nay sama nga nagsubay sa pagtulon-an kay niini nga mga pangulo. Ang ubang mga kulto nagtud lo sa pagpang-ayo, apan dili tinuod nga Bibliyanhong pagpang-ayo. Kini sa "salabutan" o "hunahuna ibabaw sa butang" nga pagpang-ayo gawas sa tinubdan nga mao ang Dios.

Si Satanas limbongan ug tigsundog. Kita wala nagwagtang sa langitnong pagpang-ayo tu ngod lamang sa iyang pagpanglimbong ug pagpang-ayo pinaagi sa dautang mga gahum. Si Satanas nanglimbong sa kadaghanan sa pagtoo nga pinaagi sa paghugas sa Suba sa Ganges sa India sila mahinloan sa sala. Kita ba mohunong sa pagsangyaw sa kaluwasan tungod la mang kay gisundog kini ni Satanas? Ang kamatuoran nga si Satanas misulay sa pagsundog sa langitnong kaayohan usa ka timailhan nga adunay tinuod nga pagpang-ayo.

ANG TRADISYON NAG-INGON:

"Ang langitnong pagpang-ayo naghatag ug dugang nga pagtagad sa lawas kay sa kalag."

ANG ATONG TUBAG:

Ang uban sa pagpang-ayo nga mga pagministeryo nahulog niini nga sumbanan apan dili kini ang sumbanan sa Bibliyanhong pagpang-ayo. Ang Bibliyanhong pag pang-ayo nagdumala sa kinatibuk-ang tawo, lawas, kalag ug espiritu. Ang pagpang-ayo dili usa ka Ebanghelyo sa iyang kaugalingon, kini usa lamang ka aspeto sa Ebanghelyo ni Kristo. Kini dili gayud mahi mong iwali nga bulag sa mensahe sa kaluwasan sa mga kalag sa makasasalang mga lalaki ug babaye. Ang konsentrasyon sa simbahan espiritu ug ang unang paghupot sa medisina alang sa lawas parehong nawala sa konsepto sa kinatibuk-ang tawo nga gipresentar sa Biblia.

ANG TRADISYON NAG-INGON:

"Kamo nasakit tungod kay kamo nakasala."

ANG ATONG TUBAG:

Gisakop na nato kini nga hilisgutan sa panaghisgot sa tinubdan ug mga hinungdan sa sakit Kapitulo 16. Samtang ang tanan nga sakit anaa sa kalibutan tungod sa sala, ang tawo dili kinahanglan masakit tungod sa personal nga sala.

ANG TRADISYON NAG-INGON:

"Kabubut-on sa Dios nga kamo masakit. Kini alang sa iyang himaya."

ANG ATONG TUBAG:

Daghan ang wala magduhaduha kung ang Dios makahimo ba sa pag-ayo, apan kung siya andam. Ang Biblia nagpakita nga dili kita maalam kon dili nato masabtan ang kabubut-on sa Dios:

Busa dili kamo magpakabuang, kondili sabton ninyo kong unsa ang kabubut-on sa Ginoo. (Efeso 5:17)

Ang pagkasayud sa kabubut-on sa Dios mahitungod sa sakit naghatag ug tabunok nga yuta diin ang pagtoo molambo. Ang pag-ampo sa pagtoo mao lamang ang pag-ampo nga epektibo sa pag-angkon sa kaayohan. Kini dili maampo samtang kamo naghunahuna kon kini kabubut-on ba sa Dios ang pag-ayo.

Una, kung kamo nagtoo nga kabubut-on sa Dios nga kamo masakit, nan sayop nga mohangyo sa usa ka tawo nga mag-ampo sa inyong kaayohan. Kung ang sakit iya sa Dios, nan ang mga doktor iya sa Yawa tungod kay sila naningkamot nga mawala ang sakit. Ang mga ospital na ngasayop tungod kay nagatinguha sila nga mapapas ang sakit ingon nga pagrebelde batok sa kabubut-on sa Dios. Ang mga nars nagayubit sa Dios sa matag paningkamot aron mahupay ang pag-antus.

Kadtong nagtoo nga ang sakit maoy kabubut-on sa Dios dili kinahanglan nga modawat sa medikal nga pagtambal aron mapapahawa ang ilang “panalangin”. apan mag-ampo nga ang ilang tanan nga pamilya ug mga miyembro sa simbahan makadawaat sa susama nga “panalangin” Kon kamo nagtoo nga ang sakit mao ang kabubut-on sa Dios alang kaninyo ingon nga magtotoo, kamo mohunong na sa pag-inom ug tambal ug pagpakonsulta sa mga doctor tungod kay kamo nakibatok sa kabubut-on sa Dios.

Apan kita nasayud nga ang lehitimong mga doktor, tambal, ospital, ug medikal nga siyensiya maoy sumpay sa kaayo sa Dios. Tungod kay ang sakit iya ni Satanas, ang matag lehitimong paagi sa paghupay sa pag-antus iya sa Dios. (Pinaagi sa lehitimo kita nagpasabot nga kadtong mga pamaagi nga wala mag-apil sa Satanasong mga paagi o makalapas sa Pulong sa Dios.)

Tinuod nga ang atong lawas gipalit sa usa ka bili ug kamo mohimaya sa Dios diha niini, bisan kon kita masakiton o maayo. Apan sa Bibliyanhong rekord, ang Dios nahimaya sa dihang ang mga tawo nangaayo. Kon ang sakit naghimaya sa Dios, nan, si Kristo nagkawat sa himaya sa Dios pinaagi sa pag-ayo sa mga masakiton. Kon ang sakit nagahimaya sa Dios, kitang tanan mag-ampo nga magmasakiton. Ang Dios dili mahimaya pinaagi sa sakit diha sa lawas ngani bisan pa sa sakit sa sala diha sa espiritu.

Usahay gitugotan sa Dios ang sakit nga moabot sa magtotoo, apan sa kanunay hinumdomi nga si Satanas maoy tinubdan. Ang ehemplo ni Job naghulagway niini (Job kapitulo 1-2)...

Usahay ang Dios mitugot sa sakit ngadto sa mga magtotoo, apan kanunay hinumdomi nga si Satanas mao ang tinubdan. (Si Job mao ang ehemplo niini). Dili kabubut-on sa Dios nga masakit ang magtotoo. Siya adunay kahibalo sa mga pag-ataki ni Satanas ug iyang gigamit ang tanang mga butang (bisan pa ang dili maayo) aron mamuhat nga manag sama alang sa inyong kaayohan. Kini mao ang hinungdan nga bisan sa panahon sa inyong pagkasakit kamo mas moduol sa Ginoo. Ang Dios kanunay nagtinguha sa pagdala ug maayo gikan sa dautan. Iyang gigamit ang mga epekto sa sala aron masulbad kini pinaagi sa kamatayon ni Jesus.

Si Pablo unang nagsangyaw didto sa Galacia tungod sa nabag-o nga eskedyul tungod sa sakit (Galacia 4: 13-15). Ang sakit ni Trofimo nagpugong kaniya sa pag-adto sa Roma uban ni Pablo ug nag-antus sa susama nga kapalaran (II Timoteo 4:20). Ang sakit gigamit sa pagpugong sa sala diha sa Genesis 12 ug 20. Bisan tuod kini nga mga panig-ingnan naghulagway kon sa unsang paagi gigamit kini sa Dios, hinumdumi nga...

... Siya dili magsakit sa kinabubut-on ... (Lamentaciones 3:33)

Ang Dios dili mao ang tinubdan sa sakit diha sa kinabuhi sa mga magtotoo, apan gikuha niya ang usa ka butang nga gilaraw ni Satanas alang sa dautan ug namuhat diha kaninyo aron matu man ang espirituhang mga kadaugan samtang kamo ilalaum sa pag-ataki.

Ang sakit lamang dili mamunga ug mga balaan. Kini mamunga ug mapait, mareklamo, ug dili-matinoohong mga tawo. Ang Pulong mao ang nagabalaan ug nagpatubo (Juan 17:17). Samtang kini tinuod nga kasagaran kamo moduol sa Pulong ilabi na sa panahon sa pagkasa kit, apan dili gikinahanglan nga adunay sakit aron motubo sa espirituwal. Mas makatabang kung hinumdoman kini: Ang kabubut-on sa Dios alang sa mga magtotoo mao ang pagkahi sama sa dagway ni Kristo diha sa kinaiya. Ang tanan, lakip na ang sakit ug kahimsog, naggi kan ang kamahinungdanon niini nga may kalabutan sa langitnong tumong (Roma 8: 28-29).

Sa kahimtang sa mga dili-magtotoo, ang sakit mahimong resulta gikan sa sala ug sa kinaiyan hon nga paghukom sa Dios nga moabot gikan sa sala. Apan bisan kini mahimong gamiton sa Dios alang sa kaayohan, kay samtang ang pagpang-ayo ug pagpalingkawas giministryo, ang kaluwasan modangat.

Ang Dios naghatag sa daghan nga mga saad diha sa iyang Pulong bahin sa pagpang-ayo ug pagpalingkawas. Nganong ang Dios mohatag niini diha sa iyang Pulong kon kini iyang kabubut-on alang kaninyo nga mahimong masakiton? Kung ang magtotoo nag-ingon, "Ako wala masayud kon kabubut-on sa Dios ang pag-ayo kanako," Pangutan-a siya, "Kabubut-on ba sa Dios ang pagbantay sa iyang mga saad?"

Si Jesus miingon, "Kon kamo nakakita kanako, nakakita kamo sa Amahan." Siya miingon niini tungod kay gibuhay niya ang buhat ug kabubut-on sa Amahan (Juan 14: 9). Kon kamo nagduha-duha kon gusto ba o dili sa Dios nga kamo maayo, kamo motan-aw lamang sa mga buhat sa atong Ginoo.

Sa diha nga kamo mag-ampo alang sa kaayohan, pag-ampo niini "Ang imong pagbuot ang matuman" o "Sumala sa imong kabubut-on." Ayaw pag-ingon, "Kon kini imong kabubut-on" sa diha nga kamo mag-ampo alang sa kaayohan ug sa kalingkawasan. Ang usa ka makasala dili mag-ampo "Ginoo, luwasa ako kon kini imong kabubut-on. Ang "Kaayohan kabahin sa pagpasig-uli sama sa kaluwasan. Ang "Kon" nagpasabot sa pagduha-duha nga ang Dios gusto nga moayo kaninyo sa hingpit. Ang "Sumala sa imong kabubut-on" nagpakita sa masaligon nga pagtoo, samtang gipiyal ang mga paagi, gitag-on, ug panahon ngadto kaniya.

Bisan sa mga kaso sa sakit nga ikamatay, pag-ampo "Sumala sa imong kabubut-on" dili "Kon kini mao ang imong kabubut-on" nga moayo. "Sumala sa imong kabubut-on " nagpiyal sa panahon ug mga kahimtang ngadto sa Dios. Kay alang sa magtotoo, siya mopili sa katapusang kaayohan pinaagi sa kamatayon nga magpahilayo kaninyo gikan sa presensya sa sakit hangtud sa kahangturan.

Si Jesus nagtudlo kanato sa pag-ampo "Ang imong pagbuot matuman dinhi sa yuta, ingon man sa langit." Walay sakit ug balatian sa Langit, busa kita makaampo nga masaligon batok niini sa yuta nga nasayud nga kini dili iyang kabubut-on. Si Jesus wala gayud nag-ampo sa "Ayoha kon kini mao ang imong kabubut-on, Dios." Ang bugtong panahon nga siya nag-ampo "Kon kini mahimo nga ang imong kabubut-on" mao ang may kalabutan sa iyang kaugali ngong pagpasakop sa plano sa Dios alang sa iyang kinabuhi - dili sa kaayohan.

"Kon kini mahimo nga ang imong kabubut-on " naggun-ob sa pagtoo. Sa diha nga kini gigitmit sa usa ka sinalikway nga sanlahon nga wala makaila sa kabubut-on ni Kristo sa pagpang-

ayo, si Jesus mibadlong sa iyang pagkawalay kasiguroan pinaagi sa pagpasalig kaniya, "Buot ako." Ayaw gayud ibaylo ang kamatuoran sa Dios ngadto sa paglaum o mga pangutana. Buha ta sila ingon nga mga kamatuoran ug kamo makakaplag kanila nga gamhanan.

Tungod lang kay ang usa ka tawo wala mamaayo dayon o tungod kay siya mamatay sa usa ka "sakit nga ikamatay" wala magpasabot nga dili kabubut-on sa Dios ang pag-ayo kaniya. Atong gitan-aw ang mga butang sa pinulongan nga panahon, samtang ang Dios nagtan-aw kanila sa pinulongan nga kahangturan. Kamo mohinumtum nga adunay:

Nalangan nga mga kaayohan: Si Sara wala naayo dihadiha dayon sa iyang pagkaapuli. Si Job wala naayo dihadiha dayon. Ang amahan ni Juan Bautista wala naayo sa iyang pagkaamang hangtud sa nakatakdang panahon. Si Jesus nag-ampo sa makaduha alang sa usa ka buta nga tawo nga nakadawat lamang sa dili hingpit nga kaayohan sa unang higayon. Ang mga kaayohan usahay malangan aron magdala sa mas dakong himaya ngadto sa Dios. Ang usa ka maayo nga panig-ingnan niini mao ang istorya sa pagkabanhaw ni Lazaro.

Mga sakit nga ikamatay: Ang kamatayon usa lamang ka panghitabo sulod sa gingharian sa kahangturan sa kinabuhi sa usa ka magtotoo. Bisan ang sakit nga ikamatay gilamoy sa kadawagang tungod kay ang kamatayon sa magtotoo mao ang labing maayong kaayohan. Sa atong pagsulod sa presensya sa Hari kita nahimong maayo ug wala na mag-antus gikan sa sala o sa kit. Sa paghisgot bahin sa kamatayon, si Pablo nag-ingon nga kita andam alang niini nga katu yoan: " Ang pagkawala sa lawas maoy pagkaanaa sa presensya sa Ginoo"(2 Corinto 5: 6-9).

Kung dili ka motoo nga ang kaayohan alang sa tanan, nan kinahanglan nga inyong toohan nga ang kaayohan gigamhan sa direkta nga pagpadayag sa matag hitabo kung kini kabubut-on sa Dios o dili nga moayo. Nan kamo nagasalig sa direkta nga pagpadayag sa tawo kay sa sinulat nga Pulong sa Dios. Kamo walay pasukaranan sa pagtoo hangtud nga kamo makadawat ka ug espesyal nga pagpadayag sa matag kaso nga ang masakiton usa sa mga pinalabi nga mamaayo.

ANG TRADISYON NAG-INGON:

"Daghan ang mga kasakitan sa matarung Ang inyong mga kasakitan inyong pas-anon tungod kay kamo matarung."

ANG ATONG TUBAG:

Ang kahulogan sa pulong "kasakitan" gigamit sa Salmo 34:19, diin kini nga tradisyon naugmad, wala nagtumong sa sakit, apan ngadto sa mga kagulangan, kalisdanan, mga paglutos, o mga pagsulay. Bisan kon kini wala nagtumong sa sakit, ang nahibilin sa mga bersikulo nagpa kita nga ang Ginoo gusto nga mopalingkawas kaninyo.

Sa Santiago 5: 13-16 ang kalainan namatikdan tali sa mga kasakitan ug mga sakit. Kon kamo gisakit sa mga pagsulay, mga paglutos, ug sa mga pagtintal, kamo mag-ampo alang sa inyong kaugalingon (Santiago 5:13). Bisan tuod nga inyong mahangyo ang uban sa pag-ampo uban kaninyo, sila wala gitawag sa pag-ampo sa pagwagtang sa inyong tanan nga mga kasakitan.

Ang Kasulatan nagtudlo kaninyo sa pag-ampo sa diha nga kamo gisakit tungod kay kamo kinahanglan nga makakat-on kon unsaon nga mahimong madaugon pinaagi sa pag-ampo sa

inyong kaugalingon pinaagi sa mga pagsulay ug mga pagtintal. Sa kaso sa sakit, bisan pa nia na, ang mga anciano kinahanglan nga ipatawag sa pag-ampo (Santiago 5:14). Ang masakiton luwason (gikan sa ilang pisikal nga sakit), banhawon (ibalik ang kusog), ug pasayloon sa sala (espirituhanon nga pagkaayo).

ANG TRADISYON NAG-INGON:

"Ang inyong sakit usa ka "tunok sa unod" sama ni Pablo o kini mao ang inyong krus. Kamo kinahanglan magkat-on sa pagpuyo uban niini."

ANG ATONG TUBAG:

Ang pag-angkon nga ang sakit mao ang imong "krus" dali nga atubangon. "Ang krus" dili mga problema, sakit, ug mga kasakit nga moabot diha kaninyo nga walay kapilian sa inyong kaugalingon. Si Jesus naghimo niini nga tin-aw nga ang "pagpas-an sa krus" maoy boluntar yo nga buhat, dili usa ka butang nga inyong gidawat tungod kay kamo walay kapilian. Si Jesus wala nagtagad sa sakit ug kamatayon ingon nga krus nga gipadala gikan sa Dios. Siya nagtratar kanila ingon nga kaaway.

Ang "tunok sa unod" nga pag-angkon kasagaran gipasukad sa tunok ni Pablo sa unod nga gihulagway sa 2 Mga Taga-Corinto 12. Ang mga tawo nga nagtoo nga ang tunok ni Pablo mao ang sakit naghimo niini nga prominente nga punto sa diha nga nagahisgot sa pag-ayo. Daghang mga magtotoo nalimbongan ug wala makadawat sa kaayohan tungod sa tunok ingon nga doktrina sa sakit.

Susihon nato kung unsa ang gisulti sa Kasulatan mahitungod niining tunok.

Unsa Kini:

Ang Biblia nag-ingon nga ang tunok ni Pablo usa ka mensahero. Ang Gregong pulong sa "mensahero" makita sa pito ka mga panahon diha sa Bag-ong Tugon. Kini gihubad ngadto sa pulong nga "anghel" sa 181 ka beses. Ang tanang 188 nga mga panahon nagasulti sa usa ka personalidad, dili sa usa ka sakit o balatian. Ang usa ka mensahero maoy usa ka personalidad.

Ang paggamit sa pulong nga "tunok" diha sa Daang Tugon nagsuporta usab niini. Ang mga "Tunok" gigamit sa Numeros 33:55 ug Josue 23:13 sa paghubit sa mga pumoluyo sa yuta sa Canaan. Sa parehong hitabo kini dili usa ka pisikal nga kasakit, apan kalisdanan pinaagi sa kaaway.

Kang Kinsa Kini Gikan:

Ang Biblia nag-ingnon kini usa ka mensahero gikan ni Satanas.

Nganong Gitugotan Kini:

Si Pablo miingon nga ang tunok gitugotan tungod sa daghan nga mga pinadayag nga iyang nadawat ug sa iyang kalagmitan sa pagpasigarbo. Sa dili pa ang bisan kinsa mangangkon nga

adunay tunok sa unod iyang tagdon kon unsa ka daghang ang mga pinadayag ug mga panan-awon nga aduna siya. Siya ba makasarang alang sa usa ka tunok? Kadaghanan sa mga tawo naghunahuna nga sila adunay tunok sa unod apan wala may bisan unsa nga matang sa pinadayag o panan-awon.

Ang tunok kabahin usab sa katumanan sa panagna. Sa dihang nakabig si Pablo, ang Dios miingon:

... Akong ipakita kaniya unsa kadaghan ang kinahanglan iyang pagaantuson tungod sa akong ngalan. (Buhat 9:16)

Unsay Gibuhat Niini:

Ang tunok nakigsangka ni Pablo. Ang "makigsangka" nagpasabot sa "paghatag sa balik-balik nga pagsuntok, ug sa makadaghan." Ang pulong "nagapakigsangka" wala magtumong sa usa ka permanente nga kahimtang sa sakit apan sa balik-balik nga mga suntok. Ang mensahero gipahimutang sa pagpakigsangka kang Pablo sa pagsulay sa pagpahunong sa Pulong sa Dios nga iwali.

Ang Dios wala misaad nga kuhaon gikan sa mga magtotoo ang ilang panggawas nga pagpang hasi, apan siya misaad nga iyang kuhaon ang sakit. Kita kanunay nga gipasidan-an diha sa Kasulatan nga kon kita magpuyo nga diosnon kita magaanus sa mga paglutos ug kasakitan, apan dili sa sakit.

Giunsa Kini Pagpadayag:

Ania ang pipila ka mga ehemplo sa nagkalain-laing mga paagi nga kini nga tunok nagpukaw sa pagsupak sa pagpakigsangka kang Pablo:

- Ang mga Judio determinado sa pagpatay kang Pablo human sa iyang pagkakabig: Buhat 9:23
- Si Pablo gibabagan sa pag-apil sa mga magtotoo: Buhat 9: 26-29
- Siya gisupak ni Satanas: Buhat 13: 6-12
- Siya gisupak sa mga Judio pinaagi sa manggugubot nga panon: Buhat 13: 44-49
- Siya gipapahawa gikan sa Antioquia sa kayutaan sa Pisidia: Buhat 13:50
- Siya gigubot ug gipapahawa gikan sa Iconio: Buhat 14: 1-5
- Siya mikalagiw ngadto sa Listra ug Derbe diin siya gibato ug gibiyaan nga himalaton: Buhat 14: 6-19
- Siya nakiglalis sa kanunay sa mga igsoon nga mini: Buhat 19: 8
- Siya gibunalan ug gibilanggo sa Filipos: Buhat 16: 12-40
- Siya gigubot ug gipapahawa sa Tesalonica: Buhat 17: 1-10
- Siya gigubot ug gipapahawa sa Berea: Buhat 17: 10-14
- Siya gigubot sa Corinto: Buhat 18: 1-23
- Siya gigubot sa Efeso: Buhat 19: 23-31
- Adunay usa ka laraw batok sa iyang kinabuhi sa mga Judio: Buhat 20: 3
- Siya gidakop sa mga Judio, gigubot, gihusay sa korte sa lima ka mga panahon, ug giantus ang mga kalisdanan: II Mga Taga Corinto 11: 23-33

Wala gayuy bisan usa, sa tanan niyang mga sinulat, nga si Pablo nagngalan nga sakit ang iyang kalisdanan nga giantus. Sa 1 Mga Taga-Corinto 4:11, gipakita ni Pablo nga ang iyang ideya sa pagpakigsangka mao ang dili permanente nga sakit. Miingon siya, "Bisan hangtud niining taknaa karon, kami gigutom ug giuhaw, ug hubo, ug gisakit kami, ug walay segura dong kapuy-an." Si Pablo nakasinatig sakit ingon sa gipakita sa Galacia 4: 13-16, apan kini dili mao ang iyang tunok tungod kay kini dili permanente nga kahimtang.

Siya miingon nga siya aduna niini sa "una lamang." Ang uban nagtoo nga ang tunok ni Pablo mao ang depekto sa mata, apan ang iyang mga mata naayo sa pagkabuta (Buhat 9:18). Ang pagtoo nga siya sa gihapon adunay kasamok sa mata midaut sa makaayo nga gahum sa Dios. Usab, husto ba kini nga tawgon nga ang problema sa mata nagaresulta gikan sa pagtan-aw sa himaya sa Dios sa usa ka sinugo ni Satanas? Si Pablo sa iyang kaugalingon nagsulti kanato sa tuig 60, sa diha nga siya misulat niini nga Epistola, kini mga "14 na ka tuig ang milabay" nga siya nakadawat sa "dagaya nga pinadayag" nga miresulta sa tunok sa unod. Ug 12 na ka tuig human sa iyang kasinatian sa pagkakabig diin iyang nakita ang himaya sa Dios.

Sa dihang gigamit ni Pablo ang hugpong sa mga pulong sa mga taga-Galacia 4:15 nga "Kamo unta motangtang sa inyong mga mata ug ihatag kanako, "kini maoy usa ka Hebreohanon nga hulagway sa sinultihan. Kini maoy susama sa hugpong sa mga pulong nga gigamit sa pipila ka mga dapit karon sa pagpahayag sa dakong tinguha. Pananglitan, "Akong ihatag ang akong too nga bukton .."Kon si Pablo nakasinati ug sakit sa mata nga nagnana ingon sa gitooan sa uban, salikwaut nga kini magdasig sa mga tawo sa pagtoo sa espesyal nga mga milagro.

Sa dihang gisulat ni Pablo ang mga taga Corinto mahitungod sa ilang pagkapakyas sa pag-ila sa Lawas sa Ginoo ingon nga hinungdan sa sakit ug kahuyang, sila tingali unta mangutana "Sa unsa nga hinungdan nga nagmasakiton man ka? "

Iyang Mga Resulta:

Si Pablo naghigot sa iyang "sakit" nga nagkahulogang "kulang sa kalig-on, kahuyang, ku lang sa katakus sa pagmugna'g mga resulta pinaagi sa iyang kaugalingong natural nga abilidad. "

Ang konklusyon bahin sa tunok ni Pablo mao nga bisan tuod kita dili seguradong makaila kon unsa ang maong tunok, kon kamo natudloan niini nga kadto sakit nan bantayi ang mosunod diha sa hunahuna:

Ang tunok ni Pablo resulta sa pagpadayag sa gahum sa Dios diha sa iyang kinabuhi. Ang ubang mga tawo migamit sa "tunok sa unod " ingon nga rason sa nagaanam ug kaluya sa sakit. Sila kinahanglan mahinumdom nga ang bugtong nga panig-ingnan sa Biblia sa tunok sa unod wala gisulat, wala giwali, wala gibiyaha sa tanan niyang mga kauban sa ministryo. Ang tunok wala makapugong sa iyang dinamikong pag-alagad alang sa Gingharian ni ang pagpasundayag sa gahum sa Dios pinaagi kaniya.

PAGKAWALAY PAGTOO

Laing baryabol nga makaapekto sa kaayohan mao ang pagkawalay pagtoo. Ang pagkawalay pagtoo moresulta gikan sa...

- Panghunahuna nga dili makaayo ang Dios.
- Panghunahuna nga ang Dios makaayo, apan dili siya mopili sa pag-ayo kanako.
- Panghunahuna nga ang Dios makaayo, ug siya magaayo kanako, apan dili karon.
- Palibot sa pagkawalay pagtoo ang nagpugong sa kaayohan.

Adunay pipila ka mga Bibliyanhong mga ehemplo kon sa unsang paagi nga ang pagkawalay pagtoo nakababag sa buhat sa Dios. Sa ciudad sa Nazaret si Jesus ...

... Wala siya magbuhat didto sa daghang mga milagro tungod sa ilang pagkawalay pagtoo. (Mateo 13:58)

Si Jesus nahingangha o natingala nga ang mga tawo dili motoo:

Ug siya nahibulong tungod sa ilang pagkawalay sa pagtoo ... (Marcos 6: 6)

Ang Biblia nag-ingon:

Apan papangayoa siya nga may pagtoo, sa walay pagduhaduha, kay siya nga nagaduhaduha, sama sa usa ka balod sa dagat nga ginatulod sa hangin ug gina bolabola.

Busa dili magdahum ang mao nga tawo nga siya makadawat sa bisan unsa nga butang gikan sa Ginoo.

Ang usa ka tawong tagurhag panghunahuna maduhaduhaon sa tanan niyang mga dalan. (Santiago 1: 6-8)

Basaha ang istorya sa pag-ayo sa anak nga babaye ni Jairo sa Marcos 5: 35-40. Kamo maka kaplag nga kadtong mga nakababag sa palibot sa pagtoo gipagawas sa lawak samtang si Jesus nagministeryo sa pagpang-ayo. Ang pagkawalay pagtoo sa katilingban mao ang usa sa nag-unang mga rason nga dili nato makita ang kaayohan ug kalingkawasan nga nagadagayday sa atong mga simbahan ingon sa gitinguha sa Dios. Kita mga sakop sa usa ug usa. Kon ang ba hin sa atong espirituhanon nga Lawas dili motoo sa pagpang-ayo, kini nga pagkawalay pagtoo makababag sa iyang pagdagayday sa atong taliwala.

Ang Biblia nag-ingon, "Kining mga ilhanan magasunod KANILA nga nagatoo." Kini nga bersikulo nagasulti sa mga magtotoo (ang Simbahan). Ang bersikulo wala mag-ingon "siya nga mitoo," nga nagtumong sa indibiduwal. Kini dili ang pagtoo sa usa o duha ka mga nag-inusarang mga ebanghelista nga miresulta sa mga kaayohan nga narekord sa libro sa Mga Buhat. Kini mao ang pagtoo sa puno sa Espiritu nga Simbahan sa kinatibuk-an.

Kon si Jesus walay nahimo nga gamhanang mga buhat sa Nazaret tungod sa ilang (katilingbanon) nga pagkawalay pagtoo, dili ba usab tinuod nga ang atong katilingbanong pagkawalay pagtoo babag sa kaayohan? Karon dako nga bahin sa Simbahan nagasupak niana diin ang unang Simbahan nakadaug sa pag-ampo. Sila wala midawat sa Bibliyanhong kinaiya ngadto sa sakit. Sila wala matudloi sa Pulong sa Dios mahitungod sa pagpang-ayo. Bisan pa niana, sila nagtudlo niadtong mga napakyas sa pagdawat sa kaayohan ingon nga akusasyon batok sa mga naningkamot sa pag-alagad sa pagpang-ayo. Apan kini kapakyasan diin sila -- ang kati lingban-- maoy responsable. Kadtong nagwali sa tibook maayong balita sa kaluwasan uban ang kaayohan ug kalingkawasan kasagaran napugos sa paghago diha sa "Nazaret" sa pagkawalay pagtoo.

Atong makita ang mas daghan sa kaluwasan tungod kay adunay hapit pangtibok kalibutan nga pagdawat sa doktrina sa kaluwasan sa sukaranan nga mga kasimbahanan. Apan kita wala makakita sa daghang mga pagpang-ayo tungod kay kita kasagaran obligado sa paghago diha sa tradisyon, pagkasinalikway, ug pagkawalay pagtoo sa daghang mga denominasyon.

Kung ang pagkawalay pagtoo sa katilingban wala makaapekto sa pag-agos sa pagpang-ayo nga pagpangalagad, nganong si Jesus wala man nagpadayon ug nagministeryo sa kinatibuk-an sa Nazaret? (Karon, sa kasagaran masaksihan nato ang daghang pagpang-ayo sa Ikatulong Kalibutan nga mga nasud kay sa mga nasud sa Kasadpan tungod kay adunay kinaiya sa kati lingbanong tinooan. Unsa ang gisulti sa Dios, sila mitoo. Sila naglaum sa labaw sa kinaiya han isip kabahin sa ilang adlaw-adlaw nga kinabuhi. Daghang mga tawo sa Kasadpan nga kalibutan ang dili madinawaton tungod sa ilang materyalistik nga pasinati ug tawhanong pangatarungan.)

KAKULANG SA PAGTOO

Ang pagkawalay pagtoo mao ang kinaiya nga ang Dios dili makabuhat o dili mamuhat. Ang pagkawala sa pagkawalay pagtoo wala magpasabot nga kamo adunay pagtoo. Pananglitan, ang usa ka ateyista wala motoo sa Dios. Usa ka agnostiko neyutral. Ang magtoo adunay pagtoo. Ang kakulang sa pagkawalay pagtoo sa bahin sa agnostiko wala magpasabot nga siya adunay pagtoo sa Dios.

Inyong pulihan ang pagkawalay pagtoo sa pagtoo diha sa Dios tungod kay ang pag-ampo sa pagtoo ang nag-ayo sa masakiton (Santiago 5:15). Kamo mohangyo diha sa pagtoo, mosulti sa mga pulong sa pagtoo, ug molihok sa pagtoo. Kamo maglakaw pinaagi sa pagtoo ug dili sa panan-aw. (Pagtan-aw sa kondisyon sa lawas o mga simtomas).

Si Satanas naningkamot sa pagpugong sa kaayohan pinaagi sa pagdala kaninyo sa paglakaw pinaagi sa pag-tan-aw imbis nga sa pagtoo. Siya mohatod kaninyo sa pagtan-aw sa mga sim tomas. Siya modala kaninyo sa pagtan-aw sa uban nga nag-angkon nga maayo na, apan dili diay. Kini dili pagtoo sa inyong pagtoo o pagtoo diha sa pagtoo sa uban. Ang pagtoo lamang dili makapaayo. Ang Dios mao ang nag-ayo. Si Pablo nakasabot nga ang bakol adunay pag too nga ayohon sa Dios (Buhat 14: 8-10).

Wala gikinahanglan ang "Dakong gidaghanon" sa pagtoo aron mamaayo. Si Jesus nagsulti sa pagtoo nga sama sa gidak-on sa liso sa mustasa gamhanan kaayo. Si Jesus nakigtagbo sa mga tawo diha sa lebel sa ilang pagtoo. Diin sila mibati nga gikinahanglan ang iyang lawasnong presensya, miadto siya. Diin sila mitoo nga kini dili na gikinahanglan, siya misulti sa Pulong gikan sa usa ka gilay-on ug ang kaayohan nahitabo.

Sa diha nga ang masakiton dili maayo, ang mga tawo kasagaran mosulay sa pag-ingon nga ang kakulang sa pagtoo maoy hinungdan. Apan ingon sa inyong nakat-onan niini nga lek syon, adunay daghan pang ubang mga baryabol ang hatagan ug pagtagad. Si Jesus wala gayud nagsilot sa mga tawo nga nangita ug kaayohan tungod sa ilang kakulang sa pagtoo.

PERSONAL NGA SALA NGA WALA MASUGID

Ang Biblia nagpamatuod nga adunay direkta nga relasyon tali sa tagsatagsa ka sala ug sakit sa pipila ka mga hitabo:

Busa, magsinugiray ang usag usa kaninyo sa inyong mga sala, ug mag-ampo ang usa alang sa usa, aron mangaayo kamo. Ang pag-ampo sa usa ka tawong maring dakog kahimoan. (Santiago 5:16)

Si David miingon, "Kon ako nagbaton ug kasal-anan sa akong kasingkasing, ang Ginoo dili magapatalinghug kanako."

Ang Dios wala misaad nga laglagon ang mga buhat ni Satanas sa lawas samtang ang tawo nanggunit sa mga buhat sa yawa sa atong kalag. Kon adunay kasal-anan diha sa kasingkasing sa tawo nga masakiton, siya dili mamaayo. Kon adunay kasal-anan diha sa kasingkasing sa usa nga nagministeryo, ang kaayohan dili mahitabo tungod kay ang Ginoo dili magapatalinghug kaniya.

Ang dili mapasayloon nga espiritu o naghupot sa pagdumot nagbabag sa kaayohan. Si Jesus miingon, "Kon kamo dili mopasaylo sa mga tawo sa ilang mga kalapasan, ang inyong langit nong Amahan dili mopasaylo sa inyong mga kalapasan." "Kon ang Dios dili makapasaylo ka ninyo sa diha nga kamo dili makapasaylo sa uban, siya dili bug-os nga makaayo kaninyo, kay ang kaayohan naglakip sa kahingpitan sa kalag, espiritu, ug lawas.

PAGDUMILI SA HINGPIT NGA KAAYOHAN

Si Jesus nangutana sa bakol nga tawo sa linaw sa Betesda:

"Buot ba ikaw nga mamaayo?" (Juan 5: 6)

Kasagaran, kita nangita lamang sa kaayohan o kalingkawasan. Ang Dios gusto nga modumala sa kinatibuk-an nga tawo ug moayo sa lawas, kalag, ug espiritu. Tungod kay ang tawo lawas, kalag, ug espiritu, ang konsepto sa kahingpitan nagpasabot sa pagdumala niining tanan. Kita dili maghatag ug gibug-aton sa pisikal nga panglawas nga bulag sa atong kalag ug espiritu ni kaayohan nga bulag sa kaluwasan.

Ang Dios espiritu. Siya nakig-istorya kaninyo pinaagi sa inyong espiritu. Ang inyong espiritu nagdumala sa inyong pisikal, pangisip, espirituhanon, ug emosyonal nga kinabuhi. Ang inyong tibook kinabuhi nakabasi sa espirituwal. Tungod kay kamo nakabasi sa espirituwal nga binuhat, ang kaayohan sa lawas nagsugod diha sa espiritu.

Sa dihang gilalang sa Dios ang tawo, ang espiritu sa tawo mao ang nagamandong gahum sa iyang kinabuhi dinhi sa yuta. Kini labaw'ng makakagahum sa iyang hunahuna ug lawas ug dad-on sila sa tingob ngadto sa hiniusang tawo diin ang Dios mopuyo. Sa sinugdan, diha sa Tanaman sa Eden, ang tawo anaa sa suod nga espirituhanonong relasyon uban sa Dios.

Ang dili pagtugot sa dalan ngadto sa kahoy sa kahibalo diha sa Tanaman, ang Dios nagdili sa tawo sa pagpuyo sa lebel sa pisikal ug intelektuwal nga kahibalo. Sa diha nga ang tawo naka sala, ang iyang espiritu naunlod ug siya mipili sa pagpuyo sa iyang kinaadman. Sa diha nga ang iyang hunahuna milabaw sa espiritu ug midumala, ang espirituhanon nga bahin sa tawo namatay (o mihunong sa paglihok ingon nga tinubdan sa iyang tubag ngadto sa Dios ug ngadto sa kinabuhi). Gikan niadto nga panahon, adunay panagbulag sa espiritu, hunahuna, ug lawas, nga miresulta sa kakulang sa panag-uyon tali sa tawo, sa iyang palibot, ug sa iyang magbubuhat.

Ang kaayohan labaw pa kay sa pagkawala sa sakit. Kini labaw pa kay sa himsog nga lawas. Kini mao ang pagbalik ngadto sa husto nga panglihok sa matag bahin (lawas, kalag, espiritu; lakip na sa hunahuna, emosyon ug uban pa) sa panag-uyon uban sa tanan nga ubang bahin, sa palibot, ug sa Maglalalang.

KAKULANG SA DESISYON UG TINGUHA

Si Jesus nangutana sa bakol nga tawo sa Betesda:

"Buot ba ikaw nga mamaayo?" (Juan 5: 6)

Niini nga punto, ang bakol nga tawo mohimo sa usa ka desisyon. Motoo ba niini o dili, ang ubang mga tawo dili gusto nga mamaayo. Sila nakagusto sa simpatiya, kalooy, ug pagtagad nga ilang nadawat sa pagkamasakiton. Ang uban nakadawat sa pangmedisina nga mga bene pisyo pinaagi sa pensyon o sa subay sa balaod nga mga kasabutan ug sila dili buot nga ma wad-an niini. Ang uban adunay dako nga tinguha sa pag-uli na sa Ginoo, ug dili na gusto nga mamaayo.

MGA PROBLEMA SA MGA HANGYO

Adunay problema sa mga hangyo alang sa kaayohan nga makababag sa iyang pagpadayag:

WALA MANGAYO:

Una, ug labing nag-una, mao nga usahay kita wala mangayo sa kaayohan. Kita mingadto sa tambal nga makatabang o sa mga higala nga makahupay:

... Walay inyo, tungod kay kamo wala mangayo. (Santiago 4: 2)

WALA MANGAYO SA PIHO:

Usahay, ang mga pag-ampo mababagan tungod kay sila dili piho:

... Kamo nangayo sa sayop ... (Santiago 4: 3)

Sa diha nga kamo "masayop," kamo dili piho sa inyong mga pag-ampo. Kamo wala makaigo sa gipunting.

NANGAYO SA SAYOP NGA MOTIBO:

Usahay, kita mag-ampo uban sa sayop nga motibo:

Kamo nangayo, ug wala makadawat, tungod kay kamo nangayo sa sayop, aron kamo mag-usik-usik niini sa inyong mga pangibog. (Santiago 4: 3)

Ang ubang mga tawo gusto nga maayo, apan dili gusto nga mousab sa ilang makasasala, kali butanon, walay pasalig nga estilo sa kinabuhi. Sila gusto nga mamaayo aron sila makabalik ngadto sa pagbuhat sa ilang kaugalingon nga butang. Ang mga tawo kinahanglan mohunahu

na niini nga mga pangutana: Unsa ang inyong motibo alang sa kagustohang maayo? Aron ba makabalik kamo sa nakasentro-sa-kaugalingon nga pagkinabuhi? Aron ba kamo makadalidali sa pagbuhat ug maayo nga mga buhat imbis nga sa pagtuman sa piho nga katuyoan sa Dios alang kaninyo?

KAKULANG SA PAGKAMALAHUTAYON

Usahay kita dili molahutay (mopadayon) sa pag-ampo sa igo nga gitag-on. Si Pablo nagwali bisan pa sa iyang sakit (Galacia 4: 13-14) nga sa ulahi naayo. Ang pag-ampo dayag nga walay dihaduha nga epekto ngadto kang Epafrodito nga hapit namatay (Filipos 2:27) ug si Trofimo nga gibilin nga masakiton (II Timoteo 4:20). Apan sila sa katapusan parehong naayo. (Timan-i usab nga nagpadayon si Pablo sa pag-ampo sa mga masakiton bisan pa niini nga mga hitabo nga ang dihaduha nga kaayohan wala mahitabo.)

Ang ubang mga tawo naghunahuna nga kon kamo mangayo ug labaw pa kay sa makausa alang sa kaayohan kini maoy kakulang sa pagtoo. Si Jesus wala magtudlo nga ang mapadayonon nga pag-ampo nagpakita sa kakulang sa pagtoo. Siya nagdasig sa paglahutay. Lucas 11: 1-13 nagtudlo sa kamahinungdanon sa nagpadayon nga pag-ampo diha sa mga sambing ngay sa wala paabuta nga higala (5-8) ug sa balo nga babaye, ug ang maghuhukom (1-8). Ang panig-ingnan ni Daniel usab nagdasig sa paglahutay. Ang Dios nakadungog sa iyang pag-ampo sa unang higayon nga siya nag-ampo niini, apan si Satanas mibabag sa anghel nga nagdala sa tubag.

Ayaw paghunong kon ang kaayohan dili mahitabo sa unang higayon nga kamo nag-ampo. Hinumdumi nga adunay "Pagpangayo, pagpangita, ug pagpanuktok" nga lebel sa pag-ampo. Usahay kamo nangayo ug adunay dihaduha nga tubag. Sa ubang mga panahon kamo mangita ug magpadayon sa pagtuktok aron makadawat sa tubag. Ang propeta nga si Eliseo nag-ampo sa usa ka panahon alang sa kalayo nga mahulog gikan sa langit, apan siya nag-ampo sa makapito ka beses sa ulan nga mahulog.

Padayon sa paglahutay sa pag-ampo hangtud nga kamo mahibalo nga ang inyong petisyon nadungog. Sa diha nga kamo adunay kumpirmasyon sa inyong espiritu, nan magsugod sa pagdayeg sa Dios bisan pa kon kamo wala pa makakita sa mga resulta:

- Si Jehosapat ug ang mga anak sa Israel nagsugod sa pagdayeg sa Dios sa makusog nga tingog sa wala pa nila makita ang tubag sa ilang mga pag-ampo.
- Si Jesus nagpasalamat nang daan alang sa pagkabanhaw ni Lazaro.
- Usa ka higayon si Abraham adunay kasigurohan sa saad sa usa ka anak nga lalaki, siya wala na nagpadayon sa pag-ampo. Siya mitoo ug naghimaya sa Dios.

PAGKADILI-MASINUGTANON SA PROSESO SA KAAYOHAN

Usahay ang Dios naghatag ug espesyal nga mga panudlo diha sa proseso sa kaayohan. Pa nanglitan, pinaagi sa propeta nga si Eliseo, ang Dios misulti kang Naaman sa pag-adto ug manghugas sa lapukon nga suba aron makadawat sa kaayohan (II Mga Hari 5: 1-14). Usahay ang usa ka yano nga buhat sa pagkamasulundon mao ang nagbarug sa taliwala kaninyo ug sa usa ka milagro.

DILI HUSTONG PAG-ILA SA LAWAS NI KRISTO

Basaha ang 1 Corinto 11: 27-30. Alang sa dugang kasayuran usab basaha ang Lucas 22: 2-20, Mateo 26: 27-29, ug Marcos 14: 22-25. Ang kahuyang ug sakit moresulta tungod kay dili husto ang atong pag-ila sa Lawas ni Kristo. Ang "pag-ila" mao ang "pagkat-on ug pagsabot sa usa ka butang pinaagi sa pagsusi, pag-imbetigar, ug pagpihig."

Kita mapakyas sa pag-ila sa Lawas ni Kristo sa tulo ka paagi:

ANG KAHULOGAN SA DUGO UG UNOD:

Kita mapakyas sa pag-ila sa diha nga kita wala makasabot sa kahulogan sa bunga sa parras, ug sa tinapay nga mao ang mga simbolo sa iyang dugo ug unod. Kini mao ang nahitabo sa diha nga unang gihatag ni Jesus kini nga pagtudlo sa Juan 6:66 ug daghan ang mitalikod sa pagsunod kaniya. Sila wala makasabot sa espirituhang kahulogan sa iyang gipanudlo. Samtang daghan ang miila sa dugo nga alang sa kapasayloan sa mga sala, sila kasagaran wala makasabot sa tinuod nga kahulogan sa lawas. Ang lawas alang sa kaayohan, mao nga kita mokaon niini ug mamaayo (tan-awa sa Juan 6: 48-58 ug Lucas 6: 48-51).

PAGKABAHIN SA LAWAS:

Usahay kita mapakyas sa pag-ila sa atong relasyon ngadto sa mga igsoong lalaki ug mga igsoong babaye nga kabahin sa Lawas ni Kristo. Kita mikaon ug miinom nga dili takus kon kita dili mopadayon sa panaghiusa uban sa atong mga igsoong lalaki ug mga igsoong babaye sa Ginoo. Si Pablo nagpatin-aw sa I Mga Taga Corinto 3: 1-13 nga ang kalibutanon nga mga Kristohanon nga nalambigit sa pagkabahin dili mokaon sa kalan-on (unod, lawas) sa Pulong tungod sa ilang pagkakalibutanon.

PAGKAON NGA DILI TAKUS:

Kita mikaon nga dili takus sa diha nga kita nangalawat nga wala susiha ang kinabuhi. Ang kahuyang ug sakit moresulta. Kini maoy hinungdan nga nag-ingon si Pablo sa pagsusi sa inyong kaugalingon sa espirituhang paagi ug maghinulsol sa dili pa mangalawat.

ANG DAUTANG ESPIRITU WALA GIHINGINLAN

Ang uban dili makadawat sa kaayohan tungod kay ang ilang sakit maoy buhat sa dautan nga espiritu nga kinahanglan hinginlan. Sila nagkinahanglan ug labaw pa kay sa pag-ampo alang sa kaayohan. Sa mga kahimtang nga tungod sa dautan nga espiritu ang Biblia nagrekord nga ang kaaway gihinginlan aron ang kaayohan mahitabo.

PAGLAPAS SA NATURAL NGA BALAOD

Ang sama nga Dios nga nag-ingon "Ako mao si Jehova nga magaayo kanimo" mihatag usab sa daghan nga mga balaod sa kinaiyahan alang sa panglawas ug kalimpyo sa iyang katawhan. Pipila sa mga tawo dili makadawat sa kaayohan tungod kay sila milapas niining natural nga mga balaod. Pananglitan, ang usa ka tawo nga nagpadayon sa pag-inom ug vino ug naghunahuna ngano nga sila wala naayo sa ilang sakit sa atay. Sila nagpadayon sa pagpanigarilyo ug naghunahuna ngano nga ang Dios wala moayo sa ilang kanser sa baga.

GIKATUDLONG PANAHOON NGA MAMATAY

Ang Biblia nagtudlo nga adunay usa ka tinudlong panahon sa pagkamatay (Ecclesiastes 3: 2 ug Hebreohanon 9:27). Bisan ang bantugan nga propeta nga si Eliseo, nga nihimo sa daghan nga mga milagro sa kaayohan ug sa kalingkawasan, nahimong "Masakiton sa sakit nga tu ngod niana siya namatay "(II Mga Hari 13:14).

Kamo makakat-on kon unsaon pag-atubang kini nga baryabol sa diha nga kamo makakat-on kon unsaon sa pag-alagad sa mga may taning na ingon nga kabahin sa mga panudlo sa pag-alagad sa pagpang-ayo diha sa Kapitulo 18.

KATAPUSANG PAHINUMDOM

Atong giablihan kini nga leksyon uban sa pipila ka mga pangutana:

Unsa nga mga baryabol ang nakaapekto sa kaayohan? Nganong dili mas daghang mga tawo ang naayo? Nganong ang pipila naayo samtang ang uban wala? Ngano nga usahay ang hila bihan ka mabaw ug kalibutanon nga mga Kristohanon naayo samtang ang mas sinsero ug dedikado nga mga tawo wala pa nakadawat sa kaayohan?

Ang mga baryabol nga inyong gitun-an niini nga leksyon mao ang pipila sa mga butang nga makaapekto sa kaayohan ug kalingkawasan. Kanunay hinumdomi, bisan pa niana...

**Ang mga butang nga tinago iya ni Jehova nga atong Dios; apan ang mga butang nga gipadayag mao ang ato ug sa atong mga anak sa walay katapusan, aron nga kita mobuhat sa tanan nga mga pulong niini nga Kasugoan.
(Deuteronomio 29:29)**

Ang pagtoo nagkinahanglan lang niana: Pagtoo. Kon kamo adunay tanan nga mga tubag, ka mo wala na magkinahanglan sa pagtoo. Ang Dios naghangyo lamang nga kamo molihok sa pagtoo diha sa iyang Pulong, dili paghatag ug mga tubag.

Sa pagtapos, usa ka importante nga pahayag mahitungod sa mga baryabol sa pagpang-ayo. Kini gihimo sa usa ka bantogan nga ministro nga nangalagad sulod sa daghang mga katuigan sa pagpang-ayo ug pagpalingkawas:

"Ako, alang sa usa, mowali sa tanan nga mga Ebanghelyo kon ako dili makakita sa laing tawo nga maluwas o maayo samtang ako buhi pa. Ako determinado nga ibasi ang akong doktrina ibabaw sa dili mausab nga Pulong sa Dios, dili sa mga butang nga katingalahan (kasinatian). "

-FF Bosworth

KINAUGALINGONG EKSAMEN

1. Isulat ang sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.

---

2. Ipatin-aw ang "baryabol."

---

3. Hisguti ang pipila sa mga tradisyon sa tawo nga makaapekto sa kaayohan.

---

4. Hisguti ang pipila ka mga butang nga makaapekto sa kaayohan.

(Ang mga tubag sa eksamen gihatag sa katapusan nga kapitulo niini nga manwal.)

ALANG SA DUGANG PAGTUON

1. Sa diha nga kamo mag-ampo sa modelo nga pag-ampo nga gihatag ni Jesus (nailhan usab nga "Pag-ampo sa Ginoo"), kini naglakip sa mga hangyo alang sa pagpang-ayo:

"Amahan namo nga anaa sa Langit": Sa dihang mohangyo kamo sa Atong Amahan, kamo naghangyo nga gibasi sa tanan nga kahulogan sa iyang ngalan, nga naglakip sa "Ang Ginoo maoy inyong mananambal."

"Ang imong gingharian moabot , matuman ang imong kabubut-on dinhi sa yuta maingon sa langit": Walay sakit o sala sa Langit. Kita knahanglan mobuhat sa kabubut-on sa Dios dinhi sa yuta ingon nga kini gibuhat sa Langit, busa kita kinahanglan nga makig-away sa sakit ingon man sa sala.

"Hatagi kami karong adlaw sa among kalan-on": Si Jesus miingon nga ang tina pay alang sa mga anak (mga magtotoo). Ang pisikal nga pagpang-ayo kabahin sa tinapay alang sa mga anak (Mateo 15: 21-28).

"Pasayloa kami sa among kalapasan sama sa among pagpasaylo sa uban": Kini nga tudling naghigot sa espirituhanong kaayohan.

"Ayaw kami itugyan ngadto sa panulay, apan luwasa kami gikan sa dautan": Ang sakit kinahanglan nga suklan sama inyong gihimo sa tintasyon.

2. Kamo nakakat-on nga ang Dios dili mao ang tinubdan sa pag-antus apan mahimo niya kini nga gamiton sa pagtuman sa iyang mga katuyoan. Pagtuon sa mosunod nga mga panig-ingnan nga naghulagway niini:

-Ang mga hampak sa Ehipto:	Exodo 7-11
-Sanla ni Miriam:	Numeros 12:10
-Ang balatian ni Haring Joram:	2 Mga Cronicas 21:18
-Sanla ni Giesi:	2 Mga Hari 5:27
-Kamatayon sa anak ni David:	2 Samuel 12:18
-Kamatayon sa mga anak ni Eli:	1 Samuel 2:34
-Ang pag-antus ni Job:	Libro ni Job
-Dili angay nga mga kaalautan ni Jose:	Genesis 45: 5-7
-Paglansang sa krus ni Jesus:	Marcos 14: 35-36 ug Roma 5: 6-12
-Pagkabilanggo ni Pablo:	Mga Taga-Filipos 1: 12,19
-Ang tunok ni Pablo sa unod:	2 Corinto 12: 7

3. Pagkat-on pa mahitungod sa Bibliyanhong pagtagad sa kaayohan:

-Samtang ang mga tawo gusto lamang maayo, si Jesus gusto modumala sa tibook nga pagkatawo. Siya miingon sa bakol nga tawo didto sa Betesda, "Buot ka bang mama ayo"? (Juan 5: 6)

- Si Jesus mianhi aron mangalagad ngadto sa mga dili maayo masulub-on, masakiton, gidaugdaug. Ang maayo wala magkinahanglan sa mananabal: Mateo 9:12; Marcos 2:17; Lucas 5:31
- Si Jesus mao ang tinubdan sa kaayohan: Buhat 9:34; Juan 5:15
- Ang daghan nga mihikap kang Jesus naayo gayud: Mateo 9: 21-22; 14:36; Marcos 5: 28-34
- Si Jesus nag-ayo, usa ka sulugoon nga diha sa iyang higdaan: Lucas 7:10
- Siya nag-ayo sa bakol: Juan 5: 9
- Ang mga disipulo, pinaagi sa gahum sa Dios, nag-ayo sa bakol: Mga Buhat 9:34
- Si Jesus nag-ayo sa amang: Mateo 5:31
- Siya nag-ayo sa kamot nga nikuyos: Mateo 12:13; Marcos 3: 5; Lucas 6:10
- Siya nag-ayo sa mga tawo sa bisan unsang sakit nga ilang giantus, Juan 5: 6
- Sila iyang giayo sa hingpit: Juan 7:23
- Si Jesus nagpasidungog sa pagtoo sa mga tawo ingon nga aktibong bahin sa ilang kaayohan. "Ang imong pagtoo nakapaayo kanimo ": Mateo 9:22; Marcos 5:34; 10:52; Lucas 8: 48-50; 17:19

KAPITULO 18

"SAMTANG KAMO MANGLAKAW, AYOHA"

MGA TUMONG:

Sa pagkahuman niini nga kapitulo kamo makahimo sa:

- Pagsulat sa sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.
- Paghisgot sa pasiunang pagpangandam alang sa ministeryo sa pagpang-ayo.
- Pagtingob sa mga sumbanan alang sa pagpangalagad sa pagpang-ayo.
- Paghisgot sa pagsunod nga pag-atiman sa mga giayo.
- Paghisgot sa pagsunod nga pag-atiman sa mga wala mamaayo.

SAG-ULOHONG BERSIKULO:

Ug samtang manlakaw kamo, pagwali, nga nagaingon, ang Ginghamarian sa Langit haduol na.

Pagaayohon ninyo ang masakiton, pagahinloan ninyo ang mga sanlahon; paga banhawon ninyo ang mga minatay, pagahingilan ninyo ang mga yawa: gidawat ninyo nga walay bayad, ihatag usab ninyo nga walay bayad. (Mateo 10: 7-8)

PASIUNA

Kamo nakakat-on nga ang pagpang-ayo ug pagpalingkawas mao ang buhat sa Ginghamarian sa Dios. Niini nga leksyon kamo makakat-on kon unsaon sa pagpangalagad sa pagpang-ayo. Sa sunod nga leksyon inyong makat-onan kung unsaon sa pagpangalagad sa pagpalingkawas.

PANGUNANG MGA PAGPANGANDAM

Adunay pipila ka mahinungdanon nga pagpangandam sa dili pa kamo magsugod sa pagpangalagad. Kini naglakip sa pag-andam sa inyong kaugalingon, ingon nga agianan sa gahum sa Dios nga makaayo, ug ang tawo nga inyong gusto pangalagaran sa pagpang-ayo.

PAGPANGANDAM SA INYONG KAUGALINGON:

Ang pagtoo moabot pinaagi sa pagpatalinghug sa Pulong sa Dios mahitungod sa pagpang-ayo. Basaha ang Bag-ong Tugon pag-usab sa usa ka bag-o nga kinaiya. Bisan unsay giingon ni Jesus sa iyang mga sumusunod nga buhaton, kamo magsugod sa pagbuhat. Bisan unsay iyang giingon nga iyang buhaton, laumi nga siya mobuhat niini.

Kon siya miingon nga kamo makapang-ayo sa mga masakiton pinaagi sa iyang gahum, nan laumi nga makita sila nga maayo. Kon siya miingon nga mohingilin sa mga yawa, nan buhata kini diha sa iyang ngalan ug laumi sila nga mosunod kaninyo. Ibaliwala ang tanang mga pagtulon-an sa tawo ug sa personal nga mga kasinatian nga inyong nasinati.

Dawata nga ang Bag-ong Tugon nagpasabot kon unsa ang giingon niini. Dawata kini ingon nga tinuod ug molihok sumala niana. Kamo sinugo alang kang Kristo (II Corinto 5:20). Ang usa ka sinugo wala gayud nagduhaduha nga ang nasud nga iyang girepresentaran mopama tuod sa iyang Pulong.

Pagpuasa ug pag-ampo sa dili pa kamo moministryo. Tan-awa ang panig-ingnan ni Pablo diha sa Buhat 28: 8. Tungod kay ang gahum ug awtoridad sa pag-ayo gikan sa Dios, mas ma ayo nga nakasumpay! Ang ubang mga demonyohanong mga kasakit maayo lamang pinaagi sa pag-ampo ug pagpuasa. Ang Isaias 58 nagtudlo nga ang Dios nagpasidungog sa usa ka pagpuasa nga nagtutok sa pag-alagad sa mga panginahanglan sa uban.

Sugdi sa pag-alagad ngadto sa mga masakiton bisan pa kamo wala makasabot sa tanan nga mga butang mahitungod sa langitnong pagpang-ayo, sama sa inyong pagsugod sa pagsang yaw human maluwas bisan sa pagkatinuod kamo adunay daghan pa nga kat-onon mahitungod sa Kristohanong kinabuhi. Sugdi sa pag-alagad basi sa unsay inyong nahibaloan mahitungod sa pagpang-ayo. Sa inyong paglakaw diha sa kahayag nga gihatag kaninyo, kamo makadawat sa dugang nga kahayag. Sagupa ang kinaiya nga adunay paglaum ang mga sitwasyon. Adu nay mga tawo lamang nga nawad-an sa paglaum mahitungod kanila.

PASIUNANG PAGPANGANDAM ALANG SA UBAN:

Kon kamo nag-awhag sa mga masakiton nga iampo sa walay hustong pagtudlo, kini sama sa pagdasig sa dili-luwas sa pagdawat kang Jesus ingon nga Manluluwas nga walay kahibalo kon kinsa siya, sa pag-ila sa ilang mga sala, ug sa ilang panginahanglan sa kaluwasan.

Usahay, ang Dios nag-ayo nga wala ang maong instruksiyon. Apan hinumdomi: Sa pag-alagad sa pagpang-ayo, kamo gusto nga mogamit sa tanang direktiba nga gimando sa Pulong sa Dios aron sa pagtan-aw sa buhat nga nahimo. Ang pagtoo maoy usa ka sangkap sa pangpang-ayo nga gahum sa Dios ug kini moabot pinaagi sa pagpatalinghug sa Pulong sa Dios, mao nga ang instruksyon importante. Si Jesus naghiusa sa pagwali ug pagtudlo uban sa pagpang-ayo ug gitudloan ang iyang mga sumusunod sa pagbuhat sa ingon usab.

Ang pagtoo moabot pinaagi sa pagpatalinghug sa Pulong sa Dios mahitungod sa pagpang-ayo. Iwali kini basi sa unsa ang giingon sa Dios, dili sa tradisyon o sa kasinatian. Ang pagtoo wala gitukod pinaagi sa paghatag sa pagpamatuod lamang. Ang pagpamatuod nagsusi sa Pulong ug nagpalig-on sa pagtoo, apan ang Biblia nag-ingon nga ang pagtoo moabot pinaagi sa pagpatalinghug sa Pulong sa Dios. (Bisan tuod ang usa ka bungol nga tawo dili makadungog sa wali sa natural, ang espiritu sa bungol makadungog niini.) Ang mga tawo kinahanglan ma sayud kon unsa ang giingon sa Pulong sa Dios bahin sa tinubdan sa kaayohan, ang tinubdan ug mga hinungdan sa sakit, mga saad sa kaayohan, ug sa Bibliyanhong mga giya sa pagdawat ug sa pagmintinar sa maayong panglawas.

Diha sa pagpang-ayo nga pag-alagad alang sa mga magtotoo, ang pagpuasa ug pag-ampo sa mga masakiton makatabang, apan hinumdumi - kita gusto nga mogamit sa matag paagi nga anaa sa Biblia. Ang Dios naghatag ug pagtagad sa atong pagpangayo ug ang Isaias 58: 6-8 nagpamatuod sa kamahinungdanon sa pagpuasa ug pag-ampo ingon nga may kalabutan sa maayong panglawas.

ANG PANAHOON SA PAGMINISTERYO

Ania ang pipila ka mga sugyot alang sa panahon sa pagministeryo sa mga masakiton. Hinumdumi nga kini usa ka kinatibuk-ang mga giya lamang. Kamo kinahanglan gayud nga kanunay bukas sa lain-laing mga direksyon gikan sa Espiritu Santo. Ang pipila niini nga mga sugyot magamit lamang sa indibiduwal nga ministeryo, samtang ang uban magamit sa pag-alagad sa dako nga mga grupo:

PAGHIMOG PALIBOT SA PAGTOO:

Paghimo'g palibot sa pagtoo. Kamo nagsugod sa paghimo niini sa dihang kamo nagminister yo sa Pulong mahitungod sa pagpang-ayo. Apan kamo usab kinahanglan modugang ug mga lakang sa paghimo sa usa ka palibot sa pagtoo. Palibuti ang masakiton sa mga tawo sa pagtoo ug pagsalig. Tugoti sila nga makadungog sa pagpamatuod sa mga tawo nga naayo na. Hinumdumi nga ang pagkawalay pagtoo nakababag sa pagministeryo ni Jesus sa Nazaret.

Ang usa ka palibot sa pagtoo mao ang pagsimba ug pagdayeg. Kita misulod sa presensya sa Dios (diin adunay kaayohan) pinaagi sa pagsimba ug pagdayeg. Ang kaayohan moabot pinaagi sa pagsimba ug pagdayeg, bisan walay pag-ampo sa pagpang-ayo, tungod kay ang Dios nagpuyo diha sa pagdayeg sa iyang mga katawhan. Sa diha nga kita magdayeg, siya anaa sa pag-ayo. Dad-a ang mga tawo ngadto sa usa ka punto sa pagdesisyon bahin sa ilang kaayohan, sama sa inyong gibuhay sa kaluwasan. Hinumdumi kon sa unsang paagi ni Jesus gipangutana ang bakol nga tawo, "Gusto mo ba nga mamaayo?" (Juan 5: 6).

Hangyoha ang tawo sa pagpakita sa ilang mga tinguha sa kaayohan. Sa usa ka panon sa katawhan tingali hangyoha sila nga motindog, mongadto sa atubangan, mopataas sa ilang mga kamot, o ibutang ang ilang kamot sa ibabaw sa mga apektado nga bahin sa ilang lawas. Kini makatabang kanila sa pagpakita sa ilang tinguha nga mamaayo. Kini usa ka buhat sa pagtoo alang kanila, samtang kini makatabang usab kaninyo sa pag-ila sa mga tawo nga nagkinahanglan sa pagministeryo.

PAG-AMPO ALANG SA PAG-ILA:

Pag-ampo alang sa kaalam ug sa pag-ila sa dili pa kamo magsugod sa pagministeryo sa pagpang-ayo. Ipakigbahin ang bisan unsang langitnon nga kaalam nga iyang gihatag kaninyo. Ang Dios magpadayag kaninyo:

Pulong sa Kahibalo: Ang pulong sa kahibalo naghatag sa piho nga mga kamatuoran mahitungod sa tawo o kahimtang aron nga kamo makahibalo kon unsaon sa pag-ampo. Ang pulong sa kahibalo mahimong naglakip sa lawom nga pagbati sa pagkahibalo sa o usa ka impresyon sa inyong espiritu, mga hunahuna, mga pulong, o mga pagbati. Ang Pulong sa kahibalo magpadayag kon unsa ang sakit o ngano nga ang tawo aduna niana nga kahimtang.

Bersikulo sa Kasulatan: Ang Dios mohatag kaninyo ug "Rhema" (piho) nga Pulong sa Dios alang niana nga kahimtang, sakit, tawo, o grupo.

Panan-awon: Adunay mga hulagway sa mga mata sa hunahuna mahitungod sa inyong giministryohan.

Mga Pulong sa Pagtoo: Kini maoy espesyal nga mga pulong sa pagdasig ug sa pagtoo ilabi na sa maong indibiduwal.

Espesyal nga Dihog: Usa ka kalit nga pagbuga sa gahum, tingali mabati ingon sa usa ka kagi lok, kainit, o labaw sa kinaiyahan nga pagsalig. Usahay ang espesyal nga dihog moabot, ug kon kini moabot, mouyon kamo niini. Apan ayaw paghulat sa espesyal nga dihog sa pag-am po sa mga masakiton. Sunda ang mga instruksyon ni Jesus bisan kon mobati kamo niini o dili

Espesyal nga Buhat sa Pagtoo: Usahay ang Dios mogiya kaninyo sa pagsulti sa tawo sa pag buhat sa espesyal nga buhat sa pagtoo nga moresulta sa kaayohan.

PAGPAHIGAYON UG INTERBYU: (Opsyonal)

Kon kamo nagadumala sa tinagsa sa tawo, kamo mahimo nga mopahigayon sa usa ka mubo nga interbyu. Ang Dios mohatag kaninyo sa piho nga mga pulong sa kaalam bahin sa sakit ug dili na kamo kinahanglan mointerbyu pa. Apan kon ang Dios wala mopadayag sa sakit kanin yo, ayaw pagpanuko sa paggamit sa interbyu.

Ang interbyu wala kinahanglana sa pag-alagad sa pagpang-ayo, apan kini makatabang kanin yo nga makaangkon ug mga impormasyon aron kamo makaampo sa piho. Kini usab makata bang kaninyo sa pagtino kon ang tawo nagkinahanglan sa dugang nga panudlo sa dili pa ka mo mag-ampo. Si Jesus migamit sa interbyu. Siya nangutana sa mga tawo kon unsa ang ilang gusto, nangutana mahitungod sa ilang pagtoo, ug gidumala ang negatibo nga mga pwera sa pagkawalay pagtoo sa dili pa moministryo ngadto kanila

Pangutan-a ang tawo, "Unsa ang problema?" Si Jesus nangutana sa susama nga pangutana sa daghang miduol kaniya alang sa kaayohan. Ang pagsulti sa hangyo sa pag-ampo importante alang sa masakiton. Ang masakiton gisultihan sa pagtawag sa mga anciano nga moadto aron sa pag-alagad sa pagpang-ayo. Sa diha nga ang Biblia naghatag ug direktiba, kini alang sa usa ka rason. Ang pagpangutana maoy usa ka buhat sa pagtoo nga nagpalihok sa mga proseso sa kaayohan (Santiago 5: 14-15).

(Ang dili apil niini, siyempre, ang tawo nga dili na makahangyo. Pananglitan, ang patay nga bata nga gibanhaw ni Jesus. Apan bisan pa, ang iyang mga ginikanan mihangyo ni Jesus sa pagministeryo ug kaayohan.)

Pangayo sa piho nga pahayag. Kon ang hangyo kinatibuk-an, kamo dili mahibalo kon unsa ang iampo ug ang apektado nga tawo dili makaila sa kaayohan sa diha nga kini moabot. Ka mo nagkinahanglan lamang sa mubo nga kamatuoran: "Ako adunay kanser sa tiyan." Kamo wala magkinahanglan sa kompletong kasaysayan sa pagpatambal. Ayaw sulayi pag-analisar ang mga impormasyon nga gihatag. Ang inyong gimbuhaton mao ang pag-ampo, dili ang paghatag ug tambag. Ang ubang mga talagsaon nga mga kaso nagkinahanglan sa pribado ug dugang panahon uban sa usa ka espirituhanon nga magtatambag. Pagkuha ug mga magtatam bag nga adunay panahon alang niini nga katuyoan.

Pangutan-a ang tawo nga magpaampo, "Motoo ka ba nga si Jesus makaayo?" Kon sila motu bag nga positibo, dayon pangutan-a, "Motoo ka ba nga si Jesus mobuhat niini karon?" Kon ang tubag "dili" sa bisan hain niini nga mga pangutana, ang dugang nga instruksiyon gikan sa Pulong sa Dios gikinahanglan.

Sa diha nga kamo nagaministeryo sa dakong panon sa katawhan, kamo dili makahimo sa pag pakigsulti sa matag tawo. Ang Dios mopadayag sa piho nga mga balatian sa mga tawo nga mitambong o mogiya kaninyo sa pag-ampo sa pangmasang mga pag-ampo alang sa pipila ka mga sakit, sama sa pagkabungol, pagkabuta, ug uban pa. Usahay kamo mobati nga gigiyahan sa pag-ampo sa kinatibuk-ang pagpang-ayo nga pag-ampo o adunay mga magtotoo diha sa mitambong nga makaministeryo sa tagsa-tagsa nga adunay sakit.

Mas labing maayo nga motudlo sa uban nga mga magtotoo kon unsaon sa pagministeryo kay sa pagbuhat sa tanan nga mga pag-alagad sa inyong kaugalingon. Ang sugo ni Jesus mao nga kini nga mga ilhanan mosunod KANILA nga motoo. Ang buluhaton sa ministeryo pagabu haton sa tibook nga Lawas, dili lang sa usa o duha ka mga magtotoo.

PAGTINO SA PROBLEMA:

Gamita ang impormasyon gikan sa interbyu ug ang kaalam nga gihatag sa Dios kaninyo sa pagtino kon ang problema anaa sa:

Espirituhanong hawanan: Kini maoy mga problema nga may kalabutan sa sala ug sila nag kinahanglan sa ministeryo sa espirituhanong pagpang-ayo (kaluwasan, paghinulsol ug kapa sayloan sa sala).

Kon adunay kalabutan tali sa sala ug sakit (ug atong nakita nga aduna), nan adunay kalabu tan tali sa pagpasaylo ug sa pag-ayo. Daghan ang naayo sa pisikal sa diha nga sila nangayo ug pasaylo sa sala.

Ayaw kaayo pagdali sa pagpasangil sa sakit ngadto sa sala. Hinumdumi nga dili tanang sakit resulta sa indibiduwal nga sala. Kon adunay sala nga nalambigit, responsibilidad sa Espiritu Santo sa pagpahibalo niini tungod kay usa sa iyang mga katuyoan mao ang pagpaila ug pag tul-id niini.

Pisikal nga hawanan: Kini maoy nilawas nga sakit, kadaut, o balatian. Pag-ampo alang sa pisikal nga kaayohan.

Emosyonal nga hawanan: Kini naglakip sa mga problema sama sa kabalaka, kahadlok, ka suko, kalagot, kayugot, sala, pagduhaduha, kapakyasan, pangabugho, kahakog, kalibog, kahi gawad, pagkadili mapasayloon, ug emosyonal nga mga epekto sa nangaging mga problema. Kini nga mga tawo nagkinahanglan ug kaayohan sa emosyonal nga hawanan. Kini kasagaran gitawag sa "Sulodnon nga kaayohan," apan ang pulong giabusohan sa pipila ka mga tawo. Di li na kinahanglan nga mobalik sa pagsubay-subay sa tanan nga mga kamatuoran ug mosinati sa orihinal nga mga emosyon. Dili na gikinahanglan nga mogahin ug mga semana, bulan, o tuig aron makabawi sa maong kahadlok. Kon buhaton ninyo kini, kamo nagapaningkamot sa pag-ayo sa daan nga tawo imbis nga nagatabang kanila nga mahimong bag-o nga binuhat diha kang Kristo.

Ang mga problema sa emosyonal nga hawanan sagad may kalabutan sa katilingbanon nga ha wanan sa kinabuhi sa tawo. Sila epekto ug resulta gikan sa pamilya ug sa katilingbanon nga mga relasyon. Ang kaayohan moabot pinaagi sa pag-ila sa problema, pagpangayo ug pasaylo, ug sa pagpasaylo sa uban nga mga partido nga nalambigit.

Ang labing dako nga babag sa emosyonal nga kaayohan kasagaran mao ang pagpasaylo, nan ang emosyonal nga kaayohan naglakip sa pag-ayo sa katilingbanong mga relasyon. Kita gita wag nga mahimong mga ministro sa pagpasig-uli (II Mga Taga Corinto 5: 18-21). Ang mga tawo kinahanglan nga makig-uli sa Dios ug sa tawo, ug kini mao ang dapit diin ang emosyonal, pangisip, o sulodnon nga kaayohan moabot. Ang tanan nga susama na nga mga titulo alang sa sama nga matang sa kaayohan.

Kamo kinahanglan nga motudlo sa tawo mahitungod sa pagpasaylo. Ang pagpasaylo dili:

- Pagpangatarungan sa sayop sa laing tawo nga ilang gibuhat kaninyo. (Pananglitan, ang pag-ingon, "Sila ilalum sa daghang kapig-ot.")
- Paglimod nga kamo unang nasakitan.
- Pagdawat uban sa pagbiya sa unsay gibuhat kaninyo.
- Paghulat sa panahon sa kaayohan sa sakit. (Dili kini mahitabo).

Ang tinuod nga pagpasaylo moabot pinaagi sa:

1. Pag-ila kon unsa ang gibuhat kaninyo nga sayop, ang resulta sa makasasala nga mga tawo mao ang makasasala nga kalibutan. Dili na gikinahanglan nga mobalik ug mopuyo sa nahitabo sa hunahuna, apan kamo dili makaatubang niini pinaagi sa pagsalikway niini. Ilha kon unsa ang nahitabo ug sa unsa nga paagi kini nakaapekto kaninyo.
2. Pagsugid sa kaudat ngadto sa Dios ug sa paghangyo kaniya sa pag-ayo kaninyo sa makadaut nga mga emosyon. Kamo dili malimot sa kamatuoran sa insidente apan ang inyong gikinahanglan mao ang kaayohan alang sa sayop nga emosyon nga may kalabutan niini.
3. Pangayoa sa Dios nga motabang kaninyo sa pagpasaylo sa uban nga nalambigit, unya sa pagpasaylo kanila ingon nga si Kristo mipasaylo kaninyo. Ilha nga ang Dios naghatag ug kapasayloan kaninyo samtang kamo mopasaylo sa uban: "Pasayloa kami sa among kalapasan INGON nga kami mipasaylo niadtong nakalapas batok kanamo. "Ang tawo kinahanglan nga mopasaylo sa ilang mga kaugalingon (sala sa ilang kaugalingon nga sayop nga binuhatan) ug siguradong kinahanglan nga mag-ampo alang sa emosyonal nga pag-ayo. Ania kon unsaon sa pagpasaylo sa inyong kaugalingon:

-Ilha ang sala nga maoy hinungdan sa sala ug sa makasasala nga mga emosyon, isugid kini sa Dios, ug maghinulsol. Hangyoha siya sa pagpasaylo sa inyong mga sala ug sa pag-ayo sa inyong mga emosyon.

-Hibaloi nga sa diha nga ang Dios mopasaylo, Siya molimot (siya mosalikway sa atong mga sala sama sa gilay-on sa silangan gikan sa kasadpan).

-Angkona ang 1 Juan 1: 8-9 ug Roma 8: 1.

-Pinaagi sa buhat sa inyong kaugalingong kabubut-on, ipagawas ang inyong kaugalingon gikan sa pagkahinukman sa silot. Kontrolaha ang umaabot nga sulondan sa hunahuna pinaagi sa pagsalikway sa "kawang nga mga paghandu raw" ug "paghikalimot sa mga butang nga nangagi."

Pangisip nga hawanan: Kini mao ang mga problema nga gumikan sa negatibo nga panghuhuna, mga ataki ni Satanas sa hunahuna, pagkawalay pangutok, ug uban pa. Pag-ampo alang sa kaayohan.

Demonyohanong hawanan: Kini maoy mga kahimtang nga resulta sa direkta nga demon yohanong kalihokan sama sa demonyohanong pagpanag-iya. Kamo makakat-on kon unsaon sa pag-atubang niini sa sunod nga leksyon sa pagministeryo sa kalingkawasan. Hinumdumi kanunay nga ang mga problema sa usa ka hawanan makaapekto sa tibook nga tawo. Samtang kamo moministeryo, dumalaha ang tibook nga pagkatawo sama sa gibuhat ni Jesus, dili lang ang sakit. Ang tawo usa ka lawas, kalag, ug espiritu. Ang pagkabug-os nagpasabot sa pagdu mala niining tanan.

PAG-AMPO SA PAGPANG-AYO NGA PAG-AMPO:

Human ninyo gitino ang kahimtang, kamo kasagaran mag-ampo sa pag-ayo nga pag-ampo. Apan usahay, ayaw katingala kon ang Ginoo mogiya nga kamo dili mag-ampo o mopala ngan sa pag-ampo. Pananglitan, pinaagi sa interbyu kamo nakakaplag nga ang tawo dili gusto nga maayo tungod kay sila mawad-an sa dili makatrabaho nga pensyon. (Kini sa pagkatinuod nahitabo sa usa ka pag-ayo nga pag-alagad!)

Ang Ginoo usab mogiya kaninyo sa paglangan sa pag-ampo alang sa pisikal nga pagkaayo hangtud nga ang dugang nga panudlo ihatag o ang tawo nag-atubang sa problema sa sala. Sa diha nga kamo mag-ampo, pag-ampo sa usa ka pag-ampo sa pagtoo nga nagtumbok sa piho nga problema. Hinumdumi nga kamo dili modani sa Dios sa pag-ayo pinaagi sa gitas-on o gi kusgon sa inyong pag-ampo. Sama nga ang kaluwasan anaa na, ang mao usab tinuod sa kaayohan. Sama nga ang kaluwasan gipasukad sa kahimtang sa pagtoo, ingon man ang kaayohan. Ang Dios gusto nga moayo, ingon nga siya gusto nga moluwas.

Bisan tuod nga ang gahum sa Dios usahay presente sa espesyal nga paagi alang sa pag-ayo (Lucas 5:17), kamo sa gihapon makaampo alang sa kaayohan nga walay espesyal nga dihog tungod kay si Jesus nagsugo kaninyo sa pagbuhat niini sama sa iyang pagsulti kaninyo nga mopakaylap sa Ebanghelyo.

Ang yawi sa may tubag nga pag-ampo mao ang pag-ampo sumala sa kabubut-on sa Dios. Ayaw pag-ampo "Kon kini mao ang kabubut-on sa Dios." Si Jesus wala gayud nag-ampo nga "ayoha kon kini mao ang imong kabubut-on." Pag-ampo sa usa ka positibo nga pag-ampo alang sa "kabubut-on sa Dios nga matuman sa langit "o" sumala sa imong kabubut-on. "Kini sa gihapon miila sa pagkalabaw'ng halangdon sa Dios.

Kon mahimo, gamita ang ubang mga magtotoo nga makaalagad uban kaninyo. Adunay pagpa daghan sa espirituhanon nga mga gahum sa diha nga mas daghang mga tawo ang nag-ampo (tan-awa sa Mateo 18:19). Ang "Pagministeryo sa Lawas" usab nagpalikay sa mga tawo nga makasinati sa kalampusan sa pagpang-ayo nga mga gasa ug sa mga tawo nga makadawat sa kaayohan sa paghatag ug himaya sa kaugalingon o sa tawo. Ang matag sakop sa Lawas ni Kristo adunay labing minos usa ka espirituhanong gasa. Ang pinaka epektibo nga ministeryo mao nga sa dihang...

Ang tagsatagsa kinahanglan nga gamiton ang bisan unsa nga gasa nga iyang nadawat aron makaalagad sa uban, matinud-anon nga nagapangalagad sa gracia sa Dios diha sa iyang nagkalain-laing mga dagway. (I Pedro 4:10, New International Version)

Ang inyong pagpang-ayo nga pag-ampo mahimong usa sa:

-Pangaliyupo:	Marcos 7: 32-35
-Sugo:	Lucas 4: 38-39; Marcos 7: 32-35; Juan 5: 8; Buhat 3: 6; 9:40
-Pagpataliwala:	Exodo 32
-Pagbadlong ug Paghingilin:	Marcos 9:25.

Ang inyong pag-ampo mahimo usab nga naglakip sa mga panudlo sa pagbuhat sa piho nga buhat, ingon nga ang Ginoo nagagiya (tan-awa sa Juan 9: 1- 7). (Timan-i: Ayaw gayud pag sulti sa mga tawo sa paghunong sa pag-inom ug tambal. Tugoti nga ang Dios mogiya kanila niini nga dapit.) Kanunay pag-ampo sa ngalan ni Jesus. Usab, hinumdumi nga dili kulang sa pagtoo ang pag-ampo nga labaw pa kay sa makausa. (Ribyuha kon unsa ang gitudlo ni Jesus mahitungod sa paglahutay sa pag-ampo.)

PAGDAYEG SA DIOS ALANG SA TUBAG:

Sundi ang pag-ampo sa pagdayeg sa Dios alang sa kaayohan. Hinumdumi ang nahitabo sa na pulo ka mga sanlahon kang kinsa si Jesus nag-alagad, ang tanan nangaayo apan usa lamang ka tawo ang mibalik aron modayeg sa nag-ayo. Dayega ang Dios pinaagi sa pagtoo ug dili pinaagi sa pagtan-aw. Inyong gibuhay ang unsay giingon sa Pulong sa Dios nga pagabuhaton.

Toohi nga iyang buhaton ang iyang giingon nga iyang pagabuhaton. Pasalamat siya alang niini. Si Jesus nagpasalamat sa Dios alang sa pagdungog sa iyang mga pag-ampo sa wala pa si Lazaro, mibangon gikan sa lubnganan.

PAGSUNOD NGA MINISTERYO

Importante nga kadtong naayo makadawat sa pagsunod nga ministeryo. Si Jesus naghatag ug pagsunod nga mga panudlo ngadto sa mga nakasinati sa kaayohan ug kalingkawasan.

Siya misulti sa tawo nga naayo sa sanla:

Ug iyang gitugon siya sa dili pagsulti kang bisan kinsa: Apan lumakaw ka, ug magpakita ka sa sacerdote, ug maghalad ka tungod sa imong pagkahinlo, sumala sa gisugo ni Moises, aron mahimong usa ka pamatuod ngadto kanila. (Lucas 5:14)

Siya miingon sa makasasala nga babaye nga naayo:

Pumauli ka sa imong balay, ug isugilon mo kong unsa ka dagko sa mga butang nga gibuhay sa Dios alang kanimo ... (Lucas 8:39)

Siya misulti sa tawo sa pag-adto sa linaw sa Betesda,

... Ania karon, maayo na ikaw, ayaw na pagpakasala, kay tingali unya nga adu nay moabot nga kadaut kanimo. (Juan 5:14)

Ngadto sa babaye nga nasakpan sa pagpanapaw Siya miingon:

... Dili usab ako mohukom kanimo; lumakaw ka, ug ayaw na pagpakasala. (Juan 8:11).

Kung kamo nagaalagad nga tagsatagsa ngadto sa tawo, kamo gusto nga mohatag ug pagsunod nga mga panudlo sa inyong kaugalingon. Kung kamo nagapangalagad sa pangmasa nga krusa da, hatagi ug pagtambag human sa serbisyo o sa pagkasunod buntag. Kon kamo nagapangalagad sa usa ka lokal nga iglesia, hangyoa ang pastor nga mohatag ug pagsunod nga pag-atiman sa mga naayo.

Ang pagsunod nga panudlo kinahanglan dumalahon pinaagi sa:

- Unsay buhaton aron magpabilin nga naayo.
- Unsay buhaton kon sila wala pa maayo.

UNSAY BUHATON ARON MAGPABILIN NGA NAAYO

Tudloi kadtong naayo sa ...

Pag-ila sa mga ataki ni Stanas:

Ingon nga gitintal ni Satanang matag kinabig nga naluwas, siya mitintal sa matag tawo nga naayo. Sama nga mawad-an kamo sa espirituhanong kadaugan, kamo mahimong mawad-an usab sa pisikal nga kadaugan. Bisan unsa nga inyong gisalig sa Dios sa inyong espirituhanon nga paglakaw, kamo pagasulayan sa maong dapit. Si Satanang motintal kaninyo pinaagi sa:

-Mga Simtomas: Ang kaayohan usahay inanay. Ang tanan ninyo nga mga simtomas dili da yon mawala. Mahimong mas mograbi pa ang inyong mga simtomas. Kamo tingali hilantan, apan mahimo nga kini mga proseso sa lawas nga nakig-away sa impeksyon isip bahin sa proseso sa kaayohan. Lumakaw kamo uban sa inyong espirituhanong mga igbalati, dili sa natural nga mga pagbati. Ayaw paglibotlibot nga nagsugilon sa impormasyon bahin sa inyong mga simtomas, kung sila ba nibalik. Sa laing bahin, ayaw pamakak mahitungod kanila. Kung pa ngutan-on, tubaga "Oo, ako adunay mga simtomas sa _____, apan pinaagi sa iyang mga labod ako naayo na." Ang mga simtomas nakapalinga kaninyo sa Pulong sa Dios, sa iyang presensya, mga saad, ug gahum. Ayaw pagsulti ug negatibo nga mga pulong nga nag himaya sa katakus ni Satanang pag-ataki sa inyong lawas. Unsa ang nagdasig kaninyo sa hi labihan: Kakulang sa mga simtomas o Pulong sa Dios nga nag-ingon nga siya maoy inyong mananambal? Hain ang inyong tutokan?

-Pagdala Kaninyo Sa Pagtan-aw Sa Uban: Ang pagtudlo niadtong naghunahuna nga sila nangaayo, apan karon nasakit na usab. Kamo ba nagtan-aw niadtong mga nag-angkon nga sila naluwas apan karon nagpuyo sa sala ug gigamit ang maong panig-ingnan sa pagsalikway sa tinuod nga kaluwasan?

- Kahadlok : Si Satanas naghimo kaninyong mahadlokon nga ang inyong sakit mobalik.
- Negatibong Mga Tawo Nga Naglibot Kaninyo: Kadtong napuno sa pagkawalay pagtoo nga nagtanom ug pagduhaduha diha sa inyong hunahuna.

Pagsukol sa mga ataki ni Satanas:

Tipigi ang palibot sa pagtoo pinaagi sa pagpadayon sa pagtuon sa Pulong sa Dios sa pagpang-ayo. Dayga ang Dios sa inyong kaayohan. Padayon sa pagkontak sa inyong Mananambal pinaagi sa pag-ampo. Ipamatuod ang mahitungod sa inyong kaayohan sa uban, nga nagahimaya sa Dios. Usa sa paagi sa pagbuntog ni Satanas mao ang Pulong sa inyong pagpamatuod. Sukli ang mga ataki ni Satanas pinaagi sa "Rhema" nga Pulong sa Dios sa pagkutlo sa piho nga mga bersikulo mahitungod sa pagpang-ayo. Ayaw pagduhaduha sa inyong pagtoo, kay ang ta wo nga nagduhaduha dili makadawat gikan sa Dios (Santiago 1: 6-8). Pakigtigi (pakigbisog) nga matinguhaon sa pagtoo alang sa inyong kaayohan (Roma 10: 9).

Paliboti ang inyong kaugalingon sa positibo nga palibot sa pagtoo, kadtong nagpadayon sa pagdayeg sa Dios uban kaninyo alang sa kaayohan ug nagtabang kaninyo sa pagbuntog sa mga ataki sa kaaway. Mahimong kabahin sa usa ka pakig-ambitay sa Simbahan.

Kamo makasukol sa mga ataki ni Satanas sa diha nga inyong gamiton ang inyong espirituha nong awtoridad nga naglakip sa:

- Pulong sa Dios
- Dugo ni Jesus
- Pulong sa inyong kaugalingong pagpamatuod
- Gahum sa pagbugkos ug paghubad
- Pag-ampo ug pagdayeg
- Mga hinagiban sa gubat nga gilista sa Efeso 6: 10-18
- Ang awtoridad ug gahum sa Balaang Espiritu

(Kung kamo wala pa nakasinati sa bautismo sa Espiritu Santo inyong tinguhaon kini. Ang Balaang Espiritu naghatag ug gahum nga makatabang kaninyo sa pagpadayon sa inyong kaayohan. Sa inyong makat-onan sa sunod nga leksyon, kini importante sa mga hitabo sa pagpalingkawas gikan sa demonyohanong kalihokan.)

Pag-usab sa estilo sa kinabuhi:

Ang pagbalik sa makasasala nga mga binuhatan mahimong magpasabot sa pagbalik sa sakit (Juan 8:11). Maglakaw nga masinugtanon sa Dios ug sa iyang Pulong. Ang tinuyo nga sala moresulta sa pagkawala sa kaayohan (Juan 5:14). Ang pagbalik sa dili maayo nga mga binuhatan mahimo usab nga mopabalik sa sakit. Ang dili maayo nga mga binuhatan sa pagkatinu od sala, kay kamo nagahugaw sa templo sa Dios.

Pagsunod sa Bibliyanhong mga lagda alang sa maayong panglawas ug kaayohan:

Ang Biblia naghatag ug daghang mga lagda alang sa himsog nga panglawas. Batoni ang Harvestime nga kursong nag-ulohang "Gubat Sa Lawas" aron makatuon niini nga detalyado.

Pagbalik alang sa medikal nga kumpirmasyon:

Kon kamo ubos sa medikal nga pag-atiman, balik ngadto sa inyong doktor alang sa pagtesti go sa inyong kaayohan. Ubos sa balaod sa Daang Tugon, ang mga pari sama sa mga mana nambal.

Sila nag-ila sa mga sakit ug nagpahayag sa kaayohan. Si Jesus miingon sa sanlahon nga iyang giayo:

... Lumakaw ka, ug magpakita ka sa sacerdote, ug maghalad ka tungod sa imong pagkahinlo, sumala sa gisugo ni Moises, aron mahimong usa ka pamatuod ngadto kanila. (Lucas 5:14)

UNSA MAY BUHATON KON SILA WALA NAAYO

Ayaw pasagdi ang mga tawo nga mawad-an ug paglaum o sad-an tungod kay sila wala mama ayo. Likayi ang tintasyon sa pag-imbento ug mga hinungdan sa ilang kakulangan sa kaayohan (gawas kon ang Dios sa piho nagpadayag sa tinuod nga mga hinungdan). Sa dili pa sila mobi ya sa serbisyo, pasidan-i sila nga tungod kay wala sila makakita sa makita nga mga resulta wala magpasabot nga sila wala giayo. Ang kaayohan nagsugod diha sa espiritu. Adunay ina nay nga mga kaayohan, nga mao, ang pagkaapuli ni Abraham ug ni Sara, bisan pa ang Pulong gihatag na sa mga katuigan nga nangagi.

Anaay panahon usab nga nalambigit. Hunahunaa ang tawong bakol sa ganghaan sa templo sa Mga Buhat 5. Si Jesus naglakaw niadto nga mga ganghaan sa kanunay, apan wala niya giayo ang bakol nga tawo nga didto sulod sa daghang katuigan. Siya sa ulahi giayo ni Pedro ug ni Juan (Mga Buhat 5: 15-16). Adunay takdang panahon usab alang sa kalingkawasan ni Job ug ni Lazaro.

Kamo tingali motudlo ug usa ka tawo nga magpadayon sa pagpamuhat uban sa masakiton nga tawo niining pagsunod nga mga lakang:

1. Padayon sa paglahutay sa pag-ampo alang sa kaayohan: Si Jesus nagtudlo mahitugod sa makanunayon nga pag-ampo. Siya wala maluya niini. Tawga ang mga anciano sa Simbahan aron sa pag-ampo alang kaninyo.
2. Padayon sa paglig-on sa inyong pagtoo: Kamo mohimo niini pinaagi sa pagtuon sa "Rhema" nga Pulong sa Dios sa pagpang-ayo.
3. Padayon sa pagsugid sa inyong mga sala: Isugid ang inyong mga sala sa matag adlaw aron sila dili magpalala sa inyong pisikal nga kondisyon. Pagpuyo ug paglakaw nga masinugtanon sa Pulong sa Dios.
4. Gamita ang inyong espirituhanong gahum: Ang tanan nga magtotoo adunay mga gipa nag-iya nga sukaranan sa pagpang-ayo ug pagpalingkawas. Sila mao:
  - Ang Pulong sa Dios.
  - Ang dugo ni Jesus.

- Ang pulong sa inyong kaugalingong pagpamatuod.
  - Awtoridad sa pagbugkos ug paghubad.
  - Pag-ampo ug pagdayeg.
  - Mga hinagiban sa gubat nga gilista sa Efeso 6: 10-18.
  - Ang awtoridad ug gahum sa Balaang Espiritu.
5. Kon diin magamit, usba ang inyong estilo sa kinabuhi: Kuhaa ang makasasala ug dili maayo nga mga binuhatan. Ang kaayohan kasagaran mahitabo kung inyong ipahiuyon ang inyong pagkinabuhi ug pagkaminumanon sa Pulong sa Dios.
  6. Sunda ang mga sugo sa Kasulatan alang sa kinabuhi ug maayong panglawas.
  7. Paghimog palibot sa pagtoo: Paliboti ang inyong kaugalingon uban sa kahimtang sa pagtoo pinaagi sa pagkahimong kabahin sa pagpakig-ambitay sa mga magtotoo.
  8. Itugyan ang inyong kaugalingon ngadto sa hingpit nga pagsalig sa Dios: Ang hingpit nga pagsalig nagpasabot nga sa kinabuhi o kamatayon, sakit o kahimsog, nahibalo kamo nga anaa kamo sa iyang mga kamot: Juan 10:29; Job 13:15; 19:26
  9. Positibong tubag sa pag-antus: Samtang kamo naghulat sa hingpit nga kaayohan, tubaga ang inyong pag-antus sa paagi nga ang uban maapektohan sa positibo nga paagi. Kamo makahimo niini pinaagi sa:
    - Paghatag ug mga pagpasalamat: I Mga Taga Tesalonica 5: 16-18.
    - Pagtugot sa Dios nga mahingpit ang iyang kalig-on diha sa kahuyang: II Corinto 12: 9-10
    - Pagpakita ug pailub samtang kamo naghulat. Ang mga tawo naghulat sa mga opisina sa mga doktor alang sa mga resulta sa medikal nga mga pagsusi. Kita naghulat sa medisina nga mo-eppekto. Nganong kita dili makahulat sa Dios? Kadtong mapailubon makapanunod sa mga saad: Mga Hebreohanon 6:12; 12: 2-3; Santiago 1: 2-4; 5:10-11; Salmo 27:14; 37:34; Isaias 40:31; Roma 5: 3-5
    - Pag-ila nga walay pag-antus nga walay katuyoan. Pagtuon sa Bibliyanhong rekord sa mga nag-antus nga nagdokumento niini.
  10. Angkona ang mga saad sa Dios: Bisan kon inyong gibati nga gibiyaan na kamo sa Dios, ipadayon ang pag-angkon niini nga mga saad ug pag-ampo niining mga pag-ampo: Salmo 5: 1-3; 6: 2-9; 13: 1-6; 22:19; 27: 7; 31: 21-22; 42: 9-11; 54: 1-2; 55: 1-2; 70: 1; 71: 9-21; 86: 6-7; 94:19; 102: 1-7; II Corinto 4: 17-18
  11. Hatag ug kamo makadawat: Ang Biblia nagtudlo sa mahinungdanong prinsipyo sa Gingharian sa Dios nga kita makadawat sa diha nga kita mohatag. Kon kamo magto too, sugdi ang pag-alagad sa gahum sa Dios sa pagpang-ayo ngadto sa uban. Samtang kamo mohatag, kamo makadawat.

KINAUGALINGONG EKSAMEN

1. Isulat ang sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.

---

2. Hisguti ang pasiuna nga mga pagpangandam alang sa pagpang-ayo nga pagpanga lagad.

---

3. Itingob ang mga sumbanan alang sa pagpangalagad sa pagpang-ayo.

---

4. Hisguti ang pagsunod nga pag-atiman sa mga giayo.

---

5. Hisguti ang pagsunod pag-atiman sa mga wala mamaayo.

(Ang mga tubag sa eksmen gihatag sa katapusan nga kapitulo niini nga manwal.)

ALANG SA DUGANG PAGTUON

1. Pagtuon niini nga mga pananglitan sa pag-interbyu ni Jesus sa mga masakiton sa wala pa magaalagad sa pagpang-ayo:

- Marcos 5: 1-20: Gipangutana ni Jesus ang nademonyohan nga tawo.
- Marcos 8: 22-26: Pagpangutana sa buta nga tawo.
- Marcos 9: 14-27: Pag-interbyu bahin sa batang lalaki nga adunay dautang espiritu.
- Marcos 10: 46-52: Pagpangutana sa buta nga si Bartimeo.

2. Ania ang pipila ka pagsunod nga pag-atiman alang sa ministeryo sa papang-ayo:

Ipiyal ang mga resulta sa Dios. Ayaw kabalaka sa daw kapakyasan. Sa unsa nga paagi nga kamo mapakyas sa dihang ang Dios man ang nag-ayo? Kamo wala moangkon sa pasidungog sa makita nga mga resulta sa langitnong pagpang-ayo, dili ba? Nganong angkonon ang pagba sol kon walay makita nga mga resulta?

Kitang tanan nagkat-on mahitungod sa gahum sa pagpang-ayo sa Dios nga magkauban. Ka mo wala mosulay sa paghunong sa pagpaningkamot sa pagpuyo sa Kristohanong kinabuhi tungod kay nakita ninyo ang mga kapakyasan sa inyong palibot. Ayaw paghunong sa pagpa ngalagad tungod sa daw makita nga kapakyasan. Ang tubag sa kahadlok sa kapakyasan mao ang dili pagpakunhod sa paglaum, apan sa labing dako nga pagministeryo.

Gawas kung gipadayag sa Dios ang hinungdan nganong walay makita nga mga resulta, itug yan ang walay tubag nga mga pangutana sa Ginoo (Deuteronomio 29:29). Ayaw pagsulay nga magmugna ug mga hinungdan o maghimo ug mga paghukom nga gibasi sa dili hingpit nga kahibalo ug pangatarungan sa tawo. Hinumdomi nga ang unang sala sa tawo nalangkit sa gusto nga mahimong sama sa Dios ug masayud sa tanang mga butang. Dawata ang mga misteryo sa Dios isip kabahin sa kinabuhi.

Ang mga doktor milihok uban ang pinakamaayo nga mga kapanguhaan. Usahay ang pasyente dili maayo, apan ang mga doktor wala mohunong sa pagbansay sa medisina kon namatay ang usa ka pasyente. Dili ba kita makalihok nga parehong pagsalig sa espirituhanong mga kahi nguhaan nga gitagana sa Ginoo - padayon sa paggamit niini ug pagpalambo diha sa pagpang-ayo nga pagpangalagad bisan pa sa dayag nga mga kapakyasan?

Hinumdomi kanunay: Ang makita nga mga resulta nindot, apan ang mga butang nga walay katapusan mao ang mga butang nga dili makita. Mao kini ang hinungdan nga si Jesus mii ngon sa iyang mga tinun-an sa diha nga sila nagpunting sa mga resulta sa ilang pagwali ug pagpang-ayo:

... Ayaw pagkalipay niini, nga ang mga espiritu nagpasakop kaninyo; apan magmaya kay ang inyong mga ngalan nahisulat sa Langit. (Lucas 10:20)

3. Ania ang paagi sa pagpalambo sa usa ka tim sa mga mamomoo aron sa pag-alagad sa pagpang-ayo uban kaninyo:

- Gamita ang leksyon niini nga manwal ug ang Pulong sa Dios sa pagtudlo kanila ug sa pagtukod sa pagtoo.
- Pilia ang grupo sa mga magbubuhay nga inyong tudloan.
- Gahini ug panahon ang pagpuasa ug pag-ampo nga magkauban.
- Tinoa kinsa ang mobuhay sa unsa sa pagpang-ayo nga pag-alagad aron ang mga sakop sa grupo makapangalagad sa panag-uyon sa usag usa. Ang usa ka tawo kina hanglan nga makig-alayon sa serbisyo aron malikayan ang kalibog.
- Gamita ang mga miyembro sa tim sa pagtabang sa pagsangkap sa uban alang sa pagpang-ayo nga pagpangalagad. Ayaw paghupot ug mga serbisyo sa pagpang-ayo sama sa pagsangkap nga mga serbisyo, diin ang uban makat-on unsaon sa paggamit sa gahum nga gihimo sa Dios nga anaa sa tanan sa Lawas ni Kristo.

4. Gamita kini nga laraw aron sa pagtabang kaninyo sa pagpangalagad sa mga tawong may sakit nga may taning:

I. Adunay sakit nga ikamatay: Sa Juan 11: 4 si Jesus miingon nga ang sakit ni Lazaro dili ikamatay. Kini nagpasabot nga adunay mga sakit nga ikamatay.

II. Adunay duha ka matang sa natural nga kamatayon:

- A. Ahat nga kamatayon: Nagtugyan sa unod aron maluwas ang espiritu (I Corinto 5: 4-5).
- B. Gikatudlo nga kamatayon: Tungod sa natural nga mga proseso sa kinabuhi (Mga Hebreohanon 9:27; Ecclesiastes 3: 2; II Mga Hari 13:14; Isaias 38; II Mga Hari 20).

III. Ang tumong sa pagpang-ayo dili imortalidad:

- A. Bisan kadtong mga gibanhaw ni Jesus gikan sa mga patay sa katapusan namatay.
- B. Ang pipila ka mga tawo gipanalipdan gikan sa mga epekto sa pagkatigulang sama ni Moises. Ang uban nagsunod sa natural nga paagi sa pagtigulang, sama ni Josue.
- C. Ang Biblia wala magsaad sa imortalidad sa kalibutan ingon nga kabahin sa pagpang-ayo nga pakigsaad. Ayaw kabalaka sa mga Kristohanon nga nagtoo ug nangalagad sa langitnong pagpang-ayo nga namatay tungod sa sakit. Kini nahita bo kang Eliseo, apan sa mga katuigan nga milabay ang iyang mga bukog adunay gahum sa pagbanhaw sa patay nga tawo. Kini nagpamatuod nga siya wala mamatay tungod sa kakulang sa pagtoo!

IV. Sa diha nga nagaministeryo sa tawo nga may taning pangitaa ang kaalam sa Dios kon kini mao na ba ang tinudlong panahon nga mamatay:

- A. Kung ang Dios nagpadayag nga kini mao na ang tinudlong panahon sa tawo, nan tabangi sila nga maandam ingon sa gibuhay ni Jesus sa kawatan didto sa krus:
  1. Siguradoha nga sila nakaila ni Jesus ingon nga ilang Manluluwas.
  2. Kung sila magtotoo, siguroha nga walay wala-ikasugid nga sala.
  3. Awhaga sila sa paghimo sa ilang mga patigayon sa kahusay.

4. Awhaga sila sa paghimo ug pagpasig-uli kung adunay mga problema tali sa kanila ug sa ubang mga tawo.
  5. Tabangi sila nga makasabot nga ang kamatayon moabot sa tanan. Alang sa magtotoo, ang kamatayon usa lamang ka hitabo sulod sa mga sukaranan sa kinabuhing dayon. Kinahanglan atong usbon ang atong kinaiya mahitungod niini. Kita dili mangita sa kamatayon, apan wala kita nagbutang sa dili angay nga pagtagad sa karon nga kinabuhi nga gipalabi nato kini nga mo abot. Ang mobiya sa lawas mopuyo uban sa Ginoo (II Mga Taga Corinto 5: 8). Ang kamatayon usa ka kaaway, ug kini mao ang katapusang kaaway nga pagalaglagon (I Mga Taga Corinto 15:26). Ang pagkabanhaw ni Jesus mao ang "unang mga bunga" aron ipakita nga ang kamatayon nabuntog na bisan kini wala pa malaglag. Kini maoy kalisang niining kaaway nga giba wian ug hinagiban alang sa magtotoo (I Mga Taga Corinto 15:55).
  6. Tabangi sila nga makasabot nga ang Dios mao ang labing gamhanan. Siya sa gihapon mangilabot sa bisan unsa nga panahon aron tugotan sila nga mabuhi ug dugay.
  7. Pahinumdumi sila nga ang kamatayon mao ang katapusan nga kaayohan: Wala nay sakit o balatian. Kamo mosulod sa presensya sa Dios nga maayo ang panglawas. Ang sakit sama sa sala: Kita giluwag gikan sa silot sa sala (sakit) kon atong dawaton si Jesus ingon nga Manluluwas ug Mananambal. Kita magpadayon nga makalingkawas gikan niini nga gahum ingon nga mga magtotoo, apan sa umaabot nga panahon nga kita mouban na sa Ginoo kita maluwas gikan sa presensya niini. Ang Dios adunay paagi sa paggamit sa mga butang nga gituyo ni Satanas alang sa dautan ug sa paghimo niini nga maayo. Ang kamatayon mao ang silot sa sala, ug pinaagi sa kamatayon ni Kristo miabot ang kinabuhi. Kini ang hinungdan nga ang kamatayon gilamoy sa kadaugan. Diha sa kamatayon, ang Dios namuhat sa katapusan nga pagpang-ayo.
  7. Ipunting ang ilang pagtagad sa pagkabanhaw ug sa kahangturan. Gamita ang mosunod nga mga pakisayran: Job 19: 25-27; Juan 11: 5-6; Roma 8: 10-11,17-18, 22-23; 10:11; I Mga Taga Corinto 15: 42-44,54-58; II Corinto 4: 16-18; 5: 1; I Mga Taga Tesalonica 4: 13-18.
- B. Kung kamo wala makadawat sa kahibalo gikan sa Dios kon kini mao na ba ang tinudlong panahon sa kamatayon:
1. Magpadayon sa pag-ampo alang sa kaayohan sumala sa kabubut-on sa Dios. Kini wala mangayo sa inyong mga pangandoy, apan gitugyan sa Dios ang pagbuhat sumala sa iyang kabubut-on, kon kuhaon man kini o bangonon kini. Mas maayo usab nga mag-ampo diha sa Espiritu, tungod kay ang Balaang Espiritu nahibalo sa kabubut-on sa Dios ug sa tukmang paagi sa pagpangaliya (Roma 8:26).
  2. Awhaga ang masakiton sa pagtugyan sa ilang kaugalingon ngadto sa hingpit nga pagsalig sa Dios, bisan kon mabuhi o mamatay: Job 13:15; 19:16; Juan 10:29.

KAPITULO 19

"SAMTANG KAMO MANGLAKAW, IPALINGKAWAS"

MGA TUMONG:

Sa pagkahuman niini nga kapitulo kamo makahimo sa:

- Pagsulat sa sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.
- Pag-ila sa tulo ka dagkong matang sa mga demonyo nga nag-ataki sa lawas, kalag, ug espiritu sa tawo.
- Pagpatin-aw sa bili sa gasa sa pag-ila sa mga espiritu sa pagsagubang sa demonyoha nong gahum.
- Pagpasabot kon unsa ang gipasabot sa gisamok sa demonyo.
- Pag-ila sa mga kinaiya sa tawo nga gisamok sa demonyo.
- Pagpasabot kung unsa ang gipasabot sa gilupigan sa demonyo.
- Pag-ila sa mga kinaiya sa tawo nga gilupigan sa demonyo.
- Pagpatin-aw kon unsa ang gipasabot sa gipanag-iya sa demonyo.
- Pag-ila sa mga kinaiya sa tawo nga gipanag-iya sa demonyo.
- Pagtingob sa ministeryo ni Jesus nga may kalabutan sa demonyohanong mga gahum.
- Paggamit sa mga sumbanan sa Kasulatan sa pagbuntog sa demonyohanong mga gahum.

SAG-ULOHONG BERSIKULO:

Giunsa sa Dios pagdihog ni Jesus nga taga Nazaret sa Espiritu Santo ug sa gahum: nga milakaw sa pagbuhat ug maayo, ug nagaayo sa tanan nga gidaugdaug sa yawa. (Mga Buhat 10:38)

PASIUNA

Sa dugay nga panahon ang buhat sa mga demonyo giwagtang na sa kadaghanan isip usa ka talagsaon nga buhat sa mga pagano nga kultura. Kini wala na giisip nga usa ka suliran nga mosulong sa mga kinabuhi, mga panimalay, mga simbahan, ug mga nasud. Apan adunay mga tawo sa tanan ninyong palibot nga gisakit, gisamok, ug gani gipanag-iya sa mga gahum sa kangitngit nga nailhan nga mga demonyo. Si Jesus nag-alagad sa mga naapektuhan sa gahum sa demonyo (Mga Buhat 10:38) ug iyang gisugo ang iyang mga sumusunod sa pagbuhat sa ingon samtang ilang gipakaylap ang Ebanghelyo sa Gingharian (Mateo 10: 1).

Kini nga kapitulo nagpresentar sa mga sumbanan alang sa pag-alagad sa mga naapektuhan sa mga gahum sa demonyo. Aron makadawat sa Ebanghelyo kining mga binihag kinahanglan una nga maluwas gikan sa pagkaulipon. (Ang Harvestime International Institute nagtanyag ug kurso nga nag-ulohang " *Espirituhanong Mga Estratihiya: Usa ka Manual Sa Espirituhanong Pakiggubat* "nga nagpakita sa mga kalihokan ni Satanas ug sa iyang demonyohanong mga pwersa. Kung kamo dili pamilyar sa espirituhanong pakiggubat, kinahanglang kuhaon ninyo kini nga kurso sa dili pa kamo magsugod sa ministeryo sa kalingkawasan.)

SI JESUS UG MGA DEMONYO

Ang pagtudlo ug pangalagad ni Jesus nagpasundayag nga ang demonyohong mga espiritu usa ka tinuod nga pwersa sa dautan. Ang gitudlo ni Jesus mahitungod sa mga demonyo ug kon giunsa niya pagdumala sila naghatag ug bililhong impormasyon mahitungod sa mga estrati hiya ni Satanas.

Si Jesus midawat sa kamatuoran nga si Satanas mao ang magmamando sa panon sa mga demonyo. Siya nagtudlo sa reyalidad ug gahum sa mga demonyo. Siya miingon nga ang paghingilin sa mga demonyo usa sa mga ilhanan nga ang Gingharian sa Dios miabot na. (Basaha ang Mateo 12: 22-30, Marcos 3: 22-27, ug Lucas 11: 14-23 alang sa katingbanan sa unsa ang gitudlo ni Jesus mahitungod sa mga demonyo.)

Ang dako nga bahin sa pagpangalagad ni Jesus naglakip sa pagdumala sa mga demonyo. Ang panig-ingnan ni Jesus ug ang awtoridad sa iyang ngalan naghatag sa Kasulatanhong basihan sa pagsagubang sa demonyohanong gahum. Si Jesus nag-alagad sa tanan nga miduol nga adu nay demonyohanong mga problema.

... Ang Dios nagdihog ni Jesus nga taga Nazaret sa Espiritu Santo ug sa gahum: nga milakaw sa pagbuhat ug maayo, ug nagaayo sa tanan nga gidaugdaug sa yawa. (Mga Buhat 10:38)

Diha sa “Dugang pagtuon” nga seksyon niini nga leksyon kamo makatuon ug dugang pa mahitungod sa piho nga mga hitabo nga natala diha sa Biblia diin si Jesus misagubang sa demonyohanong mga gahum.

GIUNSA SA MGA DEMONYO PAGLIHOK

Ang mga demonyo gigamit ni Satanas aron supakon ang Dios, ang iyang plano ug mga katu yoan, ug ang iyang katawhan. Sila usab nakiggubat batok sa mga dili magtotoo aron sa pagpu gong kanila gikan sa kamatuoran sa Ebanghelyo. Ang mga demonyo nagkontrolar sa piho nga mga teritoryo (mga pamunoan) sama sa prinsipie sa Persia nga gihisgutan sa Daniel 10: 12-13. Ang mga demonyo usab namuhat pinaagi sa mga personalidad - pinaagi sa mga lalaki ug mga babaye - aron matuman ang mga tumong ni Satanas sa kalibutan.

Ang pagsupak sa kabubut-on sa Dios mao ang pangunang tumong ni Satanas. Ang pulong nga "Satanas" nagkahulogan nga "kaaway." Si Satanas maoy nag-unang kaaway sa Dios (Job 1: 6; Mateo 13:39). Siya ikaduhang kaaway sa tawo (Zacarias 3: 1; I Pedro 5: 8).

Ang mga demonyo adunay nagkalainlaing kinaiya. Usa ka demonyo ang nagpaila sa iyang kaugalingon diha sa I Mga Hari 22:23 ingon nga "bakakong espiritu. Usa ka "bungol ug amang" nga espiritu giila diha sa Marcos 9:25. Ang mga demonyo sa nagkalainlaing mga kinaiya nagalihok ingon nga mga espiritu sa sakit, pangdani nga mga espiritu, ug mahugaw nga mga espiritu. Si Satanas migamit kanila aron makiggubat batok sa tawo sa lawas, kalag, ug espiritu:

ESPIRITU SA SAKIT:

Kining mga espirituha nagsakit sa lawas sa mga magtotoo ingon man sa mga dili magtotoo.

Basaha ang Lucas 13: 10-17. Kini nga babaye gisakit sa espiritu sa sakit. Siya anaa sa mga serbisyo sa Igpapahulay ug si Jesus mitawag kaniya nga "usa ka anak nga babaye ni Abraham." Ang duha niini nga mga kamatuoran nagpakita nga tingali siya usa ka sumusunod sa Dios, apan ang iyang lawas gisakit ni Satanas sulod sa 18 ka tuig. (Alang sa ubang mga ehemplo sa demonyohanong mga gahum nga nagsakit sa lawas tan-awa ang Mateo 12:22; 17: 15-18; Mga Buhat 10:38; II Mga Taga Corinto 12: 7.)

PANGDANI NGA MGA ESPIRITU:

Kini nga mga espiritu nagsakit sa espiritu sa tawo, nga nagadani kaniya sa pagtoo sa bakak nga mga doktrina ug mahukman sa walay katapusan nga silot. Sila mga espiritu sa bakak nga doktrina, kulto, mini nga Kristo, ug mini nga mga magtutudlo:

Karon ang Espiritu nagsulti sa dayag, nga sa umaabot nga mga panahon ang uban mobiya gikan sa pagtoo, nga nagpatalinghug sa mga limbongang espiritu, ug mga pagtulon-an sa mga yawa. (I Timoteo 4: 1)

Kay sila ang mga espiritu sa mga yawa, nagabuhat ug mga milagro, nga nangadto sa mga hari sa tibook kalibutan, aron tigumon sila ngadto sa gubat sa dakong adlaw sa Dios nga Labing Gamhanan. (Pinadayag 16:14)

Bisan kaniya, kansang pag-anhi sumala sa pagbuhat ni Satanas uban sa tanan nga mga gahum ug mga ilhanan ug bakak nga mga katingalahan.

Ug sa tanan nga pagpanglimbong sa pagkadili matarung kanila nga magakawala; tungod kay sila wala makadawat sa gugma sa kamatuoran, aron sila unta maluwas. (II Tesalonica 2: 9-10)

Ang nangdani nga mga espiritu naglakip sa "espiritu sa pagpanagna" nga gihisgotan sa Mga Buhat:

Ug nahitabo nga samtang nangadto kami sa pag-ampo, usa ka babaye nga adunay espiritu sa pagpanagna misugat kanamo, nga naghatag sa iyang mga agalon ug dakong ganansya pinaagi sa pagtagna. (Mga Buhat 16:16)

Ang ingon nga mga espiritu sa pagpanagna o "pamilyar nga mga espiritu" naglihok sa mga panghimalad, mga barangan, ug bolang kristal, ug mga magbabasa sa dahon sa tsa. Pinaagi sa dili kasulatanhong mga paagi, kining mga espiritu sa pagpanagna nagtagna sa umaabot ug mga butang nga dili mailhan sa natural. Ang mga pasidaan batok sa mga pamilyar nga mga espiritu gihatag sa Levitico 19:31; 20: 6; Deuteronomio 5: 9; 18:10; Levitico 20:27; ug I Samuel 28: 3.

Ang pangdani nga mga espiritu nag-aghat sa konsensya, nagdani, naghaylo, nagtintal, naglamat, nag-interes, nagpahinam, nagdasig, nagpukaw, nagkabig, ug naglimbong. Ang mga pangdani nga mga espiritu aktibo sa pagpahinabo sa "espirituhanong pagkadautan sa kahitas-ang mga dapit." Sila anaa ug naglihok sa matag kulto ug bisan diin nga adunay sayop nga mga doktrina. Hinumdomi nga si Satanas nangandoy sa pagsimba ug iyang kuhaon kini sa bisan unsang paagi nga makuha niya kini. Ang pangdani nga mga espiritu nagdani sa mga lalaki ug mga babaye sa pagsimba sa mga diosdios ug gani ni Satanas mismo.

MAHUGAWNG MGA ESPIRITU:

Kini nga mga gahum sa demonyo nagsakit sa kalagnon nga kinaiyahan sa tawo. Sila maoy responsable sa imoral nga mga buhat, mahugaw nga mga hunahuna, tintasyon ug uban pang estratihya ni Satanang gigamit sa paggapus sa mga lalaki ug mga babaye. Sa diha nga si Satanang nagkontrolar sa mga indibiduwal sa mahugaw nga espiritu, siya usab makalihok sa mga panimalay, mga simbahan, ug tibook nga nasud ingon nga kini nga mga grupo gilangkuban sa mga indibiduwal. Kini maoy paagi nga gigamit ni Satanang nagkalainlaing lebel sa estruktura sa katilingban. Alang sa mga panaglitan sa mahugaw nga mga espiritu tan-awa ang Mateo 10: 1; 12:43; ug Marcos 1: 23-26.

PAGPANAG-IYA, PAGESAMOK, PAGPANAG-IYA

Ang daotan nga mga espiritu makadaugdaug sa mga tawo. Ang pagdaugdaug nagpasabot sa pagdala, pagsumpo, o paggapus gikan sa gawas. Kini nga pagdaugdaug gihimo sa daotan nga mga espiritu sa nagkalainlaing mga paagi. Sila ang hinungdan sa depresyon, naghimo ug negatibo nga mga kahimtang, ug nagsal-ot ug sayop nga mga panghunahuna sa hunahuna sama sa mga hunahuna sa paghikog, imoralidad, pagkawalay pagtoo, kahadlok, ug uban pa. Ang mga demonyo makahimo sa Satanang mga sirkumstansya ug sitwasyon nga nagatintal sa mga tawo sa pagpakasala:

Giunsa sa Dios pagdihog si Jesus nga taga Nazaret sa Espiritu Santo ug sa gahum: nga milakaw sa pagbuhat ug maayo, ug nagaayo sa tanan nga gidaugdaug sa yawa; kay ang Dios nag-uban kaniya (Mga Buhat 10:38)

Ang mga demonyo mahimo usab nga mopanag-iya sa mga tawo. Ang pagpanag-iya sa demonyo usa ka kondisyon diin usa o labaw pa ka mga daotang espiritu (mga demonyo) nagpuyo sa lawas sa usa ka tawo ug hingpit nga nagkontrolar sa ilang biktima sa kinabubut-on. Ang ubang mga tawo gusto nga gamiton ang pulong nga "nademonyohan" kay sa pagpanag-iya, apan sa walay pagtagad sa pulong, ang giyawaan o gipanag-iya sa yawa nga tawo mao ang nagsilbing tig-abi-abi sa nagpuyo nga mga demonyo. Ang "pagpanag-iya" wala magpasabot nga ang tawo dili responsable sa iyang kaugalingong sala. Ang iyang responsibilidad anaa sa mga butang nga nagdala ngadto sa iyang kahimtang.

Ang pagpanag-iya mahitabo sa kinabubut-on. Ang tawo tingali nagtinguha nga dumalahon sa espiritu sa mga gahum aron makipagkita sa mga espiritista, makapahayag ug panunglo, maka pamarang, o makasiguro sa ubang pipila nga labaw sa kinaiyahan nga gahum. Ang pagpanag-iya mahimo usab nga mahitabo sa dili-kinabubut-on. Ang tawo wala mangayo nga panag-iya hon, apan pinaagi sa makasasala nga mga hunahuna, mga buhat, o pakipagkita sa mga espiritista ang pagpanag-iya miresulta.

Ang demonyohanong mga gahum nga nagalihok sa mga ginikanan ug ang mga sala sa mga ginikanan makaapekto sa sunod nga kaliwatan. (Tan-awa sa Exodo 20: 5; 34: 7; ug Deuteronomio 5: 9). Kini nga mga asoy alang sa pagpanag-iya sa demonyo o pagdaugdaug sa mga anak sama sa natala sa Marcos 7: 24-30 ug 9: 17-21.

Adunay butang usab nga sama sa pagesamok sa demonyo. Kini maoy kahimtang diin ang usa nasamok pinaagi sa interes sa o pagkalinga sa mga yawa. Kini maoy talagsaon nga interes sa

okulto, mga demonyo, ug ni Satanas nga nagkontrolar sa interes ug mga pangagpas sa naga diktar nga paagi. Ang pagsamok sa demonyohanong mga gahum modala ngadto sa pagpanag-iya pinaagi kanila.

ANG MGA DEMONYO BA MAKAAPEKTO SA MGA MAGTOTOO?

Ang matuod nga magtotoo dili mapanag-iya sa yawa tungod kay ang Espiritu Santo dili mahimo nga magapuyo sa mao ra usab nga templo nga gipuy-an sa dautan nga espiritu:

Unsa? Wala ba kamo manghibalo nga ang inyong lawas mao ang templo sa Espiritu Santo nga anaa kaninyo, nga inyong nabatunan gikan sa Dios, ug kamo dili na inyo sa inyong kaugalingon?

Kay gipalit na kamo sa usa ka bili: busa himayaon ninyo ang Dios diha sa inyong lawas, ug diha sa inyong espiritu, nga mga iya sa Dios. (I Corinto 6: 19-20)

Sa diha nga kamo iya sa Dios, ug napuno sa Espiritu Santo, kamo dili na iya ni Satanas ug mapuno sa iyang mga espiritu sa mao nga higayon. Ang Espiritu Santo dili magpabilin diha parehong "templo" uban ni Satanas.

Apan kini wala magpasabot nga ang mga magtotoo dili maapektohan sa demonyohanong mga gahum. Kini mao ang mga gahum nga atong gipakigdumogan. Si Satanas migamit sa demonyohanong mga gahum sa pag-ataki sa mga magtotoo gikan sa gawas pinaagi sa pagda ugdaug, sa mga simtomas nga kaniadto gihisgutan na. Apan siya dili makapanag-iya sa matuod nga magtotoo. Ang "pagpanag-iya" nagpaila sa sulodnon nga pag-okupar. Ang "pagdaug daug" o paggapus nagpakita sa pagkontrolar gikan sa gawas. Ang mga panggawi sa mga magtotoo mahimong gimandoan sa yawa kon motugot sila sa demonyohanong mga gahum sa pag lupig kanila. Ang maong pagpanglupig o paggapus pinaagi sa dautan nga mga gahum nagtugot ni Satanas sa paggamit kanila alang sa dautang mga katuyoan.

Kini mao ang nahitabo sa dihang si Pedro, ang usa ka tinun-an ni Jesus, gigamit ni Satanas sa pagsulay sa pagpalihis ni Jesus sa pag-antus alang sa mga sala sa tanang katawhan. Sa diha nga gihulagway ni Jesus ang pag-antus nga iyang antuson, si Pedro miingon:

... Ipahilayo kana kanimo, Ginoo: kini dili mahitabo kanimo. (Mateo 16:22)

Si Jesus miingon kang Pedro:

... Pahawa kanako, Satanas: Ikaw usa ka kapangdolan nganhi kanako: kay wala ka makapanghunahuna sa mga butang nga iya sa Dios, kondili sa mga butang nga ila sa mga tawo. (Mateo 16:23)

Si Jesus wala magpasabot nga si Pedro mao si Satanas. Siya nakaila nga niana nga higayon gitugotan ni Pedro si Satanas sa paglihok pinaagi kaniya. Siya wala gipanag-iya sa yawa, apan siya nagatugot sa Satanasnong espiritu sa pag-impluwensya kaniya. Ang mga magtotoo pinaagi sa ilang kaugalingong mga buhat - "naghatag ug dapit" o naghimog lawak alang ni Satanas sa paggamit kanila (Efeso 4:27).

Sa diha nga ang tawo natawo pag-usab, ang iyang ngalan nahisulat diha sa espesyal nga libro sa Langit nga gitawag sa libro sa kinabuhi. Kadto lamang kansang mga ngalan anaa niini nga libro ang mga molupyo sa langit sa kahangturan:

Ug bisan kinsa nga dili makaplagnan nga nahisulat diha sa basahon sa kinabuhi gitambog ngadto sa linaw nga kalayo. (Pinadayag 20:15)

Mahimo nga ang inyong ngalan nahisulat diha sa libro sa kinabuhi, apan sa ulahi mapapas tungod sa pagbalik ngadto sa makasasala nga pagkinabuhi:

Siya nga makadaug, pagasul-oban sa maputi nga mga bisti; ug dili ko paga palaon ang iyang ngalan sa basahon sa kinabuhi, apan akong igasugid ang iyang ngalan sa atubangan sa akong Amahan, ug sa atubangan sa iyang mga manolonda. (Pinadayag 3: 5)

Kon ang magtotoo nagpadayon sa nasayran, wala isugid nga sala, adunay punto nga siya mohunong na nga mahimong Kristohanon. Ang apostol Pablo nagpahayag sa iyang kaugali ngon nga kabalaka nga dili siya "isalikway" human sa pagsangyaw ngadto sa uban:

Apan gibuntog ko ang akong lawas, ug gibutang ko kini sa pagkaulipon, kay tingali sa human ako makamantala sa uban, ako sa akong kaugalingon iga salikway. (I Mga Taga Corinto 9:27)

Si Pablo nakaamgo nga ang sala, ilabi na ang padayon nga wala ikasugid nga mga sala sa unod, moresulta sa pagkawala sa iyang kaugalingong kalag bisan pa siya nagwali sa Ebang helyo ngadto sa uban.

Pinaagi sa padayon nga pagkinabuhi diha sa sala kamo sa ngadto-ngadto mosangpot sa pagbali sa makasasala nga kahimtang ug kamo dili na tinuod nga sumusunod ni Kristo Jesus. Kon kamo mopadayon sa mga nailhan ug wala maisugid nga sala, walay usa nga makasulti kaninyo sa unsa nga punto kamo mihunong nga nahimong sumusunod ni Jesus ug pag-usab nahimong kabahin sa Gingharian ni Satanas. Ang Dios ang nagtino niana nga punto. Apan sa diha nga kini mahitabo na, kamo nag-abli sa inyong kaugalingon ngadto sa mas dako nga ataki sa kaaway, lakip na ang posibilidad sa pagpanag-iya sa yawa. Mao nga importante nga sa diha nga kamo makasala diha-diha dayon isugid ang sala ug motalikod gikan sa pagkadili-matarung:

Kon isugid ta ang atong mga sala, siya kasaligan ug makatarunganon nga mopasaylo kanato sa atong mga sala, ug sa paghinlo kanato gikan sa tanang pagkadili makatarunganon.

Kon kita magaingon nga wala kita makasala, kita naghimo kaniya nga baka kon, ug ang iyang Pulong wala dinhi kanato. (1 Juan 1: 9-10)

Si Jesus gitawag nga Pulong sa Dios diha sa daghang mga dapit sa Kasulatan. Kon ang Pulong sa Dios wala nagpuyo diha kaninyo, nan, si Jesus wala nagpuyo diha kaninyo.

GIUNSA PAGKONTROLAR SA MGA DEMONYO

Ang mga demonyo nagkontrolar sa daghang mga paagi:

1. Pinaagi sa mga kaliwatan: Ang mga demonyo makalupig o makapanag-iya sa tawo tungod sa miaging pagpanag-iya o pagdaugdaug sa mga ginikanan. Kini nga asoy alang sa impluwensiya sa mga demonyo sa mga anak (Exodo 20: 5; 34: 7; Deuteronomio 5: 9).

2. Pinaagi sa hunahuna: Ang hunahuna mao ang usa sa mga dagko nga panggubatan ni Satanas. Kon si Satanas makakontrolar sa inyong mga hunahuna, siya sa katapusan mokontrolar sa inyong mga lihok. Ang kakulang sa kontrol sa pangisip moresulta sa kakulang sa paggamit sa kabubut-on. Kini modala ngadto sa makasasala nga mga buhat. Ang pagpadayon diha sa makasasala nga mga hunahuna ug mga buhat modala gikan sa pagdaugdaug ngadto sa pagpanag-iya ug sa katapusan ngadto sa dunot nga panghunahuna sama sa gihulagway sa Roma I – Kini mao ang panghunahuna nga hingpit nga kontrolado sa dautan nga mga hunahuna. Ang mga yawa usab makaangkon ug dalan pinaagi sa pag-usab sa panghunahuna nga druga nga nagpakunhod sa abilidad sa pagbatok sa mga demonyo ug nagtugot sa pagdugang ug dalan. Ang "pag-usab sa panghunahuna " ug "pagkontrolar sa hunahuna" nga panudlo naghatag usab ug agianan sa pagsulod.

3. Pinaagi sa makasasala nga mga buhat: Ang makasasala nga mga hunahuna sa dili ma dugay matuman pinaagi sa makasasala nga mga buhat. Pananglitan, ang hunahuna sa pagpanapaw matuman diha sa aktuwal nga buhat sa pagpanapaw. Ang sala maoy pagrebelde, ug ang masukihon nga mga hunahuna ug mga aksyon naghatag ug agianan alang sa demonyohanong kalihokan.

Sa diha nga ang magtotoo nagpadayon sa makasasala nga mga hunahuna o mga lihok sila "naghatag ug dapit" sa Yawa (Efeso 4:27). Dugang nga espirituhanon lawak gihatag alang sa kalihokan sa kaaway. Mga sala nga may kalambigitan sa espiritismo, lakip ang mga butang, literatura, tigom sa mga espiritista, ug uban pa, mao ang mga buhat nga hilabihan ka delikado ug nagdani sa demonyohanong mga gahum.

Ang dili magtotoo nga nagpuyo diha sa sala bukas dili lamang sa pagdaugdaug sa demonyohanong mga gahum, apan usab sa pagpanag-iya. Walay neyutral nga hawanan sa espirituhanong pakig-away. Kamo dapig sa bisan asa sa maayo o dautan. Kamo iya sa bisan hain sa Dios o ni Satanas. Kon kamo iya ni Satanas ug wala nakasinati sa bag-o nga pagkatawo diha ni Jesu-Kristo, nan, kamo iya aron magamit, malupig, o mapanag-iya ingon sa iyang pagbuot.

4. Pinaagi sa tinguha: Ang ubang mga tawo nangayo ni Satanas ug demonyohanong gahum aron makabuhay sila sa labaw sa kinaiyahan nga mga buhat.

5. Pinaagi sa walay sulod nga balay: Ang mga demonyo nagtagad sa lawas sa tawo nga ilang gipuy-an nga ilang kaugalingong balay (Mateo 12:44). Sa diha nga ang tawo nakaling kawas gikan sa demonyohanong mga gahum ug wala mopuno sa ilang balay diha sa bag-ong pagkatawo nga kasinatian ug sa pagpuno sa Balaang Espiritu, ang pagsulod pag-usab mahi tabo.

6. Pinaagi sa pagtugot: Usahay ang Dios naghatag ug pagtugot sa demonyohanong mga gahum sa pagtuman sa espesyal nga mga katuyoan. Kini makita diha sa pagsulay ingon sa nahitabo ni Job - o silot sa sala - ingon sa panig-ingnan ni Haring Saul.

KINSA ANG MOATUBANG SA DEMONYOHANONG MGA GAHUM?

Ang pag-atubang sa demonyohanong mga gahum dili usa ka butang nga ipasagad ngadto sa propesyonal nga mga ministro. Si Jesus miingon nga ang tanang mga magtotoo adunay abilidad sa pagbuntog sa demonyohanong mga gahum:

Ug kini nga mga ilhanan magauban kanila nga motoo: sa akong ngalan ilang pagahinginlan ang mga yawa ... (Marcos 16:17)

Si Jesus naghatag sa iyang mga sumusunod sa abilidad sa pag-atubang sa demonyohanong mga gahum. Siya una nga mitugyan sa maong gahum ngadto sa mga tinun-an:

Ug sa diha nga siya mitawag ngadto kaniya sa iyang napulo ug duha ka mga tinun-an, siya mihatag kanila sa gahum batok sa mahugawng mga espiritu, aron sila makahingilin kanila, ug makaayo sa tanan nga matang sa sakit ug tanan nga matang sa balatian. (Mateo 10: 1)

Ug gitawag niya ang napulo ug duha, ug nagsugod sa pagsugo kanila sa tinagurha; ug mihatag kanila sa gahum batok sa mga mahugawng espiritu. (Marcos 6: 7)

Siya mitugyan niining sama nga gahum sa tanang magtotoo:

Ug kini nga mga ilhanan magauban kanila nga motoo: sa akong ngalan ilang pagahinginlan ang mga yawa... (Marcos 16:17)

Pagaayohon ninyo ang mga masakiton, pagahinloan ninyo ang mga sanlahon; pagabanhawon ninyo ang mga patay, pagahinginlan ninyo ang mga yawa: sa walay bayad inyong nadawat, sa walay bayad ihatag. (Mateo 10: 8)

Walay Bibliyanhong basihan sa pagtoo sa Dios nga gituyo kining importante nga ministryo nga idili lamang ngadto sa usa ka partikular nga grupo sa mga tawo. Ang layko nga si Felipe gigamit sa Dios sa paghingilin sa dautan nga mga espiritu sa Samaria (Mga Buhat 8). Apan kini wala magpasabot nga ang mga magtotoo kinahanglan magdali sa mga kasinatian sa demonyohanong mga gahum nga walay husto nga pagpangandam, sama sa nadiskobrehan sa mga anak nga lalaki ni Sceva (Buhat 19).

Kini usab importante nga ang mga magtotoo dili mahimong sobrang nagamatikod sa demonyo. Kita wala gitawag aron mohatag ug dakong pagtagad sa mga demonyo. Walay espirituhanong gasa sa "paghingilin sa mga yawa." Apan kamo dili mahadlok sa demonyohanong mga gahum. Sa dihang mag-atubang sa naapektohan sa mga demonyo, kamo kinahanglan nga adunay gahum sa pagdala sa kalingkawasan gikan sa Dios.

PAGMATIKOD SA DEMONYOHANONG PRESENSYA

Sa pagbuntog sa demonyohanong mga gahum importante nga makahimo sa pag-ila sa ilang presensya ug mga taktika. Ang Balaan nga Espiritu naghatag ug espesyal nga espirituhanong gasa alang niini nga katuyoan. Kini nga gasa mao ang gitawag nga "Pag-ila sa mga espiritu" (I Mga Taga Corinto 12:10).

Ang pag-ila nagpasabot sa "pagdiskobre, pagtimbang-timbang, ug sa paghimog kalainan tali sa." Ang gasa sa pag-ila sa mga espiritu makapahimo sa magtotoo sa pag-ila sa mga espiritu nga nagalihok diha sa uban. Kini nagtugot kaniya sa pagdiskobre, pagtimbang-timbang, ug pag-ila sa dautan nga mga espiritu.

Ang gasa sa pag-ila sa mga espiritu importante sa diha nga nagaatubang sa demonyohanong mga gahum. Kini makapahimo kaninyo sa diha nga dayon nga pag-ila kon aduna o walay dautan nga espiritu ang usa ka tawo nga nagalihok pinaagi sa o batok kaniya. Kini magpu gong sa pagpanglimbong sa mga malimbongon o bakakon nga mga espiritu. Ang usa niini nga gasa makahimo sa pag-ila sa dautang mga taktika ug mga motibo sa demonyohanong mga gahum.

Pananglitan, ang pipila sa pagkabungol ug pagkaamang (sumala sa rekord sa Biblia) ang hinungdan usa ka espiritu. Ang ubang mga pagkabungol ug pagkaamang mahimong resulta sa aksidente o sakit. Ang pag-ila makapahimo kaninyo sa pagtino sa hinungdan luyo sa ka himtang nga nagtugot sa piho nga ministryo.

Dili ang tanang mga magtotoo aduna niining espesyal nga gasa. Kon ang magtotoo wala niini nga gasa adunay mga ilhanan sa demonyohanong presensya nga mamatikdan. Sa diha nga miduol ang Sirofenisiahanon nga babaye kang Jesus uban sa apelar nga siya mohingilin sa mahugaw nga espiritu gikan sa iyang anak nga babaye, siya miingon "Ang akong anak nga babaye ginasakit sa yawa "(Mateo 15:22). Giunsa niya sa pagkahibalo niini? Siya nahibalo niini pinaagi sa mga simtomas. Ang pagmatikod mao lamang ang pag-observerbar kon unsay buhaton sa demonyohanong mga espiritu sa tawo.

Ania ang pipila ka mga simtomas sa demonyohanong kalihokan:

Demonyohanong pagsamok maila sa dili kapugngan ug talagsaon nga pag-okupar sa mga demonyo, ni Satanas, ug sa okulto. Ang maong tawo mahimo nga motimpasaw sa okultis mo nga mga buhat, kanunay naghatag ug pasidungog sa tanang butang kang Satanas o mga demonyo, o nagkapuliki sa pagtuon sa mga yawa ug ni Satanas.

Demonyohanong pagpanglupig mailhan sa mosunod nga mga ilhanan:

1. Pisikal nga paggapus: Ang "anak nga babaye ni Abraham" nga gipahigawas sa espiritu sa sakit gigapus sa pisikal. Tan-awa sa Lucas 13: 10-17. Ang laygay nga sakit mahimong demonyohanong pagpanglupig. Ang tanan nga sakit dili tungod sa demonyohanong mga gahum. Ang ubang mga sakit ang hinungdan mao ang paglapas sa balaod sa kinaiyahan, sama sa dili pagkaon sa husto nga paagi o pag-inom sa dili maayo nga tubig. Ang ubang mga sakit maoy pagpanton usab. Usa ka hari sa Biblia nga wala mihatag ug himaya ngadto sa Dios gihampak sa mga ulod sa tinai ug namatay!
2. Pangisip nga pagdaugdaug: Mga kasamok sa hunahuna o panghunahuna sama sa pangisip nga pagsakit, kalibog, pagduha-duha, pagkawala sa panumdoman, ug uban pa. Pagkadili mahimutang, kawalay katakus sa pagpangatarungan o pagpaminaw sa uban, abnormal nga pagkatabian o sobrang pagkahilumon gipakita. Ang tanan nga problema sa pangisip dili gikan ni Satanas. Ang pagkawala sa kadasig, depresyon, ug kalibog mahimo nga ang hinungdan alerdyi sa pipila ka mga pagkaon o sa dili balansi nga kemi-

kal diha sa utok. Ang Dios makahimo sa pag-ayo sa pangisip nga mga problema ug mga balatian nga dili tungod sa demonyohanong mga gahum ingon man usab sa pag dala ug kalingkawasan sa mga hitabo nga tungod sa mga demonyo. Ang pag-amping kinahanglan nga dili iklasipikar nga ang tanan nga klasi sa sakit o pangisip nga mga problema tungod sa demonyohanong mga espiritu. Usahay ang yano nga pagbag-o sa pagkaon o sa estilo sa kinabuhi mowagtang sa problema kon kini tungod sa pisikal nga mga hinungdan.

3. Emosyonal nga mga problema: Kasamok sa mga emosyon nga nagpadayon o nibalik, lakip na ang kasuko, pagdumot, kayugot, kahadlok, pagkasinalikway, kalooy sa kauga lingon, pangabugho, depresyon, kabalaka, kawalay-kasigurohan, pagkaubos, ug etc.
4. Espirituhanong mga problema: Sobrang mga kalisdanan sa pagbuntog sa sala, lakip na ang makasasala nga mga batasan. Pagsalikway sa espirituhanon nga mga solusyon sa mga problema. Bisan unsa nga matang sa sayop nga pagtulon-an o pagpanglingla, lakip na ang pagkaulipon sa mga butang ug sa kulto nga mga literatura.
5. Mga Sirkumstansya: Ang mga demonyo makamugna ug lisud nga mga kahimtang nga makasamok. Ang maong mga kahimtang kasagaran naglakip sa kalibog ug mahimo nga dihadiha dayon mailhan nga demonyohanon tungod kay ang Dios dili mao ang tinubdan sa kalibog (I Mga Taga Corinto 14:33; Santiago 3:16).

Demonyohanong pagpanag-iya maila sa mosunod nga mga ilhanan:

1. Pagpuyo sa mahugaw nga espiritu: Kini gipakita sa nag-unang mga moral nga kahugawan. Kini mahimo nga maglakip sa tinguha sa paglakaw nga walay bisti. Alang sa mga pananglitan tan-awa ang Marcos 5: 2 ug Lucas 8:27.
2. Talagsaon nga pisikal nga kusog: Ang tawo nga nagpakita ug kusog nga labaw sa normal nga kapabilidad. Alang sa mga pananglitan tan-awa ang Marcos 5: 3 ug Lucas 8:29.
3. Pag-ulbo sa kapungot: Kini nga mga pag-ulbo mahimong inubanan sa nagbula nga baba. Tan-awa ang Marcos 9: 14-29 ug Lucas 8: 26-39.
4. Pagbatok sa espirituhanon nga mga butang: Sa mga asoy sa Marcos 6: 7 ug 1: 21-28, ang mga demonyo nakaila kang Jesus dihadiha dayon ug naghangyo kaniya sa pagpa sagad kanila. Ang kahadlok sa ngalan ni Jesus, pag-ampo, ug ang Pulong ug pagpasi pala sa espirituhanon maoy mga simtomas sa pagpanag-iya sa yawa. Sobra nga pagpa sipala, pagbawog sa pisikal nga bahin, o kalit nga kausaban sa pamatasan mahitabo sa diha nga ang espirituhanon nga mga butang mahisgotan.
5. Mga kausaban sa personalidad ug / o sa tingog: Ang tawo nga kasagaran maulawon mahimong agresibo o mapintas. Ang mga lihoc ingon man usab ang panagway mahimong apektado. Ang moral nga kinaiya ug salabutan mahimong mausab. Ang tingog mausab. Tan-awa sa Marcos 5: 9.

6. Nagauban nga pisikal nga mga kasakit: Sa mga kaso sa demonyohanong pagpanag-iya, kini makita dayon ingon nga mga kasakit sa mga pangisip ug sa sistema sa kaugatan. (Mateo 9:33; 12:22; Marcos 5: 4-5). Sila mahimo usab nga maglakip sa kinatibuk-an o pisikal nga pagkaniwang. (Tan-awa sa Marcos 9: 14-29).
7. Sa kaugalingon gipahamtang ang pisikal nga kadaut: Sa Mateo 17: 14-21 mao ang istorya sa anak nga lalaki sa tawo nga milukso sa kalayo. Sa Lucas 8: 26-39 kini nga pagpanag-iya sa demonyo sa tawo naglaslas sa iyang kaugalingon sa mga bato aron sa pagpahamtang sa pisikal nga kadaut.
8. Makalilisang nga kasakit: Lucas 8:28 nag-asoy nga kini nga tawo migawas nga naghi lak tungod sa makalilisang nga sulodnon nga pagsakit tungod sa iyang pagpanag-iya.
9. Pagkainutil alang sa normal nga pagkinabuhi: Kini nga tawo dili mabuhi sa katiling ban apan nagpuyo diha sa mga lubnganan sa mga sementeryo (Lucas 8:27).
10. Pinaagi sa dili-kasulatanhong mga paagi, ang katakus sa pagtagna sa umaabot o sa pagdiskobre sa wala mailhi: Ang babaye sa Buhat 16:16 gikaingon nga gipanag-iya sa espiritu sa pagpanagna.

Ang mosunod usab nagpakita sa demonyohanong pagdaugdaug, pagpanag-iya, o pagsamok:

1. Nakasamok nga imoralidad sama sa kalambigitan sa pornograpiya, pagpanapaw, pakighilawas, paawas sa kinatawo, homoseksuwalidad, ug ubang mga sala sa sekso. Pinugos sa pagkaon, paghikog, kinaugalingong-paghiwa, pagkaamang, ug pagpatay.
2. Pagkaadik sa druga o vino
3. Mga pagpunaw, mga panan-awon, ug mga pagpamalandong nga wala nakatumong sa o gikan sa usa ka matuod nga Dios.
4. Pagkaulipon sa mga emosyon: kahadlok, kabalaka, depresyon, pagdumot, kasuko, pagselos, paglibak, kasina, garbo, kapaitan, pagkanegatibo, pagsaway.

PAGMINISTERYO SA KALINGKAWASAN

Ania ang pipila ka mga sumbanan alang sa pag-alagad sa kalingkawasan sa mga apektado sa demonyohanong mga gahum:

PANGUNANG PAGPANGANDAM SA INYONG KAUGALINGON:

Ang pagtoo moabot pinaagi sa pagpatalinghug sa Pulong sa Dios, ang piho o "Rhema" nga Pulong. Sugdi sa pagtukod sa pagtoo diha sa inyong kaugalingong kasingkasing pinaagi sa pagbasa sa Bag-ong Tugon uban sa bag-o nga kinaiya:

-Bisan unsay giingon ni Jesus sa iyang mga sumusunod nga buhaton, kamo magsugod sa pagbuhat.

- Bisan unsay iyang giingon nga iyang pagabuhaton, laumi nga siya mobuhat niini.
- Kon siya miingon nga kamo makapalingkawas sa mga sinakit ni Satanas, nan laumi nga makakita kamo kanila nga nakalingkawas.
- Kon siya miingon nga hinginlan ang mga yawa, nan buhata kini sa iyang ngalan ug laumi nga sila mosunod kaninyo.

Ayaw panumbalinga ang tanan nga mga pagtulon-an sa tawo ug ang personal nga mga kasinatian nga inyong nasinati. Dawata nga sa Bag-ong Tugon gipasabot gayud kon unsay giingon niini. Dawata kini ingon nga tinuod ug molihok sumala niana. Kamo mga sinugo alang kang Kristo (II Corinto 5:20). Ang usa ka sinugo dili gayud magduhaduha nga ang nasud nga iyang girepresentahan mopaluyo sa iyang Pulong.

Pagpuasa ug pag-ampo sa dili pa kamo moadto sa pag-alagad ug kalingkawasan. Tungod kay ang gahum ug awtoridad alang sa kalingkawasan naggikan sa Dios, mas maayo nga nakasum pay! Ang ubang mga demonyo mogula lamang pinaagi sa pag-ampo ug pagpuasa. Ang Isaias 58 nagtudlo nga ang Dios nagpasidungog sa pagpuasa nga nagtumbok sa pag-alagad sa mga panginahanglan sa uban.

PANGUNANG PAGPANGANDAM SA UBAN:

Bisan kanus-a nga posible, ang usa ka tim sa mga magtotoo kinahanglan nga gamiton sa diha nga nagagapus o nagahingilin sa mga yawa. Si Jesus nagsugo sa iyang mga tinun-an sa tina gurha niini nga ministeryo:

Ug siya mitawag ngadto kaniya sa napulo ug duha, ug nagsugod sa pagsugo kanila sa tinagurha; ug mihatag kanila sa gahum batok sa mga mahugawng espiritu. (Marcos 6: 7)

Kini wala magpasabot nga kamo dili makahimo sa pag-alagad nga mag-inusara sa nademon yohan nga tawo sa diha nga kamo makahibalag kanila, apan adunay kalig-on diha sa panaghiusa sa pag-ampo uban sa laing magtotoo. Tungod kay ang kusog naggikan sa panaghiusa, kadtong mga tawo nga niapil kaninyo sa ministeryo sa kalingkawasan kinahanglan nga sa samang paagi mangandam sa pag-ampo ug pagpuasa.

Sa mga hitabo sa pagdaugdaug ug pagsamok (sama sa depresyon, balatian nga ang hinungdan demonyo, ug uban pa), andama ang tawo nga modawat sa ministeryo. Sila nagkinahanglan sa ilang pagtoo nga matukod sa "Rhema" nga pulong sa Dios mahitungod sa kalingkawasan. (Kini dili mahimo sa kaso sa pagpanag-iya).

Kon kamo nag-awhag sa tawo nga naapektohan sa demonyo nga maampoan sa walay hustong pagtudlo, kini sama sa pagdasig sa mga dili-luwas sa pagdawat kang Jesus ingon nga Manluluwas sa walay paghibalo kon kinsa siya, pag-ila sa ilang mga sala ug panginahanglan sa kaluwasan. Sa diha nga nagapagpakigbahin sa Ebanghelyo, ang usa ka maalamon nga mangangabig ug kalag dili mopugos sa usa ka desisyon sa sobrang pagkadinalian. Adunay pangunang pangalagad nga pagabuhaton. Ang husto nga pahamatngon kinahanglan ihatag.

Ang sama tinuod sa kalingkawasan. Usahay, ang Dios nagapalingkawas nga wala ang maong instruksiyon. Apan sa pag-alagad sa kalingkawasan kamo gusto nga sa hustong paagi moga mit sa matag agianan nga gimando sa Pulong sa Dios aron makita nga ang buluhaton nahu

man. Ang pagtoo maoy usa ka agianan sa paghatud sa nagapalingkawas nga gahum sa Dios ug kini moabot pinaagi sa pagpaminaw sa Pulong sa Dios, mao nga ang pahamaton importante. Si Jesus naghiusa sa pagwali ug pagtudlo uban sa pagpang-ayo ug pagpalingkawas ug iyang gitudloan ang iyang mga sumusunod sa pagbuhat sa ingon usab.

ANG LUGAR SA MINISTERYO:

Ang ministeryo niadtong mga apektado sa demonyohanong mga gahum mahimong atol sa usa ka regular nga bahin sa serbisyo sa simbahan. Ang maong ministeryo dili kinahanglan mabilanggo lamang sa pribado nga mga sesyon. Kini balido nga ministeryo sa simbahan.

Si Jesus nagministeryo sa gipanag-iya sa yawa ingon nga bahin sa usa ka regular nga pag-alagad sa simbahan (Marcos 1: 21-25). Apan bisan pa niana, dili kinahanglan nga maghulat sa usa ka regular nga serbisyo aron moatubang sa demonyohanong mga gahum. Si Jesus nagdala sa kalingkawasan bisan kanus-a ug sa bisan asa sila nahibalag.

ANG PANAHOON SA MINISTERYO:

Sa diha nga kamo andam na sa pag-alagad sa kalingkawasan ...

1. Sugdi uban sa pagsimba ug pagdayeg:

Kita mosulod sa iyang presensya (diin adunay kalingkawasan ug kaayohan) pinaagi sa pag-simba ug pagdayeg. Ang kalingkawasan moabot pinaagi sa pagsimba ug pagdayeg, bisan nga walay ministeryo pinaagi sa pag-ampo tungod kay ang Dios nagpuyo sa mga pagdayeg sa iyang mga katawhan. Sa diha nga kita magdayeg, siya presente aron sa pag-ayo ug paglingkawas.

2. Paghimog usa ka palibot sa pagtoo:

Kamo nagsugod na sa pagbuhat niini sa diha nga nag-alagad kamo sa Pulong sa kalingkawasan, apan kamo usab kinahanglan magbaton ug dugang nga mga lakang sa paghimog usa ka palibot pagtoo. Ang pagkawalay pagtoo nakababag sa pagministeryo ni Jesus sa Nazaret. Usahay si Jesus mopagawas sa mga dili-magtotoo sa diha nga siya nag-alagad (Marcos 5: 35-40). Sa uban nga mga panahon siya nagdala sa mga tawo sa gawas sa ilang balangay (usa ka palibot sa pagkawalay pagtoo) aron makaalagad ngadto kanila (Marcos 8:23). May higayon, ingon nga nangulo ang Dios, kamo kinahanglan mohangyo niadtong nagaantus sa pagkawalay pagtoo, kahadlok, ug uban pa, sa pagbiya.

3. Pag-ampo una:

Pangayo ug kaalam ug pag-ila sa dili pa kamo magsugod sa pag-alagad sa kalingkawasan. Sa panahon sa pag-ampo, ang Dios mopadayag kaninyo ...

-Pulong Sa Kahibalo: Piho nga mga kamatuoran mahitungod sa tawo o kahimtang aron nga kamo makahibalo kon unsaon sa pag-ampo. Ang pulong sa kahibalo mahimong naglakip sa lawom nga pagbati sa pagkahibalo sa o usa ka impresyon sa inyong espiritu, mga hunahuna, mga pulong, o mga pagbati. Ang Pulong sa kahibalo magpadayag kon unsa ang sakit o ngano nga ang tawo aduna niana nga kahimtang.

- Bersikulo Sa Kasulatan: Ang "Rhema" nga Pulong sa Dios alang niana nga kahintang, tawo, o grupo.
- Panan-awon: Mga hulagway sa mga mata sa hunahuna mahitungod sa inyong giministryohan.
- Mga Pulong Sa Pagtoo: Espesyal nga mga pulong sa pagdasig ug sa pagtoo ilabi na sa maong indibiduwal.
- Espesyal Nga Dihog: Usa ka kalit nga pagbuga sa gahum, tingali mabati ingon sa usa ka kagilok, kainit, o labaw sa kinaiyahan nga pagsalig.
- Espesyal Nga Buhat Sa Pagtoo: Kon ang usa ka tawo mobuhat, makalingkawas.

4. Pagpahigayon ug usa ka mubo nga interbyu:

Kini dili gikinahanglan. Kini opsyonal ug angay nga buhaton sumala sa giya sa Ginoo. Ang Dios mohatag kaninyo sa piho nga mga pulong sa kaalam mahitungod sa kahintang sa tawo ug kamo dili na kinahanglan nga manginterbyu pa.

Apan kon ang Dios wala magpadayag ug butang nga labaw sa kinayahan kaninyo, ayaw pagpanuko sa paggamit niini nga interbyu. Si Jesus migamit sa parehong natural ug labaw sa kinaiyahan nga mga paagi. May mga higayon nga iyang nailhan ang mga kahintang sa tawo pinaagi sa Espiritu Santo. Sa ubang mga panahon siya nangutana kanila kon unsa ang ilang gusto ug unsa na ka dugay nga sila gisakit.

Ang interbyu makatabang kaninyo nga makaangkon ug impormasyon aron kamo makaampo sa mas espesipiko. Kini makatabang usab kaninyo sa pagtino kon ang tawo nagkinahanglan sa dugang nga panudlo sa dili pa kamo mag-ampo. Si Jesus kasagaran mibuhay niini. Siya nangutana sa mga tawo ug mga pangutana mahitungod sa ilang pagtoo ug dayon giatubang ang negatibo nga mga pwersa sa pagkawalay pagtoo sa dili pa moministryo. Tun-i ang mosunod nga mga ehemplo:

-Marcos 5: 1-20:	Nangutana sa nademonyohan nga tawo
-Marcos 8: 22-26:	Nangutana sa buta nga tawo
-Marcos 9: 14-27:	Nangutana sa amahan sa bata nga lalaki nga adunay dautan nga espiritu
-Marcos 10: 46-52:	Nangutana sa buta nga si Bartimeo

Pangutan-a ang tawo, "Unsay problema?" Ang pagsulti sa hangyo sa pag-ampo importante. Si Jesus nagpalingkawas sa daghan nga miduol kaniya nga nagapahibalo sa ilang mga panginahanglan. Ang hangyo sa iyang kaugalingon usa ka buhat sa pagtoo nga makapalihok sa mga proseso sa kalingkawasan (Santiago 5: 14-15). Pangayo ug piho nga pahayag. Kamo nagkinahanglan lamang sa mubo nga mga kamatuoran. Kamo wala magkinahanglan sa hingpit nga kasaysayan o sugilanon sa kinabuhi.

Ayaw pagsulay sa pag-analisar sa hunahuna sa impormasyon nga gihatag kaninyo. Ang inyong gimbuhaton mao ang pag-alagad sa kalingkawasan. Ang ubang mga talagsaon nga

mga kaso magkinahanglan ug pagkapribado ug dugang panahon alang sa pagtambag uban sa espirituhanong nga magtatambag. Pagbaton ug Kristohanong mga magtatambag nga anaa alang niini nga katuyoan.

Pangutan-a ang mga tawo nga ampoan sa, "Nagatoo ba kamo nga si Jesus makapalingkawas kaninyo?" Kon sila motubag nga positibo, dayon mangutana, "Motoo ba kamo nga si Jesus mobuhat niini karon?" Kon ang tubag "dili" ngadto sa bisan hain niini nga mga pangutana, dugang nga instruksyon gikan sa Pulong sa Dios ang gikinahanglan.

Kon kamo nagaalagad sa dakong panon sa katawhan, kamo dili makahimo sa pagpakigsulti sa matag tawo. Ang Dios mopadayag kaninyo sa piho nga mga kahintang sa demonyoha nong hinungdan sa mga tawo diha sa katiguman o mahimong mogiya kaninyo sa pag-ampo sa piho nga mga pag-ampo alang sa mga indibiduwal.

Kon kamo nagaalagad ug kalingkawasan sa panon sa katawhan, mas labing maayo nga mo bansay sa uban sa pag-alagad uban kaninyo kay sa kamo lang ang nagabuhat sa tanan nga mga pag-alagad sa inyong kaugalingon. Ang sugo ni Jesus mao nga kini nga mga ilhanan mosunod KANILA nga motoo. Ang buhat sa pagpangalagad pinaagi sa lawas, dili lang usa o duha ka mga nag-inusarang mga magtotoo o mga ebangelista.

5. Pagtino sa problema:

Gamita ang impormasyon gikan sa interbyu ug ang kaalam nga gihatag sa Dios kaninyo sa pagtino kon ang problema anaa sa:

-Espirituhanong hawanan: Mga problema nga may kalabutan sa sala. Kini nagki nahanglan sa ministeryo sa espirituhanong pagpang-ayo (kaluwasan, paghinulsol ug kapasayloan sa sala).

-Pisikal nga hawanan: Nilawas nga sakit tungod sa demonyohanong mga espiritu sa sakit.

-Emosyonal nga hawanan: Mga problema mahitungod sa kabalaka, kahadlok, ka suko, kalagot, kayugot, sala, pagduhaduha, kapakyasan, pangabugho, kahakog, kali bog, kahigawad, pagkahingpit sa enerhiya sa unod, dili mapinasayloon, ug nangagi nga mga sitawasyon.

Kini kasagaran gitawag sa "Sulodnon nga kaayohan," apan ang pulong giabusohan sa pipila ka mga tawo. Dili na gikinahanglan nga mobalik sa pagsubay-subay sa tanan nga mga kamatuoran ug mosinati sa orihinal nga mga emosyon. Dili na gikinahanglan nga mogahin ug mga semana, bulan, o tuig aron makabawi sa maong kahadlok. Kon buhaton ninyo kini, kamo nagapaningkamot sa pag-ayo sa daan nga tawo imbis nga nagatabang kanila nga mahimong bag-o nga binuhat diha kang Kristo.

Ang mga problema sa emosyonal nga hawanan sagad may kalabutan sa katilingbanon nga hawanan sa kinabuhi sa usa ka tawo. Sila epekto ug resulta gikan sa pamilya ug sa katilingbanon nga mga relasyon. Ang kalingkawasan moabot pinaagi sa pag-ila sa problema, pagpangayo ug pasaylo, ug sa pagpasaylo sa uban nga mga partido nga nalambigit.

Ang labing dako nga babag sa emosyonal nga kaayohan kasagaran mao ang pagpasaylo, nan ang emosyonal nga kaayohan naglakip sa pag-ayo sa katilingbanong mga relasyon.

Kita gitawag nga mahimong mga ministro sa pagpasig-uli (II Mga Taga Corinto 5: 18-21). Ang mga tawo kinahanglan nga makig-uli sa Dios ug sa tawo, ug kini mao ang dapit diin ang emosyonal, pangisip, o sulodnon nga kaayohan moabot. Ang tanan nga susama na nga mga titulo alang sa sama nga matang sa kaayohan.

Kita gitawag aron mahimong mga ministro sa pagpasig-uli (2 Corinto 5: 18-21). Ang pagpasig-uli naglakip sa parehong Dios ug sa tawo, ug kini diin ang emosyonal, pangisip, o pang-sulod nga kaayohan moabot (tanang susama nga mga titulo alang sa mao gihapong butang).

Kamo tingali kinahanglan motudlo sa tawo sa pagpasaylo. Kini dili:

- Nagbaliwala sa sayop sa uban nga ilang nahimo ("Sila anaa sa daghan kagip-ot").
- Nagalimod nga kita unang nasakitan.
- Nagadawat uban sa pagbiya kung unsa ang gibuhath kaninyo.
- Nagahulat sa panahon nga maayo ang kasakit.

Ang tinuod nga pagpasaylo moabot pinaagi sa:

-Pag-ila kon unsa ang gibuhath kaninyo nga sayop, ang resulta sa makasasala nga mga tawo mao ang makasasala nga kalibutan. .

-Pagsugid sa kasakit ngadto sa Dios ug sa paghangyo kaniya sa pag-ayo kaninyo sa makadaut nga mga emosyon (nga mao ang kasilag, kapaitan, ug uban pa). Kamo dili malimot sa kamatuoran sa insidente apan ang inyong gikinahanglan mao ang kaayohan alang sa sayop nga emosyon nga may kalabutan niini.

-Pangayoa sa Dios nga motabang kaninyo sa pagpasaylo sa uban nga nalambigit, unya sa pagpasaylo kanila ingon nga si Kristo mipasaylo kaninyo. Ilha nga ang Dios miha tag sa kapasayloan kaninyo samtang kamo mopasaylo sa uban: "Pasayloa kami sa among kalapasan INGON nga kami mipasaylo niadtong nakalapas batok kanamo." Ang tawo kinahanglan nga mopasaylo sa ilang mga kaugalingon (sala sa ilang kaugalingon nga sayop nga binuhatan) ug siguradong kinahanglan nga mag-ampo alang sa emosyonal nga pag-ayo.

-Ilha ang sala nga maoy hinungdan sa sayop ug sa makasasala nga mga emosyon, isugid kini sa Dios, ug maghinulsol. Hangyoa siya sa pagpasaylo sa inyong mga sala ug sa pag-ayo sa inyong mga emosyon.

-Hibaloi nga sa diha nga ang Dios mopasaylo, Siya molimot (siya mosalikway sa atong mga sala sama sa gilay-on sa sidlakan gikan sa kasadpan).

-Angkona ang 1 Juan 1: 8-9 ug Roma 8: 1.

-Pinaagi sa buhat sa inyong kaugalingong kabubut-on, ipagawas ang inyong kaugalingon gikan sa pagkahinukman sa silot. Kontrolaha ang umaabot nga sulondan sa hunahuna pinaagi sa pagsalikway sa "kawang nga mga paghandu raw" ug "paghikalimot sa mga butang nga nangagi."

-Pangisip nga hawanan: Mga problema nga gumikan sa negatibo nga panghunahuna, mga ataki ni Satanas sa hunahuna, kakulang sa pangutok. Hinumdumi: Tungod kay ang tawo trinidad nga binuhat, ang mga problema sa usa ka hawanan makaapekto sa tibook nga tawo. Samtang kamo mag-alagad, dumalaha ang tibook nga pagkatawo, dili lang sa usa ka dapit. Ang tawo lawas, kalag, ug espiritu. Ang pagkahingpit nagpa sabot sa pagdumala niining tanan.

6. Pagtino kon kini mao ang panahon sa pag-ampo:

Tinoa kon o dili kini mao ang panahon nga mag-ampo sa pag-ampo sa kalingkawasan. Sa ka daghanan sa mga hitabo kamo mag-ampo, apan sa pipila ka mga hitabo ayaw katingala kon naggiya ang Ginoo kaninyo nga dili mag-ampo o sa paglangan sa pag-ampo.

Si Jesus naglangan sa pag-ayo sa anak nga babaye sa taga Sirofinisia nga babaye ug ni Laza ro. Siya walay daghang gibuhat sa Nazaret tungod sa pagkawalay pagtoo. Ang Ginoo usab mogiya kaninyo sa paglangan hangtud nga ang dugang nga nga panudlo ihatag. Ang tawo mahimo nga moatubang sa usa ka problema sa sala, nagkinahanglan ug labaw pa nga panudlo sa kalingkawasan, ug uban pa.

7. Pag-ampo sa pag-ampo sa kalingkawasan:

Mag-ampo sa pag-ampo sa kalingkawasan nga nagtumbok sa piho nga problema sa impluwensiya sa demonyo nga inyong naila. Kamo wala magdani sa Dios sa pagpalingkawas pinaagi sa inyong mga pag-ampo. Sama sa kaluwasan nga anaa na, ang mao usab tinuod sa kalingkawasan. Sama nga ang kaluwasan gipasukad sa kondisyon sa pagtoo, sa ingon niana mao man ang kalingkawasan. Ang Dios gusto nga mopalingkawas, ingon nga siya gusto nga moluwas.

Bisan tuod nga ang gahum sa Dios usahay presente sa espesyal nga paagi alang sa kalingkawasan (Lucas 5:17), kamo mahimo gihapon nga mag-ampo nga walay espesyal nga dihog tungod kay si Jesus nagsugo kaninyo sa pagbuhat sa ingon sumala sa iyang gisulti kaninyo sa pagpakaylap sa Ebanghelyo.

Gamita ang uban sa pagtabang kaninyo sa pag-alagad kon kamo anaa sa grupo. Adunay pagpadaghan sa espirituhanong mga gahum sa diha nga mas daghang mga tawo ang naga-ampo (Mateo 18:19). Ang ministeryo sa Lawas nagpabugnaw sa mga indibiduwal nga na kasinati na sa kalampusan sa kalingkawasan ug niadtong nidawat niini sa paghatag sa himaya ngadto sa tawo.

Si Jesus nagtudlo nga una inyong gapuson ang kaaway, dayon kamo makagamit sa gahum ibabaw kaniya:

Kun unsaon man sa pagsulod sa balay sa usa ka kusgan nga tawo, aron sa pag-agaw sa iyang mga butang, gawas kon iya unang gapuson ang kusgan? Ug unya iyang pagakawatan ang iyang balay. (Mateo 12:29)

Kon ang demonyohanong gahum nagabugkos sa pagpanlupig gikan sa gawas, pag-ampo alang sa ilang mga salipdanan nga pagabadbaran ug ang ilang mga gahum pagagapuson. Pananglitan, gibuhian ni Jesus ang babaye diha sa sinagoga gikan sa espiritu sa sakit. Siya wala gipanag-iya, apan gidaugdaug. Ang paghingilin wala kinahanglana.

Sa mga hitabo nga adunay pagpanag-iya sa yawa, kamo adunay awtoridad sa paghingilin sa mga yawa sa ngalan ni Jesus. Kini dili awtoridad sa inyong kaugalingon nga gahum o abilidad, apan sa iyang ngalan. Importante ang paggamit sa ngalan ni Jesus sa pag-ampo sa diha nga kamo nagahingilin sa mga yawa.

Ang pagtoo, pagpuasa, ug pag-ampo gikinahanglan sa paghingilin sa mga yawa. (Basaha ang asoy diha sa Mateo 17: 14-21). Kini mao ang hinungdan ngano nga ang pangunang pagpa ngandam gidasig niini nga mga dapit. Ang Pulong sa Dios sa (Efeso 5:17; Hebreohanon 4:12) ; ang dugo ni Jesus (Pinadayag 12:11); ug ang pagpuno sa gahum sa Espiritu Santo (Mga Buchat 1: 8; 2:38) mao ang mga himan alang sa kalingkawasan nga gihatag sa Dios kaninyo.

Ang pagsinggit ug pagsiyagit sa mga demonyo wala kinahanglana. Ang inyong awtoridad sa ngalan ni Jesus maoy hinungdan sa ilang paggula, dili ang gidak-on sa inyong tingog sa panahon sa pag-ampo. Kanunay did-i ang demonyo nga makasulod pagbalik. Kini mao ang importante nga bahin sa kalingkawasan nga pag-ampo:

Sa dihang nakita ni Jesus nga ang mga tawo mingdugok kaniya, gibadlong niya ang mahugawng espiritu, nga nag-ingon ngadto kaniya, Ikaw amang ug bungol nga espiritu, ako nagsugo kanimo gumula ka gikan kaniya, ug dili ka na magsulod kaniya. (Marcos 9:25)

Ayaw paggahin ug panahon sa pagpakigsulti sa yawa, kini magpakita sa iyang kaugalingon pinaagi sa gipamulong nga mga pulong. Si Jesus mibadlong sa demonyo ug misulti kanila nga mohilum (Lucas 4: 34-35). Hinumdumi nga sa bisan unsa nga panag-istoryahanay sa mga demonyo delikado tungod kay sila bakakon nga mga espiritu.

Ang Balaan nga Espiritu mogiya kaninyo sa pag-ampo sa kalingkawasan, apan kon kamo bag-o niini nga pagpangalagad ania ang sampol sa pag-ampo nga sulondan sa pagtuon:

"Sa ngalan ni Jesu-Kristo ug basi sa awtoridad sa iyang gahum, sa iyang Pulong, sa iyang dugo, ug sa Balaang Espiritu ... "

... Kini naglig-on sa basihan sa gahum alang sa kalingkawasan ...

"... Ako maggapus kaninyo ...."

... Si Jesus nagtudlo sa paggapus una sa kusgan nga tawo sa dili pa mosulay sa paghingilin kaniya ...

"... ug ako nagsugo kaninyo ..."

... Ang pagpangalagad sa kalingkawasan maoy pag-ampo sa awtoridad, dili sa pagpangamuyo. Kamo makahimo sa pagsulti sa hilom, apan kamo kinahanglan gayud nga adunay awtoridad ibabaw sa mga pwersa sa dautan sa ngalan ni Jesus. Tan-awa ang mga mata sa tawo nga direkta samtang kamo mosulti.

"... ang espiritu sa _____" o "... ikaw nga mahugawng espiritu ni Satanas ..."

... Kon ang espiritu naila pinaagi sa espirituhanon o natural nga pag-ila, nan nganli kini sa piho; kon dili, sa kinatibuk-an.

"... sa pagbiya ...."

... Kini mao ang paghingilin nga proseso ...

"... sa walay pagdaut sa _____ (ngalan sa tawo nga gipahigawas), o bisan kinsa niini nga balay, ug sa walay pagmugna sa kasaba o kasamok "

... Usahay ang yawa mosulay sa pagdaut sa tawo o sa paghimo sa kasamok.

"Ako nagdili kanimo sa pagsulod pagbalik niini nga tawo ..."

... Hinumdumi nga si Jesus migamit niini nga sugo ...

"... ug akong gibadbaran ang Balaan nga Espiritu sa pagpuno sa tawo uban sa paghinlo, pagpahigawas nga gahum sa dugo ni Jesus. "

... Kita gisultihan sa paghubad ingon man sa paggapus. Kon kamo nakaila sa piho nga espiritu nga namuhat, hubari ang kaatbang nga espiritu. Pananglitan, gapusa ang espiritu sa garbo ug hubari ang espiritu sa pagpaubos.

Ayaw paghimo ug pasundayag sa maong ministeryo ug mosulay sa pagdani sa mga panon sa katawhan uban niini. Sa dihang nakita ni Jesus ang mga buhat sa yawa sa pagdani sa panon sa katawhan, siya dihadhiha dayon mipahunong sa buhat nga gipahigayon sa espiritu nga dautan ug gihinginlan:

Sa dihang nakita ni Jesus nga ang mga tawo mingdugok kaniya, gibadlong niya ang mahugawng espiritu, nga nag-ingon ngadto kaniya, Ikaw amang ug bungol nga espiritu, ako nagsugo kanimo gumula ka gikan kaniya, ug dili ka na mag sulod kaniya. (Marcos 9:25)

Ayaw pagsulay sa paghingilin sa yawa ngadto sa impyerno. Si Jesus ug ang iyang mga tinunan wala nagbuhat niini. Kita adunay awtoridad lamang sa paggapus, paghubad, ug paghingilin. Adunay nakatakda nga panahon alang sa katapusang paghukom sa mga demonyo sa umaa bot. Ang mga demonyo miingon kang Jesus:

... Unsay labot namo kanimo, Jesus, nga Anak sa Dios? Mianhi ba ikaw dinhi sa pagpaantus kanamo sa DILI PA PANAHOON? (Mateo 8:29)

Ang pag-ampo niadtong mga apektado sa mga demonyo himoon sa pagpandong o walay pagpandong sa mga kamot. Si Jesus migamit sa pagpandong sa mga kamot sa pag-alagad sa ba baye nga gidaugdaug sa espiritu sa sakit sa Lucas 13: 11-13. Sa ubang mga hitabo, wala niya ipandong ang mga kamot apan sa yano misulti ngadto sa mga demonyo (Lucas 9:42).

8. Pagdayeg sa Dios alang sa tubag:

Sundi ang pag-ampo sa pagdayeg sa Dios alang sa kalingkawasan. Hinumdumi nga sa Bibliyanhong panig-ingnan sa napulo ka mga sanlahon, ang tanan nangaayo apan usa lamang ang mibalik sa pagdayeg sa nag-ayo. Pagdayeg sa Dios pinaagi sa pagtoo ug dili sa pagtan-aw. Kamo nagbuhat unsay giingon sa Pulong sa Dios nga pagabuhaton. Toohi nga iyang gibuhay unsay giingon nga iyang pagabuhaton. Pasalamat siya alang niini.

PAG-ILA SA MGA ILHANAN SA KALINGKAWASAN:

Sa mga hitabo sa demonyohanong pagpanag-iya, usahay ang mga demonyo mogula nga ma kigbisog, sama sa pagsinggit o pagpalup-og sa tawo diha sa salog. Sa diha nga ang mga demonyo mobiya (bisan sa pagpanag-iya o pagpanglupig), adunay usa ka pagbati sa pagkagawasan, kalipay, sama sa pagwagtang sa kabug-aton.

PAGHATAG UG PAGSUNOD NGA PAG-ATIMAN:

Human sa pagkalingkawas, kadtong mga gipanag-iya sa mga demonyo kinahanglan magampo sa pagsugid, paghinulsol, ug pagsalikway sa bisan unsang mga sala o mga kalambigitan nga may kalabutan sa demonyohanong mga kalihokan. Kung ang tawo adunay bisan unsang okulto nga mga butang (sama pananglitan sa mga larawan, mga butang sa barang, pagpangungo nga kagamitan, ug uban pa), kini kinahanglan laglagon.

Ang dugang pagsunod nga pag-atiman mahinungdanon kaayo alang sa mga gipalingkawas gikan sa demonyohanong pagpanag-iya. Sa diha nga ang demonyo mahinglan, siya mangita ug laing lawas nga magamit. Si Jesus nagtudlo nga ang pagbiya sa daotan nga mga espiritu nagbilin sa walay sulod nga dapit. Adunay kakuyaw nga ang demonyo mobalik sa iyang kanhi nga biktima nga uban sa mas grabi pa nga mga espiritu:

Sa diha nga ang espiritu nga mahugaw makagula gikan sa tawo, siya magalakaw sa mga dapit nga mamala, nga nagapangita sa kapahulayan; ug walay nakaplagan, siya nagaingon, mobalik hinoon ako sa akong balay diin ako migula.

Ug sa nahiabot siya, iyang nakaplagan kini nga sinilhigan na ug maayo nang pagkahimutang.

**Ug unya milakaw siya ug nagdala ug laing pito ka mga espiritu nga labi pang daotan kay sa iyang kaugalingon; ug sila misulod ug mipuyo didto; ug ang ulahing kahimtang niadtong tawhana mas labi pang mangil-ad kay sa una.
(Lucas 11: 24-26)**

Sa diha nga ang usa ka demonyo gihinglan kini dili mahimutang ug dili kontento kung anaa sa gawas sa lawas sa tawo. Pinaagi lamang sa pagpuyo ug pagkontrolar sa kinabuhi sa tawo nga ang demonyo makatuman sa daotan nga mga katuyoan ni Satanas. Kini mao ang hinungdan nga ang paghingilin sa demonyo dili igo. Ang espirituhanon nga balay kinahanglan mapuno sa bag-ong pagkatawo nga kasinatian ug ang pagpapuno sa Balaang Espiritu. Ang pagsunod sa pagtambag ug pagpangalagad gikinahanglan. Ang tawo kinahanglan nga mapuno sa Pulong sa Dios ug sa pag-ampo ug mahimong kabahin sa komunidad sa mga magtotoo.

Kadtong nakasinati sa kalingkawasan gikan sa gahum sa demonyo kinahanglan usab awha gon nga mohatag sa ilang mga pagpamatuod. Si Jesus misulti sa giyawaan sa Gadara:

... Pauli ka sa imong balay ngadto sa imong mga kahigalaan, ug suginli sila kon unsa ka dako nga mga butang ang gibuhat sa Ginoo alang kanimo, ug unsa ang iyang kalooy kanimo.

Ug milakaw siya ug misugod sa pagmantala sa Decapolis kong unsang mga dagkong butang ang gibuhat ni Jesus alang kaniya; ug nahitingala ang tanan. (Marcos 5: 19-20)

PANALIPOD GIKAN SA DEMONYOHANONG MGA GAHUM

Adunay piho nga mga pamaagi aron mapanalipdan ang inyong kaugalingon gikan sa mga kalihokan sa gahum sa demonyo. Ang pinaka mahinungdanon nga panalipod mao ang pagdawat kang Jesu-Kristo ingon nga manluluwas tungod kay ang mga demonyo dili makaangkon sa tinuod nga natawo pag-usab nga magtotoo. Bantayi ang inyong kaugalingon gikan sa sala, kay pinaagi sa sala kamo "naghatag ug dapit sa Yawa." Kamo sa tinuoray naghatag ug higa yon alang kaniya sa paggamit sa demonyohanong mga kalihokan sa pagdaugdaug batok kaninyo.

Pagpapuno sa Balaang Espiritu. Ang mga espiritu sa demonyo ug ang espiritu sa Dios dili makapuyo sa parehong espirituhanong sudlanan.

Likayi ang sobra nga interes sa mga demonyo. Dili sayop ang pagtuon kung unsa ang gisulti sa Pulong sa Dios kanila, o mga kurso sama niining usa nga gibasi sa Pulong sa Dios. Apan ayaw pagbasa sa sekular nga libro, pagtambong sa mga tigom, ug uban pa, aron makat-on ug dugang mahitungod sa mga demonyo. Likayi ang bisan unsang kontak sa okulto. Ayaw pag konsulta sa mga barangan, shamanismo, astrolohiya, horoscopyo, kard, panghimalad, o mga dahon sa tsaa nga mga magbabasa. Ayaw pag-alagad sa bakak nga mga dios o pagtugot sa mga diosdios sa pagsulod sa inyong balay:

Ang mga linilok nga larawan sa ilang mga dios pagasunogon mo sa kalayo; dili ka magtinguha sa salapi ug bulawan nga anaa kanila, ni kuhaon kini alang sa inyong kaugalingon, kay tingali unya nga kamo malit-agan niini; KAY KINI DULUMTANAN SA GINOO NGA INYONG DIOS.

Dili kamo usab magdala ug dulumtanan (linilok nga larawan) sa inyong balay, aron dili kamo matinunglo sama niini; apan dumtan ug kasilagan mo kini, kay kini usa ka butang nga tinunglo. (Deuteronomio 7: 25-26 Amplified Version)

Importante nga kontrolahon ang inyong hunahuna, inyong dila, ug pilia ang inyong mga kaubanan. Kini usab importante nga makaangkon sa kadaugan ibabaw sa kalibutan ug sa unod ug maglunsad ug depensa ug opensibang pakiggubat batok sa mga gahum sa demonyo.

KINAUGALINGONG EKSAMEN

1. Isulat ang sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.

---

2. Unsa ang tulo ka dagkong matang sa mga demonyo nga nag-ataki sa lawas, kalag, ug espiritu sa tawo?

---

3. Unsa ang bili sa gasa sa pag-ila sa pagsagubang sa mga gahum sa demonyo?

---

4. Unsa ang gipasabot sa pagpanag-iya sa demonyo?

---

5. Unsa ang mga kinaiya nga mahimong ipakita sa tawo nga gipanag-iya sa demonyo?

---

6. Unsay buot ipasabot sa pagsamok sa mga demonyo?

---

7. Unsa ang mga kinaiya sa tawo nga gisamok sa demonyo?

---

8. Unsa ang gipasabot sa pagpanglupig sa mga demonyo?

---

9. Unsa ang mga kinaiya sa tawong gilupigan sa demonyo?

---

10. Itingob ang mga sumbanan sa Kasulatan nga gihatag niini nga leksyon alang sa pag buntog sa mga gahum sa demonyo.

(Ang mga tubag sa eksamen gihatag sa katapusan nga kapitulo niini nga manwal.)

ALANG SA DUGANG PAGTUON

1. Gikan sa 3,774 nga mga bersikulo sa upat ka Ebanghelyo, ang 484 espesipikong nag-asoy sa pag-ayo sa pisikal ug pangisip nga mga sakit ug pagkabanhaw sa mga patay. Sa Marcos, 209 ka bersikulo gikan sa 666 ang may kalabutan sa mga milagro ni Jesus. Sa 1,257 nga bersikulo sa mga Ebanghelyo, 484 (38.5porsyento) gipahinungod sa paghulagway sa kaayohan sa pagpang-ayo nga mga milagro. Gamita ang mosunod nga latid aron magtuon mahitungod sa pagpang-ayo nga ministeryo ni Jesus:

I. Ang katuyoan ni Jesus:

A. Si Jesus mianhi aron sa pagsulti sa mga pulong sa Dios:

...Wala akoy ginabuhat sa akong kaugalingon, apan sama sa gitudlo kanako sa akong Amahan, gisulti ko kining mga butanga... (Juan 8:28)

B. Si Jesus mianhi aron pagbuhat sa buhat ug kabubut-on sa Dios:

Kay ako nanaug gikan sa langit, dili sa pagbuhat sa akong kaugalingong kabubut-on, kondili sa kabubut-on kaniya nga nagpadala kanako. (Juan 6:38)

Kinahanglan ako magbuhat sa mga buluhaton kaniya nga nagpadala kanako, samtang adlawan pa: ang gabii moabot, nga walay tawo nga makahimo sa pagbuhat. (Juan 9: 4)

... Ang akong kalan-on mao ang pagbuhat sa kabubut-on sa nagsugo kanako, ug ang paghingpit sa iyang buhat. (Juan 4:34)

C. Kini mao ang mga katuyoan:

... Tungod niini nga katuyoan gipadayag ang Anak sa Dios, aron iyang malaglag ang mga buhat sa Yawa. (1 Juan 3: 8)

... Ang mao nga mga buhat nagapamatuod usab kanako, nga ang Amahan nagsugo kanako. (Juan 5:36)

D. Ang pagkamapuanguon mao ang makapadasig nga pagbati:

Pananglitan tan-awa ang Mateo 9: 36; 12: 9-13; 14: 14; 18:27; 20: 29-34; 29:34; Marcos 1:41; 3: 1-5; 5:19; Lucas 6: 6-10; 7: 12-15; 10:33; 14: 1-6; ug Juan 11: 38-44.

Ang ubang mga emosyon nga gipadayag ni Jesus sa pagpang-ayo mao ang kaguol, kasuko, panghupaw, ug paghilak. Ang pagkamapuanguon susama sa kalooy. Ang iyang mga kalooy gipaabot ngadto sa tanang mga kaliwatan ug molahutay sa kahangturan. . . Kini mao ang paagi nga kita makaila sa Dios ug motubag sa samang paagi sa sakit karon.

Kamo makadawat ug kalooy pinaagi sa pagpakita niini: Bulahan ang mga maloloy-on, kay sila makadawat ug kalooy.

Ang mga mata ni Jehova nagadalagan ngadto-nganhi sa tibook yuta aron sa pagpakita sa iyang kaugalingon nga makusganon alang kanila nga may kasingkasing nga hingpit alang kaniya. (2 Cronicas 16: 9)

E. Ang mga buhat nga nahimo ni Jesus nakapahimuot sa Amahan:

. . . Kay akong ginabuhat kanunay ang makapahimuot kaniya. . (Juan 8:29)

II. Mga reperensiya diin giayo ni Jesus silang tanan:

- Buhat 10:38
- Lucas 4:40; 6: 17-19
- Lucas 9:11
- Mateo 12:15
- Mateo 4: 23-25
- Mateo 9: 6,35
- Mateo 10: 1; 14: 14,34-36

III. Katapusang mga pulong ni Jesus:

Ang iyang katapusan nga mga pulong naglakip sa Sugo sa pagwali ug pagtud lo sa Ebanghelyo sa Gingharian ug sa pagpadayag sa gahum niini pinaagi sa pagpang-ayo ug paghingilin sa mga demonyo (Marcos 16:18).

IV. Piho nga mga sakit nga giayo ni Jesus:

- Patol
- Panghupong
- Bungol ug amang
- Dili makalihok o paralisis
- Gitalinug-an
- Nademonyohan
- Nikuyos nga mga kamot (kahiwi o paralisis)
- Pagkabuta
- Mga sakit
- Naputol nga dalunggan
- Pagbanhaw sa mga patay sa tulo ka mga hugna
- Pungkol (naputulan; Ang Marcos 9:43 tin-aw nga nagpakita sa limbong nga nawala - usa ka mamugnaon milagro)

V. Nagkalainlaing mga paagi nga gigamit

A. Usahay gitawag ni Jesus ang masakiton sa iyang kaugalingon, Marcos 3: 1-6

- B. Sa uban nga mga higayon, ilang gitawag siya:
1. Sulugoon sa Centurion: Mateo 8: 5-13; Lucas 7: 1-10
  2. Anak nga babaye ni Jairo: Mateo 9: 18-19; 23-26
- C. Siya midumala sa tibook nga pagkatawo:
1. Pagpasaylo sa sala uban sa pagpang-ayo.
  2. Ang mga tawo makadawat sa pisikal nga kaayohan nga mas sayon kay sa kahingpitan: Lucas 8: 26-39
  3. Usahay giayo niya una, dayon gipasaylo ang sala: Lucas 17: 9; Juan 5:14
  4. Sa uban nga mga higayon iyang gipasaylo una ang mga sala, dayon giayo: Marcos 2: 1-12
- D. Usahay ang pagpang-ayo nahitabo nga walay pagtoo sa bahin sa tawong masakiton (sa labing minus gihingalan):
- Lazaro: Juan 11: 1-44
  - Ang dalunggan ni Malcus: Lucas 22: 50-51
  - Giyawaan sa Gadara: Marcos 5: 1-20
  - Bungol ug amang nga tawo: Marcos 7: 32-35
  - Ugangan nga babaye ni Pedro: Lucas 4: 38-39
  - Anak nga lalaki sa babayeng balo: Lucas 7: 12-15
  - Ang tawong nikuyos ang kamot, Marcos 3: 1-5
  - Tawong buta: Juan 9: 1-7
  - Anak nga babaye ni Abraham: Lucas 13: 10-13
  - Ang anak nga lalaki sa halangdong tawo, Juan 4: 46-50
  - Sulugoon sa Centurion: Mateo 8: 5-13
  - Anak nga babaye sa taga Sirofenisia: Mateo 15: 21-28
  - Anak nga babaye ni Jairo: Marcos 5: 35-43
- E. Usahay ang mga kaayohan mahitabo tungod sa pagtoo sa usa ka tawo:
- Duha ka buta nga mga tawo: Mateo 9: 27-31
  - Sanlahon: Mateo 8: 2-4; 20: 29-34; Marcos 1: 40-44
  - Napulo ka mga sanlahon: Lucas 17: 11-19
  - Duha ka buta nga tawo: Mateo 20: 29-34
  - Buta nga si Bartimeo: Marcos 10: 46-52; Lucas 18: 35-43
  - Babayeng gitalinug-an: Mateo 9: 20-22; Marcos 5: 25-34; Lucas 8: 43-48
- F. Usahay ang pagpang-ayo mahitabo tungod sa pagtoo sa uban:
- Sulugoon sa Centurion: Mateo 8: 5-13
  - Ang anak sa halangdon nga tawo: Juan 4: 46-53
  - Ang upat nga nagdala sa tawong paralisado: Mateo 9: 1-8; Marcos 2: 1-12; Lucas 5: 17-26
  - Anak nga babaye sa taga Sirofenisia: Mateo 15: 21-28
  - Amang nga giyawaan: Mateo 9: 32-33
  - Buta / amang, giyawaan: Mateo 12: 22-23

- Ang anak nga babaye ni Jairo: Marcos 5: 35-43
- Bungol ug amang nga tawo: Marcos 7:32
- Buta nga tawo: Marcos 8: 22-26

G. Siya migamit sa nagkalainlain nga paagi:

1. Usahay siya nagsulti sa Pulong sa pahayag lamang:
  - Anak nga babaye ni Abraham: Lucas 13: 10-13
  - Ang anak nga lalaki sa halangdon nga tawo: Juan 4: 46-50
  - Buta nga si Bartimeo: Marcos 10: 46-52
  - Ang duha ka buta nga tawo: Mateo 9: 27-31
  - Sulugoon sa Centurion: Mateo 8: 5-13
2. Usahay iyang gisulti ang Pulong sa sugo:
  - Ang tawong paralitiko, Lucas 5: 17-26
  - Ang anak nga babaye ni Jairo: Marcos 5: 22-24, 35-43
3. Iyang gihiusa ang sugo ug hikap:
  - Ang sanlahon: Mateo 8: 2-4
  - Ang duha ka buta nga tawo: Mateo 9: 27-31
  - Ungangan nga babaye ni Pedro: Lucas 1: 38-39
  - Bungol ug amang nga tawo: Lucas 7: 32-35
  - Ang anak nga lalaki sa balong babaye: Lucas 7: 12-15
  - Anak nga babaye ni Abraham: Lucas 13: 10-13
4. Siya nag-ampo:
  - Ungangan nga babaye ni Pedro: Lucas 4: 38-39
  - Ang bungol ug amang nga tawo: Marcos 7: 32-35
  - Ang anak sa Babayeng Balo: Lucas 7: 12-15
  - Lazaro: Juan 11: 38-44
  - Ang tawo nga may nikuyos nga kamot: Marcos 3: 1-5

H. Dugang sa personal nga kontak, Siya miayo gikan sa halayo:

- Ang sulugoon sa Centurion: Mateo 8: 5-13
- Ang anak nga lalaki sa halangdong tawo, Juan 4: 46-50
- Anak nga babaye sa taga Sirofenisia: Mateo 15: 21-28

I. Siya kanunay misugo sa mga masakiton sa pagbuhat sa usa ka butang ingon nga kabahin sa pagpang-ayo proseso:

1. Ang tawo nga may kamot nga nikuyos: Ituy-od kini: Lucas 6: 6-11
2. Paralitikong tawo sa Betesda: Bangon, dad-a ang imong higdaan ug luakaw: Juan 5: 1-9
3. Halangdon nga tawo nga adunay anak nga masakiton: Lumakaw ka. . . Juan 4: 46-54
4. Napulo ka mga sanglahon: Pakita ngadto sa pari: Lucas 17: 11-19
5. Ang buta nga tawo: Panghugas sa linaw sa Siloam: Juan 9: 7

J. Siya nagministeryo ug pagpang-ayo sa publiko (mga grupo, sinagoga) ug pribado nga kahimtang, indibidwal nga kontak).

K. Siya migamit ug dili kasagaran nga materyal nga mga butang:

1. Luwa
2. Lapok
3. Mga tudlo diha sa mga igdulungog
4. Laylayan sa iyang bisti
5. Panghugas sa tubig

L. Usahay ang mga masakiton mihikap kaniya:

- Marcos 5: 23-24
- Lucas 6: 17-19
- Marcos 3:10
- Marcos 6:56

M. Usahay iyang gihikap ang masakiton:

1. Duha ka buta nga mga tawo: Mateo 9: 27-31
2. Mga katawhan sa nagkalainlaing mga sakit: Lucas 4:40
3. Sanlahon: Lucas 5:13
4. Babaye nga adunay espiritu sa sakit: Lucas 13: 10-13

N. Pagsunod nga mga instruksiyon managlahi. Pananglitan, ang ugangan ni Pedro mibangon gikan sa iyang higdaanan ug nangalagad niadtong anaa sa balay. Si Jesus mitawag sa anak nga babaye ni Jairo nga ministryohan ug pagkaon nga ihatag kaniya.

O. Ang mga pagpang-ayo ni Jesus nahitabo sa:

- Sa sulod ug sa palibot sa mga balay
- Sa gawas nga mga tigom: Sa kadalanan, daplin sa mga linaw, mga bakilid, mga sakayan
- Mga pagbangotan
- Mga lubnganan
- Sa templo
- Sa panahon sa pagpangaon
- Sa dalan sa ubang mga destinasyon
- Sa mga tanaman

P. Adunay nagkalainlaing mga tubag sa mga milagro ug mga pagpang-ayo:

- Pagkahingangha
- Kahadlok sa Dios
- Kontrobersiya
- Pagsalikway sa mga lider sa pamilya ug sa relihiyon
- Mga demonyong nanagsinggit
- Kasuko
- Pagkainila
- Paghimaya sa Dios
- Pagpangutana "Unsa ba kini?"
- Diskusyon (parehong taho ug hulongihong)
- Kaluwasan sa panimalay

Gamita ang mosunod nga giya aron matun-an sa detalye ang mga pagpang-ayo ni Jesus:

Indibiduwal nga Pagpang-ayo

Mga Impluwensya Sa Demonyo nga Piho nga Nailhan

- Bakol nga babaye: Lucas 13: 10-17
- Tawo sa mahugaw nga espiritu sa Sinagoga, Marcos 1: 23-28; Lucas 4: 31-37
- Giyawaan sa Gadara: Mateo 8: 28-32; Marcos 5: 1-13; Lucas 8: 26-33
- Babayeng Gitalinug-an: Mateo 9: 20-23; Marcos 5: 25-34; Lucas 8: 43-48
- Anak nga babaye sa taga Sirofenisia: Mateo 15: 21-28; Marcos 7: 24-30
- Bata nga adunay espiritu nga dautan: Mateo 17: 14-21; Marcos 9: 14-29; Lucas 9: 37-45
- Amang nga giyawaan: Mateo 9: 32-33
- Buta ug amang nga giyawaan: Mateo 12: 22-30; Marcos 3: 22-27; Lucas 11: 14-26

Ang uban pang mga panghitabo: Dugang pa sa mga piho nga engkwentro ni Jesus, ang Biblia naghimo sa kinatibuk-ang mga pakisayran sa iyang pagministeryo sa mga naapektuhan sa mga gahum sa demonyo.

- Sa mosunod nga mga paghisgot ang pulong nga "giayo" gigamit sa paghulagway kung giun sa ni Jesus pagdumala ang mga demonyo: Mateo 4:24; Lucas 6:18
- Sa mosunod nga mga pakisayran ang pulong nga "gihinginlan" gigamit sa paghulagway sa iyang estratihiya: Marcos 1: 32-34,39; 6:13
- Lucas 4:41 sa yano nagtala lamang nga ang mga yawa "migawas." Ang Lucas 7:21 nag-ingon nga iyang "giayo" sila. Ang Mateo 8:16 nagrekord nga siya "mipagula kanila pinaagi sa iyang pulong."
- Marcos 16: 9 ug Lucas 8: 2-3 nag-ingon nga si Jesus mipagula sa pito ka mga yawa gikan kang Maria Magdalena.
- Sa dakong mga panon sa katawhan, si Jesus wala motugot sa mga yawa sa pagsulti, Marcos 1: 32-34

Indibiduwal nga Pagpang-ayo: Walay Piho nga Impluwensya sa Demonyo nga Gihisgutan

- Ugangan nga babaye ni Pedro: Mateo 8: 14-15; Marcos 1: 30-31; Lucas 4: 38-39
- Sanlahon: Mateo 8: 2-4; Marcos 1: 40-42; Lucas 5: 12-13
- Paralitiko: Mateo 9: 1-8,35; Marcos 2: 1-12; Lucas 5: 17-26
- Tawo nga adunay nikuyos nga kamot: Mateo 12: 9-13; Marcos 3: 1-5; Lucas 6: 6-11
- Anak nga babaye ni Jairo: Mateo 9: 18-19; 23-26; Marcos 5: 22-24, 35-42; Lucas 8: 41-42, 49-56
- Bungol ug amang nga tawo: Marcos 7: 32-37
- Buta nga tawo nga Betsaida: Marcos 8: 22-26

- Buta nga si Bartimeo: Mateo 20: 30-34; Marcos 10: 46-52; Lucas 18: 35-43
- Ang sulugoon sa Centurion: Mateo 8: 5-13; Lucas 7: 1-10
- Duha ka buta nga tawo: Mateo 9: 27-30
- Anak nga lalaki sa Babayeng Balo: Lucas 7: 11-15
- Tawong nanghupong: Lucas 14: 1-6
- Napulo nga mga sanlahon: Lucas 17: 11-19
- Ang igdulungog sa sulugoon: Lucas 22: 49-51
- Anak nga lalaki sa Halangdon nga Tawo: Juan 4: 46-53
- Bakol: Juan 5: 1-47
- Tawo nga natawo nga buta: Juan 9: 1-14
- Babayeng nasakpan sa pagpanapaw: Juan 8: 1-11
- Ang makasasala nga babaye: Lucas 7: 36-50

Mga Pagpang-ayo Sa Dakong Panon Sa Mga Tawo

- Ang buta ug bakol sa templo: Mateo 21:14
- Daghan sa Galilea: Mateo 4: 23-24; Marcos 3: 7-12; Lucas 6: 17-19
- Ang mga panon sa katawhan diha sa pultahan ni Pedro: Mateo 8: 16-17; Marcos 1: 32-34; Lucas 4: 40-41
- Daghang mga demonyo: Marcos 1:39
- Mga panon human sa pag-ayo sa sanlahon: Lucas 5: 14-16
- Nagkalainlaing nga mga tawo: Lucas 13:32
- Panon sa katawhan: Mateo 9:35; 12: 15-21; Marcos 3: 10-11
- Pagsunod nga mga pangutana ni Juan Bautista: Mateo 11: 2-6; Lucas 7: 18-23
- Sa wala pa ang pagpakaon sa 5,000: Mateo 14: 13-14; Lucas 9:11
- Genesaret: Mateo 14: 34-36; Marcos 6: 53-56
- Sa wala pa ang pagpakaon sa 4,000: Mateo 15: 29-31
- Mga panon sa katawhan sa unahan sa Jordan: Mateo 19: 1-2
- Ang buta ug bakol sa templo: Mateo 21:14
- Ang ubang adunay sakit sa Nazareth: Mateo 13: 53-58; Marcos 6: 1-6

Kinatibuk-ang Mga Pahayag Bahin Kang Jesus Ingon Nga Mananambal

- Pag-ayo sa tanan nga matang sa sakit ug mga balatian: Mateo 4:23; 9: 35-36
- Pag-ayo sa tanan nga mihikap kaniya: Marcos 6:56
- Pag-ayo sa tanan nga gilupigan sa Yawa: Juan 10:38
- Daghan pa nga mga butang - daghan kaayo nga ang kalibutan dili makapugong kanila kon kining tanan nahisulat: Juan 20: 30-31

2. Pagkat-on ug dugang mahitungod sa pagpang-ayo ug pagpalingkawas pinaagi sa pagtuon sa pagpangalagad sa mga tinun-an:

**Ang mga tinun-an parehong gisugo ug gipadala ni Jesus sa pagpang-ayo nga minister-
yo.**

	Mateo	Marcos	Lucas	Buhat
-Pagpadala sa 12	10: 1-42		6: 7-13 9: 1-6	
-Pagpadala sa 70			10: 1-24	
-Gahum sa pagbugkos ug sa paghubad	16: 17-19			
-Katapusan nga sugo	28: 16-20	16: 14-20	24: 44-53	1: 1-11

Sila nakasinati ug kapakyasan : Mateo 17: 14-21; Marcos 9: 14-29; Lucas 9: 37-45

Sila nakasinati sa nalangan nga kaayohan : si Epafrodito (Mga Taga-Filipos 2: 25-30);
Timoteo (1 Timoteo 5:23); Si Trofimo (2 Corinto 8: 18-22)

**Ang mga tinun-an malampuson nga midumala sa sama nga matang sa mga suliran nga
nabatonan ni Jesus:**

Panghitabo	Mga Buhat Ni Pedro	Mga Buhat Ni Pablo
Pag-ayo sa bakol	Sa Ganghaan Mga Buhat 3: 1	Sa Listra Mga Buhat 14: 8
Pag-ayo sa naglubog sa banig	Aeneas: nagahigda na 8 ka tuig: Mga Buhat 9:32	Amahan ni Publio sa Gihilantan: Mga Buhat 28: 7
Talagsaong mga punto sa paghikap	Anino Mga Buhat 5:12	Mga panyo / apron Mga Buhat 19:11
Mga panon sa katawhan Nangaayo	Mga Buhat 5:16	Mga Buhat 28: 9
Mga patay nabanhaw	Mga Buhat 9:36	Mga Buhat 20: 7

Sila nagdumala sa mosunod nga mga kondisyon:

	Mga Buhat
-Hilnat ug kalibag dugo	Amahan ni Plubio 28: 8
-Pagkabuta	Pablo 9: 8
-Kadaut sa Ulo (patay)	Eutico 20: 9
-Makamatay nga mga sakit	Tabita 9:37
-Paralisis	Eneas 9:33
-Pagkabakol	Daghang mga bakol 3: 2; 8: 7; 14; 8
-Pagpanag-iya sa demonyo	Filipos 16: 16-40
-Pinaakan sa bitin	Pablo 28: 3-6

Sila nangalagad sa pagpang-ayo sa parehong indibiduwal ug grupo nga basihan sama sa gibuhay ni Jesus.

Indibiduwal nga mga Pagpang-ayo

Hitabo	Mga Buhat	Matang
-Pag-ayo sa bakol nga makililimos	3: 1-4; 22	Pisikal
-Mga mata ni Pablo	9: 10-19; 22: 10-21	Pisikal
-Pedro nag-ayo kang Eneas	9: 32-35	Pisikal
-Pedro nag-ayo kang Dorcas (Tabitha)	9: 36-43	Pagbanhaw sa mga patay
-Piang nga tawo sa Listra	14: 8-18	Pisikal
-Pablo nagbanhaw sa Listra	14: 19-20	Pisikal
-Ulipon nga babaye sa Filipos	16: 16-40	Nademonyohan
-Eutico	20: 7-12	Pagbanhaw sa mga Patay
-Pinaakan sa bitin ni Pablo	28: 3-6	Pisikal
-Ang amahan ni Publio	28: 8-9	Pisikal

Masa nga mga pagpang-ayo

Hitabo	Mga Buhat
-Daghang mga kahibulongan ug mga ilhanan	2: 42-47
-Pag-ampo alang sa pagsalig ug pag-ayo nga mga ilhanan	4: 23-31
-Daghan ang nag-ayo sa Jerusalem	5: 12-16
-Si Esteban naghimo sa daghang mga milagro	6: 8-15
-Si Felipe nag-ayo ug daghan sa Samaria	8: 5-25
-Si Pablo ug Bernabe namuhay uban sa mga ilhanan ug mga katingalahan	14: 3
-Si Pablo nag-ayo sa masakiton sa Efeso	19: 11-12
-Masakiton nga mga tawo naayo sa Malta	28: 8-9

Ang mga tinun-an mibuhay sa gisugo kanila nga pagabuhaton, ug gilauman nga buhaton ni Jesus kon unsa ang iyang gisaad nga pagabuhaton. (Mga Buhat 3: 4-7; 8: 4-8; 28: 3-6). Ang mga tinun-an nakasabot sa ilang gahum ug awtoridad sa pag-ayo dili sa ilang kaugalingon apan gikan ni Kristo, Mga Buhat 3: 4-7; 9: 17-18. Ang pag-ampo kabahin sa pagpang-ayo nga pagpangalagad: Mga Buhat 4: 23-31; 9: 40-41; 28: 8; Santiago 5:16. Adunay parehong mapangamoyoon ug espirituhanong pagpang-ayo nga mga paagi sa "pag-ampo": Mga Buhat 3: 4-7; Santiago 5: 14-16. Sama ni Jesus, ang mga tinun-an nakasinati ug paglutos tungod sa ilang pagpang-ayo nga pagpangalagad, Mga Buhat 4: 3,29; 5: 17-18; 6: 9-15

Ang ubang mga reaksyon sa ilang ministeryo, natala sa Mga Buhat, naglakip sa:

-Dako nga kalipay: 8: 5-25

- Kahadlok: 2:43
- Pagdugang ngadto sa simbahan: 2: 42-47; 5:14
- Kahingangha ug katingala: 3: 10-11
- Pagbangon sa mga bantugan nga mga pangulo (Pablo): 9: 10-19
- Pag-ebanghelyo: 4: 4; 8: 5-25; 9: 35-43
- Pagsunod sa ministryo: 9:35
- Ang Pulong sa Dios napamatud-an: 14: 3
- Paghimaya sa Dios: 4:21
- Pagpamatuod sa pangalagad ug sa mga tawo, bisan pa nga sila walay kahibalo ug walay kasayuran: 4:13
- Pamatuod batok sa pakiglantugi nga walay ikasukol: 4: 14-16
- Pagwagtang sa mga salamangkero: 8: 5-25
- Pangmasa nga ministryo ngadto sa dagkong mga panon sa katawhan: 5:16; 28: 8-9
- Nalihis nga pagsimba ug pagdayeg nga kinahanglang tul-iron: 14: 8-18; 3: 12-13
- Oportunidad sa pagwali sa Pulong ngadto sa mga nag-unang lider: Mga kapitulo 3, 4, ug 7

Walay piho nga paagi sa pagpang-ayo. Sila migamit sa:

- Pagpandong sa mga kamot: Mga Buhat 5:12; 14: 3; 19:11; 28: 8
- Pulong nga inubanan sa pagpandong sa mga kamot: Bakol nga tawo (Mga Buhat 3:110); Mga mata ni Pablo (Mga Buhat 9: 17-19)
- Mga pulong nga inubanan sa pag-alsa sa kamot: Bakol nga tawo (Mga Buhat 3: 1-42); Mga mata ni Pablo (Mga Buhat 9: 36-43)
- Pagsulti sa Pulong (sugo sa awtoridad): Ulipon nga babaye (Mga Buhat 16:18); Bakol sa Listra (Mga Buhat 14:10)
- Pag-ampo: Mga mata ni Pablo (Mga Buhat 9: 36-43); ang amahan ni Publio (Mga Buhat 28: 8-9)
- Mga bisti sa pag-ampo: Mga Buhat 19: 11-12
- Anino: Mga Buhat 5: 12-16
- Paggakos: Mga Buhat 19:12
- Paglikos: Mga Buhat 14: 19-20
- Walay paagi. . . Nagpadayon nga panalipod: Mga Buhat 14: 19-20
- Mga pulong ug sugo sa paglihok: Eneas (Mga Buhat 9: 33-34); Bakol nga tawo (Mga Buhat 3)

Ang ilang rason sa pag-atubang sa masakiton nagkalainlain:

Tubag sa usa ka Hangyo:

- Sa usa ka tawong masakiton nga bakol, Mga Buhat 3: 2
- Mga higala: Tabita: Mga Buhat 9:38

Tubag sa usa ka Panginahanglan:

- Anas ang paralisado: Mga Buhat 9:33
- Eutico: Mga Buhat 20:10
- Ang amahan ni Publio: Mga Buhat 28: 8
- Ang masakiton sa Malta: Mga Buhat 28: 9

Tubag sa Pagtoo:

-Bakol sa Listra: Mga Buhat 14: 9

Reaksiyon sa pagsamok:

-Ulipon nga babaye sa Filipos: Mga Buhat 16:18

Pagsaksi sa Ebanghelyo:

-Ang tanan nga pagpang-ayo miresulta niini, apan sa piho gihisgotan sa Mga Buhat 8: 5-7.

Usahay. . .

-Ang masakiton adunay inisyatibo: bakol nga tawo sa ganghaan sa templo, Buhat 3: 3

-Mga higala adunay inisyatibo: Tabita, Buhat 9:38

-Ang apostol adunay inisyatibo:

-Pedro:	Eneas sa Lidia;	Buhat 9:34
-Pablo:	Bakol sa Listra:	Buhat 14: 9
-Pablo:	Ulipon nga babaye sa Filipos:	Buhat 16:18
-Pablo:	Eutico:	Buhat 20:10
-Pablo:	Ang amahan ni Publio:	Buhat 28: 8

Gamita ang mosunod nga mga pakisayran aron ipadayon ang inyong pagtuon sa pagminister yo sa mga tinun-an sa pagpang-ayo ug pagpalingkawas:

Tagsa-tagsa nga pagpang-ayo diha sa libro sa Mga Buhat

Pag-ayo Sa Bakol Nga Makililimos: 3: 1-4: 22

Tawo nga giayo: Bakol nga tawo nga milingkod sa ganghaan sa templo nagpakilimos.

Sa unsang kondisyon: Pagkabakol, sukad sa pagkatawo.

Mga tawong nagministeryo: Pedro ug si Juan

Mubong mga sulat:

Mga Mata Ni Pablo: 9: 10-19; 22: 11-13

Tawo nga giayo: Si Pablo

Sa unsang kondisyon: Mga mata nga gibutaan sa himaya sa Ginoo.

Tawong nagministeryo: Ananias, nga miadto kaniya ingon nga resulta sa panan-awon ug sa direkta nga sugo sa Ginoo.

Mubong mga sulat:

Si Pedro Nag-ayo Kang Eneas: 9: 32-35

Tawo nga giayo: Eneas

Sa unsang kondisyon: Siya naglubog sa banig sa walo ka tuig nga paralitiko (paralisis).

Tawong nagministeryo: Si Pablo

Mubong mga sulat:

Si Pedro Nag-ayo Kang Dorcas: 9: 36-43

Tawo nga giayo: Dorcas (Tabita).
Sa unsang kondisyon: Siya namatay sa wala mailhi nga sakit.
Tawong nagministeryo: Pedro
Mubong mga sulat:

Bakol Nga Tawo Sa Listra: 14: 8-18

Tawo nga giayo: Usa ka tawo kansang ngalan wala kita hatagi.
Sa unsang kondisyon: Walay umoy sa iyang mga tiil, bakol gikan sa pagkatawo. Siya wala pa gayud makalakaw.
Tawong nagministeryo: Si Pablo
Mubong mga sulat:

Si Pablo Nagbanhaw Sa Listra: 14: 19-20

Tawo nga giayo: Si Pablo
Sa unsang kondisyon: Si Pablo gibato sa iyang mga kaaway ug gibiyaaan nga patay.
Tawong nagministeryo: Ang mga tinun-an
Mubong mga sulat:

Ulipon Nga Batang Babaye Sa Filipos: 16: 16-40

Tawo nga giayo: Usa ka batang babaye kansang ngalan wala kita hatagi.
Sa unsang kondisyon: Demonyohanong pagpanag-iya. Siya adunay usa ka espiritu sa pagpanag-an, ug gigamit alang sa ganansya sa pagpanagna sa iyang mga agalon.
Tawong nagministeryo: Si Pablo
Mubong mga sulat:

Eutico: 20: 7-12

Tawo nga giayo: Usa ka batan-ong lalaki nga ginganlan si Eutico.
Sa unsang kondisyon: Siya nahulog gikan sa ibabaw nga bintana samtang si Pablo nag wali ug gisakwat nga patay.
Tawong nagministeryo: Si Pablo
Mubong mga sulat:

Ang Pinaakan Sa Bitin Ni Pablo: 28: 3-6

Tawo nga giayo: Si Pablo
Sa unsang kondisyon: Makalanag nga pinaakan sa bitin
Tawong nagministeryo: Wala
Mubong mga sulat:

Amahan ni Publio: 28: 8

Tawo nga giayo: Ang amahan ni Publio, usa ka pangulo sa isla sa Malta.
Sa Unsang kondisyon: Hilanat ug kalibag dugo.
Tawo nga Nagministeryo: Si Pablo
Mubong mga sulat:

Grupo Nga Pagpang-ayo Sa Libro Sa Mga Buhat

- Daghang mga katingalahan ug mga ilhanan: 2: 42-47
- Pag-ampo alang sa pagsalig ug pag-ayo nga mga ilhanan: 4: 23-31
- Daghang nangaayo sa Jerusalem: 5: 12-16
- Si Esteban nagbuhat sa daghang mga milagro: 6: 8-15
- Si Felipe nag-ayo sa kadaghanan didto sa Samaria: 8: 5-8
- Si Pablo ug si Barnabas namuhat sa mga ilhanan ug mga katingalahan: 14: 3
- Pablo nagaayo sa masakiton sa Efeso: 19: 11-12
- Mga tawong masakiton giayo sa Malta: 28: 8-9

PASIUNA SA IKATULONG BAHIN

"Samtang Kamo Atua Didto"

Kini nga seksyon sa "*Sama Sa Levadurang Pag-ebanghelyo*" nagpunting sa sumbanan nga gipadayag sa Bag-ong Tugon nga Simbahan kung unsay buhaton samtang kamo atua didto. Kini naghangyo nga ang pag-ebanghelyo dili kompleto gawas kon ang usa ka iglesia natanom sa usa ka grupo sa mga bag-ong magtotoo.

Sa matag dapit sa Bag-ong Tugon diin ang pag-ebanghelyo gipahigayon, ang lokal nga Iglesia miresulta. Ang mga Apostoles nagtanom ug bag-ong simbahan samtang sila atua didto sa dili pa moadto sa sunod nga komunidad aron magsangyaw. Ang "pagtanom ug Simbahan" usa ka termino nga gigamit sa paghulagway sa proseso sa pagsugod ug bag-ong simbahan. Kini nga termino gigamit tungod kay ang usa nagtanom ug bag-ong iglesia sama nga ang usa ka mag-uuma nagtanom ug binhi sa natural nga kalibutan. Diha sa tabunok nga yuta, ang binhi maggama sa usa ka bag-ong tanom nga sama sa "inahan" nga tanom diin ang binhi naggi kan.

Ang pulog nga "pagpananom" gigamit tungod kay dili igo nga mag-organisar lamang sa usa ka iglesia nga dili angayan sa lokal nga kultura. Dili igo nga makit-an lang ang usa ka iglesia ug ibilin kini nga nakigbisog. Kini kinahanglang itanom, nga nagpasabot nga kini nakagamot, nagtubo, ug nagapadayon sa espirituhanong liyok sa kinabuhi.

Ang pag-ebanghelyo nga walay pagtukod sa lokal nga mga iglesia sama sa pagpanganak sa mga bata dinhi sa kalibutan ug wala nangangkon sa mga responsibilidad alang sa ilang sunod nga pag-atiman. Ang tawo dili angay isipon nga naebanghelyo hangtud nga sila mahimong nagalihok nga bahin sa usa ka panagtigom sa lokal nga iglesia. Aron mahimo kini, kinahanglan gayud nga adunay usa ka lokal nga simbahan. Ang usa ka lugar kinahanglan dili pagaisipon nga naebanghelyo hangtud nga ang iglesia matanom.

Niini nga seksyon inyong pagatun-an ang modelo sa Bag-ong Tugon nga Simbahan ug magkat-on sa mga prinsipyo sa pagtanom ug simbahan, pagtubo, ug paglambo. Ang mosunod nga Harvestime International Institute nga mga kurso nagtumbok sa nagkalainlain nga mga aspeto sa pagtanom sa Simbahan Alang sa usa ka hingpit nga pagtuon sa hilisgutan kamo kinahanglan nga makakuha niini nga mga kurso:

Ang Mga Metodo Sa Pagpadaghan nagpatin-aw kon unsaon pagpadaghan ang espirituhang mga kapanguhaan ug pagpalapad sa bag-ong simbahan pinaagi sa pangsulod, pagpalapad, pagpadako, ug pagsumpay nga pagtubo.

Bibliyehong Pagdumala Nga Mga Prinsipyo mogiya kaninyo sa pagpili ug pagpalambo sa mga lider sa simbahan.

Ang Makakahimtangang Pagtuki makatabang kaninyo sa pagtino sa mga lugar nga masanogon sa Ebanghelyo ug andam na sa pag-ebanghelyo ug pagtanom ug simbahan.

Pagdumala Pinaagi Sa Mga Tumong magtudlo kaninyo kon unsaon pag-ila ang katuyoan sa lokal nga kapunungan, paghimo ug mga plano, ug pag-organisar sa simbahan.

Pagpalihok nga mga Metodo makatabang kaninyo sa pagpalihok sa mga miyembro, paghagit kanila nga moalagad sa dapit sa ilang espirituhanong mga gasa.

Sama Sa Levadurang Pag-ebanghelyo nagpakita sa pagtanom sa simbahan ingon nga tumong sa pag-ebanghelyo.

KAPITULO 20

PAGTANOM UG SIMBAHAN: ANG MODELO

MGA TUMONG:

Sa pagkahuman niini nga kapitulo kamo makahimo sa:

- Pagsulat sa sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.
- Pagpatin-aw sa pulong nga "iglesia."
- Pag-ila sa ulo sa iglesia.
- Pag-ila sa lawas sa iglesia.
- Pag-ila sa mga lider sa iglesia.
- Pagtingob sa misyon sa iglesia.
- Pag-ila sa modelo nga iglesia sa Bag-ong Tugon.

SAG-ULOHONG BERSIKULO:

Ug nahimo kamong panig-ingnan sa tanang mga nanagtoo sa Macedonia ug sa Acaya.

Kay gikan kaninyo milanog ang pulong sa Ginoo dili lamang sa Macedonia ug sa Acaya, kondili sa tanan nga dapit sa inyong pagtoo sa Dios nasangyaw, sa pagka agi nga kami wala na kinahanglana sa pagsulti sa bisan unsa.
(1 Tesalonica 1: 7-8)

PASIUNA

Ang sugo ni Jesus mao ang pag-adto sa tanang kanasuran uban sa Ebanghelyo, magsugod sa Jerusalem ug Judea ug magpalapad sa Samaria ug sa tanang nasud sa kalibutan. Si Jesus nag sugo usab, "Samtang kamo manglakaw ayoha ang mga masakiton, hinginli ang mga demon yo. . ."

Apan dugang niining duha ka responsibilidad, atong makita ang ikatulong bahin sa pag-ebang helyo nga migitib sa Bag-ong Tugon. Bisan asa nga ang mga magtotoo mingadto, samtang sila atua didto sila nagtanom ug mga simbahan nga makahimo sa pag-amuma sa bag-ong mga kinabig ngadto sa pagkahamtong. Kini mao ang una sa tulo ka mga leksyon sa pagtanom ug simbahan. Kini nga kapitulo nagtagad sa Simbahan sa Bag-ong Tugon isip usa ka panig-ing nan nga mahimo ninyong kat-onon sa pagsugod sa mga simbahan. Ang sunod nga leksyon nagtutok sa Bibliyanhong paagi sa pagpananom ug simbahan, ug ang Kapitulo 22 nagpatin-aw kon sa unsang paagi ang simbahan modaghan.

ANG BAG-ONG TUGON NGA MODELO

Ang "modelo" usa ka panig-ingnan nga gidisenyo aron sundogon. Ang rekord sa unang sim bahan sa mga panahon sa Bag-ong Tugon gipreserbar aron makahatag ug modelo alang sa sunod nga pagpananom sa mga simbahan.

ANG KATIN-AWAN SA IGLESIA:

Ang pulong nga "iglesia" nagpasabot sa "usa ka panagtigom sa katawhan nga iya sa Ginoo" o "ang mga tinawag". Ang tinuod nga iglesia dili mga tinukod o mga organisasyon. Kini mao ang tanang natawo pag-usab nga mga magtoto, mga tawo kinsa gitawag nga "buhi nga mga bato" sa I Pedro 1: 5. Ang pulong "iglesia" gigamit usab alang sa lokal nga panagtigom sa mga indibiduwal nga kabahin sa mas dako, pangtibook-kalibutan nga Lawas ni Kristo.

ANG ULO SA IGLESIA:

Si Jesus mao ang ulo sa iglesia. Ang Dios miingon nga siya adunay. . .

. . . Gibutang ang tanang mga butang sa ilalum sa iyang mga tiil, ug gihatag siya aron mahimong ulo ibabaw sa tanang mga butang sa iglesia.

Nga mao ang iyang lawas, ang kahingpitan kaniya nga nagapuno sa tanan diha sa tanan. (Efeso 1: 22-23)

Ang iglesia gitukod sa bato nga si Jesu-Kristo ug ibabaw sa pundasyon sa "mas ubos nga mga bato" nga gibutang sa unang mga apostoles ug mga propeta.

ANG LAWAS SA IGLESIA:

Ang tanan nga natawo pag-usab nga mga magtotoo kabahin sa Lawas ni Kristo. Kita mao ang katawhan nga pinaagi niini ang Dios nagtuman sa iyang buhat sa kalibutan. Ang iglesia gihulagway nga usa ka lawas tungod kay kini naglihok nga sama sa lawas sa tawo. Ang ma tag miyembro adunay espirituhanong gasa alang sa ministeryo ug espesyal nga katuyoan sa plano sa Dios, maingon nga ang matag bahin sa tawhanong lawas adunay talagsaon nga gim buhaton (1 Corinto 12).

Ang lawas sa tawo usa lang sa daghang pasumbingay sa Bag-ong Tugon nga gigamit sa pag hulagway sa Simbahan. Ang usa ka "pasumbingay" usa ka pulong o hugpong sa mga pulong nga naggamit sa usa ka butang aron makahulagway sa lain. Tan-awa ang "Dugang Pagtuon " nga seksyon niini nga leksyon alang sa dugang nga mga pasumbingay sa Bag-ong Tugon nga naghulagway sa iglesia.

ANG MGA LIDER SA IGLESIA:

Ang Dios nagpahimutang ug mga pangulo nga adunay espesyal nga mga gasa sa iglesia. Kini naglakip sa mga apostoles, mga propeta, mga ebanghelista, mga pastor, ug mga magtutudlo (Efeso 4: 11-16). Ang ilang katuyoan mao ang pagsangkap sa mga magtotoo alang sa buhat sa pagpangalagad. Sila mihimo niini pinaagi sa pagtabang kanila sa pagdiskobre ug paggamit sa ilang espirituhanong mga gasa. Ang mga anciano ug mga diacono nag-alagad usab sa sim bahan sa praktikal nga mga dapit sa pagpangalagad. Tan-awa ang Tito 1 ug 1 Timoteo 3.

ANG MISYON SA IGLESIA:

Ang misyon sa iglesia mao ang pagtuman sa katuyoan ug plano sa Dios nga gihulagway sa

Efeso 1: 9-11 ug 3: 10-11. Ang talaan sa Bag-ong Tugon nagpadayag nga ang tanan nga mga kalihokan sa iglesia nagsugod sa duha ka mga kinatibuk-ang hugna:

-Ang una mao ang pag-ebanghelyo: Ang mga magtotoo kanunay nga puliki sa pagwali ug pagtudlo sa Ebanghelyo, nagabautismo sa bag-ong mga kinabig, nagagiya kanila sa pagsinati sa bautismo sa Balaang Espiritu, pagpang-ayo, pagpalingkawas, ug paghingilin sa mga demonyo.

-Ang ikaduha mao ang pagpalig-on: Ang pagpalig-on nagpasabot sa pagtukod. Ang mga magtotoo magtanom ug mga simbahan aron makatudlo ug makaamuma sa bag-ong mga kinabig hangtud nga sila makaabot sa pagkahamtong ingon nga mga tinunan.

Adunay unom ka yawi nga prinsipyo nga makita sa pagtuon sa misyon sa simbahan sa Bag-ong Tugon:

Una: Sila mao ang responsable sa pagdala sa Ebanghelyo ngadto sa ilang kaugalingong komunidad, nasud, ug kalibutan. Ang iglesia nagpresentar ni Jesus ngadto sa kalibutan ingon nga Ginoo ug Manluluwas. Sila nangulo sa mga tawo sa hustong relasyon uban ni Jesus aron sila makasinati sa kaluwasan ug bag-ong kinabuhi.

Ikaduha: Ang Ebanghelyo giwali ngadto sa mga dili-luwas diin sila. Ang mga apostoles wala mag-abang ug tigumanan o magpahiluna sa ilang kaugalingon sa mga bilding. Sila nagkita sa mga sawang sa templo, mga balay, o mga lawak sa itaas (Mga Buhat 2:46 ug 5:42). Sila nagwali sa parehong pangmasang pag-ebanghelyo ug personal nga pag-ebanghelyo.

Ikatulo: Ang Ebanghelyo giwali ingon nga kaluwasan pinaagi ni Jesus, dili usa ka sistema sa relihiyosong pagtoo o seremonyas. Kini gipasukad sa Biblia, si Kristo ang sentro, pangina hanglan ang kalabutan, ug gahum ang gipasundayag.

Ikaupat: Ang mga hamtong maoy gipuntirya tungod kay sa dihang ang mga hamtong mada la ngadto kang Kristo, ang ilang mga anak usab madala. Niining paagiha ang tibook nga mga pamilya mahimong mga magtotoo. (Tan-awa ang mga asoy sa pagkakabig ni Cornelio sa Mga Buhat 10; ang magbalantay sa bilanggoan sa Filipos sa Mga Buhat 16: 31-33; Si Lydia sa Mga Buhat 16: 14-15; Stephanas sa 1 Mga Taga Corinto 1:16; Onesiforo sa 2 Timoteo 1:16; ug Filemon sa Filemon 2.)

Ikalima: Ang bag-ong mga magtotoo gisagol sa kinabuhi sa lokal nga iglesia. Sila gitudloan ug giamuma sa pag-ampo ug gipauban sa ubang mga sakop sa lawas (Mga Buhat 2:42). Ang mga magtotoo natukod diha sa mga doktrina, mga prinsipyo, ug mga paagi sa Kristohanong pagkinabuhi. Sila gitudloan sa "pagtuman sa tanang mga butang" nga gitudlo ni Jesus.

Ika-unom: Ang iglesia gipaila ug gipadala ang mga tinawag aron modala sa Ebanghelyo ngadto sa uban nga mga lugar (Mga Buhat 13: 1-3).

PANIG-INGNAN SA TESALONICA

Ang iglesia sa Tesalonica naghulagway sa modelo sa pag-ebanghelyo ug pagpalig-on nga mao ang kinaiya sa mga iglesia sa Bag-ong Tugon. Si Pablo misulat kanila nga nag-ingon. . .

Tungod kay ang among Maayong Balita miabot kaninyo dili lamang sa mga pu long, kondili usab sa gahum, uban sa Balaang Espiritu ug uban ang dako nga kasayuran. Kamo nasayud kon giunsa namo sa pagkinabuhi sa taliwala ninyo tungod kaninyo.

Kamo magmaawaton kanamo ug sa Ginoo; bisan pa sa hilabihan nga pag-antus, kamo midawat sa mensahe uban sa kalipay nga gihatag sa Balaang Espiritu.

Ug nahimo kamong panig-ingnan sa tanang mga tumotoo sa Macedonia ug sa Acaya.

Ang mensahe sa Ginoo gikan kaninyo milanog dili lamang sa Macedonia ug sa Acaya- ang inyong pagtoo sa Dios nasangyaw bisan asa. Busa kami dili na kina hanglan mosulti bisan unsa mahitungod niini.

Kay sila na mismo sa ilang kaugalingon ang nagtaho kon unsang matanga sa pagdawat ang inyong gihatag kanamo. Sila nagsulti giunsa ninyo pagbalik ngad to sa Dios gikan sa mga diosdios aron sa pag-alagad sa buhi ug matuod nga Dios.

**Ug sa paghulat sa iyang Anak gikan sa Langit nga iyang gibanhaw gikan sa mga patay-si Jesus, nga nagluwas kanato gikan sa umalabot nga kaligutgut.
(1 Tesalonica 1: 5-10 NIV)**

Timan-i ang mosunod nga sumbanan niini nga tudling:

"ANG AMONG MAAYONG BALITA MIABOT NGANHA KANINYO":

Ang mensahe miabot sa katawhan sa Tesalonica pinaagi sa Pulong sa Dios ug uban sa pagpa kita sa gahum. Kini giwali tungod sa personal nga kombiksyon ug uban sa gahum sa Balaang Espiritu.

"KAMO MIDAWAT SA PULONG":

Adunay dakong pagsupak sa Ebanghelyo, kay kining mga tawhana midawat niini taliwala sa hilabihan nga pag-antus. Sila midawat sa mensahe uban sa kalipay sa Balaang Espiritu.

"KAMO MAGMAAWATON":

Ang mga kinabig misunod sa pagpanudlo ug panig-ingnan ni Jesus ug sa mga apostoles.

"KAMO NAHIMONG PANIG-INGNAN SA TANANG MGA MAGTOTOO"

Sila misundog sa modelo, nan sila nahimong modelo sa ilang kaugalingon.

"ANG PULONG SA GINOO MILANOG GIKAN KANINYO":

Kini nga mga tawo walay radyo, telebisyon, video o audio teyps, o paanunsiyo ingon sa gibuhad sa uban kanato karon. Sila migamit sa Bibliyanhong paagi sa tawo ngadto sa tawo nga pagpaambit sa Ebanghelyo.

KINAUGALINGONG EKSMEN

1. Isulat ang sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.

---

2. Ihulagway ang pulong nga "iglesia."

---

3. Kinsa ang ulo sa iglesia?

---

4. Kinsa ang lawas sa iglesia?

---

5. Kinsa ang mga lider nga gipahimutang sa Dios sa iglesia?

---

6. Unsa ang misyon sa iglesia?

---

7. Unsa ang modelo nga iglesia nga gihisgutan sa Bag-ong Tugon niini nga leksyon?

(Ang mga tubag sa eksamen gihatag sa katapusan nga kapitulo niini nga manwal.)

ALANG SA DUGANG PAGTUON

1. Basaha ang libro sa Mga Buhat ug mga Epistola sa Bag-ong Tugon. Pagtuon sa matag pa kisayran diin gihisgotan ang iglesia. Markahan ang mga reperensya ug "EV" alang sa pag-e banghelyo ug "ED" alang sa pagpalig-on. Ang inyong pagtuon dugang nga maghulagway kung giunsa pagtuman sa unang Iglesia kining duha ka mga dapit sa balaang misyon.
2. Ania ang uban pang mga "pasumbingay" nga gigamit sa Biblia sa paghulagway sa Iglesia:

- Ang pamilya sa Ginoo: Mateo 6: 9; Lucas 11: 2; Roma 8:15; Mga Hebreohanon 2: 10-11; Efeso 3: 14-15; Roma 8:17; 1 Timoteo 3:15
- Panagtigom sa mga magtotoo: 1 Juan 1: 3; Mga Buhat 2: 42-44
- Grupo sa mga atleta: 1 Corinto 9: 24-26; Galacia 2: 2; 5: 7; Mga Taga Filipos 2:16; 2 Timoteo 2: 5; 4: 7; Mga Hebreohanon 12: 1; 1 Timoteo 6:12
- Ang kasundalohan sa Ginoo: 2 Corinto 10: 4-5; Efeso 6: 11-12; 1 Timoteo 1:18; 2 Timoteo 2: 3-4; 1 Corinto 9: 7; I Pedro 2:11
- Usa ka panon: Mga Buhat 20:28; I Pedro 5: 2-4
- Usa ka eskwelahan: (Ang ideya nga ang Simbahan usa ka tulunghaan makita sa kamatuoran nga ang pagtudlo ug pagbansay mahitabo ingon nga kabahin sa mga ministeryo niini.) Mateo 28: 18-20
- Mga alagad o mga tinugyanan: (Sa Ebanghelyo) Mateo 25: 14-30; 1 Corinto 4: 1-2; Efeso 4:12
- Usa ka bilding: 1 Corinto 3: 9-15; Efeso 2: 20-22; Mateo 16:18; 21:42; I Pedro 2:4-7; Lucas 6: 46-49; Buhat 4:11; Roma 15:20; Salmo 118: 22
- Usa ka misteryo: Efeso 3: 4-6
- Usa ka uma: 1 Corinto 3: 6-9; 2 Timoteo 2: 6; Mateo 13: 3-8, 18-20
- Usa ka harianong pagkasacerdote: I Pedro 2: 5-9
- Ang pangasaw-onon ni Kristo: Juan 3:29; 1 Corinto 11: 2; Efeso 5: 21-32; Pina dayag 19: 7-9
- Ang embahada sa Ginoo: Efeso 6:20; 2 Corinto 5:20
- Ang haligi ug yuta sa kamatuoran: 1 Timoteo 3:15
- Ang santuwaryo sa Ginoo: Mga Buhat 17:24; 1 Corinto 3: 15-17; Efeso 2: 21-22; I Pedro 2: 4-5
- Magpapanaw: Mga Taga-Filipos 3:20; Roma 12: 2; Mga Hebreohanon 11: 3
- Ang dalan: Mga Buhat 9: 2; Juan 14: 6
- Ang panulondon sa Ginoo: Efeso 1:18
- Ang obra maestra sa Ginoo: Efeso 2:10; 1 Juan 3: 2
- Ang kahayag sa kalibutan: Mateo 5: 14-16; Efeso 5:14
- Ang asin sa yuta: Mateo 9: 49-50; Lucas 14:33
- Mga mangingisda sa mga tawo, Marcos 1:17; Mateo 4: 18-20; 13:47
- Lisud nga pag-antus: I Pedro 1: 6-7; 4: 12-17; Santiago 1: 3
- Ang ihalas nga sanga sa olibo: (Mga Gentil nga gisumbak ngadto sa iyang Lawas): Roma 11: 16-24

KAPITULO 21

PAGTANOM UG SIMBAHAN: ANG MGA PAAGI

MGA TUMONG:

Sa pagkahuman niini nga kapitulo kamo makahimo sa:

- Pagsulat sa sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.
- Pag-ila sa napulo ka mga lakang sa liyok sa pagtanom ug simbahan.
- Pag-ila sa pito ka mga prayoridad sa ministeryo diin gipunting ni Pablo ang iyang paningkamot sa pag-ebanghelyo.

SAG-ULOHONG BERSIKULO:

Ngadto kaniya ang himaya diha sa Iglesia pinaagi ni Kristo Jesus, alang sa tanang kaliwatan, ngadto sa mga katuigan nga walay katapusan. (Efeso 3:21)

PASIUNA

Niini nga leksyon inyong makat-onan kung giunsa sa pang-ebanghelyo ang pagdala ngadto sa pagpananom sa mga iglesia kansang mga miyembro gibansay sa pagsubli sa susamang liyok sa espirituhanon nga pagpanganak. Pinaagi sa pagsunod niini nga sulondan, ang pagpananom sa iglesia mahimong gamhanan, padayon nga pwera sa pag-ebanghelyo.

Dugang pa sa pagkat-on mahitungod niini nga liyok sa pagtanom sa simbahan, ang "Alang sa Dugang Pagtuon" nga seksyon naghatag ug praktikal nga mga sumbanan alang sa tinuod nga pagtanom ug bag-ong simbahan.

ANG MGA PAAGI SA LIYOK SA PAGTANOM UG SIMBAHAN

Ang pagministeryo ni Apostol Pablo naghatag sa pinakamaayo nga panig-ingnan sa liyok sa pagtanom ug simbahan sa Bag-ong Tugon nga mga kapahanonan. Siguroha ang pagbasa sa Kasulatan sa inyong Biblia:

Ania ang mga lakang sa liyok sa pagtanom ug simbahan nga gigamit sa mga panahon sa Bag-ong Tugon nga magamit sa modernong mga paningkamot:

1. ANG MGA MAGBUBUHAT GISUGO: Mga Buhat 13: 1-4; 15: 39-40

Ang mga magbubuhat gibansay ug gisugo aron sa pag-abot sa usa ka dapit sa Ebanghelyo. Ang mga magtotoo sa panimalay nga simbahan mitabang sa pag-andam, pagpadala, pagsuporta, ug pagtambayayong sa mga gipili sa Dios alang sabuluhaton.

2. MGA KATAWHAN GIKONTAK: Mga Buhat 13: 14-16; 14: 1; 16: 13-15

Sa dihang misulod siya sa bag-ong dapit, si Pablo kasagaran nakigkita sa mga lider sa

relihiyon sa sinagoga. Siya misulay sa pag-angkon sa pagsabot ug suporta sa lokal nga mga lider kutob sa mahimo. Ang grupo ug indibiduwal nga mga kontak misunod, ang tumong mao ang pagbaton sa daghang tigpaminaw sa hilisgutan kon mahimo alang sa mensahe sa Ebanghelyo.

3. ANG EBANGHELYO GISULTI: Mga Buhat 13:17; 16:31

Ang Ebanghelyo gisulti pinaagi sa pagwali, pagtudlo, pagsangyaw, ug pagpakita sa gahum. Ang nagkalainlain nga mga paagi gigamit aron epektibong ipaambit ang Ebanghelyo. Ang paagi sa pipila nga mga dakbayan mao ang pagtudlo sa sinagoga (Mga Buhat 14: 1). Sa uban, mga tawo nga madinawaton gilain ngadto sa espesyal nga mga grupo (Mga Buhat 19: 9). Espesyal nga ministryo sa mga indibiduwal nga grupo sa mga tawo nahitabo sa pipila nga mga lugar (Mga Buhat 13:42) ug ang pinulongan ingon man usab ang mga paagi gipasibo aron masiguro ang tukma nga komunikasyon sa Ebanghelyo (Mga Buhat 22: 2).

4. MGA TIGPAMINAW GIKABIG: Mga Buhat 13:48; 16: 14-15

Ang epektibo nga komunikasyon sa Ebanghelyo moresulta sa pagkakabig, uban sa mga tawo nga modawat sa mensahe sa kaluwasan ug paghinulsol sa sala.

5. MGA MAGTOTOO GITIPON: Mga Buhat 13:43

Si Pablo wala mohunong sa pag-ebanghelyo ug pagkabig. Siya miorganisar sa mga magtotoo ngadto sa usa ka lokal simbahan. Ang bag-ong mga magtotoo gilayon gipaambit ngadto sa pa nagtigom ug pagdisiplina sa lokal nga Lawas. Ang mga panahon ug mga dapit gitakda alang sa panagtigom sa bag-ong iglesia.

6. ANG PAGTOO GIPAMATUD-AN: Mga Buhat 14: 21,22; 15:41

Ingon sa gipakita sa Dakong Sugo (Mateo 28: 19-20), ang dugang nga pagtudlo misunod sa pagkakabig. Kini nga pagtulon-an, anaa sa sulod sa konteksto sa lokal nga iglesia, nagtukod sa bag-ong mga kinabig samtang sila nakakat-on sa mga sukaranan sa Kristohanong pagtoo ug kung unsaon sa pagpuyo sa Ginghamian sa Dios. Ang "gipamatud-an nga pagtoo" nagpa lambo sa espirituhanong pagkahamtong ug nagtabang sa mga magtotoo sa pagdiskobre sa ilang espirituhanon nga mga gasa ug nahimong nagalihok nga mga sakop sa Lawas ni Kristo.

7. MGA LIDER GIHALAD: Mga Buhat 14:23

Samtang ang mga magtotoo nahimong hamtong, ang mga lokal nga pangulo gipabarug sa Dios. Ang matag iglesia nakamugna ug Bibliyanhong organisasyon nga kasulatanhon, praktikal, ug epektibo alang sa ilang nahimutangan nga dapit. Ang awtoridad sa paggamit sa espirituhanong mga gasa gihatag sa iglesia sa makausa, uban ang pagpamuno nga gibangon gikan sa sulod sa bag-ong kongregasyon. Sa dihang si Pablo mipili sa mga anciano, sila gipili gikan sa sulod sa mga tawo, wala gikuha gikan sa ubang mga rehiyon:

Tungod niining hinungdan gibilin ko ikaw sa Creta, aron ipahimutang mo ang mga butang nga nakulang, ug sa pagtudlo ug mga anciano sa matag lungsod, ingon sa akong gisugo kanimo. (Tito 1: 5)

8. ANG SIMBAHAN GIPAHILUNA: Mga Buhat 14:23; 16:40

Sa dihang ang mga lider anaa sa lugar ug epektibo nga naglihok, ang pagsalig sa mga magtatanom sa simbahan mohunong. Ang hapsay nga pagbag-o gikan sa nagtukod ngadto sa mga bag-ong lokal nga mga lider. Ang Simbahan gipahiluna o gitugyan ngadto sa Ginoo ingon nga usa ka nagalihok, lokal nga Lawas sa mga magtotoo. Bisan pa ang bag-ong mga simbahan may kalabutan sa inahan nga iglesia sa mga bahin sa pagpakigdait ug pagpangulo, sila wala na nagsalig sa nag-unang simbahan. Sila nagsuporta na sa kaugalingon nga mga iglesia nga makahimo sa pagpadayon sa mga buluhaton sa Ebanghelyo nga walay pagdepende sa pinansyal nga suporta.

Ang tanan nga mga kahikayan sa panalapi nga gihimo sa bag-ong iglesia kinahanglan nga ang mga tawo sa ilang kaugalingon makahimo sa pagkontrolar sa ilang kaugalingong patigayon. Kung ang usa ka iglesia nakadawat ug suporta gikan sa laing simbahan, denominasyon, o mga magtotoo sa laing nasud nan kini nagsalig kanila. Kung ang nagsuporta nga simbahan o denominasyon napakyas, ang bag-ong iglesia mapakyas usab. Kung ang mga relasyon tali sa mga nasud naglisud, ang simbahan makasinati ug mga kalisud kon ang suporta gikan sa laing nasud maputol.

Ang maora gihapon nga Ginoo nga naghimo sa tubig ngadto sa vino ug nagpadaghan sa pipila ka tinapay ug isda aron pakan-on ang mga panon sa katawhan sa pagkatinuod adunay katakus sa pagpatubo sa mga pundo nga gikinahanglan alang sa pagpalapad sa Ebanghelyo. Si Pablo nagtukod ug bag-ong iglesia diha sa Pulong sa Dios ug sa Bato, si Kristo Jesus. Siya wala nagtukod kanila sa usa ka organisasyon o denominasyon o sa iyang kaugalingong personalidad. Ang paghimo sa pagsalig dili maoy pagbansay alang sa kagawasan.

9. MGA RELASYON GIPADAYON: Mga Buhat 15:36; 18:23

Ang mga relasyon nagpadayon tali sa bag-ong pakig-uban, ang magtatanom sa iglesia (si Pablo), ug ang inahan nga simbahan (Jerusalem). Ang mga relasyon usab na-establisar tali sa bag-ong panagtigom ug sa uban pang mga simbahan sa tibook rehiyon aron sa pagpadayon sa pagpakaylap sa Ebanghelyo.

10. ANG LIYOK GISUBLI: 1 Mga Taga Tesalonica 1: 8

Sama sa Simbahan sa Tesalonica, ang "Pulong sa Dios gipalanog" gikan sa bag-ong simbahan ngadto sa wala pa nawalihi nga mga tawo ug ang liyok sa pag-ebanghelyo gisubli sa pagtanom ug dugang nga mga simbahan.

MGA PRAYORIDAD ALANG SA MINISTERYO

Si Pablo adunay piho nga estratihya sa tibook kalibutan nga pag-ebanghelyo ug pagtanom sa simbahan. Ang rekord sa Biblia nagbutyag sa iyang pagtagad alang sa Asia, Galacia, Macedonia, Acacia, ug Espanya, nga maoy tibook nga mga lalawigan niadtong panahona. Pagtuon niini nga mga dapit diin si Pablo nagtanom ug mga iglesia:

-Filipos: (Mga Buhat 16) Mao kini ang nag-unang ciudad sa Macedonia.

-Tesalonica: (Mga Buhat 17: 1-10) Kini usa ka dako, impluwensiyadong komersiyal nga ciudad.

- Corinto: (Mga Buhat 18: 1-11) Usa ka komersyal nga dakbayan sa Gresya.
- Efeso: (Mga Buhat 19: 1-10) Diin ang mga dagkong agianan sa Romanhong imperyo mibalhin gikan sa Roma ngadto sa sidlakan. Ang Efeso usa ka estratihikong pantalan ug sentro sa patigayon.

Kini nga mga pananglitan nagpadayag sa pito ka mga prayoridad alang sa ministryo:

CIUDAD:

Ang mga dapit diin si Pablo nagtukod sa mga simbahan mao ang mga sentro sa Romanong administrasyon, Gregong sibilisasyon, Judiohanong impluwensya, o mahinungdanong pati gayon. Si Pablo nahibalo nga siya makaabot sa mas dako nga gidaghanon sa mga tawo sa dagkong mga ciudad. Siya usab nakaamgo nga ang kausaban kasagaran magsugod sa mga ciudad ug dayon mokaylap ngadto sa mga kabukiran. Kining dagkong mga sentro sa patigayon ug turismo usab adunay mga tawo sa daghang mga nasud nga moagi alang sa negosyo ug kali ngawan. Ang mga ciudad anaa sa mga ruta sa pagbiyahe diin ang natural nga kalihokan sa mga tawo nahitabo. Samtang kini nga mga bisita maabot sa Ebanghelyo, sila modala sa men sahe ubankanila sa ilang pagpauli.

Si Pablo milihok sa nagpalapad sa mga lingin gikan niining natukod nga mga basi sa misyon. Human mibiya si Pablo sa Jerusalem iyang giliso ang iyang pagtagad ngadto sa Asia Minor, nga nagapamuhat una sa Tarsus ug Antioquia (Mga Buhat 11: 25-30; 13: 1-3), unya ang Kasadpang Asia-Minor uban sa Efeso ingon nga iyang sentro (Mga Buhat 19: 1-20; 16: 8). Gikan didto, si Pablo mibalhin sa kasadpan uban ang Roma ingon nga sentro ug ang Espanya nga mao ang kinatumyang bahin nga naabot (Mga Buhat 19:21; 23:11; 28: 14-31; Roma 1: 9-15; 15: 24,28).

MADINAWATON NGA MGA KAUMAHAN:

Sa Mateo 10, giingnan ni Jesus ang iyang mga tinun-an nga dili moadto sa mga Samarianhon o mga Gentil apan sa pag-adto sa Israel. Ang panimpo tukma alang sa Israel. Ang uban pang mga grupo mahimong madinawaton sa ulahi. Bisan sa taliwala sa mga Judio, ang mga disipulo magaalagad sa mga madinawaton. Sila kinahanglan magpabilin ug mopakigbahin asa sila nakadawat ug maayo nga tubag ug mobalhin sa dihang nahimamat nila ang dili madinawaton nga mga tawo. Sila kinahanglan nga mopunting sa ilang mga paningkamot sa mga dapit nga labing dako ang pagkamadinawaton.

Si Pablo usab misunod niini nga estratihya. Sa dihang gisalikway sa mga Judio ang Ebanghelyo, si Pablo mibalik ngadto sa mga Gentil (Mga Buhat 13: 42-51). Sa dihang dili pa andam ang Atenas, miadto si Pablo sa Corinto. Sa Corinto, si Pablo miliso gikan sa mga Judio ngadto sa mga Gentil. Ang madinawaton nga mga Griyego nalipay ug daghan ang mitoo ug nabautismohan (Mga Buhat 18: 5-11). Giuyonan sa Ginoo ang mga buhat ni Pablo pinaagi sa panan-awon nga nagsulti kaniya nga magpabilin sa Corinto ug walay kahadlok nga nagman tala kang Kristo (Mga Buhat 18: 5-11). Sa diha nga ang mga komunidad sa sinagoga misalik way kaniya, si Pablo nagsugod sa kongregasyon sa mga tawo nga madinawaton. Sa diha nga ang pagpanggukod miabog kaniya siya miadto sa laing ciudad.

IYANG KAUGALINGONG KATAWHAN:

Si Pablo nagpakabana sa pag-abot sa iyang kaugalingong katawhan sa Ebanghelyo:

Mga igsoon, ang tinguha sa akong kasingkasing ug pag-ampo sa Dios alang sa Israel, mao nga sila unta maluwas. (Roma 10: 1)

WALA PA NAWALIHI NGA MGA TAWO:

Si Pablo naghatag ug prayoridad sa mga dapit diin wala pa gisangyaw si Kristo:

Oo, ako usab naningkamot sa pagsangyaw sa Maayong Balita, dili sa dapit diin si Kristo ginganlan na, aron ako dili motukod diha sa patukoranan sa laing tawo;

Apan ingon sa nahasulat na: Ang wala abuti sa mga balita, makakita; ug sila nga wala makadungog makasabot. (Roma 15: 20-21)

Ang mga lugar nga walay saksi sa Ebanghelyo kinahanglan nga kanunay mao ang prayoridad. Basaha ang sambingay sa mga carnero sa Lucas 15: 3-7. Ang prayoridad mao ang nawala nga carnero, dili kadtong anaa sa toril. (Tan-awa usab sa Roma 10: 13-14.)

MGA GRUPO SA KATAWHAN:

Si Pablo namuhat kauban sa nagkalainlaing mga grupo sa mga tawo sulod sa usa ka ciudad o rehiyon. Pananglitan, siya nangalagad sa parehong mga grupo sa mga Grego ug Judio sa Antioquia (Mga Buhat 13:42). Sumala sa inyong nakat-onan sa Kapitulo 6, ang usa ka pundok sa katawhan usa ka tribo, kasta, o bisan unsang grupo nga pareho ang kultura, pinulongan, ug etniko nga kagikan. Mahinungdanon ang pagtan-aw sa usa ka ciudad o rehiyon sa pinulongan sa maong mga grupo ug manatanom sa simbahan sumala niana.

Pananglitan, sa usa ka dakbayan sa Estados Unidos adunay daghang populasyon nga nagsulti sa Kinatsila, Iningles nga pagsulti, ug nagsulti sa Mandarin nga mga tawong Tsino. Ang pagsumpay sa pagtubo aron magtanom sa mga iglesia niini nga ciudad kinahanglan nga nagtumong niining piho nga mga grupo sa mga tawo. Ang pagtanom ug Tagalog nga iglesia niini nga ciudad dili mahimong mapuslanon tungod kay walay Tagalog nga grupo sa ciudad. Kini ang hinungdan nga ang pagpananom sa simbahan kinahanglan gayud nga magtumbok sa mga grupo sa katawhan sulod sa usa ka dapit, dili lamang sa ciudad sa kinatibuk-an.

Ang pagtanom sa mga simbahan sulod sa pipila ka mga pundok sa mga tawo nagpa-uswag sa Ebanghelyo sa labing madali. Ang mga miyembro sa usa ka pundok sa katawhan, ang tanan nagsulti sa sama nga pinulongan ug adunay susama nga mga kostumbre. Walay pinulongan o mga babag sa kultura aron mapugngan ang pagkaylap sa Ebanghelyo. Tungod niini nga mga katarungan, ang Ebanghelyo paspas nga mapakaylap.

Ang Harvestime International Institute nagtanyag ug usa ka kurso nga nag-ulohang " *Makaka himtangang Pagtuki* " nga nagtabang sa pag-analisar sa usa ka dapit sa dili pa ang pagminis teryo. Among gisugyot nga makuha ninyo kini nga kurso aron makatabang sa pagpananom ug simbahan. Ang kurso makatabang kaninyo sa:

1. Pag-ila sa mga tawo nga maabot. Unsa ang nagkalainlain nga grupo sa mga tawo nga nag langkob sa ciudad o rehiyon? Kinsa ang inyong giplanohan nga maabot? Unsa ang ilang relihiyoso, kulturahanon, etniko, ug pinulongan nga kagikan?
2. Pag-ila sa ilang espirituhanong mga panginahanglan. Pananglitan, ang usa ka simbahan ba gikinahanglan sa mga Espanyol nga bahin sa ciudad? Tingali ang ilang mga pangina hanglan gipangalagaran na apan ang mga Pranses nianang dapita gipasagdan sa espi rituwal.
3. Pagdeterminar sa pagkamadinawaton sa Ebanghelyo.
4. Pagtino nga mga paagi ang inyong gamiton aron sa pag-abot niining mga tawhana. Sa unsa nga paagi nga sila maabot sa labing maayo? Kinsa ang angay nga motabang kanila?

PANGMASANG KOMUNIKASYON SA EBANGHELYO:

Si Pablo nagsulti sa Ebanghelyo pinaagi sa pangmasa nga komunikasyon. Siya mipahimulos sa oportunidad sa pagsulti sa dagkong mga panon sa katawhan:

Ug nahitabo sa Iconio, nga misulod sila pagtingob sa sinagoga sa mga Judio, ug nanagsulti sa pagkaagi nga mingtoo ang usa ka dakong panon sa katawhan sa mga Judio ug usab ang mga Gresyanhon mitoo. (Mga Buhat 14: 1)

INDIBIDUWAL NGA PAGDISIPULO:

Si Pablo nagwali ngadto sa mga panon sa katawhan apan usab nahibalo sa bili sa pagpamuho nan sa iyang kinabuhi sa pipila ka mahinungdanong mga tawo kinsa usab makahimo sa pag tudlo sa uban. Si Timoteo usa niini nga mga tawo sama ni Tito ug gani si Juan Marcos, kinsa sa makausa gibalibaran tungod sa pagbansay sa pagkadisipulo (Mga Buhat 15: 36-40). Si Pablo pinaagi sa Balaang Espiritu nagpadayag sa plano sa Dios alang sa matag magtotoo sa pagdaghan sa espirituwal (2 Timoteo 2: 2).

Ang pagpamuhat kauban ang ubang mga magtotoo sama nila Bernabe ug Silas, ingon man ang mga tinun-an nga iyang gibansay, sa hilabihan mipadaghan sa ministeryo ni Apostol Pablo. Sa iyang ikaduha ug ikatulong misyonero nga mga panaw, si Pablo nagpanglista sa tabang sa mga kauban sa trabaho nga lumad sa rehiyon diin sila nagplano nga mamuhat. Mao kini ang mahinungdanong prinsipyo. Ang mga taga-Afrika labing maayo nga moabot sa mga Aprikano. Ang mga Indian labing makatabang sa ilang kaugalingong katawhan. Ang mga taga-Asia ang labing makasulod sa ilang kaugalingong kontinente sa Ebanghelyo. Sila nag sulti sa pinulongan, nakasabot sa mga kostumbre, ug nakapasibo na sa estilo sa kinabuhi.

KINAUGALINGONG EKSAMEN

1. Isulat ang sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.

---

2. Unsa ang napulo ka mga lakang sa liyok sa pagtanom ug simbahan?

<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>

3. Unsa ang pito nga mga prayoridad sa pagpangalagad ni Apostol Pablo?

<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>

(Ang mga tubag sa eksamen gihatag sa katapusan nga kapitulo niini nga manwal.)

ALANG SA DUGANG PAGTUON

1. Ang pag-ebanghelyo ug pagtanom ug iglesia nga gibuhat ni Apostol Pablo kanunay nga gisumada sa porma sa tulo ka misyonaryong panaw:

Ang unang panaw:	Mga Buhat 13: 1-14: 28
Ang ikaduhang panaw:	Mga Buhat 15: 36-18: 22
Ang ikatulong panaw:	Mga Buhat 18: 23-21: 14

2. Pagtuon ug dugang mahitungod sa liyok sa pagtanom sa iglesia nga gigamit ni Pablo sa matag ciudad pinaagi sa pagsusi sa mga panghitabo nga nahitabo sa ciudad sa Efeso:

Ang mga tawong gikontak:	Mga Buhat 18:19; 19: 1,8,9
Ang Ebanghelyo gisulti:	Mga Buhat 19: 4,9,10
Ang mga tigpaminaw gikabig:	Mga Buhat 19: 5,18
Ang mga magtotoo gitigom:	Mga Buhat 19: 9-10
Ang pagtoo gipamaatud-an:	Mga Buhat 20:20, 27
Ang mga lider gihalad:	Mga Buhat 20: 17,28; 1 Timoteo 1: 3,4
Ang Simbahan gidayeg:	Mga Buhat 20:17; Efeso 1: 1-3,15,16

3. Ania ang usa ka praktikal nga listahan nga sundon sa pagpananom ug simbahan:

ESPIRITUHANONG PAGPANGANDAM:

___ Ako nakagugol ug daghan nga panahon sa paghunahuna ug pag-ampo mahitungod sa pag pagtanom niini nga simbahan.

___ Ako kumbinsido nga ang Dios nagagiya kanako sa pagtanom niini nga iglesia.

___ Ako wala magtinguha niini aron sa pagpahimuot sa mga tawo.

___ Ako adunay usa ka panglantaw kon nganong gikinahanglan kini nga simbahan ug sa unsa nga paagi kini talagsaon.

(Isulat kini sa usa ka "Pahayag sa Katuyoan." Ang matag kongregasyon adunay espesipiko ug talagsaong katuyoan nga matuman sulod sa kinatibuk-ang katuyoan sa Dios nga ang tibook kalibutan maabot sa Ebanghelyo. Ang kurso sa Harvestime International Institute, "*Pagduma la Pinaagi Sa Mga Tumong*," magtudlo kaninyo sa pag-ila sa inyong katuyoan ug magpaha yag niini sa tin-aw nga mga pulong.)

___ Ako nagtoo nga ako adunay husto nga espirituhanon nga mga hiyas alang sa usa ka mag tatanom ug simbahan.

Ania ang pipila ka mga hiyas nga mahinungdanon alang sa usa ka magtatanom ug simbahan. Siya kinahanglan:

- Gitawag sa Dios niining piho nga pangalagad.
- Gigasahan sa Dios isip usa ka pangulo aron sa pagsangkap sa uban alang sa ministryo.
- Gitagbo ang mga kwalipikasyon sa Bibliyanhong pagpangulo sa 1 Timoteo 3:17.
- Gidisiplina ang kaugalingon.
- Makahimo sa paglahutay sa kamingaw ug kapakyasan nga dili dali nga mawad-an ug kadasig.
- Makahaum sa lainlaing mga sitwasyon ug mga kultura.
- Andam ug makahimo sa paggiya sa uban.
- Tawo sa pagtoo, nagatoo sa Dios makahimo sa mga dagkong butang.
- Adunay pasalig sa buluhaton sa pagtanom ug simbahan.

(Kung minyo):

___ Ang akong pamilya uyon niini nga panan-awon.

PAGPILI SA GIPUNTING NGA DAPIT:

___ Ako nag-ampo mahitungod sa dapit diin itanom kini nga simbahan.

___ Ako naghimo na sa makakahimtangang pagtuki.

(Gamita ang kurso sa Harvestime International Institute nga nag-ulohang "*Makakahimta ngang Pagtuki*" alang niini nga katuyoan. Kini nagpatin-aw kung unsaon paggamit ang nagkalain-laing mga tinubdan sa kasayuran aron mahimo ang maong pagtuon ug makatabang sa inyong gitino nga mga lugar nga andam alang sa pag-ebanghelyo ug pagtanom sa simbahan. Kini nagpatin-aw kung unsaon pag-analisa ang usa ka grupo sa mga tawo, dapit sa heyo grapiya, nasud, o rehiyon sa kalibutan agig pagpangandam sa pagsulod niini uban sa Ebanghelyo.)

___ Ang heyograpikanhong bahin niini nga simbahan klaro nga gipatin-aw.

(Pagbaton ug usa ka mapa aron sa pagtabang kaninyo niini, uban sa kasayuran nga natigom diha sa makakahimtangang pagtuki.)

___ Akong nahuman ang usa ka komunidad nga panginahanglan sa pagsusi sa dili mokubos sa 100 ka mga tawo nga wala maabot niini nga dapit.

(Kini nga surbi makatabang kaninyo sa paghimo sa personal nga pag-ebanghelyo ug pagtino sa espirituhanon nga mga panginahanglan ug pagkamadinawat sa lugar.)

Sa mosunod nga pahina ang usa ka porma nga mahimo ninyong gamiton sa inyong surbi:

SURBI SA KOMUNIDAD

Petsa sa Pagbisita: _____

Ngalan: _____ Pinuy-anan: _____

Mga miyembro sa panimalay: Bana _____ Asawa _____ Gidaghanon sa mga anak _____

- (1) Ikaw ba aktibo nga miyembro sa lokal nga simbahan? (Kini nga pangutana mosangpot sa mga palaaboton alang pag-ebanghelyo. Hinumdomi nga misulod kamo sa usa ka bag-ong dapit alang sa mga katuyoan sa pag-ebanghelyo, dili sa pagdani sa mga tawo nga anaa sa mga iglesia karon.)

_____ Usa ka aktibong miyembro. _____ Dili usa ka aktibo nga miyembro.

- (2) Unsa sa inyong hunahuna ang labing dako nga panginahanglan sa mga tawo niining dapita? (Ang mga tubag nga inyong madawat niini nga pangutana makatabang kanin yo sa pag-ila sa mga pagministeryo nga tingali gikinahanglan niining partikular nga heyograpiyanhong lugar. Kini makatabang usab kaninyo pagsaysay sa pang-ebang helyo nga mga paaningkamot ngadto sa mga panginahanglan sa katawhan.)

- (3) Nganong kamo naghunahuna nga kasagaran sa nga mga tawo diri wala magtambong sa simbahan? (Kini nga pangutana naghatag ug oportunidad sa pagsagubang sa pag supak sa mga tawo.)

- (4) Ingon nga pastor sa bag-ong iglesia sa inyong dapit, unsa man ang akong mahimo alang kanimo ug sa imong pamilya? (Kini nga pangutana naghatag ug kahigayonan alang kaninyo nga magsugod sa pag-alagad niini nga pamilya, uban sa tumong sa pag-ebanghelyo.)

- (5) Aduna ka bay mga higala o mga paryente nga interesado sa usa ka simbahan sama sa atoa. (Kini naghatag ug dugang nga kontak alang sa pag-ebanghelyo.)

I-tsek ang angay nga mga butang :

___ Maayong lauman.

___ Aktibo sa laing Simbahan.

___ Nagtinguha sa lain nga pagbisita.

___ Gusto ug Biblia.

___ Gusto sa Kristohanong literatura mahitungod sa _____

PAG-ORGANISAR SA KINAUYUKAN SA SIMBAHAN

Ilista ang mga ngalan niadtong moapil sa tim sa pag-ampo alang sa bag-ong iglesia:

_____	_____
_____	_____
_____	_____

Iha kadtong makahimo sa pagporma sa kinauyukan alang sa bag-ong iglesia. Sila tingali mga bag-ong magtotoo nga bag-o pa nga nakabig sa maong lugar o hamtong nga mga magtotoo nga ipadala sa inahan nga iglesia aron makatabang sa pagpananom sa simbahan sa piho nga lugar.

_____	_____
_____	_____
_____	_____

___ Kita nakapili na ug ngalan sa iglesia.

___ Kita adunay Pahayag sa Katuyoan.

___ Kita adunay sinulat nga Pahayag sa Doktrina nga nagpahayag kung unsa ang gitooan sa iglesia.

___ Kitan nakahaman na sa subay sa balaod nga mga dokumento nga gikinahanglan sa goyber no alang sa usa ka bag-o nga simbahan.

___ Kita nakahaman na sa mga kinahanglanon sa denominasyon.

___ Kita naghimo na sa mga kinahanglanon sa pagpasakop.

___ Kita nagtukod ug badyet sa panalapi.

(Ang kurso sa Harvestime International Institute, "*Pagdumala Pinaagi Sa Mga Tmong*," naghatag sa detalyado nga pagtudlo kung unsaon pagbuhat niini.)

PAG-ESTABLISAR SA PAGPANGULO SA SIMBAHAN:

___ Kita nakaila kung unsa nga mga lider ang gikinahanglan dayon aron sugdan ang iglesia.

___ Kita nakaila sa umaabot nga mga panginahanglan sa pagpangulo alang sa iglesia.

___ Kita nagapalihok sa kinauyukan nga makapamuhat sa pagministeryo pinasikad sa ilang espirituhanong mga gasa.

(Ang kurso sa Harvestime International Institute, "*Pagpalihok Nga Mga Metodo*," makatabang kaninyo sa pagbuhat niini).

Ang kurso sa Harvestime International Institute, " *Pagdumala Pinaagi Sa Mga Tumong,*" naghatag ug paghulagway sa ministeryo nga mga posisyon alang sa mosunod nga mga posisyon sa pagpangulo sa simbahan:

- Pastor
- Kaabag nga pastor
- Mga apostoles
- Mga profeta
- Mga magtutudlo
- Mga ebanghelista
- Mga anciano
- Mga diacono
- Tsirman sa pag-ampo
- Direktor sa edukasyon sa kristiyanismo
- Direktor sa pag-ebanghelyo ug mga misyon
- Direktor sa mga ministeryo sa mga Kalalakin-an
- Direktor sa mga ministeryo sa mga kababayen-an
- Direktor sa musika
- Sekretarya sa simbahan
- Direktor sa panalapi
- Direktor sa pagmintinar sa kabtangan
- Direktor sa Audio-Visual
- Mga tig-abi-abi
- Tsirman sa publisidad
- Mga espesyal nga komite

Ang kurso sa Harvestime International Institute nga nag-ulohang " *Bibliyanhong Pagdumala Nga Mga Prinsipyo* " mogiya kaninyo sa pagpili ug pagpalambo sa mga lider sa simbahan. Kini usab nagahatag sa Kasulatanhon nga mga baruganan alang sa pagkahimong maayo nga lider ug maayong sumusunod.

PAGPILI SA TIGUMANAN NGA DAPIT:

___ Ang dapit nga atong gipili nga tigumanan makita sa komunidad (ang mga tawo makakita niini ug makakaplag niini sa kasayon).

___ Kini dali matultol (mahimong sayon nga maabot sa pangpubliko nga transportasyon ug / o paglakaw).

___ Kini nagtagbo sa mga gikinahanglan alang sa pag-parking (kon ang mga miyembro adunay mga sakyanan pag-adto sa simbahan).

___ Ang yuta gisurbi sa lokal nga gobyerno alang sa simbahan nga paggamit.

___ Ang kanal igo (aron makalikay sa pagbaha).

___Walay mga buhis, mga amoroso wala mabayri nga mga pagsusi, o mga kasamtangan nga mga pamaagi nga mahimo natong responsibilidad.

___ Ang pasilidad anaa sa maayo nga kondisyon.

(Hunahunaa kung unsa ang kinahanglan nga buhaton sa pagpatindog, pag-atop, pagbong bong, mga bintana, mga pultahan, mekanikal nga mga lugar aron mahimo ang bilding nga magamit. Kon kamo naghunahuna sa pagpalit sa bilding, adunay mga eksperto sa pagtukod nga makatabang kaninyo sa pagsusi niini.)

___Ang mga pasilidad ba igo alang sa inyong karon ug sa umaabot nga pagpalapad? Ania ang pipila ka pangunang pasilidad nga inyo tingaling gikinahanglan:

- Usa ka daghay gamit nga lawak nga mahimong magamit alang sa pagsimba, pag-ampo, ug pagpakig-ambitay.
- Tangke nga pangbautismo.
- Pagtuon sa Pastor.
- Opisina sa sekretarya.
- Lawak sa mga bata.
- Mga lawak alang sa Dominggo nga pagtuon o Pagtuon sa Biblia.
- Kusina.
- Mga kasilyas.

___Ang pagbag-o ba adunay posibilidad? Susiha ang mga lokal nga gikinahanglan sa pagtukod.

Ania ang pipila ka mga bintaha ug posible nga mga dili bintaha sa nagkalain-laing pasilidad nga sagad gigamit sa mga simbahan:

Ang Simbahan sa Balay:

Mga bintaha:

- Naghatag ug suod nga pakig-ambitay.
- Walay gasto sa paggamit sa mga pasilidad.
- Kini paagi sa Bag-ong Tugon.
- Samtang kini nagkadaghan, kini makadasig sa kinauyukang pundok sa pagpangita sa mas igong mga pasilidad aron makatubo.

Posibleng mga dili bintaha:

- Ang uban dili komportable sa pag-adto sa usa ka pribadong balay gawas kon sila nakaila sa tag-iya.
- Adunay limitado nga parking ug lingkoranan.
- Usahay pipila ka mga silingan wala makaangay nga adunay simbahan sa balay duol kanila.
- Tingali kalisud sa pamilya nga mag-abli sa ilang balay sa daghang mga higayon sa usa ka semana.
- Makita (lokasyon sa balay) tingali dili maayo. Tingali lisud pangitaon.

Ang Neyutral Nga Balay Tigumanan Sa Komunidad:

Kini nga matang sa pasilidad mahimong usa ka tigumanan sa munisipyo, gipanag-iya sa pribado nga pangkomperensya, kalingawan nga pasilidad, eskwelahan, motel o lawak pangkomperensya sa hotel, pangretiro o pahulayanan nga mga sentro. (Pahinumdom: Sa pagpili sa usa ka balay tigumanan sa komunidad, ang paggamit sa kapilya sa paglubong kasagaran dili irekomendar. Ang mga tawo molangkit sa chapel nga may mga paghaya ug kini makapahinumdom sa mga nag-antus sa pagbangotan.)

Mga bintaha:

- Adunay igong lingkoranan ug parkinganan.
- Ang pagtan-aw kasagaran maayo.
- Ang kadaghanan sa mga tawo nahibalo kung asa nahimutang ang maong tigumanan.
- Adunay lawak sa pagtubo sa dili pa makabaton ug permanente nga pasilidad.

Posibleng mga dili bintaha:

- Lisud ang paghupot sa mga pasilidad nga limpyo tungod kay kini gigamit sa uban.
- Ang mga dekorasyon ug mga kasangkapan mahimong dili angay sa pagsimba.
- Adunay mahimo nga mga kalisud sa pag-eskedyul tungod kay ang uban naggamit sa pasilidad.
- Kamo tingali nanginahanglan sa tag-iya sa tigumanan o usa ka trabahante nga magbukas ug magsira sa mga pasilidad.

Pagpakigbahin sa Templo sa Simbahan Ngadto sa Uban:

Mga bintaha:

- Adunay igong lingkoranan ug parkinganan.
- Ang pagtan-aw kasagaran maayo.
- Adunay lawak sa pagtubo sa dili pa maghimo sa pinansyal nga pasalig sa pagpalit sa inyong kaugalingong simbahan.
- Ang iglesia naghatag ug maayong kahimtang alang sa pagsimba.

Posibleng mga dili bintaha:

- Lisud tingali nga malimpyo ang simbahan tungod kay kini gigamit sa uban.
- Adunay mahimo nga mga kalisud sa pag-eskedyul tungod kay ang uban naggamit usab sa iglesia.

Pagpalit sa usa ka Balay, Pag-usab Niini Ngadto sa usa ka Simbahan Ug Ibalik Ingon Nga Balay Sa Pastor:

Mga bintaha:

- Sa kadaghanan nga mga kaso, mas sayon ang pagkuha ug pautang alang sa usa ka panimalay kay sa usa ka simbahan. Mahimo kini nga ibalik ingon nga usa ka pasili

dad nga kapuy-an sa pastor sa ulahi. Adunay limitado nga pagpamuhunan sa panalapi sa proyekto.

-Kasagaran, ang mga silingan malipay kon nahibal-an nila nga temporaryo lamang nga gigamit kini sa simbahan.

-Ang usa ka masimbahon nga palibot mamahimo.

Posible nga mga dili bintaha:

-Ang kongregasyon tingali adunay kalagmitan nga hunongon ang aktuwal nga pasilidad sa simbahan.

-Ang mga posibilidad sa pagtubo limitado.

-Dili igo nga mga pasilidad.

PAGPLANO UG PAGPAHIGAYON SA UNANG SERBISYO:

___Kami nagtakda sa petsa, oras, ug dapit alang sa unang serbisyo.

___Kami nag-anunsiyo sa komunidad.

(Ang pag-anunsiyo naglakip sa mga pulong sa baba, telebisyon, radyo, gagmay'ng basahon, karatula, mantalaan, mga direktoryo sa telepono, mga ilhanan, ug uban pa, depende sa inyong heyograpiyanhong lokasyon ug mga panalapi.)

___Kami nagplano sa una nga serbisyo nga ipuntirya sa mga dili magtotoo ug maghatag ug kahigayonan sa pagsimba, pagwali, ug pagtubag.

PAGPAHIGAYON SA REGULAR NGA MGA SERBISYO:

Ang mga serbisyo mahimong maglakip sa:

-Pagsimba: Kini kinahanglan nga nakasentro sa Dios, gipasukad sa Biblia, gigiyahan sa Balaang Espiritu, ug may kalabutan sa panginahanglan. Ang musika kinahanglan maglakip sa pag-apil sa tibook kapunungan ingon man sa mga espesyal nga grupo sama sa mga solohista, mga koro, ug uban pa.

-Paghalad.

-Pangalawat.

-Pagbasa, pagwali, ug pagtudlo gikan sa Pulong sa Dios. Kini kinahanglan nga mosu nod sa organisado nga sumbanan sa pag-ebanghelyo ug pagdisipulo aron kamo pada yon nga magpatubo sa bag-ong mga kinabig ug magsangkap kanila alang sa buluhaton sa pangalagad.

-Ang pagbautismo sa tubig.

-Mga oportunidad alang sa dedikasyon ug pasalig sa Ginoo sa mga magtotoo ug dili mga magtotoo.

-Pagpalihok sa mga gasa sa Espiritu Santo.

-Mga buluhaton sa lawas nga pagministeryo, diin ang mga membro nag-alagad sa usa'g usa.

-Unsaon paggamit sa nagkalain-laing mga modernong paagi aron ipaambit ang Ebanghelyo sama sa video ug mga audio cassette, pelikula, organisado nga kurikulum, kon sierto, ug uban pa.

Ania ang pipila ka mga sugyot alang sa pagplano sa mga serbisyo sa pag-abot sa mga dili luwas:

-Tutoki ang ilang mga panginahanglan: Ang pag-anunsyo "Ang mga serbisyo nga puno sa Espiritu" dili makadani sa mga dili luwas ug tingali mopasibog sa pipila ka mga tawo. Apan hinoon, ipunting sa ilang mga panginahanglan. Pananglitan, kamo tingali magmantala sa usa ka serbisyo sa "Unsaon Pagbuntog sa Malisod nga Ka himtang sa imong Kinabuhi."

-Mahimong Tanan nga Butang Sa Tanan Aron Makakabig sa Pipila: Tan-awa ang 1 Corinto 10: 19-23. Walay sumbanan nga paagi sa pagduol sa dili luwas. Imbis nga mag-ampo "Unsay akong iwali?" Pag-ampo, "Ngadto kang kinsa ang akong pagwali? " Tan-awa ang mga tawo nga gidala sa Dios sa inyong pag-atiman.

-Ipunting ang inyong mensahe diha sa "Maayong Balita" sa Ebanghelyo: Dili kini Ebanghelyo gawas kon kini maayong Balita. Hunahunaa ang mosunod nga mga pangutana:

-Ang titulo ba sa mensahe nagpasabot nga ako adunay maayong balita nga ipaambit?

-Ang mensahe naghatag ba ug praktikal nga tabang gikan sa Pulong sa Dios?

-Unsa ang labing positibo nga paagi sa pagpresentar niini nga mensahe?

-Unsa ang labing yano nga paagi sa pagpresentar niini? (Ang kayano dili mabaw. Si Jesus nagpresentar sa yano apan talagsaon nga mga mensahe).

-Unsaon nako kini pagpresentar nga adunay labing kusog nga epekto? (Ang mga Fariseo nagkutlo gikan sa uban ug walay dakong epekto. Ang mga tinunan nakig-ambit sa kasinatian ug ang mga kinabuhi nausab. Pagpakigbahin sa personal, matinud-anon, ug uban ang kadasig ug kombiksyon.)

-Unsa ang labing makapaikag nga paagi sa pagsulti niini? (Si Jesus migamit sa mga sugilanon sa tawo ug mga sambingay nga nasabtan sa ordinary nga tawo.)

-Limitahi ang mga pahibalo sa simbahan: Kini madumala pinaagi sa naimprinta nga buletin o uban pa nga mga paagi.

Ang dili-luwas nga mga tawo moabot tungod kay sila adunay mga panginahanglan sa ilang mga kinabuhi, dili aron makadungog mahitungod sa sosyalan sa simbahan, programa, ug mga panghitabo.

-Pagpili sa mga bahin sa Kasulatan ug mga awiton nga maampingon: Siguroha nga sila nagpunting sa mga dili-luwas ug mga sayon sabton. Pananglitan, ang mga Kasulatan mahitungod sa "pagdasdas sa inyong gagmay nga mga bata batok sa kuta" sa mga panagna sa Daang Tugon dili sayon masabtan sa mga dili-luwas. Siguroha ang mga kanta nga sayon nga masabtan ug magtumbok sa dili luwas.

-Pagtanyag ug oportunidad sa pagtubag: Kanunay pagtanyag ug oportunidad sa pagdawat ni Jesus ug pagdahum sa mga tawo nga motubag.

PAG-ESTABLISAR UG MGA PLANO ALANG SA PADAYON NGA BULUHATON SA MINISTERYO:

Kamo kinahanglan nga padayon nga motakda, mopatuman, ug motimbang-timbang sa mga tumong alang sa umaabot nga kalamboan sa Simbahan. Ang panguna nga tumong niini nga mga plano, siyempre, kinahanglan nga padayon sa pag-ebanghelyo, pagdisipulo, ug pagtanom sa simbahan. Kapitulo 14 niini nga kurso ug sa Harvestime International Institute nga kursong, "*Pagdumala Pinaagi Sa Mga Tumong*," makatabang kaninyo sa paghimo, pagpatuman, ug pagtimbang-timbang sa mga plano.

4. Kung adunay ubang mga kasamtangan nga mga iglesia sa usa ka lugar diin kamo nagplano sa pagsugod sa usa ka bag-ong simbahan, ayaw pakigkompetensya. Ang usa ka sulat o pagbisita sa mga pastor sa mga kasamtangang simbahan kinahanglan mohatag sa mosunod nga mga pasalig:

"Palihug tugoti ako sa pagpaila sa akong kaugalingon. Ako _____ (ngalan) _____ nagrepresentar sa _____ (ang ngalan sa imong simbahan) _____.

Ang mga representante sa among iglesia makigsulti sa mga tawo sa komunidad alang sa katuyoan sa pagpaambit sa Ebanghelyo, pagkabig sa bag-ong mga kinabig ug pagtukod sa lokal nga simbahan.

(Ipasabot ang dugang pa sa imong katuyoan niini nga punto: Ang bag-ong iglesia ba magministeryo sa usa ka partikular nga grupo sa mga tawo o lugar? Unsa ang talagsaon nga katuyoan niini sa komunidad?)

Sa proseso sa mga kontak sa komunidad, posible ba nga ang pipila ka mga miyembro makontak sa imong kongregasyon. Dili atong tumong ang pag-impluwensya sa mga miyembro sa ubang mga simbahan nga mobiya sa ilang pagpakig-ambitay. Ang atong tinguha mao ang pagpaambit sa Ebanghelyo sa wala pa mawalihing komunidad ug sa pagpamuhat kauban ang imong simbahan sa pag-abot niini nga dapit alang kang Ginoong Jesu-Kristo. "

KAPITULO 22

PAGTANOM UG SIMBAHAN: ANG PAGPADAGHAN

MGA TUMONG:

Sa pagkahuman niini nga kapitulo kamo makahimo sa:

- Pagsulat sa sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.
- Pagpasabot sa "sulodnon nga pagtubo sa simbahan."
- Pagpasabot sa "pagpalapad nga pagtubo sa simbahan."
- Pagpasabot sa "pagpadako nga pagtubo sa simbahan."
- Pagpatin-aw sa "pagsumpay nga pagtubo sa simbahan."

SAG-ULOHONG BERSIKULO:

Ug . . nga nagapabilin sa Ulo, nga gikan kaniya ang tibook nga lawas, nasang kap sa mga bahin ug gibugkos pagtingob pinaagi sa mga sumpay sa lutahan, ug mga kaugatan nga nagatubo sa pagtubo nga iya sa Dios. (Colosas 2:19)

PASIUNA

Human matukod ang bag-ong iglesia, kini kinahanglan nga makasinati sa pagtubo nga naga sunod sa Bag-ong Tugon nga sumbanan sa pagpadaghan. Kini gikinahanglan kung ang Iglesia mamahimong usa ka mahinungdanong pwersa sa pag-ebanghelyo sa kaugalingong komunidad ingon man usab sa kalibutan. Kini nga kapitulo nagpatin-aw sa upat ka mga matang sa pagtubo nga ang matag simbahan kinahanglan nga makasinati: Sulodnon, pagpalapad, pagpa dako, ug pagsumpay nga pagtubo.

SULODNON NGA PAGTUBO

Sa diha nga kita maghisgot sa sulodnon nga patubo sa Simbahan, kita nagapunting sa espirituhanong pagtubo ug pagpalambo sa mga miyembro niini. Ang Iglesia nagtubo sa espirituwal sumala sa pagtubo sa indibiduwal nga mga miyembro.

Si Pablo naghigot niini nga proseso, nga nagatandi niini sa sulodnon nga pagtubo sa natural nga lawas:

Ug . . nga nagapabilin sa Ulo, nga gikan kaniya ang tibook nga lawas, nasang kap sa mga bahin ug gibugkos pagtingob pinaagi sa mga sumpay sa lutahan, ug mga kaugatan nga nagatubo sa pagtubo nga iya sa Dios. (Colosas 2:19)

Ang "pagdugang sa Dios" nagtumong sa espirituhanong pagtubo. Samtang ang mga miyembro motubo sa espirituwal, ang Simbahan makasinati sa sulodnon nga pagtubo. Ang tibook Lawas gipakaon ug nanaghan uban sa pagdugang sa Dios. Ang espirituhanong pagtubo usa ka pagsaka sa espirituhanon nga pagkahamtong nga moresulta sa paglambo sa sama kang Kristo nga kinabuhi sa magtotoo. Kini mao ang pagtubo sa kahibalo ni Jesus:

**Apan managtubo kamo diha sa grasya, ug sa kahibalo sa atong Ginoo ug Manlu
luwas nga si Jesu-Kristo ... (II Pedro 3:18)**

Kini mao ang pagtubo diha kang Jesus:

**Apan managsulti kita sa kamatuoran uban sa gugma, managtubo kita ngadto
kaniya sa tanan nga mga butang, nga mao ang ulo, si Kristo. (Efeso 4:15)**

Ang espirituhanon nga pagtubo nagpasabot sa pagkunhod sa kaugalingon ug pagtubo sa kinabuhi ni Kristo diha kaninyo:

Siya kinahanglan motubo, apan ako kinahanglan magakubos. (Juan 3:30)

Ang espirituhanon nga pagtubo dili awtomatikong moabot ingon nga resulta sa gitag-on sa panahon nga nahimong magtotoo. Kini mao ang resulta sa pagpalambo sa kinabuhi ni Kristo diha sa magtotoo.

Mga ebidensiya sa espirituhanong pagtubo naglakip sa:

1. Pag-usbaw sa espirituhanong kahibalo.
2. Husto nga paggamit sa maong kahibalo sa kinabuhi ug ministeryo.
3. Mas lawom nga kalipay sa espirituhanon nga mga butang.
4. Mas dako nga gugma alang sa Dios ug sa uban.
5. Paglambo sama ni Kristo sa espirituhanong nga mga hiyas (espirituhanong bunga).
6. Pag-usbaw sa tinguha ug abilidad sa pagpakigbahin sa Ebanghelyo ngadto sa uban.
7. Paglambo ug epektibo nga paggamit sa espirituhanon nga mga gasa.

Ang pagtubo mao ang natural nga resulta sa kinabuhi. Kon adunay espirituhanong kinabuhi sa iglesia, ang sulodnon nga pagtubo moresulta ingon man usab ang paglapad, pagdako, ug pagsumpay nga mga pagtubo.

PAGLAPAD NGA PAGTUBO

Ang paglapad nga pagtubo mahitabo sa diha nga ang mga magtotoo modala sa bag-ong mga kinabig ngadto kang Kristo ug modala kanila ngadto sa pakig-ambitay uban sa ilang kaugali ngong lokal nga simbahan. Ang resulta mao ang numerawo nga pagtubo sa lokal nga simbahan. Ang paglapad nga pagtubo kinahanglan nga itumong sa pagdugang sa gingharian sa Dios. Kon ang Ikaduhang Simbahan midugang ug 100 ka mga miyembro gikan sa Unang Simbahan pinaagi sa pagbalhin sa mga miyembro, ang Gingharianong pagtubo wala nahitabo. Adunay pag-usbaw sa mga miyembro sa Ikaduhang Simbahan apan walay pagpalapad sa Gingharian sa Dios. Ang Gingharianong pagtubo mahitabo lamang kon ang bag-ong mga kinabig madala ngadto kang Jesus ug madisipulo aron mahimong responsable nga mga sakop sa Lawas ni Kristo.

Ang pagpalapad nga pagtubo sa iglesia gihulagway sa libro sa Mga Buhat:

**Ug niadtong mga adlaw si Pedro mitindog sa taliwala sa mga tinun-an ug
miingon, (ang gidaghanon sa mga tawo mga usa ka gatus ug kaluhaan).
(Buhat 1:15)**

Ang Iglesia nagsugod sa usa ka lawak sa itaas nga usa ka gamay nga pundok sa mga 120 ka mga tinun-an. Sa Adlaw sa Pentecostes 3,000 ang gidugang ngadto sa iglesia sa Jerusalem:

Unya kadtong mga mingdawat sa iyang pulong gibautismohan; ug sa mao usab nga adlaw dihay gidugang ngadto kanila nga may tulo ka libo ka mga kalag. (Buhat 2:41)

Human sa Pentecostes, ang paglapad nga pagtubo nahitabo sa adlaw-adlaw nga basihan:

Ug ang Ginoo nagdugang sa simbahan sa adlaw-adlaw sa mga ginaluwas. (Buhat 2:47)

Ang gidaghanon sa mga lalaki diha sa iglesia sa Jerusalem mitubo sa 5,000. Kini nga pag-ihap wala maglakip sa mga babaye ug mga bata nga kabahin sa iglesia:

Apan daghan sa mga nakadungog sa Pulong mitoo; ug ang gidaghanon sa mga lalaki mga lima ka libo. (Buhat 4: 4)

Sa katapusan, mga panon sa katawhan ang nadugang sa simbahan:

Ug nadugangan pa gayud ang mga magtotoo ngadto sa Ginoo, mga panon sa mga lalaki ug sa mga babaye. (Buhat 5:14)

Bisan ang mga tawo nga supak sa simbahan nahibulong sa iyang paglapad:

Karon sa diha nga ang labawng sacerdote, ug ang kapitan sa templo ug ang mga punoang sacerdote nakadungog niini nga mga butang, nangalibug sila mahatu ngod kanila kon asa kutob kini motubo. (Buhat 5:24)

Ang pulong nga pagdugang unang gigamit sa paghulagway sa pagpalapad sa simbahan. Sa wala madugay ang pagtubo nahimong mas paspas nga ang pulong gipadaghan gigamit:

Ug ang Pulong sa Dios mikaylap, ug ang gidaghanon sa mga tinun-an misanay sa hilabihan gayud sa Jerusalem... (Buhat 6: 7)

Gikan niini nga punto, ang libro sa Mga Buhat naghatag ug gibug-aton sa pagpadaghan sa mga iglesia ingon man sa mga sakop sa lokal nga simbahan sa Jerusalem. Bag-ong mga kasimbahanan ang natukod diha sa matag Gentil nga sentro sa kaniadtong inila nga kati lingban ubos sa 40 ka tuig. Pananglitan, sa Samaria...

... Apan sa mingtoo sila kang Felipe nga nagamantala sa mga butang mahitu ngod sa Ginghamian sa Dios, ug sa ngalan ni Jesu-Kristo, nanagpabautismo sila nga mga lalaki ug mga babaye. (Buhat 8:12)

Ang mga iglesia sa Judea, sa Galilea, Samaria, Lida, Saron, ug sa Jope, ang tanan nakasinati sa palapad nga pagtubo:

Unya ang mga iglesia nakabaton ug pakigdait sa tibook Judea ug Galilea ug Samaria, ug nalig-on; ug sa nagagawi sa kahadlok sa Ginoo, ug diha sa pag hupay sa Espiritu Santo mingsanay. (Buhat 9:31)

Ug ang tanan nga nagpuyo sa Lida ug sa Saron nakakita kaniya, ug namalik ngadto sa Ginoo.

Ug kini nabantug sa tibook Jope; ug daghan ang mitoo sa Ginoo. (Buhat 9: 35, 42)

Adunay pagtubo sa iglesia sa Antioquia (Mga Buhat 11: 21,24,26); Iconio (Mga Buhat 14: 1); Derbe (Mga Buhat 14: 20-21); Galacia (Mga Buhat 16: 5); Filipos (Mga Buhat 16:14); Tesalonica (Mga Buhat 17: 4); Berea (Mga Buhat 17:12); ug Corinto (Mga Buhat 18: 8-11).

Ang iglesia gipalapad pinaagi sa:

-Espirituhanong panan-awon: Juan 4:25

-Pagpangalagad diha sa madinawatong mga dapit ug mga panahon: Mateo 10: 5-6, 14; Mga Buhat 9: 20-31; 16: 6

-Ang "Paglakaw" kay sa "Pagduol" nga nga metodo: Sila mingadto sa mga tawo imbis nga maghulat kanila nga mosulod sa simbahan.

-Ang matag magtotoo misanay: Mga Buhat 8: 4

-Paggamit sa sosyal nga mga kutay: Ang mga miyembro nangabig sa mga paryente ug mga higala. Ang Ebanghelyo kusog nga mikaylap ubay sa kasamtangan nga mga katilingbanong kutay.

-Paggamit sa mga paagi ni Jesus: Sa tibook libro sa Mga Buhat, ang unang Simbahan miga mit sa mga paagi nga gitudlo ug gipasundayag ni Jesus. Sila nagwali sa Ebanghelyo, nagtudlo sa Pulong, nagbautismo sa bag-ong mga magtotoo, ug nagbansay sa bag-ong mga tinun-an (Mateo 28: 19-20).

-Bag-ong Tugon nga mga grupo: Ang mga grupo importante sa Bag-ong Tugon nga pagpalapad. Si Pablo nagtudlo sa espesyal nga grupo sa mga tinun-an sa pagpadako nga eskwelahan (Buhat 19: 9). Usa ka higayon, nagtudlo si Pablo sa nilain nga mga grupo sa mga Judio ug mga Gentil (Buhat 13:42). Gagmay nga mga grupo nagtigom diha sa mga panimalay (Buhat 12)

-Ang matag panimalay nahimong sentro sa pag-ebanghelyo: Ang matag panimalay nahimong sentro sa pag-ampo, pagwali, pagtudlo, pag-ayo, ug pagpalingkawas.

-Ang ministryo sa Balaang Espiritu: Ang Balaang Espiritu mao ang gahum nga mobadlong sa makasasala nga mga lalaki ug mga babaye ug modani kanila sa pagdawat sa mensahe sa Ebanghelyo. Kini moresulta sa bag-ong mga kinabig nga mosangpot ngadto sa paglapad sa simbahan.

-Espirituhanong mga gasa: Sa tawhanong pagtubo nagkinahanglan sa kalamboan sa estruktura sa mga bukog aron sa pag suporta sa pagdaghan sa mga selula. Alang sa Lawas ni Kristo nga pagtubo, ang gambalay importante. Si Jesus miingon nga ang anihon hinog na, apan ang mamomoo diriyut ra. Kon ang mga mamomoo diriyut ra, nan sila kinahanglan nga i-organi sar sa epektibong paagi sa pag-ani sa mga anihon.

PAGPADAKO NGA PAGTUBO

Ang pagdako nga pagtubo mahitabo sa diha nga ang usa ka simbahan magsugod ug lain nga simbahan nga susama ang kultura. Ang bag-o nga simbahan maoy sumpay sa "inahan" nga simbahan, sama sa usa ka bata diha sa natural nga kalibutan nga maoy pisikal nga sumpay sa mga ginikanan. Ang talaan sa paglugway sa libro sa Mga Buhat nagpadayag nga ang mga iglesia gisugdan sa simbahan sa Jerusalem sa Judea, Galilea, Lida, Saron, ug Jope. Kining tanan susama nga mga kultura sa mga Judio.

Adunay upat ka mga paagi nga ang usa ka bag-o nga Simbahan masugdan:

1. Usa ka simbahan magsugod ug lain nga simbahan.
2. Pipila ka mga simbahan mokooperar sa pagsugod ug laing simbahan.
3. Usa ka dako nga simbahan nagbahin sa pagporma sa duha o labaw pa nga lahi nga mga simbahan.
4. Ang usa ka indibiduwal nga magtotoo gihatagan ug direksyon ngadto sa usa ka dapit sa pagsugod sa usa ka simbahan. Usa nga adunay espirituhanong gasa sa pagka apostoles nga sa kasagaran gigamit kini nga paagi. Kining tawhana usahay gitawag nga usa ka "magtatanom ug simbahan."

Sa matag usa niini, ang pagpadaghan mahitabo pinaagi sa pagpakaylap sa mensahe sa Ebanghelyo sa pagporma sa bag-o nga Lawas sa mga magtotoo.

MATANG SA PAGDAKO SA MGA SIMBAHAN

Ang bag-ong mga simbahan mahimo tulo ka nagkalain-laing mga matang ang pagdako:

1. Mga simbahan nga nagministeryo sa piho nga katilingban:

Kini mao ang mga simbahan nga gitukod sa pag-alagad ngadto sa piho nga komunidad, balangay, o dapit sa usa ka ciudad. Sila mahimong resulta sa pag-ebanghelyo nga mibangon ug usa ka grupo sa bag-ong mga magtotoo sa maong dapit. Sila mahimo nga i-establisar sa pag-alagad sa wala pa nawalihi o masanongon nga mga dapit.

2. Mga simbahan nga nagministeryo sa piho nga etnikong grupo:

Kini nga mga kapunungn nagministeryo sa piho nga etnikong grupo nga mopakigbahin sa sama nga kultura, kagikan, ug pinulongan. Pananglitan, ang usa ka simbahan nagsugod sa mga tawo nga nagsulti sa Espanyol ug dili makasabot sa Iningles nga nagsulti sa mga serbisyo sa "inahan" nga Simbahan. Ang ubang mga panig-ingnan

mahimo nga usa ka simbahan alang sa Asyano sa kampo sa mga lalin o alang sa mga Indiano sa usa ka Amerikano nga pagtagana.

3. Mga simbahan nga adunay espesyal nga mga katuyoan:

Ang usa ka simbahan ma-establisar sa usa ka espesyal nga katuyoan: Pananglitan, ang usa ka simbahan itanom duol sa usa ka kolehiyo sa pag-alagad ilabi na ngadto sa mga estudyante.

PAGSUMPAY NGA PAGTUBO

Ang pagsumpay nga pagtubo mahitabo sa diha nga ang usa ka simbahan misumpay sa iyang kaugalingon latas sa tibook nasud, pinulongan, o etnikong gintang sa pagtanom ug bag-o nga simbahan sa lain-laing mga kultura. Ang pulong nga "pagsumpay" gigamit tungod kay sa diha nga kini nga proseso mahitabo ang usa ka "tulay" gimugna gikan sa usa ka kultura ngadto sa lain aron sa pagpakigsulti sa Ebanghelyo.

Ang modernong paagi sa transportasyon ug komunikasyon sa hilabihan nakapaabante sa potensyal sa simbahan alang sa pagsumpay nga pagtubo bisan sa labing hilit nga mga dapit. Ang pagsumpay nga pagtubo kabahin sa plano ni Ginoong Jesus alang sa pagpakaylap sa Ebanghelyo sa tibook kalibutan. Ang mga tinun-an misugod sa ilang pagpamatuod diha sa ilang kaugalingon nga kultura sa Jerusalem ug unya mipadako pinaagi sa pagtanom ug mga simbahan sa ubang mga dapit sa susama nga kultura. Sunod, ang mga tinun-an misumpay sa nasud, pinulongan, ug sa rasa nga gintang sa pagsangyaw sa Ebanghelyo sa kultura nga lahi sa ilang kaugalingon ngadto sa mga dapit nga sama sa Samaria ug sa "kinatumyang bahin sa kalibutan" (Buhat 1: 8). Ang mga tinun-an dihadiha dayon mituman sa sugo sa pagdaghan sulod sa ilang kaugalingon nga kultura (Buhat 2). Ang pagdako ngadto sa ubang mga rehiyon sa susama nga kultura miabot ingon nga resulta sa mga paglutos:

... Ug niadto nga panahon adunay dakong paglutos sa iglesia didto sa Jerusalelem; ug sila tanan nagkatibulaag sa mga rehiyon sa Judea ...

Busa sila nga nagkatibulaag nanagpanglangyaw nga nanagpangwali sa Pulong. (Buhat 8:14)

Si Felipe ang unang nagsumpay sa kulturahanon nga gintang sa kapukawan sa Samaria nga natala sa Buhat 8. Si Pedro ug si Juan nagpadayon sa ministeryo sa maong dapit.

Ang Apostol nga si Pedro may kalisud sa pagdawat sa sugo sa pagtrabaho latas sa kultura. Siya usa ka deboto nga Judio ug kaniadto limitado ang kaila sa mga Gentil (sa ubang mga dili Judiohanong mga nasud). Ang Dios misulti kang Pedro sa usa ka panan-awon nga natala sa Mga Buhat 10 ug unya si Pedro midala sa Ebanghelyo ngadto sa mga Gentil sa Cesarea.

Ang pagsumpay nga pagtubo sa Bag-ong Tugon labing maayo nga gihulagway sa ministeryo ni Apostol Pablo. Ang Dios nagtawag kang Pablo ilabi na niini nga ministeryo. Si Pablo Judio, apan giingnan siya sa Dios nga siya:

**.. ang usa ka pinili nga sudlanan alang kanako, aron sa pagdala sa akong ngalan sa atubangan sa mga Gentil ug sa mga hari ug sa mga anak sa Israel.
(Buhat 9:15)**

MGA PRAYORIDAD SA PAGPANANOM UG SIMBAHAN

Kamo nagtuon kaniadto sa mga prayoridad alang sa pag-ebanghelyo. Ang mga prayoridad alang sa pagtanom ug simbahan managsama. Sumala sa rekord sa Bag-ong Tugon, ang prayoridad sa pagsugod sa mga iglesia ihatag ngadto sa mga wala pa nawalihi nga mga grupo sa katawhan, mga madinawaton nga mga lugar, mga ciudad ang una ug dayon mga lugar sa kabukiran.

KINAUGALINGONG EKSAMEN

1. Isulat ang sag-ulohong bersikulo gikan sa panumduman.

---

2. Unsa ang gipasabot sa "sulodnon nga pagtubo" sa Simbahan?

---

3. Unsa ang gipasabot sa "paglapad nga pagtubo" sa Simbahan?

---

4. Unsa ang gipasabot sa "pagdako nga pagtubo" sa Simbahan?

---

5. Unsa ang gipasabot sa "pagsumpay nga pagtubo " sa Simbahan?

(Ang mga tubag sa eksamen gihatag sa katapusan nga kapitulo niini nga manwal.)

ALANG SA DUGANG PAGTUON

1. Alang sa dugang pagtuon sa sulodnon, pagpalapad, pagpadako, ug pagsumpaay nga pag tubo batoni ang kurso sa Harvestime International Institute nga, "*Pagpadaghan nga mga Metodo.*"
2. Aron husto ang pagkahamtong, ang matag bag-ong iglesia nga gitonom kinahanglan:

Makasabot Sa Iyang Katuyoan Ug Mga Tumong:

Ang matag programa o grupo nga nagsugod sa simbahan kinahanglan mahiuyon sa katuyoan ug tumong. Ang kurso sa Harvestime International Institute nga, "*Pagdumala Pinaagi Sa Mga Tumog,*" nagpatin-aw niini nga detalyado.

Makasabot Sa Bibliyanhong Mga Prinsipyo sa Organisasyon:

Kini naglakip sa espirituhanong mga gasa ug mga katungdanan ug pagbansay sa bag-ong mga kinabig aron mahimo nga espirituhanong mga pangulo nga makagamit sa ilang mga gasa. Ang kurso sa Harvestime International Institute, "*Bibliyanhong Pagdumala Nga Mga Mga Prinsipyo*" ug "*Pagdumala Pinaagi Sa Mga Tumong*", makatabang kaninyo sa paghimo niini.

Makasabot Sa Bibliyanhong Kwaliplikasyon Alang Sa Mga Pangulo:

Ang kurso sa Harvestime International Institute, "*Bibliyanhong Mga Prinsipyo sa Pagdumala,*" nagpatin-aw niini nga detalyado.

Matudloan Sa Mga Pundasyon Sa Pagtoo:

Ang mga kurso sa Harvestime International Institute sa modyul nga "*Pagpahimutang*" makatabang kaninyo sa pagtuman niini nga tumong.

Makasulbad Sa Praktikal Nga Mga Pangutana:

Kini naglakip sa mosunod nga mga butang:

- Paghimutang sa Pahayag sa Doktrina, aron ang mga bisita mahibalo sa Bibliyanhong mga pagtulon-an sa simbahan.
- Subay sa balaod nga mga butang nga gikinahanglan sa gobyerno alang sa bag-ong simbahan.
- Ang organisasyon sa iglesia lakip ang mga lider, mga opisyal, ug pamaagi alang sa panalapi sa simbahan.
- Lokasyon ug pagpanag-iya sa kabtangan sa simbahan.
- Ang relasyon sa "inahan" nga iglesia ngadto sa bag-o nga iglesia.

PAKAPIN

KATAPUSANG PAMULONG ...

... Alang Niadtong Nagpalista Sa Harvestime International Institute

Kung kamo nakalista sa Harvestime International Institute ug gikuha ang kompleto nga serye, kini mao ang kataposan nga kurso sa katapusan nga modyul sa kinatibuk-ang pagbansay nga kurso. Pinaagi sa pagbansay sa Harvestime kamo nakabaton ug daghang kahibalo ug kasinatian nga kung tukma ang paagi sa paggamit makapahimo kaninyo sa pag-abot sa inyong nasud sa mensahe sa Ebanghelyo.

Hinumdomi kanunay, hinoon, nga mas lisud ang paghupot kay sa pagbaton niini. Ang "pagbaton" mao ang pagkuha sa usa ka butang. Ang "paghupot" mao ang pagtipig ug paggamit niini. Ang paghupot kanunay mao ang sentro nga isyu sa bisan unsang butang sa kinabuhi. Dili ang inyong nabatongan, apan unsa ang inyong nahuptan mao ang labing importante. Pa nanglitan, dili pa igo ang pagdawat sa Ginoo ingon nga inyong Manluluwas, apan kamo kina hanglan magpabilin diha kaniya sa pagpasalig sa inyong walay katapusan nga padulngan.

Ang Biblia naghigot niini nga isyu sa paghupot sa sambingay nga gisulti ni Jesus sa Lucas 19: 12-26. Basaha kini nga tudling sa inyong Biblia. Kamo makamatikod nga ang mga sulu goon kinsa migamit ug mipadaghan sa salapi sila gihatagan ug dugang nga salapi. Ang wala nagbuhat sa bisan unsa sa salapi nga iyang nadawat nawad-an niini. Kini nga sugilanon nag hulagway nga kung inyong gigamit ang gihatag kaninyo kini molambo. Kamo bisan hain sa mogamit niini o mawad-an niini:

Kay nagaingon ako kaninyo nga ang tanan nga adunay iya, pagahatagan; apan siya nga walay iya pagakuhaan sa bisan unsa nga anaa kaniya. (Lucas 19:26)

Ang katuyoan sa pagbansay sa Harvestime dili lang paghatag sa kinatuktokan sa bukid nga espirituhanong kasinatian ug unya ipadala kamo balik ngadto sa walog aron mawala kini. Ang kasinatian sa bukid mao ang pag-andam kaninyo sa pagpuyo sa walog, sama sa kasinatian ni Moises sa Bukid sa Sinai.

Aron mahuptan ang inyong nakat-onan sa pagbansay sa Harvestime, kamo modala niini ngadto sa walog sa adlaw-adlaw nga kinabuhi ug pagpangalagad ug gamiton kini. Kamo kinahanglan mopadayon sa inyong pagtuon sa Pulong sa Dios ug pag-ampo. Kamo kina hanglan mogamit sa mga estratihiya sa espirituhanong pag-ani nga inyong nakat-onan ug motabang sa uban sa pundasyon sa pagtoo, unsaon pagkinabuhi sa Gingharian sa Dios, unsaon pag-ila sa tingog sa Dios, ug mga prinsipyo sa espirituhanong pakiggubat.

Tungod kay ang mga mamomoo alang sa espirituhanon nga ani diutay ra, kamo kinahanglan magpadayon sa pagtudlo ug pagwali sa Ebanghelyo uban sa pagpasundayag sa gahum. Kamo mogiya sa uban sa pagdiskobre sa ilang espirituhanong mga gasa ug pagpakigbahin sa mga prinsipyo sa gahum uban kanila, nga nagahagit kanila nga mahimong mga mabungahong mga mamomoo. Kamo dili mohunong sa pagdaghan, pag-organisar, ug pagpalihok

sa espirituhanong mga kapanguhaan alang sa nahinog na nga espirituhanon anihon sa mga nasud sa kalibutan.

Ang Biblia nagtudlo nga "ngadto kang kinsa daghan ang gihatag, daghan ang gikinahanglan." Kami nagsalig ug daghan nganha sa inyong mga kamot pinaagi sa Harvestime nga pagbansay. Kamo mohinumdom nga kining kinatibuk-ang programa nga gipasukad sa prinsipyo nga ang "matag usa motudlo ug usa aron moabot sa usa." Kamo naabot na pinaagi niini nga pagbansay. Karon inyong responsibilidad ang pagtudlo sa uban kinsa makatudlo sa uban:

Ug ang mga butang nga imong hingdunggan gikan kanako taliwala sa daghang mga saksi, ang mao gihapon itugyan mo sa mga matinumanon nga mga tawo, nga makahimo usab sa pagtudlo sa uban. (2 Timoteo 2: 2)

Sa diha nga kamo nagsugod sa inyong pagbansay sa Harvestime, kamo naghimo sa importante nga lakang. Kamo wala magpalista sa usa ka programa sa usa ka denominasyon o organisasyon. Kamo nagpalista sa "eskwelahan sa espiritu." Kini mao ang pagbansay sa inyong espiritu pinaagi sa Espiritu Santo - ug kana nga pag-eskwela dili matapos.

Busa, samtang inyong tapuson ang inyong pagbansay sa Harvestime, kini dili maoy katapusan, apan sinugdanan. Dili kini usa ka graduwasyon, apan usa ka sinugdanan. Kamo mibaid sa inyong espirituhanong "galab" ug andam na nga mosulod sa kaumahan.

Sama sa inyong nakat-onan sa inyong mga pagtuon, ang mga mangangani mangadto diin ang anihon hinog na ug andam na. Asa kini nga tawag sa pag-ani magdala kaninyo, ang Dios la mang ang nahibalo. Apan kamo makasiguro nga kamo wala magtrabaho nga nag-inusara. Kamo miapil sa dakong kasundalohan sa mga mamomoo, sukad pa sa mga tinun-an ni Jesus, kinsa nakadungog sa tawag ug mitubag:

Ako nakadungog ug tawag, "Dali sunod"
... wala nay lain.
Ang mga kalipay sa kalibutan nagakadulum;
Ang akong kalag misunod kaniya.
Ako mibangon ug misunod ...
... wala nay lain.

Kung unsa ang bili sa pagtubag niini nga tawag alang kaninyo, ang Dios lamang ang nahibalo, apan hinumdomi nga kamo kinahanglan kanunay ...

**... Molahutay sa mga kalisud, ingon nga maayong sundalo ni Jesu-Kristo.
(2 Timoteo 2: 3)**

Ayaw gayud pagsugot sa mas ubos kay sa katapusan nga tumong. Padayon sa pagpugas ug pag-ani, sa panahon sa tingpugas ug ting-ani, hangtud nga ang matag pundok sa katawhan, matag tribo, ug matag nasud maabot sa mensahe sa Ebanghelyo.

Ayaw kalimti ang panan-awon sa espirituhanon nga pag-ani:

"Dihay miabot sa akong atubangan usa ka panan-awon sa halapad nga mga kaumahan sa maputi nga anihon nagadako ngadto sa mga kinatumyan sa yuta. Bisan kon akong tan-awon ang matag ulo sa trigo nahimong usa ka nawong sa tawo; ang matag usa nga nabali nga dahon, ug napataas nga kamot.

Ang Ginoo naghatag kanako ... mahait nga galab sa iyang minahal nga Pulong. Siya mihangyo kanako sa pagtigom sa lugas, apan dili gamiton ang akong galab sa pagputol o pagsamad sa laing mag-aani, dili motubag sa pagsaway ..... apan sa pag-atiman sa patigayon sa haduol ug magtrabaho samtang adlawan pa. "

-Aimee Semple McPherson, Tagtukod
-International Church of the Foursquare Gospel

MGA TUBAG SA KINAUGALINGONG EKSAMEN

KAPITULO 1:

1. Ug siya miingon pag-usab, sa unsa ba igapakasama ko ang gingharian sa Dios?

Kini sama sa levadura nga gikuha sa usa ka babaye ug gisakut sa tulo ka takus nga harina, hangtud ang tanan mingtubo. (Lucas 13: 20-21)

2. Ang sama sa levadurang pag-ebanghelyo mao ang Ebanghelyo sa Gingharian sa Dios nga mikaylap sa tibook nga "umol" sa kalibutan tungod sa sulodnon nga gahum sa Gingharian nga susama sa levadura sa tinapay nga minasa.
3. Ang "kahulogan sa nawala" nagtumong sa pagsabot nga ang tanan nga mga tawo nga wala naghinulsol sa ilang mga sala ug nakasinati sa bag-ong pagkatawo nga gihulag way ni Jesus sa Juan kapitulo 3 giisip nga nawala tungod kay nawala kanila ang walay sala nga kinaiyahan nga sa sinugdanan gibuhay sa Dios ang tawo. Kita tingali moingon usab nga sila "dili-luwas" o "dili mga magtotoo" tungod kay sila wala pa maluwas gikan sa ilang mga sala pinaagi sa pagtoo ni Ginoong Jesu-Kristo ingon nga Manluluwas.
4. Ang "padulngan sa nawala" nagtumong sa pagsabot nga ang mga dili-luwas nag-atubang sa espirituhanong kamatayon sa walay katapusan nga pagkahimulag gikan sa Dios. Ang ilang padulngan mao ang impierno.
5. -Pagkaanaa
-Pagmantala
-Pagdani
-Pagtanom
-Paghingpit
-Pag-apil

KAPITULO 2:

1. Sa diha nga ako moingon sa daotan: Oh daotan nga tawo, ikaw sa pagkamatuod mamatay; kong ikaw dili mosulti sa pagpasidaan sa tawong daotan gikan sa iyang dalan, kanang tawo nga daotan mamatay sa iyang kasal-anan; apan ang iyang dugo pagapa nilngon ko diha sa imong kamot. (Ezequiel 33: 8)
2. -Sugo
-Kahimtang
-Kahingawa
-Kompetisyon
-Katumanan
3. Ang tulo ka mga butang nga gikinahanglan aron matuman ang mandato sa pag-ebanghelyo mao:
-Kini kinahanglan nga adunay una nga prayoridad.
-Kini kinahanglan nga gihatagan ug gahum sa Balaang Espiritu.
-Kini kinnahanglan nga mosunod sa mga sumbanan sa Bag-ong Tugon.

KAPITULO 3:

1. Kay gihatag ko kaninyo una sa tanan ang akong nadawat usab, nga si Kristo namatay alang sa atong mga sala, sumala sa mga Kasulatan;

Ug siya gilubong, ug nabanhaw siya pag-usab sa ikatulo ka adlaw, sumala sa mga Kasulatan. (1 Corinto 15: 3-4)
2. Ang pulong nga "Ebanghelyo" nagpasabot sa "maayong balita." Sa diha nga kita nag sulti sa Ebanghelyo sa Bibliyanhong diwa, kini nagtumong sa maayong balita sa Ging harian sa Dios ug kaluwasan pinaagi kang Jesu-Kristo.
3. Ang nag-unang mga mensahe sa Ebanghelyo mao nga si Kristo namatay tungod sa atong mga sala sumala sa mga Kasulatan, siya gilubong, ug siya nabanhaw pag-usab sumala sa mga Kasulatan. Sa hiktin nga diwa, ang Ebanghelyo matingob diha sa mensahe sa Juan 3:16: Sa iyang lapad nga kahulogan, kini naglakip sa tanan nga gitudlo ni Jesus sa iyang mga tinun-an:
4.
  1. Ang sala pangtibook-kalibutan: Taga-Roma 3:23
  2. Ang tanyag sa kaluwasan pangtibook-kalibutan: 1 Timoteo 2: 4
  3. Ang sugo sa paghinulsol pangtibook-kalibutan: Buhat 17:30
  4. Ang pagdapit sa pagtoo pangtibook-kalibutan: Roma 10: 9-11
5. Ang Ebanghelyo gamhanan tungod kay:
  - Kini mao ang pagpadayag sa gahum sa Dios ngadto sa tawo.
  - Kini nagdala sa kaluwasan sa tanang mga tawo, sa walay pagtagad sa kaliwat, kolor, o tinoohan.
  - Kini nagpadayag sa nahibaloan sa mga tawo mahitungod sa Dios.
  - Kini nagpadayag sa paghukom ug sa kaligutgut sa Dios batok sa sala.
  - Kini nagpadayag sa pagkamatarung sa Dios.
  - Kini nagpakita kon unsaon sa pagmatarung (pagpasaylo, paghiuli sa tinuod nga relasyon ngadto sa Dios) pinaagi sa pagtoo.
  - Kini mao ang basihan sa pagtoo diin kita nagpuyo.

KAPITULO 4:

1. Kay dili ko igakaulaw ang Maayong Balita; kay kini mao ang gahum sa Dios alang sa kaluwasan sa tagsatagsa nga motoo: una sa tanan sa mga Judio, ug ingon man sa mga Grecianhon. (Roma 1:16)
2. Itandi ang inyong katingbanan sa panaghisgot sa Kapitulo 4.
3. Itandi ang inyong katingbanan sa panaghisgot sa Kapitulo 4.
4. Itandi ang inyong katingbanan sa panaghisgot sa Kapitulo 4.
5. Itandi ang inyong katingbanan sa panaghisgot sa Kapitulo 4.

6. Itandi ang inyong katingbanan sa panaghisgot sa Kapitulo 4.
7. Itandi ang inyong katingbanan sa panaghisgot sa Kapitulo 4.
8. Ang pagsaksi mao ang pagsulti kung unsa ang inyong nakita, nadungog, o nasina ti. Sa usa ka korte sa balaod, ang saksi maoy usa nga nagpamatuod mahitungod sa usa ka tawo o usa ka butang. Ingon nga mga saksi, kinahanglan kita magpamatuod mahitungod ni Jesus ug sa iyang plano alang sa kaluwasan sa tanang katawhan.
9. Ang pulong "layko" gikan sa Grego nga pulong nga nagkahulogan sa "pagkasakop sa pinili nga katawhan sa Dios." Ang nag-unang kahulogan sa pulong mao ang "tanang nga mga katawhan sa Dios." Ang mga pulong nga "laygo" o "layko" gigamit alang niadtong wala nagaalagad sa espesyal ug hingpit ang panahon sa mga gimbuhaton sa simbahan.
10. Ang pulong nga "klero" naugmad aron mailhan ang propesyonal nga mga ministro sa simbahan. Ang klero mao kadtong nag-isip nga ang ministeryo maoy ilang propesyon o kadtong nangimplyo nga bug-os ang panahon sa simbahan.
11. Ang pagtawag sa mga layko nagtumong sa responsibilidad sa matag magtotoo nga mahimong pari o ministro sa Ebanghelyo ngadto sa mga dili magtotoo.

KAPITULO 5:

1. Aron ang pagpakig-ambit sa imong pagtoo magmabungahon sa pag-ila sa tanang maayo butang, nga anaa kaninyo diha kang Kristo Jesus. (Filemon 6)
2. Ang komunikasyon sa pag-ebanghelyo kinahanglan:
  - Maglakip sa tawhanon ug langitnon nga mga butang.
  - Mahimong alang sa tanang klasi sa mga tawo.
  - Mobalansi tali sa mga grupo ug mga indibidwal.
  - Masabtan sulod sa kulturahanong konteksto.
  - Molapas sa gipamulong.
  - Mouyon sa inyong pagkinabuhi.
3. Mga Buhat 26:18.

KAPITULO 6:

1. Ug ang mga butang nga imong hingdunggan kanako sa atubangan sa daghang mga saksi, itugyan mo sa matinumanon nga mga tawo, nga makahimo sa pagtudlo sa uban usab. (2 Timoteo 2: 2)
2. Ang plano sa Dios gisumada sa Mga Buhat 1: 8. Ang Balaang Espiritu mao ang balaang gahum luyo sa pagpadaghan nga proseso, si Jesu-Kristo mao ang unod sa mensahe ug ang tibook kalibutan mao ang dumadawat sa mensahe. Ang mga magtotoo kinahanglan mahimong mga ahente sa pagpadaghan. Ang paagi sa Dios mao nga ang matag usa ka magtotoo "mosaksi" sa mensahe sa Ebanghelyo, magatudlo sa mga tawo nga makatudlo sa uban (2 Timoteo 2: 2).

3. Si Andres ug Ananias.
4. Ang mga prayoridad sa pagsangyaw mao ang:
  - Nagalungtad nga katilingbanong nga mga kutay
  - Mga Panimalay
  - Wala pa nawalihi nga mga tawo
  - Madinawaton nga mga lugar
  - Mga ciudad
5. Ang upat ka matang sa mga makasasala nga gihulagway sa Biblia mao ang:
  - Maalamon nga mga makasasala
  - Nareporma nga mga makasasala
  - Relihiyoso nga mga makasasala
  - Sinalikway nga mga makasasala

KAPITULO 7:

1. ...Kining mga nagabalit-ad sa kalibutan, mianhi usab dinhi. (Mga Buhat 17: 6)
2. Itandi ang inyong katingbanan sa panaghisgot sa Kapitulo 7.
3. Ang Biblia nag-ingon nga sila sa tinuod lang "nagpabalit-ad sa kalibutan" sa Ebang helyo.

KAPITULO 8:

1. Ug sa daghan pang mga sambingay nga sama niini, siya nagsulti sa pulong ngadto kanila, sumala sa mahimo nila sa pagpatalinghug. (Marcos 4:33)
2. Ang sambingay maoy usa ka istorya nga naggamit sa usa ka ehemplo gikan sa natural nga kalibutan aron sa paghulagway sa espirituhanon nga kamatuoran. Ang tinuod nga kahulogan sa pulong nga "samingay" mao ang "pagpahigda nga tupad, aron itandi." Sa mga sambingay, gitandi ni Jesus ang natural nga mga panig-ingnan ngadto sa espirituhanong mga kamatuoran. Ang sambingay usa ka yutan-ong sugilanon nga adunay Langitnong kahulogan.
3. Ang pagsabot sa espirituhanong mga kamatuoran nga gitudlo pinaagi sa mga sambingay ngay gihatag ngadto sa mga tinun-an tungod kay sila adunay espirituhanong mga hunahuna. Kadtong walay espirituhanon nga mga hunahuna nakadungog sa mga sambingay ug napakyas sa pagsabot kanila.
4. Tan-awa ang panaghisgot sa mga sambingay sa Kapitulo 8.

KAPITULO 9:

1. Daghan sa mga Samarianhon sa maong lungsod ang mitoo kaniya, tungod sa pulong sa babaye, nga nagpamatuod, siya nagsulti kanako sa tanan nga akong gibuhad. (Juan 4:39)

2. Ang personal nga pag-ebanghelyo mao lamang ang gipasabot sa ngalan: Kini mao ang personal nga pagpakigbahin sa Ebanghelyo ngadto sa mga indibiduwal. Kini maoy tawo-sa-tawo, usa ngadto sa usa nga pag-ebanghelyo.
3. Ang personal nga pag-ebanghelyo gihimo pinaagi sa:
  - Hilom nga pagpamatuod
  - Gagmay'ng nga basahon
  - Binaba nga pagsaksi
4. Itandi ang inyong katin-awan sa panaghisgot sa Kapitulo 9.

KAPITULO 10:

1. Kay ang iyang dili makita nga mga butang gikan sa pagtukod sa kalibutan makita sa dakong katin-aw, nga masabot pinaagi sa mga butang nga binuhat, bisan pa ang iyang walay kinutubang gahum ug pagka-Dios; aron sila walay ikabalibad. (Roma 1:20)
2. Usahay si Satanas mosukip sa mga pangutana o pagsupak ngadto sa hunahuna sa ta wo. Ang uban nga mga tawo nagpahayag sa mga pagsupak nga dili orihinal nga gi kan kanila. Sila nakadungog nga ang uban nangutana kanila ug sila lang ang nagahu nong o naningkamot sa paglihis kaninyo gikan sa hilisgutan. Ang uban nagpatung ha'g supak nga tinuod nga nakababag kanila sa pagdesisyon alang kang Kristo. Kina hanglan kini dumalahon nga malampuson sa dili pa sila modawat sa Ebanghelyo.
3. Itandi ang inyong mga tubag sa panaghisgot sa matag hilisgutan sa Kapitulo 10.

KAPITULO 11 :

1. Pinaagi sa gamhanang mga ilhanan ug mga katingalahan, pinaagi sa gahum sa Espiri tu sa Dios; aron nga sukad sa Jerusalem, ug sa palibot ngadto sa Ilirico giwali ko sa hingpit ang Ebanghelyo ni Kristo. (Roma 15:19)
2. Ang pagpatuhop nga pag-ebanghelyo maoy usa ka pamaagi sa pagpakayklap sa Ebanghelyo nga naglihok sama sa lewadura sa minasa sa tinapay. Ang iyang katu yoan mao ang pagsabwag sa Ebanghelyo hangtud nga ang tibook nga lugar matuhop ug maapektohan. Pagsugod una sa usa ka lokal nga komunidad (ang inyong Jerusa lem), ang pagpatuhop nga pag-ebang helyo nagpakaylap aron makatuhop sa inyong estado o probinsya ug sa ulahi sa inyong nasud.
3. Itandi ang inyong tubag sa panaghisgot sa Kapitulo 11.
4. Itandi ang inyong tubag sa panaghisgot sa Kapitulo 11.
5. Itandi ang inyong tubag sa panaghisgot sa Kapitulo 11.
6. Itandi ang inyong tubag sa panaghisgot sa Kapitulo 11.

KAPITULO 12:

1. Tuman-aw kamo taliwala sa mga kanasuran, ug sud-onga, ug matingala sa dakong kahibulongan, kay Ako magbuhat sa usa ka buluhaton sa inyong mga adlaw, nga dili ninyo toohan, bisan kini gisugilon kaninyo (Habacuc 1: 5)
2. Ang pangmasa nga krusada nakaabot sa mga tawo nga nangita sa Dios sulod sa mga katuigan. Kini nagtandog sa mga tawo kinsa dili gayud mosulod sa simbahan nga bilding. Kini naghatag ug higayon alang sa pagpakita sa gahum sa Dios ngadto sa mga dili magtotoo. Kini nakaabot sa daghang mga tawo sa dinalian uban sa Ebanghelyo ug usa ka importante nga paagi sa pag-abot sa kusog nga pagtubo sa populasyon sa kalibutan. Ang masang pagpang-ebanghelyo nga krusada makatabang sa pag-ila sa espirituhanon nga yuta nga andam sa pag-ani ug sa kasagaran moresulta sa pagpananom sa bag-ong mga simbahan. Kon aduna nay mga iglesia sa maong dapit, ang pagtubo masinati sa dihang ang bag-ong mga kinabig nadugang sa ilang mga panagtigom.
3. Itandi ang inyong mga tubag sa panaghisgot sa matag hilisgutan sa Kapitulo 12.

KAPITULO 13:

1. Ug sa nakapabilin siya didto ug diutay nga panahon, migikan siya ug milibot sa kayutaan sa nasud sa Galacia, ug sa Phrygia, sa pagpalig-on sa tanang mga tinun-an. (Mga Buhat 18:23)

Nga nagpalig-on sa mga kalag sa mga tinun-an, ug nagtambag kanila nga magpa dayon sa pagtoo, ug nga pinaagi sa daghang kagul-anan mosulod ngadto sa Gingharian sa Dios. (Mga Buhat 14:22)
2. Ang pulong nga "kinabig" nagtumong sa bag-ong mga magtotoo ni Jesus nga natawo pag-usab pinaagi sa pagtoo ug nahimong kabahin sa Ginghamarian sa Dios.
3. Ang "tinun-an" usa ka kinabig nga natukod sa mga sukaranan sa Kristohanong pagtoo ug makahimo sa pagbangon sa bag-ong mga kinabig ug pagdisipulo kanila. Ang pulong nga "tinun-an" nagpasabot sa usa ka tigkat-on, usa ka estudyante, usa ka tawo nga nakakat-on pinaagi sa pagsunod. Kini labaw pa sa kahibalo sa hunahuna. Kining nakat-onan makapausab sa estilo sa kinabuhi sa tawo.
4. Ang unom ka mga dapit sa dihadaha nga pagsunod mao ang:
  - Kasigurohan sa kaluwasan
  - Pagsugid ni Kristo sa publiko
  - Bautismo sa tubig
  - Bautismo sa Balaang Espiritu
  - Pag-ugmad sa hinimbahon nga kinabuhi
  - Mahimong kabahin sa usa ka lokal nga simbahan
5. Ang siyam ka mga prinsipyo sa pagkadisipulo nga gipadayag diha sa pagtuon ni Jesus ug sa iyang mga tinun-an mao:

-Pagpili
-Pakig-uban
-Pagbalaan
-Panan-awon
-Pagdelegar

-Panudlo
-Pagpasundayag
-Pag-apil
-Pagbantay

6. Ang tinuod nga pagsulay sa pagkadisipulo mao ang unsay mahitabo kon kamo dili na kauban sa inyong mga tinun-an. Sila ba nagpadayon nga matinud-anon ug nagtudlo sa uban nga adunay abilidad sa pagpadayon sa pagpadaghan nga proseso?

KAPITULO 14:

1. Ang Espiritu sa Ginoo ania kanako, tungod kay siya nagdihog kanako aron sa pag sangyaw sa Maayong Balita ngadto sa mga kabus; siya nagpadala kanako aron sa pag-ayo sa masulub-on nga kasingkasing, aron sa pagwali ug kagawasan sa mga binilanggo ug pagpahiuli sa panan-aw ngadto sa mga buta, sa paghatag ug kagawasan alang sa mga gipiutan. (Lucas 4:18)
2. Ang pagplano makatabang kaninyo nga mahimong maalamon nga piniyalan sa Ebanghelyo ug mga kapanguhaan sa pangalagad sama sa mga bilding, kabtangan, ekipo, panalapi, ug espirituhanong mga gasa sa mga magtotoo ubos sa inyong pag-atiman. Ang pagplano naghatag ug direksyon, makatabang kaninyo sa paghimo ug maayong mga desisyon, nag-estalisar ug mga prayoridad alang sa ministryo, ug maghimo kaninyo nga may tulubagon pinaagi sa pagtimbang-timbang. Kini nag tugot kaninyo nga molihok nga determinado inay nga mosanong sa mga sitwasyon sa krisis.
3. Itandi ang inyong katin-awan sa panaghisgot sa Kapitulo 14.

KAPITULO 15:

1. Nga managbaton kamo sa sama nga gugma, nga managhiusa sa usa ka kalag nga may usa ka hunahuna.

Nga dili kamo magbuhat bisan unsa pinaagi sa pagkabahinbahin kon pinaagi sa pag pangarbo nga walay pulos; kondili sa pagpaubos sa hunahuna, nga ang tagsatagsa mas maayo kay sa ilang kaugalingon.

Nga ang usag usa kaninyo dili magtagad sa iyang kaugalingong mga butang, kondili ang tagsatagsa kaninyo sa mga butang sa uban usab. (Mga Taga-Filipos 2: 2-4)

2. Ang usa ka kutay mao ang pagsalmot sa daghang mga bahin aron sa paghimong tibook. Sa yanong pagkasulti, ang kutay naglangkob sa mga tawo nga nakigsulti sa usag usa, nagpaambit sa mga ideya, kasayuran, ug mga kapanguhaan aron makab-ot ang komon nga tumong.
3. Basaha ang 1 Corinto 12: 4-31. Niini nga tudling ang Iglesia gihulagway ingon nga nagkahiusang lawas sa daghang mga bahin sa matinud-anon nga mga magtotoo nga nag-uban sa pagministryo ug misyon. Kini maoy usa ka pananglitan sa pagkutay.

4. Itandi ang inyong tubag sa panaghisgot sa Kapitulo 15.
5. Itandi ang inyong tubag sa panaghisgot sa Kapitulo 15.
6. Paghiusa sa espiritu.
7. Itandi ang inyong katin-awan sa gihatag sa Kapitulo 15.

KAPITULO 16:

1. Ug kini nga mga ilhanan magauban kanila nga motoo; sa akong ngalan ilang hingin lan ang mga yawa; magasulti sila ug mga bag-ong sinultihan.

Makakupot sila ug mga bitin; ug kong makainom sila sa butang nga makahilo, dili kini makadaut kanila; sila mopandong sa ilang mga kamot sa mga masakiton, ug sila mamaayo. (Marcos 16: 17-18)

2. Itandi ang inyong mga tubag sa panaghisgot sa Kapitulo 16.

3. Lima ka klasi sa sakit:

- Espirituhanon nga sakit
- Pisikal nga sakit
- Emosyonal nga sakit
- Pangisip nga sakit
- Nademonyohan nga mga kahimtang

4. Ang pagpang-ayo mahitabo sa diha nga ang usa ka matuod nga Dios mipadayag sa iyang kinaiyahan, mituman sa iyang mga saad, ug mibuhat sumala sa iyang pagtagana diha sa pagpahiuli ni Kristo pinaagi sa pag-ayo sa tawo ug paghimo kaniyang hingpit sa lawas, kalag, ug espiritu.
5. Si Satanas ang tinubdan sa sakit.
6. Itandi ang inyong listahan sa panaghisgot sa Kapitulo 16.
7. Sakit nga ikamatay o sakit alang sa himaya sa Dios.
8. Itandi ang inyong listahan sa panaghisgot sa Kapitulo 16.

KAPITULO 17

1. Aron pagailhon ang imong dalan sa ibabaw sa yuta, ang imong kaluwasan sa taliwala sa mga nasud. (Salmo 67: 2)
2. Ang usa ka "baryabol" maoy usa ka butang nga hinungdan sa mga kalainan o lain laing mga resulta.
3. Itandi ang inyong tubag sa panaghisgot sa Kapitulo 17.
4. Itandi ang inyong tubag sa panaghisgot sa Kapitulo 17.

KAPITULO 18:

1. Ug samtang manlakaw kamo, pagwali, nga nagaingon, ang Ginghamarian sa Langit haduol na.

Pagaayohon ninyo ang masakiton, pagahinloan ninyo ang mga sanlahon; pagabanha won ninyo ang mga minatay, pagahingilan ninyo ang mga yawa: gidawat ninyo nga walay bayad, ihatag usab ninyo nga walay bayad. (Mateo 10: 7-8)

2. Itandi ang inyong tubag sa panaghisgot sa Kapitulo 18.
3. Itandi ang inyong tubag sa panaghisgot sa Kapitulo 18.
4. Itandi ang inyong tubag sa panaghisgot sa Kapitulo 18.
5. Itandi ang inyong tubag sa panaghisgot sa Kapitulo 18.

KAPITULO 19:

1. Giunsa sa Dios pagdihog ni Jesus nga taga Nazaret sa Espiritu Santo ug sa gahum: nga milakaw sa pagbuhat ug maayo, ug nagaayo sa tanan nga gidaugdaug sa yawa. (Mga Buhat 10:38)
2. Pangdani nga mga espiritu, mga espiritu sa sakit, mahugaw nga mga espiritu.
3. Ang gasa sa pag-ila sa mga espiritu makapahimo sa magtotoo sa pag-ila sa mga espiritu nga nagalihok diha sa uban ug dihadhiha dayon nga pag-ila kon aduna o walay dautan nga espiritu ang usa ka tawo nga nagalihok pinaagi sa o batok kaniya. Kini magpugong sa pagpanglimbong sa mga malimbongon o bakakon nga mga espiritu. Ang usa niini nga gasa makahimo sa pag-ila sa dautang mga taktika ug mga motibo sa demonyohanong mga gahum.
4. Ang pagpanag-iya sa demonyo usa ka kondisyon diin ang usa o labaw pa nga mga dautang espiritu (mga demonyo) nagpuyo sa lawas sa usa ka tawo ug hingpit nga nagkontrolar sa ilang biktima sa kinabubut-on.
5. Itandi ang inyong listahan sa lista nga gihatag sa Kapitulo 19.
6. Ang pagsamok sa demonyo nagpasabot sa talagsaong interes sa mga demonyo, si Satanas, ug sa okulto.
7. Itandi ang inyong tubag sa panaghisgot sa Kapitulo 19.
8. Ang pagpanglupig sa demonyo nagpasabot nga ang mga gahum sa demonyo nagpas-an, nagsupak, o nagbugkos gikan sa gawas.
9. Itandi ang inyong listahan sa lista nga gihatag sa Kapitulo 19.
10. Itandi ang inyong katingbanan sa panaghisgot sa Kapitulo 19.

KAPITULO 20:

1. Ug nahimo kamong panig-ingnan sa tanang mga nanagtoo sa Macedonia ug sa Acaya.

Kay gikan kaninyo milanog ang pulong sa Ginoo dili lamang sa Macedonia ug sa Acaya, kondili sa tanan nga dapit sa inyong pagtoo sa Dios nasangyaw, sa pagkaagi nga kami wala nay kinahanglan sa pagsulti sa bisan unsa. (1 Tesalonica 1: 7-8)

2. Ang pulong nga "iglesia" nagpasabot sa "usa ka panagtigom sa katawhan nga iya sa Ginoo" o "ang mga tinawag". Ang pulong "iglesia" gigamit usab alang sa lokal nga panagtigom sa mga indibiduwal nga kabahin sa mas dako, pangtibook-kalibutan nga Lawas ni Kristo.
3. Si Jesu-Kristo mao ang ulo sa iglesia.
4. Kining natawo pag-usab nga mga magtotoo, mga tawo nga gitawag nga "buhing mga bato" sa I Pedro 1: 5.
5. Mga Apostoles, mga propeta, mga ebanghelistas, mga pastor, ug mga magtutudlo (Efeso 4: 11-16).
5. Ang misyon sa simbahan mao ang:

Pag-ebanghelyo: Ang mga magtotoo kanunay nga puliki sa pagwali ug pagtudlo sa Ebanghelyo, pagbautismo sa bag-ong mga kinabig, nagadala kanila sa kasinatian sa Balaang Espiritu, pag-ayo, pagpalingkawas, ug paghingilin sa mga demonyo.

Pagpalig-on: Ang pagpalig-on nagpasabot sa pagtukod. Ang mga magtotoo nagtanom ug mga simbahan aron makatudlo ug makaamuma sa bag-ong mga kinabig hangtud nga sila makaabot sa pagkahamtong ingon nga mga disipulo.

6. Ang iglesia sa Tesalonica.

KAPITULO 21:

1. Ngadto kaniya ang himaya diha sa Iglesia pinaagi ni Kristo Jesus, alang sa tanang kaliwatan, ngadto sa mga katuigan nga walay katapusan. (Efeso 3:21)
2. Ang napulo ka mga lakang sa liyok sa pagtanom ug simbahan mao ang:

- Mga magbubuhat gisugo
- Mga tawo nga gikontak
- Ang ebanghelyo gisulti
- Ang mga tigpaminaw gikabig
- Mga magtotoo gitigom
- Pagtoo gipamatud-an

- Mga lider gihalad
- Simbahan gidayeg
- Ang relasyon gipadayon
- Ang liyok gisubli

3. Ang pito ka mga prayoridad sa ministryo ni Apostol Pablo mao:

- Mga ciudad
- Madinawaton nga mga kaumahan
- Ang iyang kaugalingong katawhan
- Mga wala pa nawalihi nga mga tawo
- Mga grupo sa katawhan
- Pangmasa nga pagsulti sa Ebanghelyo
- Indibiduwal nga pagkadisipulo

KAPITULO 22:

1. Ug . . . nga nagapabilin sa Ulo, nga gikan kaniya ang tibook nga lawas, nasangkap sa mga bahin ug gibugkos pagtingob pinaagi sa mga sumpay sa lutahan, ug mga kaugatan nga nagatubo sa pagtubo nga iya sa Dios. (Colosas 2:19)
2. Ang sulodnon nga pagtubo nagpasabot sa espirituhanong pagtubo ug pagpalambo sa mga miyembro niini. Ang Iglesia nagtubo sa espirituwal sumala sa pagtubo sa indibiduwal nga mga miyembro.
3. Ang paglapad nga pagtubo mahitabo sa diha nga ang mga magtotoo modala sa bagong mga kinabig ngadto kang Kristo ug modala kanila ngadto sa pakig-ambitay uban sa ilang kaugalingong lokal nga simbahan. Kini moresulta sa numerawo nga pagtubo sa lokal nga simbahan
4. Ang pagdako nga pagtubo mahitabo sa diha nga ang usa ka simbahan magsugod ug lain nga simbahan nga susama ang kultura. Ang bag-o nga simbahan maoy sumpay sa "inahan" nga simbahan, sama sa usa ka bata diha sa natural nga kalibutan nga maoy pisikal nga sumpay sa mga ginikanan.
5. Ang pagsumpay nga pagtubo mahitabo sa diha nga ang usa ka simbahan misumpay sa iyang kaugalingon latas sa tibook nasud, pinulongan, o etnikong gintang sa pagtanom ug bag-o nga simbahan sa lain-laing mga kultura.